Ebubekir TANGÜNER

TARİH

Yüksek Lisans Tezi

2021

T.C.
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

1 NUMARALI KİLİSE DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Hazırlayan
Ebubekir TANGÜNER

Danışman
Prof. Dr. Gülbadi ALAN

Yüksek Lisans Tezi

Ocak 2021, KAYSERİ

T.C.
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

1 NUMARALI KİLİSE DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Hazırlayan
Ebubekir TANGÜNER

Danışman
Prof. Dr. Gülbadi ALAN

Ocak 2021, KAYSERİ

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Ad ve Soyad

İmza

TEZ ÖZGÜNLÜK SAYFASI

T.C.

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrenci No :

Anabilim Dalı :

Program Adı :

Tez Başlığı :

Yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının a) Giriş, b) Ana bölümler ve c) Sonuç kısımlarından oluşan (Kapak, Önsöz, Özet, İçindekiler ve Kaynakça hariç) toplam …… sayfalık kısmına ilişkin …../…../20…….. tarihinde ***Turnitin*** intihal programından aşağıda belirtilen filtreleme uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre tezin benzerlik oranı**: % .....'** dır.

Filtrelemeye **alıntılar dâhil** edilmiştir. Filtrelemede **yedi (7) kelimeden daha az** örtüşme içeren metin kısımları hariç tutulmuştur.

Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez İntihal Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmasının herhangi bir intihal içermediğini, aksinin tespit edilmesi durumunda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini bilgilerinize arz ederim. ……../……./…….

Danışman: Unvan Ad SOYAD

İmza

Öğrenci Ad SOYAD

İmza

YÖNERGEYE UYGUNLUK

"1 Numaralı Kilise Defterinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi" başlıklı Yüksek Lisans/Doktora Tezi, Erciyes Üniversitesi Lisansüstü Tez Önerisi ve Tez Yazma Yönergesine uygun olarak hazırlanmıştır.

Hazırlayan

Ad SOYAD

İmza

Danışman

Unvan Ad SOYAD

İmza

TARİH ABD Başkanı

Unvan Ad SOYAD

İmza

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığının 03/06/2020 tarih ve 32794 sayılı kararı gereği “Tez Onay Sayfası”na yer verilmemiştir.

ÖNSÖZ

Arşivler tarihi bilgilerin aydınlatılmasını sağlayan en önemli birinci el kaynaklardır. Bu belgelerden elde edilen bilgiler ışığında devletlerin toplumsal, siyasî, idarî, malî ve daha birçok farklı alanlardaki durumlarını anlamak mümkündür. Arşiv, tarihçiliğin olmazsa olmaz unsurlarındandır. Çalışmamızın ana kaynak görevini Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nden alınan 1 Numaralı Kilise Defteri oluşturmaktadır. Elde edilen defter incelenmiş, transkripsiyonu yapılmış daha sonra da değerlendirilmesi yapılmıştır. Değerlendirilmesi yapılırken belgede geçen kurumlar ayrı başlıklar altında incelenmiştir.

Bu tezin konu seçiminde bana yol gösteren, hiçbir zaman desteğini esirgemeyen hocam ve danışmanım Sayın Prof. Dr. Gülbadi ALAN'a teşekkürü bir borç bilirim. Yine bana her zaman destek olmuş, bugünlere gelmemi sağlamış aileme ve benden hiçbir zaman maddi ve manevi desteğini esirgememiş olan değerli dostum Rıdvan AKDAĞ'a desteklerinden dolayı teşekkür ederim. Bu çalışmanın yapılacak olan diğer çalışmalara örnek teşkil etmesi, yarar sağlaması umuduyla...

Ebubekir TANGÜNER

Kayseri – Ocak 2021

I NUMARALI KİLİSE DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRMESİ

Ebubekir TANGÜNER

Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

Yüksek Lisans Tezi, Ocak 2021

Danışman: Prof. Dr. Gülbadi ALAN

ÖZET

Bir beylikten koca bir cihan imparatorluğuna dönüşen Osmanlı Devleti çok geniş bir coğrafya da hüküm sürdüğünden dolayı bünyesinde çok çeşitli milletleri barındırıyordu. Öyle ki Osmanlı devleti içinde gayrimüslimler etnik bakımdan 22'e ayrılıyordu.

Osmanlı Devleti farklı inançlardan, farklı dinlerden olan tebaasını, halkını gayrimüslim olarak nitelendiriyordu. Gayrimüslimler azınlık olarak da isimlendiriliyordu. Gayrimüslim tebaayla ilgili Osmanlı arşivlerinde çok fazla belge mevcuttur. Kilise Defterleri de bu belgeler arasında önemli bir yer tutmaktadır. Kilise Defterleri incelendiğinde görülmektedir ki bu belgelerde Osmanlı Devleti'nde yaşayan gayrimüslimlerin din-ibadet ve eğitim-öğretim hürriyetleri ile sosyal kurumları gibi konularda derin, detaylı ve önemli bilgileri verildiği anlaşılmaktadır. Yine bu belgelerde gayrimüslimlerin nüfusları, demografik durumları, ibadet ve inanç eksenli yapıları, bu yapıların faaliyetleri, yürütülmesi gibi birçok konuda önemli bilgiler yer almaktadır.

Kilise Defterlerini inceleme konusu olarak seçmemizin ana nedeni gayrimüslimlerle ilgili önemli bilgileri içeren bu defterlerin araştırmacılar tarafından gerekli ilgiyi görmemesi ve bu konuda yapılan çalışmaların çok kısıtlı ve az sayıda olmasından dolayıdır. Tezin konusunu 1 Numaralı Kilise Defteri'nin transkripsiyonu ve değerlendirmesi oluşturmaktadır. Şimdiye kadar bu defterlerle alakalı olarak 6 ve 7 numaralı defterlerin transkripsiyon ve değerlendirmesi yapılmış ve bazı makaleler yazılmıştır. Bu tezin ana gayesi gayrimüslimlerle ilgili önemli bilgiler içeren bu defterlerden birinin transkribini yapmak ve sonraki çalışmara örnek teşkil etmektir.

Anahtar Kelimeler: Kilise Defteri, 6 Numaralı Kilise Defteri, Gayrimüslim, Mektep, Hastane

TRANSCRIPTION AND EVALUATION OF CHURCH RECORD BOOK NUMBER ONE

Ebubekir TANGÜNER

Ercıyes Unıversıty, Instıtute Of Socıal Scıences

Master's Thesis, January 2021

Thesis Advisor: Prof.Dr. Gülbadi Alan

ABSTRACT

The Ottoman Empire, which transformed from a principality to an entire world empire, was home to a wide variety of nations, as it ruled over a wide geography. So much so that within the Ottoman state, non-Muslims were ethnically divided into 22.

The Ottoman Empire defined its subjects and people of different beliefs and religions as non-Muslims. Non-Muslims were also called minorities. There are many documents in the Ottoman archives about non-Muslim subjects. Church Notebooks also have an important place among these documents. When the Church Notebooks are examined, it is seen that in these documents, it is understood that non-Muslims living in the Ottoman Empire are given deep, detailed and important information on subjects such as freedom of religion-worship and education and social institutions. Again, in these documents, there are important information about the population of non-Muslims, their demographic status, their religious and belief-based structures, the activities and execution of these structures.

The main reason why we chose the Church Notebooks as the subject of study is that these notebooks, which contain important information about non-Muslims, do not receive the necessary attention from the researchers and the studies on this subject are very limited and limited. The subject of the thesis is the transcription and evaluation of the Church Book No.1. Until now, transcription and evaluation of notebooks numbered 6 and 7 have been made and some articles have been written. The main purpose of this thesis is to transcribe one of these notebooks that contain important information about non-Muslims and set an example for the next study.

Keywords: Church Book, Number 6 Church Book, Non-Muslim, School, Hospital

1 NUMARALI KİLİSE DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK ..... **İ**

TEZ ÖZGÜNLÜK SAYFASI ..... **İİ**

YÖNERGEYE UYGUNLUK ..... **İİİ**

KABUL VE ONAY TUTANAĞI ..... **İV**

ÖNSÖZ ..... **V**

ÖZET ..... **Vİ**

ABSTRACT ..... **Vİİ**

İÇİNDEKİLER ..... **viii**

KISALTMALAR VE SİMGELER ..... **X**

TABLOLAR LİSTESİ ..... **Xİ**

GİRİŞ **1**

BİRİNCİ BÖLÜM

ÇALIŞMANIN GENEL ÇERÇEVESİ

1.1 TEZİN KONUSU **3**

1.2 TEZİN AMACI VE ÖNEMİ **3**

1.3 YÖNTEM **4**

1.4 TANIMLAR **4**

1.4.1. Kilise Defterleri 4

1.4.2. Osmanlı Devleti'nde Yaşayan Gayrimüslimler 11

İKİNCİ BÖLÜM

1 NUMARALI KİLİSE DEFTERİ

2.1 1 NUMARALI KİLİSE DEFTERİNİN ÖZELLİKLERİ 33
2.1.1 Defterin Fiziki Durumu 33
2.1.2 Defterin Dil Özellikleri 33
2.1.3 Defterin Tarih Özellikleri 34
2.2 DEFTERİN MUHTEVASI VE DEĞERLENDİRİLMESİ 34
2.2.1 Kiliseler 35
2.2.1.2 Latin Kiliseleri 57
2.2.2 Manastırlar 78
2.2.3 Mektepler 81
2.2.4 Yabancı Okullar 90
2.2.5. Vakıflar 93
2.2.6 Kabristanlar 95

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.1 I. NUMARALI KİLİSE DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU 98

SONUÇ 492

KAYNAKÇA 494

SÖZLÜK 498

EKLER 501

ÖZGEÇMİŞ 593

KISALTMALAR ve SİMGELER

Bkz.:	Bakınız
BOA :	Başbakanlık Osmanlı Arşivi
C. :	Cilt
h. :	Hicrî
m. :	Milâdî
s. :	Sayfa
S. :	Sayı

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1.1: Kilise Defterleri Listesi 8

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri 36

Tablo 2.2: Latin Kiliseleri.....57

Tablo 2.3: Katolik Kiliseleri.....60

Tablo 2.4: Protestan Kiliseleri.....62

Tablo 2.5: Moldovan Kiliseleri 64

Tablo 2.6: Süryani Kiliseleri 65

Tablo 2.7: Kazak Taifesi Kiliseleri 66

Tablo 2.8: Marunî Taifesi Kiliseleri.....67

Tablo 2.9: Keldani Kiliseleri.....67

Tablo 2.10: Fransız Kiliseleri.....68

Tablo 2.11: Alman Kilisesi 69

Tablo 2.12: Bulgar Kiliseleri.....70

Tablo 2.13: Ermeni Kiliseleri.....73

Tablo 2.14: Yahudi Havraları (Sinegog) 77

Tablo 2.15: Rum Manastırları 78

Tablo 2.16: Ermeni Manastırları.....80

Tablo 2.17: Ofonomiyo Manastırı 81

Tablo 2.18: Rum Mektepleri 82

Tablo 2.19: Ermeni Mektepleri 84

Tablo 2.20: Protestan Mektepleri.....86

Tablo 2.21: Bulgar Mektepleri 88

Tablo 2.22: Latin Mektepleri.....89

Tablo 2.23: Keldani Mektepleri.....89
Tablo 2.24: Musevi Mektepleri 90
Tablo 2.25: Fransız Okulları 91
Tablo 2.26: Amerikan Okulları 92
Tablo 2.27: İngiliz Okulları.....93
Tablo 2.28: vakıflar.....100
Tablo 2.29: Kabristanlar 95
Tablo 2.30: Gayrı-Müslim Kabristanları 96
Tablo 2.31: Bulgar Kabristanı 97
Tablo 2.32: Latin Kabristanı 97

GİRİŞ

Bir beylikten koca bir cihan imparatorluğuna dönüşen Osmanlı Devleti çok geniş bir coğrafya da hüküm sürdüğünden dolayı bünyesinde çok çeşitli milletleri barındırıyordu. Öyle ki Osmanlı devleti içinde gayrimüslimler etnik bakımdan 22'e ayrılıyordu.

Osmanlı Devleti farklı inançlardan, farklı dinlerden olan tebaasını, halkını gayrimüslim olarak nitelendiriyordu. Gayrimüslimler azınlık olarak da isimlendiriliyordu. Gayrimüslim tebaayla ilgili Osmanlı arşivlerinde çok fazla belge mevcuttur. Kilise Defterleri de bu belgeler arasında önemli bir yer tutmaktadır. Kilise Defterleri incelendiğinde görülmektedir ki bu belgelerde Osmanlı Devleti'nde yaşayan gayrimüslimlerin din-ibadet ve eğitim-öğretim hürriyetleri ile sosyal kurumları gibi konularda derin, detaylı ve önemli bilgileri verildiği anlaşılmaktadır. Yine bu belgelerde gayrimüslimlerin nüfusları, demografik durumları, ibadet ve inanç eksenli yapıları, bu yapıların faaliyetleri, yürütülmesi gibi birçok konuda önemli bilgiler yer almaktadır.

Kilise Defterlerini inceleme konusu olarak seçmemizin ana nedeni gayrimüslimlerle ilgili önemli bilgileri içeren bu defterlerin araştırmacılar tarafından gerekli ilgiyi görmemesi ve bu konuda yapılan çalışmaların çok kısıtlı ve az sayıda olmasından dolayıdır.

Bu çalışmamız 10 adet kayıtlı bulunan Kilise Defterlerinden, 1 Numara ile kayıtlı olan defteri kapsamaktadır. 1 Numaralı Kilise Defteri 1286-1290 (1869-1873) tarihleriyle kayıtlıdır. Defter öncelikle 34 x 24 ebadında ve ebruli ciltle kaplıdır. Defter sayfa usulüyle numaralandırılmıştır. Defter 177 sayfadan oluşmaktadır. Defterin; 2-4 arasını boş sayfalar oluştururken, 1-4 arası sayfalar da mükerrer sayfa olarak verilmiştir. Numarasız boş sayfa sayısı ise 1'dir. Defter rika yazısıyla yazılmıştır. Defterde yer yer üstü çizilmiş yerler olsa da o bölgeler de okunarak aslına uygun olarak üstü çizilmiştir.

Defterlerin adı Kilise Defteri olmasına rağmen yaptığımız çalışmada sadece Hristiyanlara ait belgeler yoktur. Museviler, Ermeniler, Keldaniler gibi farklı inançlara sahip milletler hakkında bilgi veren belgelerde mevcuttur. Defterin büyük bir bölümünü gayrimüslim ahalinin yaptırmak, onarmak, inşa etmek istediği kilise, havra vb. ibadethaneleri konu almaktadır. Defterde zaman zaman mektep, hastane gibi yapıların inşaşı için izin talepleri ve bunlara verilen cevaplar da görülmektedir.

Çalışmamızda gayrimüslim tebaalar hakkında bilgi verildikten sonra Kilise Defterlerine değinilmiştir. Kilise defterlerinin ne tür defterler olduğu, muhtevasının neleri kapsadığı açıklanmıştır. Daha sonra ise 1 Numaralı Kilise Defteri'nin transkripsiyonu, ikinci bölümde ise değerlendirmesi yapılmıştır. Sonuç bölümünde ise genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Transkripsiyonunu yaptığımız metnin daha açık ve anlaşılır olması, okuyuculara kolaylık sağlaması adına Osmanlıca-Türkçe sözlük hazırlanmıştır. Sözlük hazırlanırken Ferit Develioğlu'nun "Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lûgat" adlı eserinden yararlanılmıştır. Yine Osmanlıca kelimelerin doğru okunması adına Kâmûs-ı Türkî'den yararlanılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

ÇALIŞMANIN GENEL ÇERÇEVESİ

1.1 TEZİN KONUSU

Devlet-i Aliyye-i Osmaniye, dil, din, ırk ve mümtaz kültürlere mensup milletlerden oluşmuştur. Divan-ı Hümayun defterlerinden biri olan kilise defterleri, gayrimüslimlere ait kiliseler, sinagoglar, mezarlıklar, havralar, okullar ve yetimhaneler inşasına, tamirlerine ve yapıların genişletilmesiyle ilgili kayıtlar yer almaktadır.

Kilise defterlerinde yer alan vesikalarda, Osmanlı tebaası gayrimüslimlerin eğitim-öğretim din-ibadet özgürlüğü ve içtimai nedenlerle kurdukları kurumlar hakkında önemli bilgiler vermekedir. Kilise defterleri sadece gayrimüslimlerin dini, sosyal ve eğitim alanlarıyla ilgili değil, o bedede ki gayri-müslin nüfusu hakkında da bilgi vermektedir. Maamafih kilise defterleri, Osmanlı Devletinde bulunan gayri-müslimlerin sosyo-ekonomik ve demografik bakımından önemli kaynak özelliği taşımaktadır. Kilise defterlerinin büyük çoğunluğu Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde bulunmaktadır.

1.2 TEZİN AMACI VE ÖNEMİ

Bu çalışmada Devlet-i Aliyye derununda ihtiva ettiği gayrimüslim tebaaya ilişkin tahrir ettiği Kilise Defterlerinden 1 numaralı defterin transkripsiyonu yapılarak değerlendirilecektir. Gayrimüslimlerin dini kurumları, sağlık kurumları, eğitim kurumlarının, vakıflarının ne durumda oldukları, ne gibi istekte bulundukları, devletin bu isteklere karşı tutumu ve tavrını Kilise Defterinin incelenmesinden sonra daha iyi anlaşılacaktır. Bu çalışmayı önemli kılan mezkûr kilise defterlerinin transkripsiyonlarının yapılmamış olmasıdır. Maamafih faydalanmak üzere bazı kısımlarının transkripsiyonu yapılmış kitaplar da makalelerde kullanılmıştır.

1.3 YÖNTEM

Başbakanlık Osmanlı Arşvinde Kilise Defteri adıyla kayıtlı on adet defter bulunmaktadır. İstanbul Kağıthanede bulunan arşivden ilgili kilise defterlerinin tamamı dijital ortamından alınmış önce genel bir inceleme yapıldıktan sonra 1 numaralı Kilise defterinin çalışılmasında karar kılınmıştır.

Bu tezin belirlenen süre içerisinde transkripsiyonun tamamlanıp, değerlendirilmesi yapılarak bitirilmesi amaçlanmıştır. Tezin bitimin de ekler kısmında tezin konusu olan Kilise Defterinin orijinalinden fotokopi yolu ile çoğaltılmış bir nüshası verilecektir. Böylece belgenin günümüz Türkçesine çevrilmiş halinin belgenin orijinaliyle karşılaştırılması mümkün olacaktır.

Çalışmamızda ilk olarak Kilise defterlerine değinilmiş, Kilise defterlerinin ne tür defterler olduğu, muhtevasının neleri kapsadığı açıklanmıştır. Daha sonra ise gayrimüslim tebaalar hakkında genel bir bilgi verilerek Osmanlı Millet sistemi anlaşılmaya çalışılmıştır. Sonraki bölümde ise 1 Numaralı Kilise Defteri'nin analizi yapılarak, son bölümde de defterin transkripsiyonu verilmiştir. Sonuç bölümünde ise genel bir değerlendirme yapılarak, tezin sonuna da defterin orijinal metni eklenmiştir.

Transkripsiyonunu yaptığımız metnin daha açık ve anlaşılır olması, okuyuculara kolaylık sağlaması adına Osmanlıca-Türkçe sözlük hazırlanmıştır. Sözlük hazırlanırken Ferit Develioğlu'na ait olan Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lugat eserinden yararlanılmıştır. Yine Osmanlıca kelimelerin doğru okunması adına Şemseddin Sami'nin Kâmûs-ı Türkî sözlüğünden yararlanılmıştır.

1.4 TANIMLAR

1.4.1. Kilise Defterleri

Kilise Defterleri devlet içerisinde yaşayan gayrimüslimler hakkında bilgi içeren birincil el kaynaklardır. Bu defterler muhteva olarak devlet içerisinde yaşayan birçok farklı milletin kendilerine ait olan kurumların; kiliselerin, sinagogların, okulların, hastahanelerin ve kabristanların bilgisini içermektedir. Gayrimüslimler kendilerine ait olan bu kurumların inşası, tamiri, taşınması, kayıt altına alınması gibi nedenlerden

dolayı devlete başvurmuşlardır. Kilise Defterleri bu başvuruların kayıt altına alındığı belgelerdir.

1.4.1.1 Bilgi Kaynağı Olarak Kilise Defterleri

Şüphesiz ibadet ve törenlerin icrası için en temel unsur ibadethanelerdir. Bu ibadethanelerin yanı sıra, gayrimüslimlerin gayrimüslim cemaatlere ait okullar, sığınma evleri ve hastaneler inşa etmelerine ve işletmelerine izin verilmiştir. Bu nedenle gayrimüslim cemaatlerin kendi kiliseleri, manastırları, sinagogları ve diğer ibadethaneleri ve mezarlıklarının yanı sıra birçok sosyal ve eğitim kurumları vardı. Gayrimüslimlerin sahip olduğu mülklerin tüm fonları, özellikle de kiliselerin ve temsilcilerin dayandıkları araziler devlet koruması altındaydı. Böylelikle formalitesi kararnamelerle belirlenen gayrimüslim ibadethaneler mutlak dokunulmazlığa kavuştu. Devlet, bu ibadet yerlerinin iç organizasyonuna ve yönetimine hiçbir zaman katılmamıştır ibadet yerlerinin idaresi, ilgili topluluklara aittir. [1] Gayrimüslimler, Osmanlı Devleti hukuk sisteminde kendilerine tanınan haklar çerçevesinde, her türlü dini ibadeti yapma ve kendi sosyal işlerine girme hakkına sahipti. Ancak bu hukuk sistemi, gayrimüslim cemaatlerin dini ve hayır kurumlarının inşası ve yenilenmesi için belirli kriterler içeriyordu. Aslında, Osmanlı yönetimi çok sınırlı sayıda yeni kilise ve sinagog inşasına izin verdi. Mevcut türbelerin yenilenmesine yönelik karmaşık prosedür bağlamında, Sultan veya vezirden izin alınması gerekiyordu.

19. yüzyılda gayrimüslimlerin hukuki statüsünü, dini ve sosyal hayatını önemli ölçüde değiştiren kuralları belirleyen Tanzimat ve Islahat fermanları açıklanmıştır. Islahat fermanın içerdiği hükümlerine göre, gayrimüslimlerin dinlerini özgürce yaşayabilmeleri için gerekli adımlar atılacaktı. Örneğin, yalnızca bir mezhebe mensup gayrimüslimler belirli bir nedenle yaşıyorlarsa, onlara her türlü dini hizmeti açıkça yerine getirme hakkı verilirdi. Nitekim daha önce de durum böyleydi, özellikle Müslümanlar herhangi bir nedenle o mahallede ikamet etmesi durumunda, bazı istisnai durumlar haricinde, gayrimüslimlerin türbelerinin dışında açık bir şekilde ayinleri söz konusu olmamıştır.[2] Din özgürlüğünü genişletmenin yanı sıra, ibadethanelerin, mezarlıkların, okulların ve

[1] Bilal Eryılmaz, *Osmanlı Devletinde Gayrimüslim Tebaanın Yönetimi* (İstanbul: Risale, 1996), 45.
[2] Önder Kaya, *Tanzimattan Lozan'a Azınlıklar* (İstanbul: Yedi Tepe, 2004), 40.

hastanelerin inşası ve yenilenmesi için yeni kurallar kabul edilmiştir. Yerleşim sakinlerinin büyük bir kısmı aynı mezhebden iseler kiliseler, okullar, hastahaneler, mezarlıklar gibi yerlerin tadilatında güçlük yaşanmayacak, bu yapıların baştan yapılması gerektiğinde Bab-ı Ali'ye gayrimüslim dini liderler aracılığıyla tavsiye ve onay durumda yeni bir bina inşası başlanmıştır.

İstanbul'daki Başbakanlık Osmanlı arşivlerinde bulunan gayrimüslim cemaatlerin dini, sosyal ve diğer kültürel yaşamına ilişkin ana bilgi kaynakları arasında, Muahedeler bölümünde yer alan Muahedeler bölümünde "Divan-ı Hümayun Defterleri" ve "Kilise Defterleri" yer almaktadır.[3] Gayrimüslimlerin her türlü dini ve sosyal kurumlarının bakımı, onarımı ve tadilatı ile ilgili yazışmaları içeren belgeler arasında kilise defterinin önemi büyüktür. Kilise Defterlerinde, Osmanlı sınırları içerisinde yaşayan gayri-müslimlere ait kiliseler, okullar, yetimhaneler ve hastahanelere devlet nezdinde resmiyet kazanması için fermanlar şekinde yazarak kayıt altına almıştır. Kilise defterlerinin sayısı 10 adettir. Bunlar Hicri takvime göre 862/1340 ile Miladi takvime göre 1458/1922 dönemlerini kapsamaktadır.[4]

1.4.1.2 Kilise Defterleri ve Kaynak Olarak Önemi

Bir beylik olarak kurulan Osmanlı Devleti zamanla sınırlarını genişleterek bir imparatorluk haline gelmiştir. İmparatorlukların en belirgin özelliklerinden birisi de bünyesinde birçok farklı milleti bulundurmasıdır. Osmanlı Devleti de bünyesinde birçok farklı milleti ve inancı barındırmıştır. Osmanlı Devleti içerisinde etnik bakımdan gayrimüslimler yirmi ikiyi buluyordu. Bu milletlerden bazıları; Ermeniler, Rumlar, Museviler, Sırplar, Nasturiler ve Süryaniler'dir.[5]

Osmanlı Devleti, içerisinde yaşayan bu azınlıkları genel ismiyle gayri-müslim olarak adlandırmıştır. Gayrimüslim kelime anlamı olarak Müslüman olmayan toplulukları nitelendirmiştir. Gayrimüslim olarak adlandırmasındaki etken İslam hukukudur. İslam hukukunda, Kuran'ı Kerim'in getirmiş olduğu yükmlülükleri kabul edenlere mü'min

[3] Eryılmaz, *Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslim Tebaanın Yönetimi*, 115.
[4] Coşkun Üçok, "Türk Hukuk Tarihi Rakımından Devlet Arşivinden İstifade İmkânları", *Ankara Üniversitesi, Hukuk Fakültesi Dergisi*, 8/1, (1951): 697.
[5] Yavuz Ercan, "Türkiye'de XV ve XVI Yüzyıllarda Gayrimüslimlerin Hukuki, İçtimai ve İktisadi Durumu", *Belleten Dergisi*, XLVII/188, (1983): 1130.

etmeyenlere ise küfr kelimesinden yolara çıkılarak kâfir denmiştir. Müminler ve kâfirler sınıflandırılarak Müslimler ve gayri-müslimler olarak adlandırılmışlar.[6]

İslam Hukukunda da gayrimüslimler siyasi yönden iki gruba ayrılırlar:

1- Ehl-i Harb (Müslümanlarla savaşanlar).

2- Ehl-i Ahd (Müslümanlarla antlaşanlar).

Ehl-i ahd kendi arasında 3'e ayrılır.

1- Zımmiler (İslam devletinin himayesindekiler, ehl-i zimmet)

2- Muahedler (Barış yapılanar, ehl-i hudne)

3- Müstemenler (Eman verilenler, ehl-i eman).

Yine İslam hukukçularına göre gayri-müslimler din ve inanışlarına göre ikiye ayrılırlarr:

1- Ehl-i Kitap olanlar, semavi kitap gönderilenler, Yahudiler, Hristiyanlar kitap ehli olarak bilinirler.

2- Ehl-i kitap olmayanlar, Putlara tapanlar Şirk koşanlar, ateşe tapanlardır.[7]

Osmanlı Devleti içerisinde yaşayan gayrimüslimleri yukarıdaki sınıflandırmalara uygun olarak Zımmi statüsüne yerleştirebiliriz. Zımmi, Müslümanların hukuk ve kurullarının geçerli olduğu topraklarda meskûn olmak için vergi ödemeyi kabul edenlerdir.[8]

Osmanlı Devleti'nin sınırları içerisinde yaşayan gayrimüslimlerle ilgili bilgi içeren birçok belge mevcuttur. Bu belgelerden biriside kilise defterleridir. Osmanlı arşivlerinde gayri-müslimlerle alakalı doğrudan bilgi içeren Kilise Defterleri önemli bir kaynak durumundadır. Aşağıda yer alan tabloda Kilise Defterileri'nin sayıları, kapsadıkları tarih aralıkları ve sayfa adetleri gösterilmiştir.

[6] Gülcan Avşin Güneş, "Osmanlı Devleti'nin Gayrimüslimlere Bakışı ve Klasik Dönem Millet Sistemi" , *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 1/2, (2015): 3.

[7] Cevdet Küçük, "Osmanlı Yönetiminde Gayrimüslimler ve Millet Sistemi", *Osmanlı Sempozyumu*, (Ankara 1986), 61-62.

[8] Mehmet Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü III*, (İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1993), 663.

Tablo 1.1: Kilise Defterleri Listesi[9]

Katalog No	Sıra Numarası	Defter Adları	Tarih		Sayfa Adedi
			Hicri	Miladi	
989	1	Kilise Defteri	1286-1290	1869-1873	177
	2		1290-1304	1873-1887	238
	3		1304-1317	1887-1900	285
	4		1317-1326	1900-1908	332
	5		1326-1329	1908-1911	248
	6		1329-1331	1911-1913	243
	7		1332-1340	1913-1922	88
	8	Kamame	860-1171	1455-1757	41
	9		1022-1303	1613-1885	200
	10		815-1099	1412-1687	
				Toplam	1.859

Kayıtlı olan Kilise Defterleri'nden son üçü Kamame adıyla kayıtlıdır. Kudüs'te bulunan Kamame Kilisesi hristiyanlar için önemli bir ibadethane konumundadır. Hz. İsa'nın doğup büyüdüğü, Hristiyanlık dininin ilk yayıldığı, sonraları çarmıha gerilerek öldürüldüğü yerlerin Kudüs ve dolaylarında bulunması, Hz. Meryem'in de aynı yerlerde yaşamış olması nedeniyle Hristiyanlar, bu bölgeye çok önem vermişler, bu bölgeye birçok kilise yapmışlardır. Bu kiliselerden birisi de Kamame Kilisesi'dir. Kamame Kilisesi, Bizans İmparatoru Büyük Constantinus'ın annesi Helena'nın Hz. İsa'nın mezarının olduğu mahal olarak iddia edilen yere inşa edilmiştir. Bu kiliseye Yunanlılar tarafından yeniden dirilme anlamında Anastasis, Araplar tarafından ise al-Kiyama denilmiştir. Kilisenin bir diğer ismi ise Çöplük Kilisesi'dir. Böyle denilmesinin sebebi eskiden şehrin çöplüğü olarak kullanılan yerde kurulmuş olmasıdır. Kamame Kilisesi'nin diğer kiliselerden farkı oldukça büyük olmasıdır. Bu kilise daha sonra Hristiyanlığın mezheplere ayrılması üzerine paylaşılmıştır. Kilise'nin her bir parçası farklı mezhepler arasında paylaştırılmıştır. Kudüs'ün Osmanlı Devleti'nin himayesine girmesiyle beraber kilisenin, mezheplerin ortak paydası olduğu belirtilmiştir. Bu duruma rağmen mezhepler arasındaki çekişmeler yüzünden sıkça sorunlar yaşanmıştır.[10]

[9] Hacı Osman Yıldırım, Nazım Yılmaz ve İhsan Genç, *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, (İstanbul: Başbakanlık Basımevi, 2000), 90.

[10] Sami Kılıç ve İhsan Satış, "Osmanlı Arşiv Vesikalarına Göre Hristiyan Cemaatlerin Kamame Kilisesi ile İlgili Tartışmaları", *History Studıes Dergisi*, 4, (2011): 226-239.

Kilise Defterleri'nden son üçüne Kamame adının verilmesinin nedeni Kudüs bölgesindenki Kamame Kilisesi ve diğer kiliselerle ilgili bilgi içermesidir. Divan-ı Hümayun serisi defterlerdeki kilise defterleri, Müslüman olmayan toplulukların kiliselerin, sinagogların, mezarlıkların, okulların ve yetimhanelerin inşası, onarımı veya genişletilmesi ile ilgili kararlarının kayıtlarını içerir. [11]

1.4.1.3 Kilise Defterlerinin Özellikleri ve Muhtevası

Bir uç beyliği olarak kurulan Osmanlı Devleti zamanla sınırlarını genişleterek bir devlet haline gelmiştir. Devlet haline gelmesiyle beraber hem sınırları genişlemiş hemde içindeki etnik çeşitlilik artmıştır. Osmanlı Devleti İslam esaslarına göre kurulduğu için tebanın çoğunluğunu Müslümanlar oluşturmaktaydı. Osmanlı Devleti'nin hukukunu şer'i ve örfi hukuk oluşturmuştur. Şer'i hukuku, İslam dininin emir ve yasakları oluştururken örfü hukukun temelini ise Türk ananesi oluşturmuştur. Ancak şer'i hukuku Allah'ın emir ve yasaklarının oluşturması bu hukuku daha önemli kılmıştır. Osmanlı Devleti farklı dinlerden olan teb'asını gayrimüslim olarak nitelendirmiştir. Gayrimüslim olarak nitelendirilen bu vatandaşlar Osmanlı Devleti içerisinde azınlık kısmı oluşturmuştur.

Osmanlı İmparatorluğu'nda yaşayanlar din ve mezheplerine göre sınıflandırılırken, farklı ırk, din ve mezhep mensupları etnik kökenleri ne olursa olsun Müslüman, Yahudi ve Hristiyan olarak değerlendirildi ve bu şekilde sınıflandırıldı. Dini grupların her biri bir ulusun adını aldı. Bu farklı halkların bir araya gelmesi devleti oluşturdu. Bu yapının idari sistemine millet sistemi denir. Millet sistemi sayesinde gayrimüslimler cemaat olarak kimliklerini sürdürme fırsatı buldular.[12]

Osmanlı arşivlerinde gayrimüslimlerle ilgili pek çok belge bulunmaktadır. Kilise defterleri de bu belgeler arasında öne çıkmaktadır. Kilise defterlerindeki kararnameler incelendiğinde, Osmanlı İmparatorluğu'nda yaşayan gayrimüslimlerin sosyal kurumlarının yanı sıra din, ibadet ve eğitim hürriyeti hakkında önemli bilgiler içerdikleri ortaya çıkmaktadır. Fermanlarda gayrimüslimlerin nüfusları da tespit

[11] İhsan Satış, "8 Numaralı (Kamame) Kilise Defteri'nin Tanıtımı ve Fihristi", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi,* 5/21 (2012): 307.
[12] Kılıç ve Satış, *"Osmanlı Arşiv Vesikalarına Göre",* 227.

edilebilmektedir. Yine gayrimüslimlerin demografik durumları bakımından da önemli kaynaklardır.[13]

1 Numaralı Kilise Defteri'nden de bir belge incelediğimiz zaman gayrimüslimlerin talepleri hakkında bilgilerin olduğunu görebilmekteyiz:

"Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Akif Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye âshâbından Tırnova sancâğı mutasarrıfı Haydar Bey zide uluhuya ve Gayrova kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'za-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki Gayrova Kazâsına tabi Arvancular karyesi ahali-i gayrı müslimesinin ma'bedleri olmadığından müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûme ahalisi tarafından vuku-bulan istida üzerine lede'l-keşf kilisâ yapılacak mahal Niko Valostiya'nın mülk bağçesi olub kilisâ inşa olunmak üzere meccanen terk eylediklerini ifade ve ikrar eylemiş ve nüfus-ı mevcudelerine nazaran inşa olunacak kilisânın tûlen yirmi ve arzen on iki ve irtifaen yedi arşun ve sekiz pencere ve iki kapu ve üzeri ahşab ve etraf-ı erbası…..[14]

Yukarıda ki 1 Numaralı Kilise Defteri'ne ait belge incelendiğinde gayrı müslim ahalinin mabedleri olmadığından devletten mabed yapmak için izin istedikleri görülmektedir.

Kilise Defterleri gayrimüslimlerin Müslüman mahallelerinde de ibadethane yaptırma isteklerinin yer aldığını da görmekteyiz. Buna örnek olarak yine 1 Numaralı Kilise Defteri'nden bir belge incelediğimiz zaman şu bilgilere rastlamaktayız:

"... Hâriciye daire-i aliyyeden ve makâm-ı ali-i sadaret-i penâhiyelerinden on yedi numrosu ve 29 Safer sene 1290 tarihiyle cevaben şeref-tastir buyrulan emirname-i samide Çermik Kazâsında Çukur Mahallesinde Ermeni Kilisasi inşasına ihtiyaç-ı hakiki olmadığı ve inşaca mahâzîr-i mahalliye bulunduğu arz olunduğu ve bu babda şeref-sadr olan emr-i ali kuyud-ı ihrâziyeye hâvi bulunduğu beyân -ı aliyyesinden mezkûr kilisânin inşasından sarf-ı nazarla yine evvelki kilisâ ile iktifâ ve emr-i ali-i mezkûrun kaydı

[13] Ali Güler, "Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin Din- İbadet, Eğitim-Öğretim Hürriyetleri ve Bu Bakımdan 'Kilise Defterleri'nin Kaynak Olarak Önemi (4 Numaralı Kilise Defteri'nden Örnek Fermanlar)", *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, 9, (1998): 157-158.
[14] BOA, A.DVNS.KLS.d.01, 10.

terkin buyrulmak üzere i'âde ve isrâ olunması irade buyrulan ve keyfiyet-i hüsn sûretle ve meclis-i irade-i vilayet ilamıyla Ermeni murahhasına tebliğ ve emr-i ali dahi leffen i'âde ve tesyil kılınmış olmakla...."[15]

1.4.2. Osmanlı Devleti'nde Yaşayan Gayrimüslimler

1.4.2.1 Ortodokslar

Ortodoks mezhebinin yaygın olduğu Doğu Avrupa ülkelerine hâkim olan, üç ana Hristiyan mezheblerinden birisidir. Fatih Sultan Mehmet İstanbul'un fethinden sonra işlevini büyük ölçüde yitiren Ortodoks Kilisesi'nin ihyasıyla işe başladı. Bildiğiniz gibi İstanbul'un fethinden önce Doğu ve Batı Kiliselerinin birleşmesi tartışmaları neticesinde İstanbul Ortodoks Patrikliği Bizans tarihindeki yerini kaybetmiş, kilise mensupları arasındaki birlik bozulmuş ve böylece Patrik II. Athanasius'un istifasından sonra bu pozisyona yeni bir atama yapılamamıştır. Bu durum Ortodoks Hristiyanlarının dağılması tehlikesini ortaya çıkarmıştır. Fatih Sultan Mehmet, Rum Ortodoks kilisesine yeni birisinin seçilmesini istemiş, Rumların isteği üzerine de Geogios Schollarious'u "Gennadios" ünvanıyla İstanbul Rum Ortodoks Kilisesi'nin reisliğine tayin etmiştir. Fatih Sultan Mehmet bu sayede kendi tebaasından olan Hristiyanları mânen kazanmak; Doğu Kilisesini, Roma Kilisesi karşısında yeniden canlandırmak istemiştir. Böylece Fatih'in bir taraftan, çok kozmopolit bir yapıya sahip olan toplumun devletle olan irtibatını güçlendirmesini, diğer taraftan da Roma (Batı) Kilisesi'nin karşısına rakip bir unsur çıkararak onu zayıflatmayı istemiştir.[16]

1.4.2.1.1Ortodoks Rumlar

Rumlar, İstanbul'daki Hıristiyan nüfusunun çoğunluğunu oluşturmaktaydı. Geçmişte Anadolu, Suriye, Mısır ve Makedonya'da Helenistik krallıkların nesilleri kurulduğundan, bu bölgelerde yaşayan Rumlar özellikle Marmara Denizi ve Ege Denizi kıyı kentleri ve kasabaları ile Ege adalarında kalabalıktı. İstanbul'un feth edilmesinden sonra, Rumlardan, Ermenilerden, Musevilerden alınan cizyeleri Sultan, Fatih İmaret'ine adadı. Tahrir Tapu Sicilinin 1540 ve 1545 tarihli ilk sayfalarında, bu kitabın Fatih

[15] BOA, A.DVNS.KLS.d.01, 1.
[16] Eryılmaz, "*Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslim Tebaanın Yönetimi",* 29-30.

Sultan Mehmet'in İmaret evkafı kitabı olduğu ve Fatih İmaret'e gelir sağlayan gayrimüslim cemaatlerin gelirlerinin kaydedildiği belirtilmektedir.[17]

Yunanlılar, Bizans İmparatorluğu tarihi boyunca dillerini ve geleneklerini korudular ve ortaçağ Hıristiyan dünyasında Ortodoks Kilisesi'nin yaratılması ve güçlendirilmesinin temelini oluşturdular. Osmanlı Devleti'nin tebaası olan Bizans İmparatorluğu'nun yıkılmasından sonra vicdan ve inanç özgürlüğü ile varlıklarını sürdürdüler ve hatta Katoliklere itaat etmek yerine Türklere teslim olmayı tercih ettiler. Yunanlılar, Batı Akdeniz'den gelen Venedikli korsanlara karşı neredeyse her zaman Türklerin yanında yer aldı. Bunun nedeni Türklerin hoşgörülü olmaları ve bu nedenle hiçbir zaman dini sertlik göstermemiş olmalarıdır. Dini inançları nedeniyle Ortodoksları asla rahatsız etmediler. Bu nedenle Ortodoks Kilisesi, Venedik'e ve genel olarak Batılılara muhalif olan Türklerin yanında yer aldı.[18]

XVI. Yüzyılın ikinci yarısında İstanbul'da yaşayan Gerlach, İstanbul'da çok sayıda zengin Rum vardır. Parayı ticaretten ve daha farklı yollardan kazanıyorlar. Ama her zaman eski püskü giysiler giyerler. Çünkü Türklere zengin olduklarını göstermek istemiyorlar. Servetlerinin ellerinden alınacağından korkuyorlar [19] ve böylece Rumların yaşam tarzları hakkında önemli bilgiler veriyorlar. Öte yandan Jorga, İstanbul'da asil ve zengin Yunan entelektüellerini yaşadı. Dolaşırlar ve kendilerine saraylar inşa ederler. Vezirlerle yakın ilişkileri var. Özellikle 17. asırdan sonra, gümrük vergilerinde vergi tahsilatından para kazandılar. Eşleri, herhangi bir Batı kraliçesinden daha pahalı elbiseler giydiklerini bildirdi.[20] XVII. Yüzyılın ikinci yarısından sonra servetlerini üzerlerinde göstermeye başladıkları açıktır.

Şeriat kayıtlarına göre Yunan kadınlarına ait mülkiyet kayıtlarında, inci saç bağları, altın bilezik veya küpeler, altın işlemeli kemerler, altın işlemeli saç süsleri, altın işlemeli

[17] BOA. TT, no, 210, 2-90.
[18] Fernand Braudel, *Akdeniz ve Akdeniz Dünyası II*, çev. Mehmet Ali Kılıçbay (İstanbul: Doğu Batı Yayınları, 1990), 81, 104.
[19] Stephan Gerlach, *Türkiye Günlüğü 1573-1576 I-II*, çev. Türkis Noyan (İstanbul: Kitap Yayınevi, 2007), C. I, 144.
[20] Nicolae Jorga, *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*, çev. Nilüfer Epçeli (İstanbul: YediTepe Yayınevi, 2005), C. III, 172,182.

saç süsleri, alındaki değerli taşlar, değerli metallerden yapılmış bilezikler, zincirler ve kolyeler, gümüş terlikler ilgi çeken süs eşyaları olarak kabul edilir. [21]

Fetih sonrası İstanbul'un iyileşme ve sevinç noktasında Fatih Sultan Mehmet, Ortodoks Rumları yeniden örgütledi. Boşalan patrik koltuğuna yeni patrik seçimek istedi. Georges Scholarios, Osmanlı Develtinde ilk kez Gennadios adı altında patrik oldu ve ruhani hâkimiyeti temsilen patrik tacını aldı. Öte yandan Rumeli Anadolu, Mısır, Suriye, Filistin, Kıbrıs, Rus Ortodoks Kilisesi'nin yönetimi de İstanbul Rum Patrikliğine devredildi.[22]

Gerlach, XVI. yüzyılın ikinci yarısında Protestanlığa yeni geçmiş olan Yunan karakterleri hakkında Selanikli bir vaizin açıklamasını içeriyor. Rumların çok kötü alışkanlıklarından burada bahsedilmektedir. Rumlar aldatıcı insanlar olarak yaşadıkları için, yalan söylemeyi günah saymadıklarını söyleyerek [23] ve sürekli birbirlerini aldatmalarından bahsederek onları eleştirirler. XVI. yüzyılda yeni yayılmaya başlayan Protestanlar, kendi mezhepsel inançlarını ön plana çıkarmak için Ortodoks inancına geçen Yunanlıları sürekli olarak karaladılar ve hor gördüler. Bu durum Protestan din adamlarının seyahat notlarında açıkça görülmektedir.

Ayrıca, Schweigger XVI. yüzyılın ikinci yarısında Rumların İstanbul'da nasıl yaşadıkları hakkında önemli bilgiler verir. Özellikle Yunan kadınlarının çok sıra dışı ve abartılı olduğunu vurguluyor. Schweigger, bunu akılda tutarak, Bizans İmparatorluğu'nun şüphesiz aşırı bolluğu, savurganlığı ve gösterişi seven Yunanlılar yüzünden başının belada olduğu sonucuna varır. Yüce Tanrı, onlardan uzak durmaya çalıştığını söyleyerek, savurganlıkları ve gösterişli oldukları kadar cinsel sapkınlıkları (Sodom) için de onları cezalandırmayı gerekli bulmuş olmalıydı. Bazı Avrupalı gezginler, Osmanlı İmparatorluğu'nda yaşayan Hıristiyanları Müslümanlar arasında esaret altında yaşayan köleler olarak görüyor. Dolayısıyla Yunanlılar da savurganlıklarından vazgeçip bir an önce özgürlüklerine kavuşacaklarını umuyorlar.

[21] İstanbul Müftülüğü, *Şer'iye Sicilleri Arşivi*, Galata 66, s. 22a, 25a.
[22] İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi* (Ankara: TTK, 1988) , C. II, 151, 153, 159.
[23] Gerlach, *Türkiye Günlüğü*, C. I, s. 351.

Rum kadınların kazançlarını uygun gördükleri gibi harcamaları doğal olarak özgür bir ortamın var olduğunu gösteriyor. [24]

1.4.2.1.2 Gregoryen Ermeniler

Gregoryan mezhebinin kurucu Gregordur. Kayseri'de takdis edilmiş ve Ermenistan'a gönderilmiş bir piskopas idi. Gregoryan mezhebinin adı da buradan gelmektedir. Ermeniler II. Basileos döneminden itibaren yavaş yavaş Anadolu'ya yayılmış olduklarından Gregoryan mezhebide Anadolu'ya yayılmış oldu. Gregoryan Ermeniler, Osmanlı Devleti döneminde daha çok Sivas, Bursa ve İstanbul'da toplanmışlardır. Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'un fethi ve burada bir Gregoryan Ermeni Patrikhanesi kuruşu, bu inanca bağlı Ermenilerin İstanbul'da toplanmalarına neden oldu.[25]

Yukarıda bahsettiğimiz mezhepler dışında Osmanlı Devleti'nde; Nasturiler, Batı Süryanileri, Melkitler, Mandeiler gibi gayrimüslimlerde yaşamışlardır.

1.4.2.2 Katolikler

Osmanlı İmparatorluğu'ndaki en çok sayıda gayrimüslim grup Hristiyanlardır. Birinci grup olarak anılan Katoliklerin sayısı çok fazla olmamakla beraber çoğunluğu oluşturdukları bölge yoktur[26]. Ancak Katoliklerin Osmanlı coğrafyasında ağırlıklı olarak Avrupa, Suriye ve Lübnan'da yaşadıkları söylenebilir.[27] Ortodoks Hıristiyanlar Osmanlı Debletindeki en kalabalık gayri-müslim cemaati gibi görünmektedir. Ortodoksların çoğu Rum'dur ve diğer Ortodoksları kendi nüfuzları altında tutarlar.[28]

Katoliklerin Katolik olmayanlara göre daha düzenli yayıldığı bilinmektedir. Yunanlılar ve Rum Ortodoks Hristiyanlar, ağırlıklı olarak Karadeniz'in doğu kesiminde, Marmara Denizi ve Ege Denizi kıyılarında ve ayrıca Ege ve Akdeniz adalarında (Kıbrıs, Girit) bir azınlıkta yaşamışlardır. Bunların çoğunun Mora ve Teselya'da olduğu görülmektedir[29].

---

[24] Salomon Schweigger, *Almanya'dan Konstantinopolis ve Kudüs'e Reisinin Yeni Tanımı* (İstanbul: Kitap Yayınevi, 2004), 225.
[25] Yavuz Ercan, *Osmanlı Yönetiminde Gayrimüslimler: Kuruluştan Tanzimat'a Kadar Sosyal, Ekonomik ve Hukuk Durumları* (Ankara: Turhan Kitabevi, 2000), 61, 62.
[26] Ercan, *"Türkiye'de 15. ve 16. Yüzyıllarda",* 1128.
[27] Ercan, *"Osmanlı Yönetiminde Gayrimüslimler*", 56.
[28] Bilal Eryılmaz, *Osmanlı Devleti'nde Millet Sistemi* (İstanbul: Ağaç Yayıncılık, 1992), 43.
[29] Ercan, *"Türkiye'de 15. ve 16. Yüzyıllarda",* 1128.

Ortodoksları en çok gördüğümüz bölge Balkanlardır; Eflak-Moldavya, Sırplar, Karadağlılar, Bulgarlar Ortodokslar olarak gösterilebilir.[30]

Keldani, Marunî, Melkit, Mandei ve Nasturiler ise Suriye, Mısır, Irak, İran'da küçük gruplar halinde yaşadılar. Öte yandan Kıptiler neredeyse, Mısır'ı hiç terk etmeyen yerli sakinleridir.[31]

Katoliklik, Papa'nın inanç ve ahlak konusunda otorite olarak kabul edildiği, en kalabalık Hristiyan topluluğunu oluşturan bir Hıristiyan mezhebidir. Modern Hristiyan nüfusun yarısı Katoliktir. Mukaddes Kitapta "Katolik" kelimesi bulunmasa da, çok erken dönemlerden itibaren Yahudiliğin ulusal karakterini ve kilisenin yerel kiliselere karşı evrenselliğini, mezheplere ve sapkın hareketlere karşı gerçek kiliseyi ifade etmek için kullanılmış ve zamanla herkes tarafından genel olarak kabul gören bir doktrin ortaya çıkmıştır. [32] Katolik Hristiyanlar, Osmanlı Devleti topraklarında daha çok Avrupa ve Suriye ile Lübnan bölgelerinde yaşıyordu. Ayrıca Osmanlı Devleti'nin hüküm sürdüğü Macaristan bölgesi ve çevresindeki Hristiyanların çoğu Katoliktir.[33]

1.4.2.2.1 Lâtinler

IV. Haçlı Seferi esnasında İstanbul'da Latin İmparatorluğu ve Latin Patrikliği kurulmuştu. Bizans 1261'de İstanbul'u tekrar almasıyla Latin İmparatorluğu ile birlikte Latin Patrikliği de yıkılmıştı. Az kalan Katoliklerin dini yönetimi için patrik yardımcısı atandı. İstanbul'un fethedilmesiyle Ortodoks egemenliğinden kurtulan Latinlerin, bir millet statüsü yoktu. Ancak Fetih'ten sonra Sultandan aldıkları Ferman ile diğer Hıristiyanlarla aynı haklara sahip olarak Galata'ya yerleşitiler. Zamanla çoğalınca Katolik Kilisesi 1659'da bir piskoposluk kurdu. Bu bir dini mesele olduğu için Osmanlı devleti müdahale etmemiş ve Latinler herhangi bir kısıtlama olmaksızın kendi kanaatlerine göre yaşamlarını sürdürmüştür.[34]

---

[30] Eryılmaz, *Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslim Tebaanın Yönetimi*, 52.
[31] Ercan, *"Türkiye'de 15. ve 16. Yüzyıllarda",* 1129.
[32] Ömer Faruk Harman, "Katoliklik", Türkiye *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, (Ankara: TDV Yayınları, 2002), 25: 55, 56.
[33] Ercan, *Osmanlı Yönetiminde*, s.56.
[34] Charles A. Frazee, *Katolikler ve Sultanlar Kilise ve Osmanlı İmparatorluğu 1453-1923* (Ankara: Küre Yayınları, 2009), 223-224; Ercan, "*Osmanlı Yönetiminde Gayrimüslimler"*, 95-96; Eryılmaz, *Gayrimüslim Tebaanın Yönetimi*, 34-35.

Osmanlı İmparatorluğu'nun Batılı devletlerle iş birliği arttıkça, giderek daha fazla yabancı gelip İstanbul'a yerleşti. Bu yeni gelenler sayesinde kilise sürekli büyüdü. Katolik Hıristiyanlara çeşitli yerlerde kiliseler ve okullar tarafından hizmet verildi. En ünlü Katolik topluluklarından olan Dominikanlar, Fransiskenler ve Lazaristler, kilise, okul ve toplulukların sayısını artırmak için çok çalıştılar.[35]

Cemaatin Osmanlı devleti tarafından resmi olarak tanınmaması ve cemaat olarak örgütlenmemesinin temel nedeni, dış dünyaya, yani Papa'ya bağlı olmalarıdır. Ayrıca nüfuslarının diğerlerine göre çok az olması ve Ortodoks Kilisesi'ni papalık aleyhine canlandırarak denge oluşturma arzusu haklı olarak kabul edilebilir. [36] Osmanlı devleti, kilise liderlerini örgütleyerek, sınırları içindeki toplulukları tanıyarak, memurları dini görevlerinin yanı sıra lider ve önde gelen din adamları atayarak yeni bir sistem oluşturmuştur. Ancak Latin Katolikler bunun imkânsız olduğunu görülmüştür. Çünkü topluluğun gerçek başı Roma'daki Papa'dır. İstanbul'daki Papa Yardımcısı da Papa tarafından tayin ve azledilebilirdi.

Katoliklerle ilgili belgede, *memalık-i mahrusede yerleşmiş gayrimüslimlerin hükümdarı olan patrik ve piskoposların vazifeleri sadece umûr-ı mezhebiye ile alakalı değildir; hükümet yetkilileri açısından çoğunlukla hükümet ve halkları arasında görevli olmaları sebebiyle devlet görevlileri olarak da çalışıyor ve emr-i intihablarında Saltanat-ı Seniyyenin dahi konulara dâhil olması ve ma'lumatı olması elzem ve ehem olduğu* Papa'nın yapması gereken anlaşma cemaat tarafından kabul edilse bile, devlet hukukuna müdahale olacağı için kabul edilemeyeceği düşünülmektedir.[37]

Osmanlı Devleti, dışarıdan yönetildiği için Katolikler üzerinde pek de iyi görünmese de sadece din işlerine karışmamış ve din özgürlüğü çerçevesinde gerekli kolaylıkları sağlamıştır. Bu kapsamda ülkedeki cemaatlerin yanı sıra Papa tarafından 1847 yılında Kudüs Patrikliği'nin kurulmasına izin vermiştir.[38]

---

[35] Frazee, *Katolikler ve Sultanlar Kilise*, 226.
[36] Eryılmaz, *Gayrimüslim Tebaanın Yönetimi*, 69.
[37] BOA. İ. MM. 1632.
[38] Edouard-Philippe Engelhardt, *Tanzimat ve Türkiye*, çev. Ali Reşad, (İstanbul: Kaknüs Yayınları, 1999), 281.

Dahası, devlet Katolik ulusunu diğer toplulukların üyelerine yardımdan mahrum etmedi 9 Şevval 1274 / 23 Mayıs 1858 tarihli ve 1274 tarihli bir belge ilmühaber özelliğinde olup Katolik dul ve acezelerine 1.578 kuruş gibi bir miktarın ödendiğini göstermektedir. [39] İşkodra'da yıkılan okulları yeniden inşa etmek için gereken 80.000 kuruş [40], Prizren'deki Latin milleti Kilisesi'nin genişletilmesi ve onu onarmak için hazineden 25.000 kuruş[41] verilmesini içeren belgeler, Osmanlı hükümetinin Katoliklere ve diğer topluluklara yardım etmeye çalıştığını göstermektedir.

Öte yandan Katolikler, Osmanlı sınırları içinde yüzyıllar boyunca Fransa'ya güvenerek yoğun misyonerlik çalışmaları yapmışlar ve bunlara karşı katı önlemler alınmamıştır. Bu faliyetleri, Katolik cemaatinin resmen tanınmasıyla yani Islahat Fermanı'ndan sonra bile faliyetlerine devam etmişlerdir. Bu, Sadaret tarafından İşkodra valisine gönderilen 23 Şevval 1278-23 Nisan 1862 kararıyla kanıtlanmıştır. Buna göre; Yaşanan olayların araştırılmasından, Latin halkının piskopos ve rahiplerinin gelenekleri kışkırtmaya ve teşhir etmeye çalıştıkları açıktır. Bu rahiplerin en aktif olanı, Fransız vatandaşlığına başvuran kişilerdir. Durumun konsolosluktan gizlice soruşturulması ve Fransız konsolosluğu veya hükümeti tarafından sürgün edilmeleri gerektiği, bunun diğer rahiplerin olumsuz işler yapmasını engelleyeceği, fakat anlaşmazlık konusunda bazı uzmanların bundan yararlanmaya çalışacağı, bu nedenle gerekli tedbirlerin alınması karar verilmiştir.[42]

Osmanlı Devleti, Katolik Ermenilerin dışa bağımlı olmasını önlemek için, İşkodra'da Osmanlı rahiplerini yetiştirmek için bir rahip okulunun yapımına öncülük etti ve söz konusu okulu hazineden 100.000 kuruşla inşa ettirmiştir. [43] Görüldüğü gibi Osmanlı Devleti dışarıdan gelebilecek müdahaleleri böylece engellemiş olmaktadır.

[39] BOA. A. DVN. 131/80.
[40] BOA. A. AMD. 76/27.
[41] BOA. İ. Hr. 14491
[42] BOA. A. MKT. UM. 577/71.
[43] BOA. İ. Hr. 7436.

1.4.2.2.2 Katolik Ermeniler

1550'lerder den sonra, Avrupalı Latin Katolik misyonerler, Ermeniler üzerinde uzun süre propaganda faliyetinde bulundular. Osmanlı ile Fransa arasındaki dostane ilişki ve kapitülasyon anlaşmaları, Katolik misyonerlerin temelini atmış, devletin misyonerlere karşı tedbirler almasını engellemiştir. Bu faaliyetler sonucunda İstanbul ve Anadolu'da çok sayıda Ermeni Katolik mezheplerine geçmişti.[44]

Bununla birlikte, manevi bir merkez ve kiliseye sahip olmadıkları için, evlilik ve defin gibi vesilelerle Ermeni kiliselerine ve ayin ve günah çıkartmalarında gizlice Katolik kilisesine başvurmuşlardır. Bu durum devlet tarafından sakıncalı görülmüştür. Ermeni Patriği tarafından yapılan girişimlerden sonra, bu uygulamanın tek durumda yasaklanması konusunda sıkı emirler verilmiştir.[45]

Bütün bunlara rağmen sonuç alınamayınca, 1828'de Ermeni Katoliklerinin İstanbul'dan çıkarılması ve gittikleri Ermeni Patrikhanesi'nin gözetimine alınması kararlaştırıldı. Ancak göç davasının başlamasıyla birlikte Fransa ve Avusturya hükümete karşı etkili bir girişimde bulundu ve mesele Katolik bir mesele haline geldi. Büyükelçiler ve ilgili ülkelerin doğrudan devlet başkanları, inananların haklarını korumak için büyük çaba harcadılar.

Görüşmelerin sonunda, sürgündeki Katoliklerin geri dönmesine izin verilmesi ve hükümete Latin toplumunda olduğu gibi bir temsilci (bakan) atanması ve onun aracılığıyla iş yapmak üzere piskopos seçilmesi karar verildi. Papanın Avusturya'nın inisiyatifiyle piskopos olarak atanması muhtemelen korkulan şeyin başlangıcı olarak algılanmış ve hükümdarları, özellikle de Osmanlı Devletini kızdırmıştır. Nihayet 1831'de cemaatin ileri gelenleri İstanbul'dan gelen ve piskopos olarak Roma'ya gitmeyen Agop Çukuryan'ı seçince II. Mahmud bunu uygun bulmuş ve patrik atamasında yapılana benzer bir törenle belgesini sunmuştur. Bununla beraber Katolik Ermeniler İstanbul'da bir piskoposluk kurmalarına, sürülenleri iade etmelerine, mallarını iade etmelerine ve bir kilise inşa etmelerine izin verilmiş ve diğer Hıristiyanlara tanınan

[44] Charles A. Frazee, "Osmanlı İmparatorluğu'nda Ermeni Katolik Cemaatinin Oluşumu", (1975), 151-152.
[45] Ahmet Refik Altınay, "Türkiye'de Katolik Propagandası", *Türk Tarih Encümeni Mecmuası,* 14/5 (1924): 272-273.

tüm haklar verilmiştir. Mezkûr şahsın 1835 yılında ölmesiyle Ankara Piskoposu olarak Artin Marhas'ı seçen cemaat, iki başlı yönetimin kaldırılmasını ve seçtikleri piskoposun fazla yetkisi olması için Patrik unvanını almasını istemişlerdir. Ermeni Katolik Kilisesi de kuruluşunu bu şekilde tamamlamıştır.

Kiliseler, Agop Çukuryan'ın atandığı beratta, kâffe-i memalik-i mahrûsede kâin bi'l-cümle Katolik mezhebinde olanlara ibaresiyle Doğu Katolik cemaatleri" olarak belirtilen Melkitler, Keldaniler, Süryaniler ve Nasturi kiliseleri Katolik Ermeni Patriğine bağlanmıştı.[46] Ulus anlayışında bu normaldi. Çünkü bu kiliseler klasik dönemden beri Ermeni patrikleri aracılığıyla hükümetle temas halindedir. Son zamanlarda tanınan Katolik patrik ise bunları temsil etmesi daha mantıklı görünüyordu. Çünkü onlar da Katolikti ancak, her biri kendini bağımsız gören bu kiliselerin bu kadar sadakatiyle sorun çözülemedi.

Katolik Kilisesi resmi olarak tanınmasına rağmen, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki Ermeni Katolikler arasında ve muhtemelen poliarşi nedeniyle onlar ve diğer Katolik toplulukları arasında hemen hemen her zaman anlaşmazlıklar ortaya çıkmaktaydı. Bu tartışmaların temel nedeni Papa'nın müdahalesidir. Örneğin Papa, 1850'de halkın görüşlerini dikkate almadan rahip Hasun'u İstanbul başpiskoposu olarak atadı. Muhaliflere göre, Osmanlı hükümeti başlangıçta gayrimüslim cemaatlerin liderlerinin de dünyevi görevleri yerine getirmekle yükümlü olduklarını belirtmiş ve yeni piskoposlara sertifika vermemiştir. Fakat millet tarafından usulünce seçilenlere piskoposluk sertifikaları verildi. [47]

Bazı Ermeni Katolikler Kilikya Patrikhanesi üyeleriyken, diğerleri İstanbul Başpiskoposluğunun üyeleriydi. Aynı mezhebin başka yönetimlere bölünmesinin uygunsuz olduğunu, çeşitli zorlukların ortaya çıktığını ve iki yönetimin birleştirilmesinin elzem olduğunu belirten piskoposlar, Kilikya patriğinin ölümünden sonra birinci derece mecidiye olan Hasun Andun Efendi'yi doğru seçtiklerini ve yönetimi altında birleşmelerini talep ettiler. Hükümete 21 Rebiulevvel 1284-23 Temmuz 1867 tarihli bir talep dilekçesi verdiler. Hükümet, aynı nedenleri sıralayan yazısında, Padişaha Hasun Efendi için berat verilmesini arzetti. Sultan vasiyetinde

[46] Kemal Beydilli, *II. Mahmud Devri'nde Katolik Ermeni Cemâati ve Kilisesi'nin Tanınması* (Ankara: 1995) 33.
[47] Frazee, *Katolikler ve Sultanlar Kilise*, 262.

taleblerinin kabul edilmesini emretti ve ilgilinin kamu hizmetini tanıma ve gerekli tedbirleri alma anlamında kendisine bir sertifika verildi. [48] Bu atama ile Osmanlı Devleti'nin hakemlik yaparak iki grup arasındaki bir sorunu çözerek onlara yardım ettiği anlaşılmaktadır.

Fakat Hasun Efendi, mezhebin talebi olarak kamu görevinin Papa'nın onaylaması için Roma'ya gittiğinde, Papa Doğu Kilisesi'nin ayrıcalıklarını görmezden geldi ve Hasun'u tüm Doğu kiliselerinin, yani Ermeniler, Melkitler, Keldaniler ve Süryani kiliselerinin ruhani reisi olarak atadı. Böyle bir şey Osmanlı'nın iç işlerine karışmak anlamına geldiği için ne Osmanlı ne de adı geçen cemaatlerce kabul edilmedi. Katolik Ermeniler de dâhil olmak üzere bu topluluklar, hükümetten Hasun Efendi'nin ifadesini kaldırmasını ve böyle bir durumu kabul etmedikleri için yeni bir patrik seçmelerine izin vermesini istemişlerdir. Osmanlı Devleti, belgenin iptali ile sadece patrikliğin ortadan kaldırılacağına, manevi mevkiinin bireyin sorumluluğunda kalacağına ve daha da fazla kafa karışıklığına ve isyanlara neden olacağına inanarak buna izin vermedi. Ancak Papa hükümeti ile görüşmek üzere Roma'ya elçi gönderdi. Muhalefete Beyoğlu'nda bir kilise ayırma emri verdi. Hasun Efendi isminden bahsetmeden ayinlerini de orada yaptılar. [49]

Roma ile müzakerelerden bir sonuç çıkmamıştı. Osmanlı hükümeti, diğer patriklerle aynı şartlarda bir Ermeni Katolik Patriği atamıştı. Ancak Hasun Efendi tarafından kabul edilen papalık emrinde, piskoposların atamalarının Papa'nın iznine tabi olduğu ve Patrik'in her konuda Roma ile ilişkilendirildiği söylenmiştir. Bu dönemde, Roma'da birinci Vatikan Konseyi toplanmış ve Papa'nın yanılmazlığını kabul etmiştir. Pek çok Batı kilisesi ve Doğu kilisesinin lideri bu kararları kabul etmese de[50] Hasun Efendi bunu hemen kabul etmişti. Osmanlı Devleti için bu kabul edilemez bir şeydi. Devletin mezhep işlerine müdahalesi ile bağlantılı olarak yapılacak şikâyetlerin, Hasun taraftarlarının kendisini haklı çıkarmak için savaşacaklarını, millete ait bu tür yerleri kilise, hastane ve okul gibi teslim etmeyeceklerini, yani sorunların bu şekilde tam olarak çözülemeyeceğini bildiği halde vasiyetindeki orijinal ifadesiyle: mûmaileyh Hasun Efendiye mukaddemâ verilmiş olan patriklik beratının mütalaat-ı meşruha vechiyle

[48] BOA. İ. Hr. 13289.
[49] BOA. İ. MM. 1600.
[50] Frazee, *Katolikler ve Sultanlar Kilise*, 234-235.

terkin-i kaydı ve kendisinin azliyle teferruatının ifay-ı muktezası. Hasun'un görevden alınması ve patriklik beratının kaldırıldığını belirterek, iptal etme kararı almıştır. Osmanlı Devleti tüzüğü kaldırmaya ve yukarıdaki hükmü kabul etmeyenleri Katolik Kilisesi'nden çıkarmamaya karar verdi, Hasun Efendi'nin uzun süredir uygulanan dini hukuku ve devlet hukukunu ihlal etmesi, böyle bir şeye izin veren, gelecekte telafisi imkânsız sorunlara neden olabileceği gibi bazı gerekçelere dayandırmıştır. Bu nedenleri papalığa yazdığı mektupta iletti.[51]

Osmanlı Devletini çalışmalarında haklı bulan Engelhardt Ali Paşa'nın şu sözlerinden alıntı yapmaktadır: "Sadece Ermenilerin değil, Marûnîlerin, Keldanilerin, Melkitlerin, Süryanilerin de karşı çıktığı böyle bir müdahaleyi hükümet kabul edemez. Katolik dinine (Papa'nın yanılmazlık teorisi) yeni bir inanç getirmek için toplanan ruhanilerin genel kurul üyeleri arasında yer alan Fransa'nın en güçlü piskoposlarıyla Hıristiyan âleminin tamamı bunu reddediyor. Katolik olan İtalya, papalık hükümetini zapt ediyor; Avusturya papa kurumunun makamlarıyla yapılan anlaşmaları iptal etti. İspanya, din adamlarına ait araziyi mülkiyetine geçiriyor. Biz Müslümanlar Katolik hükümetler tarafından bile tanınmayan bir hükümetin yasadışı müdahalesini kabul etsek çok garip olurdu."[52]

Tüzüğün feshedilmesinin ardından muhalefet Ermenileri kadim usüllerine göre Diyarbakır Piskoposu Kupelian'ı oybirliğiyle Patrik seçti. Yeni patrik, Roma'nın atadığı patriğin (Hasun) cemaat tarafından kabul edilmediğini göstermek için IX. Pierre unvanını verildi. Papalık, seçimleri yasadışı ilan etti ve onaylanmaması için bir elçi gönderdi. Papalık, uzlaşmaya dayanak bulmak için Osmanlı içindeki Ermeni Katoliklerine özel bir statü vermenin mümkün olacağını söyledi. Osmanlı'da buna çok da olumsuz bakmıyordu. Ancak hükümet değişikliğinden dolayı herhangi bir anlaşmaya varılamadı.[53]

Osmanlı hükümeti yeni patrik seçimine izin verirken, seçimlerde izlenecek ahkâmı da nizamname şeklinde belirlemiştir. Devlet hukukunun korunması için hazırlandığı ve geçmiş olayları kısaca anlattığı bildirilen belgeye göre, bakanlar tarafından benimsenen

[51] BOA. İ. MM. 1632.
[52] Engelhardt, *Tanzimat ve Türkiye*, 285-286.
[53] Engelhardt, *Tanzimat ve Türkiye*, 286-287.

kanuni hükümler şu şekildedir: "Patrikliğe üye olan ve patrik yardımcılığı yapan piskoposların seçimlerinde din adamları 12 kişilik bir liste hazırlayacak ve millet meclisi aracılığıyla Bab-ı Ali'ye sunacak. Bab-ı Ali uygun görmediği kişileri çıkarma hakkı vardır. Patriklik makamının boşalması halinde, Bab-ı Ali'nin onayını almış olan piskoposlardan biri, hiç kimsenin veya hükümet müdahalesi olmaksızın, Patrikliğe mensup piskoposlardan oluşan ruhani bir heyet tarafından seçilir ve atanır. Seçilmiş olanlar, devlete bağlılıktan ve iyi hizmetten vazgeçmeyeceklerine yemin edecek. Milletin sahip olduğu gayrimenkul ve mirasın yönetiminde vakıflara ilişkin kanun ve yönetmeliklere uyulacaktır. Bu prosedür, İstanbul ve Bosna Hersek'teki Katolik mezhebinin Latin tebaası ile Anadolu ve Arabistan'daki Melkitlerin, Süryanilerin ve Keldanilerin piskoposlarının seçiminde geçerli olacaktır." Böylelikle, neredeyse tamamı Avusturyalı olan ve resmi görevleri şimdiye kadar sadece onaylanmış olan Bosna tarafında görev yapan piskoposlara ilişkin çekinceler, kararname ile kaldırılacak.[54]

1.4.2.2.3 Katolik Süryaniler

Süryani Katolikler ise, Katoliklerin ayrı bir halk olarak kabul edildiği 1830'dan sonra pozisyonları belirlenebilir. Süryani antik Yakubi kitabından gayri-müslim cemaatlerin kitaplarından da anladığımız şekliyle, eski Asurlular 1835 yılında ikiye bölünmüşler ve eski Asurlular, Asurlular-Yakubiler ve Asurlular-Katolikler sadece Asurlular olarak adlandırılmaya başlanmıştır. Tanzimat öncesi dönemde Süryani Kadimler için geçerli olan durumun Süryani Katolikler için de aynı olduğunu ve işlerine Ermeni Patrikhanesi üzerinden karar verdiklerini söyleyebiliriz.[55]

Osmanlı İmparatorluğu, yapısında farklı dil, din ve inançlara yaşam alanı ve fırsat sağlayan ve bu unsurları sağlayan güçlü bir siyasi yapıdan oluşuyordu. [56] Osmanlı Devleti, tüm vatandaşlarına büyük bir hoşgörü ile davrandı, din ne olursa olsun herkese adaletli davrandı ve

[54] BOA. İ. MM. 1665
[55] Canan Seyfeli, "Osmanlı Devlet Salnamelerinde Hahambaşılık (1847-1918)", *Milel ve Nihal Dergisi*, 7/1 (2010): 84.
[56] İbrahim Özcoşar, "Osmanlı Devleti'nde Millet Sistemi ve Süryani Kadimler", *Geçmişten Günümüze Nusaybin Sempozyumu*, (Mardin, 2004), 1.

azınlıklara zarar vermemek için temkinli yaklaştı.[57] Osmanlı döneminde Süryanilere de bu çerçevede yaklaşıldı.

Fetihlerle genişleyen ve genişledikçe çok uluslu bir yapı oluşturan Osmanlı İmparatorluğu, dönemin özelliklerinden dolayı teokratik bir yönetim tarzına sahiptir. Bu nedenle ülkedeki azınlıklara din politikası ile yaklaştı ve tebaasını Müslüman ve Gayrimüslim olarak sınıflandırdı. İstanbul'un fethinden önce İstanbul'da Süryanilerin ve Süryanilerle bağlantılı bazı küçük kiliselerin var olduğu biliniyor, ancak merkezi bir dini kurum veya protokole dahil edilecek üst düzey bir dini liderleri yoktu. İstanbul'un fethinden sonra Süryani halkı, mülki idare açısından Osmanlı devletine bağlanmış ve din işlerinde özgürdür. Ancak bağımsız bir kilise merkezlerine sahip değiller. Doğu Anadolu'nun (1514 Çaldıran Savaşı ve 1515 Turnadağ) ve Mısır'ın (Mercidabık 1516 ve Ridaniye 1517 Savaşları) Yavuz Sultan Selim tarafından fethi neticesinde Süryanilerin yaşadıkları bölgeler Osmanlı Devleti sınırlarına dahil edilmiştir. Süryani toplumunun Osmanlı İmparatorluğu'na tabi kılınması böylelikle başlamıştır. Osmanlı arşivlerinde, Süryaniler ilk olarak 9 Kasım 1517'de Yavuz'un Kudüs'ü fethi sırasında Memlük devletine karşı Osmanlı Devleti'nin desteği şartıyla Kudüs Ermeni Patriği Sarkis'e verilen bir kararnamede yer almaktadır.[58] Bu kararname ile Süryaniler, Habeşliler ve Kıptiler Ermeni Patrikhanesine katılmışlardır.[59] Yavuz Sultan Selim, 1517'de Ermeni Patriği Sarkis'e verdiği gibi, Kudüs Rum Patriği Attalia' ya da bir ferman ile Gürcü, Habeş ve Süryanileri Rum Patrikliği idaresine vermiştir. Yavuz Sultan Selim'in Süryaniler ve diğer bazı toplulukların idaresini hem Kudüs Ermeni Patriği Sarkis'e hem de Kudüs Rum Patriği Attalia'ya verilmesi iki patrikhane arasında sorun yarattı. Bu sorunlar sonraki dönemlerde de devam etti. Örneğin; 1665 yılında IV. Mehmet döneminde, İstanbul Rum Ortodoks Kilisesi ile Ermeni Gregoryen Kilisesi arasında, yine kiliselerinin hangi patrikliğe ait olduğu sorusu ile sorunlar çıktı. 1733, 1734, 1839 ve 1850 belgelerinden, bu süreçlere Rumların hâkim olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü bu belgelerde; Gürcü, Habeş, Kıpti, Sırp ve Süryani kiliselerinin Rum Patrikhanesi'ne bağlı olduğu söyleniyor.[60] Bazı kaynaklarda; ayrıca Süryani Kadim Patrikliğinin 1783 yılında İstanbul Ermeni Patrikliğine bağlı olduğu ve Süryani Patrik'in daha önceki dönemlerde Bab-i Ali ile doğrudan ilişki içinde olduğu belirtilmektedir.[61] Sonraki yılların arşivlerine bakıldığında bu durum netleşti. Önümüzdeki dönemin arşivlerinde, Yavuz'un Sarkis'e verdiği fermana göre

[57] Özcoşar, *"Osmanlı Devleti'nde Millet Sistemi",* 1.
[58] Canan Seyfeli, "Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin İdari Yapısı: Ermeniler Örneği", *Milel ve Nihal Dergisi*, 2/2 (2005): 124-156.
[59] Seyfeli, *"Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin İdari Yapısı*", 124-156.
[60] Ercan, *Osmanlı Yönetiminde Gayrimüslimler,* 242.
[61] Ercan, *Osmanlı Yönetiminde Gayrimüslimler,* 242.

hareket edildiği ve Süryaniler ile bahsi geçen milletlerin, Ermeni Patrikliğine dahil oldukları görülmektedir.[62]

Diğer milletlerin patrikleri gibi, Süryani Kilisesi'nin patrikleri de manevi olarak bağımsızdı. Patrikliğe seçimler, tayin işleri, ibadethanelerin tadilatı, tadilatı vb. işlerden sorumlu Süryani Patriği, bağlı olduğu Ermeni Patriği aracılığıyla Bab-ı Ali'ye yönelik taleplerini iletebildi. Ermeni patrikler, Süryani halkının ritüel ve geleneklerine müdahale edemediler. [63] Bu bağlamda, Süryanilerin Ermeni Kilisesi'ne resmi bağlılığı din açısından hiçbir şeyi değiştirmese de, sadece merkezi hükümetle ilgili çalışmalarında önemliydi. [64] Rumlar zaman zaman bu kararnameye karşı çıktılar ve Ermeni Patrikhanesi ile bağlantılı kiliseleri kışkırtma eğilimindeydiler. Bu durum aynı zamanda idari sorunlar da yarattı. Bu dönem Ermeni ve Rum patrikler arasında Süryani toplumu üzerinde nüfuz mücadelesine tanık oldu. [65]

Milliyetçilik doğrultusunda; Osmanlı İmparatorluğu altındaki azınlık gruplarından Ortodoks Rumlar, Ermeniler ve Yahudiler azınlık topluluklarında daha aktif bir rol oynadılar. Osmanlı yönetiminde dini kimliğe yapılan vurgu, etnik kimliği yok etmez, aksine etnik kimliği dini kimlikle birleştirir ve güçlendirir. O dönemin koşullarına uygun olarak toplum, değerli veya önemli olan herhangi bir kimliğin altını çizerdi. 19. ve 20. yüzyıllarda Avrupa'nın etkisiyle etnik-dini kimlikler ulusal kimliklere dönüştü. [66] Giderek güçlenen ulusal kimlik, Osmanlı sınırları içinde geniş topraklara yerleşen Süryanileri kısmen etkiledi.

Nasturilerin konumunu değerlendirirseniz; Doğu Süryani Kilisesi olarak da bilinen Nasturilerin konumu Osmanlı idari yapısında özellikle öne çıkmıyor. Dağlık sınır bölgelerinde ve merkezden uzakta yaşayan Nasturilerin, Millet sistemi dolayısıyla güçlerini göstermelerine izin verilmemiştir. Osmanlı belgeleri, Nasturilerin Osmanlı millet sistemi altında bağımsız bir ulus olarak örgütlenmediklerini de göstermektedir. [67] Gayrimüslim cemaatlerin günlüklerinde, Nasturilerin patriklik değil, "Markhasalik" olarak yönetildiği yazılıyor. [68] 1825 tarihli bir sertifikadan alınan bilgiye göre Nasturilerin Süryanilerin Yakubiye koluna tabi oldukları belirtildi. Yani Nasturiler de Yakubi Süryanileri aracılığıyla Ermeni Patrikliğine katılmışlardır.[69]

[62] Deniz Bayburt, "Milli Mücadele Dönemi'nde Süryaniler", *Gazi Akademik Bakış*, 3/6 (2010): 30.
[63] Seyfeli, *"Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin İdari Yapısı"*, 124-156.
[64] Seyfeli, *"Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin İdari Yapısı"*, 124-156.
[65] Seyfeli, *"Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin İdari Yapısı"*, 124-156.
[66] Seyfeli, *"Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin İdari Yapısı"*, 124-156.
[67] Seyfeli, *"Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin İdari Yapısı"*, 124-156.
[68] Seyfeli, *"Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin İdari Yapısı"*, 124-156.
[69] Seyfeli, *"Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin İdari Yapısı"*, 124-156.

Sonuçta; Süryaniler, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki diğer tüm dini gruplar gibi barış içinde yaşadılar. Hiçbir koşulda halkların inançları ve ibadetleri ihlal edilmez ve ulusların ve ulusların özel kanunlarında özgürlük tanınmaz. Devletle ilişkilerini bir bölge hariç olmak üzere sadece Ermeni Patrikhanesi aracılığıyla gerçekleştirdiler. [70]

1.4.2.2.4 Keldaniler

1445 yılında Nasturî Kilisesi'nden ayrılan bir grup Keldani adıyla Papaya bağlanmışlardır. Patriklik merkezleri Bağdat'ta yer almaktadır.[71] Keldanilere, Osmanlı Devleti tarafından 1844 yılında "millet" statüsü verilmiştir.[72]

Keldani kelimesinin ilk olarak MÖ 6. yüzyılda Kaldi hanedanlığı döneminde ortaya çıktığı söyleniyor. Süryani toplumunun bir parçası olan Nasturi kilisesini teolojik nedenlerle terk ettiler ve papalığa katıldılar. 1890'da, eski güney Mezopotamya halkına atıfta bulunmak için kullanılan "kaldeli" ifadesinden hareketle Keldani kilisesi kuruldu. Burada yaşayan insanlara "Keldani" deniyordu. Genellikle Roma kiliselerine bağlı kalırlar, ancak geleneklerini ve ibadet şekillerini korudular. Bu nedenle Keldanilerin Katolik statüsü sorgulanmaktadır. Bazı tarihçiler Keldani kelimesinin Süryanilere, Hititlere ve Aramilere atıfta bulunduğunu iddia ettiler. Bazıları Keldanilerin Asurlular olduğunu açıklamaya çalışırken, bazıları Keldanilerin komşu olduğunu ve Asurilerle çatışma içinde olduklarını savundu.

Keldani nüfusunun dağılımı değişmektedir. Nüfus hakkında bir şey söylemek zor olsa da, 1903 istatistiklerine göre dünyada yaşayan Keldani sayısının yaklaşık 200.000 ve Osmanlı İmparatorluğu'nda 80.645 Keldani olduğu ileri sürülmüştür. Keldanilerin dünya çapında yalnızca 22 Mithran (idari) bölgesi vardır ve Diyarbakır, Mardin, Musul ve Midyat bunlardan sadece birkaçıdır. Bugün Türkiye, Mısır, Suriye, Irak ve İran'da Keldani Patriği'nin kontrolü altındadır. 1980 nüfus sayımına göre yaklaşık 10.000 Keldani bulunan Türkiye'de ve 2000 yılı istatistiklerinin sonuçlarına göre 4-5 bin Keldani kaldığı tespit edilmiştir.

---

[70] Seyfeli, *"Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin İdari Yapısı*", 124-156.
[71] Yakup Bilge, *Geçmişten Günümüze Süryanîler* (İstanbul: Zvi-Geyik Yayınlan, 2001), 95.
[72] Gülnihal Bozkurt, *Alman-İngiliz Belgelerinin ve Siyasi Gelişmelerin Işığı Altımda Gayrimüslim Osmanlı Vatandaşlanmn Hukuki Durumu: (1839-1914*) (Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1989), 42.

1.4.2.2.5 Marunîler

Bu kilisenin merkezi Suriye'nin Mar Marun Manastırıydı. Bundan dolayı da bu kilisenin mensuplanna Marunî denilmiştir. Bu kilisenin dini görüşüne göre İsa'nın iki doğasının yanı sıra güçlü bir irade vardır. Marunî Kilisesi önceleri Doğu'nun Ortodoks Kiliseleri arasında yer almasına rağmen XII. yüzyılda Roma Katolik Kilisesi'ne bağlanmıştır.[73] Marunîler, 1829 yılında Ermeni Katoliklerin bir "Millet" olarak kabulünden sonra "Ermeni Katolik Milleti"ne bağlanmıştır.[74]

1.4.2.2.6 Kıptîler

Kıptiler veya Koptlar (Yunanca: αιγυπτος - Arapça: اقباط) kadim Mısırlılardır. İskenderin Mısır'ı fethettikten sonra İskenderiyye şehrini kurmasıyla Helenistik kültürle etkileşime girmişlerdir. Kopt veya Kıptice yazarken Yunan alfabesi kullanılır. Roma döneminde ağır vergilerle ezilen Kıptiler, Mark MS 46'da Mısır'a geldiğinde Hıristiyan oldular. Bu kez Romalılar, Bizans dönemine kadar din üzerinde baskı yapmaya başladılar. Konstantinos Hıristiyanlığı özgürleştirdiğinde biraz rahatlar. 416'da toplanan 4. Ekümenik Konsey'de başlıca Hristiyan meselelerinde anlaşmazlıklar ortaya çıkıyor ve bunlar Hristiyanlar arasında dışlanırlar. İnançlarına göre, Hz.İsa'nın ilahi ve insani yönleri birdir, asla ayrılmadılar. Katolik milleti, Kıptilere onların sapkın olduğunu ve devletin dininin Hıristiyanlık olarak kabul etmeyen Bizanslılar tarafından ezildiklerini söylerler. Uzun süre baskı altında kaldıklarından dolayı, Arap –Bizans savaşlarında yardım etmezler. Araplar bölgeye yerleşince huzur ve sükûnet bulurlar. Haçlı Seferlerinin başlamasıyla Araplar, Haçlıların sapkınlığı olduğunu iddia ederek onlara zulmetmeye ve öldürmeye başladılar. Kavalalı Mehmet Ali Paşa zamanında devlette üst seviyeye ulaştılar. İngiliz yönetimi altındaki ayaklanmayı desteklediler. [75]

1.4.2.2.7 Yakubî-Süryaniler

451 yılındaki Kadıköy Konsili'nden sonra Antakya Süryanî Kilisesi'ne yönelik Bizans İmparatorlarının baskıları neticesinde kilise yok olma tehlikesi geçirmiştir. Yakup

[73] Bilge, *Geçmişten Günümüze Süryanîler*, 94.
[74] Bozkurt, "*Alman-İngiliz Belgelerinin"*, 42.
[75] DİA, "Kıptîler", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Ankara: TDV Yayınları, 2002), 25:424-426.

Bardai adındaki piskopos tarafından tekrar canlandırılan kilise pek çok yeri patrikhane merkezi olarak kullanmıştır. Patriklik merkezi olan yerler şunlardır. Halep, Urfa, Diyarbakır, Harran, Rakka (Halep civarında), Malatya, Harran (ikinci defa) Mardin, Meyafarikin (Silvan), Diyarbakır (İkinci defa), Mardin Deyrulzafaran (1176). 1293 yılında Patrik İğnatios Bin Vehib V. zamanında Patriklik merkezi devamlı olarak Mardin Deyrulzafaran Manastırı olmuştur.[76] Süryanî Kilisesi, Yukarı Mezopotamya ve çevresinin Müslümanların eline geçmesiyle Bizans kiliselerinin baskısından kurtulabilmiştir. Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi neticesinde Süryanîler Osmanlı Devleti sınırlarına dâhil olmuştur.

Geleneksel Süryanî Kilisesi'nin, meydana gelen ayrılıkların da etkisi neticesinde zamanla Süryanî Kadim Kilisesi adım aldığı görülmektedir, incelenen dönem itibariyle Süryanî Yakubî ya da Süryanî Kadim olarak adlandırılan Geleneksel Süryanî Kilisesi'nin patrikleri ve görev yaptıkları yıllar şöyledir: 1838-1847M İğnatius İlyas, 1847-1871 İğnatius II. Yakup, 1872-1894 İğnatius IX. Petrus, 1895-1905 İğnatius II. Abdulmesih, 1906-1915 İğnatius II. Abdullah, 1917-1932 İğnatius III. İlyas'dır.

Süryanî Kadim Cemaati Osmanlı Devleti ile olan ilişkilerini önceleri Ermeni Patrikhanesi aracılığıyla sağlamıştır. Daha sonra ise Süryanî Kadim Patrikliğinin İstanbul'da bulunan vekili vasıtası ile devlet katındaki işlerini yürütmeye başladığı görülmektedir. Süryanî Kadim Patrikliği'nin İstanbul'daki ilk vekili ise Abdunnur Efendi' dir. Gabriyel Akyüz, Patrik Petrus'un İngiltere dönüşünde 1877 yılında İstanbul'a gelerek üç yıl burada kaldığını, Tarlabaşı Meryem Ana Kilisesi'ni inşa ettirdiğini ve kiliseye Urfalı Rahip Abdunnur Efendi'yi patrik vekili olarak tayin ettiğini belirtmektedir.[77]

Süryanî Kadim Patrikhanesi'nin İstanbul'da patrik vekili olduğunu gösteren kayda 1886 (1303) tarihindeki bir belgede rastlanılmaktadır. Bu belgede Musul'daki Süryanî Katolikler ile Süryanî Yakubîler arasındaki anlaşmazlık ele alınmaktadır. Süryanî Yakubî Patriği, "Dersaadet"Vekili 'nin Şura-yı Devlet kararına yapmış olduğu itiraz ve şikâyetten bahseden Meclis-i Mahsus Zabıtnamesi'nden adı geçen patrikliğin İstanbul'da

[76] Aziz Koluman, *Ortadoğu'da Süryanîler (Dini-Sosyal-Kültürel Hayat) (Ankara:* Avrasya-Bir Vakfı Avrasya ASAM, 2001), 41-42.
[77] Gabriyel Akyüz, *Deyrulzafaran Manastırının Tarihi* (Mardin: Resim Matbaacılık, 1998), 41.

patrik vekili olduğu görülmektedir.[78] Yine 1886 (1303) yılında Musul'daki kiliselerin taksimiyle alakalı Meclis-i Mahsus Zabıtnamesi'nde, Süryanî Yakubî Patrikliği'nin İstanbul'da vekili olduğu ve bu vekilinin de Abdunnur Efendi olduğu anlaşılmaktadır.[79] Abdunnur Efendi'den sonra İstanbul'daki patrik vekili Serpiskopos Buls olmuştur. 1899 (1317) yılında "Cülus-u Hümayun" münasebetiyle II. Abdülhamid Han'ın tahta çıkışım, Süryanî Kadim Patrikliği'nin Dersaadet Vekili olan Serpiskopos Buls bir tebrikname ile kutlamıştır.[80] 1917 yılmda ise Süryanî Kadim Patrikliği'nin İstanbul'daki vekilinin Yohanna Efendi olduğu görülmektedir.[81]

Süryanî Kadim Cemaati'ne Osmanlı Devleti tarafından 1882 yılmda 'Millet Statüsü' verildiği belirtilmektedir. 1882 yılında millet statüsü verildiğini yazan Andrews, vermiş olduğu bu bilgi için herhangi bir kaynak göstermemektedir.[82] Yine 1882 yılında Süryanî Kadim Cemaatine millet statüsü verildiğini ifade eden Yonan ise, sadece "yayınlanan bir fermanla" diyerek, sözünü ettiği bu ferman hakkında bir bilgi vermemektedir.[83] Ancak verilen bu tarih doğru ise Süryanî Kadim Patrikhanesi'nin millet statüsü verilmeden daha önce, İstanbul'da vekil bulundurduğu ve patrikhaneyi temsil ettiği görülmektedir. Bazı araştırmacılar ise Süryanî Kadim Cemaatine Osmanlı Devleti'nin millet statüsü vermediğini belirtmektedir.[84]

Gayri-müslimlerin Islahat Fermam ile ortaya çıkan yeni statülerine ilişkin düzenlemeler yapılması için komisyonlar oluşturulduğu, bu komisyonların her millet için birer nizamname hazırladığı ve Babı-Ali'nin onayı ile bu nizamnamelerin yürürlüğe girdiği daha önce ifade edilmişti. 1913 yılında diğer milletlerin sahip olduğu nizamnameler gibi Süryanî Kadim Patrikhanesi için de bir nizamname hazırlanması için teşebbüs edildiği görülmektedir.

---

[78] B.O.A., MKT. MHM: 491/38
[79] B.O.A., MKT. MHM: 491/65
[80] B.O.A., Y. PRK. AZN: 20/65
[81] B.O.A., DUİT., Cemaat-i Gayrimüslime: 67/2-3
[82] Peter Alford Andrews, *Türkiye'de Etnik Gruplar*, çev. Mustafa Küpüşoğlu (İstanbul: Ant Yayınlan, 1992), 296.
[83] Gabriele Yonan, *Asur Soykınmı: Unutulan Bir Holocaust*, çev. Erol Sever (İstanbul: Pencere Yayınlan, 1999), 28.
[84] Tomas Çerme, "Süryanîler", *Tarih ve Toplum Dergisi*, 235 (2003): 31.

9 Kasım 1913 (9 Zilhicce 1331) tarihli "Meclis-i Vükela" Zabıtnamesinde belirtildiğine göre; Süryanî Kadim Patrikliği, nizamnamenin tertibi için yarısı ruhanî, yarısı da muteber kişilerden olmak üzere 12 kişilik bir heyet oluşturulduğunu bildirmiş ve gerekli müsaade için istekte bulunmuştur. Adliye ve Mezahib Nezareti de durumu Meclis-i Vükela'ya taşıyarak, Islahat Fermanı'ndan sonra Dersaadet ve Kudüs Rum Patrikhanesi, Ermeni Patrikhanesi, Hahamhane ve Protestan Cemaati için tertip edilen nizamnameler esas alınmak üzere, adı geçen cemaat için de bir nizamname tertip edileceğini belirtmiştir. Bunun üzerine Meclis-i Vükela, Süryanî Kadim Patrikhanesi'ne mahsus bir nizamname teşkili için heyet oluşturulmasını uygun bulmuştur. Bu kararın ifası için Adliye ve Mezahib Nezareti görevlendirilmiştir.[85] Ancak bu teşebbüsün neticesinde nizamnamenin oluşturulup oluşturulamadığı ya da yürürlüğe girip girmediği hususunda başka bir kayda rastlanılamamıştır.

1.4.2.2.8 Melkitler

Süryanî Melkit Kilisesi VI. yüzyılda Antakya Süryanî Kilisesi'nden ayrılarak bağımsız bir patriklik oluşturmuştur. XVIII. yüzyılın başlarında ise Ortodoks Melkit Kilisesi içinden ayrılan bir grup Papa'ya bağlanarak Rum Katolik Kilisesi'ni kurmuştur.[86] 1847 yılında da Melkit Kilisesi'ne Osmanlı Devleti tarafından "Millet" statüsü verilmiştir.[87]

1.4.2.2.9 Mandeîler

Sâbiîlik veya Mandeanizm (Mandei) (Arapça: الصابئةveya مندائية) Orta Doğu'da bir dindir. Arapların Sabiye dedikleri grup, kendilerine bilgili ve Gnostik anlamına gelen Manden, din adamlarına ise Nasura denmektedir. 11.yy. da Al-Biruni gerçek Sabileri II. II. Kiros ve I. Artaserhas zamanında Babil sürgününden Kudüs'e döndükten sonra kalan Yahudi kabilelerinin kalıntıları olarak nitelendirmiştir E.S. Drower (1937) göre bu kabileler Zerdüştlük (Magism, Zerdüştlük) ve Yahudilik karışımını benimsemiştir. Önceden üyeleri çoğunlukla Irak ve Suriye'deydi. İslam'ın ortaya çıkışından sonra inananların sayısı azaldı ve zamanla neredeyse yok oldu. Bugün dünyada 60.000 ila

[85] B.O.A., MV: 182/25
[86] Bilge, *Geçmişten Günümüze Süryanîler, 96.*
[87] Bozkurt, *"Alman İngiliz Belgelerinin",* 42.

70.000 Sâbiî olduğu bilinmektedir. Bununla birlikte Ortadoğu'da bulunan üyelere dünyanın geri kalanına daha azdır. [88]

1.4.2.3 Protestanlar

16. yy yüzyıl reform hareketine dayanan Protestanlık farklı kiliselerden oluşan Hristiyanlık mezhebidir. İngilizler, Ruslar ve Fransızlar gibi kendilerine himaye edinecekleri bir topluluk aramaya başlamışlardır. Bu sebeple İngilizler, Osmanlı toprakları içinde Protestan cemaati oluşturmaya çalıştı. 1800'lerin başından itibaren bölgeye pek çok misyoner göndererek çalışmalar yapmaya başladı. İngilizler 1840 yılında Kudüs'te bir Protestanlara ait mabed inşası için Osmanlı'dan izin talebinde bulundu. İlk etapta Babı-Ali bunu reddetti. Ancak daha sonra baskılara dayanamayarak kabul etmek durumunda kaldı. 1843 yılında bu mabedin açılışı gerçekleştirildi. Daha sonra Osmanlı Devleti, İngiltere'nin baskılarına dayanamayarak 1850 yılında Protestanları bir millet olarak kabul etti. Protestanların millet nizamnamesi 1878 yılında yayınlandı. Amerikan ve Alman misyonler bu yıllarda faaliyetlerini daha da arttırmışlardır. 19. yüzyılın sonunda Osmanlı Devleti'ndeki Protestan nüfusun sayısı 50 binlere yaklaşmıştır.

1.4.2.4 Musevîler

Eski çağlardan beri farklı dönemlerde çeşitli otoriteler tarafından sürgün edilen Yahudiler, Romalılar tarafından Kudüs'ten sürgün edildikden sonra farklı farklı bölgelere dağıldılar. Çoğunlukla alışveriş merkezlerinde toplanan Yahudiler, yerel ekonomiyi ele geçirirken yerel halktan tepki çekmişlerdir. Buna dini muhafazakârlıklarına olan nefreti ve Ortaçağ Hıristiyanlığının fanatizmi de eklendiğinde, kaçınılmaz olarak baskı ve katliam kurbanı olmuşlardır. Ayrıca Fernand Braudel'in Yahudi sürgünlerinin Avrupa'daki fazlalıktan kurtulma arzusuyla ilişkilendirmesi de muhtemeldir. [89]

[88] Şinasi Gündüz, "Sâbiîlik", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (Ankara: TDV Yayınları, 2008), 35: 341-344.
[89] Ahmet Hikmet Eroğlu, *Osmanlı Devleti'nde Yahudiler* (Ankara: Seba Yayınları, 1997), 48-51.

Dünyanın pek çok bölgeside olduğu gibi, Osmanlı Devletin'de de önemli konumlara gelen ve özellikle mali alanda otoriter olan Yahudilerin görüş ayrılıklarına göre fazla bölünmediğini ve aralarındaki bağların güçlü olduğunu söyleyebiliriz. [90]

Osmanlı ülkesinde Yahudilerin varlığı kuruluşundan itibaren bilinmektedir. Bizans'tan alınan toprakların yanı sıra, bölgede bulunan az sayıda Yahudi de Osmanlı hâkimiyetine girmiştir. İstanbul'un alınmasıyla Fatih Sultan Mehmet'in politikaları, Osmanlı İmparatorluğu'nun başkentinde ilk kez önemli bir Yahudi nüfusunun görünür olmasına yol açmıştır. Patrikhanelere ek olarak kurulan hahamlık, Yahudilerin örgütlenmesini sağlayan unsurlardan birisi olmuştur. Bunlardan en önemlileri 1376/Macaristandan, 1394/Fransadan, 1470/Almanya ve Bavyeradan, 1492/ İspanyadan, 1496/Portekiz'den Osmanlıya yapılan göçler olmuştur ve bu göçler Osmanlı topraklarındaki Yahudi nüfusun artmasına neden olmuştur. Osmanlı egemenliğinde yaşayan Yahudi cemaatleri mezheplere ayrılırsa 4 ana grup vardır: Rabbani, Karai, Samıriler.[91]

1.4.2.4.1 Rabbaniler

Osmanlı Yahudilerinin çoğu Rabbani'dir. Roma döneminin Romalıları olarak adlandırılan ve günlük yaşamda Yunanca konuşan Romaniyotlar, çoğunlukla Almanca konuşulan bölgelerden gelen Aşkenaz Yahudileri (Aşkenazi Yahudileri), İspanya ve Portekiz zulmünden kaçan Sefarad Yahudileri (Sefarad = Sefarad Yahudileri) ... Osmanlı topraklarına sığınanlar da Rabbani Yahudilerinden sayılmaktadır.[92]

1.4.2.4.2 Karaîler

Öte yandan Karaitler, Rabbani'yi kutsal kitap konusunda ayrılan[93], bir gün Kudüs'e döneceği düşüncesini asla unutmayan ve bundan dolayı haçlılar tarafından zulüm gören Yahudilerdir. Çoğunlukla Kırım, Anadolu ve Kuzey Afrika'da yaşadılar.[94]

---

[90] Ercan, *"Türkiye'de 15. ve 16. Yüzyıllarda",* 1130.
[91] Ercan, *"Türkiye'de 15. ve 16. Yüzyıllarda",* 1129-1130.
[92] Eroğlu, *Osmanlı Devleti'nde Yahudiler,* 77-79.
[93] Ercan, *"Osmanlı Yönetiminde Gayrimüslimler*", 73.
[94] Ercan, *"Osmanlı Yönetiminde Gayrimüslimler*", 74-75.

1.4.2.4.3 Samirîler

Öte yandan Samiriyeliler, Müslümanlar tarafından İslam'a benzerliklerinden dolayı diğerlerinden üstün kabul edilen Musa'nın yanı sıra Arapça konuşan diğer peygamberleri reddederek diğer Yahudilerden ayrılan Yahudilerdir.[95]

1.4.2.4.4 Sabiîler

Sabiîlik söz konusu olduğunda iki farklı grup hatırlanmalıdır. Birinci grup, erken dönem İslam kaynaklarına göre Musevilik ve Hıristiyanlık mezhebi olarak geçen gerçek Sabiyanizmdir. Bundan dolayı Sabiiler ehl-i kitap olarak kabul edilir. İkinci grup ise yıldızlara tapan pagan Sabiiler ehl-i kitap olarak görülmez.[96] Osmanlı Devleti ehl-i kitap gayri-müslimleri kabul ederken diğerlerini reddetme eğilimindedir. Bu nedenle Sabianizm, genellikle Hıristiyanlık ve Musevilikte bir mezhep olarak görülmüştür.[97]

[95] Eroğlu, *Osmanlı Devleti'nde Yahudiler*, *79.*
[96] Ahmet Özel, "Gayri Müslim", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (Ankara: TDV Yayınları, 1996), 13: 418-427.
[97] Nejat Göyünç, *16. Yüzyılda Mardin Sancağı* (Ankara: TTK , 1969), 45.

İKİNCİ BÖLÜM

1 NUMARALI KİLİSE DEFTERİ

2.1 1 NUMARALI KİLİSE DEFTERİNİN ÖZELLİKLERİ

2.1.1 Defterin Fiziki Durumu

Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde, A.{DVNS.KLS.d seklinde kayıtlı bulunan 1 Numaralı Kilise Defteri'nin fiziki özellikleri şu şekildedir;

1- Defterin ölçüsü 34 cm x 24 cm ebadındadır.

2- Defter 177 sahifeden oluşmaktadır.

3- Defterin; 2 ila 4. sayfaları arasını boş sayfalar oluştururken, 1 ila 4 arası sayfaları ise mükerrer sayfa olarak verilmiştir.

4- Defterin başında numarasız 1 sayfa bulunmaktadır.

5- Defter ebruli cilt ile kaplanmıştır.

6- Defterin dijital ortama aktarılması sırasında çekimin yapıldıgı kamera Sayısal A2-1'dir. Çekim operatörlüğünü yapan kişi ise Osman USLU'dur.

7- Defterin kapağında kaç numaralı defter olduğu ve tarihiyle ilgili bilgi *"Bab-ı Asafi Divan-ı Hümayun Sicilleri Kilise Defterleri"* şeklinde mevcuttur.

8- Defter 177 sayfadan oluşmaktadır. Defterde toplam 450 belge yer almaktadır.

9- Sayfa numaraları defterin üst kısmında sağ tarafında yer almaktadır.

10- Defterin içinde yer alan her bir belge ayrı olarak numaralandırılmıştır.

2.1.2 Defterin Dil Özellikleri

Çalışmasını yaptığımız 1 Numaralı Kilise Defteri'nin dil özellikleri şu şekildedir:

1. Rika yazı ile yazılmıştır.
2. Sade, anlaşılır bir dil kullanılmıştır.

3. Metinlerin tamamında dönemin dil özelliklerine uygun olarak tamamlamalar yer almaktadır.

4. Metinde her sayfa numarasının yanında "M" harfi bulunmaktadır. Bu "Mim" harfi demektir. Bu harf de okundu manasına gelmektedir.

5. Metinde fermanlar ferikanlara, naiplere, valilere, mutasarrıflıklara yazılmıştır.

2.1.3 Defterin Tarih Özellikleri

Çalışmasını yaptığımız 1 Numaralı Kilise Defteri'nin tarih özellikleri şu şekildedir:

1. Tarihlemeler metnin sonunda yer almaktadır. Bazı belgeler de hicri takvimin yanı sıra rumi takviminayları da kullanılmıştır.

fi 21 Rebiyyülevvel 1290 ve 6 Mayıs 1289[98]

2. Tarihlemelerden ayın kaçıncı günü olduğunu, hangi ay oldugunu ve hangi sene olduğunu öğrenmekteyiz.

fi 19 Cemaziyyelahir sene 1286[99]

3. Yine bazı metinlerde metin içinde de tarih bilgisi yer almaktadır.

...Serallahu Mayuridu Vemâ Yeşâ'ü el-Vaki Fi Gurre-i Cemaziyelahire 1286[100] *...*

2.2 DEFTERİN MUHTEVASI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Çalışmamıza konu olan 1 Numaralı Kilise Defteri'nin tamamı incelenmiştir. Defterin tamamı incelendiği zaman *9 Receb sene 1290*[101] tarihinde başlayıp *10 Rebi'ülevvel sene 1290*[102] tarihinde sona erdiği görülmektedir.

Defterlerin adı Kilise Defteri olmasına rağmen yaptığımız çalışmada sadece Hristiyanlara ait belgeler yoktur. Museviler, Ermeniler, Keldaniler gibi farklı inançlara sahip milletler hakkında bilgi veren belgelerde mevcuttur. Defterin büyük bir bölümünü gayrimüslim ahalinin yaptırmak, onarmak, inşa etmek istediği kilise, havra vb. ibadethaneleri konu almaktadır. Defterde zaman zaman mektep, gibi yapıların inşaşı için izin talepleri ve bunlara verilen cevaplar da görülmektedir.

Çalışmasını yaptığımız defterdeki konuları şu başlıklar altında incelememiz mümkündür;

1. Kiliseler

[98] BOA, A.DVNS.KLS.d.01, s.1.
[99] BOA, A.DVNS.KLS.d.01, s.8.
[100] BOA, A.DVNS.KLS.d.01, s.2.
[101] BOA, A.DVNS.KLS.d.01, s.1.
[102] BOA, A.DVNS.KLS.d.01, s.90

2. Manastırlar
3. Mektepler
4. Yabancı Okullar
5. Vakıflar
6. Kabristanlar

Konu başlıklarına ayırmamızdaki en büyük sebep hem konunun tasnifini sağlamak hem de okuyucuya kolaylık sağlamaktır. Böylece elden edilen bilgiler detaylı, ayrıntılı bir şekilde analiz edilebilecektir. İncelemiş olduğumuz defterde birçok milletin yer aldığını görmekteyiz. Defterde zikredilen Milletler ve Cemaatler ise şunlardır;

1.Rumlar
2.Ermeniler
3.Bulgarlar
4.Yahudiler
5.Latinler
6.Moldovanlar
7.Keldaniler
8.Süryaniler
9.Marunîler
10.Kazaklar
11.Katolikler
12.Protestanlar

2.2.1 Kiliseler

Çalışmasını yapmış olduğum 1 numaralı kilise defterinde kiliseler hakkında en cok belgenin olduğu kısımdır. Hangi millete ait olduğu belli olan kilise sayısı 382 adettir. Kiliselerin hangi millete ait olduğu şu şekilde sıralaya biliriz. Bunlardan 207' i Rumların, 29'u Ermenilerin, 29'u Bulgarların, 12'i Latinlerin, 5'i Protestanların,4'ü Katoliklerin, 1'i, 2'i Moldovanların,1'i Süryanilerin, 2'i Kazak Taifesinin,1'Marunilerin, 1'i Keldanilerin,1'i Fransızların, 1'i Almanların, 20'i Gayri-müslim Ahalinin,66'ı Hrıstiyan halkının kiliseleri olarak gösterebiliriz.

2.2.1.1 Rum Kiliseleri

Çalışmasını yapmış olduğum 1 numaralı kilise defterinde en çok bahsedilen millet Rumlardır. Rum milletine ait 216 belge bulunmaktadır. Bunların 207 kiliseler ile ilgili 9 'u mektepler ile ilgilidir. Mektepler ile ilgili bilgileri okullar kısmında zikretmiş olduğumdan burada bahsetmeyeceğim. Rum kiliselerin yoğun olduğu çokça zikredilen vilayetler, Hüdâvendigâr Vilayeti, Cezâ'ir-i Bahr-i Sefid Vilayeti, Trabzon Vilayeti, Selanik Vilayeti, Prizrin Vilayeti, Bosna Vilayeti, Nasliç Kazâsı, Yanya Vilayeti, İzmir Vilayeti, Kocaeli Sancâğı, İstanbul Vilayeti, İşkodra Vilayeti, Aydın Vilayeti, Kastamonu Vilayeti, Diyarbakır Vilayeti, Konya Vilayetleri dâhilinde bulunmaktadırlar. Rum kiliselerinin bazılarını şu şekilde gösterebiliriz.

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri

Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
1	Hüdâvendigâr Vilayeti Karesi Sancâğına Edremid Kazâsına Avcılar Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine ve Hristiyan mahallesi derununda Taksiyarhi nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına…
2	Cezâ'ir-i Bahr-i Sefîd Vilayeti Taşoz Cezîresi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından mahalle-i mezbûrede vaki mülk arsa üzerine Aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı ..
3	Trabzon Vilayeti Canik Sancâğı Bafra Kasabası	Rum teb'a-i şahânemin bir bab kilisası mevcud isede ahaliye kâfi olmadığındankasabâ-imezbûr mahallâtından Saklı Mahallesinde vaki mülk arsa üzerine Aya Vasil nâmında müceddeden inşasına…
4	Selanik Vilayeti Manastır Sancâğı Serfiçe kazâsına Valtoz-ı Sagir Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin mevcud olan bir bab kilisasının ba'de-zin harâbiyetinden bahisle

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri

Defter No	Vilayet	Muhteva
		tedârik olunan mülk arsa üzerine tûlen yirmi altı ve arzen on altı ve kadden on zira olmak üzere Aya Yorgi nâmında müceddeden inşasına….
5	Prizrin Vilayeti Niş Sancâğı İvranya Kazâsı Kokova Karyesi	Anamis dimekle ma'rûf bir bab kadîm Rum kilisasının harâbiyeti tecdîden ve tevsi'an bina ve inşaına…
7	Prizrin Vilayeti Sofya Sancâğı Radomir Kazâsına Zayah Karyesi	Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden ve tevsi'an bina ve inşâsı zımnında …
12	Bosna Vilayeti Hersek Sancâğı İstolaç Kazâsına Yorcine Karyesi	Rum milletine mahsûs dıyk kilisânın heyet-i asliyesi üzerine müceddeden bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye erzan kılınması….
20	Selanik Vilayeti Manastır Sancâğı Nasliç Kazâsına Fesnem Karyesi	Aya Toriada dimekle ma'rûf bir bab Rum Kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden ve tavsi'an bina ve inşasına zımnında….
21	Konya Vilayeti Niğde Sancâğı Niğde Kazâsına Kenadera Karyesi	Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab Rum Kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden ve tavsi'an bina ve inşasına zımnında ….
49	Yanya Vilayeti Yenişehir-i Fenar Kazâsı Başlar Karyesi	Rum teb'a-i şahânenin kilisâ ları muhterik olması ve karye-i mezbûrenin kenarında bulunması cihetiyle karye-i mezbûre vüsatında tûlen….
58	İzmir Vilayeti	İzmir hâricinde Rum milletine mahsûs kabristân derununda Mihayl Arhangelos nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında..

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri

Defter No	Vilayet	Muhteva
63	Yanya Vilayeti Tırhala Sancâğı Yenişehir-i Fenar Kazâsı Pendikler Karyesi	Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab Rum Kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen otuz ve arzen yirmi ve kadden on zira' olmak üzere tecdîden ve tavsi'an bina ve inşasına…
67	Hüdâvendigâr Vilayeti Karasi Sancâğı Paşa Limanı Cezîresin	Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle kilisâ-yı mezbûrun asarı üzerine tûlen on iki ve arzen ve kadden sekiz zira olmak üzere müceddeden bina ve inşâsı zımnında…
71	Edirne Vilayeti Ma'lkara Kazâsı Todo Karyesi	Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisânın Harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi sekiz ve arzen on altı ve kadden dokuz buçukzira ve üç kapu ve on iki pencereye müştemil olmak üzere tecdîden ve tevsi'an bina ve inşasına…
72	Prizrin Vilayeti Üsküb Sancâğı Kocana Kazâsına Pandalipe Karyesi	Aya Petretiyos dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetle tecdîden ve tevsi'an bina ve inşâsı zımnında..
73	Trabzon Vilayeti Maçka Kazâsı Hamuri Karyesin	Botromos dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden ve tevsi'an bina ve inşasına…
80	Trabzon Vilayeti Giresun Sancâğı Ordu Kasbası	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına…
91	Selanik Vilayeti Manastır Sancâğı Filorine Kazâsı Harcova Karyesin	Aya Dimitri dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiy tecdîden ve tavsi'an bina ve inşâsı zımnında..

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri

Defter No	Vilayet	Muhteva
92	Yanya Vilayeti Tırhala Sancâğı Alason Kazâsına Ayvahiye Karyesi	Kostantin Valeni dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden ve tavsi'an bina ve inşâsı zımnında…
98	Yanya Vilayeti Siroz Sancâğı Menlek Kazâsına Pirniçe Karyesi	Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından Açon Pandon nâmında müceddeden kilisa bina ve inşâsı zımnında…
100	Edirne Vilayeti Dimetoka Kazâsı Aydahohor Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından Aya Mina nâmında müceddeden bir bab kilisâ inşası…
119	Bosna Vilayeti İzvornik Sancâğı Viriçe Kazâsına Melik Karyesi	Rum kilisasının harâbiyeti ve zâten dahi dıyk bulunması cihetleriyle kilisâ-yı mezbûrun hedmiyle yerinde kargir olarak kilisa inşası..
137	Kocaeli Sancâğı Yalakabad Kazâsı Kızderbendi Karyesi	Aya Praşkovi dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisası harâbiyeti cihetiyle tecdîden ve tavsian bina ve inşâsı…
144	Edirne Vilayeti Midye Kazâsı	Aya Andriya dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden bina ve inşâsı zımnında…
147	İstanbul Vilayeti Eğrikapu Semti	Tekfursarayında Rum kilisasının papas odalarıyla havlusu derununda bulunan bir bab mekteb bundan akdem muhterik olmuş ve kilisâ-yı mezbûr dahi zedelenmiş olduğundan …
157	İstanbul Vilayeti Arnavud Köy	Aya İlya Ayazma nam mahalde müceddeden bir bab Rum Kilisası bina ve inşasına..

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri

Defter No	Vilayet	Muhteva
166	Trabzon Vilayeti Canik Sancâğı Bafra Kasabası	Rum teb'a-i şahânemin bir bab kilisası mevcud isede ahaliye kâfi olmadığından kasabâ-i mezbûr mahallâtından Saklı Mahallesinde vaki mülk arsa üzerine Aya Vasil nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına…
171	Selanik Vilayeti Vakf-ı Sagir Kazâsına Akbanice Karyesi	Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından karye-i mezkûre birununda ârâzi-i mîriye üzerineMeryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına…
176	Selanik Vilayeti Rumeli Sancâğı Nasliç Kazâsına Zoyan Karyesi	Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tavsian bina ve inşâsı zımnında….
179	Tuna Vilayeti Varna Sancâğı Balçık Kazâsına Yalı-ı Uçerma Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine Aya Dimitri nâmında müceddeden kilisâ inşası
187	İşkodra Vilayeti Podgoriçe Kazâsı Pilyopale Karyesi	Rum makberesi üzerine bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınması…
191	Yanya Vilayeti Ergiri Sancâğı Alonya Kazâsı	Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının irtifai derece-i kifayede olmaması cihetiyle bu defa kaddî ne dört zira ilâvesi husûsuna müsâ'ade -i seniyye denilerek…
194	Aydın Vilayeti Aydın Sancâğı Aydın Kazâsına Karapınar Kasabası	Petro Pavlo dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden bina ve inşâsı zımnında…

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
197	Edirne Vilayeti Çirmen Kazâsına Gölcük Karyesi	Kostantin Valeni dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden inşasına..
199	Trabzon Vilayeti Canik sancâğı Bafra Kazâsına Kanbalaka Karyesi	Aya Haralambos dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden ve tavsi'an bina ve inşâsı zımnında…
201	Cezâ'ir-i Bahr-ı Sefîd Vilayeti Rodos Cezîresi Sorani Karyesi	Aya Luka dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının bundan akdem vuku-bulan hareket-i ârzdan harâb olması cihetiyle heyet-i asliyesi üzerine tamir ve termimi zımnında..
204	Cezâ'ir-i Bahr-ı Sefîd Vilayeti Biga Kazâsına Çiflik Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından dıyk kilisâ eseri üzerine Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına…
206	Selanik Vilayeti Siroz Sancâğı Menlek Kazâsı Palova Karyesi	Aya Tanaş dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisânın harâbiyeti cihetiyle bina ve inşâsı zımnında…
234	Trabzon Vilayeti Canik sancâğı Alaçam Kazâsı	Aya Sava dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti ve ahali-i mevcudeye 'adem-i kifâyeti cihetleriyle müceddeden ve tavsi'an bina ve inşâsı zımnında…
261	Prizrin Vilayeti Niş Sancâğı İvranya Kazâsına Zakice Karyesi	Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından Aya Taryede nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına…
286	Selanik Vilayeti Drama sancâğı Gümülcine kazâsına	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından Aya Kostanti nâmında

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
	Karaağaç Karyesi	müceddeden bir bab kilisâ inşasına…
329	Kastamonu Vilayeti Sinob Kazâsına Aya Kiryako karyesi	Rum kilisasının harâbiyeti ve karye-i mezbûrenin kenar mahallesinde bulunması cihetleriyle kilisâ-yı mezbûrun Hristiyan mahallesi derununda müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına….
367	Edirne Vilayeti Ahiçelebi Kazâsına Arova Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin henüz ma'bedleri olmadığından Aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına…
391	İzmir Vilayeti Urla Kazâsı Gülishan Karyesi	Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından Aya Dimitri nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında…
405	Hüdâvendigâr Vilayeti Mihaliç Kazâsı Yaş Karyesi	Aya Yani dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle müceddeden bina ve inşâsı…
413	Selanik Vilayeti Ustrumca Kazâsı Makreti Karyesi	Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından Aya Kostandi ve Aya Eleni nâmında müceddeden kilise inşası
420	İzmir Vilayeti Menteşe Sancâğı Bodrum Kasabası	Aya Nikola dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden bina ve inşâsı zımnında…
430	Diyarbakır Vilayeti Ergani Madeni Kazâsı Ergani Madeni Kasabası	Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisası mevcud isede kilisâ-yı mezkûre kasabâ-yı mezbûre mahallâtından arya meydanı ve galar meydanı mahallerlerine ba'id

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
		mesafesi cihetiyle millet-i merkûmeye mensûb olan mekteb ittisalinde Meryem Ana nâmında diğer bir bab Rum kilisası bina ve inşâsı…
450	Bosna Vilayetİ Travnik sancâğı Varcar Nahiyesi	Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen otuz altı arzen yirmi dört ve kadden yirmi iki zira' olmak ve on beş pencereye müştemil bulunmak üzere Aya Apotolos nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında…
74	Selanik Vilayeti Kesriyye Kazâsına Görence Karyesi	Rum kilisasının nisâya mahsûs mahalinin adem-i vüs'atı cihetiyle mahal-ı mezbûrun tûlen yirmi yedi ve arzen altı buçuk zira tevsi'iyle beraber altı adet pencere küşadı zımnında…
75	Yanya Vilayeti Ergiri Sancâğı Ergiri Kazâsı Draviçan Karyesi	Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden ve tevsi'an bina ve inşâsı zımnında …
81	Selanik Vilayeti Siroz Sancâğı Petriç kazâsına Penolitiçe Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından Aya Dimitri nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında….
82	Selanik Vilayeti Siroz Sancâğı Menlek kazâsına Latarova ve Laskarova Karyeleri	Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti ve ahali-i mevcudeye 'adem-i kifâyeti cihetleriyle tecdîden bina ve inşasına…

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri

Defter No	Vilayet	Muhteva
83	Selanik Vilayeti Siroz Sancâğı Menlek Kazâsına İskorados Karyesi	Tımar-ı Cedid nam mahalde kain Aya Taryada dimekle ma'rûf dıyk bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden bina ve inşasına…
88	Selanik Vilayeti Drama sancâğı Pravişte Kazâsına Mosteni Karyesinde	Rum kilisası muhterik olmuş olduğundan bu defa Rum mektebi emsâline müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına….
97	Yanya Vilayeti Tırhala Sancâğı Kardiçe kazâsı Anoya Karyesi	Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından Aya Nikalo dimekle ma'rûf bir bab kilisasının bina ve inşâsı zımnında….
99	Trabzon Vilayeti Perşembe Kazâsı Dena Karyesi	Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen on sekiz ve arzen on iki ve kadden sekiz zira ve sekiz pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere Aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisasının bina ve inşâsı zımnında…
101	Yanya Vilayeti Galos Sancâğı Galos Kazâsına Fehor Karyesi	Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınması…
109	Haleb Vilayeti Antakya	Antakya'da mülkiyet-i Rum patrîkhânesi ittisalinde olub derununda icrâ-yı ayin olunmakda bulunan hücrenin tevsi'iyle kilisâ heyetine vaz' olunmasına müsâ'ade -i seniyye erzan kılınması…
120	Prizrin Vilayeti Niş sancâğı İvranya Kazâsı	Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab kadîm Rum kilisasının harâbiyeti cihetle

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
	İvaratogoşta-i Zîr Karyesi	tecdîden ve tevsi'an bina ve inşasına…
135	Debre sancâğı Debre-i Bala Kazâsına Dibonova Karyesinde	Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti ve zâten dahi dıyk olması cihetleriyle tecdîden ve tevsi'an bina ve inşâsı…
136	Edirne Vilayeti Dimetoka Kazâsına Ortaköy Karyesi	Aya Kostanti nâmında münhadim Rum kilisası eseri üzerine nam-ı mezkûr ile müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı…
138	Selanik Vilayeti Preşte Kazâsına Liyaniçe Karyesi	Aya Nikola dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisası harâbiyeti cihetiyle müceddeden bina ve inşâsı…
141	Selanik Vilayeti Manastır Sancâğı Çarşamba Kazâsına Aya Praşkovi Karyesi	Aya Tanaş dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisânın harâbiyeti cihetiyle tecdîden ve tavsian bina ve inşasına…
142	Selanik Vilayeti Manastır sancâğı Levic Karyesi	Aya Nikola dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisâ harâbiyeti ve ahali-i mevcudeye gayrı kafi olduğundan ittisalinde bulunan mezarlıkdan ilâve olunmak üzere tecdîden ve tevsi'an bina ve inşâsı zımnında…
143	Selanik Vilayeti Manastır Kazâsı Magarova Karyesinde	Aya Dimitri dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisası harâb ve dıyk olduğundan kadîm Aya Yorgi kilisasının eseri üzerine müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında…
169	Trabzon Vilayeti Maçka kazâsına Özi Karyesi	Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle üzere

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
		tecdîden bina ve inşâsı zımnında …
170	Trabzon Vilayeti Vakf-ı Sagir Kazâsına Akbanice Karyesi	Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti tecdîden bina ve inşâsı zımnında …
180	Tuna Vilayeti Varna sancâğı Balçık Kazâsına Yalı-ı Uçerma Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine Aya Dimitri nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına…
183	Edirne Vilayeti Tekfurdağı Kazâsı Penalas Karyesi	Aya Davâher na dimekle ma'rûf münhedim bir bab Rum kilisânın tecdîden bina ve inşasına…
184	Yanya Vilayeti Tırhala Kazâsına Gardovazda Karyesi	Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından karye-i mezbûre derununda Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına…
185	Selanik Vilayeti Manastır Sancâğı Manastır Kazâsına Bofri Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından kilisâ–yı atik asar-ı mevcudesi üzerine Meryem Ana nâmında müceddeden kilisâ inşasına…
189	Selanik Vilayeti Karacaabad Kazâsına Karacaova Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmayub bir hane derununda icrâ-yı ayin etmekde iselerde hane-i mezkûrun adem-i vüsatı cihetiyle icrâ-yı ayinnde istiab çekmekde olduklarından mezkûr hanenin arsasına Aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına…

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
190	Selanik Vilayeti Manastır Sancâğı Pirlepe Kazâsına Miklence Karyesi	Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri bulunduğundan kilisâ-yı dıyk asar-ı mevcudesi üzerine Aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisâ ….
193	Selanik Vilayeti Manastır Sancâğı Kesriyye Kazâsına Çartoliste karyesi	Rum teb'a-i şahânenin kilisâ ları nehrin öte tarafında vaki olduğundan tabiatı halinde geçilemeyüb icrâ-yı ayininde su'ûbet ve meşakkat çekmekde oldukları cihetiyle karye-i mezbûre derununa kilisâ-yı mezbûr merbûtanından olan mahale tûlen….
198	Edirne Vilayeti Babâ-yı Dıyk Kazâsına Kumrular Karyesi	Aya Praşkova dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden ve tavsi'an bina ve inşâsı zımnında …
205	Cezâ'ir-i Bahr-ı Sefîd Vilayeti Midillü Cezîresi Molova kazâsına Fait Karyesinde	Aya Yorgi nâmında bir bab Rum kilisânin harâbiyeti cihetiyle heyet-i kadîme vecihle tamir ve termimi zımnında…
207	Hüdâvendigâr Vilayeti Karesi sancâğı Kepsud Kasabası	Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından Aya Haralambos nâmında müceddeden kilisâ inşasına…
212	Selanik Vilayeti Nasliç kazâsına Terpetros Karyesi	Aya Dimitri dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının mürur-ı zaman ile harâbiyeti cihetiyle tecdîden bina ve inşasına…
213	Selanik Vilayeti Manastır Sancâğı	Aya Lili dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri

Defter No	Vilayet	Muhteva
	Kırcova Kazâsına İsteroça Karyesinde	münhedim olması cihetiyle o tecdîden bina ve inşâsı zımnında…
224	Selanik Vilayeti Manastır Sancâğı Kırcova Kazâsına Bercani Karyesi	Aya Nikola dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti ve nüfus-ı mevcudeye nisbetle adem-i vüs'atı cihetleriyle tecdîden ve tavsian inşasına…
225	İstanbul Vilayeti Kartal Kazâsına Sagir Bakkal Karyesi	Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisânın harâbiyeti cihetiyle tecdiden bina ve inşâsı zımnında…
233	Edirne Vilayeti İslimiye sancâğı Ahyolu Bergos Kazâsına Rum-ı Cedid Karyesi	Aya Tanaş dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisânın harâbiyeti cihetiyle tecdîden bina ve inşasına…
235	Selanik Vilayeti Siroz Sancâğı Nevrekop Kazâsına Neşova Karyesi	Aya Dimitri dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının adem-i vüsatı cihetiyle icrâ-yı ayinde su'ûbet çekmede olduklarından tûlen on zira ilâvesi zımnında…
239	Selanik Vilayeti Siroz Sancâğı Siroz Kasabası	Aya Nikola dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisânın harâbiyeti cihetiyle tecdîden bina ve inşasına…
240	Trabzon Vilayeti Canik Sancâğı Kavak Kazâsına Karaçam Karyesinde	Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisânın harâbiyeti cihetiyle tecdîden bina ve inşâsı zımnında..
241	Selanik Vilayeti Manastır Sancâğı Köprülü kazâsı Hamuran Karyesi	Nikola dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisânın tamiri zımnında mukaddemâ emr-i şerif takrir kılınmış isede mu'ahharân mahzûr-ı meclis olacağından ol kazbend ve alâ hâletu kalmış ve bu kere Pezeden nam kimesnenin Hristiyan mahallesinde…

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri

Defter No	Vilayet	Muhteva
250	Yanya Vilayeti Yanya Kazâsı	Aya Katerin dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle fakat tuluna iki zira ilâvesiyle sâ'ir mahalleri heyet-i asliyesi üzerine tecdîden bina ve inşasına…
257	Prizrin Vilayeti Komanova Kazâsına Venici Karyesi	Petro de Pavlo dimekle ma'rûf bir bab Rum manastırı kilisasının harâbiyeti cihetle heyet-i asliyesi üzere tecdîden bina ve inşasına zımnında…
258	Hüdâvendigâr Vilayeti Karesi Sancâğı Kemer Edremid Kazâsı Karaağaç Karyesi	Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından Aya Dimitri nâmında müceddeden kilisâ inşâsı…
259	Hüdâvendigâr Vilayeti Balya kazâsına Sagü dalani nam-ı diğer Yeni Karyesi	Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından Hristos nâmında müceddeden kilisâ inşasına zımnında…
260	Trabzon Vilayeti Gümüşhane Kazâsı Eftasık Karyesi	Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından Aya Haralambos nâmında müceddeden kilisâ inşasına zımnında…
263	İşkodra Eyaleti Podgoriçe Kazâsına Suba Karik Karyeleri	Rum teb'a-i şahânemin kilisâ ları harâbiyeti ve nüfus-ı mevcudelerine 'adem-i kifâyeti cihetleriyle kilisâ-yı mezbûrun külliyyen hedmiyle müceddeden kilisâ inşasına…
264	Tuna Vilayeti Niş Sancâğı İvraniye Kazâsı Kofça Karyesi	Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle Rum patrikhanesi canibinden ba-takrir istida olunmuş ve ol vecihle bina ve inşasına…
270	Selanik Vilayeti Siroz Sancâğı	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
	Siroz Kazâsına Safakça Karyesi	Aya Taryade nâmında müceddeden kilisâ inşasına…
274	Prizrin Vilayeti Ohri Sancâğı Debre-i Bala Kazâsı Dişтepe Karyesinde	Arhangelos dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle müceddeden bina ve inşâsı…
282	Selanik Vilayeti Manastır Sancâğı Nasliç Kazâsına Dereüstü Karyesi	Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle heyet-i asliyesi üzere tecdîden inşasına ….
283	Edirne Vilayeti Cisr-i Ergene Kazâsına Dere Karyesi	Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle heyet-i asliyesi üzere üzere tecdîden inşası zımnında…
285	Yanya Vilayeti Tırhala Sancâğı Tırhala kazâsına Haslar nahiyesi İrnod Karyesi	Aya Dimitri dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden inşası zımnında …
294	Selanik Vilayeti Manastır Kancâğı Resne Kazâsına Poyani Karyesinde	Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına…
295	Aydın Vilayeti Menteşe Sancâğı Bodrum Kazâsı Köşeli Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından Meryem Ana nâmında müceddeden kilisâ inşâsı zımnında…
296	Prizrin Vilayeti Ohri sancâğı Debre-i Bala Kazâsı Alefci Karyesi	Aya Dimitri dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle etrafından bulunan müştak lüzumu mikdâr yer ilâvesiyle tecdîden ve tevsian bina ve inşasına…
298	Prizrin Vilayeti Üsküb Sancâğı	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
	Radovişte Kazâsına Hinova Karyesi	Analipi nâmında müceddeden kilisâ inşâsı…
301	Selanik Vilayeti Manastır Sancâğı Kırcova Kazâsı Berut Karyesi	Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden bina ve inşasına…
302	Selanik Vilayeti Kırcova Kazâsına Dopiyan Karyesi	Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden bina ve inşâsı zımnında..
303	Selanik Vilayeti Kırcova Kazâsına Tuhneviler Karyesi	Aya Kostanti ve Aya Ahni dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden inşası zımnında…
304	Selanik Vilayeti Kırcova Kazâsında Uşite Karyesi	Aya Apostolos dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden inşası zımnında…
305	Selanik Vilayeti Kırcova Kazâsına Romena Karyesi	Aya Praşkova dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden inşası zımnında…
307	Selanik Vilayeti Manastır Sancâğı Kırcova kazâsına Debr Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisânın inşasına…
309	Selanik Vilayeti Karaferye Kazâsına Sille Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından Aya İlya nâmında müceddeden kilisâ inşasına…
310	Yanya Vilayeti Preveze Sancâğı Preveze Kasabası	Pataya dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisâ geçen sene vuku-bulan hareket-i ârzdan zedelenüb ma'il-i inhidam olduğundan heyet-i

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri

Defter No	Vilayet	Muhteva
		asliyesinden daha cesim yani tûlen…
318	Sivas Vilayeti Karahisar-ı Şarki Sancâğı Karahisar-ı Şarki Kasabası	Aya Taryade dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle heyet-i asliyesi üzere tamir ve tecdidi…
319	Yanya Vilayeti Grebene Kazâsı Gravados Karyesi	Aya İlya dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisânın harâbiyeti ve ahali-i mevcudeye 'adem-i kifâyeti cihetleriyle tecdîden ve tevsi'an bina ve inşasına…
320	Selanik Vilayeti Manastır Sancâğı Manastır Kazâsına Belce Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından karye-i mezbûre kurbunda vaki dıyk kilisâ eseri üzerine Aya Nikola nâmında müceddeden kilisâ inşası..
322	Selanik Vilayeti Siroz Sancâğı Siroz kazâsına Viznik Karyesi	Rum maşatlığı derununda kain Aya Kostanti dimekle ma'rûf bir bab dıyk Rum kilisasının adem-i vüsati cihetiyle tevsian ve müceddeden inşası…
330	Edirne Vilayeti Gelibolu Sancâğı Gelibolu Kazâsına Bergos Karyesinde	kilisasının dıyk ve harâb olması cihetleriyle hedm olunarak mesârıf-ı inşâ'iyesi kilisâ-yı mezbûrun mevcud âkçesi ve âshâb-ı servet ve iktidarın ianeleri ile yapılmak üzere tûlen…
340	Göriçe Sancâğı Kolonya Kazâsı Kosta Valisti Karyesi	Aya Praşkova dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının münhedim olması cihetiyle inşası…
345	Haleb Vilayeti Haleb Kazâsı	Rum Katolik milletinin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine müceddeden kilisâ inşasına…

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri

Defter No	Vilayet	Muhteva
354	Selanik Vilayeti Nasliç Kazâsına Stomine Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından Aya Nikola nâmında müceddeden kilisâ inşasına…
355	Yanya Vilayeti Ergiri sancâğı Premadi Kazâsına Karaciste Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından Aya Anarkiridis nâmında müceddeden kilisâ inşâsı zımnında…
356	İzmir Vilayeti Torbalı Kazâsına Torbalı Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından Aya Haralambos nâmında müceddeden kilisâ inşâsı zımnında…
358	Selanik Vilayeti Manastır Kazâsına Pelanik Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından kendü maşatlıkları derununda Aya Nikola nâmında müceddeden kilisâ inşâsı…
359	İşkodra Eyaleti Tiran kazâsı	Rum milletinin icrâ-yı ayinleri için derun-ı kasabada kilisâları olmadığından inşasına…
363	Yanya Vilayeti Tırhala Sancâğı Alasonya Kazâsına Delteşte Karyesi	Aya Taryade dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâb olması ve ahali-i mevcudeye istiabaya 'adem-i kifâyeti cihetleriyle tecdîden ve tevsi'an bina ve inşasına…
364	Selanik Vilayeti Görice Sancâğı İstarova Kazâsına Bogradiçe Nâhiyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından metropolid hane kurbunda müceddeden kilisâ inşasına…
373	İstanbul Vilayeti Terkos Kazası Istranca Nahiyesi	Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bâb Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden ve tavsian inzımnında…

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri

Defter No	Vilayet	Muhteva
376	Yanya Vilayeti Tırhala Sancâğı Alasonya Kazâsına Maleş Karyesi	Aya İlya dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâb olması ve ahali mevcudeye istiaba 'adem-i kifâyetleri cihetleriyle tecdîden ve tavsian bina ve inşasına…
377	Selanik Vilayeti Manastır sancâğı Kesriye Sancâğı Vençe Kazâsı Balcuri Karyesi	Aya Praşkova dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti tecdîden bina ve inşasına…
382	Selanik Vilayeti Karaferya Kazâsına Bostani Karyesi	muhterik olmuş olan Aya Praşkova nam Rum kilisasının müceddeden bina ve inşasına…
390	Selanik Vilayeti Doyran Kazâsına Fetekova Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından Aya Tanaş nâmında müceddeden kilisâ inşasına…
394	Edirne Vilayeti Dimetoka Kazâsına Sarı Hatır Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından ü Aya Yorgi nâmında müceddeden kilisâ inşasına…
397	Edirne Vilayeti İslimiye sancâğı Misivri Kazâsına Akdere Karyesi	Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden bina ve inşasına…
398	Hüdâvendigâr Vilayeti Bursa Kazâsı	Aya Yani Totos dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının bundan akdem vuku-bulan hareket-i ârzdan zedelenub harâb olması cihetiyle üzere tecdîden bina ve inşasına..
400	Selanik Vilayeti Manastır Sancâğı Preşte Kazâsına	Aya Matrosa dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
	Balkan Karyesi	cihetiyle tecdîden bina ve inşâsı zımnında…
402	Haleb Vilayeti Antakya Kazâsı Antakya Kasabası	Des Pavlo ve Petro dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının vuku-bulan hareket-i ârzdan münhedim olduğundan heyet-i asliyesi üzere tamir ve inşasına…
406	Hüdâvendigâr Kete Kazâsına Tahtalı Karyesi	Aya Todori dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti üzere tecdîden bina ve inşâsı zımnında…
407	Trabzon Vilayeti Maçka kazâsı	Aya Otokri nam bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle müceddeden bina ve inşâsı zımnında…
409	Tuna Vilayeti Balçık Kazâsı Balçık Kasabası	Rum teb'a-i şahâneme mahsûs ma'bedleri olmadığından kasabâ-i mezbûr mahallâtından Yenice Mahallesinde Meryem Ana nâmında müceddeden kilisâ inşasına…
410	Tuna Vilayeti Varna Kazâsına Cevizli Karyesi	Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından Petro Pavlo nâmında müceddeden kilisâ inşâsı…
412	Selanik Vilayeti Doyran Kazâsı Akıncalı Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından Aya Yorgi nâmında müceddeden kilisâ inşasına..
413	Selanik Vilayeti Ustrumca Kazâsı Makreti Karyesi	Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından Aya Kostandi ve Aya Eleni nâmında müceddeden kilisa inşâsı zımnında..
414	Selanik Vilayeti Tikves kazâsına Vişa Karyesinde	Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından Brokiti İlya nâmında

Tablo 2.1: Rum Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
		müceddeden kilisâ inşâsı zımnında…
415	Edirne Vilayeti Gelibolu sancâğı Komeniçe kazâsına Kızlar Karyesi	Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından Aya Yorgi nâmında müceddeden bina ve inşâsı zımnında…
419	Kastamonu Vilayeti Çankırı sancâğı Taht Kasbası	Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden bina ve inşasına…
421	Prizrin Vilayeti Üsküb sancâğı Kalkandelen Kazâsına Kohova Karyesi	Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden inşası...
424	Cezâ'ir-i Bahr-ı Sefîd Vilayeti Ayvacık Kazâsı Adatete Karyesi	Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine Meryem Ana nâmında müceddeden kilisâ inşasına…
444	Cezâ'ir-i Bahr-ı Sefîd Vilayeti Midillü Cezîresi Cunda Adası	Naksarhi dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetle tecdîden bina ve inşâsı zımnında..
446	Hüdâvendigâr Vilayeti Marmara Cezîresi Balâtya Karyesi	Aya Dimitri dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle müceddeden bina ve inşâsı zımnında…

2.2.1.2 Latin Kiliseleri

Belgeleri incelediğimizde Latinlere ait 12 kilise bulunmaktadır. Bu kiliselerin 9'u Bosna vilayeti dâhilinde olup, 1'i Tuna vilayetinde, 1'i Hersek Sancağı,1'i Bihke sancağında bulunmaktadır.

Tablo 2.2: Latin Kiliseleri

Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
1	Bihke Sancâğı	Latin milleti kilisasi için arz olunan iki mahalden millet-i merkûme karyelerinin karib ve civarında ve karatorlarının tarlası intihâsı bulunan noktada kilisa-yı mezbûrun inşası…
8	Tuna Vilayeti Varna Kasabası	Latin Katolik milleti için müceddeden kilisâ inşasına müsâ'ade -i seniyye….
38	Bosna Vilayeti İzvornik Sancâğı Briçka Kazâsı	dıyk latin kilisası arsası üzerine üzere müceddeden kargir kilisâ inşâsı….
39	Bosna Vilayeti Bihke Kazâsı	Latin milletinin kilisâları olmadığından millet-i merkûme Katori tarafından Ferpez nam mahalde mübayaa olunarak üzerine taht-ı tasarrufunda bulunan arazi üzerine kargir kilisânın inşası…

Tablo 2.2: Latin Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
65	Bosna Vilayeti Travnik Sancâğı	Latin milletinin ma'bedleri olmadığından müteveffa İlyan İstoyakoviç nam kimesne uhdesinde olub kilisâ yapılmak üzere terk kılınmış olan Laçarava arazisi üzerine kargir olarak müceddeden bir bab kilisâ inşasına…
93	Bosna Vilayeti Travnik Sancâğı Akhisar Kazâsında	Latin milletinin icrâ-yı ayin edegeldikleri kabile tabir olunur hane havlusuna müceddeden kilisâ inşasına…
122	Bosna Vilayeti Biriçka Kazâsına Naliçe Karyesi	harâb Latin kilisası arsa üzerine Kale kazâsına tabi Markobek Pole Karyesi ahalileri tarafından rızalarıyla tesviye olunmak üzere müceddeden kilisâ inşâsı…
281	Bosna Vilayeti Travnik Sancâğı İhlevne Kazâsına	Latin milletinin mabedleri olmadığından millet-i merkume tarafından ba-hüccet-i şeriyye mübayaa

Tablo 2.2: Latin Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
	Seviçe Karyesi	olunmuş olan mülk arsa üzerine müceddeden kilisâ inşasına..
341	Hersek sancâğı Domina kazâsına Raşkopole Karyesinde	Latin milletinin ma'bedleri olmadığından kabristânları kargir olmak üzere müceddeden kilisâ inşasına…
385	Bosna Vilayeti Travnik Sancâğında Akhisar kazâsına Preveze Nâhiyesin	Eşkit nam mahalde bundan beş sene mukaddem Latin milletinin yapmış oldukları kable icrâ-yı ayinlerine derece-i kifayede olmadığına mebni mezkûr kablenin ittisalinde yüz sene evvel mevcud bulunub mürur-ı ezmine ile münhedim olan dıyk kilisânın yerine……
393	Bosna Vilayeti Bihke Kazâsı	Latin milletinin kilisâ ları olmadığından millet-i merkûme Karatori tarafından Feriz nam mahalde mübayaa üzerine taht-ı tasarrufunda bulunan arazi üzerine kargir kilisâ inşası…

Tablo 2.2: Latin Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
439	Bosna Vilayeti Travnik Sancâğına İhlevne Kazâsında	Latin millete mahsûs eski kilisânın hedmiyle yine oraya bulunmak üzere kargir olarak tevsian ve tecdîden kilisâ inşasına…

2.2.1.3 Katolik Kiliseler

İncelmiş olduğum belgelerde sadece Katolik milletine mahsus 4 kilise bunmaktadır. Kiliselerin 2'i Ankara vilayetinde, 1'i Tuna vilayetinde, 1'i de Erzurum vilayetinde bulunmaktadır.

Tablo 2.3: Katolik Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
9	Ankara Vilayeti Ankara Kazası	Katolik milletinin ma'bed ittihaz eyledikleri hanenin bundan otuz sene mukaddem tamirine ruhsât i'tâ olunmuş isede millet-i merkûmenin adem-i iktidarından dolayı şimdiye kadar yapılamayub ale hale terk olunmuş olduğundan mahal-i mezkûre müceddden bir bab kilisâ bina ve inşasına…

Tablo 2.3: Katolik Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
54	Ankara Vilayeti Kayseri Sancâğı Nefsi Kayseriye	Katolik milletinin ma'bedleri olmadığından bu kere bâ-hüccet-i şeriyye mübayaa olunmuş ve mesârıf-ı inşâ'iyesi muktezâ-yı mebaliğ dahi mevcud bulunmuş olan mülk arsa üzerine müceddeden bir bab kilisâ inşâsı..
156	Tuna Vilayeti Tulca sancâğı Köstence Kasabası	Katolik milleti için kilisâ inşa olunmak üzere Fenar kulesi civarındaki arazi-i haliyeden itası istida olunan mahalin İslâm haneleriyle muhat olması cihetiyle oraya inşası caiz olamayacağından keyfiyet mahallinden lede'l-istilam memleket harîtasının on dördüncü odasında bulunan bin beş yüz zira arsa-i haliye……
349	Erzurum Vilayeti İspir Kazâsına	Katolik milletinin mülken mutasarrıf olduklarıarsa üzerine kilisâ inşasına

Tablo 2.3: Katolik Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
	Keskim Nâhiyesine Odoçor Karyesi	Erzurum Katolik milleti murahhasası tarafından istida olunması…

2.2.1.4 Protestan Kiliseleri

İncelmiş olduğum belgelerin 6 tanesinde Protestan kiliseleri hakkında bilgiye ulaşmaktayız. Bu kiliselerin 2'i Diyarbakır, 1'Erzurum, 1'i Suriye, 1'i Edirne vilayeti dâhilinde bulunmaktadır. Protestan kiliselerini şu şekilde gösterebiliriz.

Tablo 2.4: Protestan Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
188	Diyarbakır Vilayeti Diyarbakır Kazâsı	Protestân milletine mahsûs ma'bed olmadığından kaza-i mezbûre mahallâtından Şeyh Said-i Küçük Mahallesinde kain millet-i merkûme taraflarından mübayaa olunmuş olan birbirine muttasıl üç bab mülk hanenin hedmiyle arsası üzerine müceddeden kilisâ bina inşasına…

Tablo 2.4: Protestan Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
238	Diyarbakır Vilayeti Malatya Sancâğı Hısn-ı Mansur Kazâsı	Protestân teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından kasabâ-i mezbûre mahallâtından Eskisaray Mahallesinde kale eteğinde mutasarrıf oldukları bir bab mülk menzil üzerine müceddeden kilisâ inşasına….
278	Erzurum Vilayeti Erzurum sancâğında Hınıs Kazâsına Çevirme Karyesi	Protestân milleti karye-i mezbûrede kain papashanede icrâ-yı ayin etmekde ise de nüfus-ı mevcudeye 'adem-i kifâyeti cihetiyle hane-i mezkûr ittisalinde bulunan mülk arsa üzerine inşa olunmakda olan mektebin kilisâ ya tahvil ve tebdiline müceddeden inşasına…
346	Edirne Vilayeti Nefsi Edirne	Protestân milleti tarafından ma'bed ittihaz olunmuş olan hane için ruhsast-ı seniyyem erzan kılınması üzerine keyfiyet mahallinden…..

Tablo 2.4: Protestan Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
352	Suriye Vilayeti Kudüs-i Şerif Sancâğı	Harc Misyonare nâmındaki cemaat-ı ruhbaniyeye mensûb Kalain nam rahibin taht-ı idare-i ruhaniyesinde bulunan Protestân cemaati için mahal-ı mezkûrede protestân kilisasının inşasına..

2.2.1.5 Moldavan Kiliseleri

İncelemiş olduğum kilise defterinde Moldovan milletine ait 2 belge bulunmaktadır. Kiliselerin ikisi de Tuna vilayeti Tulca Sancağı dâhilinde bulunmaktadır. Kiliseleri şu şekilde gösterebiliriz.

Tablo 2.5: Moldovan Kiliseleri		
Defter	**Vilayet**	**Muhteva**
226	Tuna Vilayeti Tulca Sancâğı Hırsova Kazâsına Taba Karyesinde	Moldovan milletine mahsûsu bir bab ahşab kilisânın harâbiyeti ve nüfus-ı mevcudelerine nazaran ‘adem-i kifâyeti cihetleriyle hedm olunarak yerine inşası
332	Tuna Vilayeti	Moldovan milletine mahsûs

Tablo 2.5: Moldovan Kiliseleri		
Defter	**Vilayet**	**Muhteva**
	Tulca Sancâğı Hırsova Kazâsına Lastorod Karyesi	kilisâ harâb ve nüfus-ı mevcudelerine ‘adem-i kifâyet cihetleriyle kilisâ-yı mezbûr yerine inşası..

2.2.1.6 Süryani Kiliseleri

İncelmiş olduğum 1 numaralı kilise defterindeki belgelerde Süryaniler ile alakalı 1 belge bulunmaktadır. O da Diyarbakır Vilayeti dâhilinde Ermeni milletine tabi Süryaniler olarak geçmektedir. Kiliseyi şu şekilde gösterebiliriz.

Tablo 2.6: Süryani Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
155	Diyarbakır Vilayeti Siverek Kazâsı	Ermeni milletine tabi bir bab Süryani milleti kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden bina ve inşasına…

2.2.1.7 Kazak Taifesi Kiliseleri

İncelemesini yapmış olduğum 1 numaralı kilise defterin de Kazak taifeleriyle ilgili 2 bele bulunmaktadır. Bu kiliselerin İkisi de Tuna vilayetinde olup 1’ i Tulca sancağı dâhilinde diğeri ise Silistre kazasında bulunmaktadır. Kiliseleri şu şekilde gösterebiliriz.

Tablo 2.7: Kazak Taifesi Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
229	Tuna Vilayeti Tulca Sancağı	Kazkan Mahalesinde tevattun etmiş olan Kazak taifesine mahsûs bulunan ahşab kilisânın müşrif-i harâb olduğundan hedemiyle biraz öte tarafa kargir olarak müceddeden kilisâ inşasına…
315	Tuna Vilayeti Silistre Kazâsına Tatarice Karyesi	Kazak milletinden …….taifesinin icrâ-yı ayinlerine mahsûs kilisâ ları olmadığından karye-i mezbûrede kilisâ inşasına…

2.2.1.8 Marunî Taifesi Kiliseleri

İncelmesini yapmış olduğum 1 numaralı kilise defterin de Marunî taifesine ait 1 belge bulunmaktadır. Marunîlere ait olan Kilise Suriyeti vilayeti Şam-ı Şerif Sancağı dâhilinde bulunmaktadır. Kiliseyi şu şekilde gösterebiliriz.

Tablo 2.8: Marunî Taifesi Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
236	Suriye Vilayeti Şam-ı Şerif Sancağı Beka'-ı Garbi Kazâsı Gayniyet Karyesi	Maruni taifesine mahsûs kilisa hadise-i mündefia-i Şamiyye'de muhterik olub taife-i merkûmenin fakru hali cihetiyle olduğundan şimdiye kadar tamirine mübaşiretle ikmal olunamayub bir sakfı kalmış…

2.2.1.9 Keldani Kiliseleri

İncelemesini yapmış olduğum 1 numaralı kilise defterin de Keldanilere ait 1 belge bulunmaktadır. Keldanilerin ait olan kilise Haleb vilayeti dâhilinde bulunmaktadır. Kiliseyi şu şekilde gösterebiliriz.

Tablo 2.9: Keldani Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
426	Haleb Vilayeti	Keldani Katolik milletinin ma'bedleri olmadığından Haleb mahallâtından Aziziye Mahallesinde kain iştira olunan mahal Petros Pulosi nâmında müceddeden kilisâ inşasına …

2.2.1.10 Fransız Kilisesi

İncelmesini yapmış olduğum 1 numaralı kilise defterin de Fransızlara ait 3 belge bulunmaktadır. Bu belgeler 1'i Kilise ile ilgili diğer ikisi ise mektepler ile alakalıdır. Fransız kilisesi Diyarbakır vilayeti Mardin sancağı dâhilinde bulunmaktadır. Diğer 2 belge okullar ile ilgili kısımda açıklamış olduğumdan burada tekrar bahsetmiyorum. Fransız kilisesini şu şekilde gösterebiliriz.

Tablo 2.10: Fransız Kiliseleri

Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
360	Diyarbakır Vilayeti Mardin Sancağı Mardin Kasabası	Şeydullah Mahallesinde kain olub mukaddemâ Fransa devlet-i fethimesi konsolos vekaleti tarafından mübayaa olunan Konak Mahalli üzerine kilisâ inşası zımnında bundan akdem vuku-bulan istidaya mebni mezkûr arsa üzerine vakfiyet iddiası olunduğu ve mülkiyet tamamıyla sabit olmadığı cihetiyle bu münaza'nın kasr ve tesviyesine…

2.2.1.11 Almanya Kilisesi

İncelmesini yapmış olduğum 1 numaralı kilise defterin de Almanlara ait 1 belge bulunmaktadır. Bu belgede Alman kilisesi Kudüs-i Şerif'de bulunmaktadır. Almanya bölgede Protestan cemaati üzerinden misyonerlik faliyetleri yürütmekteydi.[103] 1841'de Prusya(milli birliğini sağlamadan Almanyanın önceki ismi) öncülüğünde Kudüs'te, İngiliz-Prusya işbirliğiyle Protestan piskoposluğu kuruldu. Alman misyonerlerin Osmanlı Devleti'ne sistematik olarak yerleşmeye başlamalarından sonra Alman misyoner örgütleri bölgede hızlıca kurumsallaştılar. Devlet desteğini her daim arkalarında hisseden Alman misyonerler kısa süerede bölgede etki göstererek söz sahibi oldular. Alman Kilisesini şu şekilde gösterebiliriz.

Tablo 2.11: Alman Kilisesi

Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
352	Suriye Vilayeti Kudüs-i Şerif Sancâğı	protestân kilisasının inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınması istida oluması üzerine keyfiyet mahallinden lede'l-istilam inşasına istikbalen kilisa mahli mülk olarak ~~kilisâ mahali mülk olarak~~ hariç-i şehrde sekenesi muhtelit mahalde olub Almanya devlet-i fehimesi teb'asından ve cemaat-i mezkûre azasından Sanderski nam rahibin…..

[103] http://www.cihanharbi.com/osmanli-devletinde-alman-protestan-misyonerlik-faaliyetleri (Erişim Tarihi 25.12.2020)

2.2.1.12 Bulgar Kiliseleri

İncelemiş olduğum kilise defterinde Bulgar Milletine ait 32 belge bulunmaktadır. Bunların 29'u Kiliseler ile alakalı diğer 3'ü mektepler ile alakalıdır. Mektep belgelerini Okullar kısmında açıkladığım için burada tekrar bahsetmiyorum. Bulgar milletine ait kiliselerin, 9'u Prizrin vilayeti, 9'u Tuna Vilayeti, 6'ı Selanik vilayeti, 5'i Edirne vilayeti dâhilinde bulunmaktadır. Bazı Bulgar kiliselerini şu şekilde gösterebiliriz.

Tablo 2.12: Bulgar Kiliseleri

Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
113	Prizrin Vilayeti İzvornik Kazâsına Gelisure Karyesinde	Bulgâr kilisasının harâbiyeti ve nüfus-ı mevcudesine nisbetle 'adem-i kifâyetiyle tecdîden ve tavsian bina ve inşasına…
118	Tuna Vilayeti Plevne Kazâsına Püredim Karyesinde	Bulgâr milletinin ma'bedleri olmadığından müceddeden kilisâ bina ve inşasına….
124	Edirne Vilayeti Kırkkilisa Kazası	Derekenarı Mahallesinde mutevattın Bulgâr milletinin ma'bedleri olmadığından Sveti İsporodon nâmında müceddeden kilisân inşası…
130	Selanik Vilayeti Manastır sancâğı Resne Kazasına Carzor Karyesi	Sveti Nikola dimekle ma'rûf bir bab Bulgâr kilisâ harâb olduğundan hademiyle üss-i asliyesi üzerine tecdîden bina ve inşasına…

Tablo 2.12: Bulgar Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
227	Tuna Vilayeti Vidin sancâğı Belgradcık Kazâsına Kosniçofça karyesi	Bulgâr milletinin ma'bedleri olmadığından Sveti Nikolai nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına
269	Edirne Vilayeti Gelibolu Sancâğı Ferecik Kazâsına Mercimli Karyesi	Bulgâr illetinin ma'bedleri olmadığından karye-i mezbûr sakinlerinden Nikola'nın ârâzi-i mîriyyeden mutasarrıf olduğu bir dönüm tarlası üzerine müceddeden kilisâ inşâsı…
287	Tuna Vilayeti Tırnovi Sancâğı Gayrova Kazasına Nabencorka Karyesi	Bulgâr milletinin ma'bedleri olmadığından karye-i mezbûre sakinlerinden Toteko ve Ostoyan'ın müştereken taht-ı tasarruflarında olub kilisâ inşası için meccanen terk teberrü etmiş oldukları arazi üzerine …..
350	Edirne Vilayeti Edirne Sancâğında	Bulgâr milletinin kilisâları olmadığından karye-i mezbûre

Tablo 2.12: Bulgar Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
	Kızılağaç Kazâsına Nusretli Karyesi	mütemekkinlerinden Hristo'nun mutasarırıf olduğu iki dönüm mülk arsa üzerine kilisâ inşasına…
401	Prizrin Vilayeti Üsküb sancâğı Foçana kasbası	Bulgâr kilisasının harâbiyeti ve zâten atik ve ahali-i mevcudeye 'adem-i kifâyeti cihetiyle kendü meydanında biraz daha alınarak inşasına…
374	Selanik Vilayeti Manastır Sancâğı Pirlepe Kazâsına Rusden Karyesin	Bulgâr kilisası harâb olduğundan bi't-terazi beyinlerinde topladıkları sekiz bin beş yüz yirmi beş kuruş iane ile Sveti İlyas nâmında etrafı taş ve kerpiç dıvar ve üzeri ahşab yapılmak üzere bina ve inşasına…

2.2.1.13 Ermeni Kiliseleri

İncelemiş olduğum 1 numaralı kilise defterinde Ermenilere ait 36 belge bulunmaktadır. Bu belgelerden 29 'u kiliseler ili bilge verirken diğer 7'i ise mekteplerden bahsetmektedir. Mektepleri okullar kısmında bahsetmiş olduğumdan tekrardan burada zikretmeyeceğim. Ermenilere ait kiliselerin 11'i Diyarbakır, 6'ı

Erzurum, 3'ü Sivas, 3'ü Trabzon, 2'i Aydın, 1'i İstanbul, 1'i Haleb, 1'i Kastamonu,1'i de Ankara da bulunmaktadır. Bazı Ermeni kiliselerini şu şekilde sıralayabiliriz.

Tablo 2.13: Ermeni Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
108	Diyarbakır Vilayeti Malatya Sancâğı Malatya Kazâsı	Ermeni Katolik mezhebinden latin milleti mezhebine temevvül eden on beş hane ahalisine mahsûs bir ma'bed inşa olunmak üzere Hristiyan Mahallesi derununda Tekçeşme nam mahalde millet-i merkûme rahibi Nikola tarafından Ermeni milletinden Kigork ve Melkorne meblağ-ı malume mukabilesinde iştira….
50	Erzurum Vilayeti Erzurum Kazâsına Arhavi Karyesi	Ermeni milletinin ma'bedleri ve sıbyânlarına mahsûs mektebleri olmadığından Kilisa inşasına…
94	Diyarbakır Vilayeti Ma'mûratü'l-AzîzSancâğı Çemişgezek Kazâsına Eriş-i Akrad Karyesi	Ermeni milletinin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine müceddeden kargir olarak bir bab kilisâ bina ve inşasına..

Tablo 2.13: Ermeni Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
128	Diyarbakır Vilayeti Beşiri Kazâsına Kefroz Karyesi	Ermeni milletinin ma'bedleri olmadığından kilisâ bina ve inşasına ….
129	Sivas Vilayeti Karahisar-ı Şarki Sancâğı Suşehri Kazâsına Tomyoş Karyesinde	Ermeni teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından kargir olmak üzere müceddeden kilisâ inşâsı zımnında….
139	Trabzon Vilayeti Yomra Kazâsına Tak Karyesi	Ermeni kilisası harâbiyeti cihetiyle tecdîden bina ve inşâsı Ermeni patrîkhânesi canibinden istida olduğu beyânıyla….
200	Sivas Vilayeti Hafik Kazâsına Tavşanlı Karyesi	Ermeni milleti ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine müceddeden kilisâ inşâsı…
215	Erzurum Vilayeti Erzincan sancâğı Kıgı Kazâsına Gazi Karyesinde	Ermeni milletinin ma'bedleri olmadığından üzere müceddeden bir bab kilisâ …

Tablo 2.13: Ermeni Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
218	Diyarbakır Vilayeti Ma'mûratü'l-AzîzSancâğı Çemişgezek Kazâsına Morta Karyesi	Ermeni milleti kilisasının harâbiyeti müceddeden bina ve inşâsı zımnında …
275	Haleb Vilayeti İskenderun Kazâsı	Ermeni milletinin ma'bed ve mektebleri olmadığından mesârıfatı taraflarından tesviye ve taahhüd üzere müceddeden bir bab kilisâ ….
291	Aydın Vilayeti İzmir Kazâsına Karşuyaka Karyesi	Donanmacı Mahallesinde mutevattın Ermeni milletinin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine müceddeden kilisâ inşasına…
343	Trabzon Vilayeti Gümüşhane Sancâğı Gümüşhane Kasabası	Ermeni milletine mahsûs olan bir bab kilisasının harâbiyeti cihetiyle hedm olunarak vaz'-ı kadîm ve heyet-i asliyesi üzerine müceddeden inşası …
366	Kastamonu Vilayeti	Ermeni milletine mahsûs kilisânın harâb ve zayi

Tablo 2.13: Ermeni Kiliseleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
	Kastamonu Kazâsı Kastamonu Kasaba	olduğundan ehl-i servet taraflarından toplanılan âkçe ile tevsi ve müceddeden işası …
372	Trabzon Vilayeti Lazistan Sancâğı Batum Kasabası	Ermeni milletinin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine müceddeden bir bab kilisâ inşâsı zımnında…
384	Diyarbakır Vilayeti Siird Sancâğı Hısn-ı Mansur Kazâsı	Ermeni milletinin bir bab kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden inşasına …
411	Ankara Vilayeti Bozok Sancâğı Boğazlıyan Kasabası	Ermeni kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden inşası Buldukoğlu Tavir ve Makro Ohanes'den beş yüz kuruşa mübayaa etmiş oldukları mülkün dam yerine müceddeden inşa olunacağı…

2.2.1.14 Yahudi Havraları (Sinegog)

İncelemiş olduğum 1 numaralı kilise defterinde Yahudi milletine ait 2 belge bulunmaktadır. Bu belgelere göre havralar (Sinegog) 1'i Tuna vilayeti Plevne kazası

dâhilinde diğeri ise Haleb vilayeti Ayıntab kazası dâhilindedir.[104] Osmanlı arşiv belgelerinde yahudi mâbedleri için "sinâvi" de denmektedir. Belgelerin 1'inde Sinavi terimi kullanılmıştır. Günümüzde Sinegog olarak daha çok yaygın şeklinde kullanılmaktadır.

Tablo 2.14: Yahudi Havraları (Sinegog)

Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
314	Tuna Vilayeti Plevne Kazası	Yahudi milletine mahsûs kadîm havranın harâbiyeti cihetiyle heyet-i asliyesi üzere tamir ve termimine müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması millet-i merkûme rüesası tarafından istida olunması üzerine lede'l-keşf mezkûr havra inşâsına….
396	Haleb Vilayeti Ayıntab Kazası	Sinavinin taife-i museviye istiaba kafi olmadığı cihetiyle civarındaki mektebin tevsi' müceddeden inşası istida olunmuş ve mezkûr mekteb kableten Musevi kûhi ve bazen Mutyab Emiş ve şimâlen Musevi İshak Abud ve garben Musevi murâd ve şarken tarik ile mahdud olarak müceddeden bir bab sinavi bina ve inşasına…

[104] https://islamansiklopedisi.org.tr/sinagog (Erişim Tarihi: 25.12.2020).

2.2.2 Manastırlar

Çalışmasını yapmış olduğum 1 numaralı kilise defterinde 8 belgede manastırlardan bahsetmektedir. Bunlardan 7'si Rumlara (bir belgede 2 manastır ismi geçmektedir), 1'i Ermenilere, diğerinde ise millet belirtilmemiştir.

Belgelerde yer alan Manastırlardan 3'ü Selanik vilayetinde, 3'ü Yanya vilayetinde, 1' i Diyarbakır vilayetinde, 1' i Prizrin vilayetinde, 1'i Bosna vilayetinde yer almaktadır.

2.2.2.1 Rum Manastırları

Tüm belgeleri incelediğimizde Rum Manastırlarının daha çok olduğunu görmekteyiz. Rumlara ait 7'i Manastır bulunmakta, toplam 6 belgede bu manastırlar geçmektedir. Manastırların genelinde tamir ve termimi hakkında bilgi vermekle beraber yıkılan manastır eseri üzerine kilise inşası hakkında izin istenmiştir. Başlıca Rum manastırları şunlardır.

Tablo 2.15: Rum Manastırları

Defter No	**Manastır**	**Vilayet**	**Muhtevası**
196	Aya Taryare Tavne Manastırı	Bosna Vilayeti İzvornik Kazâsı	Rum manastırı ile derununda bulunan mekteb ve odaların harâbiyeti cihetiyle tamir ve termimine müsâ'ade -i seniyye…
202	Manamortos Manastırı	Yanya Vilayeti	Rum manastırı eseri üzerine tûlen kırk yedi ve arzen kırk ve yüz tarafı kadden on üç zira ve arka tarafı sekiz irtifa olarak ruhbanlara

Tablo 2.15: Rum Manastırları			
Defter No	**Manastır**	**Vilayet**	**Muhtevası**
			mahsûs olmak üzere müceddeden bir bab mekteb bina ve inşasına…
202	Alifor Manastırı	Yanya Vilayeti	Yanya'ya nazır atik manastır yeri olub zikr olunan cesâmetde inşa olunacağı ve mesârıfı mahal-ı mezkûr ittisalinde kain Alifor Manastırından tesviye olunacağı…
257	Petro De Pavlo Manastırı	Prizrin Vilayeti Komanova Kazâsı Venici Karyesi	Rum manastırı kilisasının harâbiyeti cihetle heyet-i asliyesi üzere tecdîden bina ve inşasına…
308	Viralova Manastırı	Selanik Vilayeti Manastır Kazâsı Viralova Karyesi	Rum manastırının Aya Yorgi nam bir bab kilisânın harâbiyeti cihetiyle tecdîden inşasına….
353	Aya Lavre Manastırı	Selanik Vilayeti Siroz Kasabası	Rencberli Aya Tanaş dimekle ma'rûf bir bab

Tablo 2.15: Rum Manastırları			
Defter No	**Manastır**	**Vilayet**	**Muhtevası**
			kilisasının sakfı bundan akdem muhterik olması cihetiyle….. kilisâ-yı mezkûr …
399	Aya Tanaş Sakinice Manastırı	Selanik Vilayeti Karaferya Kazâsı	Rum manastırı kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden inşası

2.2.2.2 Ermeni Manastırları

İncelemiş olduğum belgelerde Ermenilere ait sadece 1 Manastır bulunmaktadır. Manastır Ermeni Patrikhanesi tarafından tamir ve termimi için istida eylemeleri üzerine tamiri hakkında bilgi içermektedir.

Tablo 2.16: Ermeni Manastırları			
Defter No	**Manastır**	**Vilayet**	**Muhtevası**
95	Garmırak Surp Nishân Manastırı	Diyarbakır Vilayeti Çemişgezek Kazası	Manastır ve Kilisasinin bazı mahalleri tamire muhtaç olduğundan tamir ve termimine Ermeni patrîkhânesince istida olunmuş olduğu beyânıyla…

2.2.2.3 Ofonomiyo Manastırı

Tüm belgeleri incelediğimizde hangi millete ait olduğunu belli etmeyen tek manastırdır. Belge içeriğinde Manastır içindeki kilise harabiyetinden bahsetmektedir.

Tablo 2.17: Ofonomiyo Manastırı

Defter No	Manastır	Vilayet	Muhtevası
168	Ofonomiyo Manastırı	Yanya Vilayeti Tırhala Kazâsı	Manastırda vaki Aya Dimitri dimekle ma'rûf bir bab kadîm kilisasının harâbiyeti cihetiyle dıyk duvarları temeli üzerine tecdîden bina ve inşâsı…

2.2.3 Mektepler

1 Numaralı kilise defteri incelediğimizde 31 belgede mekteplerden bahsetmektedir. Belgelerde yer alan mekteplerin 9'u Rumlara, 7'i Ermenilere, 4'ü Protestanlara, 3'ü Bulgarlara, 2'i Amerikalılara, 2'i Fransızlara, 1'i Latinlere, 1'i Keldanilere, 1'i Musevilere, 1'i de şahsa ait mekteb olarak geçmektedir. "…Mekteb-i Tıbbiye-i Şahânem hocalarından Sande'nin zevcesi Hanna'nın bir bab kargir hanesini bu kere mektebe tahvil edeceğinden bahsle…" diye geçmektedir. Burada hangi millete ait olduğu belirtilmemiştir. Şahıs ile ilgili gerekli tahkikat yapılırsa bulunabilir.

2.2.3.1 Rum Mektepleri

Rumlara ait olan mektepleri şu şekilde sıralayabiliriz.

Tablo 2.18: Rum Mektepleri

Defter No	Vilayeti	Muhtevası
51	Ankara Vilayeti	Rum milleti sıbyânına mahsûs mektebin harâbiyeti mevkice havasının vehameti ve zâten dahi etfâl-ı mevcudeye ‘adem-i kifâyeti cihetiyle mesârıf-ı inşâ’iyesi millet-i merkûme âshâb-ı serveti taraflarından tesviye olunmak üzere…
147	İstanbul Vilayeti Eğrikapu	Rum kilisasının papas odalarıyla havlusu derununda bulunan bir bab mekteb bundan akdem muhterik olmuş müceddeden inşasına…
196	Bosna Vilayeti İzvornik Kazâsı	Rum manastırı ile derununda bulunan mekteb ve odaların harâbiyeti cihetiyle tamir ve termimine müsâ’ade-i seniyye erzan kılınması zımnında zikr olunan Manastır ve mekteb ve odaları….
202	Yanya Vilayeti Yanya kazâsı	Rum manastırı eseri üzerine ruhbanlara mahsûs olmak üzere müceddeden bir bab mekteb bina ve inşasına…

Tablo 2.18: Rum Mektepleri		
Defter No	**Vilayeti**	**Muhtevası**
248	İstanbul Vilayeti Eğrikapu	Rum kilisasının papas odalarıyla havlusu derununda bulunan bir bab mekteb bundan akdem muhterik olmuş….. müceddeden bina ve inşâsı….
370	Selanik Vilayeti Nasliç Kazâsına Çonil Nâhiyesi	Rum teb'a-i şahânem sıbyânın henüz mektebleri olmadığından mülk arsa üzerine müceddeden mekteb inşasına …
423	İstanbul Vilayeti Samatya	Rum milletinin kız çocuklarına mahsûs olmak üzere Aya Kostantin Kilisası Vakfı müsakkafatından mübayaa olunan arsa üzerine mekteb inşâsı …
430	Diyarbakır Vilayeti Ergani Madeni Kasabası	Rum kilisası mevcud isede kilisâ-yı mezkûre kasabâ-yı mezbûre mahallâtından arya meydanı ve galar meydanı mahallerlerine ba'id mesafesi cihetiyle millet-i merkûmeye mensûb olan mekteb ittisalinde …
435	Yanya Vilayeti Maçova Kasabası	Rum milleti tarafından müceddeden bir bab mekteb inşası … mektep talebesine mertebe-i kifayetde lisan-ı

Tablo 2.18: Rum Mektepleri		
Defter No	**Vilayeti**	**Muhtevası**
		Türki kırâ'at ve tahsil etdirilmek şerâ'itiyle mekteb-i mezkûrun bina ve inşasına irade-i ruhsât olunması

2.2.3.2 Ermeni Mektepleri

Ermenilere ait mektepleri de şu şekilde gösterebiliriz.

Tablo 2.19: Ermeni Mektepleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
50	Erzurum Vilayeti Erzurum Kazası Arhavi Karyesi	Ermeni milletinin ma'bedleri ve sıbyânlarına mahsûs mektebleri olmadığından kilisâ ile bir bab mekteb bina ve inşasına….
140	İstanbul Vilayeti Kumkapu'da Nişancı Mahallesi	Ermeni milletine mahsûs kız mektebi hâr olduğundan iki bab odanın daha ilâve bina ve inşâsı husûsuna …..
192	Diyarbakır Vilayeti Ma'mûratü'l-Azîz Kazâsı Çor Karyesinde	Ermeni milletine mahsûs kilisânın harâbiyeti cihetiyle icrâ-yı ayinden ve henüz karye-i mezbûrede mekteb olmadığından etfal-i mevcude talim ve terbiyeden mahrum

Tablo 2.19: Ermeni Mektepleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
		kaldıkları beyânıyla…
209	İstanbul Vilayeti Kumkapu Gedik Paşa Mahallesi	Surp Ohannes dimekle ma'rûf bir bab kilisâ ile ittisalinde vaki bir bab mekteb mukaddemâ vuku-bulan hareket-i kebirde muhterik olduğundan kilisâ-yı mezbûrun mekteb-i mezbûr ile beraber bina ve inşasına …..
217	Erzurum Vilayeti Erzincan Kazâsına Monla Karyesinde	Ermeni milletinin kilisâ ve mektebleri olmadığından icrâ-yı ayinde ve etfalinin talim ve terbiyeden mahrum kaldıkları cihetiyle müceddeden inşası….
275	Haleb Vilayeti İskenderun Kazâsı	Ermeni milletinin ma'bed ve mektebleri olmadığından mesârıfatı taraflarından tesviye ve taahhüd üzere müceddeden kilisâ ile mekteb bina ve inşasına….

Tablo 2.19: Ermeni Mektepleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
290	İstanbul Vilayeti Üsküdar İcadiye Mahallesi	Ermeni milletinin erkek ve kız çocuklarına mahsûs mekteb olmadığından mahal-ı mezkûrede millet-i merkûmeye aid arsa üzerine kargir mekteb inşasına….

2.2.3.3 Protestan Mektepleri

İncelemiş olduğum belgelerde Prostestan mekteplerine ait 4 belge bulunmaktadır. Belgelerin birinde İngiltere devletin mekteple ilişkisi olduğunu görmekteyiz. Mektepleri şu şekilde sıralayabiliriz.

Tablo 2.20: Protestan Mektepleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
277	Erzurum Vilayeti Hınıs Kazâsı Çevirme Karyesinde	Protestân milleti tarafından mübayaa olunan tûlen ve arzen yirmişer arşunu şamil bir kıt'a arsa üzerine lede'l-keşf sekiz bin kuruş masrafla maa teferrüat yedi arşun kaddînde mekteb inşası….
278	Erzurum Vilayeti Hınıs Kazâsı Çevirme Karyesinde	Protestân milleti karye-i mezbûrede kain papashanede icrâ-yı ayin etmekde ise de nüfus-ı mevcudeye 'adem-i kifâyeti

Tablo 2.20: Protestan Mektepleri		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
		cihetiyle hane-i mezkûr ittisalinde bulunan mülk arsa üzerine inşa olunmakda olan mektebin kilisâ ya tahvil ve tebdiline…
408	Suriye Vilayeti Nasra Kazâsına	Protestân cemaati tarafından mübayaa olunan arsa üzerine mekteb bina ve inşasına …
441	Erzurum Vilayeti Kığı Kazâsına Melikan Karyesinde	Protestân milleti sıbyânına mahsûs mektebin harâbiyeti cihetiyle mülk arsa üzerine müceddeden mekteb inşasına…

2.2.3.4 Bulgar Mektepleri

İncelemiş olduğum belgelerde Bulgar milletine ait 3 belge bulunmaktadır. Bulgar mekteplerini şöyle sıralayabiliriz.

Tablo 2.21: Bulgar Mektepleri

Defter No	Vilayet	Muhteva
110	Edirne Vilayeti Ma'lkara Kazâsına Yaylagüne Karyesinde	Bulgâr ahalisi çocuklarının talim ve tedrisi için cem' etmiş oldukları iane âkçesiyle Bulgâr kilisasına muttasıl arsa üzerine inşasına başlamış oldukları mekteb karye-i mezkûrede…
146	Tuna Vilayeti Balçık Kazâsı	Bulgâr milletine mahsûs olmak üzere yarım kargir olarak inşa oluncak mekteb masrafları halkı taafından ianesine…
244	Tuna Vilayeti Niğbolu Kazâsına Yakova Karyesinde	mülk menzil arsası üzerine müceddeden inşasına mübaşiret olunan bir bab mektebin kilisâ ya tahvili husûsu ahali-i merkûme tarafından istida olunması üzerine mahallinden lede'l-istilam mezkûr mektebin mukaddemâ ahali-i merkûme tarafından inşasına…

2.2.3.5 Latin Mektepleri

İncelemiş olduğum belgelerin sadece 1 tanesinde Latin milletinin mektebinden bahsetmektedir. Bu mektebi şöyle gösterebiliriz.

Tablo 2.22: Latin Mektepleri

Defter No	Vilayet	Muhteva
8	Tuna Vilayeti Varna Kasabasında	Latin Katolik milletinin müceddeden kilisâ inşasına …….. kilisânın dahi mekteb ve papas odası gibi ebniye yapılacağı ve kale-i hakaniyemce mahzûrdan salim idüğü….

2.2.3.6 Keldani Mektepleri

İncelemiş olduğum belgelerin sadece 1 tanesinde Keldanilere ait mektep bulunmaktadır. Bu mektebi şöyle gösterebiliriz.

Tablo 2.23: Keldani Mektepleri

Defter No	Vilayet	Muhtevası
440	Diyarbakır Vilayeti Cizre Kazâsı	Katolik milleti sıbyânına mahsûs olmak üzere bir bab mekteb inşası istida olunması üzerine mukaddem ve mu'ahharân mahalince icrâ kılınan tahkîkât ve tedkikatda millet-i merkûme kilisasının vakf konağı havlusunda şimâl tarafından mekteb inşası…

2.2.3.7 Musevi Mektepleri

İncelemiş olduğum belgelerin sadece 1 tanesinde Musevilere ait mektep bulunmaktadır. Bu mektebi şöyle gösterebiliriz.

Tablo 2.24: Musevi Mektepleri

Defter No	**Vilayet**	**Muhtevası**
396	Haleb Vilayeti Ayıntab Kazâsı	Sinavinin taife-i museviye istiaba kafi olmadığı cihetiyle civarındaki mektebin tevsi' müceddeden inşası istida olunmuş ve mezkûr mekteb kableten Musevi kûhi ve bazen Mutyab Emiş ve şimâlen Musevi İshak Abud ve garben Musevi murâd ve şarken tarik ile mahdud olarak müceddeden sinavi inşasına…..

2.2.4 Yabancı Okullar

Transkripsiyonunu yapmış olduğum 1 numaralı kilise defterinde yabancı okullar ile ilgili 5 belgeye rastlamaktayız. Bunlardan 2'i Fransızlara, 2'i Amerikalılara, 1'i İngilizlere ait olduğunu görmekteyiz. Bu mekteplerin 3'ü İstanbul'da, 2'si Rumeli Hisari civarında,1'i Kadıköy civarında, diğer mektepler ise 1'i Maraş sancağında, 1'i ise Suriye vilayetindedir.

2.2.4.1 Fransız Okulları

İncelemiş olduğum belgelerde Fransızlara ait mektep sayısı 2 belgede geçmektedir. Bu mektepleri şu şekilde gösterebiliriz.

Tablo 2.25: Fransız Okulları		
Defter No	**Vilayet**	**Muhtevası**
86	İstanbul Vilayeti Kadıköy Semti	Bir kıt'a bağ arsası üzerine Fransa rahibleri tarafından bi-hesab-ı terbi' bin sekiz yüz otuz beş buçuk zira'dan 'ibâret olmak üzere tanzim kılınan harîtası vecihle mekteb inşasına Fransa sefareti canibinden vuku-bulan istida üzerine….
389	Haleb Vilayeti Mar'aş Sancâğı	Fransız rahiblerinin yapmak murâd eyledikleri mekteb ile hane arsasından dolayı iza'm-ı vekalet-i mutlakam canibinden tastir ve keşide kılınan tahrîrât ve telgrafname üzerine salifü'z-zikr arsa keşf ve muayene ve bir kıt'a harîtası tanzim olunarak ol babda…..

2.2.4.2 Amerikan Okulları

İncelemiş olduğum belgelerde Amerikalıların dâhil olduğu mektep 2 belgede geçmektedir. Bu mektepleri şu şekilde gösterebiliriz.

Tablo 2.26: Amerikan Okulları		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
27	İstanbul Vilayeti Rumeli Hisarı Civarı	Amerikalu Hamlin tarafından Rumeli hisarında mubayaa olunmuş olan arsaya mekteb inşâsı husûsuna Amerika sefaretine iltimas olunmuş…
392	İstanbul Vilayeti Rumeli Hisarı Civarı	Rumeli hisarında kain Amerika mektebinin şakirdanı teksir ve bunlara fünun-ı mütenevvi'a tedrîsiyle beraber mübahisi ameliyat irâ'esi icab eylemesinden dolayı mekteb-i mezkûr bağçesinin derununa müceddeden iki oda ile fevkânî bir dershane inşasına …

2.2.4.3 İngiliz Okulları

İncelemiş olduğum belgelerde İngilizlere ait mektep 1 belgede geçmektedir. Bu mektebi şu şekilde gösterebiliriz.

Tablo 2.27: İngiliz Okulları		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
408	Suriye Vilayeti Akka Sancâğı Nasra Kazâsına	mekteb bina ve inşasına İngiltere devlet-i fehimesi sefaretinden iltimas olunmuş ve keyfiyet mahallinden bi't-telgraf lede'l-istilam arsa-i mezkûre vakf dâhilinde ve İslâm mahallesi arazisinde olmadığı cihetle mekteb-i mezkûrun

2.2.5. Vakıflar

Çalışmasını yapmış olduğum 1 numaralı kilise defterinde vakıflarla ilgili 6 belge bulunmaktadır. Defterde adı geçen vakıfları şöyle sıralayabiliriz:

- Sultan Beyazid Tâbe Serrâhu Evkaf- i Şerifesi
- Valide Sultan Vakfı
- Gazi Evrenos Bey Vakfı
- Sultan Murâd Han Tabe Serrâhu Evkaf-ı Şerifesi
- Hazinedar Cevri Usta Vakfı
- Aya Kostantin Kilisası Vakfı

İncelemiş olduğum belgelerde vakıflar ile ilgili edindiğim bilgileri şu şekildedir. Belgelerde 3 tanesi doğrudan mektep inşası ile ilgili bunlardan 1'i sadece kızlara mahsus 1'i hem kız hem erkek diğeri ise mektep inşası olarak geçmektedir. Diğer 3 belgede kilise inşası ile ilgili, 1'i müceddeden kilise inşasına dair 1'i mabedleri olmadığından kilise inşası, diğeri ise doğrudan kilise inşası hakkında bilgi vermektedir.

Tablo 2.27: Vakıflar

Defter No	Vakıflar	Vilayetler	Muhtevası
27	**Sultan Beyazid tâbe serrâhu evkaf i şerifesi**	İstanbul Vilayeti Rumeli Hisarı	Amerikalu Hamlin tarafından Rumeli hisarında mübayaa olunmuş olan arsa üzerine mekteb inşâsı
222	**Valide Sultan Vakfı**	Tuna Vilayeti Tırnovi Kazâsı Viranova Nâhiyesi	Teb'a-i gayrı müslimeden oldukları halde ma'bedleri olmadığından
262	**Gazi Evrenos Bey Vakfı**	Selanik Vilayeti Selanik Kazâsı Langaza Nâhiyesi	Aya İsperiyeron nâmında müceddeden kilisâ inşası….
276	**Sultan Murâd Han tabe serrahu evkaf-ı şerifesi**	Edirne Vilayeti Cisr-i Ergene Kasabası	Bulgâr milletinin ma'bedleri olmadığından kilisa inşası…
290	**Hazinedar Cevri Usta Vakfı**	İstanbul Vilayeti Üsküdar	Ermeni milletinin erkek ve kız çocuklarına mahsûs mekteb olmadığından inşasına….
423	**Aya Kostantin Kilisası Vakfı**	İstanbul Vilayeti Samatya Mirahur Mahallesi	Rum milletinin kız çocuklarına mahsûs olmak üzere mektep inşası….

2.2.6 Kabristanlar

Çalışmasını yapmış olduğum 1 numaralı kilise defterinde kabristanlarla ilgili 8 belge bulunmaktadır. Bunlardan 4'ü Rumlara, 2'i Gayri-Müslimlerin, 1'i Bulgarların, 1'ide Latinlere ait bulunmaktadır.

Kabristanlarla ilgili belgeler incelendiğinde, kabristan derununa kilise inşası veyaüzerine kilise inşası hakkında bilgi vermektedir.

Rumlara ait kabristanlar 1 'i İzmir vilayeti dâhilinde, 2'i İskodra Vilayeti Podgoriçe Kazâsına tabi Pilyopale Karyesi ve Suba Karik Karyelerinde, 1'i Selanik Vilayeti Filorine kazâsına tabi Sakolova Karyesinde bulnmaktadır.

Bulgarlara ait 1 belgede kabristan geçmekte oda Selanik Vilayeti Reste kazâsına tabi Carizoz Karyesinde bulunmaktadır.

Gayrı-müslim ahaliye ait kabristanlar ile ilgili 2 belge bulunmaktadır. Bunlardan 1'i Tuna Vilayeti Tırnova Kazâsına tabi Ertuganlı Karyesindedir.

Latin milleti kabristanı ile ilgile 1 belge bulunmaktadır. O da Hersek sancâğı Domina kazâsına tabi Raşkopole Karyesinde bulunmaktadır.

Tablo 2.29: Kabristanlar

Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
58	İzimir Vilayeti	Rum milletine mahsûs kabristân derununda Mihayl Arhangelos nâmında müceddeden kilisâ inşâsı…
187	İskodra Vilayeti Podgoriçe Kazâsına Pilyopale Karyesi	Kamilen Hristiyan olan ahalisinin ma'bedleri olmadığundan kadîm Rum makberesi üzerine bir bab kilisâ inşasına …

Tablo 2.29: Kabristanlar		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
263	İskodra Vilayeti Podgoriçe Kazâsına Suba Karik Karyeleri	Rum teb'a-i şahânemin kilisâları harâbiyeti ve nüfus-ı mevcudelerine 'adem-i kifâyeti cihetleriyle kilisâ-yı mezbûrun külliyyen hedmiyle müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına….
271	Selanik Vilayeti Filorine kazâsına Sakolova Karyesinde	Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından Rum kabristânı üzerine Aya Lilbis nâmında müceddeden kilisâ inşasına…

Tablo 2.30: Gayrı-Müslim Kabristanları		
Defter No	**Vilayet**	**Muhtevası**
246	Tuna Vilayeti Tırnova Kazâsına Ertuganlı	Ahali-i gayrı müslimeye mahsûs ma'bedleri olmadığından kabristân civarında kain arazi-i haliye üzerine müceddeden kilisâ inşası….
279	Selanik Vilayeti Resne Kazâsına Cariroz Karyesinde	Ahali-i gayrı müslimenin kabristân mahalinde bulunan dıyk kilisânın harâbiyeti cihetiyle müceddeden kilisâ inşasına……

Tablo 2.31: Bulgar Kabristanı		
Defter No	**Vilayet**	**Muhtevası**
442	Selanik Vilayeti Reste kazâsına Carizoz Karyesi	Ahali-i gayrı-müslime kabristân mahalinde bulunub harâbiyetinden bahisle tecdîden inşası hakkında … karye-i merkûm enin kâffe-i âhâlisi Bulgâr milletinden olub ve mezkzur kilisâ zâten karye hâricinde ve İslâm mahallesinin hayli arkalığında bulunub bu babda bir gûna mahzûr ve kimesneye mazarratı olmadığı…..

Tablo 2.32: Latin Kabristanı		
Defter No	**Vilayet**	**Muhteva**
341	Hersek sancâğı Domina kazâsına Raşkopole Karyesi	Latin milletinin ma'bedleri olmadığından kabristânları derununda kargir olmak üzere müceddeden kilisâ inşasına …

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.1 I. NUMARALI KİLİSE DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU

(1)

Sayfa no:1

Makâm-ı mu'alla-yı cenab-ı sadaret-i uzmaya

İşbu tahrîrât ile derununda zikr olunan emr-i alî-i atik mühimme tobrasına vaz' olunmuşdur 9 receb 1290

Maruz-ı çaker-i kemineleridir ki

Hâriciye daire-i aliyyeden ve makâm-ı ali-i sadaret-i penâhiyelerinden on yedi numrosu ve 29 Safer sene 1290 tarihiyle cevaben şeref-tastir buyrulan emirname-i samide Çermik Kazâsında Çukur Mahallesinde Ermeni Kilisasi inşasına ihtiyaç-ı hakiki olmadığı ve inşaca mahâzîr-i mahalliye bulunduğu arz olunduğu ve bu babda şeref-sadr olan emr-i ali kuyud-ı ihrâziyeye hâvi bulunduğu beyân -ı aliyyesinden mezkûr kilisânin inşasından sarf-ı nazarla yine evvelki kilisâ ile iktifâ ve emr-i ali-i mezkûrun kaydı terkin buyrulmak üzere i'âde ve isrâ olunması irade buyrulan ve keyfiyet-i hüsn sûretle ve meclis-i irade-i vilayet ilamıyla Ermeni murahhasına tebliğ ve emr-i ali dahi leffen i'âde ve tesyil kılınmış olmakla ol babda emr u ferman hazreti men lehu'l-emrindir

21 Rebiyyülevvel 1290 ve 6 Mayıs 1289

Vali-i vilayet-i Diyarbekir

mühr İsmail Hakkı

(2)

1 (M)

Haza Defter-i Klisa-yı Der Zaman-ı Sadr-ı Sudur'ul Vüzera Nezaret-i Celile-i Umur-ı Hariciyye Saltanat-ı Seniyye-i Esseyyid Mehmet Emin Ali Paşa Serallahu Mayuridu Vemâ Yeşâ'ü el-Vaki Fi Gurre-i Cemaziyelahire 1286

No: 1

Hüdâvendigâr Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şâna ha'iz ve hâmil olan vezirim el-Hacc İzzet Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Karesi mutasarrıfı ve nişan-ı mezkûr üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili Hasan Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Edremid Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Hüdâvendigâr Vilayeti dâhilinde Karesi sancâğına muzaf Edremid Kazâsına tabi Avcılar karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine ve Hristiyan mahallesi derununda tûlen yirmi altı ve arzen on altı ve kadden on iki zira olmak üzere Taksiyarhi nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından bina ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve ol vecihle inşası husûsuna müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmakla muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhsiz kilisâ yapılacak mahal fi'l-hakîka mülk olarak müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu halde mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîsi ve mu'ahharân ta'dîl kılınan nizâm-ı mahsûsuna tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile aczete-i milletden cebren âkçe toplanılmak veya âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı halde işbu emr-i 'âlîşânım bi'l-âhz keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arına mübâdiret eyleyesiz

18 Cemaziyelahire 1286

No: 2

Bir sûreti

‘Asâkir-i bahriye-i şahâne müşîrânından Cezâ’ir-i Bahr-ı Sefîd Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı Zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezir Ahmed Paşa iclâlehuya ve mir-i ümera-i kirâmdan Bozcada Kaimmakâmı Ali Paşa zid-i ikbale ve nâ’ib ve müftüsüne ve sâ’ireye

Taşoz Cezîresi mahallâtından İvazi Mahallesinde mutevattın Rum teb’a-i şahânemin ma’bedleri olmadığından mahalle-i mezbûrede vaki mülk arsa üzerine tûlen yirmi ve arzen on beş ve kadden on iki zira ve iki kapu ve sekiz pencereyi müştemil olmak üzere Aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

aslına tatbiken

2 (m)

No:3

Bir sûreti

Trabzon Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan vezirim Esad Muhlis Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Canik sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı mezkûrun ha’iz ve hâmili Hasan Paşa dâmen-ı mu’allaya ve Bafra Kazâsı nâ’ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclise

Bafra Kasabasında mutevattın Rum teb’a-i şahânemin bir bab kilisası mevcud isede ahaliye kâfi olmadığından kasabâ-i mezbûr mahallâtından Saklı Mahallesinde vaki mülk arsa üzerine tûlen yirmi beş ve arzen on beş ve kadden on iki zira olmak üzere Aya Vasil nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında kezâlik

No:4

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmil olan vezir Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı

Ahmed Paşa dâme ikbâliyeye ve Serfiçe kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise

Serfiçe kazâsına tabi Valtoz-ı Sagir karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin mevcud olan bir bab kilisasının ma'bedin? harâbiyetinden bahisle tedârik olunan mülk arsa üzerine tûlen yirmi altı ve arzen on altı ve kadden on zira olmak üzere Aya Yorgi nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında kezâlik

No:5

Bir sûreti

Prizrin Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Rahmi Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Niş sancâğı mutasarrıfı ve mecîdî nişan-ı zî-şânının üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili Abdurrahman Paşa dâmen-ı mu'allaya ve İvranya Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise

İvranya kazâsına tabi Kokova Karyesinde kâin Anamis dimekle ma'rûf bir bab kadîm Rum kilisasının harâbiyeti cihetle tûlen yirmi beş ve arzen on altı ve kadden sekiz zira ve altı pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere tecdîden ve tevsi'an bina olunması zımnında kilisâ-i mezbûr müstakilen tecdid ve tevsi'ine istida eden millet-i mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm Mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayarak kilisâ-yı mezkûr tetimmesinden bulunduğu ve tevsi' halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sî ve mu'ahharân ta'dil kılınan nizâm-ı mahsûsuna tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile aczete-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veya âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere tecdîden ve tevsi'an bina ve inşasına mümana'at olunmamasını zımnında

Kezâlik

No:6

Bir sûreti

Yine vali ve mutasarrıf-ı müşârunileyhümaya ve nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

İvranya kazâsına tabi Ayo Ranogoşna zir karyesinde kâin Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab kadîm Rum kilisasının harâbiyeti cihetle tûlen otuz ve arzen yirmi ve kadden on iki zira ve sekiz pencere ve üç kapuya müştemil olmak üzere tecdîden ve tevsi'an bina ve inşâsı zımnında

Kezâlik

No:7

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Sofya sancâğı mutasarrıfı Es'ad Paşa dâmen-i mu'allaya ve Radomir kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmuhumaya ve a'zâ-yı meclise

Radomir kazâsına tabi Zayah karyesinde kain bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi dört ve arzen ve kadden on ikişer zira olmak üzere tecdîden ve tevsi'an bina ve inşâsı zımnında

Kezâlik

(3)

3 (m)

No:8

Kalem buyruldusu kilisa tobrasındadır

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Akif Paşa iclâlehuye ve rical-i devleti aliyyemden Varna sancâğı

mutasarrıfı Rıf'at dame uluvvuhu ve Varna kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihüma hükm ki

Varna Kasabasında Latin Katolik milleti için müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması millet-i merkûme tarafından mukaddemce vuku-bulan istida üzerine keyfiyet mahallinden lede'l-isti'lâm kilisâ inşası için istenilen yer Varna kalesi derununda arazi vasi'a-i haliyyeden olub vaziyeti sabit olduğu ecilden hane vesâ'ire yapılmak için taliblerine füruhte bâ-irâde-i seniyye mukarrer olduğu halde bey' olunmakda olan ve sultaniye tesmiye kılınan mahallede ve Hristiyan haneler kurbunda olarak tayin ve ira'e olunmuş olan dört bin beş yüz arşun terbi'inde mahal üzerine yapılacak kilisânın tûlen otuz ve arzen on sekiz zira olacağı ve dört köşesinde dahi mekteb ve papas odası gibi ebniye yapılacağı ve kale-i hakaniyemce mahzûrdan salim idüğü mahallinde bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve ol babda tersim kılınan harîta-i mevzi'yesi dahi takdîm ve isrâ kılınmış ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişaheneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ -yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münîf üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhsiz kilisâ -yı mezkûru suver-i inşaiyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye te'sîs ve mu'ahharân ta'dil kılınan nizâm-ı mahsûsuna tatbik ve heyeti bâlâda beyân olunan zira'ları tecavüz etmemek ve köşelerine yapılacak mekteb ve papas odaları dahi derece-i kifayede olarak yapılub ziyade bir şey yapılmamak ve bu vesîle ile kimesneden cebren âkçe toplanılmak veya âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması husûslarına dikkat ve hilâfından tevkî' ve müba'adet eyleyesiz

Fi 19 Cemaziyyelahir sene 1286

No:9

Bir sûreti

Ankara Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hamdi Paşa iclâlehuye ve Ankara kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Ankara'da Hisar Mahallesinde mutevattın Katolik milletinin ma'bed ittihaz eyledikleri hanenin bundan otuz sene mukaddem tamirine ruhsât i'tâ olunmuş isede millet-i merkûmenin adem-i iktidarından dolayı şimdiye kadar yapılamayub ale hale terk olunmuş olduğundan mahal-i mezkûre müceddden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyenin erzan kılınması Katolik patrîkhânesinden vuku-bulan istida üzerine lede'l-istilam millet-i merkûme tarafından ma'bed yapılması istîzân hane Hristiyan Mahallesinde ve mahzûru salim olub şimdiye kadar yapulmaması kudretsizliklerinden neş'et eylediği ve hane-i mezbûr millet-i merkûmenin malı olub vakfa şumulu olmadığı ve inşa olunacak kilisânın tûlen otuz yedi ve arzen yirmi ve kadden yirmi arşundan 'ibâret olacağı ve mesârıfının erbab-ı iktidar taraflarından tesviyesi taahhüd etdirilmiş olduğu beyân ıyla icara-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve ol babda tanzim kılınan resm-i mussattah dahi takdîm ve isrâ kılınmış olmakdan nâşî ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahiden denilerek hane-i mezkûru fi'l-hakîka mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm Mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve müesses olan nizâm-ı mahsûsuna tatbik olunmuş olduğu ve mesârıfat-ı inşâ'iyesi millet-i merkûme âshâb-ı serveti tarafından tesviye olunacak bulunduğu halde bâlâda beyân kılınan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile aczete-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veya âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı halde işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyetinin bâ-mazbata ve tahrîrât tekrar bu tarafa inha ve iş'ar kılınmış ve mukaddem ve mu'ahharân tasdir kılınmış olan emr-i şerifenin âhz ve battâlda hıfz olunmak ve kaydları balasına şerh verilmek üzere bu tarafa irsalleri husûsuna dikkat ve hilâfından tevkî ve müba'adet denilerek

Sayfa no: 4 (m)

No:10

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Akif Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye âshâbından Tırnova sancâğı mutasarrıfı Haydar Bey zide uluhuya ve Gayrova kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Gayrova Kazâsına tabi Arvancular karyesi ahali-i gayrı müslimesinin ma'bedleri olmadığından müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûm e ahalisi tarafından vuku-bulan istida üzerine lede'l-keşf kilisâ yapılacak mahal Niko Valostiya'nın mülk bağçesi olub kilisâ inşa olunmak üzere meccanen terk eylediklerini ifade ve ikrar eylemiş ve nüfus-ı mevcudelerine nazaran inşa olunacak kilisânın tûlen yirmi ve arzen on iki ve irtifaen yedi arşun ve sekiz pencere ve iki kapu ve üzeri ahşab ve etraf-ı erbası divarıyla döşemesi taş olmak üzere münakaşası bi'l-icrâ dört bin kuruşa Kolo Yivan Kalfa üzerinde takarrür eder ki meblağ-ı mezbûrun karye-i mezbûre âshâb-ı serveti tarafından tesviye olunacağı beyân ıyla icrâ-yı icâbı mahallinden inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak bağçe fi'l-hakîka mülk ve müstakilen merkûmanın uhdelerinde olarak hüsn-i rıza ve ihtiyarıyla meccanen terk eyledikleri ve millel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm Mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi âshâb-ı servet tarafından tesviye olunarak müesses olan usul-ı ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile aczete-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyet nin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'ar kılınması huşularına mübâdiret hilâfından tevkî ve müba'adet eyleyesiz

Fi 19 Cemaziyelahir sene 1286

No:11

Bir sûreti

Bosna Vilayeti fırka-i askeriyesi kûmândânlığı inzımâmıyla vilayet-i mezkûre Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Safvet Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Hersek sancâğı mutasarrıfı ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânının ha'iz ve hâmil Mahmud Paşa dâmen-i mu'allaya ve Trebine kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Trebine Kazâsına tabi Orahoviç Karyesinde olub tûlen on dört buçuk ve arzen dokuz ve kadden altı zira'dan 'ibâret bulunan bir bab kilisânın harâbiyeti ve orada bundan başka kilisâ lar olmadığı cihetle tamirine müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahali-i merkûm e canibinden istirham olunarak mahallince keşfi lede'l-icrâ sekiz bin iki yüz on bir buçuk kuruş mesârıfle vücuha geleceği tahakkuk eylemiş olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-tahrîrât inha ve istîzân olduğu beyânıyla kilisâ-yı mezbûr müstakilen inşasına istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm Mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde müesses olan nizâm-ı mahsûsuna tatbik olunmuş denilerek

Aslına tatbiken

No:12

Bir sûreti

Yine Bosna Vilayeti Valisi ve Hersek sancâğı mutasarrıfı müşârunileyhümaya ve İstolaç kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

İstolaç Kazâsına tabi Yorcine karyesinde vaki Rogoz nam mahalde kain Rum milletine mahsûs dıyk kilisânın heyet-i asliyesi üzerine müceddeden bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye erzan kılınması karye-i mezkûr ile civar kurrâ ahalisi gayrı müslimesinin tarafından istida olduğu Hersek metropolidi canibinden bâ-takrir ifade olunmuş ve lede'l-keşf dıyk kilisâ tûlen on üç ve arzen sekiz buçuk arşun olub bunun müceddeden

(4)

Sayfa no: 5

İnşası halinden bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarratı olmadığı anlaşılmılş olduğundan kilisâ-yı mezbûr tûlen on üç ve arzen sekiz buçuk ve kadden altı arşun olmak üzere inşa ve mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi taraflarından ianeten tesviye olunacağından icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-tahrîrât inha olunduğu beyânıyla dıyk kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mahsûs olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve fi'l-vâki' ol vecihle bina ve inşasına mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesarif-i inşaiyesi bir güna eza ve cefa vukubulmaksızın hüsn-ü rıza ve ihtiyarlarıyla millet-i merkume tarafından ianeten tesviye olunacak olduğu ve müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını ve heyet-i kadîmesini kat'an tecavüz etmemek ve bu vesîle ile aczete-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek üzere heyet-i asliyesi vecihle bina ve inşasına denilerek

Kezâlik

No:13

Bir sûreti

Edirne Vilayeti Valisi vezir Asım Paşa iclâlehuye ve Cisr-i Ergene kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Cisr-i Ergene Kazâsına tabi Yeniköy'de mutevattın Bulgar Katolik milleti kaza-i mezbûre muzaf Yenice-i Karlu karyesinde bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması istida ve keyfiyet lede't-tahkîk karye-i mezbûrede vaki papas Vasil'inin bâ-hüccet-i şer'iyye mutasarrıf olduğu bir bab mülkhanesi müştemilatından üç yüz arşun sathında arsasını bi't-tefrik kilisâ inşası içün terk eylediği ve kilisâ-yı mezbûr tûlen yirmi ve arzen on beş ve kaddem on zira' ve on iki pencereyi müştemiil olmak üzere on iki bin kuruş masrafla inşa olunacağı ve meblağ-ı mezbûr evvelce tedârik olunarak mevcud idiğünden icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata inha ve istîzân olunduğu beyân ıyla kilisâ yapılacak arsa fi'l-hakîka mülk olarak merkûm Papas

Vasili'nin bâ-hüccet-i şer'iyye müstakilen tasarrufunda olub rızası dahi bulunduğu ve milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve evvelce tedârik olunub mevcud olduğu beyân olunan âkçe dahi müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde denilerek

Kezâlik

No:14

Bir sûreti

Tuna Vilayeti Valisi müşâr ve Tırnova sancâğı mutasarrıfı mûma-ileyhumaya ve Tırnova Kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Tırnova Kazâsına tabi Tence karyesi Hristiyan ahalisinin ma'bedleri olmadığından karye-i merkûm e sakinlerinden Gano tarafından terk olunan mülk-i mahal üzerine tûlen otuz ve arzen on beş ve kadden on iki arşun olmak üzere bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade -i seniyye erzan kılınması istida olunmuş ve mesârıf-ı inşâ'iyesi olan on bin kuruş ahali-i merkûm enin âshâb-ı servet ve iktidarı tarafından tedârik edyüb mevcud idiğü ve kimesneye mazarratı olmadığı tahakkuk etmiş ve ol babda tanzim kılınan harîta dahi leffen takdîm ve isrâ kılınmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş denilerek kilisâ yapılacak mahal fi'l-hakîka mülk olarak merkûm Gano'nun bâ-hüccet-i şer'iyye müstakilen tasarrufunda olub rızası dahi bulunduğu ve milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve âshâb-ı servet tarafından tedârik olunub mevcud idüğü beyân olunan âkçe dahi müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde denilerek

kezalik

Sayfa no: 6

No: 15

Battalı Kilasa tobrasında

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Akif Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Vidin sancâğı mutasarrıfı ve mecîdî nişan-ı zî-şânının üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmil Aziz Paşa dâmen-i mu'allaya ve Adliye kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecidühüma hükm ki

Adliye Kazâsına tabi Bonice karyesi ahali-i gayrı müslimenin kilisâ ları var isede zayyık ve dıyk olduğundan karye-i mezkûre derunundan Niko nam kimesneden iştira eyledikleri bir kıt'a mülk arsa üzerine müceddeden bir bab kilisâ inşasına ruhsât itası hakkında vukua gelen istidalarına mebni memur mahsus ve i'zamıyla keşf etdirildikde karye-i mezbûrenin sekenesi umumen Hristiyan olub kilisânın tûlen yirmi sekiz ve arzen on yedi ve kadden sekiz zira ve on iki pencereyi müştemil olarak inşa ve masrafı için tahmin olunan otuz bin kuruş dahi ahali-yi merkûmenin mütevelileri tarafından tesviye ve ifa olunacağı ve mahal-i mezkûr mülk olub bir gûna mahzûr ve mazarratı olmadığı anlaşılmış olduğundan icrâ-yı icâbı bâ-mazabata ve tahrîrât inha ve istîzân olunmuş ve ol vecihle inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmakla muktezâ-yı münîf üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal fi'l-hakîka mülk olarak inşası istida eden millete mensûb olub millel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu ve İslâm Mahallesinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası ve bir gûna vakıf dâhilinde bulunmadığı ve mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye şahane te'sîsi ve mu'ahharân ta'dil olunmuş olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile aczete-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru olmadığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyetnin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arına mübâdiret eyleyesiz

Fi 26 Cemaziyyelevvel 1286

No:16

Bir sûreti

Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından fırka-i askeriye kûmândânlığı inzımâmıyla Bosna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Safvet Paşa iclâlehu ve mir-i miran-ı kirâmdan İzvornik sancâğı mutasarrıfı ve mecîdî nişan-ı zî-şânın beşinci rütbesinin ha'iz ve hâmili olan Rauf Paşa dâme ikbâlehu ve İzvornik Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi

İzvornik kazâsına tabi Pane karyesinde mutevattın hristiyan teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen otuz ve arzen yirmi ve kadden on iki zira olmak ve dokuz pencereyi müştemil olmak üzere Hristos nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahali tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve ol vecihle denilerek

Aslına tatbiken

No:17

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

İzvornik kazâsına tabi Pirmivi karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen otuz ve arzen yirmi ve kadden on üç zira ve dokuz pencereyi müştemil olmak üzere Hristos nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına zımnında

Kezâlik

No:18

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

İzvornik kazâsına tabi Çirnelova karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen otuz ve arzen yirmi ve kadden on üç zira ve dokuz pencereyi müştemil olmak üzere Hristos nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına zımnında

Kezâlik

(5)

Sayfa no:7

No:19

Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Ahmed Rasim Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Ergiri sancâğı mutasarrıfı Cavid Paşa dâmen-i İkbaliyeye Ergiri nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ireye

Ergiri Kazâsına tabi Zey karyesinde kain bir bab Hristiyan Kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen otuz ve arzen yirmi dört ve kadden on iki zira' olmak üzere tecdîden ve tavsi'an bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve tevsi' ve ilâve olunacak mahal hâricine olmayarak kilisayı mezbure tetimmesinden bulunduğu ve İslâm Mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde mukaddemâ bâ-irâde-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl olunmuş olan usul ve ka'ideye tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek üzere tecdîden ve tavsi'an bina ve inşasına mümana'at olunmaması denilerek

kezâlik

No:20

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Manastır Sancâğı nâ'ib i ve müftüsü vesâ'ireye

Nasliç Kazâsına tabi Fesnem karyesinde kâin Aya Toriada dimekle ma'rûf bir bab Rum Kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi sekiz ve arzen on altı ve kadden on zira' olmak üzere tecdîden ve tavsi'an bina ve inşasına zımnında

kezâlik

No:21

Konya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Ahmed TevFik Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye ashabından Niğde sancâğı mutasarrıfı Ali Bey zide uluhuya ve Niğde kazâsı nâ'ib i ve müftüsü vesâ'ireye

Niğde Kazâsına tabi Kenadera karyesinde kain Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab Rum Kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi iki ve arzen on sekiz ve kadden on üç zira' olmak üzere tecdîden ve tavsi'an bina ve inşasına zımnında

Kezâlik

No: 22

Battâlı kilisâ torbasındadır

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Akif Paşa iclâlehuye ve Cuma kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis ve vücuh-ı memleket zide mecidühüma hükm

Cuma kazâsına tabi Terlerince karyesi ahali-i gayrı müslimenin Sveti İlya nâmında münhedim kilisâleri eseri üzerine tûlen on sekiz ve arzen on iki arşun olmak sekiz pencere ve bir kapuya müştemil olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınmış ahali tarafından bina ve istirham olmadığı mahallinden bâ-tahrîrât inha olunmuş ve ol vecihle inşası husûsuna müsâ'ade -i

seniyyem mülükanem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmakla muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-i mezbûr mine'l-kadîm inşası istida eden millet-i mahsûsa olub millet-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub fi'l-hakîka ol vecihle bina ve inşâsında mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîsi ve mu'ahharân ta'dîl olunmuş olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz-ı zira'larını tecavüz etmemek ve kaddî dahi derece-i kifayede olacak ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına hiçbir tarafdan müdahele ve mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru

Sayfa no:8

olmadığı halde sûretde işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyetnin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'ar kılınması husûslarına dikkat ve hilâfından tevkî ve müba'adet eyleyesiz

Fi 15 Receb sene 1286

No:23

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve Hezargrad kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmuhumaya ve a'zâ-yı meclise

Hezargrad kazâsına tabi Kovaniea Karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin icrâ-yı ebniyelerine kâfi kilisâ leri olmadığından Hristiyan mahallesinde kain atik mekteb arsası üzerine tûlen yirmi yedi ve arzen ve kadden on ikişer zira ve iki kapu ve

on iki pencereye müştemil olmak ve kaffe-i mesârıf-ı inşâ'iyesi kendü taraflarından tesviye ve ifa kılınmak üzere Sveti Angle nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı karye-i merkûm e ahalisi tarafından istida olunmuş ve lede't-tahkîk fi'l-hakîka kendülerine kâfi kilisâleri olmaduğu gibi arsa-i mezkûr üzerine inşasında dahi kimesneye masrafı olmayacağı ahali-i müslime taraflarından beyân olunmuş olduğu bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş olduğu beyânıyla kilisâ yapılacak arsa mülk olarak müstakilen inşasına istida eden millet-i mensûb olub millet-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası olmadığı ve vakıf dâhilinde bulunmadığı ve kaffe-i mesârıfat-ı inşâ'iyesi kendü taraflarından tesviye ve ifa kılınacağı beyân olunan âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde denilerek aslı gibi

No:24

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve Vidine kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâyı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Vodina kazâsında kain Aya Anargiros dimekle ma'rûf bir bab Hristiyan Kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen otuz sekiz ve arzen yirmi dört ve kadden yirmi zira' olmak üzere tecdîden ve tavsi'an bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham kılındığı Rum patrîkhânesicanibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-i mezbûr ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmakla muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr müstakilen tecdid ve tevsi'ana istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm Mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ilave olunacak mahal dahi hâriç olamayarak kilisâ -yı mezbûr tetimmesinden bulunduğu ve tevsi'a halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde

müesses olan nizâm-ı mahsûssuna tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek üzere tecdîden ve tavsi'an bina ve inşasına hiçbir tarafdan müdahele ve mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânım âhz oluanarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'ar kılınması husûslarına dikkat ve hilâfından tevkî' ve müba'adet eyleyesiz

Fi 21 Receb sene 1286

No:25

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve mîr-i mîrân-i kirâmdan Manastır sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Pirlepe kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Pirlepe kazâsında mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin bir bab kilisâ ları ahali-i mevcudeye gayrı kâfi olduğundan kasabâ-i mezbûre mahallâtından Panaya Enikonom Mahallesinde vaki mülk arsa üzerine tûlen yirmi sekiz ve arzen yirmi üç ve kadden on dört zira olmak üzere Hristos nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında fi'l-hakîka kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm Mahallesinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası ve vakıf dâhilinde bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu halde müesses olan nizâm-ı mahsûsuna tatbik olunmak denilerek

Aslı gibi

(6)

Sayfa no:9

No: 26

'Asâkir i nizâmiye-i şahâne-i müşîranından fırka i askeriyesi kumandanligi inzımâmıyla Bosna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarini haiz ve

hamil olan vezir Safvet paşa iclâlehuya ve mîr-i mîrân-i kirâmdan banaluka sancâğı mutasarrıfı ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânın ha'iz ve hâmilAli paşa dâme ikbâlehuya ve Pernaver kazâsı nâ'ib ve müftisine vesâ'ire

Pernaver kasabasinda mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen otuz iki arzen on yedi ve kadden on zira' olmak üzere Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması husûsu rum patrîkhânesi canibinden istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapilacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin bu tarafa bildirilmesi emsâli iktizâsindan bulunmuş olmağla keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahiye 'arz ile lede'l-istîzân denilerek kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen inşası istid'a eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve bir gûna vakıf dâhilinde olmayarak sâhibinin rızâsı bulunduğu ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzuru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı halde müessesi olan nizâm-ı mahsûsuna tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larının tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına hic bir tarafdan müdahale ve mümâna'at olunmaması ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretdeicâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde - i şahâne adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olmadığı sûretde işbu emr-i 'âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işarı

Kezâlik

No:27

Kalem buyruldusu kilisâ torbasındadır

Der-saadetim zabtiye müşîri olup birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânina ha'iz ve hâmilolan vezirim Hüsnü paşa iclâlehuya ve Galata kadısı zidet fazluhuya hükm

Amerikalu Hamlin tarafından Rumeli hisarında mubayaa olunmuş olan arsaya bir bab mekteb bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması Amerika sefareti canibinden istid'a ve iltimas olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ol vechihle icrâsı husûsuna emr ve irade-i seniyye-i mülükânem müte'allik ve şeref-sudûr olmuş ve arsa- i mezkûre Sultan Beyazid tâbe serrâhu evkaf i şerifesi dâhilinde olduğu halde Ermeni milletten Serpohi binti Manil uhdesinde olub arsa-i mezkûreyi bedel-i malume ile Amerika tebasindan mümaileyh Hamline mekteb inşa olunmak üzere terk ve kifa yed eylemiş olduğundan mezkûr arsa bazi emsâline tatbiken senevi üç yüz gurus bedel ile mukataaya rabt kılınarak mümaileyh yedine evkaf-ı hümayunum canibinden ilmühaber verilmiş ve lede'l-keşf mekteb-i mezkûrun üç kat nim kargir olarak tûlen ve arzen kırk ikiser zira' murabba müşekkel ve kadden dahi yirmi arşun olmak üzere bina ve inşâ olunacağı enbiye-i sâ'iresinden bâ-müzekkire beyân ve inba ve ol babda tersim kilinan harîta dahi takdîm ve isrâ olunmuş olmagin mucebince ruhsâti havi dîvân-ı hümâyûndan işbu emri celîlü'l-kadrim ısdâr ve ita' olundu siz ki müşâr ve Mevlana-yı mûma-ileyhümasız keyfiyet ma'lumunuz oldukda ber-minval-i muharrer tul ve arz ve kaddî zirâ'larınıtecavüz etmemek üzere mekteb-i mezkûrun ol vechile bina ve inşasına müdahale ve mümâna'at olunmaması ve bundan dolayi kimesneye bir âkçe ve bir habbe aldırılmaması husûsuna dikkat eyleyesiz

Fi 21 Receb 286

No: 28

'Asâkir-i şahânem müşîranından fırka-i askeriyesi kumandanliği inzımâmıyla Bosna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Safvet paşa iclâlehuya mîr-i mîrân-i kirâmdan İzvornik sancâğı mutasarrıfı ve beşinci rütbe mecîdî nişan i zî-şânina ha'iz ve hâmili Rauf Paşa dâme ikbâlehuya ve Gradcanice Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Bosna Vilayeti dâhilinde İzvornik sancâğında Gradcaniçe kazâsına tabi Tulsuk karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen otuz ve arzen yirmi ve kadden on dört zira' olmak üzere Aya Nikola

nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istid'a olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen kilisâ inşası istid'a eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahllesinde olmayub mahal ve mevkice bir gûna mahzûru

Sayfa no:10

ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi ve vakıf dâhilinde bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu halde mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kilinmis olan usul ve ka'ideye tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan ve tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz itmemek ve bu vesîle ile acize-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplatılmak veyahûd âher sûretle iz'ac olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına hiç bir tarafdan müdahale ve mümâna'at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldmadığı sûretdete işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işar kılınması husûsilarına mübâdiret ve hilâfından tevkî' ve müba'adet eyleyesiz

Fi 11 Şaban 1286

No:29

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhüma

Gradcanice kazasina tabi İskofriç karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen otuz ve arzen yirmi ve kadden on dört

zira olmak üzere Aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

Aslı gibi

No:30

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf-ı mûma-ileyhümaya ve Belene Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ir

Belene kazâsına tabi Narlova karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen otuz ve arzen on sekiz ve kadden on dört zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

kezâlik

No:31

Kalem buyruldusu kilisâ torbasındadır

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Akif Pasa iclâlehuya ve rütbe sâniyye âshâbından Tırnova sancâğı mutasarrıfı Haydar Bey zide uluhuya Tırnova kazâsı nâ'ib ve müftisi zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm

Tirnova Kazâsına tabi Gülkar karyesinde kain Manviler Karyesinde mutevattın ahali-i gayri müslimenin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi üç ve arzen on arşun olmak üzere bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahali-i merkûm e tarafından istida olunmuş ve mahal-i mezkûr ahalisinin ekserisi dülger olub kilisâ-yı mezkûrun inşasında kenduleri işliyecekleri misüllu mesârıfat-i sâ'iresi için dahi âshâb-ı servet taraflarından ianeten üç bin kuruş i'tâ olunarak mevcud idüğünden icrâ-yı icâbı husûsu mukaddemâ bâ-tahrîrât ve mazbata inha ve istîzân kılınmış ise de karye-i mezkûre vakıf dâhilinde olduğu ve bu makule vakıf mahal üzerine her nev'

ma’bed inşası şeran ve kanunen caiz olmadığından mahal-i mezkûre kilisâ inşasından sarf-ı nazarla muvakkaten mahzûr ve mazarratından salime olmak üzere mülk ve yahud ârâzi-i mîriyyeden diğer münasib mahal tedârik olunarak lazım gelen harîtasının tanzimi ve irsaliyle bir haber keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât işarı zımnında tastir kılınan tahrîrâta cevaben kilisâ-yi mezbûr için karye-i mezkûre ahalisinden Rus Dostoyan tarafından meccanen terk ve teberri olunan mülk arsa üzerine inşası olunacağı ve kilisâ-yı mezbûrun oraya inşsaında mahal ve mevkice bir gûna mahzûru olmadığı beyân ve inha ve tanzim olunmuş olan harîtası dahi leffen takdîm ve isrâ kılınmış ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede’l-istîzân kilisâ-yı mezkûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münîf üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrim ısdâr ve i’tâ olundı siz ki vali ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müftü vesâ’ir mûma-ileyhümsiz kilisâ yapılacak arsa fi’l-hakîka mülk olarak merkûm Rus Dostoyan’nın bâ-hüccet-i şeriyye müstakilen uhde-i tasarrufunda olub rızası dahi bulunduğu milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm Mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve kilisâ-yı mezkûrun inşasında ahali-i merkûm eden dülger olan kesan kendü hüsn-ı rıza ve istekleri ile işleyecekleri ve âshâb-ı servet taraflarından ianeten verilmiş ve mevcud idüğü beyân olunan âkçe dahi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahanem te’sîsi ve mu’ahharân ta’dil kılınmış olan usul ve ka’ideye tevaffukk eylediği halde bâlâda beyân olunan tul ve arz ve zira’ları tecavüz etmemek ve kaddî dahi derece-i kifayeden olmak ve bu vesîle ile acize-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'ac olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemek üzere bina ve inşasına mümâna’at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı sûretdete işbu emr-i ‘âlîşânım âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât tekrar der-saadetime inha ve işarına müba’adet eyleyesiz

Fi 20 Şaban sene 1286

(7)

Sayfa no: 11

No:32

Kalem buyruldusu kilisâ torbasındadır

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Akif Pasa iclâlehuya ve rütbe sâniyye mütemayizi âshâbından merkez vilayet mutasarrıfı Tahsin Efendi zide uluhuya ve Ruscuk kazâsı nâ'ib ve müftisi zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm

Ruscuk Kazâsına tabi Skalanin karyesi ahali-i gayri müslimenin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi bir ve arzen on iki arşun olarak Sveti Praşkova namıyla bir bab kilisâ bina inşasına ruhsât itası ahali-i merkûm e tarafından istida olunması üzerine memur-ı mahsûsi irsaliyle keşf ve muayene olundukda mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve mazarratı olmadığu ve mesârıfıf-ı inşâ'iyesi taraflarından ianeten tesviye edileceğinden ve tersim etdirilen harîta dahi leff olunmuş olduğundan icrâ-yı icâbı inha olunmuş ve bu misillü kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsindan bulunmuş olmakdan nâşî keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân kilisâ -yı mezkûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mutasarrıfının rızası bulunduğu ve fi'l-hakîka mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi olmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahanem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl olunmuş olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tul ve arz zirâ'larının tecavüz etmemek ve kaddî dahi derece-i kifayede yapılmak üzere bina ve inşasına irade-i ruhsât olunması ve bu vesîle ile kimesneden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir

gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i ‘âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret eyleyesiz

Fi 20 Şaban 1286

No:33

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuya ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâmen-i ikbalehuya ve Serfiçe kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm

Serfiçe Kazâsına tabi Paray Karyesinde kain Hristiyan teb’a-i şahânemin bir bab kilisâ ları mevcud isede ba’de-zin ve ‘adem-i kifâyeti cihetleriyle karye-i mezbûre derununda mülk arsa üzerine tûlen yirmi dört ve arzen on beş ve kadden on zira’ olmak üzere Aya Tanaş nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye erzan kılınması mahallinden niyaz ve istirham kılndığı Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede’l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vechile bina ve inşasına müsâ’ade -i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz fi’l-hakîka kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen inşası istid'a eden millete mensûb olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası ve bir gûna vakıf dâhilinde bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu halde müesses olan usul ve ka’ideye tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve ‘arz ve kaddî zirâ’larını tecavüz itmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'ac olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemek üzere bina ve inşasına mümâna’at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı halde işbu emr-i ‘âlîşânım âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işar kılınması husûslarına dikkat ve hilâfından tevkî’ ve müba’adet eyleyesiz

Fi 4 Ramazan 1286

No:34

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyha ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Siroz sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı zî-şân-ı mezkûrun üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili Abdurrahman Paşa dâmen-i ikbalehuya ve Menlek kazâsı nâ'ib ve müftüsü vesâ'ire

Menlek Kazâsına tabi Dere Çiftliği karyesinde kain Aya Yorgi nâmında bir bab Hristiyan kilisânın harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi altı ve arzen on sekiz ve kadden on iki zira olmak üzere ve sekiz pencere ve üç kapuya müştemil olmak üzere tecdîden ve tevsi'an bina ve inşâsı zımnında Kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen tecdid ve tevsianı istida eden millete mensûb olub millet-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayarak kilisâ-i mezbûrun tetimmesinden bulunduğu ve bir gûna vakıf dâhilinde olmadığı tevsia halinde mahal ve mevkice mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle izâc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere tecdîden ve tevsian bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru olmadığı halde dahi keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa işar kılınması denilerek

Aslına tatbiken

No:35

Bir sûreti

Edirne Vilayeti Valisi vezir Asım Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Silimya sancâğı mutasarrıfı ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânın ha'iz ve hâmili Cavid Paşa dâme ikbâlehuya ve Hayrabolu kazâsı nâ'ib i ve müftüsü vesâ'ire

Hayrabolu Kazâsına tabi Karaağaç karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen yirmi beş ve arzen on beş ve kadden

dokuz zira olmak üzere Aya Tanaş nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina inşası zımında fi'l-hakîka kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası ve bir gûna vakıf dâhilinde bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu halde müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'ac olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına mümâna'at olunmaması ve bir gûna mahzûru olmadığı halde işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât denilerek

kezâlik

No:36

Bir sûreti

'Asâkir-i bahriye-i şahâne müşîrânından Cezâ'ir-i Bahr-ı Sefîd Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Ahmed Paşa iclâlehu ve rütbe sâniyye âshâbından Limni Cezîresi kaymakâmı Raşid Efendi zide uluhuya ve Limni Cezîresi nâ'ib ine ve a'zâ-yı meclise

Limni Cezîresinde kain Varoz karyesinde vaki Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Hristiyan kilisasının harâbiyatı ve ahali-i mevcudeye 'adem-i kifâyeti cihetleriyle tûlen

(8)

Sayfa no:13

Yirmi sekiz ve arzen on sekiz ve kadden on iki zira olmak üzere tecdîden ve tevsi'an bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm tevsini istida eden millete mahsûs olub millet-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve tevsi ve ilâve olunacak mahal hâricden olmayarak kilisâ-i mezbûrun tetimmesinden bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve

kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle izâc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek üzere tecdîden ve tevsian bina ve inşasına denilerek

kezâlik

No:37

Selanik Vilayeti Valisi müşâr ve Manastır sancâğı mutasarrıfı mûma-ileyhümaya ve Pirlepe kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Pirlepe Kazâsına tabi Margirid karyesi derununda tûlen on yedi ve arzen on bir ve kadden altı zira' olmak ve mesârıf-ı inşâ'iyesi beş bin kuruş Dülger Yakon üzerinde takarrür ve taahhüd kılınarak ve meblağ-ı mezkûr karye-i mezbûre âshâb-ı serveti taraflarından tesviye olunmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyenin erzan kılınması husûsu karye-i mezbûre ahali-i gayrı müslimesi taraflarından istida olunması üzerine mahal-i mezbûre memur-ı mahsûs arsaca lede'l-keşf ve't-tahkîk kilisâ-yı mezbûrun inşasında bir gûna mahzûru ve mazarrat olmadığı anlaşılmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden inha ve istîzân kılınmış olduğu beyân ıyla kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve bir gûna vakıf dâhilinde olmayarak sâhibinin rızâsı bulunduğu ve fi'l-hakîka mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi âshâb-ı servet taraflarından tesviye olunacak olduğu ve müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larının tecavüz etmemek ve vesîle ile millet-i merkûmeden denilerek

kezâlik

No:38

Kalem buyruldusu kilisâ torbasındadır

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından fırka-i askeriye kûmândânlığı inzımâmıyla Bosna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve

hâmilolan vezir Safvet Paşa iclâlehu ve mîr-i mîrân-i kirâmdan İzvornik sancâğı mutasarrıfı Hakkı Paşa dame-i ikbalehuya ve İzvornik nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

İzvornik sancâğında vaki Briçka kazâsına tabi Obroda karyesinde kain dıyk latin kilisası arsası üzerine tûlen kırk bir ve arzen on altı ve kadden sekiz zira olmak üzere müceddeden bir bab kargir kilisâ inşâsı istida olunmuş ve mesârıf-ı inşâ'iyesi rızalarıyla kaza-i mezbûre tabi İskakova-i Zir ve Yala ve Dobra Çile ve Kale Kazâsında Hergova-i Zir ve Maçeniçe ve Bladrakca karyeleri ahalileri tarafından tesviyesi taahhüd olunmuş olduğundan ve mahalince dahi bir gûna mahzûru olmadığı anlaşılmış olduğundan icrâ-yı icâbı bâ-mazbata ve ifade olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istinzan ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve vesâ'ir mûma-ileyhümsüz mezbûr atik kilisâ arsası mine'l-kadîm müstakilen latin milletine mensûb olub millet-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub fi'l-hakîka bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için kurra-i merkûme ahalisi taraflarından rızaları ile tesviye olunacak âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl olunmuş olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larının

Sayfa no: 14

tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına irade-i ruhsât olunması ve bu vesîle acize-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu takdîrde dahi işbu 'âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işar olunması husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 9 Şevval 1286

No:39

Fi 25 Şevval 1289 tarihinde diğer emr-i ali yazılmışdır

İşbu emr-i alinin i'âde kılındığını ve husûsat-ı sâ'ireyi mutazammın Bosna Vilayeti Valisi devletlü paşa hazretlerinin Fi 23 Safer 1290 tarihli varid olan tahrîrât-ı balası deftere kayd olunmuş ve emr-i ali-i mezkûr battâlda hıfz kılınmışdır Fi 9 Rebiyyülevvel sene 1290

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından fırka-i askeriye kûmândânlığı inzımâmıyla Bosna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Safvet Paşa iclâlehu ve miran-ı kirâmdan Bihke sancâğı mutasarrıfı ve mecîdî nişan-ı zî-şânının dördüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili olan Salih Paşa dame-i ikbalehuya ve Bihke Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecidühüya hükm

Bihke kazâsında mütemekkin latin milletinin kilisâ ları olmadığından millet-i merkûme Katori tarafından Ferpez nam mahalde mübayaa olunarak üzerine taht-ı tasarrufunda bulunan arazi üzerine tûlen kırk üç ve arzen otuz yedi ve kadden on iki arşun olmak üzere kargir bir bab kilisânın inşası istida ve keşfi dahi millet-i merkûme tarafından icrâ kılınarak bin on adet Macar altunu masrafla vücuda geleceği ve beş yüz adedi mevcud ve küsür beş yüz on adedi millet-i merkûme tarafından mahmudiye ianeten tesviye kılınacağı Bihke sancâğı meclis-i idaresinden mevrud mazbatada beyân olunmuş ve kilisâ -yı mezkûrun inşasında hiçbir gûna mahzûru olmadığı anlaşılmış ve müfti-i Bihke hass-ı hümayun olacağında ârâzi-i mîriyyeden olarak arasizinden bazı kesan uhdelerine tapu senedi verilmiş isede kilisâ inşa olunacak mahal-ı mezkûrun fariğ ve mefrûğ-leh isimlerinin beyân olunması cihetiyle bunun için sened verilüb verilmediği kayden meçhul idüğü kuyud-ı defter-i hakaniden müsteban olmuş ve bu misillü kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı

şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen mille-i mezbûreye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mutasarrıfının rızası bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ve fi'l-hakîka mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve kilisâ -i mezbûrun mesârıf-ı inşâ'iyesi için mevcud bulunan altun ile ianeten tesviye olunacak altun mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl olunmuş olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larının tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına irade-i ruhsât olunması ve bu vesîle ile aczete-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûrun ârâzi-i mîriyyeden bulunduğu sûretde dahi icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde - i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu halde verilen işbu emr-i 'âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret eyleyesiz

Fi 9 Şevval sene 1286

(9)

Sayfa no: 15

No:40

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Kırcova kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdî humaya hükm

Kırçova kazâsına tabi Ayvançeste karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından tûlen on altı ve arzen on iki ve kadden dokuz zira olmak üzere Aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınması ahalisi tarafından istirham kılındığı Rum

patrîkhânesi canibinden istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapilacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsindan bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mutasarrıfnın rızası bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tevâfuk idüğü halde ve bâlâda beyân olunan tûl ve ‘arz ve kaddî zirâ’larının tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına irade-i ruhsât olunması ve bu vesîleyle aczete-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemek ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi’t-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olmadığı sûretde dahi işbu emr-i ‘âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübadiet eyleyesiz

Fi 11 Şevval 1286

No:41

Kalem buyruldusu kilisa tobrasındadır

Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan vezirim Ahmed Rasim Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Tırhala Sancâğı mutasarrıfı Rıf’at Paşa dâme ikbâlehuya ve Tırhala kazâsı nâ’ib i ve müftüsü zide ilmuhümaya ve a’zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Tırhala kazâsına tabi Cakali karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen yirmi beş ve arzen on altı ve kadden dokuz zira ve on iki pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere Aya Andon nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından istirham olduğu Rum patrîkhânesi canibinden istida olunmuş ve ol vecihle inşası husûsunda müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmakla muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz fi'l-hakîka kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub mahal ve mevkice mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi ve bir guna vakıf dâhilinde bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu halde bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile aczete-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a gelmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru olduğu halde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 11 Şevval 1286

Sayfa no:16

No:42

Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ahmed Rasim Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Tırhala Sancâğı mutasarrıfı Rıf'at Paşa dâme ikbâlehuya ve Tırhala kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmuhümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Tırhala kazâsına tabi Tırnovis karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen yirmi ve arzen on altı ve kadden on zira ve on altı pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere Aya Maryana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması

ahalisi tarafından niyaz istirham kılındığı Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân kilisâ -yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz fi’l-hakîka kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub mahal ve mevki’ce mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi ve bir gûna vakıf dâhilinde bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu halde müesses olan usul ve ka’ideye tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve ‘arz ve kaddî zirâ’larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile aczete-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a gelmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bir gûna mahzûru olduğu halde dahi işbu emr-i ‘âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işar kılınması husûsuna mübâdiret ve hilâfından tevkî’ ve müba’adet eyleyesiz

Fi 4 Şevval sene 1286

No: 43

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Ergiri Sancâğı mutasarrıfı Cavid Paşa zide-i ikbalehuya ve Klan kazâsı nâ’ib i ve müftüsüne vesâ’ire

Klan kazâsında mutevattın Hristiyan teb’a-i şahânemin ma’bedleri olmadığından arsa üzerine tûlen otuz iki ve arzen on altı ve kadden on zira ve on dört pencereyi müştemil olmak üzere Aya Taryade nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

Aslına tatbiken

No: 44

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Filorine kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Filorina kazâsına tabi Nemkovan karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen otuz üç ve arzen yirmi ve kadden on zira olmak üzere Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

kezâlik

No: 45

Bir sûreti

Yine Selanik Vilayeti Valisi müşârünileyh ve rütbe salise âshâbından Kesriye Sancâğı kaimmakâmı Hilmi dame mecîduhuya ve Behsene kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Behsene kazâsına tabi Esemçe karyesinde kain Aya Tanaş nâmında bir bab Hristiyan kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen otuz ve arzen on sekiz ve kadden on zira olmak üzere tecdîden ve tavsi'an bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen tecdid ve tavsi'ni istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm

(10)

Sayfa no:17

Mahallesinde olmayub ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayarak kilisâ -yı mezbûr tetimmesinden bulunduğu ve vakıf dâhilinde olmadığı ve tevsi' halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek denilerek

Kezâlik

No:46

Bir sûreti

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânınna ha'iz ve hâmilolan vezirim Akif Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Niş sancâğı mutasarrıfı ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânının ha'iz ve hâmili Abdurrahman Paşa dâmet-i emealiye ve İvranya kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

İvranya Kazâsına tabi Naska-i Zir karyesinde kain Meryem Ana nâmında bir bab Hristiyan kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi beş ve arzen on beş ve kadden on üç arşun ve on iki pencere ve üç kapuya müştemil olmak üzere tecdîden ve tavsi'an bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen tecdid ve tavsi'ni istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm Mahallesinde olmayub ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayarak kilisâ-yı mezbûr tetimmesinden bulunduğu ve vakıf dâhilinde olmadığı ve tevsi' halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde müesses olan nizâm-ı mahsûsuna tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahut âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere tecdîden ve tavsi'an bina ve inşasına denilerek

Kezâlik

No:47

Bir sûreti

Edirne Vilayeti Valisi Asım Paşa iclâlehuye ve Dimetoka kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Dimetoka Kazâsına tabi Canbazlar karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen yirmi beş arzen on altı ve kadden sekiz zira' ve on iki pencere ve üç kapuya müştemil olmak üzere Kostantin Valeni nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına zımnında

Kezâlik

No:48

Bir sûreti

Prezrin Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânınna ha'iz ve hâmili İsmail Rahmi Paşa iclâlehuya ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Üsküb sancâğı mutasarrıfı Raşid Paşa dâme ikbâlehuya ve Üsküb kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Üsküb Kazâsına tabi Berzençe karyesinde kain Aya Zaryave nâmında bir bab Hristiyan kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi ve arzen on beş ve kadden sekiz arşun ve altı pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere tecdîden ve tavsi'an bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm tecdid ve tevsi'ini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm Mahallesinde olmayub ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayarak kilisâ-yı mezkûr tetimmesinden bulunduğu ve vakıf dâhilinde olmadığı ve tevsi' halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde müesses olan nizâm-ı mahsûsuna tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veya âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere tecdîden ve tavsi'an bina ve inşasına denilerek

Kezâlik

No:49

Bir sûreti

Yine Yanya Vilayeti Valisi müşâr ve Tırhala sancâğı mutasarrıfı mûma-ileyhümaya ve Yenişehir-i Fenar kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Yenişehir-i Fenar Kazâsına tabi Başlar karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânenin kilisâ ları muhterik olması ve karye-i mezbûrenin kenarında bulunması cihetiyle karye-i mezbûre vüsatında tûlen otuz ve arzen on beş ve kadden sekiz zira ve on pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere Aya Tanaş nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyenin erzan kılınması niyaz ve istirham kılındığı Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr

olunarak keyfiyetin bu tarafa bildirilmesi kanun muktezâsından bulunmuş olmağla keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahiden lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânemden erzan kılınarak kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve sâhibinin rızâsı bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı halde müesses olan nizâm-ı mahsûsuna tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larının tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahâne adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olmadığı halinde denilerek

Kezâlik

Sayfa no: 18

No:50

Bir sûreti

Dördüncü ordu-yu hümayunı müşîrliği inzımâmıyla Erzurum Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe mecîdî ve üçüncü rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Mustafa Paşa iclâlehuye ve Erzurum nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Erzurum Kazâsına tabi Arhavi karyesinde mutevattın Ermeni milletinin ma'bedleri ve sıbyânlarına mahsûs mektebleri olmadığından yirmi sekiz arşun ârzında ve on arşun kaddî nde bir bab kilisâ ile bir bab mekteb bina ve inşasına ruhsât itası husûsu istida olunması üzerine icâb ve iktizâ edenler hazır oldukları halde ve mahal ve heyeti keşf ve tahmin ve münakasası icrâ olunarak kilisâ ve mekteb-i mezkûrun mesârıf-ı inşâ'iyesi olan on bin kuruş ahaliye bazu kimesneye dahi özr olmayacak sûretde âshâb-ı iktidar tarafından ianeten tesviye olunacağı ve mahallince bir gûna mahzûru olmadığı tahakkuk etmiş olduğundan icrâ-yı icâbı bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân olunmuş ve bu makule kilisâ ve mekteb yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın

hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdanbeher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olmakla keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ ve mekteb yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûma mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mutasarrıfının rızası bulunduğu ve fi’l-hakîka mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi olmadığı ve âshâb-ı iktidar taraflarından ianeten tesviye olunarak meblağ-ı mezbûr dahi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tevâfuk eylediği sûretde kilisâ-yı mezbûrun bâlâda beyân olunan arz ve kaddî zirâ’larının tecavüz etmemek ve kilisâ-yı mezbûrun tulu ile mekteb-i mezbûrun tulu ve arzı ve kaddî zirâ’ları derece-i kifayeden olmak ve bu vesîle ile kimesneden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemek üzere zikr olunan kilisâ ve mektebin ol vecihle bina ve inşâlarına irade-i ruhsât olunması ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde - i şahânem adedi üzerine aynen bi’t-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu verilen işbu emr-i ‘âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât tekrar der-saadetime inha ve işarına mübâdiret eyleyesiz

Fi 1 Zilhicce 1286

No:51

Ankara Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan vezirim Hamdi Paşa iclâlehuye ve Ankara nâ’ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm

Ankara’da Rum milleti sıbyânına mahsûs mektebin harâbiyeti mevkice havasının vehameti ve zâten dahi etfâl-ı mevcudeye ‘adem-i kifâyeti cihetiyle mesârıf-ı inşâ’iyesi millet-i merkûme âshâb-ı serveti taraflarından tesviye olunmak üzere Hacı Âshâb

Mahallesinde şengül hamamı sokağında kendü malları olan mülk hane arsası üzerine müceddeden üç bab mekteb inşâ'iye sine ruhsât-ı seniyyem erzan kılınması mukaddemâ bâ-tahrîrât istida olunmuş olduğundan ol babda vuku-bulan istilam üzerine mahal-ı mezkûrece memur-ı mahsûsi irsaliyle keşf ve muayene ettirilerek yapılacak mektebler tûlen kırk dört ve arzen yirmi dört ve kadden on dokuz zira olarak yüz yirmi bin kuruş masrafla mevcuda geleceği ve mahal-i mezbûr bütün Hiristiyan olub zikr olunan arsa dahi iştirâken mutasarrıfları tarafından mekteb inşası için millet-i merkûmeye terk ve bezi' olunmak idüğü ve millet-i mezbûr bir daire içinde zükür ve inâs sıbyânına mahsûs başka başka kavs ve odalardan 'ibâret olmak ve meblağ-ı merkûme dahi millet-i merkûmenin ehl-i serveti taraflara tesviye kılınmak üzere senede rabt olunmuş olduğı anlaşılmış ve ol babda verilen müzekkire leffen takdîm kılınmış olduğundan icrâ-yı icâbı bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân olunmuş ve ol vecihle inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz fi'l-hakîka mekteb yapilacak mahal mülk olarak iştirâken mutasarrıflarının uhdelerinde olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulumadığı ve masraflarının kendü hüsn-ı rızaları ile mekteb inşa olunmak üzere millet-i merkûmeye terk ve bezi' eylemiş oldukları ve ehl-i servet iktidar taraflarından tesviyesinde ve senede rabt kılındığı beyân olunan meblağ-ı mezbûr dahi mukaddemâ irade-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân

(11)

Sayfa no:19

olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larının tecavüz etmemek ve bu vesîle ile kimesneden cebren âkçe toplatılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemek üzere ber-minval-i muharrer zükür ve inas sıbyânına mahsûs oda olmak üzere mezkûr mekteblerinin bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna

mahzûru olduğu halde verilen işbu emr-i ‘âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret eyleyesiz

Fi 1 Zilka’de sene 1286

No: 52

Edirne Vilayeti Valisi vezirim Mehmet Asım Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Silimya sancâğı mutasarrıfı ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânının ha’iz ve hâmili Cavid Paşa dâme ikbâlehuya ve Yanbolu kazâsı nâ’ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm ki

Yanbolu kasabası mahallâtından Kargona Mahallesinde kain Aya Petro nâmında bir bab kilisasının harâbiyeti cihetiyle mesârıf-ı inşâ’iyesinin birazi Nukud-u mevkufesinden ve üst tarafı dahi ahalinin âshâb-ı servet ve iktidarı taraflarından tesviye olunmak üzere müceddeden inşası zımında bundan akdem tasdir kılınan emr-i şerifim mûcebince kilisâ-yı mezbûrun tûlen yirmi yedi ve arzen on yedi ve kadden on iki zira olmak üzere bina ve inşasına mübaşeret olunmuş ise de ahali-i merkûm e kilisâ -yı mezbûrun kaddî olan on iki zira üzerine on üç zira irtifaında bir kubbe inşası amel ve istida etmekde oldukları bâ-mazbata inha ve işar olunmuş ve ol vecihle inşası husûsna irade-i aliyyem müte’allik olmuş olmağın siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müftü vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezkûr mine’l-kadîm millet-i merkûmeye mensub olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı mesârıf-ı inşâ’iyesinin birazi nukud-ı mevkufesinden ve üst tarafı dahi âshâb-ı servet taraflarından tesviye olunacak olduğu ve mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye ve kubbenin dahi irtifaı hadd-i nizâmiyesine tevâfuk eylediği halde beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira’larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplatılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillü hâlât vukû’a gememek üzere kilisâ ve kubbenin bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât tekrar der-saadetime inha ve işar kılınması ve

mukaddemâ sadr olan emr-i şerifim âhz ve battâlda hıfzı için bu tarafa irsal ve tisyar olunması husûslarına mübâdiret eyleyesiz

Fi 7 Zilka'de 1286

No: 53

Edirne Vilayeti Valisi vezirim Asım Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyi payelülerinden Gelibolu sancâğı mutasarrıfı ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmil Tahsin Paşa dâmen-i muallaya ve Ma'lkara kazâsı nâ'ib i ve müftü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

Ma'lkara kazâsına tabi Titrek karyesinde kain kilisânın ahali-i gayrı müslime tarafından hdemiyle müceddeden inşasına mübâşeret eyledikleri istihbâr olunması üzerine keşf ve muayene olundukda tûlen yirmi üç zira yirmi parmak ve arzen on üç zira altı parmak ve kadden beş zira ve altı pencere ve üç kapuya müştemil idüğü ve müceddeden yapılacak olan kilisâ ebniye-i dıykası resm ve heyet ve vüs'atında olmayüb heyet-ı sabıkasını tecavüz etdirilmiş isede atik temellerin hazır ve tesviye olunmasından dolayı ne mikdâr tevsi'a olduğu bilinemediği ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için on bir bin yüz kuruş mevcud ve üç bin üç yüz kuruş daha ahali-i karyeden altı nefer kesan taraflarından iane olacağından icâbının icrâsı mahallinden bâ-mazbata inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahânemden arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münîf üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhüm kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm tecdid ve tevsi' eden millete mahsûs olub millel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve tevsi'inde ilâve olunmuş olan mahal hâricden olmayarak kilisâ-yı mezbûrun tetimmesinden bulunduğu ve İslâm Mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı

Sayfa no:20

Ve kilisâ-yı mezbûrun mesârıf-ı inşâ'iyesi için bir mikdârı mevcud ve birazı ianeten tesviye kılınacağı beyân olunnan âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde ve bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile aczete-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek üzere tavsi'an bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyet nin tekrar der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 9 Zilka'de 1286

No:54

Bir sûreti

Ankara Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hamdi Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Kayseri sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı mezkûrun dördüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili Hilmi Paşa dâmen-i ikbalehuya ve Kayseri kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma

Nefsi Kayseriye'de mutevattın Katolik milletinin ma'bedleri olmadığından bu kere bâ-hüccet-i şeriyye mübayaa olunmuş ve mesârıf-ı inşâ'iyesi muktezâ-yı mebaliğ dahi mevcud bulunmuş olan mülk arsa üzerine tûlen kırk beş ve arzen yirmi beş ve irtifaen yirmi sekiz zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı husûsu millet-i merkûme rüesası tarafından bâ-arzuhal istida olunmuş ve arzuhal-i mezkûr ile hüccet-i mezkûrun bir sûreti leffen takdîm kılınmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât ve inha kılınmış idüğü beyân ıyla kilisâ yapılacak mahal fi'l-hakîka mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde bir gûna vakıf dâhilinde olmayub kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğuve mesârıf-ı inşâ'iyesi için mevcud idüğü gösterilen âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem

te’sîsi ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve irtifaı zira’larını tecavüz etmemek denilerek

Aslına tatbiken

No: 55

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan vezir Sabri Paşa iclâlehuye ve Yenice-i Vardar kazâsı nâ’ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclisi zide mecdihümaya hükm ki

Yenice-i Vardar kasbasında kain bir bab kilisasının baidiyeti ve ahali-i mevcudeye ‘adem-i kifâyet cihetleriyle Varoş Mahalleside tedârik olunmuş olan mülk arsa üzerine tûlen otuz altı ve arzen yirmi dört ve kadden on dört zira olmak üzere Aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ’ade -i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve ol vecihle inşası husûsuna müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsiz fi’l-hakîka kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub mahal ve mevki’ce mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası ve bir gûna vakıf dâhilinde bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu ve kale ve istihkâmât nizâmatına dokunur yeri olmadığı ve mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîsi ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira’larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile aczete-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillü hâlât vukû’a gelmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bir gûna mahzûr ve muzurrat-ı olmadığı sûretde verilen işbu emr-i ‘âlîşânım âhz olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş’ar olunması husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 25 Zilka'de 1286

(12)

Sayfa no:21

No:56

Bir sûreti

Tashih olunduğu vecihletebdil olunmuşdur

Edirne Vilayeti Valisi vezir Asım Paşa iclâlehuye Dimetoka kazası naib ve müftüsü zide ilmihümaya ve a'zâ-yı meclise

Dimetoka kazasına Edirne sancâğına muzaf Ada Nâhiyesine tabi Küçükdoğancı Karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen yirmi bir arzen on dört ve kadden yedi zira' ve on iki pencere ve dört kapuya müştemil olmak üzere Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında fi'l-hakîka kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen inşası istida edeb millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm Mahallesinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası ve bir gûna vakıf dâhilinde bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu halde mukaddemâ denilerek

Aslına Tatbiken

No:57

Bir sûreti

Fırka-i askeriyesi kûmândânlığı inzımâmıyla Bosna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Safvet Paşa iclâlehu ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan İzvornik sancâğı mutasarrıfı Hakkı Paşa dâme ikbâlehuya ve Gradacac nâ'ib ve müftüsü vesâ'ire

Gradacac kazâsına tabi Kavirbolyani? karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen yirmi ve arzen on yedi ve

kadden sekiz zira olmak üzere Aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

Sûrete tatbiken

No:58

Bir sûreti

İzmir Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Veliyüddin Paşa iclâlehu ve İzmir nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

İzmir hâricinde Rum milletine mahsûs kabristân derununda tûlen otuz ve arzen on beş ve kadden on sekiz zira olmak üzere Mihayl Arhangelos nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında zikr olunan kabaristan mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde mukaddemâ denilerek

aslına tatbiken

No:59

Bir sûreti

Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânının ha'iz ve hâmilolan vezir Ahmed Rasim Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Tırhala sancâğı mutasarrıfı Rıfat Paşa dâme ikbâlehuya ve Tırhala kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Tırhala mahallâtından Aya Nikola Mahallesinde kain Aya Nikola kilisasının harâbiyeti ve ahali-i mevcudeye adem-i kifayeti cihetleriyle tûlen otuz iki ve arzen yirmi ve kadden on zira ve kırk altı pencere ve dört kapuya müştemil olmak üzere tecdîden ve tevsi'an bina ve inşâsı zımnında kilisâ-i mezbûr mine'l-kadîm müstakilen tecdid ve tevsi'ini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm Mahallesinde olmayub ilâve olunacak mahal dahi hâricden

olmayarak kilisâ-yı mezkûr tetimmesinden bulunduğu ve vakıf dâhilinde olmadığı tevsi' halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde mukaddemâ denilerek

Kezâlik

Sayfa:22

No:60

Bir sûreti

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Akif Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Sofya sancâğı mutasarrıfı Es'ad Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Samakov Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü vesâ'ireye

Samakov kazâsına muzaf Yanya-i Köstence karyesinde mütemekkin Hristiyan teb'a-i şahânemin bir bab kilisâ larının harâbiyeti cihetle yerine tûlen otuz iki ve arzen on sekiz zira ve on sekiz pencere ve üç kapuya müştemil olmak üzere Yogrodiçe namıyla nim kargir olarak müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına ruhsât itası husûsu karye-i mezkûre ahalisi tarafından vuku-bulan istida üzerine memur-ı mahsûsu irsaliyle keşf ettirilerek ol vecihle inşası halinde bir gûna mahzûru olmadığu ve mesârıfat-ı vakıası ahali-i merkûm enin âshâb-ı servet ve zi-kudreti taraflarından tesviyesini taahhüd olunmuş ve ol babda tanzim kılınmış olan harîta dahi gönderilmiş olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle inşası hususu zımnında kilisâ -i mezbûr mine'l-kadîm inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm Mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi âshâb-ı servet ve zi-kudreti taraflarından tesviyesini taahhüd olunmuş olan mebaliğ mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tul ve arz

zirâ'larının tecavüz etmemek ve kaddî dahi derece-i kifayede olmak ve bu vesîle ile denilerek

kezâlik

No:61

Kalem buyruldusu kilisâ torbasındadır

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Siroz Sancâğı mutasarrıfı ve mezkûr mecîdî nişan-ı zî-şânanının üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmil Abdurrahman Galib Paşa dâme ikbâlehuya ve Petriç kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise zide mecidühüma hükm ki

Siroz sancâğı kazâsı dâhilince Petriç kazâsına tabi Gomilcine karyesinde mutevattın hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen ve arzen on sekiz ve kadden on beş zira olmak üzere Penayia nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i mezkûre ahalisi tarafından niyaz ve istirham kılındığı Rum patrîkhânesicanibinden bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olmakdan nâşî keyfiyet taraf-ı eşref-i padişaheme 'arz ile lede'l-istîzân kilisâ -yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşasınamüsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhsiz kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mutasarrıfların rızası bulunduğu ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmayub ve müesses olan usul ve kaideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz

etmemek üzere bina ve inşasına mümâna'at olunmamasu ve bu vesîle ile aczete-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bâ-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde işbu emr-i 'âlîşânın bi'l-ahz keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işar kılınması husûslarına dikkat ve hilâfından tevkî ve müba'adet eyleyesiz

Fi 28 Zilka'de 1286

(13)

Sayfa no:23

No:62

Bir sûreti

Edirne Vilayeti Valisi vezir Asım Paşa iclâlehuye ve Edirne nâ'ib ve müftüsüne ve a'zâ-yı meclise zide mecdihümaya

Edirneye muzaf Çona Nâhiyesine tabi Umman Karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığı tûlen yirmi beş ve arzen on sekiz ve kadden sekiz zira olmak üzere Analipsis nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

Aslı gibi

No:63

Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Ahmed Rasim Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Tırhala sancâğı mutasarrıfı Rıfat Paşa dâme ikbâlehuya ve Yenişehir-i Fenar Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise zide mecdihümaya hükm ki

Yenişehir-i Fenar Kazâsına tabi Pendikler karyesinde kain Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab Rum Kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen otuz ve arzen yirmi ve kadden on zira' olmak üzere tecdîden ve tavsi'an bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham kılındığı Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişaheneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-

yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münîf üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhsiz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub millet-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayarak kilisâ-i mezbûrun tetimmesinden bulunduğu ve bir gûna vakıf dâhilinde olmadığı ve tevsia halinde mahal ve mevkice mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle izâc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere tecdîden ve tevsian bina ve inşasına hiçbir tarafdan müdahele ve mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru olmadığı sûretde işbu emr-i'âlîşânım âhz olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işarı husûsuna mübâdiret ve hailafından tevkî' ve müba'adet eyleyesiz

Fi 19 Zilhicce 1286

No:64

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Siroz sancâğı mutasarrıfı ve mezkûr mecîdî nişan-ı zî-şânın üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili Abdurrahman Paşa Paşa dâme ikbâlehuya ve Siroz kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Siroz kazâsına tabi Karistan Karyesi Mahallâtından Yukarı Mahallesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından eşhas-ı emin oldukları mülk arsa üzerine tûlen yirmi dört ve arzen on altı ve kadden on zira ve on pencere ve üç kapuya müştemil olmak üzere Aya neo Fitiyos? nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında fi'l-hakîka kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm Mahallesinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi

mazarrat-ı sahîhası ve vakıf dâhilinde bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu halde müesses olan nizâm-ı mahsûsuna tatbik olunmak denilerekaslına tatbiken

Sayfa no:24

No:65

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından fırka-i askeriyesi kûmândânlığı inzımâmıyla Bosna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı Zî-şânlarına ha'iz ve hâmil olan vezirim Safvet Paşa iclâlehuya ve rütbe sâniyye âshâbından Travnik sancâğı mutasarrıfı Hulusi zide uluhuya ve Travnik Kazâsı nâ'ib ve müftüsü ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihuma hükm ki

Travnik Kasbasında mütemekkin latin milletinin ma'bedleri olmadığından müteveffa İlyan İstoyakoviç nam kimesne uhdesinde olub kilisâ yapılmak üzere terk kılınmış olan Laçarava arazisi üzerine tûlen kırk beş ve arzen yirmi ve kadden on üç zira kargir olarak müceddeden bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması istida olunduğu mahallinden bâ-tahrîrât inha olunmuş ve olunan istilama cevaben tevarrüd eden mazbata şura-yı devlete lede'l-havale mahal-ı mezkûrun müteveffa-yı mûma-ileyhin tasarrufunu temin eder bir gûna sened-i sahîh olmadığı cihetle mahlul hükmünde bulunmuş ve işarat ve tedkikat-ı vakaadan anlaşıldığına göre latinlerin sakin oldukları karyelerin hiç birisinde ma'bed olmaması adet-i diniyelerinin icrâsından mahrumiyetlerini mûceb olduğundan zikr olunan Laçarava arazisinin taraf-ı şahânemden kilisâ inşası için meccanen terkiyle mezkûr kilisânın hudud-ı terbi'isine tatbiken bina ve inşâsı babında lazım gelen emr-i şerifimin takriri bâ-mazbata ifade olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ -yı mezbûrun ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz ber-vechi muharrer millet-i merkûmeye meccanen terk olunan Laçarava arazisine müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile aczete-i millet-i merkûmeden cebren âkçe

toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere kilisâ bina ve inşasına hiçbir tarafdan müdahele ve mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânım tevkîf olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret ve hilâfından tevkî ve mücanebet eyleyesiz

Fi 10 Muharrem sene 1287

No:66

Kalem buyruldusu kilisâ torbasındadır

Konya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ahmed Tevfik Paşa iclâlehuye ve Ereğli Karamani kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecidühüma hükm ki

Ereğli Karamani Kazâsında mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tedârik eyledikleri mülk arsa üzerine tûlen on sekiz ve arzen on iki ve kadden on bir zira olmak üzere Aya Yorgi nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişaheneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr olunmuş olmağın muktezâ-yı münîf üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhsiz fi'l-hakîka kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen kilisâ inşası istida eden millete mahsus olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm Mahallesinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası ve vakıf dâhilinde bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu halde müesses olan usul-ı ka'ideye tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere bina ve inşasına hiç bir tarafdan müdahele ve mümana'at olunmaması

ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i ‘âlîşânım âhz olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş’arına mübâdiret hilâfından tevkî’ ve müba’adet eyleyesiz

Fi 3 Muharrem sene 1287

(14)

Sayfa no:25

No:67

Bir sûreti

Hüdâvendigâr Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan vezir Hacı İzzet Paşa iclâlehuye ve Müttehizan-i Rical-ı devlet-i Aliyyeden Karasi sancâğı mutasarrıfı olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı Zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan Ahmed Ata Bey dâme ‘ulûhuya ve Paşa Limanı Cezîresi nâ’ibine ve a’zâ-yı meclise

Paşa Limanı Cezîresinde kain Aya Praşkovi dimekle ma’rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle kilisâ-yı mezbûrun asarı üzerine tûlen on iki ve arzen ve kadden sekiz zira olmak üzere müceddeden bina ve inşâsı zımnında kilisâ-i mezbûr mine’l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm Mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde müesses olan nizâm-ı mahsûsuna tatbik olunmak denilerek

Aslına tatbiken

No:68

Bir sûreti

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezir Akif Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Sofya

sancâğı mutasarrıfı Es'ad Paşa dâmen-i mu'allaya ve Radomir kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Radomir Kazâsına tabi Çepine karyesi ahali-i gayrı müslimenin ma'bedleri olmadığından karye-i mezkûr vasatında tûlen yirmi dört ve arzen on iki ve kadden on beş zira ve on pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere Sveta Bogoradiça nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahali-i merkûm e ahalisi tarafından istida olunması üzerine lede'l-intilam mahal-ı mezkûr keşf ettirildiğine göre kilisâ-yı mezbûrun inşasına bir gûna mahzûru olmadığı beyân ve tanzim olunan harîtası leffen takdîm ve isrâ kılınmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden inha olunmuş olduğu beyânıyla kilisâ yapılacak mahal araba çekilmek ve hayvan birikmek ve Pazar ve panayır için ahali terk ve tahsis kılınmasına bazarhane olmayub da mülk olarak müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm Mahallesinde olmayub fi'l-hakîka mahal ve mevki'ce mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası ve bir gûna vakıf dâhilinde bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu halde müesses olan usul-ı ka'ideye tatbik olunmak denilerek

kezâlik

No:69

İşbu emr-i ali kazaen zayi' olduğundan zayi'liğinden ve müceddeden emr-i ali yazılub başkaca kayd olunmuşdur Fi 24 Receb sene 1288

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Filorine kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Filorine Kazâsına tabi Kerpesine karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi beş ve arzen on iki ve kadden sekiz zira olmak üzere Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum

patrîkhânesicanibinden bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdanbeher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi üzerine muktezâsından bulunmuş olmakdan nâşî keyfiyet taraf-ı eşref-i padişaheme ‘arz ile denilerek kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayarak sahibinin dahi rızası bulunduğu ve mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde müesses olan usus ve kadiyede tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira’larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillü hâlât vukû’a getürülmemek üzere bina ve inşasına hiçbir tarafdan müdahele ve mümâna’at olunmaması ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahâne üzerine aynen bi’t-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olmadığı sûretde dahi işbu emr-i ‘âlîşânın denilerek

kezâlik

Sayfa no:29

No: 70

Der-saadetim zabtiye müşîri olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Hüsnü Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Çekmece Sancâğı mutasarrıfı Mahmud Seza Paşa dâme ikbâlehuya ve Çekmece nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclisi zide mecidühüma hükm ki

Mekteb-i Tıbbiye-i Şahânem hocalarından Sande’nin zevcesi Hanna’nın Bigados Karyesinde birseneden mukaddem inşa etdirüb mutasarrıf olduğu bir bab kargir hanesini bu kere mektebe tahvil edeceğinden bahsle ol babda müsâ’ade -i seniyyem erzan kılınmasını mûma-ileyh istida etmiş ve keyfiyet mahallinden lede’l-isti’lâm mezkûr ebniye kızlara mahsûs mekteb olmak üzere mukaddemâ inşa ve mesârıfı mûmaileyh tarafından ifa olduğu ve mahal-i mezkûr mülk ve mûma-ileyhin uhdesinde olduğu ve kendülerine kat’iyyen mazarratı olmadığından başka karye-i mezkûrenin müterakkiyeti? mûceb olacağından icrâ-yı icâbı bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân

olunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle icrâ-yı iktizâsına müsâ’ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münîf üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrim ısdâr ve tisyar olundı siz ki müşîr-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müftü vesâ’ir mûma-ileyhsiz mukaddemâ mekteb olarak yapılmış olan hane mülk olarak müstakilen inşası istida eden mûma-ileyh Hanna’nın uhde-i tasarrufunda olub sâ’irin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mûma-ileyhin rızası olduğu halde hane-i mezbûr kızlar mektebi olmak ve bu vesîle ile ahaliden cebren âkçe toplanılmak veya âher sûretle iz’âc olunmak misillü hâlât vukû’a gelmemek bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i ‘âlîşânım tevkîf olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş’arına mübâdiret eyleyesiz

Fi 11 Muharrem 1287

No: 71

Kalem buyruldusu kilisâ torbasındadır

Edirne Vilayeti Valisi vezirim Asım Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyi payelülerinden Gelibolu sancâğı mutasarrıfı ve mecîdî nişan-ı zî-şânının üçüncü rütbesinin ha’iz ve hâmili Tahsin Paşa dâmen-i muallaya ve Ma’lkara kazâsı nâ’ib i ve müftü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

Ma’lkara kazâsına tabi Todo karyesinde kain Aya Yorgi dimekle ma’rûf bir bab Rum kilisânın Harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi sekiz ve arzen on altı ve kadden dokuz buçukzira ve üç kapu ve on iki pencereye müştemil olmak üzere tecdîden ve tevsi’an bina ve inşasına müsâ’ade -i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve ol vecihle inşası husûsuna müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmakla muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhsiz kilisâ-yı mezbûr mine’l-kadîm tecdid ve tevsi’ini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı

olmadığı ve tevsi' olunacak mahal dahi hâricden olmayub kilisâ -i mezbûr tetimmesinden bulunduğu ve vakıf dâhilinde olmayub kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veya âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere tecdid ve tevsi'ine mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru olmadığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arına mübâdiret eyleyesiz

Fi 21 Muharrem 1287

(15)

Sayfa no:27

No: 72

Bir sûreti

Prizrin Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir İsmail Rahmi Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Üsküb sancâğı mutasarrıfı Raşid Paşa dâme ikbâlehuya ve Koçana Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise

Kocana kazâsına tabi Pandalipe Karyesinde kain Aya Petretiyos dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetle tûlen yirmi sekiz ve arzen on sekiz ve kadden on dört zira ve on altı pencere ve üç kapuya müştemil olmak üzere tecdîden ve tevsi'an bina ve inşâsı zımnında

Aslına tatbiken

No: 73

Bir sûreti

Trabzon Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Esad Muhlis Paşa iclâlehuye ve Maçka kasbası nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Ve Maçka kazâsına tabi Hamuri karyesinde kain Botromos dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen on altı ve arzen on iki ve kadden sekiz zira olmak üzere tecdîden ve tevsi'an bina ve inşâsı zımnında

Kezâlik

No: 74

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Sabri Paşa iclâlehuye ve Kesriyye nâ'ib ve müftüsü vesâ'ire

Kesriyye Kazâsına tabi Görence karyesinde kain bir bab Rum kilisasının nisâya mahsûs mahalinin adem-i vüs'atı cihetiyle mahal-ı mezbûrun tûlen yirmi yedi ve arzen altı buçuk zira tevsi'iyle beraber altı adet pencere küşadı zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve tevsi' olunacak mahal dahi hâricden olmayub kilisâ-i mezbûrun kendi tetimmesinden bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mukaddemâ denilerek

Kezâlik

No: 75

Bir sûreti

Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Ahmed Rasim Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Ergiri sancâğı mutasarrıfı Cavid Paşa zide ikbalehuya ve Ergiri kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ireye

Ergiri Kazâsına tabi Draviçan Karyesinde kain Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen otuz iki ve arzen yirmi dört ve kadden on iki zira olmak üzere tecdîden ve tevsi'an bina ve inşâsı zımnında

Kezâlik

No: 76

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Sabri Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye mütamayyizi âshâbından Drama sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı mezkûrun dörtdüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili Mehmed Bey zide uluhuya ve Drama kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Darıdere Kazâsında mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin bir bab ma'bedleri mevcud isede mubaidini cihetiyle eyyam-ı şita ve yazında icrâ-yı ayin edemediklerinden mekteb arsası üzerine tûlen otuz ve arzen yirmi ve kadden on beş zira ve on iki pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere Aya Yorgi nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında kilisâ yapılacak mekteb arsası mülk olarak müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub mahal ve mevki'ce mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası ve bir gûna vakıf dâhilinde bulunmayub mukaddemâ denilerek

Kezâlik

No: 77

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve Kesriyye kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Kesriye Kazâsına tabi Köstereci karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından tûlen otuz ve arzen on sekiz ve kadden dokuz buçuk zira olmak üzere Panaya nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsını istida olunmuş

ve ol misillü kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdanbeher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olmakla kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce halen ve istikbalen bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mutasarrıfının rızası olduğu ve mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına irade-i ruhsât olunması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veya âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olmadıdığı halde dahi denilerek

kezâlik

Sayfa no:28

No:78

Bir sûreti

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Akif Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Sofya sancâğı mutasarrıfı Es'ad Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Köstendil Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Köstendil Kazâsına tabi Deşniçe karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi iki ve arzen on dört ve kadden on zira ve iki kapu ve on pencereye müştemil olmak üzere Panaya nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı istida olunması zımnında bedel-i öşr gösterilerek

Sûrete tatbiken

No:79

Bir sûreti

Yine vali ve mutasarrıf-ı müşârunileyhümaya Köstendil Kazâsı ve nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Köstendil Kazâsına tabi Banicaz karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi sekiz ve arzen on sekiz ve kadden on dört zira ve iki kapu ve on pencereyi müştemil olmak üzere Aya Dimitri nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı istida olunması zımnında bedel gösterilerek

Sûrete tatbiken

No:80

Trabzon Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Esad Muhlis Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye âshâbından Giresun sancâğı kaimmakâmı Şükrü Efendi zide uluhuya ve Ordu Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm ki

Ordu Kasbası Mahallâtından Çay Mahallesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından tûlen on iki ve arzen ve kadden sekiz zira ve sekiz pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması teb'a-i merkûme tarafından niyaz ve istirham kılındığı rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdanbeher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin bu tarafa bildirilmesi kanun iktizâsından bulunmuş olmakdan nâşî keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve kaymakâm ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz ber-minval-i muharrer kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i

sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce halen ve istikbalen bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve taraıfının rızası olduğu ve müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına hiçbir tarafdan müdahele ve mümâna'at olunması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru oldığı halde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'ar kılınması husûslarına mübâdiret ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 6 Safer sene 1287

No:81

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Siroz Sancâğı mutasarrıfı ve Ali Rıza Paşa dâme ikbâlehuya ve Petriç kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Petriç kazâsına tabi Penolitiçe Karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi ve arzen on altı ve kadden on zira ve on iki pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere Aya Dimitri nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

Aslı gibi

No:82

Bir sûreti

Yine Selanik Vilayeti Valisi müşâr ve Siroz Sancâğı mutasarrıfı mûma-ileyhümaya ve Menlek kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Menlek kazâsına tabi Latarova ve Laskarova Karyeleri beyninde kain Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti ve ahali-i mevcudeye 'adem-i kifâyeti cihetleriyle tûlen yirmi altı ve arzen on altı ve kadden on dört zira olmak üzere tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması teb'a-i merkûm e tarafından niyaz ve istirham kılındığı Rum patrîkhânesinde istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişaheneme arz ile lede'l-istîzân

(16)

Sayfa no:29

Denilerek kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mahal ve mevki'ce halen ve istikbalen bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere bina ve inşasına hiç bir tarafdan müdahale ve mümâna'at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı sûrette dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işar kılınması husûslarına denilerek

kezâlik

No:83

Bir sûreti

Yine Selanik Vilayeti Valisi müşâr ve Siroz Sancâğı mutasarrıfı mûma-ileyhümaya ve Menlek kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Menlek kazâsına tabi İskorados Karyesinde Tımar-ı Cedid nam mahalde kain Aya Taryada dimekle ma'rûf dıyk bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi altı ve arzen on altı ve kadden on dört zira olmak üzere tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması teb'a-i merkûme tarafından niyaz ve istirham kılındığı Rum patrîkhânesicanibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i

padişaheneme arz ile denilerek kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mahal ve mevki'ce halen ve istikbalen bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere bina ve inşasına hiç bir tarafdan müdahale ve mümâna'at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı sûrette dahi işbu emr-i 'âlîşân âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işarına denilerek

Kezâlik

No:84

Bir sûreti

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Akif Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Sofya sancâğı mutasarrıfı Es'ad Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Radomir Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Radomir Kazâsına tabi Boçernençine karyesi ahalisinin icrâ-yı ayinleri için karye-i mezkûre civarında münhedem olan dıyk kilisâ temelleri üzerine müceddeden kilisâ inşası husûsu karye-i merkûm e ahalisi tarafından vuku-bulan istida üzerine lede'l-keşf tûlen on sekiz ve arzen ve kadden on ikişer zira ve on pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere Bogroziçe nâmında müceddeden kilisâ inşası halinde bir güna mahzûru olmadığı ve tanzim kılınan harîtanın leffen takdîm kılındığı beyân ıyla icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneye istida eden millete mahsûs olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve fi'l-hakîka ol vecihle bina ve inşâsı halinde bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına hiçbir tarafdan müdahele ve mümâna'at olunması ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi

işbu emr-i ‘âlîşânım tevkîf olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât tekrar bu tarafa inha ve iş’ar kılınması husûslarına denilerek

kezâlik

No:85

Kalem buyruldusu kilisâ torbasındadır

Dördüncü ordu-yu hümayunum müşîrliği inzımâmıyla Erzurum Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe mecîdî ve üçüncü rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Mustafa Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye mütemayyizi âshâbından Erzincan sancâğı mutasarrıfı Şefik Bey zide uluhuya ve Kuruçay kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Kuruçay Kazâsına tabi Vanik karyesi hâricinde kain Ermeni milletine mahsûs bir bab kilisânın harâb ve baidiyeti cihetiyle karye-i mezbûre derununda mülk arsa üzerine tûlen ve arzen on dörder ve irtifaen on beş zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından istirham olunduğu Ermeni patrîkhânesi canibinden istida

Sayfa no:30

Olmasına ve ol vecihle inşası husûsuna müsâ’ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müfti-i mûma-ileyhümsüz fi’l-hakîka kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub mahal ve mevki’ce mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası ve bir gûna vakıf dâhilinde bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu halde bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîsi ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira’larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile aczete-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillü hâlât vukû’a gelmemek üzere bina ve inşasına mümâna’at

olunmaması ve bir gûna mahzûru olmadığı halde dahi işbu emr-i ‘âlîşânım âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadete inha ve işar kılınması husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 22 Safer sene 1287

No: 86

Zabtiye müşîri olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Hüsnü Paşa iclâlehuye ve Üsküdar nâ’ib ine hükm

Kadıköyün’de Yoğurtçu çeşmesi civarında kâin bir kıt’a bağ arsası üzerine Fransa rahibleri tarafından bi-hesab-ı terbi’ bin sekiz yüz otuz beş buçuk zira’dan ‘ibâret olmak üzere tanzim kılınan harîtası vecihle bir bab mekteb bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyym erzan kılınması mukaddemâ Fransa sefareti canibinden vuku-bulan istida üzerine müte’allik ve şeref-sudûr olan emr ve irade-i seniyye-i mülükânem mûcebince ruhsâtı havi tasdir kılınmış olan emr-i şerifim zayi olmuş olduğundan zayiden bir kıt’a emr-i şerifim itası sefaret-i müşârünileyha tarafından bu kere istida ve iltimas bulunmuş ve memalik-i mahrusa-i şahânemde bulunan edyan ve mezahib âshâbından her vecihle asayiş-i kamile mazhar olmaları şi’ar-ı fütüvvet-kari iktizâsından bulunmuş olmasıyla ol vecihle icrâ-yı husûsuna irade-i aliyyem müte’allik olmuş olmağın mûcebince zayiden işbu işbu emr-i celîlü’l-kadrim ısdâr olundı siz ki müşîr-i müşâr ve nâ’ib-i mûma-ileyhsiz salifü’z-zikr mektebin bina ve inşâsında mahalince bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası olmadığı ve harîtasına muvafık sûretde yapılub ondan hâric bir şey yapılmadığı halde hiçbir tarafdan mümâna’at ve muhalefet vukû’a gelmemesi ve bundan dolayı kimesneye bir âkçe ve bir habbe aldırılmaması husûslarına dikkat eyleyesiz

Fi 24 Safer sene 1287

No: 87

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Akif Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye âshâbından Tırnovi sancâğı mutasarrıfı Haydar Bey zide uluhuya ve Gayrova kazâsı nâ'ibi ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Gayrova Kazâsına muzaf Travna Nâhiyesine tabi Belince karyesi ahali-i gayrı müslimenin ma'bedleri olmadığından müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûme mu'teberan ve rüesa-yı milleti tarafından istida olunması üzerine mahaline memur-i mahsûs irsaliyle lede'l-keşf karye-i mezbûre mütemekkinlerinden Lastoyan'dan dört yüz kuruşa iştira olan mülk bağçe üzerine tûlen on altı ve arzen sekiz ve irtifaen beş zira ve on üç pencere ve iki kapu ve dört tarafı taş dıvar ve üzerin ahşab olmak üzere dokuz bin kuruşa Dülger Kalfası Kolo Kalfa üzerine takrir eylemiş ve meblağ-ı mezbûr karye-i mezbûrun âshâb-ı serveti taraflarından ifa olunarak fukaradan habbe-i vahide taleb etmeyeceklerini dahi sened olunmuş ve kilisâ -yı mezkûrun ol vecihle bina ve inşâsında mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûr ve mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve resminin dahi leffen takdîm kılındığı beyânıyla icrâ-yı icâbı husûsu bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak bağçe fi'l-hakîka mülk olarak merkûm Lastoyan'dan iştira olunmuş olduğu

(17)

Sayfa no: 31

Ve milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve meblağ-ı mezbûr mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîsi ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken âshâb-ı servet taraflarından tesviye olunacak olduğu halde beyân olunan tûl ve arz ve irtifai zira'larını tecavüz

etmemek ve bu vesîle ile fukaradan cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere bina ve inşasına hiçbir tarafdan müdahele ve mümâna'at olunması ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde işbu emr-i 'âlîşânım tevkîf olunub keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'ar kılınması husûslarına mübâdiret ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 6 Rebi'ülevvel sene 1287

No:88

Battâlı kilisâ torbasındadır

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Hayri Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye mütamayyizi âshâbından Drama sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı mezkûrun dörtdüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili Mehmed Bey zide uluhuya ve Pravişte kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise zide mecdühümaya hükm

Pravişte Kazâsına tabi Mosteni karyesinde kain bir bab rum kilisası muhterik olmuş olduğundan bu defa Rum mektebi emsâline tûlen yirmi sekiz ve arzen on sekiz ve kadden sekiz zira ve on dört pencere ve üç kapuya müştemil ahşap olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham kılındığı Rum patrîkhânesicanibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce halen ve istikbalen bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası olunmadığı ve müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile

millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere âher olarak bina ve inşasına hiç bir tarafdan mümâna'at olunması ve bu ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadete inha ve iş'ar kılınması husûslarına dikkat ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 5 Rebi'ülahir sene 1287

No: 89

Bir sûreti

Yine vali müşârünileyh ve rütbe sâniyye âshâbından Ohri Sancâğı mutasarrıfı Kamil Bey zide uluhuya ve Cezîre-i Parek hisar nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Cezîre-i Yarek hisar Kazâsında kain Meryem Ana dimekle ma'rûf Hristiyan kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen otuz iki ve arzen yirmi sekiz ve kadden on beş zira olmak üzere tecdîden ve tavsi'an bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen tecdid ve tavsi'ini inşa eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayarak kilisâ-yı mezbûrun tetimmesinden bulunduğu ve bir gûna vakıf dâhilinde olmadığı ve tavsi'a halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere tecdid ve tavsi'an bina ve inşasına hiç bir tarafdan denilerek

aslı gibi

No: 90

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Siroz sancâğı mutasarrıfı Ali Rıza Paşa dame-i ikbalehuya ve Siroz kazâsı nâ'ib ine ve müftüsü vesâ'ire

Siroz Kazâsına tabi Beşhan karyesinde kain Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab Hristiyan kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen otuz iki ve arzen yirmi ve kadden on altı zira ve on beş pencere ve üç kapuya müştemil olmak üzere

Sayfa no: 32

tecdîden ve tavsi'an bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen tecdid ve tavsi'ini inşa eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayarak kilisâ-yı mezbûrun tetimmesinden bulunduğu ve vakıf dâhilinde olmadığı ve tavsi'a halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere

kezâlik

No: 91

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Filorine kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Filorine Kazâsına tabi Harcova Karyesinde kain Aya Dimitri dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi beş ve arzen on altı ve kadden on iki zira ve on iki pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere tecdîden ve tavsi'an bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayarak kilisâ -yı mezbûrun tetimmesinden bulunduğu ve vakıf dâhilinde olmadığı ve tavsi'a halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası olmadığı halde müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe

toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere tecdîden ve tavsi'an bina ve inşâsı denilerek

kezâlik

No: 92

Bir sûreti

Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Rasim Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Tırhala Sancâğı mutasarrıfı Rıf'at Paşa dâme ikbâlehuya ve Alason kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Alason kazâsına Ayvahiye aryesinde Kostantin Valeni dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen on beş ve arzen on sekiz ve kadden on zira olmak üzere tecdîden ve tavsi'an bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm tecdid ve tavsi'anı istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve tevsi'a olunacak mahal dahi hâricden olmayub kilisâ-yı mezbûrun tetimmesinden bulunduğu ve vakıf dâhilinde olmayub kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere bina ve inşasına denilerek

Kezâlik

No: 93

Bir sûreti

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından fırka-i askeriye kûmândânlığı inzımâmıyla Bosna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı Zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Safvet paşa iclâlehuya ve rütbe sâniyye âshâbından Travnik sancâğı mutasarrıfı Hulusi Efendi zide uluhuya ve Akhisar Kazâsı nâ'ib ve müftüsü vesâ'ire

Travnik Sancâğı dâhilinde Akhisar Kazâsında mutevattın latin milletinin icrâ-yı ayin edegeldikleri kabile tabir olunur hane havlusuna tûlen on iki ve arzen yirmi iki ve kadden on zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması millet-i merkûme tarafından istida olunmuş ve mahal-i mezkûre kilisâ inşasında bir gûna mahzûru olmadığı anlaşılmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata inha olunmuş kilisâ yapılacak hane havlusu denilen mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub fi'l-hakîka mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası buunmadığı müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere bina ve inşasına denilerek

Kezâlik

No: 94

Bir sûreti

Diyarbakır Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir İsmail Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden

(18)

Sayfa no: 33

Ma'mûratü'l-AzîzSancâğı mutasarrıfı Abdülhamid Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Çemişgezek Kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Çemişgezek Kazâsına tabi Eriş- Akardan karyesinde mutevattın Ermeni milletinin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen on altı ve arzen otuz ve irtifaen yirmi zira olmak üzere müceddeden kargir olarak bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması Ermeni patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş

olduğu beyânıyla kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mahsûs olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası ve vakıf dâhilinde bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu ve müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden denilerek

Kezâlik

No: 95

Bir sûreti

Yine Diyarbakır Vilayeti Valisi ve Ma'mûratü'l-AzîzSancâğı mutasarrıfı müşârünileyhümaya ve Çemişgezek Kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Çemişgezek Kazâsında kain Garmırak Surp Nishân Manastır ve Kilisasinin bazı mahalleri tamire muhtaç olduğundan tamir ve termihine müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması Ermeni patrîkhânesicanibinden bâ-takrir istida olunmuş olduğu beyânıyla ber-minval-i muharrer manastır ve kilisâ-i mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde heyet-i haliye ve asliyelerine tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere heyet-i asliyeleri vecihle tamir ve termimine mümâna'at olunmaması denilerek

No: 96

Kalem buyruldusu kilisâ torbasındadır

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve Yenice-i Vardar kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihümaya hükm

Yenice-i Vardar kasbasında mahallâtından Bolcade ve Gümrah Mahallelerinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından mahalleteyn-i merkûmeteyn beyininde tûlen kırk altı ve arzen otuz ve kadden yirmi iki zira olmak üzere Aya Yorgi nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham kılındığı Rum patrîkhânesicanibinden bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdanbeher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin bu tarafa bildirilmesi kanun muktezâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mutasarrıfının rızası olduğu ve müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına hiçbir tarafdan müdahele ve mümâna'at olunması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc kılınmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde - i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru oldığı halde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'arına mübâdiret eyleyesiz

Fi 5 Rebi'ülahir sene 1287

Sayfa no:34

No: 97

Bir sûreti

Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan veziri Ahmed Rasim Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Tırhala Sancâğı mutasarrıfı Rıf'at Paşa dâme ikbâlehuya ve Kardiçe kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Kardiçe kazâsına tabi Anoya karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen on sekiz ve arzen on dört ve kadden sekiz zira olmak üzere Aya Nikalo dimekle ma'rûf bir bab kilisasının bina ve inşâsı zımnında

kezâlik

No: 98

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyha ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Siroz sancâğı mutasarrıfı Ali Rıza Paşa dâmen-i ikbalehuya ve Menlek kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Menlek kazâsına tabi Pirniçe karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen on sekiz ve arzen on dört ve kadden on zira olmak üzere Açon Pandon nâmında müceddeden bir bab kilisasının bina ve inşâsı zımnında

Aslı gibi (zayiden müceddeden emr i ali burulmuşdur Fi 16 safer 1295)

No: 99

Bir sûreti

Trabzon Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Esad Muhlis Paşa iclâlehuye ve Perşembe Kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Trabzon Vilayeti dâhilinde Perşembe Kazâsına tabi Dena karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen on sekiz ve arzen on iki ve kadden sekiz zira ve sekiz pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere Aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisasının bina ve inşâsı zımnında

Kezâlik

No: 100

Edirne Vilayeti Valisi vezirim Asım Paşa iclâlehuye ve Dimetoka kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihümaya hükm

Dimetoka Kazâsına tabi Aydahohor karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi iki arzen on dört ve kadden yedi zira' ve on iki pencereye müştemil olmak üzere Aya Mina nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olundığı Rum patrîkhânesicanibinden bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdanbeher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mutasarrıfının rızası olduğu ve mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc kılınmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru oldığı halde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arına mübâdiret eyleyesiz

Fi 20 Rebi'ülahir sene 1287

(19)

Sayfa no:35

No: 101

Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Ahmed Rasim Paşa iclâlehuye ve rütbe salise âshâbından Galos sancâğı kaimmakâmı Ahmed zide meciduha ve Galos Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühüma ve a'zâ-yı meclisi zide mecidühüma hükm

Galos Kazâsına tabi Fehor karyesinde Aya Apotolos dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen kırk ve arzen yirmi ve kadden on zira olmak üzere tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olundığı Rum patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve ol vechile inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve kaimmakâm ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mahal ve mevki'ce halen ve istikbalen bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc kılınmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arına mübâdiret eyleyesiz

Fi 20 Rebi'ülahir sene 1287

No: 102

Bir sûreti

Edirne Vilayeti Valisi vezirim Asım Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyi payelülerinden Tekfurdağı mutasarrıfı Tevfik Paşa dâmen-i muallaya ve Silivri kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Silivri kazâsına tabi Sinekli karyesinde kain Aya Tanaş dimekle ma'rûf bir bab Hristiyan kilisânın muhterik olması cihetiyle heyet-i asliyesi üzere tûlen yirmi ve arzen on dört ve kadden dokuz zira bulunduğundan tecdîden bina ve inşâsı zımnında kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde heyet-i asliyesi olan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile denilerek

aslına tatbiken

No: 103

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Nasliç kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Nasliç kazâsına tabi Seliçe karyesi hâricinde kain Aya İlya dimekle ma'rûf bir bab Hristiyan kilisasının harâbiyeti cihetiyle karye-i mezkûre kurbunda mülk arsa üzerine tûlen yirmi beş ve arzen on dokuz ve kadden on iki zira ve altı pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere nam-ı mezkûr ile müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında kilisâ yapılacak mahal fi'l-hakîka mülk olarak inşası istida eden millete mensub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce halen ve istikbalen denilerek

Kezâlik

Sayfa no:36

No: 104

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf-ı mûma-ileyhaya ve Pirlepe kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Pirlepe kazâsına tabi Pirliçe Karyesi ittisâlinde vaki atik kilisâ temelleri üzerine tûlen on üç ve arzen ve kadden sekiz zira olmak üzere bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade olunması karye-i mezbûr ahalisi tarafından istida olunması üzerine memur-ı mahsûsi irsaliyle lede'l-keşf orada kadîm kilisâ olduğundan inşası halinde bir mazarratı olmadığı anlaşılmış ve mesârıf-ı inşâ'iyesinin münakazası ba'de'l-icrâ sekiz bin beş yüz kuruşa Dülger Kosta üzerine takarrür idüb ol vecihle inşası taahhüd eylemiş ve meblağ-ı mezkûr melfuf defter mûcebince ahali-i karye vesâ'ire tarafından iane olunarak mevcud bulunmuş olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân denilerek dıyk kilisâ -yı mezkûrun mine'l-kadîm inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve bir gûna vakıf dâhilinde olmayarak fi'l-hakîka mahal ve mevki'ce mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için mevcud eyledüğü beyân olunan âkçeden dahi mukaddemâ denilerek işbu emr-i 'âlîşânın tevkîf olunarak

kezâlik

No: 105

Bir sûreti

Prizrin Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir İsmail Rahmi Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Niş sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı mezkûrun üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili Abdurrahman Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Ürgüb Kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Ürgüb kazâsına muzaf Kurşunlu Nâhiyesine tabi Okova karyesinde kain dıyk ma'bed eseri üzerine tûlen on bir ve arzen ve kadden yedişer arşun olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade buyrulması istida olunması üzerine mahal-i mezbûre memur-ı mahsûsi irsaliyle keşf etdirildiğine göre kilisâ inşasında bir gûna mahzûr olmadığı ve altı bin iki yüz elli kuruş mesârıfla vücuda geleceği ve meblağ-ı mezbûr ahali tarafından hüsn-ü rızalarıyla bâ-defter-i müfredat verilmiş ve defter-i mezkûr leffen takdîm kılınmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle denilerek dıyk mabad mahali denilen yer fi'l-hakîka kilisâ inşası istida istida eden millete mensûb olub sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve meblağ-ı mezkûr bunda dahi tevkîf olunarak

kezâlik

No: 106

Bir sûreti

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Akif Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Sofya sancâğı mutasarrıfı Es'ad Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Radomir Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Radomir Kazâsına tabi Nikon karyesinde mutevattın ahali-i gayrı müslimenin ma'bedleri olmadığından karye-i mezbûr vüsatına tûlen yirmi dört ve arzen ve kadden on beşer zira ve dokuz pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere Bogroniçe nâmında müceddeden bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade buyrulması ahali-i merkûm e ahalisi tarafından istida olunması üzerine memur-ı mahsûsi irsaliyle keşf olunduğuna göre mahal-i mezkûr öteden berü kilisâ yeri olduğu ve oaraya kilisâ inşası halinde hiçbir gûna mahzûru bulunmadığı ve resmi dahi leffen takdîm kılınmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle denilerek kilisâ yapılacak mahal araba çekmek ve hayvan birikmek ve Pazar ve panayır için ahali terk ve tahsis kılınmış yerlerden olmayub fi'l-hakîka kadîm kilisâ yeri olduğu ve müstakilen

(20)

Sayfa no: 37

İnşasını istida istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub mahal ve mevki'ce mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi ve bir gûna vakıf fahilinde bulunmadığı ve mukaddemâ bunda dahi tevkîf denilerek

kezâlik

No: 107

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Vidin sancâğı mutasarrıfı Aziz Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Belgradcık Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Belgradcık Kazâsına tabi Bileçol karyesinde bir bab Hristiyan kilisası harâb ve ufak olduğundan külliyen hedemiyle yerine daha cesm olarak tûlen on yedi ve arzen dokuz ve kadden dört arşun olmak ve dört pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere

tecdîden ve tavsi'an bina ve inşasına müsâ'ade buyrulması karye-i merkûm e ahalisi tarafından vaki olan istida üzerine memur-ı mahsûsi irsaliyle keşf ve muayene olunduğuna göre kilisâ inşasında bir gûna mahzûrve mazarrat olmadığı gibi on bin kuruş mesârıf ile vücuda geleceği tahakkuk etmiş ve meblağ-ı mezkûr ahali-i merkûm enin ehl-i servet ve iktidarı tarafından tesviye olunacağından icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş olduğu beyân ıyla kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen tecdid ve tavsiaını istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olub ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayarak kilisâ-yı mezbûrun tetimmesinden bulunduğu ve vakıf dâhilinde olmadığı ve tavsi'a halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve meblağ-ı mezbûr dahi mukaddemâ tevkîf olunacak denilerek

kezâlik

No: 108

Diyarbakır Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye âshâbından Malatya Sancâğı mutasarrıfı Kamil Efendi zide uluhuya ve Malatya Kazâsı nâ'ib ve müftü zide ilmühüma ve a'zâ-yı meclisi zide mecidühüma hükm

Malatya Kazâsında Ermeni Katolik mezhebinden latin milleti mezhebine temevvül eden on beş hane ahalisine mahsûs bir ma'bed inşa olunmak üzere Hristiyan Mahallesi derununda Tekçeşme nam mahalde millet-i merkûme rahibi Nikola tarafından Ermeni milletinden Kigork ve Melkorne meblağ-ı malume mukabilesinde iştira olunmak olan bağçeleri ile bereber iki bab mülk menzil üzerine tûlen otuz ve arzen yirmi ve irtifaen yirmi beş arşun olmak ve mesârıf-ı inşâ'iyesi kendü tarafından tesviye kılınmak üzere bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınması niyaz ve istirham kılınmış olmakla kilisâ-yı mezkûrun inşasında bir gûna mahzûr olmadığı beyânıyla icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahânem arz ile lede'l-istîzân ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş

olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak hane mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub fi'l-hakîka mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve rahib-i mûma-ileyhin rızası olduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi kendü tarafından tesviye olunacağı müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân

Sayfa no: 38

olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere bina ve inşasına hiçbir tarafdan müdahele ve mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım tevkîf olunarak keyfiyet nin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'ar kılınması husûslarına dikkat ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 20 Rebi'ülahir 1287

No: 109

Bir sûreti

Haleb Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Derviş Paşa iclâlehuye ve Antakya nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Antakya'da mülkiyet-i Rum patrîkhânesiittisalinde olub derununda icrâ-yı ayin olunmakda bulunan hücrenin tevsi'iyle kilisâ heyetine vaz' olunmasına müsâ'ade -i seniyye erzan kılınması Antakya Katolik patrikliği tarafından mukaddemâ vuku-bulan istida üzerine keyfiyet mahallinden lede'l-istilam mahal-i mezbûr mahalince lede'l-keşf oranın kilisâ heyetine vazınında mahalince bir gûna mahzûru olmadığı misillü

kimesneye katiyyen mazarratı dahi olmadığı ve asıl hücre ile ilâve olunacak mahall bir bab mülk haneden ibarek olarak patrik-i mûma-ileyhin uhde-i temlikinde olduğu tahkîk ve yüz elli bin kuruş mesârıfla yapılacak ve mukim-i mezbûr millet-i merkûmenin âshâb-ı serveti tarafından gönül hoşnutluğuyla tesviye kılınacağı ve kilisâ -yı mezbûr tûlen otuz beş ve arzen otuz ve kadden on sekiz zira' olacağı beyânıyla icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-tahrîrât inha olduğu beyânıyla kilisâ yapılacak hane fi'l-hakîka mülk olarak müstakilen patrik-i mûma-ileyhin uhdesinde olub mile-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub mahal ve mevki'ce mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası ve bir gûna vakıf dâhilinde bulunmadığı ve ber-vechi muharrer âshâb-ı servet taraflarından tesviye olunacak meblağ-ı mezbûr müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde denilerek

aslı gibi

No: 110

Edirne Vilayeti Valisi vezirim Asım Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyi payelülerinden Gelibolu sancâğı mutasarrıfı ve mecîdî nişan-ı zî-şânının üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili Tahsin Paşa dâmen-i muallaya Ma'lkara kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

Ma'lkara kazâsına tabi Yaylagüne karyesinde kain mutevattın Bulgâr ahalisi çocuklarının talim ve tedrisi için cem' etmiş oldukları iane âkçesiyle Bulgâr kilisasına muttasıl arsa üzerine inşasına başlamış oldukları mekteb karye-i mezkûrede mutevattın Bulgâr Katolikleri tarafından men' etdirildiği beyân olunması üzerine keyfiyet lede'l-istilam menâzi'-fihâ olan mahale memur-i mahsûs irsal ve tarafeyn ve icâbı ve iktizâ edenler hazır oldukları halde muayene olunduğuna göre Rum mezhebinde bulunan Bulgârlar kendü kilisâ larının tetimmesinden olan bağçeye tûlen ve arzen altı ve kadden dört zira tahtani bir bab mekteb inşasına mübaşiret eylemeleriyle zikr olunan Katolikler tebdil-i mezheb ve tahvil-i ayine itmeden mukaddem yani Rum mezhebinde bulundukları hengamda orada icrâ-yı ayin eylediklerinden mahal-i mezbûre şirket iddiasıyla mekteb-i mezbûrun inşasına men' tasaddi etmişler isede iddiaları vahiy olarak men' edeldiği ve bir güna mahzûru olmadığı anlaşılmış

(21)

Sayfa no:39

Olduğundan icrâ-yı icâbı bâ-mazabata ve tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme müte'allik ve şeref-sudûr olmuş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz salifü'z-zikr mekteb yapılacak mahal Bulgâr milletine mahsûs olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde bulunmadığı ve fi'l-hakîka mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası olmadığından ve mahal-i mezkûr zikr olunan kilisânın tetimmesinden bulunduğu ve ianeten cem' olunmuş olan âkçe dahi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım tevkîf olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 6 Cemazi'elevvel sene 1287

No: 111

Prizrin Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Rahmi Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Niş sancâğı mutasarrıfı ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânının ha'iz ve hâmili Abdurrahman Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Şehrköyü Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise zide mecidühüma hükm

Şehrköyü kazâsına tabi Çörondil karyesinde kain Asotalya dimekle kilisası harâb olduğundan heyet-i asliyesinden daha ufak olarak tûlen on iki ve arzen sekiz ve umkan altı zira ve beş pencere ve iki kapuya müştemil olmak ve mesârıf-ı inşâ'iyesi karye-i

merkûm e ahalisinin âshâb-ı serveti tarafından tesviye kılınmak üzere müceddeden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınmasu husûsuna karye-i mezbûr ahalisi tarafından vuku-bulan istida üzerine lede'l-keşf kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşâsında bir gûna mahzûr ve mazarrat olmadığından icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve inha-i istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ -yı mezbûrun ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen tecdidini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayarak fi'l-vâki' mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve âshâb-ı servet tarafından tesviye beyân olunan mesârıf-ı inşâ'iyesi müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren toplatılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere bina ve inşasına hiçbir tarafdan müdahele ve mümâna'at olunması ve bir gûna mahzûru oldığı halde dahi işbu emr-i 'âlîşânım ba tevkîf keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'ar kılınması husûslarına dikkat ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 1 Cemaziyyelevvel sene 1287

Sayfa no:40

No:112

Bir sûreti

Yine vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhüma

Şehrköyü kazâsına tabi Senkos karyesinde kain Sveti Rangel dimekle ma'rûf bir bab Bulgâr kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen on ve arzen ve kadden beşer zira olmak ve altı pencere ve bir kapuya müştemil olmak üzere ve tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyenin erzan kılınması karye-i mezbûre ahalisi tarafından istida olunması üzerine

lede'l-keşf bir gûna mahzûr va mazarratı olmadığı gibi mesârıf-ı inşâ'iyesi dört beş nefer âshâb-ı servet tarafından tesviye olunacağına dair canib-i hükümete sened ita eylediklerinden icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata tahrîrât ve inha olunduğu beyân ıyla

aslı gibi

No:113

Bir sûreti

Yine vali ve mutasarrıf-ı müşârünileyhümaya ve İzvornik Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ir mûma-ileyhüma

İzvornik Kazâsına tabi Gelisure karyesinde kain bir bab Bulgâr kilisasının harâbiyeti ve nüfus-ı mevcudesine nisbetle 'adem-i kifâyetiyle arzenon üç ve kadden sekiz arşun olmak üzere ve mesârıf-ı inşâ'iyesi karye-i mezkûre ahalisinden sekiz nefer âshâb-ı servet tarafından tesviye olmak üzere tecdîden ve tavsian bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyenin erzan kılınması karye-i mezbûre ahalisi tarafından vuku-bulan istida üzerine lede'l-keşf kilisâ-yı mezbûrun hakîkaten harâb olduğu ve ahali-i mevcudeye dahi derece-i kifayede olmadığı gibi bir gûna mahzûr ve mazarratı bulunmadığı ve on bin kuruş masrafla vücuda geleceğine ve ahalisinden bir vecihle muavenet taleb olunmayarak mezkûr sekiz nefer âshâb-ı servet tarafından tesviye olunacağına dair canib-i hükümete sened i'tâ olunduğundann icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata tahrîrât ve inha olunduğu beyân ıyla kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub ilâve olunacak mahal hâricden olmayarak kilisâ -yı mezbûrun tetimmesinden bulunduğu ve vakıf dâhilinde olmadığı ve tavsi'a halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mesarifat-ı sahîhası bulunmadığı ve inşâ'iyesi için sekiz nefer âshâb-ı servet tarafından tesviye olunacak âkçe müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile aczeten millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak

veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde işbu emr-i 'âlîşânım denilerek

kezâlik

No:114

Bir sûreti

Yine vali ve mutasarrıf-ı müşârünileyhümaya ve İzvornik Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

İzvornik Kazâsına tabi Karstaniçe karyesinde mutevattın Bulgâr teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından dıyk kilisâ temelleri üzerine tûlen yirmi ve arzen on üç ve irtifaen on altı zira olmak üzere ve mesârıf-ı inşâ'iyesi karye-i mezbûre ahalisinden sekiz nefer âshâb-ı servet tarafından tesviye kılınmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyenin erzan kılınması ahali-i merkûm e tarafından vuku-bulan istida üzerine lede'l-keşf fi'l-hakîka dıyk kilisâ temelleri görüldüğü ve mahzûrdan salim bulunduğu ve on altı bin kuruş masrafla vücuda geleceği ve meblağ-ı mezbûr sekiz nefer âshâb-ı servet tarafından nakden vekillerine teslim eyleceklerine ve karye-i mezbûre ahalisinden katiyyen yâr olmayacaklarına ve bir iane ve muavenet taleb etmeyeceklerine dair canib-i hükümete sened ita eylediklerinden icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata tahrîrât ve inha olunduğu beyân ıyla dıyk kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm denilerek

Aslı gibi

(22)

Sayfa no:41

No:115

Bir sûreti

Yine vali ve mutasarrıf-ı müşârünileyh ve Şehrköyü Kazâsı nâ'ib ve müftüsü vesâ'ire

Şehrköyü kazâsına tabi Çirova karyesinde kain Sveti Niko dimekle ma'rûf bir bab Bulgâr kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen on bir ve arzen dokuz ve kadden sekiz zira ve dört pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyenin erzan kılınması ahalisi tarafından istida olunması üzerine lede'l-keşf bunun inşasınca bir gûna mahzûr va mazarratı olmadığı gibi mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi ahali-i merkûm eden dört beş nefer âshâb-ı servet tarafından tesviye olunacağından icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata tahrîrât ve inha olunduğu beyân ıyla

aslı gibi

No:116

Bir sûreti

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Akif Paşa iclâlehuye ve Silistre kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne ve sâ'ire

Silistre kazâsına tabi Tatariçe karyesinde vaki kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyyenin erzan kılınması karye-i merkûme ahali-i Hristiyan tarafından istida olunması üzerine lede'l-keşf kilisâ -yı mezbûrun heyet-i asliyesi tûlen yirmi sekiz ve arzen on ve irtifaen sekiz zira olup enkaz-ımevcudesi ve heyet-i asliyesi üzerine müceddeden inşasında bir gûna mahzûr ve kimesneye mazarratı olmadığı anlaşılmış olduğundan icra-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata tahrîrât ve inha ve istîzân kılındığı beyânıyla kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve fi'l-vâki' mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde heyet-i asliyesini katiyyen tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere bina ve inşasına denilerek

kezâlik

No:117

Bir sûreti

Tuna Vilayeti Valisi müşârünileyh ve Plevne kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne ve sâ'ire

Nefsi Plevne Kasabası mahallâtından Varoş Mahallesinde Hristiyan mezarlığı derununda kain kilisânın harâbiyeti ahali-i mevcudeye 'adem-i kifâyeti cihetiyle tûlen kırk ve arzen otuz arşun olarak tecdid ve tevsia husûsuna müsâ'ade -i seniyyenin erzan kılınması ahalisi tarafından vuku-bulan istida üzerine lede'l-keşf mesârıf-ı vakıası ahaliye dokunulmayarak âshâb-ı servet tarafından tesviye olunacağıve inşasında dahi mahalince bir gûna mahzûru olmadığından icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata tahrîrât ve inha ve istîzân kılınacağı beyânıyla kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm inşasını eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde bulumadığı ve tevsi'a halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi âshâb-ı servet taraflarından tesviye olunacak âkçe müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tul ve arz zira'ları tecavüz etmemek ve kaddî dahi derece-i kifayeden olmak üzere bina ve inşasına denilerek

kezâlik

No:118

Bir sûreti

Yine Tuna Vilayeti Valisi müşârünileyh ve Plevne kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne ve sâ'ire

Plevne Kazâsına tabi Püredim karyesinde mutevattın Bulgâr milletinin ma'bedleri olmadığından otuz beş arşun tulunda ve yirmi beş arşun ârzında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyenin erzan kılınması ahalisi tarafından vuku-bulan istida üzerine lede'l-keşf ahaliye dokunulmayarak mesârıf-ı vakıası âshâb-ı servet taraflarından tesviye olunacağı inşasında mahalince bir gûna mahzûru olmadığından icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata tahrîrât ve inha ve istîzân kılınmış olduğundan arazi-i emiriye fıkrası derciyle

kezâlik

Sayfa no: 42

No:119

Bir sûreti

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Bosna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezir Safvet Paşa iclâlehu ve rütbe sâniyye âshâbında İzvornik sancâğı mutasarrıfı Mustafa Efendi zide uluhuya ve Dobroca Kazâsı nâ’ib ve müftüsüne vesâ’ire

İzvornik sancâğı dâhilinde vaki Viriçe Kazâsına tabi Melik karyesinde kain bir bab Rum kilisasının harâbiyeti ve zâten dahi dıyk bulunması cihetleriyle kilisâ -ı mezbûrun hedmiyle yerinde kargir olarak tûlen yirmi beş ve arzen on beş ve kadden on zira olmak ve mesârıf-ı inşâ’iyesi ianeten ahali-i Hristiyan caniblerinden tesviye kılınması üzerine müceddeden bir bab kilisânın bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyyenin erzan kılınması ahalisi niyaz ve istirham kılınmısı ve kilisâ -yı mezbûrun ol vechile ve inşâsında mahalince bir gûna mahzûr görülmediği anlaşılmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata tahrîrât ve inha ve istîzân kılınacağı beyânıyla kilisâ-yı mezbûr mine’l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olunmayub ilâve olunacak mahal hâricden olamayarak kilisâ-yı mezbûrun tetimmesinde bulunduğu ve vakıf dâhilinde dahi olmadığı ve tavsi’a halinde fi’l-hakîka mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi için ianeten tesviye olunacağı beyân olunan âkçe müesses olan usul ve ka’ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tul ve arz ve kaddi zira’ları tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillü hâlât vukû’a gelmemek üzere tecdîden ve tavsian bina ve inşasına denilerek

kezâlik

No:120

Kalem buyruldusu kilisâ torbasındadır

Prizrin Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Rahmi Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Niş sancâğı mutasarrıfı ve mecîdî nişan-ı zî-şânının üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili olan Abdurrahman Paşa dâmen-ı mu'allaya ve İvranya Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise zide mecidühümnaya hükm

İvranya kazâsına tabi İvaratogoşta-i Zîr karyesinde kain Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab kadîm Rum kilisasının harâbiyeti cihetle tûlen otuz ve arzen yirmi ve kadden on iki zira ve sekiz pencere ve üç kapuya müştemil olmak üzere tecdîden ve tevsi'an bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınması karye-i merkûm e ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesitarafından bâ-takrir istida olunarak ol babda müte'allik ve şeref-sudûr olan emr ve irade-i seniyye-i mülükânem mûcebince mukaddemâ ruhsâtı havi emr-i 'âlîşânım tasdir kılınmış isede istida-yı vakıada sehv vaki olmuş olduğundan kilisâ-yı mezbûr karye-i merkûme merbûtatından Davidokça Mahallesinde vaki atik kilisâ eseri üzerine tulen yirmi ve arzen on iki zira olmak ve sekiz pencere ve üç kapuya müştemil bulunmak üzere inşa olunacağı mahalle-i merkûm e ahalisi tarafından istida olunması üzerine keşf ve muayene olunduğuna göre eser-i bina müşahede olduğu ve bir gûna mahzûru ve mazarratı bulunmadığı anlaşılmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişaheneme arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme müte'allik ve şeref-sudûr olmuş olmağın muktezâ-yı münîf üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki vali mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhümasiz dıyk kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayarak fi'l-hakîka mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîsi ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz zira'larını tecavüz etmemek ve kaddî dahi derece-i kifayede olmak ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması

(23)

Sayfa no:43

ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde verilen işbu emr-i ‘âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve işarı ve mukaddemâ sadr olan emr-i ali-i mezkûr dahi battâlda hıfz olunmak ve kaydı balasına şerh verilmek üzere bu tarafda irsali husularına mübâdiret eyleyesiz

Fi 3 Cemazi’elevvel sene 1287

No: 121

Prizrin Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan vezirim İsmail Rahmi Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Niş sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı mezkûrun üçüncü rütbesinin ha’iz ve hâmili Abdurrahman Paşa dâmen-ı mu’allaya ve Şehrköy Kazâsı nâ’ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclise zide mecdihümaya hükm

Şehrköy kazâsına tabi Şeşni-i Gayr karyesinde kain bir bab harâb kilisâ eseri üzerine tûlen on beş ve arzen ve kadden onar zira olmak ve biri pencere ve iki kapuya müştemil olmak mesârıfı karye-i merkûme âshâb-ı serveti tarafından tesviye kılınmak üzere Sveti Niko nâmında müceddeden bir bab kilisâ inşasına müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem istîzân kılınmasu karye-i merkûm ede mutevattın Bulgâr ahalisi tarafından istida olunmuş ve memur-ı mahsûsi tayiniyle keşf etdirildiğine göre kilisâ -yı mezbûrun ol vecihle inşasında bir gûna mahzûr ve mazarrat-ı sahîhası olmadığı anlaşılmış idüğünden icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede’l-istîzân ol vechile bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye-i mülükâneme müte’allik ve şeref sudûr olmuş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine’l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve fi’l-vâki’ mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve

mesârıf-ı inşâ'iyesi için ber-vechi muharrrer âshâb-ı servet taraflarından tesviye olunacak âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile aczete-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi verilen işbu emr-i 'âlîşânım tevkîf olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arına mübâdiret eyleyesiz

Fi 2 Muharrem sene 1287

No: 122

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Bosna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı Zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Safvet Paşa iclâlehu ve rütbe sâniyye âshâbında İzvornik sancâğı mutasarrıfı ve Mustafa Efendi dame mecîduhuya ve Biriçka Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Biriçka kazâsına tabi Naliçe Karyesinde kain bir bab harâb latin kilisası arsa üzerine tûlen otuz ve arzen on dört ve kadden sekiz zira olmak ve mesârıf-ı inşâ'iyesi kaza-i mezkûr dâhilinde kain çend aded kurâ ile Kale kazâsına tabi Markobek Pole Karyesi ahalileri tarafından rızalarıyla tesviye olunmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı husûsuna istida olunmuş ve kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle inşasınca bir gûna mahzûru olmadığı anlaşılmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata inha olunmuş ve keyfiyet denilerek

aslına tatbiken

Sayfa no:44

No:123

Bir sûreti

Edirne Vilayeti Valisi vezir Asım Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan İslimiye sancâğı mutasarrıfı ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânın ha'iz ve hâmili Cavid Paşa dâme ikbâlehuya ve İslimiye kazâsı nâ'ib i ve müftüsü vesâ'ire

İslimiye Kazâsına tabi Germiyanlı karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından mülk menzil havlusunda tûlen yirmi üç ve arzen on üç ve kadden yedi zira ve dokuz pencere ve iki kapuya müştemil olmuş ve ahşab olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı karye-i mezbûre ahali-i gayrı müslimesi taradından istida olunması üzerine kilisâ-yı mezbûrun inşasında bir gûna mahzuru olmadığı gibi lede'l-keşf yirmi bin kuruş masrafla vücuda geleceği ve meblağ-ı mezbûr umum ahaliye dokunulmaksızın karye-i merkûm enin ehli serveti tarafından tesviye ve i'tâ olunacağı ve kilisâ-yı mezbûr ahali-i merkûmeden birinin terk eylediği mülk menzil havlusuna inşa kılınacağı mahallinden bâ-mazbata inha olunmuş ve keyfiyet denilerek kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen inşası istida eden millete mahsûs olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu ve âshâb-ı servet taraflarından verilecek âkçeye mukaddemâ denilerek

kezâlik

No:124

Bir sûreti

Yine vali ve mutasarrıf-ı müşârunileyha ve Kırkkilisâ kazası nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Kırkkilisâ Kasabası mahallâtından Derekenarı Mahallesinde mutevattın Bulgâr milletinin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi dokuz ve arzen on altı ve kadden sekiz

zira ve on dört pencere ve üç kapuya müştemil olmak üzere Sveti İsporodon nâmında müceddeden bir bab kilisânın inşası istida olunmuş ve üzerine kilisâ -yı mezbûr mahalle-i mezkûr ahalisinden Kiryak nam kimesnenin rızasıyla terk eylediği bir bab mülk menzil üzerine inşa oluncağı ve Hristiyan Mahallesinde bulunduğu cihetle inşasında bir gûna mahzûr olmadığı ve lede'-keşf otuz beş bin üç yüz kuruş masrafla vücuda geleceği ve meblağ-ı mezbûr umum ahaliye dokunulmaksızın karye-i merkûm e muteberanından on üç nefer kesan tarafından tesviye kılınacağı mahallinden bâ-mazbata inha olunmuş ve keyfiyet denilerek kilisâ yapılacak menzil-i mezkûr fi'l-vâki' mülk olarak müstakilen merkûm Kiryak'ın uhdesinde olub hüsn-ı rızasıyla terk eylediği ve âher kimesnenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için mezbûrun on üç nefer kesan tarafından tesviye kılınacağı beyân âkçeye dahi mukaddemâ denilerek

kezâlik

No:125

Bir sûreti

Prizrin Vilayeti Valisi ve Niş sancâğı mutasarrıfı müşârünileyhümaya ve Şehrköy Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Şehrköy kazâsına tabi Govişi karyesinde kain kilisânın dıvarlarıyla bazı mahalleri harâb olduğundan mesârıfı tamiriyesi dört beş nefer âshâb-ı servet taraflarından tesviye olunacak ve ahaliden âkçe vesâ'ir istenilmemek üzere sened i'tâ olunmuşolduğundan tamirine müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınmasu karye-i merkûme ahalisi tarafından istida olunması üzerine memur-ı mahsûsi irsaliyle keşf ve muayene etdirildiğine göre kilisâ -yı mezkûrun fi'l-hakîka bazı yerleri terk olunmuş ve tûlen on iki ve arzen on ve kadden dört zira ve dört pencere ve bir kapuya müştemil ve muhtaç-ı tamir olduğu misillü kilisâ -yı mezbûr ebniyesi dıyk bulunduğundan bina ve inşâsını bilen kimesne olmadığından el-haletü hazihi Bulgâr milletine mahsûs Sveti Tervice

nâmında bulunduğundan icrâ-yı icâbı zımnında tamir ve termimine muhalefet olunmaması denilerek

Kezâlik

No:126

Bir sûreti

Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Kıbrıs Cezîresi mutasarrıfı ve ikinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânın ha'iz ve hâmili Said Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Lefkoşa Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü vesâ'ire

Lefkoşa mahallâtından Kafesli Mahallesinde kain Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Hristiyan kilisasının harâb ve zâten dıyk olması cihetleriyle tevsi'an ve tecdidine müsâ'ade buyrulması Kıbrıs Cezîresi baş piskoposluğu tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve lede'l-keşf kilisâ-yı mezbûrun esası kadîmi tûlen yrimi yedi ve arzen yirmi ve tuluna ilâve olunacak mahal dahi kilisâ-i mezbûrun tetimmesinden olarak sekiz zira mimariden 'ibâret olduğu ve tecdid ve tavsiinde bir gûna mahzûr olmadığı anlaşılmış olduğundan idüğünden icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata inha olunmuş denilerek kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm tevsi ve inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve ilâve olunacak mahal hâricden olmayarak kilisâ-yı mezbûrun tetimmesinde bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ve fi'l-vâki' bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dil kılınan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve zira'larını tecavüz etmemek ve kaddî dahi derece-i kifayede olmak üzere denilerek tecdîden ve tavsian bina ve inşasına

kezâlik

(24)

Sayfa no:45

No:127

Bir sûreti

Yine mutasarrıf-ı müşârünileyh ve Lefkoşa Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü vesâ'ire

Lefkoşa mahallâtından Feneraltı Mahallesinde kain Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Hristiyan kilisasının harâb ve vakıfen dahi dıyk olması cihtleriyle tecdîden ve tavsian müsâ'ade buyrulması Kıbrıs Cezîresi baş piskoposluğu tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve lede'l-keşf kilisâ-yı mezbûrun esası kadîmi tûlen kırk üç ve arzen otuz beş ve tuluna ilâve olunacak mahal dahi kilisâ -i mezbûrun tetimmesinden olarak on yedi zira mimariden 'ibâret olduğu ve tevsi' ve tecdidinde bir gûna mahzûr olmadığı anlaşılmış olduğun icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata inha olunmuş ve keyfiyet denilerek tecdîden ve tavsian bina ve inşasına bâlâda ki sûrete tatbiken

No:128

Diyarbakır Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehuye ve Şiro Kazâsı nâ'ib ve müftü zide ilmühüma ve a'zâ-yı meclisi zide mecidühüma hükm

Beşiri Kazâsına tabi Kefroz karyesinde mutevattın Ermeni milletinin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi beş ve arzen on sekiz ve irtifaen on iki zira olmak üzere bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham kılındığı Ermeni patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapilacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdanbeher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin bu tarafa bildirilmesi kanun muktezâsından bulunmuş olduğundan naşi keyfiyet taraf-ıeşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân kilisâ -yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi

üzerine ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhimsiz kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mutasarrıfının rızası olduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahihası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tul ve arz ve kaddî zirâ'larının tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a gelmemek üzere müceddeden bina ve inşasına hiçbir tarafdan müdahele ve mümana'at olunmaması ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu halde dahi işbu emr-i 'âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işarına mübâdiret eyleyesiz

Fi 27 Cemazi'elahir sene 1287

No:129

Bir sûreti

Sivas Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir el-Hacc İzzet Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye mütemayyizi âshâbından Karahisar-ı Şarki sancâğı mutasarrıfı İzzet Bey zide uluhuya ve Suşehri kazâsı nâ'ib i ve müftü vesâ'ire

Suşehri Kazâsına tabi Tümidin karyesinde mutevattın Ermeni teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi bir ve arzen on dört ve irtifaen on zira ve kargir olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

Sayfa no:46

No: 130

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuya ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Resne kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm

Resne Kazâsına tabi Carzor karyesinde kain Sveti Nikola dimekle ma'rûf bir bab Bulgâr kilisâ harâb olduğundan hademiyle üss-i asliyesi üzerine tûlen otuz bir ve arzen yirmi bir ve kadden on dört zira mimari ve on sekiz pencere ve üç kapuya müştemil olmak tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Bulgâr meclis-i muvakkati tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân kilisâ -yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzerine ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhsiz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile acze-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek üzere tecdîden bina ve inşasına hiç bir tarafdan mümâna'at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı sûrette dahi işbu emr-i 'âlîşânım ahz kılınarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işar kılınması husularına dikkat ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 25 Muharrem sene 1287

No: 131

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhüma

Resne Kazâsına tabi Dirmeni Karyesinde kain Sveti Yorgi dimekle ma'rûf bir bab kadîm Bulgâr kilisasının harâbiyeti ve zâten dahi dıyk olması cihetleriyle tûlen yirmi sekiz ve arzen on dokuz ve kadden on iki zira mimari ve on sekiz pencere ve üç kapuya müştemil olmak üzere tecdîden ve tevsi'an bina ve inşâsı zımnında kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayarak kilisâ-yı mezkûr tetimmesinden bulunduğu ve vakıf dâhilinde olmadığı ve tevsi' halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden denilerek tecdîden ve tavsian bina ve inşasına hiç bir tarafdan denilmesi ve emr-i ali âhz olunması

aslı gibi

No: 132

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf-ı mûma-ileyhümaya ve Persepe Kazâsı nâ'ib ve müftüsü vesâ'ir

Perespe Kazâsına tabi Pere Ducine karyesinde kain Sveti Arhangel dimekle ma'rûf bir bab kadîm Bulgâr kilisasının harâbiyeti ve zâten dahi dıyk olması cihetleriyle tûlen yirmi bir ve arzen on altı ve kadden on iki zira mimari ve on iki pencere ve üç kapuya müştemil olmak üzere tecdîden ve tevsi'an bina ve inşâsı zımnında bâlâda ki sûrete tatbiken emr-i ali ahz kezâlik

No: 133

Bir sûreti

Prizrin Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânınna ha'iz ve hâmilolan vezir İsmail Rahmi Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Üsküb sancâğı mutasarrıfı Raşid Paşa dâme ikbâlehuya ve Üsküb kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Üsküb Kazâsına tabi Batışka karyesinde vaki Bulgâr Mahallesinde mutevattın Bulgâr teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından karye-i mezbûre derununda mülk arsa üzerine tûlen yirmi bir ve arzen on dört ve kadden on beş zira mimari ve on dokuz pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere Sveti Bogrodoviç nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mahsûs olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm Mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde denilerek emr-i ali ahz

Kezâlik

(25)

Sayfa no:47

No:134

Bir sûreti

Prizrin Vilayeti Valisi müşârünileyh ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Niş sancâğı mutasarrıfı ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânının ha'iz ve hâmili Abdurrahman Paşa dâmen-ı mu'allaya ve İvranya Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

İvranya Kazâsına tabi Kasovişte karyesinde kain Sveti Yivan dimekle ma'rûf bir bab kadîm Bulgâr kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi bir ve arzen on dört ve kadden sekiz zira mimari ve sekiz pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere tecdîden bina ve inşâsı zımnında emr-i ali ahz kezâlik

No:135

Bir sûreti

Mîr-i mîrân-ı kirâmdan Debre sancâğı mutasarrıfı Raşid Paşa dâme ikbâlehuya ve Debre-i Bala kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Debre-i Bala Kazâsına tabi Dibonova karyesinde kain Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti ve zâten dahi dıyk olması cihetleriyle tûlen otuz altı ve arzen on sekiz ve kadden yirmi zira ve on iki pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere tecdîden ve tevsi'an bina ve inşâsı Rum patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunduğu beyânıyla kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayarak kilisâ-yı mezkûr tetimmesinden bulunduğu ve vakıf dâhilinde olmadığı ve tevsi' halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde denilerek tecdîden ve tavsian bina ve inşasına emr-i ali ahz

kezâlik

No:136

Bir sûreti

Edirne Vilayeti Valisi vezir Asım Paşa iclâlehuye ve Dimetoka kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Dimetoka Kazâsına tabi Ortaköy karyesi hâricinde kain Aya Kostanti nâmında münhadim rum kilisası eseri üzerine tûlen yirmi dört arzen on iki ve kadden altı zira' ve altı pencereye müştemil olmak üzere nam-ı mezkûr ile müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı Rum patrîkhânesi tarafından istida olunmuş olması cihetiyle kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde müesses olan usul ve ka'ideye denilerek emr-i ali ahz

Kezâlik

No:137

Bir sûreti

Mütemeyyizan-ı rical-ı devlet-i aliyyeden Kocaeli sancâğı mutasarrıfı Hasan Bey dâme ‘ulûhuya ve Yalakabad kazâsı nâ’ib i ve müftüsüne

Yalakabad Kazâsına tabi Kızderbendi karyesinde kain Aya Praşkovi dimekle ma’rûf bir bab Rum kilisası harâbiyeti cihetiyle tûlen otuz iki arzen yirmi ve kadden on iki zira’ olmak üzere tecdîden ve tavsian bina ve inşâsı Rum patrîkhânesi tarafından istida olduğu beyânıyla kilisâ-yı mezbûr mine’l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayarak kilisâ-yı mezbûr tetimmesinden bulunduğu ve vakıf dâhilinde olmadığı ve tevsi’ halinde mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde müesses olan usul ve ka’ideye denilerek tecdîden ve tavsian bina ve inşasına emr-i ali ahz

Kezâlik

No:138

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan vezir Sabri Paşa iclâlehuye ve Preşte kazâsı nâ’ib i ve müftüsüne vesâ’ire

Preşte kazâsına tabi Liyaniçe karyesinde kain Aya Nikola dimekle ma’rûf bir bab Rum kilisası harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi sekiz arzen on altı ve kadden dokuz zira’ olmak üzere müceddeden bina ve inşâsı Rum patrîkhânesi tarafından istida olunmuş olduğu beyânıyla emr-i ali ahz

Kezâlik

Sayfa no: 48

No:139

Bir sûreti

Trabzon Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan veziri Muhlis Paşa iclâlehuye ve Yomra Kazâsı nâ'ibi ve müftüsüne vesâ'ire

Yomra kazâsına tabi Tak karyesinde kain bir bab Ermeni kilisası harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi arzen on iki ve irtifaen sekiz zira' olmak üzere tecdîden bina ve inşâsı Ermeni patrîkhânesi canibinden istida olduğu beyânıyla emr-i ali ahz

Kezâlik

No:140

Der-saadetim zabtiye müşîri olup birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hüsnü paşa iclâlehuya ve İstanbul kadısına hükm

Kumkapu'da Nişancı Mahallesi civarında Ermeni milletine mahsûs kızı mektebi hâr olduğundan iki bab odanın daha ilâve bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması Ermeni patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve mahal-ı mezkûr mukaddem ve muahhar keşf ve muayene etdirildikde merkez olunan mekteb yedi arşun kaddî nde olub ittisalinde bu kere kargir olarak iki yüz on arşın terbiinde ve yedi arşun kaddî nde bir kat mekteb daha ilâve etdirileceği ve mekteb-i mezkûrun etraf-ı erbası Hristiyan haneleri olarak kimesneye mazarratı olmadığı ifade ve beyân ve ol babda tanzim ve tersim kılınan harîtası takdîm kılınmış olduğuna naşi keyfiyet taraf-ı eşref-i padişaheneme arz ile lede'l-istîzân ol vecihle icrâ-yı iktizâsına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki müşîr-i müşâr ve Mevlana-yı mûma-ileyhümasiz mekteb-i mezkûra ilâve olunacak mahal müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası

bulunmadığı halde ilâvede olunacak ve tevsiana mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyet nin iş'arına mübâdiret eyleyesiz

Fi 17 Muharrem sene 1287

No:141

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Sarıköy nam-ı diğer Çarşamba kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm

Sarıköy nam-ı diğer Çarşamba kazâsına tabi Aya Praşkovi karyesinde kain Aya Tanaş dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisânın harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi dört ve arzen on üç ve kadden on iki zira olmak üzere tecdîden ve tavsian bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham kılındığı Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve ol vecihle inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzerine ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhsiz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm tecdid ve tevsi'ini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayarak kilisâ-yı mezbûr tetimmesinden bulunduğu ve vakıf dâhilinde olmadığı ve tevsi' halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile aczete-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere tecdîden ve tavsian bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arına müba'adet eyleyesiz

Fi 23 Cemaziyyelahire sene 1287

(26)

Sayfa no: 49

No:142

Bir sûreti

Yine Selanik Vilayeti Valisi müşârünileyhe ve Manastır sancâğı mutasarrıf ve Manastır kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Manastır kazâsına muzaf Levic? karyesinde kain Aya Nikola dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisâ harâbiyeti ve ahali-i mevcudeye gayrı kafi olduğundan ittisalinde bulunan mezarlıkdan ilâve olunmak üzere tûlen otuz beş ve arzen yirmi beş ve kadden on dört zira olarak tecdîden ve tevsi'an bina ve inşâsı zımnında kilisâ ve mezarlık mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve ilâve olunacak mahal dahi milet-i merkûmeye mahsûs ve müstakil mezarlıkdan bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilide olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi denilerek

Aslı gibi

No:143

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf-ı mûma-ileyhümaya ve Manastır kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Manastır kazâsına tabi Magarova karyesinde kain Aya Dimitri dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisası harâb ve dıyk olduğundan kadîm Aya Yorgi kilisasının eseri üzerine tûlen yirmi beş ve arzen on sekiz ve kadden on iki zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr eseri mevcud olarak mine'l-kadîm

müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilide olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı denilerek müceddeden bina ve inşasına

Kezâlik

No:144

Bir sûreti

Edirne Vilayeti Valisi vezir Asım Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyi payelülerinden Tekfurdağı mutasarrıfı Tevfik Paşa dâmen-i muallaya ve Midye kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Midye kazâsında kain Aya Andriya dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen otuz ve arzen yirmi ve kadden on iki zira olmak üzere tecdîden bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilide olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı denilerek bina ve inşasına

Kezâlik

No:144

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Akif Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye mütemeyyizi âshâbından Tırnovi sancâğı mutasarrıfı Haydar Bey zide uluhuya ve Tırnova kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Tırnova Kazâsına tabi Dıragan karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin bir bab kilisâ ları var isede cümlesinin isti'âya gayrı kafi idüğünden kilisâ bi-gayr olunan mahalde tûlen otuz ve arzen on üç ve kadden dokuz arşun olmak levazımatı karyece tedârik ve tehiye ve mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi âshâb-ı servet tarafından ianeten verilmiş

olan on beş bin kuruş mevcud bulunduğundan bahisle müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahali-i merkûme tarafından istida olunması üzerine tahkîkât-ı lazıme lede'l icrâ kilisâ yapılacak mahal arazi-i haliye-i miriyyeden olub mahal ve mevkice vesâ'ir sûretle bir gûna mahzûr ve mesârıfı olmadığı ve meblağ-ı mezbûr mevcud idüğünden ol babda tanzim olunan resm leffen takdîm kılınmış idüğünden icrâ-yı icâbı mahallinden inha ve istîzân kılınmış olub mezkûr Dıragan karyesi Dıragane namıyla tımar dâhilinden ârâzi-i mîriyyeden olduğu kayden tesbit etmiş ve kilisâ inşası istida olunan mahal arazi-i haliye-i miriyeden idüğü reviş-i halden anlaşımış ve bu makule arazi-i haliyye-i miriyenin üzerine ebniye inşa olunmak üzere canib-i miri için senevi mukataa-i zemin takdîriyle bâ-mu'accele taleblüsüne ihale ve tefvizi muvaffak-ı usul ve nizâm bulunmuş ve mebhûsün-ı anh olan arazi için dahi emsâli misillü senevi mukataa-i zemin takdîr ve tahsiliyle kilisâ inşası re'ye menût idüğü ki defter-i emaneti canibinden ifade ve beyân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ber-minval-i muharrer icrâsı husûsuna emru irade-i seniyye-i mülükânem müte'allik şeref-sudûr eylemiş olmağın

Sayfa no:50

siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriye-i haliyeden olub kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve fi'l-hakîka mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve karyece tedârik ve tehiye olunan levâzımat ile âshâb-ı servet tarafından ianeten ve nakden verilub mevcud idüğü gösterilen meblağ-ı mezbûr müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına irade-i ruhsât olunması ve arazi-i haliye-i miriye-i mezkûre memuru maarifeti ve usul ve emsâli cihetiyle canib-i miri için senevi ne mikdâr mukataa-i zemin takdîr oluncak ise mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânım bi't-tevkîf

keyfiyet nin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'ar kılınması husularına dikkat ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 8 Receb sene 1287

No: 146

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Varna sancâğı mutasarrıfı Hasan Paşa dâmen-i mu'allaya ve Balçık kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmuhumaya vesâ'ire

Balçık Kazâsına tabi Kovarine karyesinde Bulgâr milletine mahsûs olmak üzere bi-hesesab-ı terbi bin dört yüz kırk dört kuruş arazi-i haliye üzerine yarım kargir olarak inşa oluncak mekteb nihayet sekiz bin kuruş masrafla husule geleceği ve meblağ-ı mezbûr muteberan-ı millet tarafından iane tarikiyle tedârik olunarak el-yevm mevcud bulunduğundan mekteb-i mezbûrun inşasına müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması mukaddemâ bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunması üzerine keyfiyet mahallinden lede'l-istilam icrâ kılınan keşf ve muayenede mahal-ı mezkûr fence ve şekl-i şube müteharrik heyetinde olarak iki tarafı otuz ikişer ve bir tarafı yedi ve diğer tarafı kırk dört zira olub bi'l-hesab altı yüz seksan sekiz buçuk ve kaddî beş arşun itibarıyla cem'an üç bin dört yüz kırk iki buçuk ziradan 'ibâret odluğu ve bir gûna mahzûru olmayub cevanib-i erbası Bulgâr milleti haneleriyle muhat idüğü ve kimesneye faideli mahal olmadığı gibi ilerüsü dahi beş bin zira vüsatında meydan kalacağı ve kıymeti ancak beş yüz kuruş kadar idebileceği ve harîta-i mevkiyesi dahi leffen takdîm kılınacağı cevaben tevarrüd eden mazbata ve evrak meallerinden anlaşılmış ve mezkûr Kovarine karyesi dahi el-yevm dâhilinde ârâzi-i mîriyyeden olduğu kayden sebt etmiş ve millet-i merkûme için inşas-i istida olunan mahal karye-i mezkûre derununda cevanib-i erbası Bulgâr haneleriyle muhat arazi-i haliyye-i miriyeden olduğu reviş-i halden anlaşılmış ve arazi-i haliyye-i miriyenin üzerine ebniye inşa olunmak üzere canib-i miri için senevi mukataa-i zemin takdîriyle bâ-mu'accele taleblüsüne ihale ve tefvizi muvaffak-ı usul ve nizâm bulunmuş ve mebhûsün-ı anh olan arazi için dahi emsâli misillü mukataa-i zemin takdîriyle ber-

muceb-i inha üzerine mekteb inşası re'ye menût idüğü defter-i emaneti tarafından ifade ve beyân kılınmış olduğu beyân ıyla mekteb yapılacak mahal arazi-i haliyye-i miriyyeden olduğu ve milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve fi'l-hakîka mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi içn âshâb-ı servet tarafından ianeten tedârik ve el-yevm mevcud idüğü gösterilmiş olan âkçe müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde mekteb-i mezkûrun tûl ve arz ve kaddî zira'larını derece-i kifayede olmak ve hadd-ı nizâmiyesini katiyyen tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek üzere mekteb-i mezbûr maa müştemirrat nim kargir olarak bina ve inşasına hiçbir tarafdan müdahele ve mümana'at olunmaması arazi-i haliye-i miriye-i memuru maarifetiyle usul ve nizâm ve emsâline tatbiken canib-i miri için senevi ne mikdâr mukataa-i zemin takdîr olunacak ise mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu halde denilerek

aslına tatbiken

No: 147

İşbu emr-i ali kaza'i zayi' olarak 23 Cemaziyyelahir 1288 tarihinde diğer emr-i ali yazılub başkaca kayd olunmuşdur

Der-saadetim zabtiye müşîri olup birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hüsnü paşa iclâlehuya ve İstanbul kadısı zidet fezaile hükm

Eğrikapu civarında Tekfursarayında Rum kilisasının papas odalarıyla havlusu derununda bulunan bir bab mekteb bundan akdem muhterik olmuş ve kilisâ-yı mezbûr dahi zedelenmiş olduğundan zikr olunan papas odaları mahali terbian yüz yedi arşın yedi parmak ve mektebinin yetmiş beş arşın yirmi parmak ve dahi mahali dahi elli üç zira on üç parmakdan 'ibâret olmak üzere müceddeden bina ve inşâsı ve mezbûr kilisânın dahi tamiriyle beraber etrafına dıvar çekilmesini mukaddemâ Rum patrîkhânesitarafından istida olunmuş ve ol canibde müte'allik ve şeref-sudûr olan

(27)

Sayfa no:51

İrade-i seniyye-i mülükânem mûcebince ruhsâtı hâvi bir kıt'a emr-i şerifim tasdir kılınmış ise de yalnız kilisâ ve papas odaları tamir ve inşa olunarak mekteb-i mezkûunr adem-i kudretleri cihetleriyle bu ana kadar kalmış ve bu kere şunun bunun ianesiyle mekteb-i mezkûrun dahi bina ve inşasına mübaşiret olduğu sırada nizâmete muteberli cihetiyle tatil edilmiş olduğundan icrâ-yı icâbı millet-i merkûme canibinden bu kere istida olunması üzerine tekrar mahal-ı mezkûre memur-ı mahsûsi irsaliyle lede'l-muayene mekteb-i mezkûr seksen beş zira terbiinde ve sekiz arşın kaddînde inşasına berren mübaşiret kılınmış idüğü icrâ kılınan mesahadan ve mahal-i mezkûre milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı gibi İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde bulunmadığı ve mekteb-i zükür kilisâ-yı mezbûr derununda bulunan mekteb olub şimdiye değin inşa olunamayub kalması adem-i iktidarlarından neş'et eylediği ihbarat ve tahkîkât-ı vakıadan anlaşılmış idüğünden mekteb-i mezbûr ziraının tashihiyle akza-yı muktezâsı şehr emaneti canibinden ifade olunmuş ve ol vecihle icrâ-yı husûsuna bu kere dahi emr ve irade-i seniyye-i mülükâneme müte'allik ve şeref-sudûr olmuş ve mûcebince dıyk emr-i şerifim âhz ve battâlda hıfz kılınmış olmağın zikr olunan mektebin ol vecihle inşasına ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki müşîr-i müşâr ve Mevlana-yı mûma-ileyhümasiz ber-minval-i muharrer mekteb-i mezbûr ber-minval-i muharrer yüz seksen beş zira terbiinde ve sekiz arşın kaddî nde olmak üzere bina ve inşâsında nizâmca vesâ'ir bir gûna mahzûru ve mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde bina ve inşasına irade-i ruhsât olunması husularına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 9 Receb sene 1287

No: 148

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Akif Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Sofya

sancâğı mutasarrıfı Es'ad Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Sofya Kazâsı nâ'ib ve müftüsü ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecidühüma hükm

Sofya Kazâsına tabi Mişiniçe karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin dıyk ve münhedim bulunan kilisâ temelleri üzerine tûlen on iki ve arzen sekiz ve kadden beş arşın olmak üzere ve üç pencere ve bir kapuya müştemil bulunmak ve mesârıf-ı inşâ'iyesi ahali-i karye tarafından tesviye olunmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i mezbûre ahalisi tarafından istida olunması üzerine memur-ı mahsûsi irsaliyle lede'l-keşf kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle inşasında bir gûna mahzûr olmadığı anlaşılmış ve resmi dahi takdîm kılınmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz atik ve münhedem kilisâ mine'l-kadîm müceddeden bina ve inşâsını istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve bir gûna vakıf dâhilinde olmayub ve fi'l-vâki' mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı vakiası ahali-i karye tarafından tesviye olunacağı ve müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larının tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle izac olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemek üzere müceddeden bina ve inşasına hiçbir tarafdan müdahele ve mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım bi't-tevkîf keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve iş'arına müba'adet eyleyesiz

Fi 9 Receb sene 1287

No:149

Bir sûreti

Yine vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhüma

Sofya Kazâsına tabi Miroyana Karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin dıyk ve münhedim bulunan kilisâ temeli üzerine tûlen beş ve arzen dört ve kadden üç zira olmak ve iki pencere ve bir kapuya müştemil bulunmuş ve mesârıf-ı inşâ'iyesi ahali-i karye tarafından tesviye olunmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması karye-i mezkûr ahalisi tarafından istida olunması üzerine memur-ı mahsûsi irsaliyle lede'l-keşf kilisâ -yı mezbûrun ol vecihle inşasında bir gûna mahzûru olmadığı anlaşılmış ve resmi dahi leffen takdîm kılınmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş olduğu beyân ıyla

Aslı gibi

No:150

Bir sûreti

Yine vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhüma

Sofya Kazâsına tabi İvretuna? Karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin atik ve münhedim bulunan kilisâ temeli üzerine tûlen on ve arzen sekiz ve kadden beş arşun olmak ve üç pencere ve bir kapuya müştemil bulunmak ve mesârıf-ı

Sayfa no:52

inşâ'iyesi ahali-i karye tarafından tesviye olunmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması karye-i mezbûr ahalisi tarafından istida olunması üzerine mahal-i mezbûre memur-ı mahsûsi irsaliyle lede'l-keşf kilisâ -yı mezbûrun ol vecihle inşasında bir gûna mahzûr olmadığı anlaşılmış ve resmi dahi leffen takdîm kılınmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha olduğu beyânıyla

kezâlik

No:151

Bir sûreti

Yine vali ve mutasarrıf-ı müşârünileyhümaya Radomir Kazâsı nâ'ib ve müftü vesâ'ire

Radomir Kazâsına tabi Yanşor karyesinde kain bir bab kilisâ münhedim olduğundan yerine tûlen on altı ve arzen on bir ve kadden sekiz zira olmak ve yedi pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere Sveti Yivan nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i mezbûr ahalisi tarafından istida olunması üzerine mahal-i mezbûr lede'l-keşf kilisâ -yı mezbûrun o yere inşasında bir gûna mahzûru olmadığı ve mesârıf-ı vakıası karye-i mezbûrun âshâb-ı serveti ve iktidar taraflarından tesviye olunacağı ve tanzim olunan harîtası leffen takdîm kılındığı beyân ıyla icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunduğu beyânıyla mesârıf-ı vakıası âshâb-ı servet taraflarından tesviye olunacağı denilerek

KezâliK

No: 152

Bir sûreti

Yine vali ve mutasarrıf-ı müşârunileyhümaya Köstendil Kazâsı ve nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Köstendil Kazâsına tabi Karasyişte Nâhiyesine muzaf Liste-i Bala karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından münhedim kilisâ ları yerine tûlen yirmi dört ve arzen on iki ve irtifaen dokuz zira ve iki kat olmak ve dokuz pencere ve iki kapuyu müştemil olmak üzere İbos İlyas nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyenin erzan kılınması karye-i merkûm e ahalisi tarafından istida olunması üzerine keşf ve tahkîk olunduğuna göre kilisâ-yı mezbûrun inşası halinde kimesneye mazarratı olmadığı ve mesârıf-ı vakıası dahi ahali-i Hristiyan tarafından verileceği ve resmi dahi leffen irsal kılındığı beyânıyla icrâ-yı icâbı

mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunduğu beyân ıyla münhedem kilisâ mahalle mine'l-kadîm kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub denilerek

Kezâlik

No: 153

Bir sûreti

Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Kıbrıs sancâğı mutasarrıfı ve ikinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan Said Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Lefke Kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Kıbrıs Cezîresinde mutasarrıf Lefke Kazâsına tabi Nemriya karyesinde kain Aya Praşkova dimekle ma'rûf bir bab Hristiyan kilisasının tevsi' ve tecdidine müsâ'ade-i seniyyenin erzan kılınması Cezîre-i merkûm e baş piskoposluğu tarafından bâ-takrir istida olunması üzerine kilisâ-yı mezbûrun lede'l-keşf esas-ı kadîmi tûlen kırk ve arzen on iki kademden 'ibâret olarak bunun temelinden hademi ve kilisâ-i mezbûr tetimmesinden bir mikdâr mahale ilâvesiyle otuz zira tulunda ve yedi zira ârzında müceddden bir bab kilisâ inşa olunacağı ve tecdidinde bir gûna mahzûr olmadığı ve karye-i mezkûre ahalisi cümleten olmasıyla salifü'z-zikr kilisâ da âher milletin medhal ve müşârkati olmadığı inde't-tahkîk anlaşılmış eyledildiğinden icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata inha olduğu beyânıyla kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm tecdid ve tevsiini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı bulunmadığı ve tavsi halinde ilâve olunacak mahal hâricden olmayarak kilisâ-yı mezbûrun tetimmesinde bulunduğu ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz zira'larını tecavüz etmemek ve kaddî dahi derece-i kifayede olmak üzere tecdîden ve tavsian bina ve inşasına ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe denilerek

Kezâlik

No: 154

Bir sûreti

Diyarbakır Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir İsmail Paşa iclâlehuye ve Çüngüş Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Çüngüş Kazâsına tabi Ariş karyesinde kain bir bab Ermeni kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi beş arzen on dört ve kadden on sekiz zira' olmak üzere tecdidi ile beraber iittisaline müceddden bir bab mekteb ve iki bab papas odası bina ve inşâlarına müsâ'ade -i seniyyenin erzan kılınması mahallinden niyaz ve istirham kılındığı Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunduğu beyânıyla kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve müceddeden inşa olunacak

(28)

Sayfa no: 53

mekteb ve odalar hâricden olmayarak kilisâ -yı mezbûrun tetimmesinde bulunduğu ve kilisâ ve mekteb ve odalar İslâm Mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde kilisa-yı mezbûrun tûl ve arz ve irtifai bâlâda gösterilen zira'larını tecavüz etmemek ve mezkûr mekteb ve odaların tul ve arz ve kaddleri zirâ'ları dahi hadd-ı nizâmiyesine tatbiken derece-i kifayede olmak üzere bina ve inşasına hiçbir tarafdan müdahele ve mümana'at olunmaması bundan dolayı kimesneye bir âkçe ve bir habbe denilerek

kezâlik

No: 155

Bir sûreti

Yine Diyarbakır Vilayeti Valisi müşârünileyh ve Siverek Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Siverek Kazâsında kain Ermeni milletine tabi bir bab Süryani milleti kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi beş arzen on beş ve irtifaen on dört zira' olmak üzere tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyenin erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu ermeni patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş olduğu beyânıyla kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm Mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tul ve arz ve irtifai zirâ'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile

kezâlik

No: 156

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Akif Paşa iclâlehuye ve rical-i devlet-i aliyyeden Tulca sancâğı mutasarrıfı İsmail Bey dâme 'ulûhuya ve Köstence Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Köstence Kasabasında mütemekkin Katolik milleti için kilisâ inşa olunmak üzere Fenar kulesi civarındaki arazi-i haliyeden itası istida olunan mahalin İslâm haneleriyle muhat olması cihetiyle oraya inşası caiz olamayacağından keyfiyet mahallinden lede'l-istilam memleket harîtasının on dördüncü odasında bulunan bin beş yüz zira arsa-i haliye mahzûrdan salim görülmüş ve yapılacak kilisânın tulu otuz iki ve genişliği on altı ve yüksekliği yirmi kadem olacağı gibi etrafına divar keşide kılınacağı beyânıyla icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân olunması ve mezkûr Köstence Kasabası hass-ı hümayun dâhilinden ârâzi-i mîriyyeden olduğu kayden tesbit etmiş ve kilisâ inşası istida olunan mahalli arazi-i haliye-i miriyeden idüğü reviş-i halden anlaşımış ve bu makule arazi-i haliyye-i miriyenin üzerine ebniye inşa olunmak üzere canib-i miri için senevi mukataa-i zemin takdîriyle bâ-mu'accele taleblüsüne ihale ve tefvizi muvaffak-ı usul ve nizâm bulunmuş ve mebhûsün-ı anh olan arazi için dahi emsâli misillü mukataa-i zemin takdîr ve tahsisi lazım geleceği defter-i emaneti

canibinden bildirilmiş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münîf üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal arazi-yi haliye-i miriyyeden ve orası millet-i merkûmeye mensûb olub millel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve fi'l-hakîka mahal ve mevkice halen ve istikbalen bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve etrafına keşide olunacak dıvarın irtifai dahi derece-i kifayede yani iki buçuk nihayet üç zira olmak ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına hiçbir tarafdan müdahele ve mümana'at olunmaması ve arazi-i haliye-i miriye-i mezkûreye memuru maarifetiyle usul ve emsâline tatbiken canib-i miri için senevi ne mikdâr mukataa-i zemin takdîr olunacak ise mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânım bi't-tevkîf keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'arına mübâdiret eyleyesiz

Fi 24 Receb sene 1287

Sayfa no: 54

No: 157

Der-saadetim zabtiye müşîri olup birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hüsnü paşa iclâlehuya ve Galata kadısı zidet fezaile hükm

Arnavud Köyünde kain Aya İlya Ayazma nam mahalde tûlen yirmi beş ve arzen on iki ve kadden on zira olmak üzere müceddeden bir bab Rum Kilisası bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından istirham olunduğı Rum patrîkhânesicanibinden bâ-takrir istida olunmuş ve mahal-ı mezkûr muayene ve mesaha etdirildikde zikr olunan kilisâ tûlen yirmi ve arzen on yedi ve kadden on zira ki terbian

üç yüz kırk zira ve kargir olarak bir bab kilisâ inşa oluncağı mahal-ı mezkûr vakıf dâhilinde olmayub mülk bulunduğu ve millet-i merkûmeye aid olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde bulunmadığı ve mezkûr Ayazma'ya muttasıl inşa kılınacağından ve millet-i merkûmenin taht-ı tasarrufunda bulunduğundan halen ve istikbalen bir güna mahzuru ve muzarratı olmadığı tahkikat-ı vakıası anlaşılmış ve tanzim kılınan haritası dahi şehir emaneti tarafından takdîm kılınmış olduğundan keyfiyet-i taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki müşîr-i müşâr ve Mevlana-yı mûma-ileyhümsüz ber-minval-i muharrer mahal-i mezkur vakıf dâhilinde olmayub sırf mülk ve Rum milletine mensûb olduğu ve inşa olunacak kilisânın vasi' terbian üç yüz kırk arşundan 'ibâret olarak halen ve istikbalen bir gûna mahzûru ve mazarratı olmadığı halde harîtasının gösterildiği vecihle bina ve inşasına hiçbir tarafdan müdahele ve bundan dolayı kimesneden bir âkçe ve bir habbe aldırılmaması husûslarına dikkat ve hilâfından tevkî ve müba'adet eyleyesiz

Fi 1 Şaban 1287

No: 158

Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Kıbrıs Cezîresi sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı zî-şânının ikinci rütbesinin ha'iz ve hâmilolan Said Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Gilan Kazâsı nâ'ib i zide ilmühüya hükm

Kıbrıs Cezîresine muzaf Gilan Kazâsına tabi Luka karyesinde kain Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Hristiyan kilisasının tevsi' ve tecdidine müsâ'ade -i seniyyenin erzan kılınması Cezîre-i merkûm e baş piskoposluğu tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve kilisâ-yı mezbûrun lede'l-keşf zâten dıyk olduğundan temelinden hdemi ve kendü tetimmesinden tûlen yirmi ve arzen dokuz mimari mülk ilâvesiyle müceddden bir bab kilisâ bina ve inşa olunacağı ve tevsi ve tecdidinde bir gûna mahzûr olmadığı ve karye-i mezkûre ahalisi cümleten Hristiyan olmasıyla salifü'z-zikr kilisâ da âher milletin medhal ve müşârkati olmadığı inde't-tahkîk anlaşılmış olduğu mahallinden bâ-mazbata

inha olunmuş ve ol vecihle icrâsı husûsuna emr ve irade-i seniyye-i mülükânem müte'allik ve şeref-sudûr eylemiş olmağın siz ki mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib -i mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm tecdid ve tavsiini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve tavsi halinde ilâve olunacak mahal hâricden olamayarak kilisâ-yı mezbûrun tetimmesinde bulunduğu ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde tûl ve arz ve kaddî zira'ları derece-i kifayede olarak hadd-ı nizâmiyesine katiyyen tecavüz etmemek üzere tecdîden ve tavsian bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veya âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım bi't-tevkîf keyfiyet nin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'ar kılınması husûslarına dikkat ve hilâfından tevkî ve müba'adet eyleyesiz

Fi 6 Şaban 1287

(29)

Sayfa no: 55

No: 159

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Tuna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Sofya sancâğı mutasarrıfı Es'ad Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Dubniçe Kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne ve a'zâ-yı meclis-i memleket zide mecdihuma hükm ki

Dobniçe Kazâsına tabi Koca-i Sagir karyesinde dıyk ve harâb kilisâ mahalince on dört zira tulunda ve on zira ârzında ve sekiz zira irtifainde olmak ve beş pencere ve iki kapıya şamil olmak ve mesârıf-ı inşâ'iyesi karye-i mezkûre sakinlerinden Petron ve Zehazin ve Aşuyim nam kimesneler taraflarından tesviye olunmak üzere Sveti Nikola nâmında bir bab kilisâ inşa olunacağı ve hiç bir gûna mahzûru olmadığı ve resmi dahi

leffen takdîm kılındığı beyânıyla icrâ-yı icâbı mahlinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşârünileyh ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz dıyk ve harâb kilisâ mine'l-kadîm inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve bir gûna vakıf dâhilinde olmayub fi'l-hakîka mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi balada zikr olunan vecihle merkûm an taraflarından tesviye olunduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek üzere müceddeden bina ve inşasına hiçbir tarafdan müdahele ve mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânın bi't-tevkîf keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve işarıına mübâdiret eyleyesiz

Fi 20 Şaban 1287

No:160

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuya ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbalehuya ve Manastır kazâsı nâ'ib ve müftüsüne ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm

Manastır Kazâsına tabi Dragos karyesinde kain tûlen on yedi ve arzen yedi buçuk ve kadden üç ziradan 'ibâret bulunan bir bab kilisânın harâbiyeti cihetiyle heyet-i asliyesinin tuluna beş ve ârzına dört buçuk ve kaddî ne üç zira ilâvesiyle inşa olunacağı ve mesârıf-ı vakıası keşişhane canibinden tesviye olunacağı ve hiçbir gûna mahzûru

olmadığı ve resmi dahi leffen takdîm kılındığı beyânıyla icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha olduğu beyân ıyla kilisâ -i mezbûr mine'l-kadîm tecdid ve tavsiini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve ilâve olunacak mahal hâricden olmayarak kilisâ-yı mezbûrun tetimmesinden olduğu ve vakıf dâhilinde dahi olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi ber-minval-i muharerrer keşişhane canibinden tesviye olunacağı halde maa tevsi bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere tecdîden ve tavsian bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe denilerek

No:161

Bir sûreti

Yine Vali- müşâr ve mutasarrıf-ı mûma-ileyhümaya ve Manastır kazâsı nâ'ib ve müftüsüne ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya

Manastır Kazâsına tabi Lahmiye karyesinde kain Kasım Davis Dimitri dimekle ma'rûf bir bab Hristiyan kilisânın muhterik olması cihetiyle tûlen yirmi üç buçuk ve arzen on üç buçuk ve kadden altı zira olmak üzere inşa olunacağı ve mesârıfı dahi karye-i mezbûre ahalisinden Tarayçe ve Dimitre ve Zisyo taraflarından meccanen tesviye ve ifa kılınacağı ve mahzûrdan salim idüğü lede'l-keşf ve'l-muayene anlaşılmış ve resmi dahi leffen kılınmış olduğu beyân ıyla icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât

Sayfa no: 56

inha olduğu beyân ıyla kilisâ -i mezbûr mine'l-kadîm tecdiddini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve bir gûna vakıf dâhilinde olmayub fi'l-hakîka mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi merkûm un taraflarından tesviye olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile denilerek

kezâlik

No: 162

yine Tuna Vilayeti Valisi ve Sofya sancâğı müşârünileyhüma ve Radomir kazâsı nâ'ib ve müftüsüne ve a'zâ-yı meclise zide mecdihümaya hükm

Radomir kazâsına tabi İsrakofça karyesi ahali-i gayrı müslimenin ma'bedleri olmadığından karye-i mezkûre kenarında tûlen yirmi dört ve arzen on iki ve kadden yirmi zira olmak ve on iki pencere ve iki kapuya müştemil bulmak üzere Sveti Bogrodiniçe nâmında müceddeden bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûme ahalisi tarafından vuku-bulan istida üzerine memur-i mahsûsi irsaliyle keşf ve muayene olundukda kilisâ yapılacak mahal karye-i mezkûre kenarında arazi-i haliyeden olduğu gibi inşası halinde dahi hiç bir gûna mahzûr olmadığı ve tanzim olunmuş olan harîtası dahi leffen takdîm kılınmış idüğünden icrâ-yı icâbı bâ-mazbata mukaddemâ inha ve istîzân olunmuş olduğundan keyfiyet mahallinden lede'l-istilam mahal-ı mezkkur ahalisinin iktizâsı için terk ve tahsis kılınan yerlerden olmayub karye-i mezkûre ahalisi mine'l-kadîm orada eyyam-ı mahsusalarında icrâ-yı ayin edegeldikleri ve üç dönümden 'ibâret olub iki yüz kuruş kıymet bulunduğu ve kilisâ-yı mezkûre mesârıf-ı inşâ'iyesi karye-i mezbûre ahali-i gayrı müslimenin âshâb-ı serveti taraflarından tesviye kılınacağı ve karye-i mezkûre tımar dâhilinde arazi-i miriyyeden oldığı kilisâ inşası istida olunan mahal dahi karye-i mezkûre dâhilinde arazi-i haliye-i miriyeden idüğü cevaben tevarrüd idüb tahrîrât ve mazbata meallerinden anlaşılmış ve bu makule arazi-i haliyye-i miriyenin üzerine ebniye inşa olunmak üzere canib-i miri için senevi mukataa-i zemin takdîriyle bâ-mu'accele taleblüsüne ihale ve tefvizi muvaffak-ı usul ve nizâm bulunmuş ve mebhûsün-ı anh olan arazi için dahi emsâli misillü mukataa-i zemin takdîr ve tahsisiyle ber-mûceb-i inha kilisâ inşası re'ye menût idüğü defter-i emaneti tarafından ifade ve beyân kılınmış olduğu beyânıyla kilisâ yapılacak mahal fi'l-vâki' arazi-i haliyye-i miriyeden olduğu ve millel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi karye-i merkûm e ahali-i gayrı müslimesi olub âshâb-ı servet taraflarından tesviye

olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemek ve arazi-i haliyye-i miriyye memur maarifetiyle ve emval ve nizâm ve emsâline tatbiken canib-i miri için senevi ne mikdâr mukataa-i zemin takdîr olunacak ise mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânım denilerek

Kezâlik

(30)

Sayfa no: 57

No: 163

Prizrin Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânınna ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Rahmi Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Üsküb mutasarrıfı Raşid Paşa dâme ikbâlehuya ve Kalkandelen kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne ve a'zâ-yı meclise zide mecdihümaya hükm

Kalkandelen Kazâsına tabi Galata karyesinde kain Aya Nikola dimekle ma'rûf bir bab kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi dört ve arzen on dört ve kadden dokuz ve dokuz pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere tecdîden ve tavsi'an bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûm e ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu ve Rum patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm tecdidini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayarak kilisâ-yı mezbûrun tetimmesinden bulunduğu ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf

inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevkîf en tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına irade-i ruhsât olunması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc kılınmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 15 Şevval sene 1287

No: 164

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Pirlepe kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâyı meclis zide mecdihümaya

Manastır sancâğı dâhilinde Pirlepe Kazâsına tabi Hesradine karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından dıyk ve harâb kilisâ eseri üzerine ve ittisalinde vaki mezarlık mahaline tûlen yirmi altı ve arzen yirmi ve kadden on dört zira olmak üzere Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında maru'z-zikr atik harâb kilisâ ile mezarlık-ı mezbûr mine'l-kadîm kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde bulunmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf inşâ'iyesi mukaddemâ denilerek

aslı gibi

No: 165

Prizrin Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Rahmi Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Debre mutasarrıfı

Raşid Paşa dâme ikbâlehuya ve Debre-i Bala kazâsı nâ'ib ve müftüsüne ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm

Debre-i Bala Kazâsına tabi Zererniçe karyesinde bir bab kilisasının harâbiyeti cihetle heyet-i asliyesi üzerine tamir ve termimi karye-i mezkûre ahalisi tarafından istida olunması üzerine memur-i mahsûsi irsaliyle lede'l-keşf tûlen on beş ve arzen sekiz ve kadden dört arşından 'ibâret ve harâb olduğu ve resmi dahi leffen takdîm kılınmış idüğü mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ol vechile kilisâ-yı mezbûrun tamir ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm tamirini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf inşâ'iyesi dahi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevfikan tesviye olunacak olduğu halde ber-mûceb istida heyet-i asliyesi üzerine tamir ve inşasına irade-i ruhsât olunması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı halde dahi işbu emr-i 'âlîşânım tevkîf olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata

Sayfa no: 58

ve tahrîrât tekrar bu tarafa inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 15 Şevval sene 1287

No:166

Trabzon Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Esad Muhlis Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Canik

sancâğı mutasarrıfi ve nişan-ı mezkûrun ha'iz ve hâmili Hasan Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Bafra Kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne ve a'zâ-yı meclise hükm ki

Bafra Kasabasında mutevattın Rum teb'a-i şahânemin bir bab kilisası mevcud isede ahaliye kâfi olmadığından kasabâ-i mezbûr mahallâtından Saklı Mahallesinde vaki mülk arsa üzerine tûlen yirmi beş ve arzen on beş ve kadden on iki zira olmak üzere Aya Vasil nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması mukaddemâ vaki olan istida üzerine müte'allik olaran irade-i seniyye-i mülükânem mûcebince bir kıt'a emr-i şerifim tasdir kılınmış isede heyetinin tulu tarafının yedi arşun ilâvesiyle tulu otuz iki arşuna iblağ olunacağından bahisle ol babda ruhsâtı havi müceddeden emr-i şerifim tasdiri Rum patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve ol vecihle icrâ-yı husûsuna emr-i irade-i seniyye-i mülükâneme müte'allik ve şeref-sudûr olmuş ve mûcebince atik emr-i şerifim âhz ve battâlda hıfz kılınmış olmağın müceddeden dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal fi'l-hakîka mülk olarak müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve sâhibinin rızâ sının bulunduğuhalde mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınan nizâm-ı mahsûsuna tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan ve bu kere ilâve kılınan tuluyla arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile aczete-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı halde işbu emr-i 'âlîşânım bi'l-ahz tevkîf olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arına mübâdiret eyleyesiz

Fi 2 Zilka'de sene 1287

No:167

Edirne Vilayeti Valisi vezirim Asım Paşa iclâlehuye ve Çirmen kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecidühüma hükm

Çirmen Kazâsına tabi Kozluca karyesinde mutevattın Hrıstiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından dıyk kilisâ asar-ı mevcudesi üzerine tûlen yirmi ve arzen on altı ve kadden altı zira ve on iki pencere ve üç kapuya müştemil olmak üzere Aya Kostanti nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûm e ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişaheneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müceddeden inşası istida eden millete müstakilen mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce dahi bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına irade-i ruhsât olunması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'ac olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı üzere dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işarı husûsuna mübâdiret ve hilâfından teveakki ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 4 Zilka'de sene 1287

(31)

Sayfa no: 59

No:168

Bir sûreti

Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Ahmed Rasim Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Tırhala Sancâğı mutasarrıfı Rıf'at Paşa dâme ikbâlehuya ve Tırhala kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne ve a'zâ-yı meclise

Tırhala kazâsında kain Ofonomiyo nam manastırda vaki Aya Dimitri dimekle ma'rûf bir bab kadîm kilisasının harâbiyeti cihetiyle dıyk duvarları temeli üzerine tûlen otuz beş ve arzen yirmi beş ve kadden on dört zira olmak üzere tecdîden bina ve inşâsı zımnında

Aslı gibi

No:169

Bir sûreti

Trabzon Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Esad Muhlis Paşa iclâlehuye ve Maçka kasbası nâ'ib i ve müftüsüne ve a'zâ-yı meclisi zide mecidühüma

Maçka kazâsına tabi Özi karyesinde kain Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen on sekiz ve arzen on dört ve kadden on iki zira olmak üzere tecdîden bina ve inşâsı zımnında

kezâlik

No:170

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve Vakf-ı Sagir kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Vakf-ı Sagir kazâsına tabi Akbanice karyesinde kain Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen on dört ve arzen ve kadden onar zira olmak üzere tecdîden bina ve inşâsı zımnında

Kezâlik

No:171

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Siroz Sancâğı mutasarrıfı Ali Paşa dâme ikbâlehuya ve Petriç kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Petriç kazâsına tabi Dolya karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından karye-i mezkûre birununda ârâzi-i mîriye üzerine tûlen yirmi beş ve arzen on sekiz ve kadden on iki zira olmak üzere Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması karye-i merkûm e ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunmuş kilisâ yapilacak mahal fi'l-vakî ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdanbeher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahiye 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâne erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki kilisâ yapilacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mutasarrıfının rızası olduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevfiken tesviye olunacak olduğu sûretde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larının tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına irade-i

ruhsât kılınması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemek ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde dahi icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde - i şahâne adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru oldığı halde işbu emr-i 'âlîşânın âhz olunarak

Aslı gibi

No:172

Tuna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Vidin sancâğı mutasarrıfı Aziz Paşa dâmen-i mu'allaya ve Belgradcık Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecîdî hüma hükm

Belgradcık Kazâsına tabi Virçova karyesinde kain bir bab kilisâ karye-i mezbûrede mutevattın ahali-i Hristiyanın isti'abına kaFi olmadığından mesârıf-ı inşâ'iyesi

Sayfa no: 60

Kilisâ-yı mezbûr rehabini canibinden tesviye olunmak üzere kilisâ-yı mezbûr piş-gahında tûlen yirmi dört ve arzen dokuz arşın ve iki sıra taş üzerine esası tutmak ve dıvar ve tavansız saye-bend şeklinde etrafı açık üzeri kiremid puşîdeli bir binanın kilisâ -yı mezbûre ilâve inşasına müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması ahali-i merkûme tarafından vuku' bulan istida üzerine memur-i mahsûs izamıyla keşf ve tahkîk olunarak ebniye-i mezburenin halen ve muvakkaten bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası olmadığı ve karye-i mezbûre ahalisi sırf Hristiyan bulunduğu gibi beş yüz kuruş masrafla vücuda geleceği anlaşılmış olduğundan icrâ-yı icâbı bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem müte'allik ve şeref-sudûr olmuş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhsiz kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm ilâvesini istida eden millete

mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayarak kilisâ -yı mezbûrun tetimmesinden bulunduğu ve vakıf dâhilinde olmayub fi'l-hakîka halen ve muvakkaten bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi ber-vechi muharrer tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz zira'larını tecavüz etmemek ve kaddî dahi derece-i kifayede olmak üzere ol vecihle inşasına irade-i ruhsât olunması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânım tevkîf olunarak keyfiyet nin tekrar der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 22 Zilka'de sene 1287

No:173

Tuna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye mütemayyizi âshâbından Tırnovi sancâğı mutasarrıfı Haydar Bey zide uluhuya ve Lofça kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Lofça Kazâsına tabi olub ahali-i cümleten Hristiyan bulunan Ağlan karyesinde mutevattın ahali-i Hristiyana mahsûs ma'bedleri olmadığından ahali-i merkûm e tarafından müceddeden bir bab kilisâ inşası istida olunmuş ve keyfiyet mahallinden lede'l-istilam mahal-i mezkûr Zeban-gir arazisinden ve bir gûna vakıf dâhilinde olmayub karye-i merkûm e derununda Yivançi veled-i İlya'nın ırsen ve müstakilen taht-ı tasarrufunda bir bab mülk menzil iken merkûm yetmiş iki senesinde âher bir karyeye nakl etmiş menzil-i mezkûru karye-i merkûm e muhtarun ve ihtiyar meclisi elli kuruşa şuhud muvacehesinde kendüsünden bâ-sened iştira etmiş oldukları ve inşası istida olunan kilisâ otuz iki arşun tulunda ve on arşun ârzında ve on beş zira kaddî nde ve on iki pencere ve üç kapuya müştemil bulunduğu ve kilisâ inşasında rızaları olduğu gibi herbir gûna mahzûr ve mazarratdan dahi beri olduğu memur mahsûs maarifetiyle olunan keşf ve tahkîkâtdan tebeyyün olunmuş ve ol babda karye-i merkûme muhtarunu mühürleriyle memhur olunan bir kıt'a sened dahi isrâ olunmuş olduğu bâ-mazbata ve

tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahânemden arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükâneme müte'allik ve şeref-sudûr olmuş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhümsiz kilisâ yapılacak mahal bâlâda gösterildiği vecihle fi'l-hakîka mülk bir mahal idüğü ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl olunmuş olan usul ve ka'ideye tatbiken ahali-i merkûm enin ehl-i serveti canibinden tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî

(32)

Sayfa no: 61

zira'larını tecavüz etmemek üzere ber-vechi muharrer bir bab kilisâ inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc kılınmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım tevkîf olunarak keyfiyet nin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 22 Zilka'de sene 1287

No: 174

Hüdâvendigâr Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ali Rıza Paşa iclâlehuye ve Lefke Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Lefke Kazâsında kain Hristiyan kilisasının taife-i nisâya mahsûs olan mahal dâr olması cihetiyle mezkûr mahalin tûlen yedi ve arzen on sekiz zira ilâvesiyle tavsiine müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması husûsunda istida olunmuş ve mahal-i mezkûr muayene olduğuna göre tevsi olunacak mahal zâten kilisâ -yı mezkûr arsası dâhili olduğu gibi kimesneye dahi mazarratı olmadığı anlaşılmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-

mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân olunmuş keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle tavsiine müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münîf üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm tavsini istida eden millete mensûb olub millel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve tavsi olunacak mahal inha olunduğu üzere fi'l-hakîka hâricden olmayub kilisâ -yı mezkûr tetimmesinde bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayarak mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi müesses olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz zira'larını tecavüz etmemek ve kaddî dahi derece-i kifayede olmak üzere tavsiine irade-i ruhsât olması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde işbu emr-i 'âlîşânım tevkîf kılınarak keyfiyet nin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'ar kılınması husûsuna mübâdiret ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 22 Zilka'de sene 1287

No: 175

Diyarbakır Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Ma'mûratü'l-AzîzSancâğı mutasarrıfı Abdülhamid Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Ergani Madeni Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecîdî hüma hükm

Ergani Madeni Kazâsında mutevattın ahali-i Hristiyanın ma'bedleri olmadığından Hristiyan Mahallesi derununda ve mektebleri ittisalinde tûlen otuz ve arzen yirmi dört ve kadden on altı zira olmak üzere Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve ol vechile inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı

şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mutasarrıfının rızası olduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı halde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 22 Zilka'de sene 1287

Sayfa no: 62

No: 176

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Rumeli Sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Nasliç kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya vesâ'ire

Nasliç kazâsına tabi Zoyan karyesinde kain Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi beş ve arzen on altı ve kadden sekiz zira olmak ve on beş pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere tavsian bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı

ve ilâve olunacak mahal haricden olmayarak kilisâ-yı mezbûrun tetimmesinden bulunduğu ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru denilerek

Aslına tatbiken

No: 177

Bosna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarini haiz ve hamil olan vezirim Akif paşa iclâlehuya ve rütbe sâniyye âshâbından Panaluka sancâğı mutasarrıfı Kamil Bey zide uluhuya ve Panaluka Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecîdî hüma hükm

Panaluka Kazâsına tabi İstariya karyesinde mutevattın ahali-i Hristiyanın ma'bedleri olmadığından ârâzi-i mîriyeye üzerine tûlen kırk ve arzen yirmi beş ve kadden on beş zira olmak ve sekiz pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması ahalisi canibinden niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve bu makule müceddeden kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdanbeher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme müte'allik ve şeref-sudûr olmuş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal inha olunduğu üzere ârâzi-i mîriyyeden olarak müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mutasarrıfının rızası bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevfiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larının tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak

veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bu vesile ile millet-i merkumeden cebren akçe ve mahal-i mezkûr fi'l vâki' ârâzi-i mîriyyeden olduğu icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 22 Zilka'de sene 1286

(33)

Sayfa no: 63

No: 178

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve mutasarrıf ve Gravişka kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmuhumaya vesâ'ire

Gravişka Kazâsına tabi Datça karyesinde mutevattın Hristiyanın ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi ve arzen on beş ve kadden on iki zira olarak Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen inşası istid'a eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mutasarrıfının rızası olduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce ârâzi-i mîriye fıkrası denilerek

Aslına tatbiken

No: 179

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Tuna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehu ve rical-i devlet-i ‘alîyyemden Varna sancâğı mutasarrıfı Faik Bey dâme ‘ulûhuya ve Balçık Kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

Balçık Kazâsına tabi Yalı-ı Uçerma karyesinde mutevattın Rum teb’a-i şahânemin ma’bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen on altı ve arzen ve irtifaen sekiz zira olmak üzere Aya Dimitri nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ’ade -i seniyye erzan kılınması ahali tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve ol vechile inşası husûsuna müsâ’ade -i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağla muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz fi’l-hakîka kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mahsûs olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve sâhibinin rızâsı bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tevfiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira’larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc kılınmak misillü hâlât vukû’a gelmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde işbu emr-i ‘âlîşânım âhz olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş’arı husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 1 Zilhicce sene 1287

No: 180

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf mümaileyhe ve Mangalya kazâsı ve müftüsüne vesâ'ire

Ve Mangoliye Kasabasında kain Aya Nikola dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının bundan akdem muhterik ve münhedem olması cihetiyle kilisâ -yı mezkûr eseri üzerine tûlen on sekiz ve arzen on ve irtifaen sekiz zira olmak üzere tecdîden bina ve inşâsı zımnında kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce denilerek

Aslına tatbiken

Sayfa no: 64

No: 181

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Tuna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehu ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Sofya sancâğı mutasarrıfı Es'ad Paşa dâmen-i mu'allaya ve Sofya kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmuhumaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

Sofya Kazâsına tabi Zelerniçe karyesinde kain atik ve harâb kilisâ temelleri üzerine tûlen on sekiz ve arzen on bir ve kadden beş buçuk arşın ve iki kapu ve altı pencereye müştemil olmak ve mesârıf-ı vakıasından taş ve kireç ve ağaç gibi malzemesi efrad-ı ahaliden ve yevmiye ve demirinin mütemasil mesârıf dahi karye-i mezkûre ilerü gelenlerinden tesviye kılınmak üzere müceddeden bir bab kilisâ inşa olunacağı ve hiçbir gûna mahzûru olmadığı ve resmi dahi leffen takdîm kılınmış idüğü beyânıyla ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem müte'allik ve şeref-sudûr

olmuş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ve fi'l-vâki' mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi bâlâda beyân olunduğu vecihle ahali-i merkûm e tarafından tesviye olunacak olduğu halde salifü'z-zikr tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larının tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle izac olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânım tevkîf olunarak keyfiyet nin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna müba'adet eyleyesiz

Fi 1 Zilhicce sene 1287

No: 182

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Tuna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı Zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehu ve rütbe sâniyye mütemayyizi âshâbından Tırnovi sancâğı mutasarrıfı Haydar Bey zide uluhuya ve Osman Pazarı kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Osman Pazarı Kazâsına tabi ahalisi teb'a-i gayrı müslimeden bulunan Kazgan Karyesinde kain kilisâ umum ahali-i hristiyanı isti'aba gayrı kafi olduğundan ahali-i merkûm enin ehl-i servet ve iktidarları canibinden tesviye ile tedârik etmiş oldukları bir yük elli beş bin beş yüz kuruşla Dino nam kimesneden yrimi beş bin kuruş bedel ile mübayaa eyledikleri karye-i mezbûrenin vasatında kain hane arsası üzerine tûlen otuz dokuz ve arzen otuz ve kadden yirmi zira ve otuz pencere ve beş kapuya müştemil olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına ruhsât itası karye-i mezbûre ahalisi tarafından istida olunmuş ve mezkûr kilisânın inşası halinde mahalince bir gûna mazarrat ve mahzûru bulunmadığı bâ-mazbata ve tahrîrât beyân ve inha kılınmış

olmakdan nâşî keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem müte’allik ve şeref-sudûr olmuş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müftü vesâ’ir mûma-ileyhsiz kilisâ yapılacak mahal İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub inha olunduğu üzere mülk hane arsası oldığı ve mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası olmadığı ve sâhibinin rızâsı bulunduğu ve meblağ-ı mezkûr dahi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tevfiken ehl-i servet taraflarından tesviye ve i’tâ olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira’larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillü hâlât vukû’a gelmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i ‘âlîşânım âhz olunarak keyfiyet nin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş’arına mübâdiret eyleyesiz

Fi 5 Zilhicce sene 1287

No: 183

Edirne Vilayeti Valisi vezirim Asım Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyi payelülerinden Tekfurdağı mutasarrıfı Tevfik Paşa dâmen-i muallaya ve Tekfurdağı kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Tekfurdağı kazâsına tabi Penalas karyesinde kâin Aya Davâher na dimekle ma’rûf münhedim bir bab rum kilisânın tûlen yirmi dört

(34)

Sayfa no:65

ve arzen on altı ve kadden dokuz zira ve yirmi pencereye müştemil olmak üzere tecdîden bina ve inşasına müsâ’ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve ol vecihle inşası husûsuna müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak

emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhsiz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmayub ve dahinleri dahi harâbiyeti vecihle vuku-bulmuş idüğü ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevfiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 5 Muharrem sene 1288

No: 184

Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ahmed Rasim Paşa iclâlehuye ve Tırhala kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmuhümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm

Tırhala kazâsına tabi Gardovazda karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından karye-i mezbûre derununda tûlen yirmi dört ve arzen ve kadden on sekiz zira olmak ve on iki pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham kılındığı Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ -yı mezbûrun ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme şayan kılınmış olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak

müstakilen milet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mutasarrıfının rızası olduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahalince bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi müesses olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a gelmemesi ve bir gûna mahzûru bulunduğu halde dahi işbu emr-i 'âlîşânın âhz ve tevkîf kılınarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işar kılınması husûsuna dikkat ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 5 Muharrem sene 1288

No: 185

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Manastır kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdühümaya hüküm ki

Manastır kazâsına tabi Bofri karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından kilisâ-yı atik asar-ı mevcudesi üzerine tûlen on sekiz ve arzen on iki ve kadden dokuz zira olmak üzere Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve ol vechile inşası husûsuna

Sayfa no: 66

müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal fi'l-hakîka mine'l-kadîm kilisâ mahalli olarak asar-ı dıykası müşahede olunduğu ve dıyk kilisâ dahi öteden berü

milet-i merkûm eye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 18 Muharrem sene 1288

No: 186

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve Karaferye Kazası nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Karferye kazâsına tabi Keremin Karyesinde kain Aya Praşkova dimekle ma'rûf bir bab kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen otuz ve arzen yirmi ve kadden on zira ve on beş pencere ve üç kapuya müştemil olmak üzere tavsi'an ve müceddeden bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı bulunmadığı ve ilâve olunacak mahal hâricden olmayub kilisâ-yı mezkûr tetimmesinden idüğü ve İslâm mahallesinde vakıf dâhilinde olmayarak tavsi'a halinde mahal ve mevki'ce denilerek

Aslına tatbiken

No: 187

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından İskodra Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehu ve Podgoriçe Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm

Podgoriçe Kazâsına tabi Pilyopale karyesinin kamilen Hristiyan olan ahalisinin ma'bedleri olmadığından kadîm Rum makberesi üzerine tûlen yirmi ve arzen on iki ve kadden yedi zira olmak üzere bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınması husûsuna dair mukaddemâ vaki olan istida üzerine keyfiyet lede'l-istîzân kilisâ olunacak mahal mine'l-kadîm Hristiyan kabristânı bulunduğu ve kilisâ-yı mezkûrun mesârıf-ı inşâ'iyesi karye-i merkûm e ahalisiyle diğer bazı hrsitiyanlar taraflarından verilen iane ve tedârik etmiş oldukları üç bin kuruş tehiye ve istihzâr eyledikleri kum ve taş vesâ'ire ile tesviye olunacağı ve karye-i merkûm e ahalisi umum Rum mezhebinde olduğu ve mahal-ı mezkûrde kilisâ inşasında bir gûna mahzûru görilemediğinden icrâ-yı icâbı bâ-mazbata inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahânemden arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme müte'allik ve şeref-sudûr olmuş olmağla muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhümsüz zikr olunan kabristân mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahalince bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi ber-mûceb-i mazbata tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a gelmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı halde işbu emr-i 'âlîşânım tevkîf olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 18 Muharrem sene 1288

No: 188

Diyarbakır Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehuye ve Diyarbakır Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecîdî hüma hükm

(35)

Sayfa no: 67

Diyarbakır kazâsında mutevattın protestân milletine mahsûs ma'bed olmadığından kaza-i mezbûre mahallâtından Şeyh Said-i Küçük Mahallesinde kain millet-i merkûme taraflarından mübayaa olunmuş olan birbirine muttasıl üç bab mülk hanenin hedmiyle arsası üzerine tûlen yirmi beş ve arzen yirmi iki ve kadden yirmi zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınması millet-i merkûme ruhbanı taraflarından istida olunması üzerine mahal-i mezkûr heyetçe keşf ve muayene olunarak tanzim olunan harîtası mûcebince inşasında mahzûru ve kimesneye bir gûna mazarratı olmadığı gibi civarında cami ve mescid-i şerif dahi bulunmadığı beyânıyla icrâ-yı icâbı bâ-mazbata inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahânemden arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme müte'allik ve şeref-sudûr olmuş olmağla muktezâ-yı münîf üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhümsüz zikr olunan mahal fi'l-hakîka mülk olarak millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîsi ve mu'ahharân ta'dîl kılınan usul ve ka'ideye tevfiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz ve tevkîf olunarak keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 18 Muharrem sene 1288

No:189

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve Karacaabad kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecîdî hüma hükm

Karacaabad kazâsına tabi Karacaova karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmayub bir hane derununda icrâ-yı ayin etmekde iselerde hane-i mezkûrun adem-i vüsatı cihetiyle icrâ-yı ayinnde istiab çekmekde olduklarından mezkûr hanenin arsasına tûlen otuz iki ve arzen yirmi bir ve kadden dokuz zira ve üç pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere Aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham kılındığı Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz hane-i mezkûr mülk olarak müstakilen milet-i merkûm eye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi müesses olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu halde hatta işbu emr-i 'âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işarı husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 27 Muharrem sene 1288

No: 190

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve mîr-i mîrân-i kirâmdan Manastır sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Pirlepe kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Pirlepe kazâsına tabi Miklence karyesinde mutevattın rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri bulunduğundan kilisâ-yı dıyk asar-ı mevcudesi üzerine tûlen on sekiz ve arzen on dört ve kadden on zira ve on pencere ile bir küçük dehliz olmak üzere Aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve taraf-ı erbasına dahi dıvar inşası zımnında kilisâ yapılacak mahal fi'l-vâki' mine'l-kadîm kilisâ mahali olarak asar-ı dıykası müşahede olunduğu ve dıyk kilisâ dahi öteden berü millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce dahi bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi müesses olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını ve etrafına inşa olunacak dıvar dahi derece-i kifayede yani iki buçuk nihayet üç zirai tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile denilerek

aslı gibi

Sayfa no: 68

No:191

Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Ahmed Rasim Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Ergiri sancâğı mutasarrıfı Cavid Paşa zide ikbaluhuya ve Alonya Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Alonya Kazâsında kain Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının irtifai derece-i kifayede olmaması cihetiyle bu defa kaddî ne dört zira ilâvesi husûsuna müsâ'ade-i seniyye denilerek kilisâ -yı mezbûr müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub fi'l-vâki' kaddî derece-i kifayeden olduğu ve ber-vechi istida irtifaine dört zira ilâvesinde mahal ve mevki'ce halen ve istikbalen bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi

mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi müesses olan usul ve ka'ideye tevfiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan olunduğu vecihle irtifai kadimine dört zira ilâve olunmak ve bu mikdârı bu mikdarı tecavüz etmemek ve heyet-i sâ'iresi tağyir olunmamak üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması denilerek

Kezalik

No: 192

Diyarbakır Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Ma'mûratü'l-Azîz Sancâğı mutasarrıfı Abdülhamid Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Ma'mûratü'l-Azîz Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecîdî hüma hükm

Ma'mûratü'l-Azîzkazâsına tabi Çor karyesinde mutevattın Ermeni milletine mahsûs kilisânın harâbiyeti cihetiyle icrâ-yı ayinden ve henüz karye-i mezbûrede mekteb olmadığından etfal-i mevcude talim ve terbiyeden mahrum kaldıkları beyân ıyla mezkûr kilisânın tûlen otuz ve arzen yirmi ve irtifaen on iki zira olmak üzere ittisalinde bir bab mektebin dahi müceddeden inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınması karye-i merkûm e ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Ermeni patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve mekteb taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûr ile bir bab mektebin inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm milet-i merkûm eye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde olmadığı ve mekteb inşa olunacak mahal dahi bir gûna vakıf dâhilinde olmayarak kilisâ -yı mezbûr havlusu dâhilinde oldığı ve yahud kilisâ -yı mezkûre muttasıl mülk bir mahal olarak sâhibinin rızâsı bulunduğu ve mahal ve mevkilerince bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyeleri mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahanem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde

kilisâ -yı mezkûr bâlâda beyân olunan tûl ve ‘arz ve kaddî zirâ’larını tecavüz etmemek ve mezkûr mekteb dahi derece-i kifayede olmak üzere inşalarına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i ‘âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işarı husûsuna mübâdiret ve hilâfından tevkî ve mübâ’adet eyleyesiz

Fi 27 Muharrem sene 1288

No:193

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Kesriyye kazâsı nâ’ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis zide mecîdî hüma hükm

Kesriyye Kazâsına tabi Çartoliste karyesinde kain Rum teb’a-i şahânenin kilisâ ları nehrin öte tarafında vaki olduğundan tabiatı halinde geçilemeyüb icrâ-yı ayininde su’ûbet ve meşakkat çekmekde oldukları cihetiyle karye-i mezbûre derununa kilisâ-yı mezbûr merbûtanından olan mahale tûlen yirmi dört ve arzen on dört ve kadden sekiz buçuk zira olmak üzere Aya Dimitri nâmında müceddeden bir bab kilisâ inşasına müsâ’ade -i seniyyem erzan kılınması ahali tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve ol vechile inşası husûsuna müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağla muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib

(36)

Sayfa no:69

ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal kilisâ -yı mezbûr merbûtanından mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mutasarrıfının rızası olduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc kılınmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arına mübâdiret eyleyesiz

Fi 29 Muharrem sene 1288

No:194

Bir sûreti

Aydın Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sadık Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Aydın Sancâğı mutasarrıfı ve dördüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânın ha'iz ve hâmili Mustafa Paşa dâmen-i muallaya ve Aydın kazâsı nâ'ib ve müftüsü vesâ'ireye

Aydın Kazâsına tabi Karapınar Kasabasında kain Petro Pavlo dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi sekiz ve arzen on ve kadden sekiz zira olmak üzere tecdîden bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub denilerek

Aslına tatbiken

No:195

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve İzmir kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Medine-i İzmir'de mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin metruk kilisâları var isede kesret-i nüfusları münasebetiyle kifayet etmediğinden medine-i mezbûre mahallâtından Aya Nikola Mahalesinde kain kilisâ -yı dıyk eseri üzerine tûlen yirmi sekiz ve arzen ve kadden on dörtder zira olmak üzere Aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında kilisâ yapılacak mahal fi'l-hakîka mine'l-kadîm kilisâ mahali olarak asar-ı dıykası müşahede olundı ve dıyk kilisâ asarı dahi öteden berü inşası istida eden millete mensûb olub denilerek

kezâlik

No:196

Bir sûreti

Bosna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Akif paşa iclâlehuya ve rütbe sâniyye âshâbından İzvornik sancâğı mutasarrıfı Mustafa zide uluhuya ve İzvornik Kazâsı nâ'ib ve müftüsü vesâ'ireye

İzvornik Kazâsında kain Aya Taryare Tavne dimekle ma'rûf bir bab Rum manastırı ile derununda bulunan mekteb ve odaların harâbiyeti cihetiyle tamir ve termimine müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması zımnında zikr olunan Manastır ve mekteb ve odalarda mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahllesinde vakıf dâhilinde olmayub ber-mûceb-i istida tamir ve termimlerinde mahal ve mevki'ce halen ve istikbalen bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı tamiriyeleri mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde manastır ve mekteb ve odaları heyet-i asliyelerine katiyyen tecavüz etmemek üzere tamir ve termimlerine mümana'at olunmaması denilerek

kezâlik

No:197

Edirne Vilayeti Valisi vezirim Asım Paşa iclâlehuye ve Çirmen kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

Çirmen Kazâsına tabi Gölcük Karyesinde kain Kostantin Valeni dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen on sekiz ve arzen on iki ve kadden sekiz zira olmak üzere tecdîden ve tavsian bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve ol vecihle inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr

Sayfa no: 70

Ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhsiz kilisâ -yı mezkûr mine'l-kadîm müstakilen tevsi ve tecdidini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı bulunmadığı ve ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayub kilisâ-yı mezbûr tetimmesinden idüğü ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayarak tavsi'a ve tecdidi halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu halde dahi işbu emr-i 'âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsu mübâdiret eyleyesiz

Fi 25 Safer sene 1288

No:198

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve Babâ-yı Dıyk nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Babâ-yı Dıyk kazâsına tabi Kumrular karyesinde kain Aya Praşkova dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi bir ve arzen on dokuz ve kadden sekiz zira ve sekiz pencere ve üç kapuya müştemil olmak üzere tecdîden ve tavsi'an bina ve inşâsı zımnında

aslına tatbiken

No:199

Bir sûreti

Trabzon Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Esad Muhlis Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Canik sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı mezkûrun ikinci rütbesinin ha'iz ve hâmili Hasan Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Bafra Kazâsı nâ'ibi ve müftüsü vesâ'ireye

Bafra Kazâsına tabi Kanbalaka karyesinde Aya Haralambos dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen otuz iki ve arzen yirmi iki ve kadden on beş zira olmak üzere tecdîden ve tavsi'an bina ve inşâsı zımnında

Kezâlik

No: 200

Bir sûreti

Sivas Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir el-Hacc İzzet Paşa iclâlehuye ve Hafik kazâsı nâ'ib i ve müftü vesâ'ire

Hafik ili Kazâsına tabi Tavşanlı karyesinde mutevattın Ermeni milleti ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen on sekiz ve arzen on iki ve irtifaen on dört zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında fi'l-hakîka kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm Mahallesinde ve vakıf dâhilinde

olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı denilerek

kezâlik

No: 201

Bir sûreti

'Asâkir-i bahriye-i şahâne müşîrânından Cezâ'ir-i Bahr-i Sefîd Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Ahmed Paşa iclâlehu ve 'Asâkir-i bahriye-i şahâne ferikanından Rodos Cezîresi mutasarrıfı ve mezkûr nişanın ikinci rütbelerinin ha'iz ve hâmili Mişon Paşa dâmen-i muallaya ve Rodos Cezîresi

(37)

Sayfa no: 71

nâ'ib ve müftüsüne ve sâ'ireye

Rodos Cezîresine tabi Sorani Karyesinde Aya Luka dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının bundan akdem vuku-bulan hareket-i ârzdan harâb olması cihetiyle heyet-i asliyesi üzerine tamir ve termimi zımnında kilisâ-yı mezbûr müstakilen mine'l-kadîm tamir ve termimini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayarak mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde heyet-i asliyesini tecavüz etmemek üzere tamir ve termimine mümana'at olunmaması denilerek

kezâlik

No: 202

Bir sûreti

Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ahmed Rasim Paşa iclâlehuye ve Yanya kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmuhümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm

Yanya Vilayeti nde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemden rehabin silkine dehâlet idenlerin tedris için Yanya 'da göl içinde kain ada'da vaki dıyk Manamortos nam Rum manastırı eseri üzerine tûlen kırk yedi ve arzen kırk ve yüz tarafı kadden on üç zira ve arka tarafı sekiz irtifa olarak ruhbanlara mahsûs olmak üzere müceddeden bir bab mekteb bina ve inşasına ruhsât-ı seniyyem erzan kılınması Rum patrîkhânesi tarafından mukaddemâ vaki olan istida üzerinde mahalinden istilam olunarak ada-i mezkûr sahil-i şarkında yüz elli haneyi müştemil mamur bir karye ve mekteb inşası mutasavvur olan mahal dahi adanın canib-i garbisinde Yanya'ya nazır atik manastır yeri olub zikr olunan cesâmetde inşa olunacağı ve mesârıfı mahal-ı mezkûr ittisalinde kain Alifor Manastırından tesviye olunacağı ve hal ve mevkice bir gûna mahzûru olmadığı ve yapılacak mektebin dahi üç tarafı kargir yapılub her ne kadar mekteb-i mezbûrun nazır olduğu kalenin piş-gahında yapılmış olan manastır mezbûr mektebden kalenin görünmesine man'i ve ha'il isede bunun kaleye olan yüzünün temeli taşından ve dıvarı ahşabdan dolma olmak üzere inşasında kale ve istihkam nizâmına ve bir kimesneye mazarratı görülemediği bâ-mazbata inha olmakdan nâşî keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ber-minval-i muharrer mekteb-ı mezbûrun bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem müte'allik ve şeref-sudûr olmuş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz atik manastır eseri olan mezkûr mahal mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb ve mahsûs olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub fi'l-hakîka mahal ve mevki'ce halen ve istikbalen bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi ve kale ve istihkâmât nizâmına dokunur yeri bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi manastır-ı mezbûr âkçesinden tesviye olunacak oldığı halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek ve kaleye olan yüzü ber-vechi muharrer dolma ahşabdan yapılmak üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile aczete-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak

veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde verilen işbu emr-i 'âlîşânın âhz ve tevkîf olunarak keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işar kılınması husûsuna mübâdiret eyleyesiz fi 9 Rebiyyülevvel sene 1288

No: 203

İşbu emr-i ali mahale ile bâ-vusul kaza-i mezkûrda bu sahada karye olmadığı mahalince bi't-tedkik anlaşıldığından ferman-ı ali-i mezkûr manastır mutasarrıflığından bâ-tahrîrât i'âde kılınmış olduğu Selanik vilayet Valisi tarafından vâride olan tahrîrât meali bâ-ferman-ı ali kaydı balasına şerh verilerek emr-i ali-i mezkûr battâlda hıfz kılınmıştır fi 9 Şevval sene 1288

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Filorine kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmuhümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm

Filorine kazâsına tabi Kesriye-i Sebte karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi beş ve arzen on iki ve kadden sekiz zira olmak üzere Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu mukaddemâ Rum patrîkhânesi canibinden istida olmuş olmakdan nâşî ol babda müte'allik ve şeref-sudûr olan emr ve irade-i seniyye-i mülükânem mûcebince ruhsâtı havi tasdir kılınmış olan emr-i şerifim kaza'i zayi olmuş olduğundan zayiden ve müceddeden bir bab emr-i şerif itası patrikhane-i mezbûr canibinden bu kere bâ-takrir istida olunmuş ve ol vecihle icrâsı husûsuna irade-i aliyyeme müte'allik olmuş olmağın mûcebince zayiden ve müceddeden dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr

Sayfa no: 72

Ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhsiz fi'l-hakîka kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin

alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayarak sâhibinin rızâsı bulunduğu ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmak ve bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veya âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek ve zayi olduğu beyân olan emr-i ali zuhura gelürse amel ve itibar olunmamak üzere bina ve inşasına hiçbir tarafdan müdahele ve mümana'at olunmaması ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyet nin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'arına mübâdiret ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 24 Rebi'ülevvel sene 1288

No: 204

'Asâkir-i bahriye-i şahânem müşîrânından Cezâ'ir-i Bahr-i Sefîd Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ahmed Paşa iclâlehu ve Biga kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmuhümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm

Biga kazâsına tabi Çiflik karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından dıyk kilisâ eseri üzerine tûlen yirmi beş ve arzen on beş ve kadden on zira olmak üzere Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olmuş ve ol vecihle inşası husûsuna müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzerine ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz fi'l-hakîka dıyk kilisâ üstüne mahal müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm Mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve

kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye şahanem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına mümâna'at olunmaması ve bir gûna mahzûru olduğu halde dahi işbu emr-i 'âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret eyleyesiz

Fi 23 Rebi'ülevvel sene 1288

No: 205

Yine Vali-i müşârünileyh ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Midillü Cezîresi mutasarrıfı ve mecîdî nişan-ı zî-şânının üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili Hasan Paşa dâmen-i muallaya ve Molova kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmuhumaya vesâ'ireye

Molova kazâsına tabi Fait Karyesinde kain tûlen yirmi dört ve arzen on sekiz ve kadden on iki zira ve sekiz pencere ve üç kapuya müştemil Aya Yorgi nâmında bir bab Rum kilisânin harâbiyeti cihetiyle heyet-i kadîme vecihle tamir ve termimi zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub şebkı denilerek olunacak olduğu halde heyet-i kadîmesini katiyyen tecavüz etmemek ve bu vesîle ile hâlât vukû'a getürülmemek üzere tamir ve termimine mümâna'at olunmaması denilerek

aslına tatbiken

(38)

Sayfa no: 73

No: 206

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Siroz Sancâğı mutasarrıfı Asım Paşa dâme ikbâlehuya ve Menlek kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya vesâ'ireye

Menlek kazâsına tabi Palova karyesinde kain Aya Tanaş dimekle ma'rûf bir bab rum kilisânın harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi beş ve arzen on altı ve kadden on dört zira olmak üzere bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub denilerek

kezâlik

No: 207

Hüdâvendigâr Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmil olarak vezirim Ali Rıza Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Karesi sancâğı mutasarrıfı ve mecîdî nişan-ı zî-şânının üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili Veysi Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Kepsud Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Kepsud Kasabasında mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen on dört ve arzen dokuz ve kadden sekiz zira olmak üzere Aya Haralambos nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapilacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdanbeher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem müte'allik ve şeref-sudûr olmuş olmağın muktezâ-

yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mutasarrıfının rızası bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahanem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevfiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret eyleyesiz

Fi 23 Rebi'ülevvel sene 1288

No: 208

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâmen-i muallaya ve Manastır kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm

Manastır kazâsına tabi Karkalene karyesinde ahali-i gayrı müslimenin ma'bedleri olmadığından karye-i mezkûre sakinlerinden Yuşa nam kimesnenin mülk hanesi arsası üzerine müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına karye-i mezkûr ahalisi tarafından vuku-bulan istida üzerine memur-ı mahsûsi irsaliyle keşf ve muayene etdirildikde arsa-i mezbûre iki bin beş yüz zira olub üzerine tûlen yirmi beş ve arzen on beş ve kadden altı zira olarak kilisâ inşasında kimesneye mazarratı olmadığı ve sekiz bin kuruş masrafla vücuda geleceği ve mesârıf-ı mezbûre ahali-i merkûm e âshâb-ı serveti

Sayfa no: 74

tarafından ianeten ita ve tesviye edileceği beyânıyla icrâ-yı icâbı bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâne arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem müte'allik ve şeref-sudûr olmuş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal inha olunduğu üzere fi'l-vâki' mülk hane arsası olduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi âshâb-ı servet tarafından tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına mümâna'at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı halde dahi işbu emr-i 'âlîşânın tevkîf olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret eyleyesiz

Fi 23 Rebi'ülevvel sene 1288

No: 209

Mu'ahharân Fi 6 Cemazi'elevvel Sene 1292 tarihinde diğer emr-i ali yazılmışdır

Zabtiye müşîri olup birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hüsnü paşa iclâlehuya ve İstanbul kadısı zidet fezaileye hükm ki

Kumkapu civarında Gedik Paşa Mahallesinde Sarayiçi nam mahalde kain Surp Ohannes dimekle ma'rûf bir bab kilisâ ile ittisalinde vaki bir bab mekteb mukaddemâ vuku-bulan hareket-i kebirde muhterik olduğundan kilisâ -yı mezbûrun tûlen otuz yedi ve arzen on yedi ve irtifaen yirmi iki zira olmak üzere mekteb-i mezbûr ile beraber bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahali tarafından istirham olunduğu Ermeni patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve mahal-ı mezkûr keşf ve muayene etdirildikde zikr olunan kilisâ ve mekteb mine'l-kadîm millet-i merkûmeye

mahsûs olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde olmadığı ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası mahalince bir gûna mahzûru bulunmadığı tahkîkât-ı vakıasından anlaşılmış ve tanzim kılınan harîtası dahi şehr emaneti tarafından takdîm kılınmış olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahenemden arz ile lede'l-istîzân kilisâ -yı mezbûr ile mektebin ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münîf üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki müşîr-i müşâr ve Mevlana-yı mûma-ileyhümasiz ber-minval-i muharrer muhterik kilisâ ile mekteb mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mahsûs olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde olmadığı millet-i merkumeye minel kadim mahsus olub millet-i seniyyede rica olunan ve medhal ve iştirakı ve İslam mahallesinde olduğu halen ve istikbalen bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde kilisâ -yı mezbûrun tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek ve mektebin dahi kezâlik tûl ve 'arz ve kaddî derece-i kifayede olmak üzere bina ve inşasına müdahele mümana'at olunmaması ve bundan dolayı kimesneye bir âkçe ve bir habbe aldırılmaması husûslarına dikkat ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 9 Rebi'ülahir sene 1288

No: 210

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Prizrin Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Safvet Paşa iclâlehuya ve mîr-i mîrân kirâmdan Üsküb sancâğı mutasarrıfı Raşid Paşa dâme ikbâlehu ve Eğri Dere palankasa Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis-i memleket zide mecdîhümaya hükm

Eğri Dere palankasına tabi Konitçe Karyesinde mutevattın Bulgâr ahalisinin ma'bedleri olmadığından kadîmden berü Sveti Todor Petron dimekle ma'rûf kilisâ yerine müceddeden bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması Bulgâr meclis-i muvakkatı tarafından mukaddemâ bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet lede'l-istîzân mezkûr kilisâ karye-i mezkûrede mutevattın Bulgâr milletine mahsûs olub

kesret-i nüfus cihetiyle ma’bed-i mezkûr cümlesini istiab edemediğinden tanzim ve takdîm kılınan harîtada

(39)

Sayfa no: 75

gösterildiği üzere tûlen on sekiz ve arzen on dört ve kadden dokuz zira ve dört adi dıvar ile sekiz pencereden ‘ibâret olarak bir sakfı üzerine müceddeden ve tavsian bir bab kilisânın inşasi istida olunmakda idüğü ve mezkûr kilisânın ol vecihle tevsi ve inşası takdîrinde halen ve istikbalen bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarratı olmdığı gibi mesârıf-ı inşâ’iyesi vesâ’iresi dahi ahali-i merkûm e taraflarından ve âshâb-ı servet canibinden olunacak ianeten tesviye olunacağı inha ve işar kılınmış ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişaheneme arz ile lede’l-istîzân kilisâ -yı mezkûr ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyyem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münîf üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrim ısdâr ve i’tâ olundı siz ki müşîr-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müftü vesâ’ir mûma-ileyhsiz fi’l-hakîka kilisâ yeri olduğu ve İslâm mahallesinde olmadığı ve ilâve olunacak mahal dahi hâricden ve bir gûna vakıf dâhilinde olmayarak kilisâ-yı mezbûrun tetimmesinden bulunduğu tecdid ve tevsi’ halinde mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıfa-ı inşâ’iyesi dahi ahali-i merkûm e ile âshâb-ı servet taraflarından olunacak iane ile mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbik olunmuş olduğu halde ber-vechi bala tûlen on sekiz ve arzen on dört ve kadden dokuz zira ve dört adi dıvar ile sekiz pencereden ve bir sakfı tecavüz etmemek üzere tecdîden ve tavsian bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i ‘âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 3 Rebi’ülahir sene 1288

No: 211

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Pirlepe kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm

Pirlepe Kazâsına tabi Selime-i Baid karyesinde kain bir bab kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen on altı ve arzen on ve kadden dokuz zira olmak mesârıf-ı inşâ'iyesi olan dört bin kuruş karye-i merkûm e âshâb-ı serveti tarafından ianeten tesviye olunmak üzere müceddeden inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûme ahalisi tarafından istida olunmuş ve mezkûr kilisânın inşasında bir gûna mahzûru olmadığından icrâ-yı icâbı inha ve istîzân olunmuş olmakdan nâşî keyfiyet taraf-ı eşref-i padişaheneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ -yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşasına irade-i seniyye-i mülükânem müte'allik ve şeref-sudûr olmuş olmağın muktezâ-yı münîf üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhsiz kilisâ-yı mezbûrun tecdid ve inşası istida eden millete mahsûs olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub fi'l-hakîka mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesaırf-ı inşâ'iyesi dahi âshâb-ı servet canibinden tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına mümâna'at olunması ve bir gûna mahzûru oldığı halde işbu emr-i 'âlîşânım tevkîf olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadete inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 8 Rebi'ülahir sene 1288

Sayfa no: 76

No: 212

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve Nasliç kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm ki

Nasliç kazâsına tabi Terpetros karyesinde kain kain Aya Dimitri dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının mürur-ı zaman ile harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi dört ve arzen on iki ve kadden sekiz zira olmak üzere tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istida olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve ol vecihle icrâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti-i vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yi mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere tecdîden bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 9 Rebi'ülahir sene 1288

No: 213

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Kırcova kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya vesâ'ire

Kırcova kazâsına tabi İsteroça karyesinde kain Aya Lili dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının münhedim olması cihetiyle tûlen yirmi dört ve arzen on altı ve kadden on bir zira olmak tecdîden bina ve inşâsı zımnında

Aslına tatbiken

No: 214

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Siroz Sancâğı mutasarrıfı Asım Paşa dâme ikbâlehuya ve Siroz kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Siroz kazâsına tabi Larondo karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin bir bab kilisası mevcude ise de kesret-i nufüsları cihetiyle istiaba gayrı kafi olduğundan istihza etmiş oldukları mülk arsa üzerine tûlen otuz beş ve arzen yirmi ve kadden on iki zira ve on yedi pencere ve üç kapuya müştemil olmak üzere Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında kilisâ yapılacak mahal fi'l-vâki' mülk olarak müstakilen kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm Mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı oldığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ

kezâlik

No: 215

Dördüncü ordu-yu hümayunum müşîrliği inzımâmıyla Erzurum Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve üçüncü rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Mustafa Paşa iclâlehuye ve rical-i devlet-i 'alîyyemden Erzincan sancâğı mutasarrıfı Şefik Bey dâme 'ulûhuya ve Kıgı kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihüma hükm ki

Kıgı Kazâsına tabi Gazi karyesinde mutevattın Ermeni milletinin ma'bedleri olmadığından tûlen on sekiz ve arzen on ve irtifaen on iki zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ

(40)

Sayfa no:77

Bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Ermeni patrîkhânesi canibinden ba takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapilacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdanbeher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsindan bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmakla muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumda işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve ita olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı oldığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak oldığı halde bâlâda beyân olunan tul ve arz ve irtifai zirâ'larının tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümâna'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi üzere ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde -i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru oldığı halde işbu emr-i 'âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işar kılınması husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 23 Rebi'ülahir sene 1288

No: 216

Dördüncü ordu-yu hümayunum müşîrliği inzımâmıyla Erzurum Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve üçüncü rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Mustafa Paşa iclâlehuye ve rical-i devlet-i 'alîyyemden Erzincan sancâğı mutasarrıfı Şefik Bey dâme 'ulûhuya ve Erzincan kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis-i memleket zide mecdihüma hükm ki

Erzincan Kazâsına tabi Bezvan karyesinde kain Ermeni milletine mahsûs bir bab kilisânın harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi ve arzen on üç ve irtifaen sekiz zira olmak üzere bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Ermeni patrîkhânesicanibinden istida olunmuş ve ol vecihle bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumda işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi (3) mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak oldığı halde bâlâda beyân olunan tul ve arz ve irtifai zirâ'larının tecavüz etmemek üzere müceddeden bina ve inşasına mümâna'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi üzere ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işar kılınması husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 23 Rebi'ülahir sene 1288

No: 217

Dördüncü ordu-yu hümayunum müşîrliği inzımâmıyla Erzurum Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve üçüncü rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Mustafa Paşa iclâlehuye ve rical-i devlet-i 'alîyyemden Erzincan sancâğı mutasarrıfı Şefik Bey dâme 'ulûhuya ve Erzincan kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Erzincan Kazâsına tabi Monla Karyesinde mutevattın Ermeni milletinin kilisâ ve mektebleri olmadığından icrâ-yı ayinde ve etfalinin talim ve terbiyeden mahrum kaldıkları cihetiyle tûlen yirmi beş ve arzen on sekiz ve irtifaen on iki zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ ve mekteb inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Ermeni patrîkhânesi canibinden istida olunmuş ve bu misillü kilisâ ve mekteb yapilacak ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdanbeher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumda işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ ve mekteb yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mutasarrıfının rızası oldığı ve mesârıf-ı inşâ'iye leri mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak oldığı halde kilisâ -yı mezkûrun bâlâda beyân olunan tul ve arz ve irtifai zirâ'larının tecavüz etmemek ve mezbûr mektebin dahi tûl ve 'arz ve kaddî derece-i kifayede olmak üzere bina ve inşasına mümâna'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde -i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde

dahi işbu emr-i ‘âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işar kılınması husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 23 Rebi’ülahir sene 1288

No: 218

Bir sûreti

Diyarbakır Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan vezir İsmail Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Ma’mûratü’l-Azîz Sancâğı mutasarrıfı Abdülhamid Paşa dâmen-ı mu’allaya ve Çemişgezek Kazâsı nâ’ib i ve müftüsüne vesâ’ireye

Çemişgezek Kazâsına tabi Morta karyesinde mutevattın Ermeni milleti kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi ve arzen dokuz ve irtifaen on bir zira olmak üzere müceddeden bina ve inşâsı zımnında

aslı gibi

Sayfa no: 78

No: 219

Bir sûreti

Diyarbakır Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan vezir İsmail Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Ma’mûratü’l-AzîzSancâğı mutasarrıfı Abdülhamid Paşa dâmen-ı mu’allaya ve Çemişgezek Kazâsı nâ’ib i ve müftüsüne vesâ’ireye

Çemişgezek Kazâsına tabi Morta karyesinde mutevattın Ermeni milleti kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi ve arzen dokuz ve irtifaen on bir zira olmak üzere müceddeden bina ve inşâsı zımnında

No: 220

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Tuna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehu ve rical-i devlet-i ‘alîyyemden Varna sancâğı mutasarrıfı Faik Bey dâme ‘ulûhuya ve Prevadi Kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

Preveze Kazâsına tabi Sultanlar karyesinde mutevattın ahali-i gayrı müslimenin ma’bedleri olmadığından tûlen yedi ve arzen on iki ve irtifaen beş buçuk arşun olarak müceddeden bir bab kilisâ inşasına müsâ’ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınması ahali tarafından bâ-arzuhal istida ve mesârıf-ı inşâ’iyesi zımnında şimdilik on iki bin kuruş istihzar olunmuş ve kifayet etmediği nakitce kusurunun dahi fukaraya bâr olmayarak zî-kudret kesan tarafından ianeten tesviye olacağı gösterilerek bâ-mazbata ve tahrîrât icra-yı icâbı inha olunmak ve bu misillü yapilacak mahal arazi-i emiriyeden olduğu halde ol hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdanbeher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahiden ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumda işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen kilisâ inşası istida eden millete mahsûs olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve sâhibinin rızâsı bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbiken tesviye olunacak oldığı halde bâlâda beyân olunan tul ve arz ve irtifai zirâ’larının tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümâna’at olunmaması ve bu vesîle ile ahaliden cebren âkçe toplanmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde -i şahânem adedi üzerine aynen bi’t-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru oldığı halde işbu emr-i

‘âlîşânın tevkîf olunarak keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 26 Rebi’ülahir sene 1288

No: 221

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Tuna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı Zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehu ve Hezargrad Kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

Hezargrad Kazâsına tabi Kılıçlar karyesinde mutevattın Hristiyan teb’a-i şahânenin ma’bedleri olmadığından karye-i mezbûrede yirmi dört arşun tulunda ve on dört arşun ârzında ve iki kapu ve beş pencereye müştemil olmak üzere bir bab kilisâ inşası husûsuna müsâ’ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûme ahali-i hristiyani tarafından istida olunmuş ve karye-i mezbûre İslâm ve Hristiyan ile muhtelit ise de mezkûr kilisâ için tahsis kılınan arsa Hristiyan mahallesinde olarak kimesneye mazarratı olmadığına dair verilen şehadetname leffen takdîm kılınmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyyem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i

(41)

Sayfa no: 79

celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak arsa mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mutasarrıfının rızası bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbiken tesviye olunacak oldığı halde bâlâda beyân

olunan tul ve arz zirâ'larının tecavüz etmemek ve kaddî dahi derece-i kifayede olmak üzere inşasına mümâna'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı halde işbu emr-i 'âlîşânın tevkîf olunarak keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 26 Rebi'ülahir sene 1288

No: 222

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Tuna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı Zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehu ve rütbe sâniyye mütemayyizi âshâbından Tırnovi sancâğı mutasarrıfı Haydar Bey zide uluhuya ve Tırnovi kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Tırnovi Kazâsına muzaf Viranova Nâhiyesi mahallâtından Kara Yovanlar Mahallesi ahalisi teb'a-i gayrı müslimeden oldukları halde ma'bedleri olmadığından ârâzi-i mîriye-i haliye üzerine tûlen yirmi ve arzen ve kadden onar arşun olmak ve o zaman mahallece tedârik ve tehiye olunub mesârıf-ı inşâ'iyesi için dahi âshâb-ı servet taraflarından ianeten verilen malumü'l-mikdâr kuruş mevcud idüğünden ondan tesviye kılınmak üzere ruhsât itası ahali-i merkûm e tarafından mukaddemâ vuku-bulan istida üzerine kilisâ-yı mezkûrun bina ve inşâsında mahal ve mevkice vesâ'ir sûretle mahzûru ve mazarratı olmadığı bi't-tahkîk anlaşılmış idüğü bundan akdem inha ve işar olunmuş isede Kara Yovanlar mahallesi Komovan namıyla Valide Sultan Vakfından idüğü defter-i emanetiyle olunan muharebeden anlaşılmış olduğundan keyfiyet tekrar mahallinden lede'l-istilam kilisâ inşası istida olunan mahal arazi-i haliye olarak ziraat ve hırasat olunur arazi-i mevkufeden olmayub mahalle derununda arazi-i memluke-i haliyeden olduğu ledel tahkik anlaşılmış iduğundan icrayı icabı inha ve istizan olunmuş olduğundan naşi karavaksaban derunlarında bulunan arsalar arazi-i memlukeden olduğu kanun iktizâsıdan bulunmuş olduğuna binaen keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle inşası husûsuna müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem

erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ inşası olunacak arazi memluke-i haliye denilen mahalle araba çekilmek ve hayvan birikmek ve Pazar ve panayır ve nümayiş-gah misillü ahalinin intifası için terk olunmuş yerlerden olmayub arsa-i memlükeden olduğu ve mutasarrıfının rızası bulunduğu ve inha olunduğu üzere mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için ianeten cem' olunmuş olan âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına irade-i ruhsât olunması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım tevkîf olunarak keyfiyet nin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 26 Rebi'ülahir sene 1288

No: 223

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Pirlepe kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm

Pirlepe Kazâsına tabi olub ahalisi cümleten hristiyan bulunan Seniçe-i Karib Karyesinde inşa olunacak kilisâ ya dair mukaddem ve muahhar tevarüd eden evrak üzerine keyfiyet mahallinden lede'l-istilam kilisâ inşa olunacak mahal eşcar-ı müsmire ve gayrı müsmireye havi ve derun-ı karyede mülk bağçe olub mutasarrıfı Resne nam kimesneden iştira olunmuş ve mesârıf-ı inşâ'iyesi si merbût defterde beyân olunduğu vecihle dört bin beş yüz doksan kuruş ianeten cem'

Sayfa no: 80

olunan âkçeden tesviye olunacak ve bir gûna mahzûru olmadığı ve inşa olunacak kilisâ tûlen on sekiz ve arzen on iki ve kadden dokuz zira olacağından icrâ-yı icâbı bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân kılınmış olmakdan nâşî keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahiden arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâne erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mezkûr bağçe inha olunduğu vecihle fi'l-vâki' mülk olarak vakıf dâhilinde olmadığı mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümâna'at olunması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı halde işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyet tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 26 Rebi'ülahir sene 1288

No: 224

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Kırcova kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecîdî humaya hükm

Kırcova kazâsına tabi Bercani karyesinde kain Aya Nikola dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti ve nüfus-ı mevcudeye nisbetle adem-i vüs'atı cihetleriyle tûlen yirmi dört ve arzen on altı ve kadden on bir zira olmak üzere tecdîden ve tavsian bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham kılındığı Rum patrîkhânesicanibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade -i

seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı bulunmadığı ve ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayub kilisâ-yı mezbûr tetimmesinden bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayarak mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi müesses olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işar kılınması husûslarına dikkat ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 27 Rebi'ülahir sene 1288

No: 225

Bir sûreti

Zabtiye müşîri olup birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hüsnü paşa iclâlehuya ve Kartal kazâsı nâ'ib ine ve a'zâ-yı meclise

Kartal Kazâsına tabi Sagir Bakkal karyesinde kain Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisânın harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi yedi ve arzen on dokuz ve kadden on üç zira olmak üzere tecdiden bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı mesârıf-ı inşâ'iyesi müesses olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde denilerek

Aslı gibi

(42)

Sayfa no: 81

No: 226

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Tuna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehuye ve rical-i devlet-i ‘alîyyemden Tulca sancâğı mutasarrıfı İsmail Bey dâme ‘ulûhuyaHırsova Kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Hırsova Kazâsına tabi Taba karyesinde kain Moldovan milletine mahsûsu bir bab ahşab kilisânın harâbiyeti ve nüfus-ı mevcudelerine nazaran ‘adem-i kifâyeti cihetleriyle hedm olunarak yerine tûlen yirmi beş arzen sekiz ve irtifaen sekiz buçuk arşun olmak ve mesârıf-ı inşâ’iyesi olan sekiz bin kuruşun bir mikdârı civar karyelerde bulunan millet-i merkûmeden ve üst tarafı karye-i mezbûrece herkesin bi’r-rıza vereceği iane ile tesviye olunmak üzere kargir olarak müceddeden inşası millet-i merkûme tarafından istida olunması üzerine mahal-ı mezkûr keşf ve muayene olunarak mevkice bir gûna mahzûr ve mazarratı olmadığı anlaşılmış ve ol babda tersim etdirilmiş olan harîta dahi leffen takdîm kılınmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr olmuş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz fi’l-hakîka dıyk kilisâ müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub ilâve olunacak mahal dahi hariç ve bir gûna vakıf dâhilinde olmayarak kilisâ-yı mezkûr tetimmesinden bulunduğu ve ol vecihle inşasında mahal ve mevki’ce mahzûr ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi dahi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınan ve ka’ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira’larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu

hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru olduğu halde dahi işbu emr-i 'âlîşânın tevkîf olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübadirdet eyleyesiz

Fi 26 Rebi'ülahir sene 1288

No: 227

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Tuna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan Ömer Fevzi Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Vidin sancâğı mutasarrıfı Aziz Paşa dâmen-i mu'allaya ve Belgradcık Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecîdî hüma hükm

Belgradcık Kazâsına tabi Kosniçofça karyesinde mutevattın Bulgâr milletinin ma'bedleri olmadığından Sveti Nikolai nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması husûsu mukaddemâ Bulgâr meclisi mevatı tarafından olunan istida üzerine mahallinden lede'l-istilam kilisâ-yı mezbûr derun-ı karyede arazi-i haliye üzerine tûlen yirmi ve arzen altı ve kadden dört zira olmak ve üç pencere ve bir kapuya müştemil olarak ahşabdan yapılmak üzere inşa olunacağı karye-i mezbûre ahalisi dahi Hristiyan ve millet-i merkûmeden olduğu gibi oraya kilisâ inşasınca ait ve mevkian bir gûna mahzûr ve kimesneye mazarratı mutasavvur olmadığı ve bu olunan inşâ'iye ve mesârıfı sairesi otuz iki bin kuruşuna dahi âshâb-ı servet canibinden i'tâ olunacağı cihetlerle icrâ-yı icâbı bâ-mazbata ve tahrîrât beyân ve istîzân olunmuş ve mezkûr Kosniçofça karyesi zeamet dâhilinde ârâzi-i mîriyyeden olduğu kayden tebyin etmiş ve kilisâ inşası istida olunan mahal karye-i mezkûre dâhilinde arazi-i haliye-i miriyeden idüğü siyak-ı işardan anlaşılmış olmasıyla bu misillü arazi-i haliyye-i miriye üzerine ebniye inşa olunmak üzere canib-i miri için senevi mukataa-i zemin takdîriyle bâ-mu'accele taleblüsüne ihale ve tefvizi muvaffak-ı usul ve nizâm olduğundan mebhûsün-ı anh olan arazi

Sayfa no: 82

için dahi emsâli misillü senevi mukataa-i zemin takdîr ve tahsiliyle ber-mûceb-i inha kilisâ inşası defter emaneti canibinden beyân ve ifade olunmuş ve lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsiz kilisâ yapılacak mahal araba çekilmek ve hayvan birikmek gibi ahalinin infası için terk olunmuş olan miraslarına ve yalnız panayır için terk ve tahsis olunmuş yerlerden olmayub fi'l-vâki' arazi-i haliye-i miriyyeden olduğu ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi ber-vechi inha âshâb-ı servet taraflarından müesses olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye ve ianeten i'tâ olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve arazi-i merkûm e üzerine memuru maarifetiyle usul ve nizâm ve emsâline tatbiken canib-i miri için senevi ne mikdâr mukataa-i zemin takdîr olunacak ise mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânın tevkîf olunarak tekrar keyfiyetin bu tarafa inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından tehaşşi ve mücnebet eyleyesiz

Fi 7 Cemaziyyelevvel sene 1288

No: 228

Bir sûreti

Yine vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire mûma-ileyhüma

Belgradcık Kazâsına tabi Başfiçe karyesinde mutevattın Bulgâr milletinin ma'bedleri olmadığından Sveti navzenesia nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyenin erzan kılınması husûsu mukaddemâ Bulgâr meclis-i muvakkatı tarafından olan istida üzerine mahallinden lede'l-istilam kilisâ-yı mezbûr derun-ı

karyede arazi-i haliye üzerine tûlen yirmi ve arzen on ve kadden beş zira ve altı pencere ve üç kapuya müştemil bulunmak ve nim kargir olmak üzere müceddeden inşa olunacağı ve karye-i mezkûre ahalisi sırf Hristiyan ve millet-i merkûmeden olduğu gibi oraya kilisâ inşasınca halen ve muvakkaten bir gûna mahzûr ve kimesneye mazarratı mutasavvur olmadığı ve taş ve kereste misillü levazımat-ı sâ'ire ve mesârıfı nakdiyesi on yedi bin kuruş dahi âshâb-ı servet canibinden ita kılınacağı cihetlerle icrâ-yı icâbı bâ-mazbata ve tahrîrât beyân ve istîzân olunmuş ve mezkûr Başfiçe karyesi mir-i liva dâhilinde ârâzi-i mîriyyeden olduğu kayden tebyin etmiş ve kilisâ inşası istida olunan mahal karye-i mezkûre dâhilinde arazi-i haliye-i miriyeden idüğü siyak-ı inhadan anlaşılmış olmasıyla bu misillü arazi-i haliyye-i miriye üzerine ebniye inşa olunmak üzere canib-i miri için senevi mukataa-i zemin takdîriyle bâ-mu'accele taleblüsüne ihale ve tefvizi muvaffak-ı usul ve nizâm olduğundan mebhûsün-ı anh olan arazi için dahi emsâli misillü mukataa-i zemin takdîr ve tahsiliyle ber-mûceb-i inha kilisâ inşası defter emaneti canibinden beyân ve ifade olunmuş olduğu denilerek

aslı gibi

No: 229

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve rical-i devlet-i aliyyeden Tulca sancâğı mutasarrıfı İsmail Bey dâme 'ulûhuya Tulca Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Teb'a-i saltanat-ı seniyyeden olub Tulca'da Kazkan Mahalesinde tevattun etmiş olan Kazak taifesine mahsûs bulunan ahşab kilisânın müşrif-i harâb olduğundan hedemiyle biraz öte tarafa kargir olarak müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyenin erzan kılınması husûsuna dair mukaddemâ vuku-bulan istida üzerine mezkûr kilisâ harâb olduğu cihetle hedmiyle yine mezkûr kilisâ Tulca derununda olmak ve mesârıfı kendü taraflarından tesviye kılınmak üzere kırk arşun tulunda ve otuz arşun ârzında ve yirmi zira irtifainde kargir olarak müceddeden kilisâ bina ve inşâsı arzusunda oldukları ve bunun inşasında halen ve istikbalen bir gûna mahzûr olmadığı anlaşılmış ve tersim etdirilen resmi

(43)

Sayfa no: 83

Leffen takdîm kılınmış olduğundan icrâ-yı icâbı bâ-mazbata ve tahrîrât beyân ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı hazreti padişahâneye ‘arz ile lede’l-istîzân kilisâ -yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye denilerek kilisâ yapılacak havlu millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub inha olunduğu üzere halen ve istikbalen mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası ve kale ve istihkâmât-ı nizâmına dokunur yeri bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi nizâm-ı mahsûsuna tatbiken kendü taraflarından tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira’larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i ‘âlîşânın bi’t-tevkîf keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve işar kılınması husûslarına denilerek

kezâlik

No: 230

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Tuna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehuya ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Sofya sancâğı mutasarrıfı Es’ad Paşa dâmen-i mu’allaya ve Sofya kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmuhumaya ve a’zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm ki

Sofya Kazâsına tabi Dobr Salafce karyesinde kain atik ve harâb kilisâ mahaline tûlen on iki ve arzen on ve irtifaen altı arşın ve iki pencere ve bir kapuya müştemil olmak ve mesârıf-ı nakdiyesi karye-i merkûm enin âshâb-ı serveti ve taş ve kerpiç gibi malzeme-i sâ’iresi efrad-ı ahali tarafından tesviye olunmak üzere müceddeden bir bab kilisâ inşasına müsâ’ade-i seniyye erzan kılınması mahallinden inha ve ol babda tersim etdirilen resmi dahi takdîm kılınmış olmakdan nâşî kilisâ-yı mezkûrun ol vecihle

inşasında bir gûna beis olmadığı gibi karye-i merkûm e sırf hristiyandan ‘ibâret olduğu anlaşılmış olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede’l-istîzân ve ol vechile inşası husûsuna müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzerine ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezkûr mine’l-kadîm müstakilen tecdidini istida eden millete mahsûs olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve vakıf dâhilinde olmayub fi’l-vâki’ mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbiken âshâb-ı servet ve efrad-ı ahali tarafından tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve irtifai zira’larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i ‘âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübadirdet eyleyesiz

Fi 26 Rebi’ülahir sene 1288

No: 231

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Tuna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehuya ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Sofya sancâğı mutasarrıfı Es’ad Paşa dâmen-i mu’allaya ve Köstendil kazâsı nâ’ib ve müftüsüne ve a’zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

Köstendil Kazâsına tabi Lozona karyesinde mutevattın Hristiyan teb’a-i şahânenin ma’bedleri olamadığından harâb kilisâ mahaline on sekiz arşın tulunda ve on beş arşın ârzında ve yedi arşın irtifainde olmak ve on pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere Sveti Niko nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı karye-i mezkûre ahalisi tarafından istida olunması üzerine keşf ve muayene etdirildikde kilisâ -yı mezbûrun ol vechile inşasında hiçbir gûna mazarratı olmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi

karye-i mezkûre ahalisinden dokuz nefer âshâb-ı servet tarafından tesviye olunacağı taahhüd olunarak sened verilmiş idüğü tersim etdirilen resmi dahi takdîm kılınmış olduğundan icrâ-yı icâbı

Sayfa no:84

bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzerine ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezbûr mine’l-kadîm müstakilen kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub fi’l-hakîka mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi âshâb-ı servet taraflarından tesviye olunacak âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve irtifai zira’larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde verilen işbu emr-i ‘âlîşânın tevkîf olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübadirdet eyleyesiz

Fi 21 Cemaziyyelevvel sene 1288

No: 232

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyha ve rütbe sâniyye mütemayyiz âshâbından Tırnovi sancâğı mutasarrıfı Haydar Bey zide uluhuya ve Tırnovi kazâsı nâ’ib i ve müftüsüne ve a’zâ-yı meclisi zide mecdihüma

Tırnova Kazâsına tabi Traniş-i Dağ karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından karye-i mezkûre sakinlerinden Marcuran'nın karyesi derununda olub mutasarrıfları Kerço ve Kone nam kimesneler dahi iki yüz kuruşa mübayaa ile kilisâ yapılmak üzere terk eylediği iki dönüm kadar mülk mahale tûlen on sekiz ve arzen on ve kadden sekiz zira ve dokuz pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak mesârıf-ı inşâ'iyesi âshâb-ı servet taraflarından ianeten tesviye kılınmak üzere müceddeden bir bab kilisâ inşası karye-i merkûm e ahali-i gayrı müslimesi taraflarından bâ-arzuhal istida olunmuş ve mahal-ı mezkûr karye derununda arazi-i memluke olub kilisâ inşasında bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarratı olmadığı bi't-tahkîk anlaşılmış olduğundan icrâ-yı icâbı bâ-mazbata denilerek kilisâ yapilacak mahal fi'l-vâki' mülk olarak müstakilen kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm Mahallesinde ve bir gûna vakıf dâhilinde olmadığı ve mutasarrıfının rızası bulunduğu ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan zira'ları tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına ruhsât olunması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi verilen işbu emr-i 'âlîşânın tevkîf kılınması denilerek

aslına tatbiken

No: 233

Edirne Vilayeti Valisi vezirim Asım Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan İslimiye sancâğı mutasarrıfı Cavid Paşa dâme ikbâlehuya ve Bergos kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Ahyolu Bergos Kazâsına tabi Rum-ı Cedid nam karyede Aya Tanaş dimekle ma'rûf bir bab rum kilisânın harâbiyeti cihetiyle tûlen otuz ve arzen on sekiz ve kadden on iki zira olmak üzere tecdîden bina ve inşasına mübaadet-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu

(44)

Sayfa no: 85

Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve ol vecihle inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümasüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübadirdet eyleyesiz

Fi 22 Cemaziyyelevvel sene 1288

No: 234

Bir sûreti

Trabzon Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Esad Muhlis Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Canik sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı mezkûrun ikinci rütbesinin ha'iz ve hâmili Hasan Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Alaçam Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü ve a'zâ-yı meclis vesâ'ireye

Alaçam Kazâsı mahallâtından Birgilli Mahallesinde kain Aya Sava dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti ve ahali-i mevcudeye 'adem-i kifâyeti cihetleriyle tûlen yirmi beş ve arzen on altı ve irtifaen on iki zira olmak üzere müceddeden ve tavsi'an bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub

milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve ilâve olunacak mahal hâricden olmayub kilisâ-yı mezbûr tetimmesinden bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayarak ve tavsi'a halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıfi inşasiyesi denilerek

Aslı gibi

No: 235

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Siroz Sancâğı mutasarrıfı Asım Paşa dâme ikbâlehuya ve Nevrekop kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne ve a'zâ-yı meclise

Nevrekop kazâsına tabi Neşova karyesinde kain Aya Dimitri dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının adem-i vüsatı cihetiyle icrâ-yı ayinde su'ûbet çekmede olduklarından tûlen on zira ilâvesi zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve ilâve olunacak mahal dahi hâricden ve vakıf dâhilinde olmayarak kilisâ-yı mezbûr tetimmesinden bulunduğu ve vüsati halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıfi inşasiyesi dahi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde heyet-i aliyesinin tuluna yalnız on zira ilâve olunarak ol vecihle bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile denilerek

Aslı gibi

Sayfa no: 86

No: 236

Suriye Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Raşid Paşa ve Beka'-ı Garbi kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmuhumaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

Şam-ı Şerif sancâğında Beka'-ı Garbi kazâsına tabi Gayniyet karyesinde mutevattın Maruni taifesine mahsûs tûlen on altı ve arzen on ve kadden sekiz arşundan ibâret olan bir bab kilisa hadise-i mündefia-i Şamiyye'de muhterik olub taife-i merkûm enin fakr u hali cihetiyle olduğundan şimdiye kadar tamirine mübaşiretle ikmal olunamayub bir sakfı kalmış ve itmam-ı tamirine müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması taife-i merkûm e tarafından bâ-arzuhal istida olunmuş ve hadise-i mündefia'de muhterik olan ma'bedin cümlesi tamir kılınmış olduğu gibi mezkûr Maruni kilisasının ikmal-i tamirinde dahi bir beis görülememiş olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-tahrîrât inha ve istîzân kılınmış ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle itmam-ı tamirine müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzerine ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen taife-i merkûm eye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi müesses olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere sakfın dahi inşasıyla itmamına kimesne tarafından mümana'at olunmamak ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemek ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde verilen işbu emr-i 'âlîşânın tevkîf ile keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işar kılınması husûslarına dikkat ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 22 Cemaziyyelevvel sene 1288

No: 237

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Pirlepe kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Pirlepe Kazâsına tabi İşnadiçe karyesinde vaki bir bab kilisasının harâbiyeti cihetiyle yerine tûlen on buçuk ve arzen dokuz buçuk ve kadden yedi zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyenin erzan kılınması karye-i merkûm e ahalisi tarafından bâ-arzuhal istida olunması üzerine icrâ kılınan keşf ve tahkîke göre orada kadîmi kilisâ mevcud olduğu ve ol vecihle inşası halde kimesneye mazarratı olmadığı ve altı bin kuruş masrafla vücuda geleceği anlaşılmış ve münakasası lede'l-icrâ beş bin beş yüz kuruşda Yorgi Kalfa üzerine takarrür eylemiş ve meblağ-ı mezbûr karye-i mezkûre ahalisi tarafından bi't-terazi iane tarikiyle toplanmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân olunmuş olduğu beyân ıyla kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve fi'l-vâki' mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve ber-minval-i muharrer mesârıf-ı inşâ'iyesi için ianeten toplanmış olan âkçe müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması denilerek

aslı gibi

(45)

Sayfa no: 87

No: 238

Diyarbakır Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Malatya Sancâğı mutasarrıfı Tayyar Paşa zide ikbalehuya ve Hısn-ı Mansur Kazâsı nâ'ib ve müftü zide ilmühüma ve a'zâ-yı meclisi zide mecidühüma hükm ki

Hısn-ı Mansur Kazâsında mutevattın protestân teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından kasabâ-i mezbûre mahallâtından Eskisaray Mahallesinde kale eteğinde mutasarrıf oldukları bir bab mülk menzil üzerine tûlen yirmi ve arzen on altı ve irtifaen on arşun ve on dört pencere ve iki kapuya müştemil olmak ve mesârıf-ı inşâ'iyesi rüesa-

yı millet tarafından tesviye kılınmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması millet-i merkûme reis ve ruhbanı canibinden istirham olunmuş olduğu millet-i merkûme vekîli tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve inşa olunacak kilisâ mahali hrsitiyan Mahallesinde vaki kendülerine mensûb mülk bir mahal olduğu kaza-i mezbûr meclisi icrâi tarafından beyân olunduğu takdîm kılınan varaka mealinden anlaşılmış olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal fi'l-vâki' mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası ve kale ve istihkâmât nizâmına dokunur yeri olmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu ve ber-minval-i muharrer mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken rüesa-i millet-i merkûme tarafından tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübadirdet eyleyesiz

Fi 27 Cemaziyyelevvel sene 1288

Siroz Kasabası mahallâtından Baş Mahallesinde kain Aya Nikola kilisasının tecdîden inşası hakkında sadr olan işbu emr-i alinin i'âdesi sene Fi 20 Cemaziyyelula sene 1289 tarihiyle muvarrah tastir kılınan emirname-i samide işar buyrulmuş ve mûcebince emr-i ali-i mezkûr bâ-tahrîrât mahallinden i'âde ve takdîm kılınmış olduğundan sadr olan ferman-ı sami mûcebince mezkûr emr-i ali battâlda hıfz kılınmakla şerh verildi

Fi 17 Şevval sene 1289

No: 239

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Siroz Sancâğı mutasarrıfı Asım Paşa dâme ikbâlehuya ve Siroz kazâsı nâ'ibi ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecidühüma hükm ki

Siroz kasabası mahallâtından Baş Mahallesinde kain Aya Nikola dimekle ma'rûf bir bab rum kilisânın harâbiyeti cihetiyle tûlen on yedi ve arzen on altı ve kadden on iki zira ve on beş pencere ve üç kapuya müştemil olmak üzere tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve ol vecihle inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali-i müşar ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhsiz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî

Sayfa no: 88

zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübadirdet eyleyesiz

Fi 27 Cemaziyyelevvel sene 1288

No: 240

Bir sûreti

Trabzon Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Esad Muhlis Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Canik sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı mezkûrun üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili Hasan Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Canik Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya vesâ'ireye

Canik sancâğı dâhilinde Kavak Kazâsına tabi Karaçam karyesinde Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab rum kilisânın harâbiyeti cihetiyle tûlen on sekiz ve arzen on dört ve kadden on iki zira ve on iki pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere tecdîden bina ve inşâsı zımnında

Aslına tatbiken

Der-zamân-ı sadr-ı sudûr ü'l-vüzerâ Hazreti Mahmud Nedim Paşa ve Fi eyyam-ı umûr-ı nezâret-i hâriciye Mahmud Server Paşa el-vaki Fi 22 Cemaziyyelahire sene 1288

No: 241

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Köprülü kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm

Köprülü kazâsına tabi Hamuran karyesinde kain Nikola dimekle ma'rûf bir bab rum kilisânın tamiri zımnında mukaddemâ emr-i şerif takrir kılınmış isede mu'ahharân mahzûr-ımeclis olacağından ol kazbend ve alâ hâletu kalmış ve bu kere Pezeden nam kimesnenin Hristiyan mahallesinde vaki babasından müntakil mülk bağçesi beş yüz kuruş bedel mukabelesinde bi'l-iştirâk üzerine tûlen yirmi ve arzen on beş ve kadden yedi zira olmak ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için Marko ve Nakromile ve Gorki ve Dıykle taraflarından tesviye olunmak üzere bahs-i taahhüd olunmuş olan sekiz bin kuruşla müceddeden bir bab kilisâ inşası ahali-i merkûme tarafından istida olunması üzerine mahalince lede't-tahkîk mezkûr bağçe kilisâ inşasına elverişli olarak bir gûna mahzûru olmadığından icrâ-yı icâbı bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade -i

seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münîf üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal inha olunduğu üzere fi'l-hakîka mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb millel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm Mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve sâhibinin rızâsı bulunduğu ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için merkûman tarafından tesviyesi olunan âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere mezkûr bağçe üzerine bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden

(46)

Sayfa no: 89

cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânın tevkîf olunarak keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işar kılınması ve dıyk emr-i ali-i mezkûr kaydı balasına şerh verilerek battâlda hıfz olunmak üzere millet-i merkûme yeddinden âhz olunarak der-saadetime irsali husûsuna mübadirdet eyleyesiz

Fi 15 Cemaziyyelevvel sene 1288

No: 242

Kalem buyruldusu kilisâ torbasında

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Tuna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehuya ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Köstendil sancâğı mutasarrıfı Es'ad

Paşa dâmen-i mu’allaya ve Köstendil kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

Köstendil Kazâsına tabi Bankofca karyesi ahalisi tarafından bila ruhsât bir bab kilisâ inşa olduğu haber olunması üzerine keyfiyet lede’l-istilam yapılan kilisânın dıvarları çamur ve taşla inşa etdirilmiş ve üzeri samanla örtülmüş olduğu ve binası dahi seksen seneden berü harâb durmakda olan kilisâ temeli üzerine yapmış oldukları ve tulani dokuz ve irtifai üç ve arzı altı zira olarak bir kapusu bulunduğu ve üç dört senede tedricen yapılan inşa setri dahi hitam bulmuş olduğundan icrâ-yı icâbı inha ve istîzân kılınmış ve kable’l-istîzân bila-emr her nev’i ma’bed inşası nizâmına mugayır bulunmuş isede ma’bed olmak üzere yapılan bir binanın hitamından sonra hedmi dahi tarud görülmüş idüğünden keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ber-minval-i muharrer ifası husûsuna emr ve irade-i seniyye-i mülükâneme müte’allik şeref-sudûr olmuş olmağın ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz harâb kilisâ denilen mahal bu kere inşasına mübâdiret eden millete mensûb olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbiken tesviye olunmuş olduğu ve tûl ve arz ve irtifai zira’larını dahi inhada gösterildiği vecihle bulunduğu halde mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât tekrar der-saadetime inha ve işar kılınması husûsuna mübadirdet eyleyesiz

Fi 15 Cemaziyyelevvel sene 1288

No: 243

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan vezirim Sabri Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı

Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Pirlepe kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm

Pirlepe Kazâsına tabi Yelpove karyesinde kain tûlen on bir ve arzen yedi ziradan 'ibâret bulunan bir bab kilisânın dıyk ve nüfus-ı mevcudeye 'adem-i kifâyeti cihetleriyle kilisâ-yı mezbûr önünde bulunan sundurmadan altı zira bir kerrahâ ilâvesiyle tevsian bina ve inşâsı karye-i mezbûr ahalisi tarafından istida olunması üzerine memur-ı mahsûsi irsaliyle keşf ve muayene etdirildikde kimesneye zararı olmadığu ve dört yüz elli kuruş masrafla vücuda geleceği ve mesarf-ı mezkûr ahali tarafından bi't-terazi ianeten toplanmış idüğünden icrâ-yı icâbı mahalinde bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişaheneme arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mumaileyümhsiz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen tevsi ve inşası istida eden millete mensûb

Sayfa no:90

olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve ilâve olunacak mahal hâricden olmayub kilisâ-yı mezbûrun tetimmesinden bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayarak tavsi'a halinde fi'l-vâki' mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve ber-minval-i muharrer mesârıf-ı inşâ'iyesi ianeten toplanılmış olan âkçe bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tul ve arz zirâ'larının tecavüz etmemek ve kaddî dahi derece-i kifayede olmak üzere bina ve inşasına mümâna'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânın âhz olunarak keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işar kılınması husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 15 Muharrem sene 1288

No: 244

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Tuna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehuye ve Niğbolu Kazâsı nâ’ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Niğbolu Kazâsına tabi Yakova Karyesinde kain mülk menzil arsası üzerine müceddeden inşasına mübaşiret olunan bir bab mektebin kilisâ ya tahvili husûsu ahali-i merkûm e tarafından istida olunması üzerine mahallinden lede’l-istilam mezkûr mektebin mukaddemâ ahali-i merkûm e tarafından inşasına berren olarak kilisâ ya tahvili halinde bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarratı olmadığı ve işbu yapılan istîzân kilisânın mesârıf-ı muhammenesi olan on beş bin kuruşdan şimdiye kadar sarf olan dokuz bin kuruşun canib-i ahaliden bi’r-rıza tesviye olduğu gibi orası kilisâ heyetine konulmak için daha her nesne lüzum görülen mebaliğin dahi yine ahali-i merkûm e canibinden bi’r-rıza ifa kılınacağı ve mekteb-i mezkûr tûlen on iki ve arzen sekiz ve irtifaen dört zira olub bunun yalnız irtifaine bir buçuk zira ilâvesiyle beş buçuk zira’a iblağ etdirileceği ve karye-i merkûm e ahalisi sırf Bulgâr olub hâricinde mezkur bulunan muhacirin hanelerinin oraya on dakika kadar ba’id mesafasi olduğu mahalinde bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişaheneme arz ile lede’l-istîzân ol vecihle inşasına müsâ’ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münîf üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrim ısdâr ve i’tâ olundı siz ki Vali-i müşâr ve nâ’ib ve müftü vesâ’ir mumaileyümhsiz fi’l-hakîka mezkûr mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu ve mesarif-i inşaiyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve irtifai zira’larını tecavüz etmemek üzere mekteb-i mezkûrun kilisâya tahvili inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile

millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu halde dahi işbu emr-i 'âlîşânın tevkîf olunarak keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübadirdet eyleyesiz

Fi 15 Muharrem sene 1288

(47)

Sayfa no: 91

No: 245

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Tuna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehuya ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Sofya sancâğı mutasarrıfı Es'ad Paşa dâmen-i mu'allaya ve Köstendil kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

Köstendil Kazâsına tabi Konilofça karyesi ahalisinin ma'bedleri olmadığından dıyk ve harâb kilisâ temelleri üzerine on dokuz zira tulunda ve on bir zira ârzında ve altı zira irtifainde olarak ve altı pencere ve iki kapuya müştemil Sveti Dimitri nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması husûsu istida olunması üzerine lede't-tahkîk karye-i mezbûr sırf Hristiyan olması ve mezkûr kilisânın bu sûretle inşasında bir gûna mazarratı olmadığı gibi mesârıf-ı inşâ'iye side âshâb-ı servetden altı nefer kesan taraflarından tesviyesi taahhüd ve ol vecihle sened olduğu ve resmi dahi leffen takdîm kılındığı beyân ıyla icrâ-yı icâbı mahalinde bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişaheneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mumaileyümhsiz dıyk ve harab kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm

Mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve fi'l-vâki' mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve ber-vechi muharrer mesârıf-ı inşâ'iyesi için âshâb-ı servet taraflarından tesviye olunacağı âkçe müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve irtifai zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânın tevkîf olunarak keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işar kılınması husularına dikkat ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 20 Cemaziyyelahir sene 1288

No: 246

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyha ve rütbe sâniyye mütemayyizi âshâbından Tırnovi sancâğı mutasarrıfı Haydar Bey zide uluhuya ve Tırnovi kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ireye

Tırnova Kazâsına tabi Ertuganlı karyesinde mutevattın ahali-i gayrı müslimeye mahsûs ma'bedleri olmadığından kabristân civarında kain arazi-i haliye üzerine tûlen yirmi beş ve arzen on üç ve kadden sekiz arşun olmak ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için âshâb-ı servet taraflarından tehiye olunan on bin kuruş ile tesviye olunmak üzere müceddeden bir bab kilisâ inşası hakkında vuku-bulan istidaya mebni icrâ-yı icâbı mukaddemâ bâ- tahrîrât beyân olunması üzerine keyfiyet mahallinden lede'l-istilam mahal-ı mezkûr hiçbir cihete terk ve tahsis olunmayub karye kenarında hrsitiyan kabristânı ittisalinde bir dönüme karib araziden 'ibâret ve bunun şimdiye kadar hali kalması ziraat ve hırasete el verişli olmamasında ve sengistan bulunmasından neşa'id ederek kimesnenin işine almaması münasebetiyle değer ve kıymetden beri olduğu gibi oraya kilisâ inşasınca mahzûr ve mazarrat dahi olmadığı cevaben işar olunmuş ve bu makule arazi-i haliyye-i miriyenin üzerine ebniye inşa olunmak üzere canib-i miri için senevi mukataa-i zemin takdîriyle bâ-mu'accele taleblüsüne ihale ve tefvizi muvaffak-ı usul ve nizâm olduğundan ve mebhûsün-ı anh olan mahal için dahi emsâli misillü mukataa-i zemin

takdîriyle ber-mûceb-i inha kilisâ inşası defter-i emaneti canibinden dahi beyân ve ifade kılınmış ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişaheneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak denilerek fi'l-vâki' mahal-ı mezkûr inha olunduğu üzere arazi-i haliyye-i miriyeden olarak ziraat ve hırasete elverişli mahal olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi âshâb-ı servet taraflarından ianeten verilen âkçe müesses olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere inşasına irade-i ruhsât olunması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve arazi-i haliye-i merkûm eye memuru maarifetiyle usul ve nizâm ve emsâline tatbiken canib-i miri için senevi ne mikdâr mukataa-i zemin takdîr olunacak ise mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânın tevkîf olunarak keyfiyet tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işar kılınması husûslarına denilerek

aslı gibi

Sayfa no: 92

No: 247

Edirne Vilayeti Valisi olub üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Halet Paşa iclâlehuya ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Filibe sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı mezkûrun kezâlik üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili olan Kamil dâmen-i mu'allaya ve Çırpan kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm ki

Çırpan kazâsına tabi Aşko Beran karyesinde mutevattın Bulgâr milletinin ma'bedleri olmadığından karye-i mezbûre sakinlerinden papas İstanihon'un bundan akdem terk yelediği bir dönüm mülk arsa üzerine tûlen yirmi dört ve arzen on beş ve kadden yedi zira olmak ve yedi kebir ve yedi sagir pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere müceddeden bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i

mezbûre ahalisi tarafından istida olunması üzerine lede'l-keşf yirmi bin kuruş masrafla vücuda geleceğinden ve meblağ-ı mezbûr karye-i mezbûre ahalisinin âshâb-ı serveti tarafından ita kılınacağından ve inşasında mahalince bir gûna mahzûru olmadığından icrâ-yı icâbı mahallinden inha kılınmış ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal fi'l-hakîka inha olunduğu üzere mülk arsa olduğu ve İslâm Mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı bulunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için âshâb-ı servet canibinden i'tâ olunacak âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru olduğu halde işbu emr-i 'âlîşânımın i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübadirdet eyleyesiz

Fi 12 Receb sene 1288

No: 248

Kalem buyruldusu kilisâ torbasındadır

Der-saadetim zabtiye müşîri olup birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarina ha'iz ve hâmilolan vezirim Hüsnü paşa iclâlehuya ve İstanbul kadısı zidet fezaile hükm ki

Eğrikapu civarında Tekfursarayı'nda rum kilisasının papas odalarıyla havlusu derununda bulunan bir bab mekteb bundan akdem muhterik olmuş ve kilisâ-yı mezbûr dahi zedelenmiş olduğundan zikr olunan papas odaları mahali terbian yüz yedi arşun on

yedi parmak ve mektebin yetmiş beş arşun yirmi iki parmak ve havza mahali dahi elli üç zira on üç parmakdan ‘ibâret olmak üzere müceddeden bina ve inşâsı ve mezbûr kilisânın dahi tamiriyle beraber etrafına dıvar çekilmesi mukaddemâ Rum patrîkhânesi tarafından istida olmuş ve ol babda müte’allik ve şeref-sudûr olan irade-i seniyye-i mülükânem mûcebince ruhsâtı havi bir kıt’a emr-i şerifim tasdir kılınmış isede yalnız kilisâ ve papas odaları tamir ve inşa olunarak mekteb-i mezbûr ademi kudretleri cihetle bu âna kadar kalmış ve bu kere şunun bunun ianesiyle mekteb-i mezbûrun dahi bina ve inşasına mübaşiret olunduğu sırada nizâmına mugayiri cihetiyle ta’til edilmiş olunduğundan icrâ-yı icâbı millet-i merkûme canibinden bu kere dahi istida olunması üzerine tekrar mahal-ı mezkûre memur-ı mahsûsi irsaliyle lede’l-muayene mekteb-i mezbûr yüz seksen beş zira terbiinde ve sekiz arşun kaddî nde inşasına berren ve mübaşiret kılınmış idüğü icrâ kılınan mesahadan ve mahal-ı mezkûrede milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı gibi İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde bulunmadığı ve mekteb-i mezbûr kilisâ -yı mezbûr derununda bulunan mekteb olub şimdiye değin inşa olunamayub kalması adem-i iktidarlarından neş’et eylediği ahbaran ve tahkîkât-ı vakıadan anlaşımış idüğünden mekteb-i mezbûr zirainin tashihiyle ifa-yı muktezâsı şehr emaneti canibinden ifade olmuş ve icrâsı husûsuna bu kere dahi emr ve irade-i seniyye-i mülükâneme müte’allik ve şeref-sudûr olarak zikr olunan mektebin ol vecihle inşasına ruhsâtı havi geçen seksen yedi senesi evail-i recebinde tasdir kılınmış olan emr-i şerifim kazai zayi olmuş olduğundan müşâr ve Mevlana-yı mûma-ileyhümsüz ber-minval-i muharrer mekteb-i mezbûr yüz seksen beş zira terbiinde ve sekiz arşun kaddî nde olmak üzere bina ve inşasına nizâmca vesâ’ir bir gûna mahzûr ve mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halinde irade-i ruhsât olunması ve zayi olan emr-i şerifim zuhur eder ise bir gûna amel ve itibar olunmaması husûslarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ’adet eyleyesiz

Fi 23 Cemaziyyelevvel sene 1288

(48)

Sayfa no: 93

No: 249

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Tuna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehuya ve Tutrakan kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

Tutrakan Kazâsına tabi Denizler karyesinde mutevattın Hristiyan Bulgâr milletinin ma’bedleri olmadığından kimesneye mazarratı olamayacak bir yerde Yirmi beş arşın ârzında ve on beş arşun tulunda ve yedi arşın irtifainde olmak ve beş pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak ve etraf dıvarları kargir ve sakfı ahşab olarak taş ve kereste ve levazımatı ianeten ve mesârıf-ı inşâ’iyesi olan dört bin kuruş umumen ve nakden kendü taraflarından tesviye kılınmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyyem erzan kılınması husûsu millet-i merkûme tarafından istida olunması üzerine memur-ı mahsûs irsaliyle keşf ve tahkîk olunduğuna göre kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle inşasında bir gûna mazarratı olmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi ber-vechi muharrer millet-i merkûme canibinden tesviye olunacağı anlaşılmış idüğünden icrâ-yı icâbı bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân kılınmış ve bu misillü kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak ârâzi-i mîriyyeden olarak müstakilen Bulgâr milletine mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mutasarrıfının rızası olduğu ve mesârıf-ı inşâ’iyesi için ber-minval-i muharrer millet-i merkûme tarafından

tesviye olunacak levazımat âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tul ve arz ve irtifai zirâ'larının tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına irade-i ruhsât olunması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu halde dahi işbu emr-i 'âlîşânın âhz ve ilâve olunarak keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 16 Receb sene 1288

No: 250

Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ahmed Rasim Paşa iclâlehuye ve Yanya kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmuhümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Yanya Kazâsında kain Aya Katerin dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle fakat tuluna iki zira ilâvesiyle sâ'ir mahalleri heyet-i asliyesi üzerine tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu beyânıyla icrâ-yı icâbı Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve ol vecihle inşası husûsuna müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhsiz kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen tevsi ve inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve ilâve olunacak mahal hâricden olmayub kilisâ -yı mezbûr tetimmesinden bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayarak tevsi halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu

halde ber-minval-i muharrer tuluna iki zira ilâvesiyle sâ'ir mahalleri heyet-i asliyesin tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden

Sayfa no: 94

cebren âkçe toplanılmak veya âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'ar olunması husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 16 Receb sene 1288

No: 251

Bir sûreti

Bosna Vilayeti Valisi vezir Asım Paşa iclâlehuye ve mütemayyizan-ı rical-ı devlet-i aliyyeden Hersek sancâğı mutasarrıfı ve dördüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânının ha'iz ve hâmili olan AbdünnaFi Efendi dâme 'ulûhuya ve Gaçko kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmuhümaya vesâ'ireye

Gaçko Kazâsına tabi Ezgor karyesinde kain Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab kilisasının harâbiyeti cihetle tûlen on altı ve arzen on iki ve kadden on zira olmak üzere tecdîden ve tevsi'an bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve tevsi olunacak mahal hâricden olmayub kilisâ -yı mezbûrun tetimmesinden bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayarak tavsi'a halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânene te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması denilerek

Aslına tatbiken

No: 252

İşbu kilisânın inşasına ihtiyaç-ı hakiki olmadığı ve inşasınca muhâzir-i mahalliye bulunduğundan mezkûr kilisânın inşasından sarf-ı nazarla yine evvelki kilisâ ile iktifa ve emr-i ali-i mezkûrun kaydı terkin buyrulmak üzere leffen i'âde kılındığına dair Diyarbakır Vilayeti Valisi devletlü paşa hazretlerinin Fi 21 Rebi'ülevvel sene 1290 tarihiyle varid olan tahrîrât-ı balası deftere kayd olunmuş ve emr-i sali-i mezkûr dahi battâlda hıfz kılınmışdır

Fi 19 Rebiyyülahir sene 1290

Diyarbakır Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Ma'mûratü'l-Azîz Sancâğı mutasarrıfı Abdülhamid Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Ergani Madeni Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecîdî hüma hükm ki

Ergani Madeni Kazâsına tabi Çermik karyesinde mutevattın Ermeni milletinin kilisâları mesafe-i baidede bulunduğundan karye-i mezkûre mahallâtından Çukur Mahallesinde kain mülk arsa üzerine tûlen otuz ve arzen yirmi beş ve irtifaen on beş zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Ermeni patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve kilisâ-yı mezbûrun ol vechile bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal fi'l-hakîka mülk olarak mine'l-kadîm inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası olmayarak sâhibinin rızâsı bulunduğu ve mesârıf inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl

ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru görüldüğü takdîrde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz ve i'âde olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'ar kılınması husûslarına dikkat ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 22 Receb sene 1288

(49)

Sayfa no: 95

No: 253

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Prizrin Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı Zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Safvet Paşa iclâlehu ve mîr-i mîrân kirâmdan Üsküb sancâğı mutasarrıfı Raşid Paşa dâme ikbâlehu ve Kalkandelen Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm

Kalkandelen kazâsına tabi Rogocava karyesinde kain Manamor Köse dimekle ma'rûf bir bab kilisasının harâbiyeti cihetle tûlen otuz ve arzen yirmi ve kadden on zira olmak ve on pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere heyet-i kadîmesi vecihle tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve ol vechile bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen tecdidini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmayarak İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf inşâ'iyesi bâ-irâde-i seniyye-i şahâne mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde ber-minval-i muharrer heyet-i

kadîmesini tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru görüldüğü sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz olunarak i'âdesiyle beraber bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işar kılınması husûslarına mezid-i itina ve sarf-ı makderet ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 29 Receb sene 1288

No: 254

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müftü vesâ'ireye

Kalkandelen kazâsına tabi Alostek Karyesinde kain Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab kilisasının harâbiyeti cihetle tûlen yirmi beş ve arzen on altı ve kadden on zira olmak ve dokuz pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere heyet-i asliyesi vecihle tecdîden bina ve inşasına zımnında

Aslına tatbiken

No: 255

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müftü vesâ'ireye

Kalkandelen kazâsına tabi Bıçakova karyesinde kain Aya Nikola dimekle bir bab kilisasının harâbiyeti cihetle tûlen yirmi dört ve arzen on dört ve kadden on zira ve sekiz pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere heyet-i asliyesi vecihle tecdîden bina ve inşasına zımnında

Kezâlik

No: 256

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müftü vesâ'ireye

Kalkandelen kazâsına tabi Zelez Norcan karyesinde kain Aya Tanaş dimekle ma'rûf bir bab kilisasının harâbiyeti cihetle tûlen yirmi dört ve arzen on dört ve kadden dokuz zira olmak ve dokuz pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere heyet-i asliyesi vecihle tecdîden bina ve inşasına zımnında

kezâlik

No: 257

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr mutasarrıf ve Komanova Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya vesâ'ireye

Komanova kazâsına tabi Venici karyesinde kain Petro de Pavlo dimekle ma'rûf bir bab Rum manastırı kilisasının harâbiyeti cihetle heyet-i asliyesi üzere tecdîden bina ve inşasına zımnında

Kezâlik

Sayfa no: 96

No: 258

Hüdâvendigâr Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hamdi Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Karesi sancâğı mutasarrıfı ve mezkur mecîdî nişan-ı zî-şânının ikinci rütbesinin ha'iz ve hâmili Veysi Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Kemer Edremid Kazâsı nâ'ibi ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Kemer Edremid Kazâsına tabi Karaağaç karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen on sekiz ve arzen on altı ve kadden on dört zira olmak üzere Aya Dimitri nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı husûsuna

müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapilacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâne 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mutasarrıfının rızası bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi bâ-irâde-i seniyye-i şahânem mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevfiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde işbu emr-i 'âlîşânın âhz ve i'âde olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işar kılınması husûslarına mezid-i itina ve sarf-ı makderet ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 29 Receb sene 1288

No: 259

Bir sûreti

Yine vali ve mutasarrıf-ı müşârileyhümaya ve Balya Kazâsı nâ'ib ve müftüne vesâ'ireye

Balya kazâsına tabi Sagü dalani nam-ı diğer Yeni karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi dört ve arzen on altı ve kadden on iki zira olmak üzere Hristos nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına zımnında

Aslına tatbiken

No: 260

Bir sûreti

Trabzon Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Emin Muhlis Paşa iclâlehuye ve Gümüşhane Kazâsı nâ'ib ve müftüne vesâ'ireye

Gümüşhane kazâsına tabi Eftasık karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen on dört ve arzen on bir ve kadden dokuz zira olmak üzere Aya Haralambos nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına zımnında

Kezâlik

No: 261

Bir sûreti

'Asâkir-i nizâmiye-i şahâne müşîrânından Prizrin Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Safvet Paşa iclâlehu ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Niş sancâğı mutasarrıfı ve ikinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânının ha'iz ve hâmili Abdurrahman Paşa dâmen-ı mu'allaya ve İvranya Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

İvranya kazâsına tabi Zakice karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen otuz altı ve arzen yirmi ve kadden on zira ve sekiz pencere ve üç kapuya müştemil olmak üzere Aya Taryede nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına zımnında

Kezâlik

(50)

Sayfa no: 97

No: 262

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehuye ve Selanik kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm

Selanik Kazâsına müzafe Langaza Nâhiyesine tabi Kömbete Karyesinde kain çiftlikte mutevattın Hristiyanlar için çiftlik-i mezkûr mutasarrıfesi Kani binti Hristo tarafından Aya İsperiyeron nâmında otuz zira tulunda on sekiz zira ârzında dokuz zira kaddî nde müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması kaza-i mezbûre metropolidi tarafından vuku-bulan istidaya mebni memur-ı mahsûsi irsaliyle lede'l-muayene çiftlik-i mezkûr Gazi Evranos Bey Vakfı dâhilinde bulunduğu halde mezbûrenin uhdesinde bulunduğu ve derununda bulunan müstecirler cümleten Hristiyan olub orda kadîm kilisâ asarı dahi görüldüğü ve bu vecihle inşasınca bir gûna mahzûr olmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mezbûre tarafından tesviye kılıncağı tahakkuk etmiş olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden inha olunmuş ve karye-i mezbûre vakf-ı mezbûr dâhilinde arazi-i mevkufeden idüğü kayden tebyin etmiş ve bu makule arazi-i mevkufe üzerine her nev'i ma'bed inşası olamayacağı defter emaneti canibinden beyân olunması üzerine keyfiyet mahallinden tekrar lede'l-istilam mezkûr kilisâ bundan elli altmış sene mukaddem münhedim olub yalnız asar-ı kadîmesinden dıvarları görülmekde olduğu ve yemin ve yesar ile arka tarafı Hristiyan medfeni bulunduğu mezkûr kilisâda kadîmen Rum milletine mahsûs olub kable'l-hedm per-vakti İlya ismiyle yad eylediği ve mezkûr kilisâ vesâ'ir milletlerin bir gûna medhal ve iştirâkı olmadığı ve münhedim olalıdan berü mezkûr çitfliğin ahalisi bir saat mesafede bulunan Dermil karyesinde icrâ-yı ayin idegeldikleri ve çiftlik-i mezkûr ahalisi ile mezbûre Kati dahi millet-i merkûmeden idüğü beyân olunmuş ve ahali-i merkûme cümlesi zımmiler olarak mahal-ı mezkûrede mine'l-kadîm ketb olduğu ber-nehc-i şer'i mütehakkik olduktan sonra vaz'-i kadîmi tağyir ve binada ziyade olarak kenisa-yı mezkûrun tamir ve inşası meşru' olduğu canib-i fetva-haneden işaret kılınmış ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan

kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz bâlâda beyân olduğu üzere kilisâ-yı mezkûr fi'l-hakîka kadîm kilisâ asarı üzerine inşa kılınacağı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mezbûre tarafından tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere vaz'-ı kadîmi vecihle bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânın âhz ve i'âde olunarak keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işarı husûsuna mezid-i itina ve sarf-ı makderet ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 29 Receb sene 1288

No: 263

Mütemayyizan-ı ferikan-ı kirâmdan fırka-i askeriyesi kûmândânlığı inzımâmıyla İşkodra eyaleti Valisi olub üçüncü rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan Mustafa Asım Paşa dâmen-i muallaya ve Podgoriçe kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm

Podgoriçe Kazâsına tabi Mahalle ve Suba Karik Karyelerinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin kilisâ ları harâbiyeti ve nüfus-ı mevcudelerine 'adem-i kifâyeti cihetleriyle kilisâ-yı mezbûrun külliyyen hedmiyle müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması istida olunması üzerine keyfiyet mahallinden lede'l-istilam dıyk kilisâ mahali muayene ve keşf olundukda tûlen on beş ve arzen beş ve kadden üç buçuk zira mikdârı olub karyeteyn-i mezkûreteyn ahalisi iki yüz yirmi beş nüfusdan 'ibâret olduğundan ve dıyk kilisânın büyüdilecek mahali olmadığından kendü kabristânları derununda tûlen yirmi ve arzen on ve kadden yedi zira olmak üzere bir bab kilisâ inşasına ihtiyaçları tebyin etmiş ve mesârıf-ı inşâ'iyesi karyeteyn-i merkûm eteyn ahali ve âshâb-ı servet taraflarından verilecek iane ile tesviye olunacağından ve kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle inşasında bir gûna beis olmadığından icrâ-yı icâbı inha ve

istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade -i seniyyem

Sayfa no: 98

erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kabristân-ı mezbûr mine’l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve vakıf dâhilinde olmadığı mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi ber-minval-i muharrer ahali ve âshâb-ı servet tarafından verilecek iane bâ-irâde-i seniyye-i şahânenem mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira’larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak ve âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i ‘âlîşânım âhz ve i’âde olunarak keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsunda be-gayet itina ve dikkat ve hilâfından tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 29 Receb sene 1288

No:264

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânınna ha’iz ve hâmilolan vezirim Ahmed Rasim Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Niş sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı mezkûrun ikinci rütbesinin ha’iz ve hâmili Abdurrahman Paşa dâmen-i muallaya ve İvraniye kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm

İvraniye Kazâsına tabi Kofça karyesinde kain Ziyalis dimekle ma’rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle müsâ’ade -i seniyyem erzan kılınması ahali tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve ol

vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsiz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayarak mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi bâ-irâde-i seniyye-i şahânem mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde ber-minval-i muharrer heyet-i asliyesini asla tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işar kılınması husûsuna dikkat ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 7 Şevval sene 1288

No: 265

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ahmed Asım Paşa iclâlehuye ve Hezargrad Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

Hezargrad Kazâsına tabi Kerpone karyesinde mutevattın ahali-gayrı müslimenin ma'bedleri olmadığından karye-i mezbûrede mahallâtından Hristiyan Mahallesinde kain İşkola arsası üzerine tûlen yirmi ve arzen dokuz buçuk ve kadden yedi buçuk zira olmak üzere ve sekiz pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunması üzerine mahaline memur-ı mahsûsi irsaliyle lede'l-keşf ve'l-muayene mezbûr kilisâ kargir olarak

(51)

Sayfa no: 99

On dört bin beş yüz kuruş masrafla vücuda geleceği ve bunun üç bin beş yüz kuruşu mevcud olub üst tarafı âshâb-ı servet tarafından tesviye olunacağı taahhüd oluncak ve kilisâ-yı mezbûr inşasında kimesneye mazarratı ve bir gûna mahzûru olmadığı ahali tarafından haber verildiği ve aine defteri ile istida leffen takdîm kılındığı beyânıyla icrâ-yı icâbı bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve ol vecihle inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münîf üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mumaileyümhsiz kilisâ yapılacak mahal İşkole arsası denilen mahal mülk olarak kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayarak mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için mevcud bulunan meblağ-ı mezbûr ile âshâb-ı servet canibinden ianeten i'tâ olunacak âkçe bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tul ve arz ve kaddi zirâ'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işar kılınması husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 7 Şevval sene 1288

No: 266

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehuya ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır

sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâmen-i ikbalehuya ve SerFiçe kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Serfiçe Kazâsına tabi Kerbe karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından ârâzi-i mîriye üzerine tûlen on altı ve arzen on iki ve kadden sekiz zira' olmak üzere müceddeden bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye erzan kılınması ahali tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapilacak mahal fi'l-hakîka ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal hakîkaten ârâzi-i mîriyyeden olarak müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mutasarrıfının rızası bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayarak mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr sahiben ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde işbu emr-i 'âlîşânın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işar kılınması husûslarına dikkat ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 7 Şevval sene 1288

No: 267

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müftü vesâ'ireye

Serifce Kazâsına tabi Gobice karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından ârâzi-i mîriye üzerine tûlen yirmi sekiz ve arzen on altı ve kadden sekiz zira' olmak üzere aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına zımnında

Aslı gibi

Sayfa no: 100

No: 268

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîranından Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Rauf paşa iclâlehuya Narva Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Narva kasabası mahallâtından Çınar Mahallesinde Gotos sokağında kain Aya Yani dimekle ma'rûf bir bab kilisasının harâbiyeti cihetle heyet-i asliyesi üzere tûlen yirmi dört arşun on altı parmak ve arzen on üç ve kadden sekiz arşun bir parmak zira-i mimari olmak üzere bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahali tarafından niyaz ve istirham olunduğu mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve ol vecihle bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm inşası istida eden millete mahsûs olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası olmadığı ve mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâneme te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve

ka'ideye tevâfuk eylediği ve bâlâda beyân olunan zira-i mimari üzere tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmeyerek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmeyerek heyet-i asliyesi vecihle bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işar kılınması husûslarına dikkat ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 9 Şaban sene 1288

No: 269

Edirne Vilayeti Valisi olub üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Halet Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyi payelülerinden Gelibolu sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı mezkûrun üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili Tahsin Paşa dâmen-i muallaya Gelibolu kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

Ferecik kazâsına tabi Mercimli karyesinde mutevattın Bulgâr milletinin ma'bedleri olmadığından karye-i mezbûr sakinlerinden Nikola'nın ârâzi-i mîriyyeden mutasarrıf olduğu bir dönüm tarlası üzerine tûlen yirmi dört ve arzen on altı zira olmak ve beş kapu ve on pencereye müştemil bulunmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı ahalisi tarafından istida olunması üzerine mahal-i mezbûr lede'l-muayene kilisâ -yı mezkûr inşasında bir gûna mahzûr olmadığı ve on iki bin kuruş mesârıfla vücuda geleceği ve meblağ-ı mezkûr ahali-i merkûm anın âshâb-ı serveti taraflarından tesviye ve ifa kılınacağı anlaşılmış idüğünden icrâ-yı icâbı bâ-mazbata beyân ve inha olunmuş ve kilisâ yapilacak mahal fi'l-hakîka ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel-i takdîr alınarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olmakdan nâşî keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz

kilisâ yapilacak mahal inha olunduğu üzere ârâzi-i mîriyyeden olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mutasarrıfının rızası bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için ber-vechi muharrer âshâb-ı servet taraflarından tesviye olan olunacak olan âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânenem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz zira'larını tecavüz etmemek ve kaddî dahi derece-i kifayede olmak üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden ise icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde işbu emr-i 'âlîşânın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işar kılınması husûslarına dikkat ve hilâfından tevkî mübâ'adet eyleyesiz

Fi 15 Şaban sene 1288

(52)

Sayfa no: 101

No: 270

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehuye ve Siroz Sancâğı kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecidühüma hükm ki

Siroz kazâsına tabi Safakça karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından tûlen on beş ve arzen on iki ve kadden yedi zira ve iki kapu ve dokuz pencereye müştemil bulunmak üzere Aya Taryade nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından istida olduğu Rum patrîkhânesitarafından bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapılacak

mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîriyle olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân kilisâ -yı mezkûr ber-minval-i muharrer bina ve inşâsı husûsuna müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmakla muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mutasarrıfının rızası bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi bâ-irâde-i seniyye-i şahânenem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira’larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi’t-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde işbu emr-i ‘âlîşânın âhz ve i’âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî mübâ’adet eyleyesiz

Fi 15 Şaban sene 1288

No: 271

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Ahmed Paşa dâme ikbâlehuya ve Filorine kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmuhümaya ve a’zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm

Filorine kazâsına tabi Sakolova karyesinde mutevattın Hristiyan teb’a-i şahânenin ma’bedleri olmadığından rum kabristânı üzerine tûlen on sekiz ve arzen on dört ve

kadden sekiz zira olmak üzere Aya Lilbis nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması mukaddemâ Rum patrîkhânesi tarafından istida olması üzerine keyfiyet mahallinden lede'l-istilam mahal-ı mezkûr karye-i mezkûre ahalisine mahsûs Rum kabristânı olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayarak mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve mazarratı olmadığı ve mezkûr kilisânın karye-i mezkûre âshâb-ı serveti tarafından mukaddemâ cem' edilüb mevcud bulunan dört bin yüz kuruşla inşası temin-i mukaveleye alındığı anlaşılmış idüğünden icrâ-yı icâbı bâ-tahrîrât ve tahrîrât inha ve istîzân kılınmış olduğundan naşi keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz fi'l-hakîka kabristân-ı mezbûr inşası istida eden millete mahsûs olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için âshâb-ı servet tarafından cem' edilüb mevcud bulunan âkçe bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemek ve bir gûna mahzûru olduğu halde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna dikkat ve hilâfından mugayir-i tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 22 Şaban sene 1288

Sayfa no: 102

No: 272

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf-ı mûma-ileyhümaya ve Horpişte Kazâsı nâ'ib ve müftüne ve a'zâ-yı meclisi

Hurpeşte Kazâsında mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen yirmi sekiz ve arzen on altı ve kadden dokuz zira' olmak üzere aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunduğu beyânıyla fi'l-hakîka kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânene ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde denilerek

Aslına tatbiken

No: 273

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf-ı mûma-ileyhümaya ve Kesriye Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne ve a'zâ-yı meclise

Kesriye Kazâsına tabi Resnon karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen yirmi sekiz ve arzen on yedi ve kadden dokuz zira' olmak üzere Aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması ve ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş olunduğu beyân ıyla denilerek

Kezâlik

No: 274

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Prizrin Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Safvet Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye mütemayyizi âshâbından Ohri sancâğı mutasarrıfı Mehmed

Bey zide uluhuya ve Debre-i Bala kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm ki

Debre-i Bala Kazâsına tabi Dişlepe Karyesinde kain Arhangelos dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi dört ve arzen on altı ve kadden on zira olmak üzere müceddeden bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması Rum patrîkhânesi canibinden istida olunması üzerine mahallinden lede'l-istîzân kilisâ -yı mezbûrun inşasında mahal ve mevkice bir gûna mahzûru olmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi ahali-i karye tarafıından iane sûretiyle cem' ve tesviye oluncak olub ancak bu cesametde kilisâ yapmak ahalinin kudretleri taallük etmediği cihetle tûlen on dört ve arzen on iki ve kadden yedi zira olmak bina ve inşâ kılınacağı bâ-mazbata ifade olunmuş ve ol vecihle bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve fi'l-vâki' mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf inşâ'iyesi için ahali-i karye tarafından iane sûretiyle cem' ve tesviye olunacak âkçe bâ-irâde-i seniyye-i şahânem mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde ber-minval-i muharrer tûlen on dört ve arzen on iki ve kadden yedi zirayı tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'ar kılınması husûsuna dikkat ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 2 Ramazan sene 1288

Sayfa no: 103

No: 275

Haleb Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Süreyya Paşa iclâlehuye ve İskenderun Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm ki

İskenderun'da mutevattın Ermeni milletinin ma'bed ve mektebleri olmadığından mesârıfatı taraflarından tesviye ve taahhüd üzere müceddeden bir bab kilisâ ile bir bab mekteb bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması milet-i merkûme tarafından istida olunması üzerine keyfiyet lede'l-istilam kilisâ-yı mezkûrun inşasında bir gûna mahzûr olmadığı ve ebniye yapılacak mahal teb'a-i devlet-i 'alîyyemden Hoca Manuk mülkiyatının mülk-i müşterası idüğü ve kilisâ ve mekteb için terk ve teberrü eylediği ve kilisâ-yı mezbûr maa havlu tûlen yirmi ve arzen on dört buçuk ve irtifaen altı ve mekteb-i mezbûr dahi tûlen on dört buçuk ve arzen dört aşari mikdârı mesahada bulunacağı inha ve bâ-mazbata işar olunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ ve mektebin ol vechile bina ve inşâlarına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz fi'l-hakîka kilisâ ve mekteb yapılacak mahal mülk olarak müstakilen merkûm un mülk ve işitrası olduğu ve kilisâ ve mekteb yapılmak üzere rızasıyla terek ve teberrü eylediği ve milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve irtifai zira'larını tecavüz etmemek ve mekteb-ı mezbûrun irtifai dahi derece-i kifayede olmak ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşâlarına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde işbu emr-i âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle

beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'ar kılınması husûsuna dikkat ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 2 Ramazan sene 1288

No: 276

Edirne Vilayeti Valisi olub üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Halet Paşa iclâlehuye ve Cisr-i ergene kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide meciduhma hükm ki

Cisr-i Ergene Kasabasında mutevattın Bulgâr milletinin ma'bedleri olmadığından kasabâ-i mezkûre mahallâtından Hala Hatun Mahallesinde kain Haci Nikola'dan iştira olunan arsa üzerine tûlen yirmi ve arzen on dört ve kadden yedi zira olmak ve on iki pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması istida olunması üzerine bâ-muayene mesârıfı keşfiyesi olan on bin kuruş millet-i merkûme âshâb-ı servet ve muteberan taraflarından tesviye olunacağı ve mahal-ı mezkûrede kilisâ inşası mahzûrdan salim olub kasabâ-i mezkûre arazisi her ne kadar arazi-i mevkufeden ise de bu misillü kasaba dâhilinde bulunan hane ve sâ'ireye mülkiyet muamelesi icrâ olunmak

Sayfa no: 104

Lazım geleceğinden icrâ-yı icâbı bâ-mazbata inha ve istîzân kılınmış ve kasabâ-i mezkûre Sultan Murâd Han tabe serrahu evkaf-ı şerifesi dâhilinde arazi-i mevkufeden idüğü defter emaneti ve bu misillü vakf dâhilinde bulunan kurra ve kasabatda vaki arsa üzerine inşa kılınacak ebniye ve gars olunacak eşcar âshâbın mülkü olacağından arazi için münasib mikdâr mukataa olunması şer'-i şerif ve usul-ı fethde iktizâsından olduğundan evvel emirde arsanın nizâmı üzerine mukataaya rabtı evkaf-ı hümayunum nezâreti canibinden ifade ve beyân kılınmış ve kura ve kasabat derunlarında bulunan arsalar kenarlarında bulunan tetimme-i süknâ itibar olunan nihayet nısf mikdârı dönüm yerler mahal-ı memlükât olduğu arazi kanunname-i hümayunuun ikinci maddesinde münderiç bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-

istîzân ol vechile inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal müstakilen millet-i merkûmeye mahsûs olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mezkûr arsa kasabâ-i mezbûre derununda ber-mûceb-i kanun sûret-i mülkiyetde tasarruf olunan yerlerden olduğu mu'ahharân mutasarrıfı canibinden silk-i mülkünden ifrâz ile tescil-i şer'i ve nesc' elli altun ile bir cihete vakf olunmuş mahallerden olmadığı ve sâhibinin rızâsı bulunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi ber-mûceb-i inha âshâb-ı servet taraflarından tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile aczete-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemek üzere inşasına irade-i ruhsât olunması ve arsa-i mezkûrun ittihaz olunan usule tevfiken mahallince münasib mikdâr şey ile mukataaya rabt olunarak mikdârlarının bu tarafa bildirilmesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna dikkat ve hilâfından tehaşşi ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 3 Ramazan sene 1288

No:277

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından dördüncü ordu-yu hümayunum müşîrliği inzımâmıyla Erzurum Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Abdülkerim Nadir Paşa iclâlehuye ve Hınıs Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Erzurum sancâğında Hınıs Kazâsına tabi Çevirme karyesinde Protestân milleti tarafından mübayaa olunan tûlen ve arzen yirmişer arşunu şamil bir kıt'a arsa üzerine lede'l-keşf sekiz bin kuruş masrafla maa teferrüat yedi arşun kaddî nde bir bab mekteb inşa olunacağından ve meblağ-ı mezkûr millet-i merkûme mutebaranı tarafından iane

olub kimesneye cebr sûreti gösterilmeyeceğinden bahisle müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması millet-i merkûme tarafından istida olunmuş ve icrâ edilen tahkîkât icâbınca mekteb-i mezkûrun inşasında mahzûr olmayub mugayir-ı nizâm bir gûna hal ve hareket vukû'a getürülmeden ve fukaradan sûret-i cebriyeden âkçe mutalebe olunmamak üzere bir kıt'a sened âhz ve hıfz kılınmış olduğu mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân kılınmış ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân mekteb-i mezbûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz mekteb yapilacak arz müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mutasarrıfının rızası bulunduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub fi'l-vâki' mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi müesses olan usul ve ka'ideye tatbiken ber-vechi muharrer muteberan-ı millet tarafından ianeten tesviye olunacak

(54)

Sayfa no: 105

olduğu halde bâlâda beyân olunan kaddî ziraini tecavüz etmemek ve tûl ve arz dahi derece-i kifayede olmak üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu halde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'ar kılınması husûsuna dikkat ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 4 Ramazan sene 1288

No: 278

Dördüncü ordu-yu hümayunum müşîrliği inzımâmıyla Erzurum Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Abdülkerim Nadir Paşa iclâlehuye ve Hınıs Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Hınıs Kazâsına tabi Cevirme karyesinde mutevattın Protestân milleti karye-i mezbûrede kain papashanede icrâ-yı ayin etmekde ise de nüfus-ı mevcudeye 'adem-i kifâyeti cihetiyle hane-i mezkûr ittisalinde bulunan mülk arsa üzerine inşa olunmakda olan mektebin kilisâ ya tahvil ve tebdiline tûlen yirmi dört buçuk ve arzen on dört buçuk ve irtifaen altı zira ve on pencere ve bir kapuya müştemil olmak mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi mevcud bulunmak hasebiyle müceddeden inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu protestân milleti vekîli tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve ol vecihle inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmakla muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ ya tahvil olunacak mekteb mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mekteb-i mezkûrun kilisâ ya tahvilinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mevcud bulunan âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânene te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânın âhz ve i'âdesiyle keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'ar kılınması husûsuna dikkat ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 12 Şevval sene 1288

No: 279

İşbu emr-i ali âhz ve battâlda hıfz olunmuşdur Fi 5 Rebi'ülahir sene 1290

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehuya ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır sancâğı mutasarrıfı Asım Paşa dâme ikbâlehuya ve Resne kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm

Resne Kazâsına tabi Cariroz karyesinde mutevattın ahali-i gayrı müslimenin kabristân mahalinde bulunan dıyk kilisânın harâbiyeti cihetiyle hedm olunarak tûlen otuz bir ve arzen on sekiz zira ve on iki pencere ve iki kapuya müştemil olmak ve mesârıfı vakiası olan otuz bin kuruşdan on dört bin üç yüz elli kuruşu bazı kesan taraflarından ve küsuru dahi müterakim olan âkçeden ifa olunmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûm e ahalisi tarafından istida olunduğu bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ber-minval-i muharerr ol vechile bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade -i

Sayfa no: 106

seniyye-i mülükâneme erzan kılınmış olmakla muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz fi'l-hakîka kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm inşası istida eden millete mensûb olub millel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm Mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve millet-i merkûmenin kilisâ ya ihtiyaçları olub inşası istida etmekde oldukları ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için verilecek ve tedârik olunmuş olan âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevfiken tedârik ve tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz zira'larını tecavüz etmemek ve kaddî dahi derece-i kifayede olmak üzere inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle

iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmeyüb ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arına mübâdiret eyleyesiz

Fi 12 Cemaziyyelevvel sene 1288

No: 280

Edirne Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim İrfan Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyi payelülerinden Gelibolu sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı mezkûrun üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili Tahsin Paşa dâmet-i muallaya Gelibolu kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

Gelibolu kazâsına tabi Kovanlı karyesinde mutemekkin ahali-i Hristiyanın ma'bedleri olmadığından Haci Mityat'ın terk etmiş olduğu mülk bağçe arsası üzerine tûlen yirmi ve arzen on ve kadden yedi zira olmak ve on pencere ve bir kapuya müştemil bulunmak üzere bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz olunmuş ve kilisâ -yı mezkûrun inşasında bir gûna mahzûr olmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi ahali-i mezkûrenin âshâb-ı servet ve iktidarı taraflarından tesviye ve ifa olunacağı mahallinden bâ-mazbata inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ber-minval-i muharrer inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz fi'l-hakîka kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı bulunduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûmenin kilisâ ya ihtiyaçları olubda inşası husûsu millet-i merkûme canibinden istirham olunmakda bulunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için âshâb-ı servet taraflarından tesviye olunacak olan âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânenem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını

tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime işar kılınması husûslarına dikkat ve hilâfından tevkî mübâ'adet eyleyesiz

Fi 13 Rebi'ülevvel sene 1288

No: 281

Bosna Vilayeti Valisi vezirim Asım Paşa iclâlehu ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Travnik sancâğı mutasarrıfı ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmili Ali Paşa dâme ikbâlehuya ve İhlevne kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm

Travnik Sancâğı dâhilinde kain İhlevne Kazâsına tabi Seviçe karyesinde mutevattın Latin milletinin mabedleri olmadığından millet-i merkume tarafından ba-hüccet-i şeriyye mübayaa olunmuş olan mülk arsa üzerine tûlen on buçuk ve arzen yedi ve kadden beş metro olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması millet-i merkûme tarafından

(55)

Sayfa no : 107

istida olunduğu ve kilisâ -yı mezbûrun mesârıf-ı inşâ'iyesi nden olan mismar ve dülger yevmiyesinin millet-i merkûme reisi Rohanes ile Hersek piskoposu taraflarından ianeten tesviye olunacağı gibi kereste ve levazımat-ı sâ'iresi dahi aynen ianeten millet-i merkûme tarafından ita kılınacağı ve kilisâ-yı mezkûrun müceddeden inşasında bir gûna mahzûru olmadığı beyânıyla icrâ-yı icâbı bâ-mazbata inha olunmuş keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınmış olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz

ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal fi'l-hakîka mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûmenin kilisâ ya ihtiyaçları olubda inşası husûsu millet-i merkûme canibinden istirham olunmakda bulunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için ianeten ve aynen tesviye olunacak yevmiye ile kereste ve levazımat-ı sâ'ire mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânenem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî metrolarını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa işarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî mübâ'adet eyleyesiz

Fi 12 Zilka'de sene 1288

No: 282

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehuya ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır sancâğı mutasarrıfı Asım Paşa dâme ikbâlehuya ve Nasliç kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm

Nasliç kazâsına tabi Dereüstü karyesi hâricinde kain Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle heyet-i asliyesi üzere tecdîden inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve ol vechile bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm

müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve fi'l-vâki' inşası husûsu ahali-i merkûme canibinden istirham olunmakda olduğu ve mesârıf inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde ber-minval-i muharrer heyet-i asliyesini tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 13 Zilka'de sene 1288

No: 283

Edirne Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim İrfan Paşa iclâlehuye ve Cisr-i Ergene kazâsı nâ'ib ve müftüsüne ve a'zâ-yı meclise

Cisr-i Ergene kazâsına tabi Dere karyesinde kain Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle heyet-i asliyesi üzere tûlen otuz iki ve arzen on altı ve kadden altı zira ve on iki pencereye müştemil olmak üzere tecdîden inşası zımnında tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan heyet-i asliyesi olan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile denilerek

aslına tatbiken

Sayfa no: 108

No: 284

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi müşârünileyh ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Siroz Sancâğı mutasarrıfı Halil Sami Paşa dâmen-i muallaya ve Siroz kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne ve a'zâ-yı meclise

Siroz kazâsı Mahallâtından Bostancı Mahallesinde kain Aya Nikola dimekle ma'rûf bir bab Hristiyan kilisasının muhterik olduğu cihetiyle heyet-i asliyesi üzere tûlen otuz altı ve arzen yirmi sekiz ve kadden on iki zira olmak ve elli pencere ve beş kapuya müştemil olmak üzere tecdîden bina ve inşâsı zımnında Kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm tecdidini istida eden milete mahsûs olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve vakıf dâhilinde ve İslâm mahallesinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi bâ-irâde-i seniyye-i şahânene te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde heyet-i asliyesi olan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile denilerek

Aslı gibi

No: 285

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Yanya Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Safvet Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Tırhala Sancâğı mutasarrıfı Rıf'at Paşa dâme ikbâlehuya ve Tırhala kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne ve a'zâ-yı meclise

Tırhala kazâsına muzaf Haslar-ı nahiyesine tabi İrnod Karyesinde Aya Dimitri dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen kırk ve arzen yirmi ve kadden on dört zira ve on sekiz pencereye müştemil bulunmak üzere tecdîden inşası zımnında mesârıf-ı inşâ'iyesi tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile denilerek

kezâlik

No: 286

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir İsmail Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye âshâbından Drama sancâğı mutasarrıfı Cenab Bey zide uluhuya ve Gümülcine kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise zide mecdihümaya hükm

Gümülcine kazâsına tabi Karaağaç karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi dört arzen on altı ve kadden dokuz zira' olmak üzere Aya Kostanti nâmında müceddeden bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olduğu rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapilacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin bu tarafa bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mutasarrıfının rızası olduğu ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve fi'l-vâki' karye-i merkûmede kadîmden kilisâ olmayub müceddeden inşası husûsu ahali-i merkûme canibinden istirham olmakda olduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak

bedel-i sikke-i cedîde - i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî mübâ'adet eyleyesiz

Fi 3 Zilka'de sene 1288

(56)

Sayfa no: 109

No: 287

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ahmed Rasim Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye mütemayyizi âshâbından Tırnovi sancâğı mutasarrıfı Haydar Bey zide uluhuya ve Gayrova kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Gayrova Kazâsına tabi Nabencorka karyesinde mutevattın Bulgâr milletinin ma'bedleri olmadığından karye-i mezbûre sakinlerinden Toteko ve Ostoyan'ın müştereken taht-ı tasarruflarında olub kilisâ inşası için meccanen terk teberrü etmiş oldukları arazi üzerine tûlen yirmi bir ve arzen on üç ve kadden sekiz zira ve on pencere ve iki kapudan 'ibâret olub cevanib-i erbası taşdan bi'l-imal üzeri dahi ahşab ve kiremid puşideli olmak üzere ve mesârıf-ı inşâ'iyesi olan ve âshâb-ı serveti tarafından iane ve i'tâ olunan on iki bin yüz kuruş nakd mevcud ile tesviye kılınmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınması istida olunmuş ve karye-i mezbûre ahalisi sırf Bulgâr olarak kilisâ-yı mezbûrun inşasınca bir gûna mahzûr olmadığı ve kimesneye dahi mazarratı olmayub meblağ-ı mezbûr dahi mevcud idüğü bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve kilisâ yapilacak mahal fi'l-hakîka ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ber-minval-i muharrer ol vechile inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak

emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmakla muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mutasarrıflarının rızaları bulunduğu ve fi'l-vâki' mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için mevcud olan âkçe bâ-irâde-i seniyye-i şahânenem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunmuş olduğu ve merkûm enin kilisâ inşasına ihtiyaçları tebyin ve tahakkuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden ise icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'ar kılınması husûslarına dikkat ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 13 Zilka'de sene 1288

No: 288

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehuye ve İstromce kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise zide mecdihümaya hükm ki

İstromce kasabası mahallâtından Lafes Papas Dimitri Mahallesinde mutevattın Bulgâr milletinin ma'bedleri olmadığından almış oldukları mülk arsa üzerine tûlen otuz altı arzen yirmi altı ve kadden on sekiz zira' ve yirmi altı pencere ve üç kapuya müştemil olmak ve mesârıfı vakiası için muteberan ahaliden Haçi Gogoş ve Kostantin Bogor ve Andon Balikarone İsnanko taraflarından otuz bin kuruş itasıyla tesviye olunmak üzere müceddeden bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi canibinden istida olunduğu Bulgâr milleti meclis-i muvakkatı tarafından bâ-takrir inha olunmuş olmakdan nâşî keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân

kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz fi'l-hakîka kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûmenin kilisâ ya ihtiyaçları olubda inşası husûsu millet-i merkûme canibinden istilam olunmakda bulunduğu ve ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için merkûmun taraflarından tesviye olunacak âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i

Sayfa no:110

seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemek üzere bina ve inşasına mümâna'at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı halde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 10 Zilka'de sene 1288

No: 289

Müşîran-ı izamımdan zabtiye nazırı olup birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Mustafa paşa iclâlehuya hükm

Eğrikapu'da kain Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisâ havlusunda kain beş bab papas odalarının harâbiyeti cihetiyle tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve memur-ı mahsûsi irsaliyle keşf ve muayene etdirilmekde fi'l-hakîka mezkûr odalar

ziyadesiyle harâb olarak hedm olunduğu ve kilisâ-yı mezkûrun etraf-ı erbaşı dıvar ile muhat olub taraf-ı rabisi tarik ve Hristiyan mezarı bulunduğu ve harîtası gösterildiği vecihle mezkûr odaların kadîmi sathen yüz kırk altı arşun terbiinde ve beş arşun kaddî nde bulunmakla bu kere dahi kadîmi vecihle yüz kırk altı arşun terbiinde ve yedi arşun kaddî nde olarak inşa kılınacağı anlaşılarak bu madde ve irtifai kadîminden iki arşun fazla bulunduğu ve mahal ve mevkice mahzûrdan salim idüğü anlaşılmış olduğundan icrâ-yı icâbı şehr emaneti canibinden beyân olunmuş ve mezkûr odalar mine'l-kadîm kilisâ havlusunda olub rum milletine mensûb papaslara mahsûs olarak vakıf dâhilinde ve İslâm mahallesinde olmadığı gibi milel-i sâ'irenin alâka ve medhalleri bulunmadığı ve harîta-i mezkûr mûcebince inşa kılınacağı sûretde bir gûna mahzûr ve mazarratı görülemeyeceği tahkîkât-ı vakıadan tebyin etmiş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu sen ki nazır-ı müşârünileyhsin zikr olunan odalar fi'l-hakîka millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi olmadığı halde bâlâda beyân olunan zirâ'larının tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümâna'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi husûslarına dikkat ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 6 Zilhicce sene 1288

No: 290

Müşîran-ı izamımdan zabtiye nazırı olup birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir-i dirayet mirim Mustafa paşa iclâlehuya ve Üsküdar nâ'ib ine hükm ki

Üsküdar'da İcadiye nam mahalde mutevattın Ermeni milletinin erkek ve kız çocuklarına mahsûs mekteb olmadığından mahal-ı mezkûrede millet-i merkûmeye aid arsa üzerine

bir bab kargir mekteb bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması Ermeni patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve mahal-ı mezkûre memur-ı mahsûsi irsaliyle muayene ve mesaha etdirilmekde altı yüz zira arsa üzerine tûlen yirmi sekiz ve arzen on dört ve kadden on beş zira ki terbian üç yüz doksan iki buçuk zira ve kargir olarak bir bab mekteb bina ve inşâ olunacağı ve arsa-i mezkûre İslâm mahallesinde olmayub milel-i sâ'irenin dahi alaka ve medhal ve iştirâkı bulunmadığı misillü mahalince bir gûna mahzûr ve kimesneye mazarratı olmadığı şehr emenati ve arsa-i mezkûre merhume Hazinedar Cevri Usta'nın vakfı dâhilinde bulunarak gayrı ez-ifraz terbian altı yüz altmış beş zira arsanın icare-i müeccele-i seneviyesi olan doksan âkçenin feshiyle emsâli misillü yüz elli kuruş mukataaya rabt ve tahvil kılındığı evkaf-ı hümayun dairesi caniblerinden beyân olunduğu misillü siyak-ı istidaya nazaran zikr olunan mekteb-i zükür ve inasa mahsûs olub bu vecihle muhtelit bulunması nizâmen caiz olamayacağından zükür ve inas için başka başka dershane ve kuyu ve helaler inşa olunması dahi maarif nezâreti tarafından ifade ve beyân olunması ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân mekteb-i mezkûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki nazır-ı müşâr ve nâ'ib -i mumaiileyhsiz ber-minval-i muharrer arsa-i mezkûre İslâm

(57)

Sayfa no: 111

Mahallesinde olmayub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mahalince bir gûna mahzûr ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larının tecavüz etmemek ve ber-minval-i muharrer zükür ve inas için başka başka dershane ve kayu ve helalar inşa olunmak üzere mekteb-i mezbûrun bina ve inşasına hiçbir tarafdan müdahele ve mümâna'at olunmaması ve bir gûna mahzûru oldığı takdîrde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz olunarak keyfiyetin tekrar beyân ve ifade kılınması husûslarına mübâdiret ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 19 Zilhicce sene 1288

No: 291

Aydın Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hamdi Paşa iclâlehuye ve İzmir kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm ki

İzmir Kazâsına tabi Karşuyaka karyesi mahallâtından Donanmacı Mahallesinde mutevattın Ermeni milletinin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen yirmi iki ve arzen on iki ve irtifaen on zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Ermeni patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve ol vecihle inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmakla muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumda işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz fi'l-hakîka kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı oldığı ve fi'l-vâki' kilisâ inşası millet-i merkûme canibinden istirham olunmakda bulunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak oldığı halde bâlâda beyân olunan tul ve arz ve irtifai zirâ'larının tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümâna'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu halde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işar kılınması husûslarına dikkat ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 19 Zilhicce sene 1288

No:292

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârileyh ve nâ'ib ve müftü vesâ'ireye

İzmir Kazâsına tabi Karataş karyesinde mutevattın Ermeni milletinin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen otuz ve arzen on dört ve irtifaen on zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

Aslı gibi

No: 293

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ahmed Rasim Paşa iclâlehuye ve Ziştovi kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Ziştovi Kazâsına tabi Vardem karyesinde ahali-i-gayrı müslimenin ma'bedleri olmadığından tûlen on beş ve arzen dokuz ve irtifaen yedi zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunmuş ve kilisâ yapılacak mahal sırf Hristiyan mahallesinde olub inşasınca bir gûna mahzûr ve kimesneye mazarratı olmadığı gibi mezkûr kilisâ yapdırmağa iktidarları bulunduğu anlaşılmış olduğundan icrâ-yı icâbı inha ve istîzân kılınmış olduğundan naşi kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olmakla keyfiyetin taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vechile bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mutasarrıfının rızası bulunduğu ve fi'l-vâki'

Sayfa no: 112

mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve inşası husûsu millet-i merkûme canibinden istirham olunmakda olduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânene te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevfiken tesviye olunacak olduğu sûretde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret ve hilâfından tevkî ve mücanebet eyleyesiz

Fi 5 Muharrem sene 1289

No:294

Selanik Vilayeti Valisi olub üçüncü rütbe mecîdî ve dördüncü rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Nusret Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır sancâğı mutasarrıfı Asım Paşa dâme ikbâlehuya ve Resne kazâsı nâ'ib i ve müftü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

Manastır sancâğı dâhilinde Resne kazâsına tabi Poyani karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi beş ve arzen ve kadden on iki zira olmak ve sekiz pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapilacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olmakla keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile

lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mutasarrıfının rızası olduğu ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve fi'l-vâki' inşası husûsu millet-i merkûme canibinden istirham olmakda olduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevfiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde - i şahâne adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 9 Muharrem sene 1289

No:295

Bir sûreti

Aydın Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hamdi Paşa iclâlehuye ve Mütemayyizan-ı rical-ı devlet-i 'alîyyemden Menteşe Sancâğı mutasarrıfı Rauf Efendi dâme 'ulûhuya ve Bodrum kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Bodrum Kazâsına tabi Köşeli karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi sekiz ve arzen on ve kadden sekiz zira olmak üzere Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

Aslı gibi

(58)

Sayfa no: 113

No: 296

Ferikan-ı kirâmdan Prizrin Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan Galib Paşa dâmen-i muallaya ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Ohri sancâğı mutasarrıfı Timur Paşa zide ikbalehuya ve Debre-i Bala kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm ki

Debre-i Bala Kazâsına tabi Alefci karyesinde kain Aya Dimitri dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle etrafından bulunan müştak lüzumu mikdâr yer ilâvesiyle tûlen on altı ve arzen on üç ve kadden sekiz zira olmak üzere tecdîden ve tevsian bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve ol vecihle inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezkûr ile müştak-ı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle tecdid ve tevsia halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve fi'l-vâki' tecdid ve tevsii husûs ahali-i merkûm e canibinden istirham olunmakda bulunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânenem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl olunmuş olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu makule ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mücanebet eyleyesiz

Fi 9 Muharrem sene 1289

No: 297

Hüdâvendigâr Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hamdi Paşa iclâlehuye ve Bursa Kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ireye

Burusa Kazâsına tabi Karar karyesinde kain Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab kilisasının muhterik olması cihetiyle tûlen otuz iki ve arzen on sekiz ve kadden on iki zira olmak üzere tecdîden bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve vakıf dâhilinde ve İslâm mahallesinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve fi'l-vâki' inşası husûsu ahali-i merkûme canibinden istirham olunmakda olduğu denilerek

aslına tatbiken

No: 298

Ferikan-ı kirâmdan Prizrin Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan Galib Paşa dâmen-i muallaya ve rütbe sâniyye mütemayyizi âshâbından Üsküb sancâğı mutasarrıfı Mehmed Bey zide uluhuya ve Radovişte kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne ve a'zâ-yı meclise zide mecdihümaya hükm ki

Radovişte Kazâsına tabi Hinova karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi ve arzen on dört ve kadden sekiz buçuk zira ve on pencere ve üç kapuya müştemil olmak üzere Analipi nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı millet-i merkûme tarafından niyaz olunmakda olunduğu rum patrîkhânesitarafından bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapilacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olmakla

keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i

Sayfa no: 114

merkûm eye mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve sâhibinin rızâsı bulunduğu ve mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve fi’l-vâki’ inşası husûsu millet-i merkûme canibinden istirham olmakda olduğu ve mesârıf-ı inşâ’iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tevfiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira’larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemek ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi’t-takdîr mikdârının bu tarafa bildirilmesi ve bir gûna mahzûru oldığı halde dahi işbu emr-i ‘âlîşânım âhz ve i’âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ’adet eyleyesiz

Fi 15 Muharrem sene 1289

No: 299

Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Trabzon Vilayeti Valisi olub üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan Ali Rıza Paşa dâmen-i muallaya ve Maçka kazâsı nâ’ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Maçka kazâsına tabi Hornokob karyesinde kain Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen dokuz ve arzen altı ve kadden beş zira olmak üzere tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu rum patrîkhânesitarafından bâ-takrir istida olunmuş ve ol vecihle inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm tecdidini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânenem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere tecdîden bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 15 Muharrem sene 1289

No: 300

İşbu emr-i ali gelüb battâlda hıfz olunarak mu'ahharân diğer emr-i ali yazılmışdır Fi 1 Receb sene 1289

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub üçüncü rütbe mecîdî ve dördüncü rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Nusret Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Siroz sancâğı mutasarrıfı Halil Sami Paşa dame-i muallaya ve Siroz kazâsı nâ'ib i ve müftüne vesâ'ireye

Siroz Kasabasında vaki Zincirli Aya Tanaş dimekle ma'rûf bir bab kilisasının sakfı bundan akdem muhterik olması cihetiyle sakfı ile bazı mahallerinin tamiri zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen tamirini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde kilisâ-yı mezbûrun heyet-i asliyesini tecavüz etmemek üzere inşasına mümana'at olunmaması denilerek

aslına tatbiken

(59)

Sayfa no: 115

No: 301

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Selanik Vilayeti Valisi olub üçüncü rütbe mecîdî ve dördüncü rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Nusret Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Asım Paşa dâme ikbâlehuya ve Kırcova kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecîdî humaya hükm

Kırcova kazâsında tabi Berut karyesinde kain Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi dört ve arzen on altı ve kadden on bir zira olmak üzere tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması Rum patrîkhânesi canibinden mukaddemâ vaki olan istida üzerine keyfiyet mahallinden lede'l-istilam memur-ı mahsûsi irsaliyle keşf ve muayene olundukda kilisâ-yı mezbûr fi'l-vâki' harâb ve millet-i merkûmeye mahsûs olub İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve kimesneye mazarratı ve bir gûna mahzûru bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi karye-i mezkûre ahalisi Dülger esnafından olduklarından kendü inşa edecekleri ve mesârıf-ı sâ'ire için on bin kuruş mevcud bulunduğu tedkikat-ı vakıadan anlaşılmış idüğü bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve işar kılınmış olunduğundan

keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümasüz kilisâ-yı mezbûr işar olunduğu vecihle fi’l-hakîka millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve ahali-i merkûm e kendü hüsn-ü rızalarıyla çalışarak bir gûna cebr vuku-bulmadığı ve mesârıf-ı sâ’iresi için mevcud bulunan âkçe dahi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânenem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira’larını tecavüz etmemek üzere tecdîden bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i ‘âlîşânım âhz ve i’âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 19 Muharrem sene 1289

No: 302

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf-ı mûma-ileyhaya ve nâ’ib ve müftüye vesâ’ireye

Kırcova kazâsına tabi Dopiyan karyesinde Meryem Ana dimekle ma’rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi dört ve arzen on altı ve kadden on bir zira olarak tecdîden bina ve inşâsı zımnında ahalisi dülger olduğu ve mesarafı sâ’iresine mukabil on üç bin kuruş mevcud bulunduğu denilerek

aslı gibi

No: 303

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf-ı mûma-ileyhaya ve nâ'ib ve müftüye vesâ'ireye

Kırcova kazâsına tabi Tuhneviler Karyesinde kain Aya Kostanti ve Aya Ahni dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi dört ve arzen on altı ve kadden on bir zira olmak üzere tecdîden inşası zımnında ahalisi Dülger olduğu ve mesarafı sâ'iresine mukabil sekiz bin kuruş mevcud bulunduğu denilerek

Kezâlik

No: 304

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf-ı mûma-ileyha ve nâ'ib ve müftüye vesâ'ireye

Kırcova kazâsında Uşite karyesinde Aya Apostolos dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi dört ve arzen on altı ve kadden on bir zira olmak üzere tecdîden inşası zımnında ahalisi dülger olduğu cihetle inşa edecekleri ve sâ'ir mesarafatına mukabil yedi bin kuruş mevcud bulunduğu denilerek

Kezâlik

Sayfa no: 116

No: 305

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf-ı mûma-ileyha ve nâ'ib ve müftüye vesâ'ireye

Kırcova kazâsına tabi Romena karyesinde Aya Praşkova dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi dört ve arzen on altı ve kadden on bir zira olmak üzere tecdîden inşası zımnında ahalisi dülger olduğundan inşa edecekleri ve sâ'ir mesarafata mukabil sekiz bin kuruş mevcud bulunduğu denilerek

Kezâlik

No: 306

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ahmed Rasim Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Sofya sancâğı mutasarrıfı Es'ad Paşa dâmen-i muallaya ve Köstendil Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Köstendil Kazâsına muzaf Ova Nâhiyesine tabi İvraca karyesinde kain ahali-i Hristiyanın harâb ve dıyk kilisâ temelleri üzerine tulu yirmi ve arzı on altı ve irtifai on iki zira olmak ve on pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere Sveti Dimitri nâmında bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûm e ahalisi tarafından istida olunması üzerine lede't- tahkîk efrad-ı ahaliden meccanen bir şey taleb olunmayub bunun kaffe-i mesârıfat-ı malzemesi karye-i mezkûrun on nefer âshâb-ı serveti taraflarından tesviye olunacağı ve inşasında bir gûna mahzûru olmadığından usulü vecihle bir kıt'a sened alındığı ve resmi dahi irsal kılınmış olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişaheneme arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münîf üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhümsiz kilisâ -yı mezkûr müstakilen tecdidini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için ber-vechi muharrer âshâb-ı servet tarafından tesviye olunacak âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânenem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesine ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî mübâ'adet eyleyesiz

Fi 19 Muharrem sene 1288

No: 307

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Selanik Vilayeti Valisi olub üçüncü rütbe mecîdî ve dördüncü rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Nusret Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Asım Paşa dâme ikbâlehuya ve Kırcova kazâsı nâ’ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclisi zide mecîdî humaya hükm

Kırcova kazâsına tabi Debr karyesinde mutevattın Rum teb’a-i şahânemin ma’bedleri olmadığından tûlen yirmi dört ve arzen on altı ve kadden on bir zira olmak üzere Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisânın inşasına müsâ’ade-i seniyyem erzan kılınması Rum patrîkhânesi canibinden mukaddemâ vaki olan istida üzerine keyfiyet mahallinden lede’l-istilam memur-ı mahsûsi irsaliyle keşf ve muayene olundukda Kilisâ yapılacak mahal millet-i merkûmeye mahsûs olub İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve kimesneye mazarratı ve bir gûna mahzûru bulunmadığı ve karye-i mezbûre ahalisi dahi Dülger esnafından olub kendüleri maarifetiyle inşa etdirilmek üzere gayrı ez-üstadiye mesârıf-ı sâ’ire için dokuz bin kuruş mevcud bulunduğu tedkikat-ı vakıadan anlaşılmış idüğü bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve işar kılınmış ve bu misillü kilisâ yapilacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf

(60)

Sayfa no: 117

ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümasüz kilisâ yapılacak mahal mülk olarak millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayarak sâhibinin rızâsı bulunduğu fi'l-hakîka mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve ahali-i merkûme kendü hüsn-ü rızalarıyla çalışarak bir gûna cebr vuku-bulmayacağı ve mesârıf-ı sâ'iresi için mevcud bulunan âkçe dahi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânenem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere müceddeden bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezbûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 19 Muharrem sene 1289

No: 308

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Selanik Vilayeti Valisi olub üçüncü rütbe mecîdî ve dördüncü rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Nusret Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Asım Paşa dâme ikbâlehuya ve Manastır kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecîdî humaya hükm

Manastır kazâsına tabi Viralova karyesinde kain Viralova dimekle ma'rûf Rum manastırının Aya Yorgi nam bir bab kilisânın harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi ve arzen on dört ve kadden on iki zira olmak üzere tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve ol vecihle tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve

nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânenem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere tecdîden bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 20 Muharrem sene 1289

No: 309

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Selanik Vilayeti Valisi olub üçüncü rütbe mecîdî ve dördüncü rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Nusret Paşa iclâlehuye ve Karaferye kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecîdî humaya hükm ki

Karaferye kazâsına tabi Sille karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından tûlen otuz iki ve arzen yirmi ve kadden on iki zira olmak üzere Aya İlya nâmında müceddeden bir bab kilisânın inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham kılındığı rum patrîkhânesicanibinden bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapilacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümasüz kilisâ

yapılacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve sâhibinin rızâsı bulunduğu ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve fi'l-vâki' inşası husûsu millet-i merkûme canibinden istirham olunmakda olduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânenem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevfiken tesviye

Sayfa no: 118

Olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezbûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının bu tarafa bildirilmesi ve bir gûna mahzûru olduğu halde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 20 Muharrem sene 1289

No: 310

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Yanya Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Safvet Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Preveze Sancâğı mutasarrıfı Raşid Paşa dâme ikbâlehuya ve Preveze kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecîdî humaya hükm ki

Preveze kasabası mahallâtından Ayo Haralambo Mahallesinde vaki Pataya dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisâ geçen sene vuku-bulan hareket-i ârzdan zedelenüb ma'il-i inhidam olduğundan heyet-i asliyesinden daha cesim yani tûlen on yedi metro altı yüz seksen mi'şar ve arzen sekiz metro yüz kırk mi'şar ve kadden beş metro dört yüz kırk

mi’şar olarak tamir ve inşasına müsâ’ade-i seniyyem erzan kılınması istida olunması üzerine keyfiyet mahallinden lede’l-istilam mezkûr kilisâ heyet-i asliyesi irtifai beş metrodan ‘ibâret olub ayin ve ebniyesi rum milletine münhasır olarak milel-i sâ’irenin alaka ve iştirâkı olmadığı gibi tevsi için alınacak mahal kilisânın tetimmesinden olub İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde bulunmadığı ve kimesneye mazarratı olmadığından ve mesârıf-ı inşâ’iyesi millet-i merkûmenin bazı ehl-i serveti tarafından tesviye ve ifa edileceğinden icrâ-yı icâbı inha ve istîzân kılınmış olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede’l-istîzân ol vecihle inşası husûsuna müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrim ısdâr ve i’tâ olundı siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müftü vesâ’ir mûma-ileyhümsüz fi’l-vâki’ kilisâ -yı mezbûr işar olunduğu vecihle mine’l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve tevsia halinde ilâve olunacak mahal hâricden olmayarak kilisâ-i mezbûr tetimmesinden bulunduğu ve vakıf dâhilinde olmadığı ve İslâm mahallesinde olmayub mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası dahi bulunmadığı mesârıf-ı inşâ’iyesi ber-vechi muharrer ehl-i servet taraflarından tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olduğu vecihle tûlen on yedi metro altı yüz seksen mi’şar ve arzen sekiz metro yüz kırk mi’şar olmak irtifai dahi heyet-i asliyesi olan beş metroyu katiyyen tecavüz etmeyüb sakfı dahi kema fi’s-sabık ahşab olarak inşa olunmak üzere tecdîden ve tevsian bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i ‘âlîşânımın âhz ve i’âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından tevkî ve mücanebet eyleyesiz

Fi 29 Safer sene 1289

No: 311

Mütemayyizan-ı ferikan-ı kirâmdan Prizrin Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan Galib Paşa ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden

Niş sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı mezkûrun ikinci rütbesinin ha'iz ve hâmili Abdurrahman Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Niş Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise zide mecdihümaya hükm ki

İznebol Kazâsına tabi Leskofça karyesi ahalisi sırf Hristiyan olarak henüz ma'bedleri olmadığından dıyk kilisâ eseri üzerine maa tevsi on üç zira ve altı aşir zira tulundan ve sekiz zira ve on altı aşir zira ârzında ve beş zira ve kırk dört aşir zira aşari irtifainde olarak Sveti İlya nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması istida olunması üzerine lede'l-keşf ve't-tahkîk kilisâ-yı mezkûrun kaffe-i mesârıfat-ı inşâ'iyesi kendü taraflarından tesviye ve ifa kılınacağı beyân olunan âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde denilerek-i mesârıfatı karye-i mezbûre ahalisi muteberanından dokuz nefer kesan taraflarından

(61)

Sayfa no: 119

Tesviye olunacağından ve fi'l-hakîka orada dokuz zira ve altı aşir zira tulunda ve beş zira ve altmış beş aşir zira ârzında ve bir kadîm kilisâ oldığı müşahede ve mesaha olunan esami ve asarından anlaşılmış idüğünden oraya kilisâ inşasında bir gûna mevani' olmayub merkûm un yedlerinde bir kıt'a sene dahi âhz ve hıfz edilmiş olduğundan icrâ-yı icâbı bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân olduğundan naşi keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz atik kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve tevsi olunacak mahal hâricden olmayub kilisâ-i mezbûr tetimmesinden bulunduğu ve ilâve ve inşası halinde fi'l-vâki' mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası dahi bulunmadığı mesârıf-ı inşâ'iyesi ber-vechi muharrer merkûm un taraflarından tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan

tûl ve arz ve irtifai zirâ'larını tecavüz etmemek üzere inşasına irade-i ruhsât olunması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 29 Safer sene 1289

No: 312

Kalem buyruldusu kilisâ torbasındadır

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ahmed Rasim Pasa iclâlehuya ve Ruscuk kazâsı nâ'ib ve müftisi zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm

Ruscuk Kazâsına tabi Rumkile karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin kilisâ ları olmadığından beynlerinde tedârik etdikleri on bin kuruş mesârıf ile karye-i mezbûrede kain bir bab İşkole havlusu derununda ittihaz olunan arsa üzerine tûlen yirmi beş ve arzen on iki buçuk ve irtifaen yedi zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûm e ahalisi tarafından istida olunması üzerine lede't-tahkîk meblağ-ı mezbûr mücerred âshâb-ı servet ve iktidar taraflarından ita kılınmış olduğundan ve mezkûr İşkole havlusu dahi zâten millet-i merkûmeye mahsûs olunduğu gibi karye-i merkûm ede kain İslâm ve Hristiyan mahalleleri başka başka olduğu cihetle kilisâ inşasında mevkice bir gûna mazarrat olmadığı anlaşılmış idüğünden icrâ-yı icâbı inha ve istîzân kılınmış ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezkûr mine'l-kadîm inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve

vakıf dâhilinde olmadığı ve fi'l-hakîka mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken âshâb-ı servet taraflarından tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere mahal-ı mezkûre ol vecihle müceddeden bir bab kilisâ inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mücanebet eyleyesiz

Fi 12 Rebi'ülevvel sene 1289

Mukabele olundu

No:313

Bir sûreti

Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Kıbrıs Cezîresi mutasarrıfı olub ikinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânın ha'iz ve hâmili Veysi Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Karpas Kazâsı nâ'ib ve müftisi zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm

Kıbrıs Cezîresinde vaki Karpas kazâsına tabi Vokolore karyesinde kain tûlen on altı ve arzen sekiz ve zira bulunan bir bab kilisânın harâbiyeti cihetiyle kilisâ-yı mezbûrun havlusunda yalnız tulune dört zira-i mimari mahal daha ilâvesiyle tevsian inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması Cezîre-i mezkûre baş piskoposu tarafından istida olunması üzerine kilisâ-yı mezkûrun kendü tetimmesinden olarak ber-vechi muharrer yalnız tuluna dört zira-i mimari mahal ilâvesiyle müceddeden bina ve inşâ olunacağından ve bir gûna mahzûr ve mazarratı olmadığından icrâ-yı icâbı inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzerine ruhsâtı hâvi

dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki ki mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müftü

Sayfa no: 120

vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezkûr mine'l-kadîm inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayarak fi'l-vâki' kilisâ-i mezbûrun kendü tetimmesinden bulunduğu ve mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan asli tuluna dört zira-i mimari ilâvesiyle tûl ve arz zira'larını ve kaddî dahi heyet-i saikası tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veya âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mücanebet eyleyesiz

Fi 13 Rebi'ülevvel sene 1289

Mukabele olundu

No: 314

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ahmed Rasim Pasa iclâlehuya ve Plevne kazâsı nâ'ib ve müftisi zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Plevne Kazâsında mutevattın Yahudi milletine mahsûs kadîm havranın harâbiyeti cihetiyle heyet-i asliyesi üzere tamir ve termimine müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması millet-i merkûme rüesası tarafından istida olunması üzerine lede'l-keşf mezkûr havra tûlen ve arzen yirmişer ve kadden on iki arşun olub bu halde bina ve inşâ olunduğu

takdîrde kimesneye mazarratı olmayacağı anlaşılmış ve millet-i merkûme dahi taş ve tuğla ve kireç gibi levazımatını tehiyye ve tedârik etmiş oldukları beyânıyla icrâ-yı icâbı inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle tamir ve inşasına müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz fi’l-vâki’ mezkûr havra mine’l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve ber-minval-i muharrer tedârik ve tehiyye olunan levazımat ile sâ’ir mesârıf-ı inşâ’iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve ‘arz ve kaddî zirâ’ları heyet-i asliyesini tecavüz etmemek üzere tamir ve termimine mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i ‘âlîşânımın âhz ve i’âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ’adet eyleyesiz

Fi 13 Rebi’ülevvel sene 1289

Mukabele olundu

No: 315

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan vezirim Ahmed Rasim Pasa iclâlehuya ve Silistre kazâsı nâ’ib ve müftisi zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Silistre Kazâsına tabi Tatarice karyesinde mutevattın Kazak milletinden …… taifesinin icrâ-yı ayinlerine mahsûs kilisâ ları olmadığından tedârik etmiş oldukları bin kuruşlarıyla dıvarları çubuk irame toprak sıvalı ve sakfı ahşabdan ve üzeri kamış puşideli olmak ve tûlen on altı ve arzen sekiz hatve irtifaen dört arşun ve dört pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere karye-i mezbûrede bir bab kilisâ bina ve

inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması taife-i merkûm e canibinden istida olunmuş ve kilisâ-yı mezkûrun ol vecihle inşasında mahalince bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarratı olmaıdğı bi't-tahkîk anlaşılmış olduğundan icrâ-yı

(62)

Sayfa no: 121

icâbı inha ve istîzân olunmuş ve bu misillü kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub fi'l-hakîka mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mutasarrıfının rızası olduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için mevcud bulunan âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tedârik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan tul ve arz hatvelerini ve kaddî zirâ'larının tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemek ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde - i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işar kılınması husûslarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mücanebet eyleyesiz

Fi 17 Rebi'ülevvel sene 1289

Mukabele olundu

No: 316

‘Asâkir-i bahriye-i şahâne ferikanından Selanik Vilayeti Valisi olub üçüncü rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan Hurşid Pasa dâmen-i muallaya ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır sancâğı mutasarrıfı ve mecîdî nişanın üçüncü rütbesinin ha’iz ve hâmili Asım Paşa dâme ikbâlehuya ve Pirlepe kazâsı nâ’ib ve müftisi zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Pirlepe Kazâsına tabi Nerlikon karyesinde kain Sveti Enastos nâmında olarak dıyk ve harâb bir bab kilisasının eseri üzerine tûlen on iki ve arzen dokuz ve kadden beş zira olmak üzere ve mesârıf-ı inşâ’iyesi taraflarından bi’r-rıza tesviye kılınmak üzere ahşab bir bab kilisâ bina ve inşâsı husûsuna müsâ’ade -i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından istida olunması üzerine memur-ı mahsûs irsaliyle lede’l-keşf karye-i mezkûrede nam-ı mezbûr ile kadîm kilisâ olub yalnız bir arşun kadar dıvarları mevcud bulunduğu ve ber-vechi muharrer tûlen on iki ve arzen dokuz ve kadden beş zira dıvarları kerpiç ve üzeri ahşab olmak üzere üç bin beş yüz kuruşla inşasına Yorgi Kalfa müteahhid olduğu ve mesârıf-ı inşâ’iyesi için tedârik etmiş oldukları meblağın sûret-i tesviyesine dair bir kıt’a pusula dahi leffen takdîm kılınmış olduğu ve ol vecihle inşasında kimesneye mazarratı olmadığı bi’t-tahkîk tebyin etmiş idüğünden icrâ-yı icâbı inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahânemden ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine’l-kadîm tecdid ve tevsiini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve ilâve olunacak mahal hâricden olmayarak kilisâ -yı mezkûr tetimmesinden bulunduğu ve ilâvesi halinde mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve meblağ-ı mezbûr mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîsi ve mu’ahharân ta’dil kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbiken tesviye olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve ‘arz ve kaddî zirâ’larının tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden

cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânımın

Sayfa no: 122

âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işar kılınması husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 17 Rebi'ülevvel sene 1289

Mukabele olundu

No: 317

Dördüncü ordu-yu hümayunum müşîrliği inzımâmıyla Erzurum Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ramih Paşa iclâlehuye ve Bayburd Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Bayburd Kazâsına tabi Gayek karyesinde kain Ermeni milletine mahsûs bir bab kilisânın harâbiyeti cihetiyle tamir ve tecdidi husûsuna müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i mezbûrede sakin millet-i merkûme canibinden istirham olunduğu Ermeni patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle tamir ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîsi ve mu'ahharân ta'dil kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde heyet-i asliyesini tecavüz etmemek üzere tecdîden inşasına mümana'at olunmaması ve bu

vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işar kılınması husûslarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 17 Rebiyyülevvel sene 1289

Mukabele olundu

No:318

Bir sûreti

Sivas Vilayeti Valisi olub murassa' Osmânî nişan-ı zî-şân-ı hümayunumla birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Es'ad Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye âshâbından Karahisar-ı Şarki sancâğı mutasarrıfı Salih zide uluhuya ve Karahisar-ı Şarki kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis

Karahisar-ı Şarki kasabasında kain Aya Taryade dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle heyet-i asliyesi üzere tamir ve tecdidi kasabâ-i mezbûrede mutevattın ahali-i Hristiyan canibinden istirham olunduğu rum patrîkhânesicanibinden bâ-takrir istida olunması zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm tamir ve tecdidini istida eden millete mahsûs olub denilerek

aslına tatbiken

No: 319

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Yanya Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Safvet Paşa iclâlehuye ve Gereyene kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecîdî humaya hükm ki

Yanya Vilayeti dâhilinde Grebene kazâsına tabi Gravados karyesinde kain Aya İlya dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisânın harâbiyeti ve ahali-i mevcudeye 'adem-i kifâyeti cihetleriyle tûlen otuz ve arzen on yedi ve kadden sekiz zira olmak üzere tecdîden ve tevsi'an bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayub kilisâ-yı mezbûrun tetimmesinden bulunduğu ve ilâve inşası halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve millet-i merkûme tarafından fi'l-vâki' tecdid ve tevsi murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîsi ve mu'ahharân ta'dil kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere tecdîden ve tevsian inşasına mümana'at

(63)

Sayfa no: 123

olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işarı husûslarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 17 Rebi'ülevvel sene 1289

Mukabele olunmuş

No:320

Bir sûreti

‘Asâkir-i bahriye-i şahâne ferikanından Selanik Vilayeti Valisi olub üçüncü rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan Hurşid Pasa dâmen-i muallaya ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır sancâğı mutasarrıfı ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânıınn ha’iz ve hâmili Asım Paşa dâme ikbâlehuya ve Manastır kazâsı nâ’ib ve müftisine a’zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Manastır Kazâsına tabi Belce karyesinde mutevattın Rum teb’a-i şahânemin ma’bedleri olmadığından karye-i mezbûre kurbunda vaki dıyk kilisâ eseri üzerine tûlen on dört ve arzen on ve kadden yedi zira ve beş pencere ile iki kapuya müştemil olmak üzere Aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisâ inşası niyaz ve istirham olunduğu beyanıyla zikr olunan atik kilisâ denilerek mahalli mine’l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te’sîsi ve mu’ahharân ta’dil kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde fi’l-vâki’ millet-i merkûme canibinden kilisâ inşası murâd oldığı halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira’larını tecavüz etmemek üzere inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile denilerek

aslına tatbiken

No:321

İ’zam-ı ricâl-ı devlet-i ‘alîyyemden Trabzon Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan Galib Paşa dâme ‘ulûhuya ve Maçka kazâsı nâ’ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Maçka kazâsına tabi Kutumlu karyesinde kain Aya Yani dimekle ma’rûf bir bab kilisasının harâbiyeti ve ahali-i mevcudeye adem-i kifayefeti cihetiyle tûlen on beş ve arzen ve kadden onar zira olmak üzere tecdîden ve tevsian bina ve inşasına müsâ’ade -i seniyyem erzan kılınması karye-i mezbûre mutevattın Hristiyan ahali taraflarından

niyaz ve istirham olunduğu rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle inşası husûsuna müsâ’ade -i seniyye-i mülükânem erzan ve şayan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine’l-kadîm tevsi ve inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve ilâve olunacak mahal hâricden olmayub kilisâ -yı mezbûrun tetimmesinden bulunduğu ve ilâveten inşası halinde mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve millet-i merkûme canibinden fi’l-vâki’ tecdid ve inşası murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ’iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîsi ve mu’ahharân ta’dil kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira’larını tecavüz etmemek üzere tecdîden ve tevsian inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i ‘âlîşânımın âhz ve i’âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işar kılınması husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ’adet eyleyesiz

Fi 17 Rebi’ülevvel sene 1289

Mukabele olunmuş

No: 322

Bir sûreti

‘Asâkir-i bahriye-i şahâne ferikanından Selanik Vilayeti Valisi olub üçüncü rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan Hurşid Paşa ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Siroz Sancâğı mutasarrıfı Halil Sami Paşa dâmen-i muallaya ve Siroz kazâsı nâ’ib i ve müftüsüne ve a’zâ-yı meclise

Siroz kazâsına tabi Viznik karyesi kurbunda Rum maşatlığı derununda kain Aya Kostanti dimekle ma'rûf bir bab dıyk Rum kilisasının adem-i vüsati cihetiyle tûlen yirmi ve arzen on üç ve kadden on zira ve on pencere ve iki kapuya müştemil olarak sakfı dahi kubbe olmak üzere tevsian ve müceddeden inşası zımnında kilisâ ve maşatlık-ı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde

Sayfa no: 124

olmadığı ve ilâve olunacak mahal hâricden olmayub kilisâ -yı mezbûrun tetimmesinden bulunduğu ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve fi'l-vâki' tecdid ve tevsi husûsu ahali-i merkûm e canibinden istirham olunub mesârıf-ı inşâ'iyesi zımnında tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına denilerek

aslına tatbiken

No: 323

Mütemayyizan-ı ferikan-ı kirâmdan Prizrin Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan Galib Paşa ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Niş sancâğı mutasarrıfı ve ikinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânının ha'iz ve hâmili Abdurrahman Paşa dâmen-ı mu'allahümaya ve Şehrköyü Kazâsı nâ'ibi ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise zide mecdihümaya hükm ki

Şehrköyü Kazâsına tabi Doyuran karyesinde bir bab Bulgâr kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi sekiz ve arzen on altı ve kadden on beş arşun olmak ve otuz pencereye müştemil bulunmak üzere tecdîden ve tevsian bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması kaza-i mezbûr metropolidi taraflarından istida olunması üzerine memur-i mahsûs irsaliyle keşfi bi'l-icrâ zikr olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için hiçbir kimesneden âkçe toplanılmayub kilisâ-yı mezbûrun mevcud âkçesiyle tesviye kılınmak üzere taahhüd etdirilmiş ve kilisâ-yı mezbûr müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i

sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve mahal ve mevki'ce dahi bir gûna mahzûru olmadığı anlaşılmış olduğundan icra-yı icâbı mahallinden bâ- tahrîrât inha ve istîzân olunmuş olduğundan naşi keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve ilâve olunacak mahal dahi hâricden ve bir gûna vakıf dâhilinde olmayarak kilisâ-yı mezbûrun tetimmesinden bulunduğu ve tevsia halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için mevcud bulunan âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîsi ve mu'ahharân ta'dil kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbik kılınmış olduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûme canibinden tecdîden ve tevsian inşası murâd ve istida olunmakda bulunduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mücenebet eyleyesiz

Fi 2 Rebiyyülahir sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 324

Mütemayyizan-ı ferikan-ı kirâmdan Prizrin Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan Galib Paşa ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Niş sancâğı mutasarrıfı ve ikinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânının ha'iz ve hâmili Abdurrahman Paşa dâmen-ı mu'allahümaya ve Şehrköyü Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise zide mecdihümaya hükm ki

Şehrköyü Kazâsına tabi Payas karyesinde kain kilisasının atik ve harâb ve tamiri gayrı kabil olması cihetiyle mesârıfatı âshâb-ı iktidar tarafından tediye olunmak şartıyla kilisâ -yı mezbûr mahaline tûlen on dört ve arzen sekiz ve kadden altı arşun olmak ve altı pencereye müştemil bulunmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûmenin Hristiyan ahalisi tarafından istida olunması üzerine lede'l-keşf kilisâ -yı mezbûr müstakilen Hristiyan milletine mahsûs olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mahalli ve mevki'ce dahi bir gûna mahzûru ve mazarratı bulunmadığı anlaşılmış olduğundan icra-yı icâbı inha ve istîzân olunmuş olduğundan naşi keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz fi'l-hakîka kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için âshâb-ı iktidar tarafından verilecek âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîsi ve mu'ahharân ta'dil kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbik olunacak olduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûme canibinden inşası murâd olunmakda bulunduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işar kılınması husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mücenebet eyleyesiz

Fi 2 Rebi'ülevvel sene 1289

Mukabele olunmuşdur

(64)

Sayfa no: 125

No:325

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hamdi Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Vidin sancâğı mutasarrıfı Aziz Paşa dâmen-i mu'allaya ve Belgradcık Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecîdî hüma hükm ki

Belgradcık Kazâsına tabi Kaloger karyesinde mutevattın ahali-i gayrı müslimenin ma'bedleri olmadığından mesârıfatı inşâ'iyesi kendü taraflarından tesviye olunmak şartıyla karye-i merkûme ittisaline tûlen on sekiz ve arzen on iki ve irtifaen sekiz zira olmak ve altı pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere nim kargir olarak müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahali-i merkûm e tarafından istida olunması üzerine memur-i mahsûsi irsaliyle mahal-i mezkûr lede'l-keşf orası zâten ahali-i merkûm e tarafından ma'bed ittihaz olunub etrafı ceyş ile ihata olunmuş bir mahal olduğu ve halen ve istikbalen hiçbir tarafa bir gûna mahzûru olmadığı ve kereste ve levazımat-ı sâ'iresi ahali-i merkûme âshâb-ı serveti tarafından tesviye olunacağı gibi mesârıf-ı inşâ'iyesi ne dahi karşuluk olmak üzere mukaddemâ beyne'l-ahali toplanmış olan beş bin kuruş vefa etmediği takdîrde bakisinin dahi yine ahali-i merkûm e âshâb-ı serveti ve iktidarı tarafından tesviye olunacağından icara-yı icâbı inha ve istîzân olunmuş ve bu misillü kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olmakdan nâşî keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve Fi'l-vâki' mahal ve mevki'ce halen

ve istikbalen bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mutasarrıfının rızası olduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için mevcud bulunan âkçe ile âshâb-ı iktidar ve serveti taraflarından tesviye olunacağı gösterilen kereste ve levezımat-ı sâ'ire mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larının tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde - i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işar kılınması husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mücanebet eyleyesiz

Fi 2 Rebi'ülahir sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No:326

Ma'mûratü'l-AzîzSancâğı Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan Hurşid Paşa iclâlehuya ve Çemişgezek kazâsı nâ'ib ve müftisi zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Çemişgezek Kazâsına tabi Karasar karyesinde mutevattın Ermeni milletinin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen yirmi ve arzen on ve irtifaen on iki zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Ermeni patrîkhânesitarafından bâ-takrir istida olunmuş keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak fi'l-hakîka mahal mülk

olarak millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve ahali-i merkûm e tarafından fi'l-vâki' müceddeden kilisâ inşası murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tul ve arz ve irtifai zirâ'larının tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işar kılınması husûslarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 18 Rebi'ülahir sene 1289

Mukabele olunmuşdur

Sayfa no: 126

No: 327

Bir sûreti

Dördüncü ordu-yu hümayunum müşîrliği inzımâmıyla Erzurum Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ramih Paşa iclâlehuye ve İspiro Kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ireye

İspiro Kazâsına tabi Teskim karyesinde kain bir bab Ermeni kilisânın harâbiyetinden maada baidini cihetiyle karye-i mezbûrede ermeni mahallesinde vaki millet-i merkûmeye mahsûs mülk arsa üzerine tûlen on altı ve arzen on ve irtifaen sekiz zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

aslına tatbiken

No:328

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hamdi Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Sofya sancâğı mutasarrıfı Es'ad Paşa dâmen-i mu'allaya ve Dupniçe Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecîdî hüma hükm ki

Dupniçe Kazâsına tabi İsmaçavo karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından tûlen ve arzen onar ve irtifaen sekiz zira olmak üzere mesararıfı inşâ'iyesi karye-i merkûm enin on sekiz nefer ehl-i serveti tarafından tesviye kılınmak üzere Sveti Gorkiye nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûme ahalisi tarafından istida olunması üzerine lede'l-keşf karye-i merkûm e ahalisi sırf Hristiyan olduğu gibi kilisâ yapılacak mahal dahi Raşo veledi Gorki'nin hanesinden terk eylediği arsa olub bir gûna mahzûru ve mazarratı olmadığı anlaşılmış ve resmi dahi ve isrâ kılınmış olduğundan icara-yı icâbı bâ-mazbata inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal fi'l-vâki' mülk olarak kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı bulunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi ber-vechi muharrer ehl-i servet ve iktidar taraflarından usul ve ka'ide-i mevzusuna tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tul ve arz ve irtifai zirâ'larının tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 18 Rebi'ülahir sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 329

Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Kastamonu Vilayeti Valisi olub üçüncü rütbe mecîdî ve dördüncü rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan Pertev Paşa dâmen-ı mu'allaya ve rütbe sâniyye mütemayyizi âshâbından Sinob sancağı mutasarrıfı Ahmed TevFik zide uluhuya Sinob Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Sinob Kazâsına tabi Aya Kiryako karyesinde kain bir bab Rum kilisasının harâbiyeti ve karye-i mezbûrenin kenar mahallesinde bulunması cihetleriyle kilisâ -yı mezbûrun Hristiyan mahallesi derununda tûlen on sekiz ve arzen on ve kadden dokuz zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali -i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz naklen Hristiyan mahallesi derununda kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde muhtelit bir yerde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye –i şahenem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larının tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin

bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 18 Rebi'ülahir sene 1289

Mukabele olunmuşdur

(65)

Sayfa no: 127

No: 330

Edirne Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Esad Muhlis Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Gelibolu sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı mezkûrun dördüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili Tosun Paşa dâme ikbâlehuya Gelibolu kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

Gelibolu kazâsına tabi Bergos karyesinde kain bir bab rum kilisasının dıyk ve harâb olması cihetleriyle hedm olunarak mesârıf-ı inşâ'iyesi kilisâ-yı mezbûrun mevcud âkçesi ve âshâb-ı servet ve iktidarın ianeleri ile yapılmak üzere tûlen otuz iki ve arzen on yedi ve kadden yedi buçuk zira ve yirmi altı pencere ve üç kapuya müştemil olmak üzere inşası karye-i mezbûre ahalisi tarafından istirham olunduğu ve kaza-i mezbûr piskoposluğu tarafından istida olunması üzerine lede't-tahkîk kilisâ -yı mezbûrun bu sûretle inşasında bir gûna mahzûru olmadığından icrâ-yı icâbı inha ve istîzân kılınmış ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişaheme arz ile lede'l-istîzân ol vecihle inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için ber-vechi muharrer mevcud âkçe ile âshâb-ı servet ve iktidar taraflarından olunacak iane

mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânenem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mübâdiret eyleyesiz

Fi 18 Rebi'ülahir sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 331

Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Manastır Sancâğı mutasarrıfı olub üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan Asım Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Filorine kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmuhümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Filorine kazâsına tabi Deştran karyesinde kain tûlen yirmi sekiz buçuk ve arzen on buçuk ve kadden yedi zira bir bab Hristiyan kilisânın bundan akdem muhterik olması cihetiyle yedi bin kuruş mevcud âkçeleri ile heyet-i asliyesinin ârzına üç buçuk ve kaddî ne üç zira ilâvesiyle müceddeden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûme ahalisi tarafından istida olması üzerine memur-ı mahsûsi irsaliyle muayene etdirildikde kilisâ -yı mezbûrun ol sûretle inşasına mahsurdan salim olduğu anlaşılmış idüğünden icrâ-yı icâbı inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı ımezbûr mine'l-kadîm inşası istida eden millete mahsûs olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf

dâhilinde olmadığı ve ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayarak kilisâ-yı mezkûrun kendü tetimmesinden bulunduğu ve tevsi' halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için mevcud bulunan âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûme canibinden tecdid ve tevsian inşası istida olunmakda bulunduğu halde bâlâda beyân olunduğu üzere tûlen yirmi sekiz buçuk arzen maa ileve on dört ve kadden on zira olmak ve zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu halde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 18 Rebi'ülahir sene 1289

Mukabele olunmuşdur

Sayfa no: 128

No: 332

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hamdi Paşa iclâlehuye ve rical-i devlet-i aliyyeden Tulca sancâğı mutasarrıfı İsmail Bey dâme 'ulûhuya ve Hırsova Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Hırsova Kazâsına tabi Lastorod karyesinde mutevattın Moldovan milletine mahsûs kilisâ harâb ve nüfus-ı mevcudelerine 'adem-i kifâyet cihetleriyle kilisâ -yı mezbûr yerine tûlen yirmi ve arzen on ve irtifaen sekiz zira olmak üzere ve mesârıf-ı inşâ'iyesi karye-i mezbûre ahalisi ile millet-i merkûmeden civar kurra ahalisinin ianeleriyle tesviye kılınmak üzere nim kargir olarak müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması millet-i merkûme tarafından istida olunması üzerine lede't-tahkîk kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle inşasında bir gûna mahzûru ve

kimesneye mazarratı bulunmadığı anlaşılmış ve tanzim olunan harîtası takdîm kılınmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve fi'l-vâki' mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve millet-i merkûme tarafından kilisâ inşası matlub olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddema bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken ahali-i merkûm e tarafından ianeten tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bir bab kilisâ bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 16 Rebi'ülahir sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 333

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hamdi Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Sofya sancâğı mutasarrıfı Mazhar Paşa dâme ikbâlehuya ve Köstendil Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Köstendil Kazâsına muzaf Karayişte Nâhiyesine tabi Codniçe karyesinde kain harâb ve atik kilisâ temelleri üzerine on sekiz zira tulunda ve on iki zira ârzında ve sekiz zira

irtifainde olmak ve sekiz pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için ahali-i karyeden bir şey alunmayub ilerü gelenlerinden sekiz nefer tarafından ita ve tesviye olunmak üzere Sveti Gorkiye nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması istida ve sened i'tâ olunmuş olması üzerine lede'l-keşf kilisâ-yı mezbûr dıyk kilisâ mahaline yapılacağı cihetiyle hiçbir gûna mahzûru olmadığı ve resmi dahi takdîm kılınmış olduğu beyân ıyla icrâ-yı icâbı inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişaheneme arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münîf üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundı siz ki Vali-ı müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhümsiz mezkûr dıyk kilisâ mine'l-kadîm inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve fi'l-vâki' mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânenem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken ber-vechi muharrer sekiz nefer kesan tarafından ita ve tesviye olunacak olduğu halde

(66)

Sayfa no: 129

bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve irtifai zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın tevkîf ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işar kılınması husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi mücenebet eyleyesiz

Fi 11 Cemaziyyelevvel sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 334

Bir sûreti

Yine Vali-i mûma-ileyh ve Niğbolu Kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ireye

Niğbolu Kazâsına tabi Torniçoniçe karyesinde kain bir bab kilisanın harâbiyeti cihetiyle müceddeden inşasına müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması istida olunması üzerine lede't-tahkîk tûlen otuz beş ve arzen dokuz zira sekiz parmak olarak inşasında bir gûna mahzûru olmayub mesârıf-ı inşâ'iyesi ahali-i merkûm e taraflarından tesviye olunacağından icara-yı icâbı mahallinden inha ve istîzân kılındığı beyânıyla kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve kilisâ-yı mezkûr heyet-i kadîmesini tecavüz edübde hâricden olunacak mahal kilisâ-yı mezbûr tetimmesinden olarak bir güna vakıf dâhilinde ve İslâm mahallesinde olmadığı ve fi'l-vâki' mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânene te'sîsi ve mu'ahharân ta'dil kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken ahali-i merkûm e tarafından tesviye olunacak oldığı ve millet-i merkûme canibinden kilisâ inşası murâd oldığı halde bâlâda beyân olunan tûl ve arzi zira'larını tecavüz etmemek ve kaddî dahi derece-i kifayede olmak üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın tevkîf ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına denilerek

aslı gibi

No: 335

Bir sûreti

Yine Vali-i mûşarün-ileyh ve Sofya mutasarrıfı mûma-ileyhümaya ve Sofya Kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ireye

Sofya Kazâsına tabi İslatone Karyesinde kain harâb ve atik kilisâ temelleri üzerine müceddeden bir bab kilisâ inşasına ruhsât-i seniyye erzan kılınması karye-i mezbûre ahali-i hristiyan tarafından istida olunması üzerine memur-ı mahsûsi irsaliyle lede'l-keşf yapılacak kilisânın tulu on iki ve arzı sekiz ve irtifai beş zira olmak ve iki kapu ve on pencereye müştemil bulunmak üzere Sveti Geris nâmında bina edileceği cihetler hiç bir gûna mahzûr olmadığı anlaşılmış ve tersim etdirilen harîtası dahi leffen takdîm kılınmış olduğundan icara-yı icâbı inha ve istîzân olunduğu beyânıyla fi'l-hakîka mezbûr atik kilisâ mine'l-kadîm bu kere inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânene te'sîsi ve mu'ahharân ta'dil kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak oldığı ve fi'l-vâki' millet-i merkûme canibinden inşası murâd olmakda bulunduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve irtifai zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu halde denilerek

aslı gibi

Sayfa no: 130

No: 336

Edirne Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Esad Muhlis Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Gelibolu sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı mezkûrun üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili Tosun Paşa dâme ikbâlehuya ve Malkara kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm ki

Malkara kazâsına tabi Kadı-ı Müslim karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin henüz ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi dört ve arzen on iki ve kadden on zira olmak ve on aded pencere ile iki kapuya müştemil bulunmak üzere Aya Yorgi nâmında

müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması millet-i merkûme tarafından istirham olunmakda olduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapilacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsindan bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve fi'l-vâki' mahal ve mevki'ce halen ve istikbalen bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mutasarrıfnın rızası olduğu ve ahali-i merkûm e tarafından fi'l-vâki' müceddeden kilisâ inşası murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde ve bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larının tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümâna'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 16 Cemaziyyelevvel sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 337

Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Siroz Sancâğı mutasarrıfı olub üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan Rauf Paşa dâmen-i muallaya ve Siroz kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm ki

Siroz kasabası mahallâtından Kemaniçe Mahallesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi beş ve arzen on yedi ve kadden on zira olmak ve on iki pencere ile üç kapuya müştemil olmak üzere Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması millet-i merkûme tarafından istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ve kale ve istihkam nizâmatına dokunur mahali dahi olmadığı mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mutasarrıfnın rızası olduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde ve bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larının tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümâna'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 16 Cemaziyyelevvel sene 1289

Mukabele olunmuşdur

(67)

Sayfa no: 131

No: 338

Bir sûreti

Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Manastır Sancâğı mutasarrıfı olub üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan Asım Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Manastır kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Manastır kazâsına tabi İsterliçe Karyesinde kain Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab kadîm Hristiyan kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen on sekiz ve arzen on iki ve kadden sekiz zira olmak ve altı pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere tecdîden ve tevsi'an bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması karye-i merkûme tarafından istirham olunduğu rum patrîkhânesicanibinden istida kılındığı beyânıyla kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm tecdid ve tavsini istida eden millete mahsûs olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayarak kilisâ -yı mezkûrun kendü tetimmesinden bulunduğu ve tevsi' halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve ahali-i merkûm e tarafından müceddeden inşası murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ denilerek

aslına tatbiken

No: 339

Bir sûreti

Yine mutasarrıf-ı müşârünileyh Eğribuçak Kazâsı ve nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Eğribıçak kazâsına tabi Ehnin karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin henüz ma'bedleri olmadığından atik kilisâ eseri üzerine tûlen yirmi ve arzen on iki ve kadden sekiz zira olmak üzere Aya Dimitri nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması karye-i mezbûre ahalisi tarafından istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden istida kılındığı beyânıyla fi'l-hakîka mezkûr atik kilisâ mine'l-kadîm inşası istida eden millete mahsûs olub milel-i sâ'irenin alaka

ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve ahali-i merkûm e tarafından fi'l-vâki' müceddeden kilisâ inşası murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ denilerek

Kezâlik

No: 340

Mîr-i mîrân-ı kirâmdan Göriçe Sancâğı mutasarrıfı ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmil Alaeddin Paşa dâme ikbâlehuya ve Kolonya kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmuhümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Kolonya kazâsına tabi Kosta Valisti karyesinde kain Aya Praşkova dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının münhedim olması cihetiyle tûlen on altı ve arzen on üç ve kadden yedi zira ve on iki pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere inşası ve müceddeden iki bab papas odası dahi ilâveten bina kılınması husûslarına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûme tarafından istirham olunduğu rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ve ol vechile inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve zikr olunan odaların inşa olunacağı mahal dahi hâricden ve vakıf dâhilinde olmayarak kilisâ -yı mezkûr tetimmesinden bulunduğu mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve ahali-i merkûm e tarafından fi'l-vâki' mezkûr kilisâ ve odaların bina ve inşâsı murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyeleri mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını ve zikr olunan odaların tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını dahi derece-i kifayede yani hadd-i nizâmiyesine

Sayfa no: 132

tecavüz etmemek üzere bina ve inşâlarına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arına mübâdiret hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 16 Cemaziyyelevvel sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 341

Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Hersek sancâğı mutasarrıfı Kamil Paşa dâmen-i mu'allaya ve Domine Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmuhümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Domina kazâsına tabi Raskopole karyesinde kain mutevattın latin milletinin ma'bedleri olmadığından kabristânları derununda tûlen yirmi dört ve arzen on üç ve kadden sekiz arşun kargir olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması millet-i merkûme tarafından istida bulunması üzerine lede't-tahkîk mezkûr kabristân derununa kilisâ inşasında mahzu-ı mahali olmadığı gibi mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi millet-i merkûme tarafından tesviye olunacağı icrâ-yı icâbı bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz fi'l-hakîka zikr olunan kabristân müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve millet-i merkûme canibinden müceddeden kilisâ inşası murâd olunmakda bulunduğu ve

mesârıf-ı inşâ'iyesi için millet-i merkûme tarafından verilecek meblağ mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde ve bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larının tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümâna'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 16 Cemaziyyelevvel sene 1289

Mukabele olunmuşdur

Der-zamân-ı sadr-ı sudûrü'l-vüzera hazreti Midhat Paşa ve nezâret-i umûr-ı hâriciye-i müşârünileyh Fi 25 Cemaziyyelevvel sene 1289

No: 342

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Hamdi Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Sofya sancâğı mutasarrıfı Mazhar Paşa dâme ikbâlehuya ve Radomir Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmuhümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Radomir Kazâsına tabi Sadorik karyesinde kain bir bab harâb kilisâ temeli üzerine tulu yirmi ve arzı on ve irtifai on üç zira olmak ve beş pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere Sveti Nikola nâmında bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i mezbûre ahalisi tarafından istida olunması üzerine lede'l-keşf karye-i mezkûr ahalisi sırf Hristiyan olduğundan bir gûna mahzûr olmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi muteberan ahali tarafından tesviye olunacağı anlaşılmış ve tersim etdirilen resmi dahi takdîm kılınmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ- tahrîrât inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vechile inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmakla muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı

hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm tecdid ve inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde bulunmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için muteberan ahali tarafından i'tâ olunacak âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbik kılınmış olduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûme canibinden tecdîden kilisâ inşası murâd olunmakda bulunduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât iş'arı husûsuna dikkat ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 22 Cemaziyyelevvel sene 1289

Mukabele olunmuşdur

(68)

Sayfa no: 133

No: 343

İ'zam-ı ricâl-ı devlet-i 'alîyyemden Trabzon Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmili Galib Paşa dâme 'ulûhuya ve Istabl-ı amire müdürlüğü payelülerinden Gümüşhane sancâğı mutasarrıfı Asım zide uluhuya ve Gümüşhane kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Gümüşhane kasabasında Ermeni milletine mahsûs olan bir bab kilisasının harâbiyeti cihetiyle hedm olunarak vaz'-ı kadîm ve heyet-i asliyesi üzerine müceddeden inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması milet-i merkûme taraflarından istida olunduğu mahallinden bâ-mazbata tahrir ve inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle inşası zımnında kilisâ -yı mezkûr

mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve fi'l-vâki' millet-i merkûme tarafından tecdidi murâd olunmakda olduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîsi ve mu'ahharân ta'dil kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde vaz'-ı kadîm ve heyet-i asliyesi üzerine bina ve inşasına

aslına tatbiken

No:344

Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Manastır sancâğı mutasarrıfı olub üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânının ha'iz ve hâmilolan Asım Paşa dâmen-i mu'allaya ve Pirlepe kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm

Pirlepe Kazâsına tabi Sadorki karyesinde mütemekkin ahali-i hirstiyanın kilisası harâb ve münhedim olduğundan ianeten toplanmış olan âkçe ile kilisâ-yı mezbûrun yerine tûlen on iki ve arzen sekiz ve kadden beş zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahali tarafından istida olunması üzerine memur-ı mahsûsi irsaliyle muayene etdirildikde orada kadîm kilisâ olub yalnız temelleri kalmış ve mesaha olunduğuna göre tûlen dokuz ve arzen altı zira bulunduğu ve münakasası bi'l-icrâ İstobce Kalfa üzerine üç bin yedi yüz elli kuruş takdîr idüb kilisâ-yı mezkûrun kireç dıvar ve üzeri ahşab olmak şartıyla inşası taahhüd etmiş ve kilisâ-yı mezbûrun inşasında kimesneye mazarratı olmadığı memur-ı mûma-ileyhin ifadesiyle tahkîkâtdan anlaşılmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ol vechile inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm tecdid ve tevsiini istida eden millete mahsûs olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve ilâve olunacak mahal dahi hâricden

olmayarak kilisâ -yı mezbûr tetimmesinden bulunduğu ve ilâvesi halinde fi'l-vâki' mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve kilisâ-yı mezbûrun ol vecihle inşası ahali-i merkûm e tarafından murâd olunmakda olduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi toplanmış olan âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîsi ve mu'ahharân ta'dil kılınmış olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda muharrer olduğu vecihle tûlen on iki ve arzen sekiz ve kadden beş zirai tecavüz etmemek üzere tecdîden ve tevsian bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata bu tarafa işarı husûsuna dikkat ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 22 Cemaziyyelevvel sene 1289

Mukabele olunmuşdur

Sayfa no: 134

No: 345

Haleb Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hacı Ali Paşa iclâlehuye ve Haleb Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm ki

Haleb mahallâtından Aziziye Mahallesinde mutevattın mülkiyet-i Rum Katolik milletinin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine yirmi beş zira tulunda ve on beş zira ârzında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması millet-i merkûme tarafından niyaz ve istirham kılındığı mülkiyet Rum Katolik patrik vekîli canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-

ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal fi'l-vâki' mülk olarak millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı oldığı ve kilisâ inşası millet-i merkûme canibinden istirham olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi müesses olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak oldığı halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz zira'larını tecavüz etmemek ve kaddî zirai dahi derece-i kifayede olmak üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'arı husûslarına dikkat ve hilâfından tehaşşi ve mücenebet eyleyesiz

Fi 9 Cemaziyyelevvel sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 346

Edirne Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Raşid Paşa iclâlehuye ve Edirne nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm ki

Nefsi Edirne'de Tarsus kapusu nam mahalde Protestân milleti tarafından ma'bed ittihaz olunmuş olan hane için ruhsast-ı seniyyem erzan kılınması millet-i merkûme tarafından mukaddemâ vuku-bulan istidaya mebni meclis-i idare-i vilayetden bi't-tanzim kılınan mazbata üzerine keyfiyet mahallinden lede'l-istizam hane-i mezkûr millet-i merkûme tarafından alunub tahrir-i emlak idaresince millet-i merkûme muteberanından edasının üzerine mukayyed ise de seksen iki senesinden berü millet-i merkûme beyninde ma'bed aded itibar olunarak millet-i merkûmenin mülkü bulunduğu ve mezkûr hane ise hrsitiyan mahallesinde olarak hiçbir gûna mahzûru olmadığı gibi otuz beş arşun ârzında ve otuz arşun tulu ve on arşun kaddî bulunduğu daire-i belediye canibinden ifade olunmuş ve mahal-i mezkûr ise müceddeden inşa olunmuş kilisâ olmayub bir bab

hanenin ma'bed ittihazından 'ibâret bulunmuş olduğundan icrâ-yı icâbı inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân hane-i mezkûrun ol vechile derununda icrâ-yı ayin olunmasına ruhsât-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz zikr olunan hane mülk olarak millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve vakıf dâhilinde olmayub inha olunduğu üzere Hristiyan mahallesinde bulunduğu ve ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde derununda icrâ-yı ayin olunmasına irade-i ruhsât bulunmuş ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'arı husûsuna dikkat ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 10 Rebi'ülahir sene 1289

Mukabele olunmuşdur

(69)

Sayfa no: 135

No: 347

Bir sûreti

Dördüncü ordu-yu hümayunum müşîrliği inzımâmıyla Erzurum Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ramih Paşa iclâlehuye ve Erzurum Kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ireye

Erzurum Kazâsına tabi Dinarkum karyesinde kain bir bab Ermeni kilisânın harâbiyetinden maada baidini cihetiyle karye-i merkûmede ermeni mahallesinde vaki millet-i merkûmeye mahsûs mülk arsa üzerine tûlen yirmi ve arzen on iki ve irtifaen on zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması karye-i merkûme ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunması üzerine

keyfiyet lede't-tahkîk on bin bu kadar kuruş masrafla karye-i mezbûrenin keşiş sokağında üst cihetin sol tarafında harman yerlerinin altında millet-i merkûmenin mülk-i sahîhi olan arsa üzerine bir kilisâ inşasında bir gûna mani ve mahzûru olmadığı ve lüzum görünecek on bin kuruş mevcud olarak ahali-i karye vesâ'ireden bir âkçe cebr ve ishac sûretiyle ahz edilmediği tahakkuk etmiş olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden inha ve istîzân olunmuş olduğu beyânıyla fi'l-hakîka kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı bulunduğu ve millet-i merkûme canibinden müceddeden kilisâ inşası murâd olunmakda bulunduğu mesârıf-ı inşâ'iyesi için mevcud bulunan âkçe müesses olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve irtifai zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu halde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât tekrar bu tarafa inha ve iş'arı husûslarına deneilerek

aslına tatbiken

No: 348

İzmir Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Sadık Paşa iclâlehuye ve rical-i devleti 'alîyyemden Menteşe sancâğı mutasarrıfı Rafet Efendi dame uluhu ve Bodrum kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm ki

Aydın Vilayeti dâhilinde Menteşe sancâğında vaki Bodrum Kazâsına tabi Kadıkalesi Karyesinde mutevattın Hrsitiyan teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi sekiz ve arzen ve kadden onar zira olmak üzere Hristos nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınması karye-i merkûme ahalisi tarafından istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve kilisâ yapilacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın

hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vechile bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mutasarrıfının rızası olduğu ve ahali-i merkûm e tarafından fi’l-vâki’ müceddeden kilisâ inşası murâd olunduğu mesârıf-ı inşâ’iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tevfiken tesviye olunacak olduğu sûretde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira’larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillü hâlât vukû’a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi’t-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i ‘âlîşânım âhz ve i’âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş’arına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ’adet eyleyesiz

Fi 10 Cemaziyyelahir sene 1289

Mukabele olunmuşdur

Sayfa no:136

No: 349

Dördüncü ordu-yu hümayunum müşîrliği inzımâmıyla Erzurum Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezir-i dirayet mirim Sami Paşa iclâlehuye ve İspir kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm ki

İspir Kazâsına muzaf Keskim Nâhiyesine tabi Odoçor karyesi mahallâtından Hanrarsur Mahallesinde Katolik milletinin mülken mutasarrıf olduklarıarsa üzerine tûlen yirmi sekiz ve arzen yirmi ve kadden on beş zira olmak üzere bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması Erzurum Katolik milleti murahhasası tarafından istida olunması üzerine lede'l-istilam mezkûr arsa tûlen otuz beş ve arzen yirmi zira mikdârı olub kadîmen kilisâ mevkii ve millet-i merkûmenin mülkleri olarak bir gûna mani ve mahzûru olmadığı gibi kilisâ-yı mezkûrun bina ve inşâsı için şimdilik sekiz bin kuruş mevcud olub noksan zuhur etdiği halde kifayet mikdârının dahi mahalle-i mezkûrede meskun âshâb-ı servet ve zi-kudret taraflarından ianeten ikmal edileceğinden icrâ-yı icâbı inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz fi'l-hakîka kilisâ yapılacak mahal mülk ve kadîmi kilisâ mahali olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ve mahal ve mevki'ce dahi bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mevcud bulunan âkçe ile mu'ahharân âshâb-ı servet taraflarından iane olunacak meblağ mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîsi ve mu'ahharân ta'dil kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş ve olacak olduğu halde bâlâda beyân olduğu üzere tûlen yirmi sekiz ve arzen yirmi ve kadden on beş zira tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 21 Cemaziyyelahir sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 350

Edirne Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Esad Muhlis Paşa iclâlehuye ve Edirne kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdî hümaya hükm ki

Edirne sancâğında kain Kızılağaç Kazâsına tabi Nusretli Karyesinde mutevattın Bulgâr milletinin kilisâları olmadığından karye-i mezbûre mütemekkinlerinden Hristo'nun mutasarırıf olduğu iki dönüm mülk arsa üzerine tûlen yirmi ve arzen on ve kadden yedi zira olmak ve on aded pencere ve dört kapuya müştemil bulunmak üzere bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması istida olunması üzerine tahkîkât-ı lazıme lede'l-icrâ mezkûr kilisânın mahal-ı mezkûre inşasında bir gûna mahzûru olmadığı gibi ve mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi karye-i mezbûre ahalisi tarafından bi'r-rıza tesviye ve ifa kılıncağı ve ol babda tersim kılınan harîtası dahi irsal kılınmış olduğu beyânıyla icrâ-yı icâbı inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ol vechile inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz arsa-i mezkûre fi'l-vâki' mülk olarak millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîsi ve mu'ahharân ta'dil kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken ahali-i merkûme tarafından sarf ve tesviye olunacak olduğu ve millet-i merkûme canibinden kilisâ inşası murâd olunmakda bulunduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât işarı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 21 Cemaziyyelahir sene 1289

Mukabele olunmuşdur

(70)

Sayfa no: 127

No: 351

Dördüncü ordu-yu hümayunum müşîrliği inzımâmıyla Erzurum Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir-i dirayet mirim Sami Paşa iclâlehuye ve İspir kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm ki

İspir Kazâsına muzaf Keskim Nâhiyesinde tabi Ermeni milletinin mülken mutasarrıf oldukları arsa üzerine bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması Erzurum ermeni milleti murahhasası tarafından istida olunması üzerine keyfiyet lede'l-istilam kilisânın mahali millet-i merkûmeden Yüzikoğlu Serkis nam kimesnenin mülk-i sahîhası olub meccanen ahaliye terk eylediği ve kilisâ -yı mezbûrun arsa-i mezkûrede inşasında bir gûna mahzûr ve mani olmadığı gibi inşa olunacak kilisânın tûlen yirmi ve arzen on yedi ve kadden dokuz zira mikdârı olub lüzumu olacak âkçe dahi orada bulunan millet-i merkûme tarafından iane olunacağından icrâ-yı icâbı inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz fi'l-hakîka kilisâ yapılacak mahal mahal mülk olarak merkûm Serkis'in tasarrufunda olub mu'ahharân kilisâ yapılmak üzere hüsn-ı rızasıyla ahaliye meccanen terk eylediği ve milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmaıdğı ve mahal ve mevki'ce dahi bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için ianeten toplanılacak âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîsi ve mu'ahharân ta'dil kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu

hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 22 Cemaziyyelahir sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 352

Suriye Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Subhi Paşa iclâlehuya ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Kudüs-i Şerif sancâğı mutasarrıfı ve üçüncü rütbe mecîdî nin ha'iz ve hâmili Ali rıza Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Kudüs-i Şerif nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Kudüs-i Şerif'de Harc Misyonare nâmındaki cemaat-ı ruhbaniyeye mensûb Kalain nam rahibin taht-ı idare-i ruhaniyesinde bulunan protestân cemaati için mahal-ı mezkûrede protestân kilisasının inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzerine ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki seniyyem erzan kılınması istida oluması üzerine keyfiyet mahallinden lede'l-istilam inşasına istikbalen kilisa mahli mülk olarak kilisâ mahali mülk olarak hariç-i şehrde sekenesi muhtelit mahalde olub Almanya devlet-i fehimesi teb'asından ve cemaat-i mezkûre azasından Sanderski nam rahibin bâ-hüccet-i şeriyye uhde-i temellüketde olarak mûma-ileyh Kalain rahibin vekaletiyle iştira olunmuş olduğundan milel-i sâ'irenin iştirâk ve medhali olmadığı ve cemaat-ı ruhbaniye maliyesiyle mübayaa olunduğu ve tebâ-i devlet-i 'alîyyemden yerlü Protestân ları için kilisâ inşasına tahsis kılındığı ve mevkice bir gûna mahzûr ve mazarratı dahi olmadığı ve müceddeden bina olunacak kilisânın tulu otuz sekiz ve arzı yirmi dokuz ve kaddî on altı zira olarak tanzim olunan harîtası dahi irsal kılınmış olduğundan icrâ-yı icâbı bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-

i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzerine ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz fi'l-hakîka kilisâ yapılacak mahal milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve vakıf dâhilinde bulunmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere ve teb'a-i devlet-i aliyyemde bulunan Protestân lara mahsûs olmak üzere inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu halde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 22 Cemaziyyelahir sene 1289

Der-zamân-ı nazır umûr-ı hâriciye Mehmed Cemil Paşa Fi 23 Cemaziyyelahir sene 1289

Sayfa no: 138

No: 353

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmil olan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehuya ve Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Siroz sancâğı mutasarrıfı ve mecîdî nişan-ı zî-şânın üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmil Rauf Paşa dâmen-i mu'allaya ve Siroz nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

Siroz Kasabasında vaki Rencberli Aya Tanaş dimekle ma'rûf bir bab kilisasının sakfı bundan akdem muhterik olması cihetiyle sakfı ile bazı mahallerinin tamirine müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunması üzerine müte'allik ve şeref-sudûr olan emr ve irade-i seniye-i mülükânem mûcebince ruhsatı havi emr-i şeriFim tasdir

kılınmış isede kilisâ -yı mezkûr Ayneroz Cezîresinde kain manastırlardan Aya Lavre manastırına merbût olduğundan işbu merbûtiyetin derecesiyle tebdilen diğer bir kıt'a emr-i şerifim itası istida olunmuş ve ol vecihle icrâsı husûsuna irade-i aliyyem müte'allik olarak mûcebince ber-vechi muharrer tasdir kılınmış olan emr-i şerifim âhz ve battâlda hıfz kılınmış tebdilen dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhsiz kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen tamirini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîsi ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde kilisâ -yı mezbûrun heyet-i asliyesini tecavüz etmemek üzere sakfı ile bazı mahallerin tamirine mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'ar kılınması husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücenebet eyleyesiz

Fi 1 Receb sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 354

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Selanik Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehuya ve Nasliç Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm ki

Nasliç kazâsına tabi Stomine Karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi beş ve arzen on üç ve kadden yedi buçuk zira olmak üzere Aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne

mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ’ib ve müfti

(71)

Sayfa no: 139

vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve sâhibinin rızâsı bulunduğu ve mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tevfiken tevsiye olunacak olduğu ve ahali-i merkûm e tarafından kilisâ inşası murâd olunduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve ‘arz ve kaddî zirâ’larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi’t-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu halde işbu emr-i ‘âlîşânımın âhz ve i’âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş’arı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücenebet eyleyesiz

Fi 4 Receb sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 355

Bir sûreti

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Yanya Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Safvet Paşa iclâlehu ve mîr-i mîrân kirâmdan Ergiri sancâğı mutasarrıfı İzzeddin Şir Paşa dâme ikbâlehu ve Ergiri Kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis-i memleket zide mecdîhümaya hükm

Ergiri sancâğı dahlinde Premadi kazâsına tabi Karaciste Karyesinde mutevattın Rum teb’a-i şahânemin ma’bedleri olmadığından tûlen yirmi dört ve arzen on iki ve kadden sekiz zira olmak üzere Aya Anarkiridis nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

aslına tatbiken

No: 356

Bir sûreti

İzmir Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan vezir Mehmed Emin Paşa iclâlehu ve İzmir nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis-i memleket zide mecdîhümaya

İzmir sancâğı dahlinde Torbalı kazâsına tabi Torbalı karyesinde mutevattın Rum teb’a-i şahânemin ma’bedleri olmadığından tûlen yirmi ve arzen on ve kadden sekiz zira olmak üzere Aya Haralambos nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

kezâlik

No: 357

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Selanik Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı Zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa

iclâlehu ve mîr-i mîrân kirâmdan Manastır sancâğı mutasarrıfı Raşid Paşa dâme ikbâlehu ve Pirlepe Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis-i memleket zide mecdîhümaya hükm ki

Pirlepe kazâsına tabi Kadı karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından kendü mezarlıkları üzerine tûlen yirmi ve arzen on beş ve kadden on iki zira olmak üzere Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vechile bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz

Sayfa no: 140

Zikr olunan mezarlık mine'l-kadîm müstakilen kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı esarıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu ve fi'l-vâki' kilisâ inşası teb'a-i merkûm e canibinden murâd olunmakda olunduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûsunaa mübâdiret ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 4 Receb sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 358

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf-ı mûma-ileyhümaya ve Manastır Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise

Manastır kazâsına tabi Pelanik karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından kendü maşatlıkları derununda tûlen yirmi beş ve arzen on sekiz ve kadden on beş zira olmak üzere Aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında mezkûr maşatlık fi'l-vâki' müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve ahali-i merkûm e tarafından müceddeden kilisâ inşası murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak oldığı halde bâlâda beyân olunan denilerek

aslına tatbiken

No: 359

Mütemayyizan-ı ferikan-ı kirâmdan fırka-i askeriyesi kûmândânlığı inzımâmıyla İşkodra eyaleti Valisi olub üçüncü rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan Şevket Paşa dâmen-i muallaya ve Tiran kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm

İşkodra eyaletine tabi Tiran kasabasında Rum milletinin icrâ-yı ayinleri için derun-ı kasabada kilisâ ları olmadığından tûlen yirmi dört ve arzen on dört ve kadden on iki zira-i aşari olmak ve on iki pencereye müştemil bulunmak üzere Rum mahallesinde panaye nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması millet-i merkûme tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden istida olunmuş ve niyaz ve kilisâ -yı mezkûrun inşasında ise mahalince bir gûna mahzûr olmadığı mutazammın mahallinden tevarrüd eden mazbata dahi takdîm ve ibraz kılınmış olmakdan nâşî keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezbûrun ber-minval-i muharrer inşasına müsâ'ade-i seniyye-i

mülükâneme erzan kılınarak ol babda emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce halen ve istikbalen bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mutasarrıfının rızası oldığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olduğu ve fi'l-hakîka kilisâ inşası ahalice ihtiyaç-ı sahîh bulunduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve halen ve istikbalen bir gûna mahzûr ve menazi-fih olan mahallerden ve mazarrat görüldüğü sûretde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûsunaa mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücenebet eyleyesiz

Fi 4 Receb sene 1289

Mukabele olunmuşdur

(72)

Sayfa no: 141

No: 360

Diyarbakır Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye âshâbından Mardin Sancâğı mutasarrıfı Süleyman Bey zide uluhuya ve Mardin Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecidühüma hükm ki

Mardin Kasabası mahallâtından Şeydullah Mahallesinde kain olub mukaddemâ Fransa devlet-i fethimesi konsolos vekaleti tarafından mübayaa olunan Konak Mahalli üzerine kilisâ inşası zımnında bundan akdem vuku-bulan istidaya mebni mezkûr arsa üzerine

vakfiyet iddiası olunduğu ve mülkiyet tamamıyla sabit olmadığı cihetiyle bu münaza'nın kasr ve tesviyesine kadar şimdilik yalnız mine'l-kadîm icrâ-yı ebniye mahsûs olan ve kadîmden tasarruflarında bulunan rahib odalarının tamir ve tevsiine müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması devlet-i müşârünileyh sefareti canibinden bu kere iltimas olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ber-minval-i muharrer iktizâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz mezkûr odalar mine'l-kadîm rehabin-i merkûm eye mensûb ve mevcud olarak muhtaç-ı tamir ve tevsi olduğu ve âher in alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve ilâve olunacak mahal haricden ve menazi-fiha olan mezkûr konak arsasından olmayarak mezkûr odalar arsasından bulunduğu sûretde tûl ve arz ve kaddî zira'ları hadd-ı nizâmiyesini tecavüz etmemek üzere tamir ve tevsilarına mümana'at olunmaması husûsuna mübâdiret eyleyesiz

Fi 9 Receb sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 361

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hamdi Paşa iclâlehuye ve i'zam-ı rical-i devleti aliyyeden Tırnovi sancâğı mutasarrıfı ve ikinci rütbe mecîdî ve üçüncü türbe-i Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan Ali Bey dâme 'ulûhuya ve Tırnovi kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Tırnovi Kazâsı mahallâtından Varoş Mahallesinde kain Kostantin namında bir bab harâb kilisâ arsası üzerine tûlen otuz iki ve arzen on dokuz buçuk ve kadden yirmi buçuk zira olmak ve otuz iki pencere ve altı kapuya müştemil bulunmak üzere bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması mahalle-i mezbûre ahali-i hristiyani tarafından istida olunmuş ve icra olunan tahkiakta göre kilisâ-yı mezkûrun ol vecihle inşasında hasbe'l-vaki mahzûr ve mazarrat olmadığı anlaşılmış olduğundan icâbının icrâsı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân kılınarak emr-i hümayun-ı

şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm müstakilen kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve kale ve istihkâmât nizâmına dokunur yeri bulunmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası dahi olmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi müesses olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere tamir ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle izac olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve kilisâ -yı mezkûrun kaddî zirai derece-i kifayeden ziyadece göründüğünden ve mahali kasabâ-i mezbûrenin varoş mahallesinde oldığı cihetle kalece ve istihkâmât-ı sâ'irece bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'arı husûslarına dikkat ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücenebet eyleyesiz

Fi 16 Receb sene 1289

Mukabele olundu

Sayfa no: 142

No: 362

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve dördüncü rütbe Osmânî nişan-ı Zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Redif Paşa iclâlehu ve mîr-i mîrân kirâmdan Tırhala sancâğı mutasarrıfı Rafet Paşa dâme ikbâlehu ve Yenişehir-i Fenar Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise zide mecdîhümaya hükm ki

Yenişehir haValisinde vaki Dumke Nâhiyesinde emlak-ı hümayunumdan derbend Korfa çiftliği ahalisinin ma'bedleri olmadığından mezkûr çiftlikde bulunan kadîm ma'bed mahaline bir bab kilisâ bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması

ahali-i merkûme tarafından istida olunması üzerine lede'l-istilam inşası istida olunan mahalde kilisâ bulunduğu temelleri ile asarından anlaşıldığı misillü bunun tûlen on altı ve arzen sekiz ve kadden dört ziradan 'ibâret olan esas-ı kadîmesi üzerine ebniyesi dahi kerpiç dıvar olarak yapılacağı cihetle bunun hanelere vesâ'ir cihetle bir gûna mahzûru bulunmadığı iki bin üç yüz elli yedi kuruşla vücuda geleceği ve bin beş yüz kuruş mevcud ve maadası dahi çiftlik-i mezkûrede mutevattın âshâb-ı iktidar taraflarından verileceği cihetle icrâ-yı icâbı inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ eseri denilen mahal fi'l-vâki' mine'l-kadîm kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce ve kaleler vesâ'irece bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için mevcud bulunan âkçe ile âshâb-ı servet iktidar tarafından olunacak iane mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevfiken ber-vechi muharrer tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere kerpiç dıvar olarak bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillü hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu halde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücenebet eyleyesiz

Fi 16 Receb sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 363

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve dördüncü rütbe Osmânî nişan-ı Zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Redif Paşa iclâlehu ve mîr-i mîrân kirâmdan Tırhala sancâğı mutasarrıfı Refet Paşa dâmen-i

ikbalehuya ve Alasonya Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise zide mecdîhümaya hükm ki

Alasonya kazâsına tabi Delteşte karyesinde kain Aya Taryade dimekle ma'rûf bir bab rum kilisasının harâb olması ve ahali-i mevcudeye istiabaya 'adem-i kifâyeti cihetleriyle tûlen yirmi altı ve arzen yirmi ve kadden dört zira olmak üzere tecdîden ve tevsi'an bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vechile bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade -i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmakla muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezkûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayarak kilisâ-yı mezbûr tetimmesinden bulunduğu ve tevsi' halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûme canibinden tevsian inşası murâd olunmakda olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 16 Receb sene 1289

Mukabele olunmuşdur

(73)

Sayfa no: 143

No: 364

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Selanik Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehu ve mîr-i mîrân kirâmdan görice sancâğı mutasarrıfı ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânının ha’iz ve hâmil Alaeddin Paşa dâme ikbâlehu ve İstarova Kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis-i memleket zide mecdîhümaya hükm ki

İstarova kazâsına tabi Bogradiçe Nâhiyesinde mutevvattın Rum teb’a-i şahânemin ma’bedleri olmadığından metropolid hane kurbunda tûlen otuz beş ve arzen on beş ve kadden on zira olmak ve üç kapu ve on iki pencereye müştemil bulunmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden istida olunmuş ve ve kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde bulunmadığı ve mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mutasarrıfının rızası bulunduğu ve ahali-i merkûm e tarafından fi’l-vâki’ müceddeden kilisâ inşası murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ’iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve ‘arz ve kaddî zirâ’larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu

hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücenebet eyleyesiz

Fi 16 Receb sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 365

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hamdi Paşa iclâlehuye ve Ziştovi kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Ziştovi Kazâsına tabi Harizane karyesinde mutevattın Bulgâr milletinin ma'bedleri olmadığından masarıfı inşâ'iyesi Balbanoğlu Angel tarafından verilmiş olan elli bin kuruş ile tesviye olunmak üzere tûlen otuz altı ve arzen yirmi iki ve kadden on beş zira olmak üzere Sveti Arhangeli nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i mezkûre ahalisi tarafından istirham olunduğu Bulgâr eksar halkı tarafından mukaddemâ vaki olan istida üzerine keyfiyet lede'l-istilam inşa olunacak kilisâ Harizane karyesinde olmayub Ziştovi kasabasının üst tarafında Harizane Mahallesinde olarak merkûm Balbanoğlu Angel mahalle-i mezkûrede bir bab kilisâ yapdırılmak üzere bin aded macar altunu vasiyet ederek mu'ahharân vefatıyla terekesinden ita ve tesviye olunacağı ve kilisâ inşa olunacak mahal Martinoğlu İstefan nam kimesnenin mülkü olub rızasıyla terk eylediği gibi orası sırf Hristiyan mahallesi olarak mahal ve mevkice halen ve istikbalen bir gûna mahzûr ve mazarratı olmadığı ve tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'ları bâlâda beyan olunduğu üzere olacağı beyânıyla icrâ-yı icâbı inha ve ol babda tanzim kılınam harîta-i mevkiası dahi takdîm ve isrâ olunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere

ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen

Sayfa no: 144

Millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mahal-i mezkûru merkûm İstefan hüsn-ı rızasıyla terk etdiği ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için mevcud bulunan âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânene te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış usul ve ka'ideye tevâfuk etdiği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 16 Receb sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 366

Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Kastamonu Vilayeti Valisi olub üçüncü rütbe mecîdî ve dördüncü rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Pertev Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Kastamonu Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Kastamonu kasabasında mutevattın ermeni milletine mahsûs kilisânın harâb ve zayi olduğundan ehl-i servet taraflarından toplanılan âkçe ile tevsi ve müceddeden işası millet-i merkûme canibinden istida olunması üzerine keşf ve muayene oldukda mezkûr kilisânın hal-ı hazırda tûlen on iki ve arzen on buçuk ve kadden sekiz arşun olduğu ve

bunun hedmiyle yirmi sekiz arşun tulunda ve on altı arşun ârzında ve on arşın kaddî nde müceddeden inşa etdikleri mülk etrafı dıvar ile muhat ve zâten millet-i merkûmeye mahsûs mekteb havlusu olub civarından İslâm hanesi dahi bulunmadığı gibi tarik-i vesâ'irece bir gûna mazarrat ve mahzûru olmadığı bâ-mazbata inha ve tanzim kılınan harîtası dahi takdîm ve isrâ kılınmış olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali -i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal fi'l-vâki' mekteb havlusu olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için toplanılan âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahenem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunduğu üzere yirmi sekiz arşun tul ve on altı arşun arz ve on arşun kaddî ni tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu halde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret ve hilâfından tehaşşi ve mücenebet eyleyesiz

Fi 16 Receb sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 367

Edirne Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Esad Muhlis Paşa iclâlehuye ve Ahiçelebi kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm ki

Ahiçelebi Kazâsına tabi Arova karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin henüz ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi sekiz ve arzen on sekiz ve kadden on üç zira olmak üzere Aya Nikola nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin bu tarafa bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan

(74)

Sayfa no: 145

keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân kilisâ -yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mutasarrıfının rızası olduğu ve ahali-i merkûme tarafından fi'l-vâki' müceddeden kilisâ inşası murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi müesses olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere müceddeden bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 16 Receb sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 368

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve dördüncü rütbe Osmânî nişan-ı Zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Redif Paşa iclâlehu ve mîr-i mîrân kirâmdan Tırhala sancâğı mutasarrıfı Rafet Paşa dâmen-i ikbalehuya ve Çatalca Kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclise zide mecdîhümaya hükm ki

Çatalca kazâsına muzaf Dömeke Nâhiyesine tabi İlhanlu karyesinde kain çiftlikte vaki atik kilisâ yerinde esas-ı kadîmi vecihle tûlen yirmi dört ve arzen on ve kadden dört zira olmak üzere bir bab kilisâ inşası husûsuna müsâ’ade -i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından istida olunması üzerine lede’t-tahkîk mahal-i mezkûrede kadîmden kilisâ bulunduğu temelleri ile bazı asarından anlaşılmış ve keşf ve munakasası dahi bi’l-icrâ üç bin iki yüz kuruş masrafla vücuda geleceği ve mezkûr masrafın bin yüz kuruşu çiftlik-i mezkûr ahalisi tarafından hüsn-ı rızalarıyla tesviye ve kusüru dahi mezkûr kilisânın mevcud âkçesinden ifa ve tediye edileceği ve kilisâ-yı mezkûr heyet-i kadîmesi üzere yapılacağı beyân ıyla icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vechile bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz fi’l-hakîka dıyk kilisâ mine’l-kadîm müstakilen inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ve mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve fi’l-vâki’ inşası husûsu millet-i merkûme tarafından istirham olunmakda bulunduğu mesârıf-ı inşâ’iyesi için ahali tarafından tesviye olunacak âkçe ile mevcud buluna meblağ mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira’larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe

toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve işarı husûsuna dikkat ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 16 Receb sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 369

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hamdi Paşa iclâlehuye ve İ'zam-ı ricâl-ı devlet-i 'alîyyemden Tırnovi sancâğı mutasarrıfı ve ikinci rütbe mecîdî ve üçüncü rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarının ha'iz ve hâmili Ali Bey dâme 'ulûhuya ve Gayrova kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Gayrova Kazâsına tabi Mecrene karyesi mahallâtından Miçokol Mahallesi ahalisinin ma'bedleri olmadığından mahalle-i mezbûr sakinlerinden Tito'nun mülkü olub zâten terk eylediği arsa üzerine tûlen yirmi sekiz ve arzen on altı ve kadden sekiz arşun ve on dört pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere ve dıvarları taşdan ve puşidesi ahşabdan olarak mesârıfı keşfiyesi olan on bin kuruş dahi yine mahalle-i mezbûrede sakin Dino ve diğer Dino nam kimesneler tarafından tesviye kılınmak ve bu babda ahali-i sâ'ireden bir âkçe âhz olunmamak şartıyla müceddeden bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından istida olunmuş ve zikr olunan kilisânın inşasınca bir gûna mahzûr ve mazarratı olmadığı ve mezkûr arsa dahi arazi-i mevkufeden olmayub merkûm Tito'nun mülkü bulunduğu beyân ıyla icrâ-yı icâbı bâ-mazbata

Sayfa no: 146

Ve tahrîrât inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vechile bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan

kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz fi'l-hakîka kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve merkûm Tito arsa-i mezkûru hendi hüsn-ı rızasıyla meccanen terk eylediği ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için merkûman tarafından i'tâ olunacak meblağ mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış usul ve ka'ideye tatbik olunmuş oldığı halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve işarı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 16 Receb sene 1289

Mukabele olundu

No: 370

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Selanik Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehu ve Nasliç Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdî hümaya hükm ki

Nasliç kazâsına tabi Çevnil Nâhiyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânem sıbyânın henüz mektebleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen elli ve arzen kırk ve kadden on beş zira olmak üzere müceddeden bir bab mekteb inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesicanibinden istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân mezkûr

mektebin ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz fi'l-hakîka mekteb yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu ve ber-vechi muharrer inşası husûs millet-i merkûme canibinden niyaz olunmakda bulunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 18 Receb sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No:371

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünileyh ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Siroz sancâğı mutasarrıfı ve mecîdî nişan-ı zî-şânının üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmil Rauf Paşa dâmen-i mu'allaya ve Menlek Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Siroz sancâğı dahiilinde Menlek Kazâsına tabi Pator karyesinde kain Aya Yorgi kilisasının harâbiyeti cihetle tûlen yirmi dört ve arzen on altı ve kadden on zira olmak üzere tecdîden bina ve inşâsı zımnında denilerek

Aslına tatbiken

(75)

Sayfa no: 147

No:372

Bir sûreti

Trabzon Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Ahmed Rasim iclâlehuya ve rütbe sâniyye mütemayyizi âshâbından Lazistan sancâğı mutasarrıfı ve mecîdî nişan-ı zî-şânının üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmil Şükrü Bey zide uluhuya ve Batum kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ire

Batum kasabasında mutevattın Ermeni milletinin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine yirmi sekiz ve arzen on altı ve irtifaen on üç zira olmak üzere müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında denilerek

kezâlik

No:373

Bir sûreti

Zabtiye müşîri olub üçüncü rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Mustafa Asım Paşa iclâlehuya ve Terkos kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Terkos kazâsına tabi İstranca Nâhiyesinde kain Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen ve kadden on ikişer ve arzen on zira olmak üzere tecdîden ve tavsian bina ve inşâsı zımnında zımnında kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve ilâve olunacak mahal hâricden olmayarak kilisâ-yı mezbûrun tetimmesinden bulunduğu ve tevsi' halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve ahali-i merkûme tarafından tevsi ve tecdidi murâd olduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi denilerek

kezâlik

No: 374

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Selanik Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehu ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır sancâğı mutasarrıfı Raşid Paşa dâme ikbâlehu ve Pirlepe Kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis-i memleket zide mecdîhümaya hükm ki

Pirlepe kazâsına tabi Rusden karyesinde kain bir bab Bulgâr kilisası harâb olduğundan bi’t-terazi beyinlerinde topladıkları sekiz bin beş yüz yirmi beş kuruş iane ile Sveti İlyas nâmında tûlen yirmi ve arzen on altı ve kadden sekiz zira-i mimari olmak ve etrafı taş ve kerpiç dıvar ve üzeri ahşab yapılmak üzere bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyyem erzan kılınması ve karye-i mezbûrede mutevattın millet-i merkûme tarafından istida olunması üzerine lede’l-keşf ol mikdâr masrafla kilisâ-yı mezkûrun inşasına Kosti Kalfa taahhüd eylediği ve kilisâ -yı mezbûrun inşasında kimesneye mazarratı olmadığından icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle kilisâ-yı mezbûrun bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezkûr mine’l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve fi’l-vâki’ mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi için toplanmış olan mezkûr meblağ mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbiken toplanılmış olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve ‘arz ve kaddî zirâ’larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i ‘âlîşânımın âhz ve i’âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş’ar kılınması husûslarına dikkat ve hilâfından tevkî ve mübâ’adet eyleyesiz

Fi 21 Receb sene 1289

Mukabele olunmuşdur

Sayfa no:148

No:375

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf-ı mûma-ileyhümaya ve Köprülü Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Köprülü Kazâsına tabi Karabelence karyesinde kain bir bab kilisânın Harâbiyeti cihetiyle icrâ-yı tamiri husûsuna müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ve karye-i merkûm e ahalisi tarafından istida olunması üzerine memuru mahsûsi izamıyla lede'l-keşf ve'l-muayene Sveti Nikola nâmında bulunan mezkûr kilisânın tûlen on ve arzen yedi ve kadden dört arşun heyet-i asliyesi olduğu ve karye-i mezkûr ahalisinin mecmua Hristiyan olarak oraya bu kere tûlen yirmi bir ve arzen on altı ve kadden on bir arşun ve iki kapu ve on pencere yapılmak ve mesârıf-ı inşâ'iyesi karye-i mezkûrenin ehl-i sevet Hristiyanlarından Mira Efgele ve Barta ve Mafasi Nifer ve Restol Efgeleko ve Brafçe Altoyale ve Yanire Vapez ve Rade Şayak nam yedi nefer Hristiyan tarafından ifa olunmak üzere bâ-sened taahhüd olunmuş ve kilisâ-yı mezkûrun inşasında hiçbir mazarrat ve mahzûr olmadığı tahakkuk ve tebeyyün eylemiş olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân kılındığı beyânıyla kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm tecdid ve tevsiini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve ilâve olunacak mahal hâricden olmayarak kilisâ -yı mezkûrun kendü tetimmesinden bulunduğu ve tevsi' halinde fi'l-vâki' mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve ahali-i merkûme tarafından tecdid ve tevsii murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için merkûm un taraflarından ifa olunacak âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân vecihle tûlen yirmi bir ve arzen on altı ve kadden on bir arşunu tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at

olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc denilerek

aslı gibi

No: 376

'Asâkir-i nizâmiye-i şahâne müşîrânından Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve dördüncü rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Raif Paşa iclâlehu ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Tırhala sancâğı mutasarrıfı Rıfat Paşa dâme ikbâlehu ve Alasonya Kazâsı nâ'ib ve müftüsü vesâ'ire

Alasonya kazâsına tabi Maleş karyesinde kain Aya İlya dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâb olması ve ahali mevcudeye istiaba 'adem-i kifâyetleri cihetleriyle tûlen yirmi iki ve arzen on altı ve kadden sekiz zira olmak üzere tecdîden ve tavsian bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ve karye-i merkûm e ahalisi tarafından niyaz ve istirham olduğu Rum patrîkhânesi canibinden istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân kılındığı beyân ıyla kilisâ-yı mezkûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve ilâve olunacak mahal hâricden olmayarak kilisâ-yı mezkûrun kendü tetimmesinden bulunduğu ve tevsi' halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûme canibinden tevsian inşası murâd olunmakda olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa inha ve iş'ar kılınması husûslarına denilerek

kezâlik

(76)

Sayfa no: 149

No: 377

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Selanik Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehu ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır sancâğı mutasarrıfı Raşid Paşa dâme ikbâlehu ve Vençe Kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis-i memleket zide mecdîhümaya hükm ki

Kesriye Sancâğında Vençe kazâsına tabi Balcuri karyesinde Aya Praşkova dimekle ma’rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen otuz ve arzen yirmi ve kadden on zira olmak üzere tecdîden bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ve ol vecihle bina ve inşâsı husûsuna müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezbûr mine’l-kadîm millet-i merkûme mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve ahali-i merkûm e tarafından tecdidi murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ’iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve ‘arz ve kaddî zirâ’larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i ‘âlîşânımın âhz ve i’âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş’arı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ’adet eyleyesiz

Fi 28 Receb sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No:378

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ire

Girid sancâğında Vençe Kazâsına tabi Nobrelive karyesinde kain Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi dört ve arzen on beş ve kadden sekiz zira olmak üzere tecdîden bina ve inşâsı zımnında

Aslına tatbiken

Der-zamân-ı umûr-ı nazır-ı hâriciye Halil Paşa Fi Şaban sene 1289

No: 379

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hamdi Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Sofya sancâğı mutasarrıfı ve mecîdî nişan-ı zî-şânının dördüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili Mazhar Paşa dâme ikbâlehuya ve Sofya Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmuhümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Sofya Kazâsına tabi Lazene-i Zir karyesinde kain atik ve harâb kilisâ temeli üzerine bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından istida olunması üzerine lede'l-keşf ber-vechi muharrer mezkûr kilisânın harâbiyeti cihetiyle yapılacak kilisâ tûlen on beş ve arzen on ve irtifaen sekiz arşın ve iki kapu ve on pencereye müştemil bulunacağı ve ahalisi sırf Hristiyan olmasıyla bir gûna mahzûru olmadığı ve kilisâ-yı mezkûrun taş ve toprak ve bu misillü malzemesi umum ahali tarafından getürüleceği gibi âkçe ile tedârik olunacak vesâ'ir eşyası dahi muteberan-ı ahali tarafından tesviye olunacağı anlaşılmış ve tersim etdirilen resmi dahi takdîm kılınmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ol vechile bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı

hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm tecdid ve inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için muteberan ahali tarafından i'tâ olunacak âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış usul ve ka'ideye tatbik olunmuş oldığı ve fi'l-vâki' millet-i merkûme canibinden ber-vechi inha istida vuku-bulmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz

Sayfa no: 150

ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-sadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 9 Şaban sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No:380

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf-ı mûma-ileyhümaya ve nâ'ib ve müftü vesâ'ireye

Sofya Kazâsına tabi Han-ı Cedid Karyesinde kain kadîm ve ziyade harâb olan kilisâ temelleri üzerine bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından istida olunması üzerine lede'l-keşf işbu kilisâ tûlen on iki ve arzen sekiz ve kadden altı zira ve dört pencere ve iki kapu müştemil bulunmak ve karye-i mezkûrede İslâm ahalisi var isede kilisâ-yı mezkûr Hristiyan mahallesinde yapılacağından mahzûru olmadığı ve mezkûr kilisânin taş ve toprak ve buna mümasil malzemesi bi'l-

cümle ahali tarafından ve âkçe ile tedârik olunacak eşya-ı vesâ'iresi ahali-i muteberesi canibinden tesviye ve i'tâ olunacağı anlaşılmış ve tersim etdirilen resmi dahi takdîm kılınmış olduğundan icrâ-yı icâbı mahallinden bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân kılınmış olduğu beyân ıyla

aslına tatbiken

No:381

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf-ı mûma-ileyhümaya ve Cuma kazâsı nâ'ib ve müftü vesâ'ireye

Cuma Kazâsına tabi Svistiçe Karyesinde kain mutevattın hristiyanın kilisâ ları olmadığından eyyam-ı sayf ve şitâda civar karyelere gidüb gelmekde suubet çekmekde olduklarından bir bab kilisâ inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i mezkûre ahalisi tarafından istida olunması üzerine keşf ve tahkîkât icrâ olundukda karye-i mezkûre ahalisi sırf Hristiyan olması ve yapılacak kilisâ ahali-i merkûm eden Dimitri Taşo ve Gorke İstovateb ve Yovan Trekon'un haneleri arsası bulunmasıyla bir gûna mahzûru olmadığı ve kilisâ-yı mezkûrun tulu on altı ve arzı on sekiz ve irtifai on bir arşun ve altı pencere ve iki kapuya şamil olarak inşa olması Sveti Torovitçe tesmiye kılınacağı ve mesârıfı karye-i mezkûr muteberanı taraflarından tesviye edileceği anlaşılmış ve tersim etdirilen resmi dahi takdîm kılınmış olduğundan icrâ-yı icâbı bâ-mazbata ve tahrîrât inha ve istîzân kılınmış olduğu beyânıyla kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen merkûmunun haneleri arsası olduğu ve bu sırada mutasarrıfları merkûmunun rızaları ve müstakilen inşası murâd eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub mahalince bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için muteberan ahali tarafından tesviye edilecek âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîsi ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan denilerek

Kezâlik

Der-zamân-ı sadr-ı sudûr ü'l-vüzerâ Hazreti Mehmed Rüşdü Paşa ve nazır-ı umûr-ı hâriciye hazreti müşârünileyh Fi 18 Şaban sene 1289

No: 382

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Selanik Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehuye ve Karaferya Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Karaferya Kazâsına tabi Bostani karyesi hâricinde kain olub mukaddemâ muhterik olmuş olan Aya Praşkova nam rum kilisasının tûlen on beş ve arzen on ve kadden on iki zira olmak üzere müceddeden bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesicanibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr

(77)

Sayfa no: 151

Mine'l- kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâneme te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûme canibinden murâd olunduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-

saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 13 Şaban sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 383

Bir sûreti

'Asâkir-i bahriye-i şahâne müşîrânından Cezâ'ir-i Bahr-ı Sefîd Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı Zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Ahmed Paşa iclâlehu ve Biga Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise

Ayvacık Kazâsına tabi Papaslı karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen yirmi altı arzen on altı ve kadden on bir zira' olmak üzere Aya Taryade nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesicanibinden bâ-takrir istida olunduğu beyânıyla kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen inşası istid'a eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mutasarrıfının rızası olduğu ve ahali-i merkûm e tarafından fi'l-vâki' müceddeden kilisâ inşası murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîsi ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan denilerek

Aslına tatbiken

No: 384

Diyarbakır Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Siird Sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı mezkûrun dördüncü rütbesinin ha'iz ve hâmil olan Cemil Paşa zide ikbalehuya

ve Hısn-ı Mansur Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecidühüma hükm ki

Hısn-ı Mansur Kasabasında kain Ermeni milletinin bir bab kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen otuz arzen yirmi beş ve irtifaen on zira' olmak üzere tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb ve milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve kilisâ-yı mezkûr heyet-i asliyesini tecavüz idübde ilâve olunacak mahal hâricden olmayarak kilisâ -yı mezkûrun kendü tetimmesinden bulunduğu ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve millet-i merkûme tarafından tecdidi murâd olunarak mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîsi ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve irtifai zira'larını tecavüz etmemek üzere tecdîden bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber

Sayfa no: 152

keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 26 Şaban sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No:385

Bosna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Mustafa Asım paşa iclâlehuya ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Travnik sancâğı mutasarrıfı ve mecîdî nişan-ı zî-şânının üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili Ali Paşa dâme ikbâlehuya ve Akhisar Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Travnik sancâğında Akhisar kazâsına tabi Preveze Nâhiyesinde Eşkit nam mahalde bundan beş sene mukaddem Latin milletinin yapmış oldukları kable icrâ-yı ayinlerine derece-i kifayede olmadığına mebni mezkûr kablenin ittisalinde yüz sene evvel mevcud bulunub mürur-ı ezmine ile münhedim olan dıyk kilisânın yerine tûlen elli arzen ve kadden otuzar zira' olmak ve kamilen kargir bulunmak üzere müceddeden kilisâ inşasına müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması millet-i merkûme reis-i ruhaniyesi tarafından istida olunması üzerine tahkîkât-ı lazımeye bi'l-icrâ millet-i merkûme mezkûr kilisâ için bir mikdâr taş ve kereste ve levazımat-ı sâ'irenin istihzar ve mahal-ı mezbûr ise ârâzi-i mîriye ve mevkufeden olmadığı gibi evailde dahi mahal-ı mezkûrede kilisâ bulunduğu ve İslâm hanelerinden yarım saat ba'id ve mesafede bulunduğunda mezkûr kilisânın orada inşasında bir mahzûr olmadığı tebyin edildiği beyân ıyla icrâ-yı icâbı inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz mahal-ı mezkûr fi'l-hakîka dıyk kilisâ mahali bulunduğu ve milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce halen ve istikbalen bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve ber-vechi muharrer millet-i merkûme tarafından istihzar eyledikleri taş ve kereste ve levazımat ile mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîsi ve mu'ahharân ta'dîl kılınan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunmuş ve olunacak olduğu ve kale ve istihkâmât nizâmına dokunur mahali olmadığı halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere müceddeden bina ve

inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 26 Şaban sene 1289

Mukabele olunmuşdur

(78)

Sayfa no: 153

No: 386

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve dördüncü rütbe Osmânî nişan-ı Zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Redif Paşa iclâlehu ve mîr-i mîrân kirâmdan Tırhala sancâğı mutasarrıfı ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânının ha'iz ve hâmil Rıfat Paşa dâmen-i ikbalehuya ve Galos Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise zide mecdîhümaya hükm ki

Galos kazâsına tabi Velistin Nâhiyesine muzaf Lazlaz Karyesinde mutevattın Hristiyan teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen yirmi altı ve arzen on altı ve kadden sekiz zira ve üç kapu ve on üç pencere ve etrafı taş dıvar ile muhat olmak olmak üzere Aya Dimitri nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal fi'l-vâki' mülk olarak kilisâ inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve sâhibinin rızâsı bulunduğu ve mahal

ve mevki'ce halen ve istikbalen bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve kale istihkam nizâmına dokunur yeri bulunmadığı ve ahali-i merkûm e tarafından fi'l-vâki' müceddeden kilisâ inşası murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîsi ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek ve keşide olunacak dıvarların dahi inşasında mahzûr-ı mahlis oldığı tebyin eylediği sûretde kaddî dahi iki buçuk nihayet üç zirai tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 26 Şaban sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 387

Bir sûreti

Yine Vali-i müşâr ve mutasarrıf-ı mûma-ileyhümaya ve Fardiçe kazâsı nâ'ib ve müftü vesâ'ireye

Kardiçe Nâhiyesinde kain mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen otuz altı arzen yirmi dört ve kadden on dört zira' olmak ve otuz pencere ve üç kapuya müştemil bulunmak üzere Aya Kostantin vesrakim nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına zımnında kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîsi ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûme

canibinden kilisâ inşası murâd olunduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle denilerek

Aslına tatbiken

No: 388

Bir sûreti

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Selanik Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Ömer Fevzi Paşa iclâlehu ve mîr-i mîrân kirâmdan Manastır sancâğı mutasarrıfı Raşid Paşa dâmen-i ikbalehuya ve Filorine Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Filorine kazâsına tabi Ermencika karyesi hâricinde kain Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab

Sayfa no: 154

kilisânın harâbiyeti cihetiyle tûlen on sekiz ve arzen on dört ve kadden on zira olmak ve sekiz pencere ve iki kapuya müştemil olmak üzere tecdîden inşasına zımnında kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm tecdidini istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîsi ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûme canibinden tecdidi inşası murâd olunduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle denilerek

kezâlik

No: 389

Haleb Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hacı Ali Paşa iclâlehuye ve rical-i devlet-i 'alîyyemden Mar'aş sancâğı mutasarrıfı Ahmed Bey dâme 'ulûhuya ve Mar'aş nâ'ib ve müftüsü zide ilmühüma ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm ki

Mar'aş'ta bulunan Fransız rahiblerinin yapmak murâd eyledikleri mekteb ile hane arsasından dolayı iza'm-ı vekalet-i mutlakam canibinden tastir ve keşide kılınan tahrîrât ve telgrafname üzerine salifü'z-zikr arsa keşf ve muayene ve bir kıt'a harîtası tanzim olunarak ol babda mahalinde akd olunan meclis lede't-tezkire bu arsadan bir mikdârının vakfiyeti ve harîm ahaliye dahi nezâret oldığı beyân ve derununa yapılacak mektebden başka ilerüde kilisâ yapılmak melhûz idüğü ityân kılınmış ise de kilisâ yapılmayacağı temin olunduğu misillü vakfiyet maddesi dahi tahakkuk etmediğinden ilerüde tebeyyün ider ise vech-i şer'i icrâ edilmeğe ve arsanın içinden geçen tarikin yerine arsanın bir tarafından başka tarik açılub fakat tarik-i cedîde-i mezkûrdan altındaki bir iki haneye nezâret var isede bunun dahi bir yanına mekteb canibinden dıvar çekülüb nezâret men' edileceğine ve yapılacak mekteb ve hane arsanın şimâl tarafından yani hanelere nezâreti olmayan cihetinde yapılarak otuz arşun tulunda ve on sekiz arşun ârzında ve on üç arşun irtifainde olacağından açılacak pencere ve kapularının arsanın iç tarafına açılmasına ve irtifai mezbûr hasebiyle binanın önünde kalacak meydanın vüs'atı şayet nezâreti kesemediği takdîrde arsanın cenub tarafında bulunan dıvarı lüzümu kadar yükseldilerek nezâretin külliyen men' olunmasına ve arsanın alt tarafında bulunan kabristâne-i daire-i sadar dıvar çekilmesine karar verilerek bu sûret oldığı halde bir gûna mahzûr olmayacağına şamil ulema ve mütemayyizan ve ahali tarafından ve ita kılınmış olan muhtasar misillü varaka arsasının harîtasıyla beraber leffen gönderilmiş ve bu sûrete rahibler tarafından dahi muvaffakat ve rıza gösterilmiş olduğundan icrâ-yı icâbı mukaddemâ inha olunmuş ve mu'ahharân varid olan tahrîrât ve telgrafiyede dahi yapılacak mekteb mahali muayene ve mesaha edilerek vakf denilen farkda beş hisse vakfiyetine dair vakıfname yok isede beldece tevattur hükmü verilmesine binaen vakfa terk veyahut istibdâl edilmek üzere tarafeynin ittifakıyla diğer vakfa arsanın hizasına toplatarak küsür araziden tefrik edilerek vakfiyesi bütün bütün ilişikden âri kalmış

oldığı Mar'aş mutasarrıflığından varid olan mazbatada gösterildiği ve bu sûret meclis-i idarede ve nusretinde dahi tensib olunduğu ve işbu verilen parçanın şimdilik tehiriyle ilişiksiz olan küsur araziye mekteb inşasına başlanılmasına reis-i ruhban tarafından arzu olunmakda olunduğu beyân ve işar kılınmış olmadığından naşi keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme arz ile lede'l-istîzân ol vechile icrâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i irade-i seniyye-i mülükâneme müte'allik ve şeref-sudûr

(79)

Sayfa no: 155

Olunmuş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz bâlâda muharrer şeraitin tamamıyla ifasıyla beraber mekteb-ı mezbûrun mezkûru'l-mikdâr zirai tecavüz etmemek ve hilâfı vaz' ve hâlât vukû'a getürülmeyüb vakf olan mahale yapdırılmamak üzere bina ve inşâsı husûsuna itina ve sarf-ı makderet eyleyesiz

Fi 26 Şaban sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 390

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Selanik Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehu Doyran Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne ve a'zâ-yı meclis zide mecîdî hüma ki

Doyran kazâsına tabi Fetekova karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından tûlen on sekiz ve arzen sekiz ve kadden yedi zira olmak ve sekiz pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere Aya Tanaş nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve

kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu ve fi’l-vâki’ millet-i merkûme tarafından müceddeden kilisâ bina ve inşâsı murâd olunmakda olduğu ve mesârıf-ı inşâ’iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve ‘arz ve kaddî zirâ’larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde - i şahânem adedi üzerine aynen bi’t-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i ‘âlîşânımın âhz ve i’âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş’arı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücenebet eyleyesiz

Fi 27 Şaban sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 391

İzmir Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan vezir Sabri Paşa iclâlehu ve Larle Kazâsı nâ’ib ve müftüsüne ve a’zâ-yı meclise

Urla kazâsına tabi Gülishan karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi sekiz ve arzen on altı ve kadden on dört zira olmak üzere Aya Dimitri nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

Aslına tatbiken

No:392

Zabtiye müşîri olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehuya hükm ki

Rumeli hisarında kain Amerika mektebinin şakirdanı teksir ve bunlara fünun-ı mütenevvi'a tedrîsiyle beraber mübahisi ameliyat irâ'esi icab eylemesinden dolayı mekteb-i mezkûr bağçesinin derununa müceddeden iki oda ile fevkânî bir dershane inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması mekteb-i mezkûr memuru vekîli canibinden istida olunmuş keyfiyet şurâ-yı devlete lede'l-havâle ol babda dâhiliye dairesinden kalem olunan mazbata mealine nazaran

Sayfa no: 156

Mekteb-i mezkûrun bağçesinde müceddeden yapılacak ebniye kırk iki arşun on parmak tulunda ve yirmi iki arşun dört parmak ârzında ve dokuz yüz kırk arşun beş parmak terbiinde olub zeminden altı arşun kaddînde ve etraf-ı erbaşı hâlis harç ile nim kargir olarak iki aded kebir oda ile fevkani yani çatı arasına ahşab bir büyük dershaneden 'ibâret idüğü anlaşılmış olduğundan ol babda ruhsâtı havi lazım gelen emr-i şerifin tasdiri şurâ-yı mezkûrdan bâ-mazbata ifade olunmuş ve husûs-ı mezbûr taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr olundu sen ki müşîr-i müşârünileyhsin keyfiyet malumun oldukda bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere zikr olunan ebniyenin bina ve inşasına irade-i ruhsâtla hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücenebet eyleyesiz

Fi 11 Şevval sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No:393

İşbu emr-i alide beyân olunan mahale kilisâ inşası millet-i merkûmece münasibetli olmadığı cihetiyle bunun için ilerüde başka bir yer tedârik olunduğu halde beyân -ı keyfiyet kılınacağı ifade olunduğundan binaen-aleyh işbu emr-i ali nezd-i hükümete tevkîf olunmuş olduğuna ve bu husûsa dair mukaddemâ tasdir buyrulmuş olan emr- ali dahi i'âde kılındığı mutazammın Bosna Valisi devletlü paşa hazretlerinin Fi 23 Safer sene 1290 tarihli tahrîrât ı balası defterde kayd olunmuş ve i'âde kılınmış olan mezkûr emr-i ali battâlda hıfz kılınmışdır

Fi 9 Rebi'ülevvel sene 1290

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından fırka-i askeriye kûmândânlığı inzımâmıyla Bosna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Mustafa Asım Paşa iclâlehuya ve mir-i miran-i kirâmdan Bihke sancâğı mutasarrıfı Hakkı Paşa dame-i ikbalehuya ve Bihke Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Bihke kazâsında mütemekkin Latin milletinin kilisâ ları olmadığından millet-i merkûme Karatori tarafından Feriz nam mahalde mübayaa üzerine taht-ı tasarrufunda bulunan arazi üzerine tûlen kırk üç ve arzen otuz yedi ve kadden on iki arşun olmak üzere kargir bir bab kilisânın inşası istida ve keşfi dahi millet-i merkûme tarafından icrâ kılınarak bin on adet Macar altunu masrafla vücuda geleceği ve beş yüz adedi mevcud ve küsür beş yüz on adedi millet-i merkûme tarafından ianeten tesviye kılınacağı inha olunması üzerine müteallık şeref-sudûr olan emr-u irade-i seniyye-i mülükânem muktezâ-yı münifi üzere mukaddemâ ruhsâtı hâvi emr-i şerifim tasdir ve ita kılınmış ise de kilisâ-yı mezkûr mahali Bihke kalesine karib bulunduğundan oraya inşası kavâ'id-i harbiye iktizâsından halen ve istikbalen mahzûrdan salim olmayacağı tahkîkât-ı ahire iktizâsından olunmuş ve kilisânın millet-i merkûme karyelerinin kurb ve civarlarında ve karatorlarının tarlası intihası olan noktada yani mezkûr kilisâ mahalinin şimâl-i garbiyesinde ve üç yüz metro aşağısında bulunan mahale inşasında bir gûna mahzûr

olmadığı taraf-ı ser-askeriyeden ifade kılınmış olmağın tebdilen ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezkûr bâlâda beyân olunduğu vecihle millet-i merkûme karyelerinin kurb ve civarlarında ve karatorlarının tarlası intihası olan noktada yani mezkûr kilisâ mahalinin şimâl-i garbiyesinde bulunan mahale bina ve inşâsı ve mahal-i mezkûr vakf dâhilinde olmayub millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve fi'l-hakîka kilisâ-yı mezbûrun mesârıf-ı inşâ'iyesi için mevcud bulunan altun ile ianeten tesviye olunacak altun bâ-irâde-i seniyyem müesses olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde zikr olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'ları tecavüz etmemek üzere mahal-i mezkûre bina ve inşasına irade-i ruhsât olunması ve bu vesîle ile aceze-i millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden bulunduğu sûretde dahi icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının işarı ve atik emr-i şerifimin dahi battâlda hıfz olunmak üzere der-saadetime irsali husûslarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 25 Şevval sene 1289

Mukabele olunmuşdur

(80)

Sayfa no: 157

No: 394

Edirne Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Esad Muhlis Paşa iclâlehuye ve Dimetoka kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm ki

Dimetoka Kazâsına tabi Sarı Hatır karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi iki ve arzen on altı ve kadden dokuz zira olmak ve sekiz pencere ve üç kapuya müştemil bulunmak üzere Aya Yorgi nâmında müceddeden

bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin bu tarafa bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûme tarafından müceddeden kilisâ bina ve inşâsı murâd olunmakda olduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 22 Şevval sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No:395

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından fırka-i askeriye kûmândânlığı inzımâmıyla Bosna Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı Zî-

şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Mustafa Asım Paşa iclâlehuya ve mütemayyizan-ı rical-i devlet-i 'alîyyemden Hersek sancâğı mutasarrıfı Hasan Bey dâme 'ulûhuya ve Trebin Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Trebin kazâsına tabi Diraznibol karyesinde kain bir bab rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tamir ve termimi kail olan mahallerinin ifası ve olmayan yerlerinin hedmi ile heyet-i asliyesi üzerine yani tûlen on iki ve arzen altı buçuk ve kadden altı arşun olmak ve mesârıfı vakiası taraflarından ianeten tesviye kılınmak üzere tamirine ruhsât itası millet-i merkûme canibinden istida olunmuş ve kilisâ-yı mezkûrun ol vecihle tamiri mahzûrdan salim idüğünden ifa-yı muktezâsı mahalinde bâ-mazbata inha ve meclis-i irade-i vilayetden dahi kilisâ-yı mebhusun emr-i tamirince bir gûna mahzûru olmadığı anlaşılmış olduğundan ber-vechi istida heyet-i asliyesi üzere tamir ve termimi ilam ve inha kılınmış olduğundan icrâ-yı icâbı bâ-tahrîrât ifade kılınmış keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle tamir ve termimine müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mahsûs olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve vakıf dâhilinde ve İslâm mahallesinde olmadığı ve fi'l-vâki' mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi olarak ber-minval-i muharrer ianeten tesviye olunacak olan âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem ta'dîl ve mu'ahharân te'sîs kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere ber-vechi istida heyet-i asliyesi vecihle tamir ve termimine mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 2 Zilka'de sene 1289

Mukabele olunmuşdur

Sayfa no: 158

No: 396

Haleb Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hacı Ali Paşa iclâlehuye ve Ayıntab Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm ki

Ayıntab'da kain bir bab sinavinin taife-i Museviye istiaba kafi olmadığı cihetiyle civarındaki mektebin tevsi' müceddeden inşası istida olunmuş ve mezkûr mekteb kableten Musevi kûhi ve bazen Mutyab Emiş ve şimâlen Musevi İshak Abud ve garben Musevi murâd ve şarken tarik ile mahdud olarak tûlen ve arzen yirmişer ve irtifaen on üç zira olmak üzere müceddeden bir bab sinavi bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması taife-i merkûme tarafından niyaz ve istirham olunduğu meclis-i idare-i mahalliyeden vurûd eden mazbatada beyân olunmuş idüğü hahambaşı kaymakâmı tarafından bâ-takrir ifade kılınmış ve ol vecihle bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz mekteb-i mezkûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve ol vecihle tevsian sinavi inşasında mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 2 Zilhicce sene 1289

No: 397

Edirne Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Esad Muhlis Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye mütemayyizi âshâbından İslimiye sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı mezkûrun dördüncü rütbesinin ha'iz ve hâmilolan Ali Bey zide uluhuya ve Misivri kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Misivri Kazâsına tabi Akdere Karyesinde kain Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi üç ve arzen on beş ve kadden altı zira olmak ve on pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve ol vecihle bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve ol vecihle inşasında mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve ahali-i merkûm e tarafından tecdid ve inşası murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arına mübâdiret ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 2 Zilka'de sene 1289

Mukabele olunmuşdur

(81)

Sayfa no: 159

No: 398

Hüdâvendigâr Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hamdi Paşa iclâlehuye ve Bursa Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Nefsi Bursa mahallâtından Balık pazarı Mahallesinde kain Aya Yani Totos dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının bundan akdem vuku-bulan hareket-i ârzdan zedelenub harâb olması cihetiyle tûlen otuz iki ve arzen yirmi beş ve kadden on beş zira olmak üzere tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması mahalle-i merkûme tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân kilisâ -yı mezbûrun ol vecihle bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûslarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 25 Rebi'ülahir sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 399

Bir sûreti

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Selanik Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı Zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezir Ömer Fevzi Paşa iclâlehuya ve Karaferya Kazâsı nâ’ib ve müftüsüne ve a’zâ-yı meclise

Karaferya Kazâsında kain Aya Tanaş Sakinice dimekle ma’rûf Rum manastırı kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen otuz beş ve arzen yirmi iki ve kadden on iki zira ve otuz aded pencere ve dört kapuya müştemil bulunmak üzere tecdîden bina ve inşâsı zımnında manastır-ı mezkûr ruhbaniyeti tarafından niyaz ve istirham olunduğu denilerek

Aslına tatbiken

No: 400

Bir sûreti

Yine Selanik Vilayeti Valisi müşârünileyha ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan

Manastır Sancâğı mutasarrıfı Raşid Paşa dâme ikbâlehuya ve Preşte kazâsı nâ’ib ve müftüsü ve a’zâ-yı meclise

Preşte Kazâsına tabi Balkan karyesinde kain Aya Matrosa dimekle ma’rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi dokuz ve arzen on yedi ve kadden on zira olmak üzere tecdîden bina ve inşâsı zımnında ahali-i merkûm e tarafından niyaz ve istirham olunduğu denilerek

kezâlik

No: 401

Tashih olunduğu vecihle tebdil olunmuşdur

Prizrin Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe mecidi birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Abdurrahman Paşa Hüsnü Paşa iclâlehuye ve

rütbe sâniyye mütemayyizi âshâbından Üsküb sancâğı mutasarrıfı Mehmed Bey zide uluhu ve Koçane Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Koçana kasbasında kain Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab Bulgâr kilisasının harâbiyeti ve zâten atik ve ahali-i mevcudeye 'adem-i kifâyeti cihetiyle kendü meydanında biraz daha alınarak tûlen kırk ve arzen otuz ve kadden on altı zira olmak üzere bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması Rum patrikhanesi canibinden istid'a olunması üzerine keyfiyet mahallinden lede'l-istilam kilisâ-yı mezkûr harâb değilsede 'adem-i kifâyeti sahîh olub ancak zemini zâten gayet mürtefi olduğundan ber-mûceb-i istida şimdiki yerinde on altı zira irtifainde inşası etrafında bulunan

Sayfa no: 160

İslâm hanelerine nezâret hasıl edeceği cihetiyle mahzûrdan gayrı salim olduğundan ve havlusunda dahi vüs'ati bulunduğundan yirmi otuz hatve inşası mahzûrdan salim olacağı inha ve işar kılınmış ve ber-muceb-i inha icrâ-yı icâbı şurâ-yı devletden dahi bâ-mazbata ifade olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-ı müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz fi'l-vâki' kilisâ-yı mezkûr mine'l-kadîm inşası istida eden millete mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve hâricden alınacak mahal kilisâ-yı mezkûrun havlusundan olarak bir gûna vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu ve millet-i merkûme canibinden kilisâ inşası murâd oldığı halde bâlâda beyân olunduğu vecihle tûlen kırk ve arzen otuz ve kadden on altı zirai tecavüz etmemek ve ber-mûceb-i işar yirmi otuz hatve gerude yapılmak üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i

merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin tekrar bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûslarına dikkat ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 29 Rebi'ülahir sene 1289 Fi 29 Receb sene 1290

Mukabele olunmuşdur

No: 402

Haleb Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hacı Ali Paşa iclâlehuye ve Antakya Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihümaya hükm ki

Antakya Kasabasında kain Des Pavlo ve Petro dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının vuku-bulan hareket-i ârzdan münhedim olduğundan heyet-i asliyesi üzere tamir ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Antakya Rum patriği canibinden inha olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân kilisâ -yı mezkûrun ol vecihle tamir ve inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu ve taraf-ı muğayir nizâmına dokunur yeri olmadığı dahi ol tarafda bulunan mühendis indinde tahakkuk eylediği halde ber-vechi muharrer heyet-i kadîmesi üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu ve kilisânın olduğu mahal

tarike tesadüf eylediği sûretde ba'de iktizâsı icrâ olunmak üzere işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber bir kıt'a harîta-ı lazımesinin irsal ve keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât tekrar der-saadetime inha ve iş'arı husûslarına dikkat ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 29 Zilka'de sene 1289

Mukabele olunmuşdur

Der-zamân-ı sadr-ı sudûr ü'l-vüzerâ Hazreti Ahmed Es'ad Paşa ve nazır-ı umûr-ı hâriciye hazreti müşârünileyh Fi 13 Zilhicce sene 1289

No: 403

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve dördüncü rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Redif Paşa iclâlehu ve mîr-i mîrân kirâmdan Tırhala sancâğı mutasarrıfı ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânının ha'iz ve hâmil Rıfat Paşa dâmen-i ikbalehuya ve Çatalca Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise zide mecdîhümaya hükm ki

Tırhala sancâğında kain Çatalca kazâsına tabi Dömeke Nâhiyesinde bulunan kilisânın ahali-i hristiyana istiaba gayrı kafi bulunduğundan âshâb-ı servet taraflarından ianeten verilen on iki bin kuruş ile kilisâ-yı mezkûrun tevsii husûsuna müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması inha olunması üzerine keyfiyet lede'l-istilam mezkûr kilisâ rum milletine mensûb olub

(82)

Sayfa no: 161

İsmine dahi Aya Praşkova denildiği ve bunda millel-i sâ'irenin medhal ve iştirâkı olmadığı ve ilâve olunacak mahal kendü tetimmesinden olduğu ve kilisâ-yı mezbûr

hrsitiyan mahallesinde ve kasaba kenarında vaki idüğü ve cem' edilen meblağ-ı mezbûr usul ve ka'ideye tatbiken âshâb-ı servet tarafından maa'ü'r-rıza ifa olunarak kilisânın atik heyeti ile şimdiki yapılacak heyetin harîtası mevki'si bi't-tanzim takdîm kılındığı beyânıyla icrâ-yı icâbı inha ve istilam kılınmış ve mezkûr kilisânın kadîmi terbian dört yüz kırk beş arşun olub bunun tûlen nis cihetine doğru bu kere iki yüz yetmiş yedi zira ilâve olunacağı ve bu hesabiye mecmu'a terbian yedi yüz yirmi iki zira'ya baliğ olacağı mezkûr harîtasıdan anlaşılmış olduğu şehr emaneti canibinden ifade ve beyân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân kilisâ-yı mezkûrun ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükâneme erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezkûr inha olunduğu üzere fi'l-vâki' mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve tevsi halinde ilâve olunacak mahal hâricden olmayarak kilisâ-yı mezkûrun tetimmesinden bulunduğu ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için âshâb-ı servet tarafından cem' edilen âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîsi ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbik olunmuş olduğu halde bâlâda beyân olunan mikdâr-ı zirai tecavüz etmemek üzere tevsian bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve işarı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 28 Zilhicce sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 404

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve dördüncü rütbe Osmânî nişan-ı Zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Redif Paşa iclâlehuya Premedi Kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclise zide mecdî hümaya hükm ki

Premedi kazâsına tabi Kovaceşte karyesinde vaki Aya Nikola kilisasının münhedim olması cihetiyle diğer bir mahalde tûlen yirmi altı ve arzen on iki ve kadden sekiz zira olmak üzere müceddeden bina ve inşâsı husûsuna müsâ’ade-i seniyyem erzan kılınması istida olunması üzerine memur-ı mahsûsi irsaliyle müceddeden inşa olunacak kilisânın mahali mülk ve ârâzi-i mîriyyeden olmayub karye-i mezkûrede Aya Ergiri nâmında bulunan diğer bir küçük kilisâ ya merbût araziden olduğu ve karye-i mezkûre ahalisi sırf Hristiyan olub kilisâ-yı mezkûrun inşasında mevkian ve halen ve istikbalen bir gûna mahzûr olmadığı gibi kimesneye dahi mazarratı ve kale nizâmına dokunur yeri bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi karye-i mezkûre ahalisinin zi-kudret olanları canibinden ianeten tesviye olunacağı anlaşılmış olduğundan icrâ-yı icâbı inha olunmuş ve mezkûr mahalin kilisâ -yı mezbûre merbûtuyeti olmadığı cihetle ârâzi-i mîriyyeden olduğu kayden tebyin eylediği defter-i hakani nezâreti canibinden beyân kılınmış ve bu makule ârâzi-i mîriye üzerine yapılacak olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten orada beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunması emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz mezkûr mahal fi’l-vâki’ mine’l-kadîm kilisâ inşası istida eden millete mahsûs ve mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve mutasarrıfının rızası bulunduğu ve ahali-i merkûme tarafından müceddeden kilisâ inşası murâd olunduğu ve mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve kale ve istihkâmât nizâmına dokunur yeri olmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbiken âshâb-ı servet taraflarından ianeten tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve ‘arz ve kaddî zirâ’larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana’at

olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve arazi için takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûslarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 28 Zilhicce sene 1289

Mukabele olunmuşdur

Sayfa no: 162

No: 405

Hüdâvendigâr Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hamdi Paşa iclâlehuye ve Mihaliç Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Mihaliç kazâsına tabi Yaş karyesinde kain Aya Yani dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi ve arzen on iki ve kadden sekiz zira olmak ve on pencereye müştemil bulunmak üzere müceddeden bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade -i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûm e ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle inşası husûsuna müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezkûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve ahali-i merkûme tarafından fi'l-vâki' tecdîden inşası murâd oldığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda

beyân olunan tûl ve ‘arz ve kaddî zirâ’larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i ‘âlîşânımın âhz ve i’âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş’arı husûslarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ’adet eyleyesiz

Fi 29 Zilhicce sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 406

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünleyha ve Kete Kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Kete kazâsına tabi Tahtalı karyesinde kain Aya Todori dimekle ma’rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen on dokuz ve arzen on altı ve kadden dokuz zira ve on iki pencereye müştemil olmak üzere tecdîden bina ve inşâsı zımnında

aslına tatbiken

No: 407

Bir sûreti

Trabzon Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan vezirim Ahmed Rasim iclâlehuya ve Maçka kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Maçka kazâsında Çoban Ziyodod dimekle ma’rûf mevkide Aya Otokri nam bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen on yedi ve arzen on dört ve kadden on zira olmak üzere müceddeden bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr mine’l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm

mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûme canibinde tecdîden inşası murâd oldığı halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru ve kale ve istihkâmât nizâmatına dokunur yeri olmadığı sûretde denilerek

Kezâlik

No: 408

Suriye Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Halet Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye âshâbından Akka sancâğı mutasarrıfı Ahmed Bey zide uluhu ve Nasra Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Nasra kazâsına tabi Şifa-i İmradda'de bulunan Protestân cemaati tarafından mübayaa olunan arsa üzerine bir bab mekteb bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması İngiltere devlet-i fehimesi sefareti canibinden iltimas olunmuş ve keyfiyet mahallinden bi't-telgraf lede'l-istilam arsa-i mezkûre vakf dâhilinde ve İslâm mahallesi arazisinde olmadığı cihetle mekteb-i mezkûrun

(83)

Sayfa no: 163

Ol vecihle bina ve inşâsında bir gûna mahzûr bulunmadığı misillü cemaat-i merkûm enin mülkü olub emlak-ı sâ'ireye bir cihete tealluk olmadığı dahi cevaben işar kılınmış olmakdan nâşî keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı

şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-ı müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz arsa-i mezkûre fi'l-hakîka mülk olarak cemaat-i mezkûreye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ve mahal ve mevki'ce halen ve istikbalen bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı halde tûl ve arz ve kaddî zira'ları derece-i kifayede olmak üzere bina ve inşâsı husûsuna mübâdiret ve hilâfından tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 14 Muharrem sene 1290

Mukabele olunmuşdur

No: 409

Kalem buyduldusu kilisa tobrasındadır

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hamdi Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Varna mutasarrıfı Hasan Tahsin Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Balçık Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Balçık kasabasında Rum teb'a-i şahâneme mahsûs ma'bedleri olmadığından kasabâ-i mezbûr mahallâtından Yenice Mahallesinde tûlen yirmi arzen on ve kadden sekiz zira' olmak üzere Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu rum patrîkhânesicanibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahânem 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve

kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûme tarafından müceddeden kilisâ bina ve inşâsı murâd olunmakda bulunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin inha ve iş'arına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 1 Safer sene 1290

Mukabele olunmuşdur

No: 410

Bir sûreti

Yine vali ve mutasarrıf-ı müşârünleyhümaya ve Varna Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Varna kazâsına tabi Cevizli karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen on arzen dokuz ve kadden yedi zira' olmak üzere Petro Pavlo nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham kılındığı rum patrîkhânesicanibinden bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapılacak mahal

Sayfa no: 164

ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğu beyânıyla kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb

olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı bulunduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûme tarafından müceddeden kilisâ bina ve inşâsı murâd olunmakda olduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahâne adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu halde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin inha ve iş'arına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet olunması denilerek

aslına tatbiken

No: 411

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Ankara Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı Zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Mehmed Re'fet Paşa iclâlehuya ve rütbe sâniyye âshâbından Bozok sancâğı mutasarrıfı İskender Bey zide uluhuya ve Boğazlıyan Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Boğazlıyan Kasabasında kain bir bab Ermeni kilisasının harâbiyeti cihetiyle tecdîden inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması inha olunması üzerine mahallinden lede'l-istilam harâb olan kilisânın yeri terk olunarak bundan bir sene mukaddem Buldukoğlu Tavir ve Makro Ohanes'den beş yüz kuruşa mübayaa etmiş oldukları mülkün dam yerine müceddeden inşa olunacağı ve arsa-i mezkûr vakf olmayub Ermeni mahallesi derununda olarak kimesneye mazarratı olmadığı tûlen otuz ve arzen yirmi ve kadden on dört zira olmak üzere inşası mahalince kararlaşdırılmış ve mesârıf-ı inşâ'iyesi dahi harâb kilisâ sandığında mevcud olan otuz iki bin kuruş ile tesviye edileceği ve tanzim kılınan harîtası dahi irsal kılınmış olduğu beyânıyla icrâ-yı

icâbı inha ve istîzân olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal fi’l-hakîka mülk olarak millet-i merkûme tarafında hüsn-ü rızalarıyla merkûm undan mübayaa olunmuş olduğu ve milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi için mevcud bulunan âkçe dahi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve ‘arz ve kaddî zirâ’larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i ‘âlîşânımın âhz ve i’âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş’arı husûslarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ’adet eyleyesiz

Fi 7 Safer sene 1290

Mukabele olunmuşdur

No: 412

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı Zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehuya Doyran Kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Doyran kazâsına tabi Akıncalı karyesinde mutevattın Rum teb’a-i şahânemin ma’bedleri olmadığından tûlen yirmi altı ve arzen on beş ve kadden dokuz zira olmak ve altı pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere Aya Yorgi nâmında müceddeden bir

bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesicanibinden

(84)

Sayfa no: 165

bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin bu tarafa bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr olundu siz ki Vali-i ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûme tarafından müceddeden kilisâ bina ve inşâsı murâd olunmakda bulunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 12 Safer sene 1290

Mukabele olunmuşdur

No: 413

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünleyha ve Ustrumca Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Ustrumca kazâsına tabi Makreti karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi arzen on dört ve kadden sekiz zira' olmak ve on pencere ve iki kapuya müştemil ve dehlizleri dahi bulunmak üzere Aya Kostandi ve Aya Eleni nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

Aslına tatbiken

No: 414

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünleyha ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Manastır Sancâğı mutasarrıfı Raşid Paşa dâme ikbâlehuya ve Tikves kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ireye

Tikves kazâsına tabi Vişa karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi arzen on dört ve kadden sekiz zira' olmak ve on pencere ve iki kapuya müştemil ve dehlizleri dahi bulunmak üzere Brokiti İlya nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

Kezâlik

No: 415

Bir sûreti

No: 269

Edirne Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Esad Muhlis Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Gelibolu sancâğı mutasarrıfı Asım Paşa dâme ikbâlehuya ve Komaniçe kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ireye

Komeniçe kazâsına tabi Kızlar karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi arzen on dört ve kadden on iki zira' olmak ve on iki pencere

ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere Aya Yorgi nâmında müceddeden bir bab mekteb bina ve inşâsı zımnında

Kezâlik

No: 416

Edirne Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Esad Muhlis Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Gelibolu sancâğı mutasarrıfı Asım Paşa dâme ikbâlehuya ve Mekri kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm

Mekri Kazâsına tabi Çobanlar karyesinde kain Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi beş ve arzen on altı ve kadden on dört zira olmak ve on altı pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması ve ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ve ol vecihle bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve ahali-i merkûm e tarafından tecdîden inşası murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl

Sayfa no: 166

kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere tecdîden bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak

veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 12 Safer sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 417

Bir sûreti

'Asâkir-i nizâmiye-i şahâne müşîrânından Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı Zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Ömer Fevzi Paşa iclâlehuya ve Doyran Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmuhümaya ve a'zâ-yı meclise

Doyran Kazâsına tabi Boliva karyesinde kain Aya Dimitri dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının mukaddemâ muhterik olması cihetiyle heyet-i asliyesi üzerine tecdîden bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve millet-i merkûme tarafından tecdîden inşası murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde mezbûr kilisânın heyet-i asliyesini tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması denilerek

aslına tatbiken

Der-zamân-ı sadr-ı sudûr ü'l-vüzerâ Hazreti Mehmed Rüşdü Paşa ve nezâret-i umûr-ı hâriciye hazreti Safvet Paşa Fi 19 Safer sene 1290

No: 418

Edirne Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Esad Muhlis Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye mütemayyizi âshâbından Tekfurdağı sancâğı mutasarrıfı Abidin Bey zide uluhuya ve Şarköy kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdîhümaya hükm ki

Şarköy Kazâsına tabi Yeni karyesinde kain Aya İlya dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti ve ahali-i mevcudeye 'adem-i kifâyeti cihetleriyle tûlen yirmi sekiz ve arzen on altı ve kadden sekiz zira olmak ve on iki pencere ve üç kapuya müştemil bulunmak üzere tecdîden ve tavsian bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i mezbûr ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ve ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve ilâve olunacak mahal dahi hâricden olmayub kilisâ-yı mezkûr tetimmesinden bulunduğu ve tevsi' ve tecdidi halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve millet-i merkûme canibinden fi'l-vâki' tecdid ve tavsii murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere tecdîden ve tavsian bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûslarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 16 Safer sene 1290

Mukabele olunmuşdur

(85)

Sayfa no: 167

No: 419

Kastamonu Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Asım Paşa iclâlehuya ve mîr-i mîrân-i kirâmdan Çankırı sancâğı mutasarrıfı ve nişan-ı mezkûrun üçüncü rütbesinin ha'iz ve hâmili Münib Paşa dâme ikbâlehuya ve Taht Kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Taht kasbasında kain Meryem Ana dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi iki ve arzen ve kadden on ikişer zira olmak üzere tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması kasabâ-i merkûm e ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve ahali-i merkûm e tarafından tecdîden inşası murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere tecdîden bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet eyleyesiz

Fi 16 Safer sene 1290

Mukabele olunmuşdur

No: 420

Bir sûreti

İzmir Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Süreyya Paşa iclâlehuya ve rical-i devleti 'alîyyemden Menteşe sancâğı mutasarrıfı Raif Efendi dame uluhu ve Bodrum kazâsı nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise

Bodrum kasbasında kain Aya Nikola dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi dört ve arzen on dört ve kadden on iki zira olmak üzere tecdîden bina ve inşâsı zımnında

Aslına tatbiken

No: 421

Bir sûreti

Prizrin Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim Abdurrahman Nafiz Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye mütemayyizi âshâbından Üsküb sancâğı mutasarrıfı Mehmed Bey zide uluhuya ve Kalkandelen Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise

Kalkandelen Kazâsına tabi Kohova karyesinde kain Aya Yorgi dimekle ma'rûf bir bab rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi altı ve arzen on beş ve kadden sekiz zira olmak ve iki kapu ve on pencereye müştemil bulunmak üzere tecdîden inşası karye-i merkûme ahalisi tarafından niyaz ve istirham kezâlik olduğu denilerek

No: 422

Tuna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Hamdi Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Varna sancağı mutasarrıfı Hasan Tahsin Paşa dâmen-ı mealiyeye ve Varna nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Varna kazâsına tabi Çavuş karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi arzen on ve kadden sekiz zira' olmak üzere Naksaporhi nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması karye-i merkûme ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesicanibinden bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına

Sayfa no: 168

müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı bulunduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûme tarafından kilisâ bina ve inşâsı murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i

mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûslarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 16 Safer sene 1290

Mukabele olunmuşdur

No: 423

Bir sûreti

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından zabtiye müşîri olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı Zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim İzzet Paşa iclâlehuya

Samatya'da Mirahur Mahallesinde mutevattın rum milletinin kız çocuklarına mahsûs olmak üzere Aya Kostantin Kilisası Vakfı müsakkafatından mübayaa olunan arsa üzerine bir bab mekteb bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunması üzerine keyfiyet şehr emanetine lede'l-havale memur-ı mahsûsi irsaliyle keşf ve muayene olundukda mekteb-i mezkûr Mirahur caddesinde ve kilisâ-yı mezkûr karşusunda Nikolaki ve Aleksandaris ve Tadosi ve Bolkeşakos ve Aftarina'nın mutasarrıf oldukları bir kıt'a arsa üzerine on altı arşun yüzünde ve yirmi iki arşun derinliğinde ve üç yüz elli iki arşun terbiinde alt kat havlu ve orta kat mekteb ve üst kat büyük kız çocuklarına mahsûs ta'limhane olmak üzere yirmi arşun kaddî nde nim kargir bir bab mekteb bina ve inşâ kılınacağı ve arsa âshâbının hüsn-ü rızaları olarak mevki dahi Rum mahallesinde olub mevkice ve cihan-ı sâ'irece bir gûna mahzûru olunmadığı emanet-ı müşârunileyha canibinden ve mezkûr arsaların icare-i kadîmesinin feshi ve emsâline tevkîfen senevi yüz kuruş mukataa tahsisi ile mülk yeri millet-i merkûme tarafından vakf canibine eda ve teslim olunmak üzere ruhsâtı havi lazım gelen emr-i şeriFim tasdiri dahi evkaf-ı hümayun nezâreti canibinden

ifade olunmuş olmakdan nâşî keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ve mezkûr mektebin ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere hazinece icâbı icrâ olunmak üzere keyfiyet nezâret-i müşârünileyhümaya havale kılınmış olmağın sen ki müşîr-i müşârünileyhsıs ber-minval-i muharrer mekteb-i mezkûr inşa olunacak arsa millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve sâhibinin rızâsı ve mahal ve mevki’ce vesâ’ir sûretle mahalince bir gûna mahzûru olmadığı halde bâlâda beyân olunan tûl ve ‘arz ve kaddî zirâ’larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bundan dolayı kimesneye bir âkçe ve bir habbe aldırılmaması husûslarına dikkat ve hilâfından tevkî ve mübâ’adet eyleyesiz

Fi 16 Safer sene 1290

Mukabele olunmuşdur

No: 424

‘Asâkir-i bahriye-i şahâne müşîrânından Cezâ’ir-i Bahr-ı Sefîd Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı Zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Ahmed Paşa iclâlehuya ve Ayvacık Kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Ayvacık Kazâsına muzaf Adatete Karyesinde mutevattın Rum teb’a-i şahânemin ma’bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen otuz arzen on sekiz ve kadden on üç zira’ olmak üzere Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûm e ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesicanibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşâsı husûsuna müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki vali -i müşâr ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak mahal fi’l-vâki’ mülk olarak müstakilen

millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mutasarrıfının rızası olduğu ve ahali-i merkûm e

(86)

Sayfa no: 169

tarafından müceddeden kilisâ inşası murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 16 Safer sene 1290

Mukabele olunmuşdur

No: 425

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünleyha ve Ayvacık kazâsı nâ'ib i ve müftüsüne vesâ'ireye

Ayvacık kazâsına muzaf Narlı karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından mülk arsa üzerine tûlen otuz arzen on sekiz ve kadden on üç zira' olmak üzere Aya Dimitri nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

Aslına tatbiken

No: 426

Bir sûreti

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Haleb Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan vezir Rami Paşa iclâlehuye ve Haleb nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclise

Haleb’de mutevattın Keldânî Katolik milletinin ma’bedleri olmadığından Haleb mahallâtından Aziziye Mahallesinde kain iştira olunan mahal üzerine tûlen otuz arzen ve kadden yirmişer zira’ olmak üzere Petros Pulosi nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye erzan kılınması millet-i merkûme tarafından niyaz ve istirham olunduğu keldânî patrik vekîli canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve ol vecihle inşası husûsuna denilerek

Kezâlik

No: 427

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve dördüncü rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Redif Paşa iclâlehuya ve mîr-i mîrân kirâmdan Ergiri sancâğı mutasarrıfı Raşid Paşa dâme ikbâlehu ve Ergiri Kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Ergiri kazâsına muzaf Kokosi karyesinde kain Aya Nikola dimekle ma’rûf bir bab Rum kilisasının mukaddem muhterik olması cihetiyle tûlen otuz iki ve arzen yirmi iki ve kadden on iki zira olmak üzere müceddeden bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûme ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesicanibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşâsı husûsuna müsâ’ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki vali -i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-

ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmayub ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve millet-i merkûme tarafından inşası murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa iş'arı husûslarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 16 Safer sene 1290

Mukabele olunmuşdur

No: 428

Bir sûreti

Trabzon Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezir Ahmed Rasim Paşa iclâlehuya ve Maçka kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Maçka kazâsına tabi Konafa karyesinde kain Aya Yani dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen on üç ve arzen sekiz buçuk ve kadden yedi zira olmak ve altı pencere ve bir kapuya müştemil bulunmak üzere tecdîden bina ve inşâsı karye-i merkûme ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu denilerek

aslına tatbiken

No: 429

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahâne müşîrânından Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı Zî-şânlarına ha’iz ve hâmil olan vezir Ömer Fevzi Paşa iclâlehuya ve rütbe sâniyye mütemayyizi âshâbından Siroz sancâğı mutasarrıfı Haydar Bey zide uluhuya ve Siroz kazâsı nâ’ibi ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclisi zide mecdi hüma hükm ki

Siroz kasabası mahallâtından Bdıyk Mahallesinde kain Aya Fotuni dimekle ma’rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi sekiz ve arzen yirmi ve kadden on iki zira olmak ve on sekiz pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere tecdîden bina ve inşâsı zımnında mahalle-i mezbûre ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu denilerek

Kezâlik

No: 430

Diyarbakır Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan vezir İsmail Paşa iclâlehuye ve Ergani Madeni Kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclisi zide mecdühüma

Ergani Madeni kasabasında Aya Yorgi dimekle ma’rûf bir bab Rum kilisası mevcud isede kilisâ-yı mezkûre kasabâ-yı mezbûre mahallâtından arya meydanı ve galar meydanı mahallerlerine ba’id mesafesi cihetiyle millet-i merkûmeye mensûb olan mekteb ittisalinde tûlen otuz ve arzen on altı ve kadden yirmi zira olmak üzere Meryem Ana nâmında diğer bir bab Rum kilisası bina ve inşâsı kasabâ-i mezbûre ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu denilerek kilisâ yapılacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm Mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu ve fi’l-vâki’ ahali-i merkûme tarafından müceddden bina ve inşâsı murâd olunduğu denilerek

No: 431

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahâne müşîrânından Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehuya ve rütbe sâniyye mütemayyizi âshâbından Siroz sancâğı mutasarrıfı Haydar Bey zide uluhuya ve Menlek kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Menlek kazâsına tabi Garaleşte Karyesinde mutevattın Rum teb’a-i şahânemin henüz ma’bedleri olmadığından tûlen yirmi altı ve arzen on altı ve kadden on iki zira olmak üzere Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûme ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme ‘arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ’ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrum ısdâr ve i’tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ’ib ve müfti vesâ’ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu ve fi’l-vâki’ ahali-i merkûm e tarafından müceddeden kilisâ bina ve inşâsı murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ’iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve ‘arz ve kaddî zirâ’larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden

(87)

Sayfa no: 171

cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahânem adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûslarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 16 Safer sene 1290

Mukabele olunmuşdur

No: 432

'Asâkir-i nizâmiye-i şahâne müşîrânından Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Ömer Fevzi Paşa iclâlehuya ve Doyran kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Doyran kazâsına tabi Cagan karyesinde Hristos dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi sekiz ve arzen on sekiz ve kadden on dört zira olmak ve on dört pencere ve iki kapu ve beyninde üzeri pûşideli bir çatı müştemil bulunmak üzere tecdîden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûm e ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm Rum milletine mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve ahali-i merkûm e tarafından tecdîden inşası murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i

şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere tecdîden bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin der-saadetime inha ve iş'arı husûsuna mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 19 Safer sene 1290

Mukabele olunmuşdur

No: 433

Bir sûreti

Yine Vali-i müşârünleyha ve Ustrumca Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne vesâ'ireye

Ustrumca kazâsına tabi Makrova karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi arzen on dört ve kadden sekiz zira' olmak ve on pencere ve iki kapu ile bir dehlizi müştemil bulunmak üzere Aya Pandelimon nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması millet-i merkûme tarafından niyaz ve istirham kılındığı Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin der-saadetime bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olduğu beyânıyla kilisâ yapilacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı bulunduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûme tarafından müceddeden kilisâ bina ve inşâsı murâd olunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz

etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahâne adedi üzerine aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu halde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle keyfiyetin der-saadetime inha ve iş'arına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tehaşşi ve mücanebet olunması denilerek

aslına tatbiken

Sayfa no: 172

No:434

İ'zam-ı ricâl-ı devlet-i 'alîyyemden Hüdâvendigâr Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan Galib Bey dâme 'ulûhuya ve Gemlik kazâsı nâ'ibi ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Gemlik kasabası mahallâtından Balık Bazarı Mahallesinde kain İnatiyos nam Rum kilisasının bundan akdem muhterik olduğu beyânıyla yedlerinde bulunan emr-i alide münderiç olduğu vecihle vaz'-ı kadîm ve heyet-i asliyesi üzerine bina ve inşâsı husûsuna müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması mahalle-i merkûme ahalisi tarafından niyaz ve istirham olunduğu Rum patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve kilisâ-yı mezkûrun tûlen otuz beş ve arzen on dört ve kadden on zira olmak üzere vaz'-ı kadîm ve heyet-i asliyesi vecihle tamir ve termimi zımnında iki yüz kırk dokuz senesi evasıt-ı rebiyyülevvelinde ruhsâtı havi emr-i ali tasdir kılındığı kuyudat müsteban olmuş olduğundan keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali -i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve inşasında mahal ve mevki'ce bir gûna

mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde emr-i ali-i mezkûrede beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek ve mahali tebdil ve tağyir olunmamak üzere tecdîden bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin der-saadetime inha ve iş'arına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 19 Safer sene 1290

No:435

İşbu emr-i alide beyân olunan rum mektebinin tûlen on ve arzen kırk arşundan ziyade inşa olunmaması müserrah olarak fakat mezkûr mekteb ikiye münkasım olub etfâl-ı zükür ve inâsın icrâ-yı talimlerine kifayet edemeyeceğinden ârzına on arşun tenziliyle tuluna ilâve müsâ'ade buyrulmasu mutemayyizan-ı ahali tarafından bâ-telgraf istida olunmuş ve mekteb-i mezbûrun terbian iki bin zira mahal üzerine inşası mukarrer bulunmuş olduğundan ârzından on arşun tenziliyle tuluna ilâvesi halinde inşai mikdâr arazinin tecavüz etmeyeceği cihetiyle buna müsâ'ade olunmasında beis ve ferman-ı ali-i mezkûrun tecdîden mecanet olmadığından şu hale göre iktizâ eden muamelenin ifası husûsu şûra-yı devlet-i dâhiliye dairesinden bâ-müzakkere iafede kılınmış olduğundan ol babda müte'allik olan irade-i aliyye mûcebince ber-vechi muharrer mahaline bir kıt'a emirname-i sami isdar buyrulmuş olmakla keyfiyet malum olmak için işbu mahale işaret kılınarak evrak-ı muharrere müzahide müdüriyeti canibine gönderilmişdir Fi 2 Ramazan sene 1290

No: 436

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından Yanya Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve dördüncü rütbe Osmânî nişan-ı Zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezirim Redif

Paşa iclâlehuya ve mîr-i mîrân kirâmdan Maçova Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Yanya Vilayeti dâhilinde kain Maçova kasabasında rum milleti tarafından tûlen yetmiş üç ve arzen kırk iki ve kadden yedi metro olmak üzere müceddeden bir bab mekteb inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması zımnında millet-i merkûme tarafından vuku-bulan istida üzerine memur-i mahsûs maarifetiyle icrâ etdirilen keşf ve muayenesinde mekteb-i mezkûrun arsasıyla Maçova Kalesi arazisinde bir hayli hane ve kadîm bir kilisâ olduğu gibi zikr olunan mekteb bir kat olarak yapılacağı ve bunun zemini alçak olduğundan kaleden yalnız çatısı görülebileceği cihetle mekteb-i mezkûrun arsa-i mnezbure üzerine bir kat olarak inşasına halen ve mevkian mahzûr olmadığı inha ve işar olunmuş ve keyfiyet şûra-yı devlete lede'l-havale mekteb-i mezkûrun tul ve ârzına nazaran bi-hesab-ı terbii beş bin arşuna karib mahal üzerine bina olunacağı cihetiyle pek cesm ve vasi' göründüğünden ve mevaki'-i muhtelifede inşasına ruhsât verilen mekâtibde bu cesâmetde mekteb bulunmadığından bir kat olmak ve nihayet tulu elli ve arzı kırk ve kaddî on arşunu tecavüz etmeyüb kaffe-i müştemilatı bu hudud dâhilinde bulunmak ve hocaları teb'a-i saltanat-ı seniyyemden intihâb ve tayin kılınmak ve talebesine mertebe-i kifayetde lisan-ı Türki kırâ'at ve tahsil etdirilmek şerâ'itiyle mekteb-i mezkûrun bina ve inşasına irade-i ruhsât olunması şûra-yı mezkûrdan bâ-mazbata ifade olunmuş ve ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki vali -i müşâr ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz mekteb-i mezbûr inşa olunacak mahali mülk olarak millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve vakıf dâhilinde olmadığı halde bâlâda beyân olunduğu üzere nihayet tulu elli ve arzı kırk ve kaddî on arşun olmak ve kaffe-i müştemilatı bu hudud dâhilinde bulunmak ve zinhar ve zinhar zikr olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek ve hocaları teb'a-i saltanat-ı seniyyemden intihâb ve tayin kılınmak ve talebesine mertebe-i kifayede lisan-ı Türki kırâ'at ve tahsil etdirilmek şerâ'itiyle bina ve inşasına irade-i ruhsât olunması ve bir gûna mahzûru olduğu ve salifü'z-zikr zirâ'ları tecavüz eylediği sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın tevkîf iyle

keyfiyetin tekrar bu tarafa iş'arı husûslarına mübâdiret ve hilâfından tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 28 Safer sene 1290

Mukabele olunmuşdur

Der-zamân-ı nezâret-i umûr-ı hâriciye hazreti Raşid Paşa Fi 19 Receb sene 1290

(88)

Sayfa no: 173

No: 437

Diyarbakır Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Ma'mûratü'l-Azîz Sancâğı mutasarrıfı Said Paşa dâme ikbâlehuya ve Egin kazâsı nâ'ib ve müftisi zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Ma'mûratü'l-Azîz sancâğına tabi Eğin kazâsında kain Ermeni milletine mahsûs Surp Kigork kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen kırk ve arzen yirmi beş ve irtifaen yirmi zira olmak üzere müceddeden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması millet-i merkûme tarafından istirham olunduğu ermeni patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve millet-i merkûme tarafından tecdidi murâd olunmakda bulunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye

tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tul ve arz ve irtifai zirâ'larını tecavüz etmemek üzere tecdîden bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'arı husûslarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 2 Rebiyyülahirsene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 438

Diyarbakır Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Ma'mûratü'l-Azîz Sancâğı mutasarrıfı Said Paşa dâme ikbâlehuya ve Eğin kazâsı nâ'ib ve müftisi zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Ma'mûratü'l-Azîz sancâğına tabi Eğin kazâsında kain Ermeni milletine mahsûs Surp Kigork kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen kırk ve arzen yirmi beş ve irtifaen yirmi zira olmak üzere müceddeden bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması millet-i merkûme tarafından istirham olunduğu Ermeni patrîkhânesi canibinden bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ-yı mezbûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve millet-i merkûme tarafından tecdidi murâd olunmakda bulunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye

tatbiken tevsiye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tul ve arz ve irtifai zirâ'larını tecavüz etmemek üzere tecdîden bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânımın âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş'ar kılınması husûslarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 2 Rebiyyülahirsene 1289

Mukabele olunmuşdur

No: 439

Bir sûreti

Rumeli beylerbeyliği payelülerinden Canik sancâğı mutasarrıfı olub üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan Aziz Paşa dâmen-i mu'allaya ve Avine Kazâsı nâ'ib ve müftüsüne ve a'zâ-yı vesâ'ireye

Canik sancâğına tabi Avine Kazâsına muzaf Fatsa Nâhiyesinde kain Ermeni kilisasının bazı mahallerinin tamiri husûsuna müsâ'ade-i seniyye erzan kılınması istida olunması üzerine Malinden lede'l-istilam kilisâ-yı mezkûrun arkasında taife-i nisaba mahsûs olan dairenin tevsi arzu olunduğu ve bu halde tûlen ve arzen beşer zira mahal ilâve kılınmasına lüzum görüldüğü bâ-tahrîrât inha kılınmış olduğu bahisle kilisâ-yı mezkûrun ilâve olunacak mahal hâricden olmayub mezkûr kilisâ tetimmesinden ve havlusu dâhilinde olduğu ve mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı bulunmadığı ve bir gûna mahzûr ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi olmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunduğu üzere heyet-i asliyesinin tul ve ârzına beşer zira mahalin ilâvesine mümana'at olunmaması denilerek

aslı gibi

No: 440

Bir sûreti

‘Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından fırka-i askeriyesi kûmândânlığı inzımâmıyla Bosna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezir Mustafa Asım Paşa iclâlehuya ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Travnik sancâğı mutasarrıfı ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânının ha’iz ve hâmili Ali Paşa dâme ikbâlehuya ve İhlevne kazâsı nâ’ib ve müftüsüne vesâ’ireye

Travnik sancâğına tabi İhlevne kazâsında mutevattın latin millete mahsûs eski kilisânın hedmiyle yine oraya tûlen otuz ve arzen ve kadden on beşer arşun bulunmak üzere kargir olarak tevsian ve tecdîden bir bab kilisâ bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye erzan kılınması millet-i merkûme piskopos vekîli tarafından istida olunması üzerine keyfiyet mahallinden lede’l-istilam kilisâ -yı mezbûrun ol vecihle inşası on beş bin kuruş masrafla vücuda geleceği ve bunun sekiz bin dört yüz kuruşu mevcud olarak küsur altı bin altı yüz kuruş dahi millet-i merkûme tarafından hüsn-ü rızalarıyla ianeten verileceği ve kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriye ve mevkufeden dahi olmayub mülk olub ol vecihle bina ve inşâsında bir gûna mahzûr mahali olmadığı anlaşılmış olduğundan icrâ-yı icâbı inha ve istilam kılındığı beyân ıyla ve tevsi halinde mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi için ber-vechi muharrer mevcud bulunan âkçe ile millet-i merkûme tarafından ianetenn verilecek meblağ mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tevâfuk eylediği halde ve bâlâda beyân olunan tûl ve ‘arz ve kaddî zirâ’larının tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına iradeten ruhsât bulunması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru oldığı sûretde dahi işbu emr-i ‘âlîşânın âhz ve i’âdesiyle denilerek

kezâlik

Sayfa no: 174

No: 441

Diyarbakır Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan vezirim İsmail Paşa iclâlehuye ve rütbe sâniyye âshâbından Mardin Sancâğı mutasarrıfı Süleyman Bey zide uluhuya ve Cizre Kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclisi zide mecidühüma hükm ki

Cizre Kasabasında mutevattın Keldânî Katolik milleti sıbyânına mahsûs olmak üzere bir bab mekteb inşası husûsuna müsâ'ade-i seniyyem erzan kılınması istida olunması üzerine mukaddem ve mu'ahharân mahalince icrâ kılınan tahkîkât ve tedkikatda millet-i merkûme kilisasının vakf konağı havlusunda şimâl tarafından tûlen on yedi arzen ve irtifaen dokuzar zira'-i mimari olmak üzere bir bab mekteb inşasında bir gûna mahzûr olmadığı ve on üç bin kuruş masrafla vücuda geleceği ve sûret-i vakfiyesi ise zemini mine'l-kadîm kilisâ-yı mezbûr olduğu halde mu'ahharân milletin ianesiyle yapulub bu babda kimesnenin medhali olmadığı ve Hristiyan mahallesinde bulunduğu ve masrafı olmayub merkûm tarafından idare oluna geldiği ve kilisâ-yı mezkûr mine'l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olduğu vurûd eden mazbata ve tahrîrât da beyân olunmuş ve harîtası dahi takdîm kılınmış olmakdan nâşî keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade -i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz mekteb yapılacak mahal fi'l-vâki' kilisâ-yı mezbûr merbûtât ve tetimmesinden olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tevâfuk eylediği halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru

olduğu sûretde işbu emr-i ‘âlîşânım âhz olunarak keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş’ar kılınması husûslarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ’adet eyleyesiz

Fi 2 Rebiyyülahirsene 1290

No:442

Bir sûreti

Dördüncü ordu-yu hümayunum müşîrliği inzımâmıyla Erzurum Vilayeti Valisi olub murassa’ Osmânî nişan-ı hümayunumla birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan vezir Mustafa Paşa iclâlehuye ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Erzincan sancâğı mutasarrıfı Şefik Paşa dâmen-ı mu’allaya ve Kığı Kazâsı nâ’ib ve müftüsüne vesâ’ireye

Kığı Kazâsına tabi Melikan karyesinde mutevattın Protestân milleti sıbyânına mahsûs mektebin harâbiyeti cihetiyle mülk arsa üzerine tûlen on üç ve arzen on ve irtifaen sekiz zira olmak ve on altı pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere müceddeden bir bab mekteb bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyye erzan kılınması protestân vekîli taraflarından istida olunduğu bahisle mekteb yapılacak arsa fi’l-hakîka mülk olarak millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevkice bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı ve millet-i merkûme tarafından müceddeden inşası murâd olunmakda olduğu ve mesârıf-ı inşâ’iyesi

aslına tatbiken

No: 443

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezirim Akif Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân kirâmdan Manastır sancâğı mutasarrıfı Raşid Paşa dâme ikbâlehu ve Resne Kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis zide mecdîhümaya hükm ki

Reste kazâsına tabi Carizoz karyesinde mutevattın ahali-i-gayrı müslime kabristân mahalinde bulunub harâbiyetinden bahisle tecdîden inşası hakkında mukaddemâ vuku-bulan inha üzerine ruhsâtı havi emr-i şerifim i'tâ olunmuş olan kilisâ harâb olmayub dıyk olduğu cihetle tevsi olunmak

(89)

Sayfa no: 175

İstenildiği ve ahali-i müslime tarafından dahi mazarratından şikâyet kılınmadığından keyfiyet mahallinden lede'l-istilam ol babda vuku-bulan tahkîkâta nazaran kilisâ-yı mezkûrun heyet-i asliyesi tûlen on ve arzen dokuz ve kadden altı zira ve iki kapu ve dört pencereden 'ibâret olduğu halde şimdi tûlen otuz iki ve arzen on dokuz ve kadden on dört zira olmak ve üç kapu ve dokuz pencereye müştemil bulunmak üzere müceddeden tevsian inşası ahali-i merkûm e tarafından istida olunmakda olduğu ve tevsi halinde ilâve olunacak mahal kilisâ-yı mezkûrun kabristân mahallinden ve karye-i merkûm enin kâffe-i âhâlisi Bulgâr milletinden olub ve mezkzur kilisâ zâten karye hâricinde ve İslâm mahallesinin hayli arkalığında bulunub bu babda bir gûna mahzûr ve kimesneye mazarratı olmadığı beyân ve inha ve bir kıt'a haritası dahi takdîm ve isrâ kılınmış ve ol vecihle icrâ-yı icâbı husûsuna irade-i aliyyeme müte'allik olmuş ve mûcebince atik emr-i şerifim âhz ve battâlda hıfz kılınmış olmakla siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müftü vesâ'ir mûma-ileyhümsüz fi'l-hakîka kilisâ -yı mezbûr mine'l-kadîm inşası istida eden millete mahsûs olub milel-i sâ'irenin alaka ve medhal ve iştirâkı olmadığı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve millet-i merkûmenin kilisâ ya ihyiyacları olub inşası istida etmekde oldukları ve mesârıf-ı inşâ'iyesi için verilecek ve tedârik olunmuş olan âkçe mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tedârik ve tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere tavsian bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu

emr-i ‘âlîşânımın âhz ve i’âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât der-saadetime inha ve iş’arı husûslarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ’adet eyleyesiz

Fi 10 Rebi’ülevvel sene 1289

Mukabele olunmuşdur

No:444

Sivas Vilayeti Valisi olub ikinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha’iz ve hâmilolan vezirim Takiyyüddin Paşa iclâlehuye ve Emlak kazâsı nâ’ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclisi zide mecdihüma hükm ki

Emlak Kazâsına tabi Tekman karyesinde kain Surp Tomas dimekle ma’rûf bir bab Ermeni kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi beş ve arzen on beş ve kadden on iki zira olmak üzere müceddeden bina ve inşasına müsâ’ade-i seniyyem erzan kılınması karye-i merkûme ahalisi taraflarından niyaz ve istirham olduğu Ermeni patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve keyfiyet taraf-ı eşref-i padişaheneme arz ile lede’l-istîzân ol vecihle bina ve inşâsı husûsuna müsâ’ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmakla muktezâ-yı münîfi üzere ruhsâtı havi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrim ısdâr ve i’tâ olundı siz ki müşîr-i müşâr ve nâ’ib ve müftü vesâ’ir mûma-ileyhümsiz kilisâ-yı mezbûr mine’l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alaka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki’ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve mesârıf-ı inşâ’iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te’sîs ve mu’ahharân ta’dîl kılınmış olan usul ve ka’ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu ve fi’l-vâki’ millet-i merkûme tarafından tecdidi taleb olunmakda olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve ‘arz ve kaddî zirâ’larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana’at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz’âc olunmak misillu hâlât vukû’a getürülmemesi ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde işbu emr-i

‘âlîşânımın âhz ve i’âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa iş’arı husûslarına mübâdiret ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ’adet eyleyesiz

Fi 10 Rebi’ülevvel sene 1290

Mukabele olunmuşdur

Sayfa no: 176

No: 445

Asâkir-i bahriye-i şahâne müşîrânından Cezâ’ir-i Bahr-i Sefîd Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî ve mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezir Ahmed Paşa iclâlehuya ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Midillü Cezîresi mutasarrıfı Cavid Paşa zide ikbalehu ve Midillü Cezîresi nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Cunda Adasında kain Naksarhi dimekle ma’rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetle tûlen otuz bir ve arzen on dokuz ve kadden on sekiz zira olmak üzere tecdîden bina ve inşâsı zımnında Rum patrîkhânesi canibinden istida olduğu denilerek

Aslına tatbiken

No: 446

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânlarına ha’iz ve hâmilolan vezir Akif Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân kirâmdan Manastır sancâğı mutasarrıfı Raşid Paşa dâme ikbâlehu ve Filorine Kazâsı nâ’ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a’zâ-yı meclise

Filorine kazâsına tabi Şeşne karyesinde kain Meryem Ana dimekle ma’rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti ve nüfus-ı mevcudeye ‘adem-i kifâyeti cihetleriyle tûlen yirmi sekiz ve arzen on altı ve kadden on iki zira olmak ve on dört pencere ve iki kapu ile pûşide dehlizleri bulunmak üzere müceddeden bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezbûr mine’l-kadîm müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ’irenin alaka ve

medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve ilâve olunacak mahal hâricden olmayarak kilisâ -yı mezkûr tetimmesinden bulunduğu ve tevsii halinde mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve millet-i merkûme canibinden kilisâ-yı mezkûrun tecdid ve tavsii murâd olunmakda idüğü ve mesârıf-ı inşâ'iyesi denilerek

Kezâlik

No: 447

İ'zam-ı ricâl-ı devlet-i 'alîyyemden Hüdâvendigâr Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânına ha'iz ve hâmilolan Galib Bey dâme 'ulûhuya ve Rumeli beylerbeyliği pâyelülerinden Karesi sancâğı mutasarrıfı Es'ad Paşa dâmen-ı mu'allaya ve Marmara Cezîresi nâ'ib i ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise

Marmara Cezîresine tabi Balâtya karyesinde kain Aya Dimitri dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisasının harâbiyeti cihetiyle tûlen yirmi yedi ve arzen on altı ve kadden on iki zira olmak üzere müceddeden bina ve inşâsı zımnında kilisâ-yı mezkûr mine'l-kadîm millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye dahi mazarrat-ı sahîhası bulunmadığı ve ahali-i merkûme tarafında tecdîden inşası murâd olunmakda olduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahâne te'sîsi ve mu'ahharân ta'dil kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve arz ve kaddî zira'larını tecavüz etmemek üzere tecdîden bina ve inşası denilerek

Kezâlik

No: 448

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından fırka-i askeriyesi kûmândânlığı inzımâmıyla Bosna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmil olan vezirim Mustafa Asım Paşa iclâlehuya ve mîr-i

mîrân-ı kirâmdan Travnik sancâğı mutasarrıfı ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânının ha'iz ve hâmili Ali Paşa dâme ikbâlehuya ve Travnik kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclis zide mecdihuma hükm ki

Travnik sancâğında İskople nâhiyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânemin ma'bedleri olmadığından nâhiye-i mezbûre mahallâtından Bâz Mahallesinde tûlen yirmi altı arzen ve kadden yirmişer zira' olmak ve on altı pencere ve iki kapuya müştemil bulunmak üzere Meryem Ana nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı millet-i merkûme canibinden istirham olunduğu Rum patrîkhânesi tarafından bâ-takrir istida olunmuş ve bu misillü kilisâ yapılacak mahal ârâzi-i mîriyyeden olduğu halde ol ârzın hukûk-u mülkiyesini muhâfazaten bina yapılacak ârzdan beher sene ne mikdâr öşr alınmakda ise ol mikdâr bedel takdîr olunarak keyfiyetin bu tarafa bildirilmesi emsâli iktizâsından bulunmuş olmakdan nâşî keyfiyet taraf-ı eşref-i padişahâneme 'arz ile lede'l-istîzân

(90)

Sayfa no: 177

ol vecihle bina ve inşasına müsâ'ade-i seniyye-i mülükânem erzan kılınarak emr-i hümayun-ı şahânem sunuh ve sudûr eylemiş olmakla muktezâ-yı münifi üzere ruhsâtı hâvi dîvân-ı hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrum ısdâr ve i'tâ olundu siz ki Vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâ'ib ve müfti vesâ'ir mûma-ileyhümsüz kilisâ yapılacak yapılacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûm e tarafından müceddeden kilise inşâsı murâd olunmakda bulunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye-i şahânem te'sîs ve mu'ahharân ta'dîl kılınmış olan usul ve ka'ideye tatbiken tesviye olunacak olduğu halde bâlâda beyân olunan tûl ve 'arz ve kaddî zirâ'larını tecavüz etmemek üzere bina ve inşasına mümana'at olunmaması ve bu vesîle ile millet-i merkûmeden cebren âkçe toplanılmak veyahûd âher sûretle iz'âc olunmak misillu hâlât vukû'a getürülmemesi ve mahal-i mezkûr ârâzi-i mîriyyeden olduğu sûretde icâbının icrâsıyla takdîr olunacak bedel-i öşr sikke-i cedîde-i şahâne adedi üzerine

aynen bi't-takdîr mikdârının ve bir gûna mahzûru olduğu sûretde dahi işbu emr-i 'âlîşânım âhz ve i'âdesiyle beraber keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât bu tarafa iş'arı husûsuna dikkat ve hilâfından be-gayet tevkî ve mübâ'adet eyleyesiz

Fi 10 Rebi'ülevvel sene 1290

Mukabele olunmuşdur

No:449

Bir sûreti

Selanik Vilayeti Valisi olub birinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmilolan vezir Akif Paşa iclâlehuye ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Kesriyye Sancâğı mutasarrıfı Necib Paşa dâme ikbâlehuya ve Görice kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise

Kesriyye Kazâsına tabi Ulaşna karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen yirmi iki arzen on iki ve kadden sekiz zira' olmak üzere Aya Mina nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

Aslı gibi

No:450

Bir sûreti

'Asâkir-i nizâmiye-i şahânem müşîrânından fırka-i askeriyesi kûmândânlığı inzımâmıyla Bosna Vilayeti Valisi olub birinci rütbe mecîdî ve ikinci rütbe Osmânî nişan-ı zî-şânlarına ha'iz ve hâmil olan vezirim Mustafa Asım Paşa iclâlehuya ve Çelebi Pazarı kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise

Çelebi Pazarı Kazâsına tabi Galasniçe karyesinde mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından karye-i merkûme mahallâtından Sokoloç Mahallesinde tûlen yirmi beş arzen on altı ve kadden yirmi zira' olmak ve on pencereye müştemil bulunmak üzere Aya İlya nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

kezâlik

No:451

Yine Vali-i müşârünleyha ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Travnik sancâğı mutasarrıfı ve üçüncü rütbe mecîdî nişan-ı zî-şânının ha'iz ve hâmili mûma-ileyh Ali Paşa dâme ikbâlehuya ve Travnik kazâsı nâ'ib ve müftüsü zide ilmühümaya ve a'zâ-yı meclise

Travnik'de Varcar Nahiyesi varoşunda mutevattın Rum teb'a-i şahânenin ma'bedleri olmadığından tûlen otuz altı arzen yirmi dört ve kadden yirmi iki zira' olmak ve on beş pencereye müştemil bulunmak üzere Aya Apotolos nâmında müceddeden bir bab kilisâ bina ve inşâsı zımnında

Kilisâ yapılacak yapılacak mahal mülk olarak müstakilen millet-i merkûmeye mensûb olub milel-i sâ'irenin alâka ve medhal ve iştirâkı ve İslâm mahallesinde ve vakıf dâhilinde olmadığı ve mahal ve mevki'ce bir gûna mahzûru ve kimesneye mazarrat-ı sahîhasi ve kale ve istihkâmât nizâmiye dokunur yeri bulunmadığı ve sâhibinin rızâsı olduğu ve fi'l-vâki' millet-i merkûme tarafından müceddeden bir bab kilisa inşâsı murâd olunmakda bulunduğu ve mesârıf-ı inşâ'iyesi ve bedel-i öşr denilerek kezâlik…

SONUÇ

Osmanlı İmparatorluğu yüzyıllar boyunca pek çok gayrimüslim kabul etmiş, hak ve özgürlüklerini sağlamıştır. Kilise defterleri, Osmanlı İmparatorluğunda kaydı tutulan ibadethaneler, hastaneler, yetimhaneler ve gayrimüslimler için okullar gibi kurumlar hakkında bilgiler içeren defterlerdir. Gayrimüslimler, kiliseler, okullar, hastaneler ve yetimhaneler gibi kurumlar inşa etme talebiyle Osmanlı devletine başvurmuş, Osmanlı devleti de bu kurumlarla ilgili bilgileri kilise kitaplarına girmiştir. Bu defterler, gayrimüslimler için birincil kaynaktır. Bazı metinler, gayrimüslim nüfus hakkında da bilgiler içermektedir. Gayrimüslimler kendilerine ait olan bu kurumların inşası, tamiri, taşınması, kayıt altına alınması gibi nedenlerden dolayı devlete başvurmuşlardır. Kilise Defterleri bu başvuruların kayıt altına alındığı belgelerdir.

Transkripsiyonunu ve değerlendirmesini yapmış olduğumuz 1 Numaralı Kilise Defteri'nin belgelerinin tarihli olmasından dolayı hangi döneme ait olduğunu, belgelerde geçen nüfuslardan o bölgenin nüfusunu, belgenin içeriğinden başvurulma nedenini, hangi vilayetlerin hangi kazaların ve hangi köylerin geçtiğini, gayrimüslimlerin ibadethanelerini, mekteplerini, kabristanlarını ve yaşadıkları bölgeleri öğrenmekteyiz. Yine bu belgelerden inşa edilecek olan yapıların ölçü bilgilerine, hangi mahallere inşa edilmesi gerektiğine, masraflarının kimler tarafından karşılanacağına dair bilgilere de ulaşmaktayız.

Çalışmamıza konu olan Kilise defterlerinden Başbakanlık Osmanlı Arşivi Kataloğuna kayıtlı 10 adet defter bulunmaktadır. Bu çalışmamızda bu defterlerden 1 Numaralı Kilise Defteri, transkripte edilip, değerlendirilmesi yapılarak, Yüksek lisans tezi olarak çalışılmıştır. Bunun dışında 6 Numaralı Kilise Defterini Murat Şamilhan Önal ve 7 Numaralı Kilise Defterlerini Sibel Ünsal yüksek lisans tezi oalrak transkripsiyonaları yapılmıştır. Tez çalışmlarının yanında Hakan Olgun, editörler Mehmet Fatih Arslan-Muhammed Veysel Bilici 3 Numaralı Kilise Defteri, Ali Güler 4 Numaralı Kilise

Defteri, İhsan Satış 8 Numaralı Kilise Defteri, 9 Numaralı Kilise Defteri Sami Kılıç-İhsan Satış tarafından makaleler olarak çalışılmıştır. Ancak bu çalışmaların gayrimüslimler hakkında çok detaylı ve önemli bilgiler içeren Kilise defterlerini anlamak için yetersiz olduğunu düşünmekteyim. Kanaatimiz odur ki 10 adet olan Kilise defterlerin tamamı günümüze kazandırılmadan da bu aydınlanma tam manasıyla yaşanamayacaktır.

Çalşmamın temel amacı gayrimüslimler hakkında önemli bilgiler içeren Kilise Defterlerimin bilimsel çalışmalarda kullanılması, Osmanlı Devletinin gayrımüslimlere karşı tavrı ve tutumu Defterler incelendiğinde daha iyi anlışalacaktır. Kilise defterleri, günümüze ışık tutan, yarınımızı okuyan, eserlerini akademide bir tutam mum sadeliğinde nakşeden araştırmacılarını beklemektedir.

KAYNAKÇA

1. Arşiv Belgeleri:

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivleri Belgeleri:

BOA. A. AMD. 76/27.

BOA. A. DVN. 131/80.

BOA. A. MKT. UM. 577/71.

B.O.A., DUİT., Cemaat-i Gayrimüslime: 67/2-3

BOA. İ. Hr. 7436.

BOA. İ. Hr. 13289.

BOA. İ. Hr. 14491

BOA. İ. MM. 1600.

BOA. İ. MM. 1632.

BOA. İ. MM. 1665

B.O.A., MKT. MHM: 491/38

B.O.A., MKT. MHM: 491/65

B.O.A., MV: 182/25

BOA. TT, no, 210, s. 2-90

B.O.A., Y. PRK. AZN: 20/65

2. Tetkik Eserler:

Akyüz, Gabriyel. *Deyrulzafaran Manastırının Tarihi*. Mardin: Resim Matbaacılık, 1998.

Altınay, Ahmet Refik. "Türkiye'de Katolik Propagandası". *Türk Tarih Encümeni Mecmuası*. 14/5 (1924): 272-273.

Andrews, Peter Alford. *Türkiye'de Etnik Gruplar*. çev. Mustafa Küpüşoğlu. İstanbul: Ant Yayınlan, 1992.

Bayburt, Deniz. "Milli Mücadele Dönemi'nde Süryaniler". *Gazi Akademik Bakış*, 3/6 (2010): 30.

Beydilli, Kemal. *II. Mahmud Devri'nde Katolik Ermeni Cemâati ve Kilisesi'nin Tanınması*. Ankara: 1995.

Bilge, Yakup. *Geçmişten Günümüze Süryanîler*. İstanbul: Zvi-Geyik Yayınlan, 2001.

Bozkurt, Gülnihal. *Alman-İngiliz Belgelerinin ve Siyasi Gelişmelerin Işığı Altımda Gayrimüslim Osmanlı Vatandaşlanmn Hukuki Durumu: (1839-1914*). Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1989.

Braudel, Fernand. *Akdeniz ve Akdeniz Dünyası II*. çev. Mehmet Ali Kılıçbay. İstanbul: Doğu Batı Yayınları, 1990.

Çerme, Tomas. "Süryanîler". *Tarih ve Toplum Dergisi*. 235 (2003): 31.

DİA. "Kıptîler". *Türkiye Diyanet Vakfi İslâm Ansiklopedisi*, 25:424-426. Ankara: TDV Yayınları, 2002.

Engelhardt, Edouard-Philippe. *Tanzimat ve Türkiye*. çev. Ali Reşad. İstanbul: Kaknüs Yayınları, 1999.

Ercan, Yavuz. "Türkiye'de XV ve XVI Yüzyıllarda Gayrimüslimlerin Hukuki, İçtimai ve İktisadi Durumu". *Belleten Dergisi*. XLVII/188 (1983): 1128-1130.

Ercan, Yavuz. *Osmanlı Yönetiminde Gayrimüslimler: Kuruluştan Tanzimat'a Kadar Sosyal, Ekonomik ve Hukuk Durumları*. Ankara: Turhan Kitabevi, 2000.

Eroğlu, Ahmet Hikmet. *Osmanlı Devleti'nde Yahudiler*. Ankara: Seba Yayınları, 1997.

Eryılmaz, Bilal. *Osmanlı Devleti'nde Millet Sistemi*. İstanbul: Ağaç Yayıncılık, 1992.

Eryılmaz, Bilal. *Osmanlı Devletinde Gayrimüslim Tebaanın Yönetimi*. İstanbul: Risale, 1996.

Frazee, Charles A. "Osmanlı İmparatorluğu'nda Ermeni Katolik Cemaatinin Oluşumu". (1975), 151-152.

Frazee, Charles A. *Katolikler ve Sultanlar Kilise ve Osmanlı İmparatorluğu 1453-1923*. Ankara: Küre Yayınları, 2009.

Gerlach, Stephan. *Türkiye Günlüğü 1573-1576 I-II*. çev. Türkis Noyan. İstanbul: Kitap Yayınevi, 2007.
Göyünç, Nejat. *16. Yüzyılda Mardin Sancağı*. Ankara: TTK , 1969.

Güler, Ali. "Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin Din- İbadet, Eğitim-Öğretim Hürriyetleri ve Bu Bakımdan 'Kilise Defterleri'nin Kaynak Olarak Önemi (4 Numaralı Kilise Defteri'nden Örnek Fermanlar)". *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*. 9 (1998): 157-158.
Gündüz, Şinasi. "Sâbiîlik", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 35: 341-344. Ankara: TDV Yayınları, 2008.
Güneş, Gülcan Avşin. "Osmanlı Devleti'nin Gayrimüslimlere Bakışı ve Klasik Dönem Millet Sistemi". *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi*. 1/2 (2015): 3-6.

Harman, Ömer Faruk. "Katoliklik". Türkiye *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, 25: 55-56. Ankara: TDV Yayınları, 2002.
İstanbul Müftülüğü. *Şer'iye Sicilleri Arşivi*. Galata 66, s. 22a, 25a.
Jorga, Nicolae. *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*. çev. Nilüfer Epçeli. İstanbul: YediTepe Yayınevi, 2002.

Kaya, Önder. *Tanzimattan Lozan'a Azınlıklar*. İstanbul: Yedi Tepe, 2004.

Koluman, Aziz. *Ortadoğu'da Süryanîler (Dini-Sosyal-Kültürel Hayat)*. *Ankara:* Avrasya-Bir Vakfı Avrasya ASAM, 2001.
Küçük, Cevdet. "Osmanlı Yönetiminde Gayrimüslimler ve Millet Sistemi". *Osmanlı Sempozyumu*. Ankara, 1986.
Özcoşar, İbrahim. "Osmanlı Devleti'nde Millet Sistemi ve Süryani Kadimler". *Geçmişten Günümüze Nusaybin Sempozyumu*, (Mardin, 2004), 1.

Özel, Ahmet. "Gayri Müslim". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 13: 418-427. Ankara: TDV Yayınları, 1996.

Pakalın, Mehmet Zeki. *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü III*. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1993.

Sami, Şemseddin. *Kamus-ı Türki. İstanbul:* Çağrı Yayınları, 2007.

Satış, İhsan ve Sami Kılıç. "Osmanlı Arşiv Vesikalarına Göre Hristiyan Cemaatlerin Kamame Kilisesi ile İlgili Tartışmaları". *History Studıes Dergisi*. 4 (2011): 226-239.

Satış, İhsan. "8 Numaralı (Kamame) Kilise Defteri'nin Tanıtımı ve Fihristi". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 5/21 (2012): 307-308.

Schweigger, Salomon. *Almanya'dan Konstantinopolis ve Kudüs'e Reisinin Yeni Tanımı*. İstanbul: Kitap Yayınevi, 2004.

Seyfeli, Canan. "Osmanlı Devlet Salnamelerinde Hahambaşılık (1847-1918)". *Milel ve Nihal Dergisi*. 7/1 (2010): 84-85.

Seyfeli, Canan. "Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin İdari Yapısı: Ermeniler Örneği". *Milel ve Nihal Dergisi*, 2/2 (2005): 124-156.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı. *Osmanlı Tarihi*. Ankara: TTK, 1988.

Üçok, Coşkun. "Türk Hukuk Tarihi Rakımından Devlet Arşivinden İstifade İmkânları". *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. 8/1 (1951): 697-700.

Yıldırım, Hacı Osman, Nazım Yılmaz ve İhsan Genç. *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*. İstanbul: Başbakanlık Basımevi, 2000.

Yonan, Gabriele. *Asur Soykınmı: Unutulan Bir Holocaust*. çev. Erol Sever. İstanbul: Pencere Yayınlan, 1999.

http://www.cihanharbi.com/osmanli-devletinde-alman-protestan-misyonerlik-faaliyetleri (Erişim Tarihi 25.12.2020)

https://islamansiklopedisi.org.tr/sinagog (Erişim Tarihi: 25.12.2020).

SÖZLÜK

- **Mualla:** Yüksek, yüce, makamı ve rütbesi yüksek
- **Cenab:** Hazret, hürmet maksadı ile söylenir
- **Tahrir:** Yazma, kaydetme
- **Mebni**: Dayanan yapılmış kurulmuş, den dolayı
- **Cihet:** Yön, taraf, bakım, sebep
- **Binaenaleyh:** Bu yüzden, bundan dolayı
- **Mezkûr:** Belirtilen adı geçen
- **Mezbur**: Anılan sözü edilen
- **İnha:** Ulaştırma, yetiştirme
- **Tevkif:** Durdurma, tutuklama, kapatma
- **İzbar:** Yazma, yazma ile bildirmek
- **İlam:** Bildirme, duyurma
- **Tezkar**: Hatırlatmak, zikretmek, anma
- **Tesyar:** Gönderme, gönderilme
- **İktifa**: Yetinme, yetinilmek
- **İsra:** Geceleyin götürme, yürütmek, göndermek
- **Murahhas:** Delege
- **Leffen**: Ekli, bitişik
- **Muzaf:** Bağlı, katılmış, bağlanmış
- **Tulen:** Uzunlukça, boyca
- **Arzen:** Aşağı, alçak zemin
- **Kadden:** Boy
- **Mücedded:** Yenilenen, yeni
- **Sunuh:** İyice bilme, emin olma
- **Sudur:** Olma, meydana gelme, çıkış
- **Münif:** Büyük, yüce, ulu
- **Müma-ileyh**: İma Edilen Adı Geçen
- **Müşar:** İşaret Olunan, işaretlen gösterilen

- **Bâlâ:** Yüksek, yukarı, üst
- **Zira':** Cm'lik, bir uzunluk ölçüsü birimi
- **İzâc:** Taciz etmek, rahatsız etme
- **Cebren:** Zorla, kuvvet uygulamak
- **Bahr:** Deniz
- **Sefid:** Ak, beyaz
- **Müştemil**: İçine alan, kapsayan
- **Zımnında:** Açıkca olmayıp, dolayısıyla üstü kapalı olarak içinde olan
- **Zişan:** Şerefli
- **Füruht**: Satım, satış
- **Mukarrer:** Kararlaşmış, kesin, hakkında şüphe olmayan mesele
- **Bey':** Satış
- **Tesmiye:** Denilmek, adlandırmak
- **Kurbunda:** Yakınlık, yakın mekanda
- **İra'e:** Göstermek
- **Ebniye:** Binalar, yapılar
- **Salim:** Sağlam, sıhhatli, sağ, eksiksiz
- **Tersim:** Resmedilmek, resmetme
- **Mutasarrıf:** Bir işi kendi isteğine göre idare eden, malın sahibi, sancak beyi
- **İstizan:** İzin isteme
- **İstida:** Dilekçe
- **Neşet:** Meydana gelme çıkma
- **Şumul:** İhtiva etmek, içine almak, kapsam
- **Erbab**: Ulu reis, başkan, şef
- **Tanzim**: Düzenleme, sıraya koymak, dizmek
- **Resm:** Vergi, tavır, davranış, resim
- **Nâşî:** Delil, dolayı, sebebiyle
- **Filhakika**: Gerçekten, doğrusu
- **Âhz:** Alma, kabul etme
- **İş'ar:** Yazı ile haber vermek, anlatmak, bildirmek

- **Şerh:** İzah etme, açıklama, açma
- **İrsal:** Göndermek, yollamak
- **Hilaf:** Karşı, zıt, ters, muhalefet etmek
- **Erzan:** Yaraşır, layık
- **Meccanen:** Ücretsiz, parasız, bedava
- **İkrar:** Söylemek, dile getirme
- **Nazaran:** Bakarak, görerek, nispeten
- **Dülger:** Marangoz, yapı ustası
- **Uhde:** Söz verme, bir işi üzerine alma, sorumluluk
- **İstirham:** İzin istemek, rica etmek, merhamet dileme
- **Tahakkuk:** Gerçekleşme
- **Mahal:** Yer
- **Mevki'**: Sınıflandırılmış, yerlerden her biri, yer
- **Mahsus:** Özel, hissedilmiş duyulan belli
- **Tatbik:** Uygulama, yakıştırmak, yerine getirmek
- **Canib:** Yan, yan taraf
- **Atîk:** Eski, antik
- **Saire:** Başkaları, diğerleri
- **Milel:** Milletler, uluslar
- **Eza:** Acı, incitme, eziyet, zulüm
- **Cefa:** Ziyet, sıkıntı, incitmek
- **Keyfiyet:** Nitelik, içerik, özellik, durum
- **Karye**: Köy
- **Müştemilat:** Kaplanan şeyler, içeriye alınanlar, içindekiler
- **Sath:** Yüzeysel, üstünkörü, sığ
- **Merkum:** Adı geçmiş, rakamla söylenmiş, sayılmış
- **İştira:** Satın almak
- **İta:** Verme
- **Medhal:** Giriş, etki

EKLER

TARİH : .... / .... /2004

KOD : A.{DVNS.KLS.d	SIRA NU : 01	ORİJİNAL NU :

BAB-I ASAFİ
DİVAN-I HÜMAYUN SİCİLLERİ
KİLİSE DEFTERLERİ

BAŞLANGIÇ TARİHİ :	BİTİŞ TARİHİ :
ŞEKLİ : Ciltli X Ciltsiz Ebrulu X Ebrusuz	EBADI : 34 x 24
NUMARALAMA USULÜ : Varak Sayfa X	TOPLAM SAYFA SAYISI : Numaralı :

Numaralı boş sayfalar : 2-4

Mükerrer sayfa numaraları: 1-4

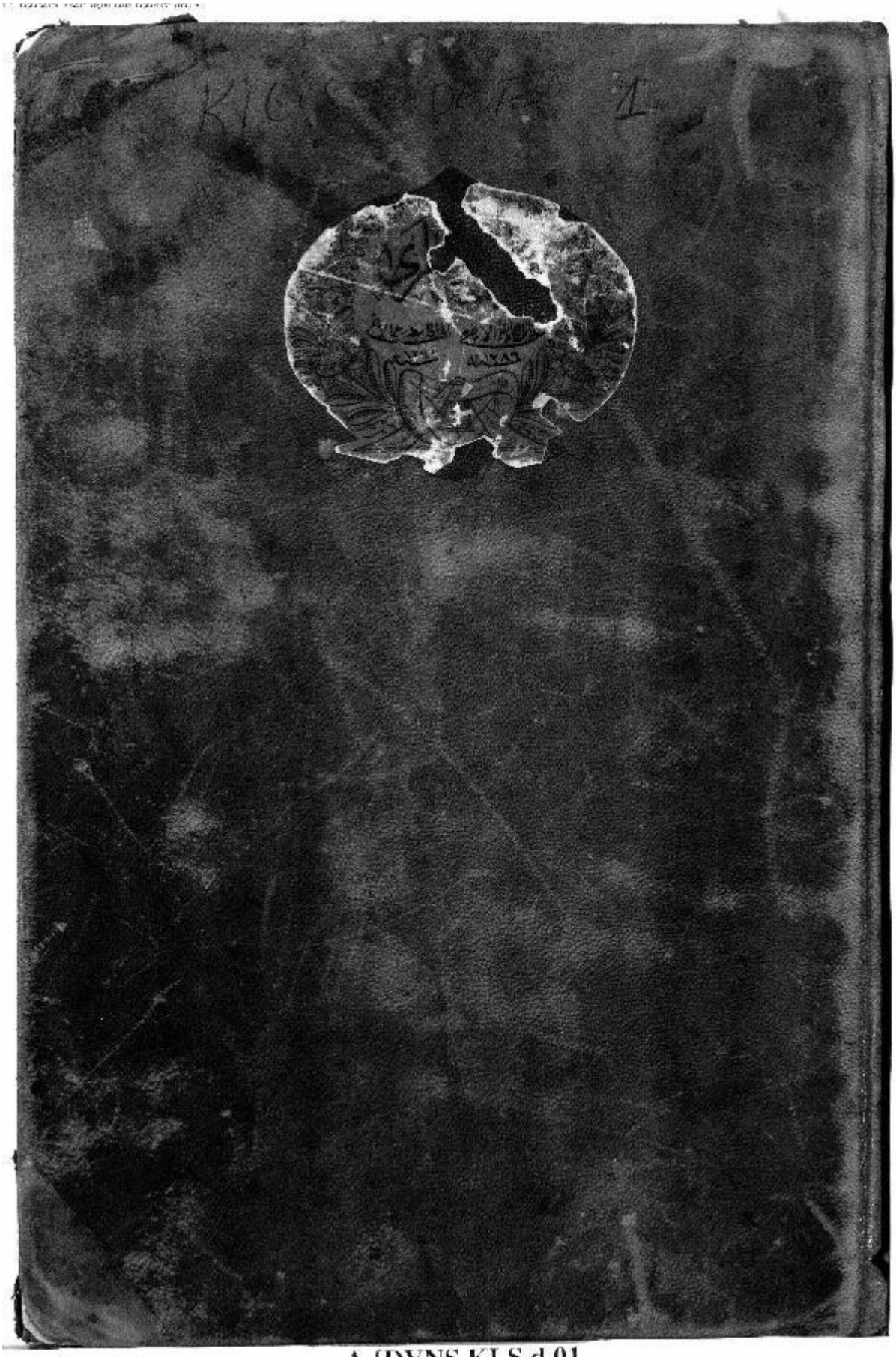
Ekler :

Numarasız boş sayfalar (başta) : 1

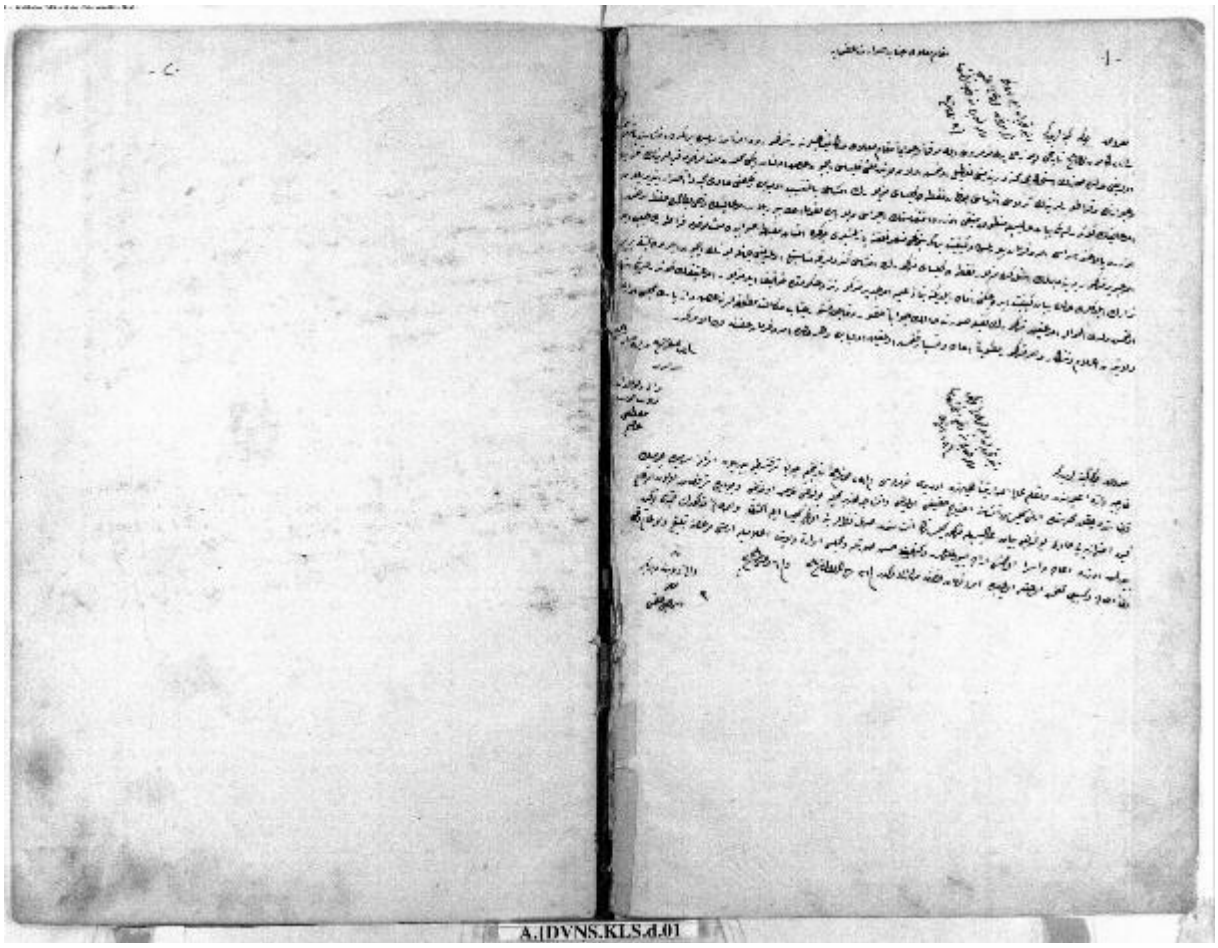
Numarasız boş sayfalar (sonda) :

AÇIKLAMALAR : -

Çekimin Yapıldığı Kamera : Sayısal A2-1	Operatör : Osman USLU



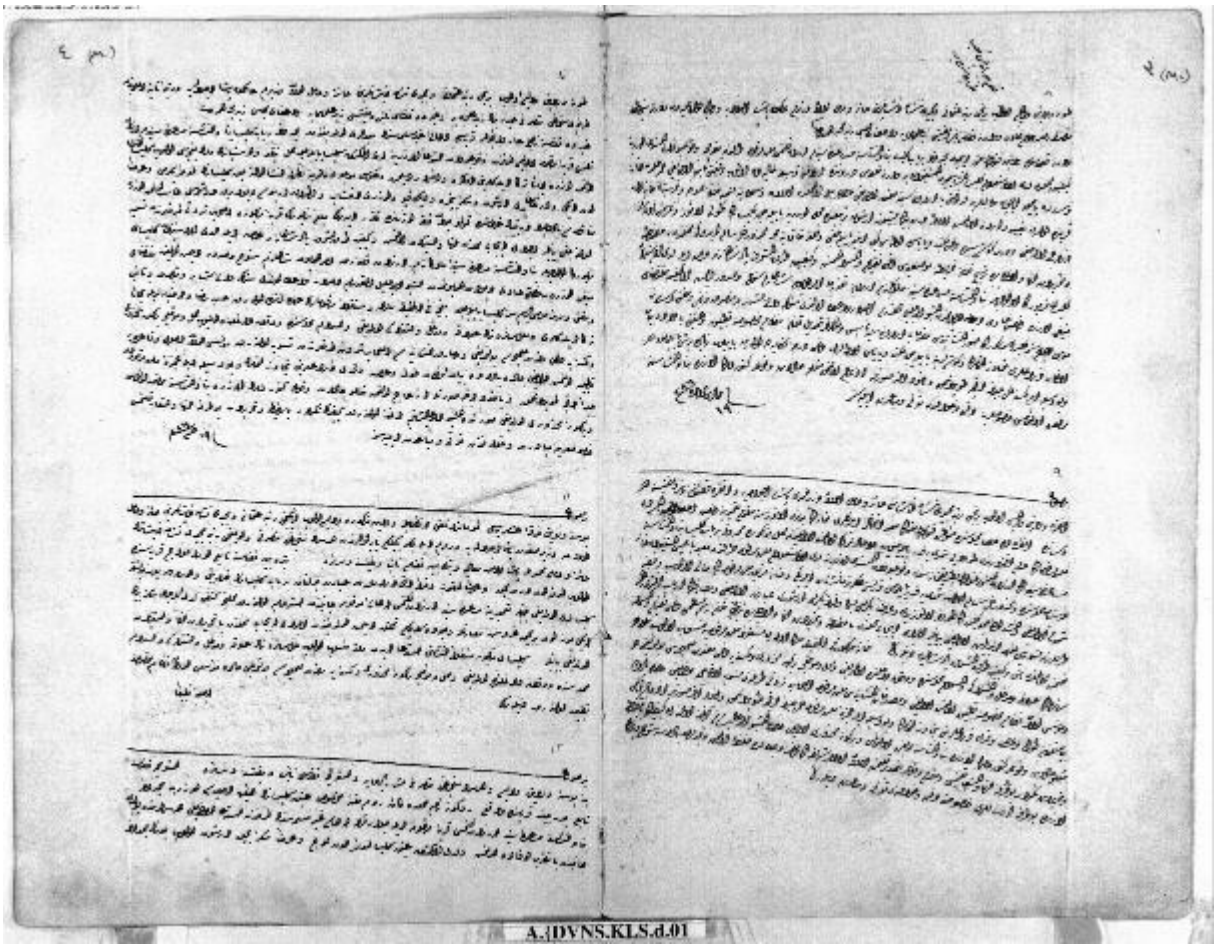
A.{DVNS.KLS.d.01

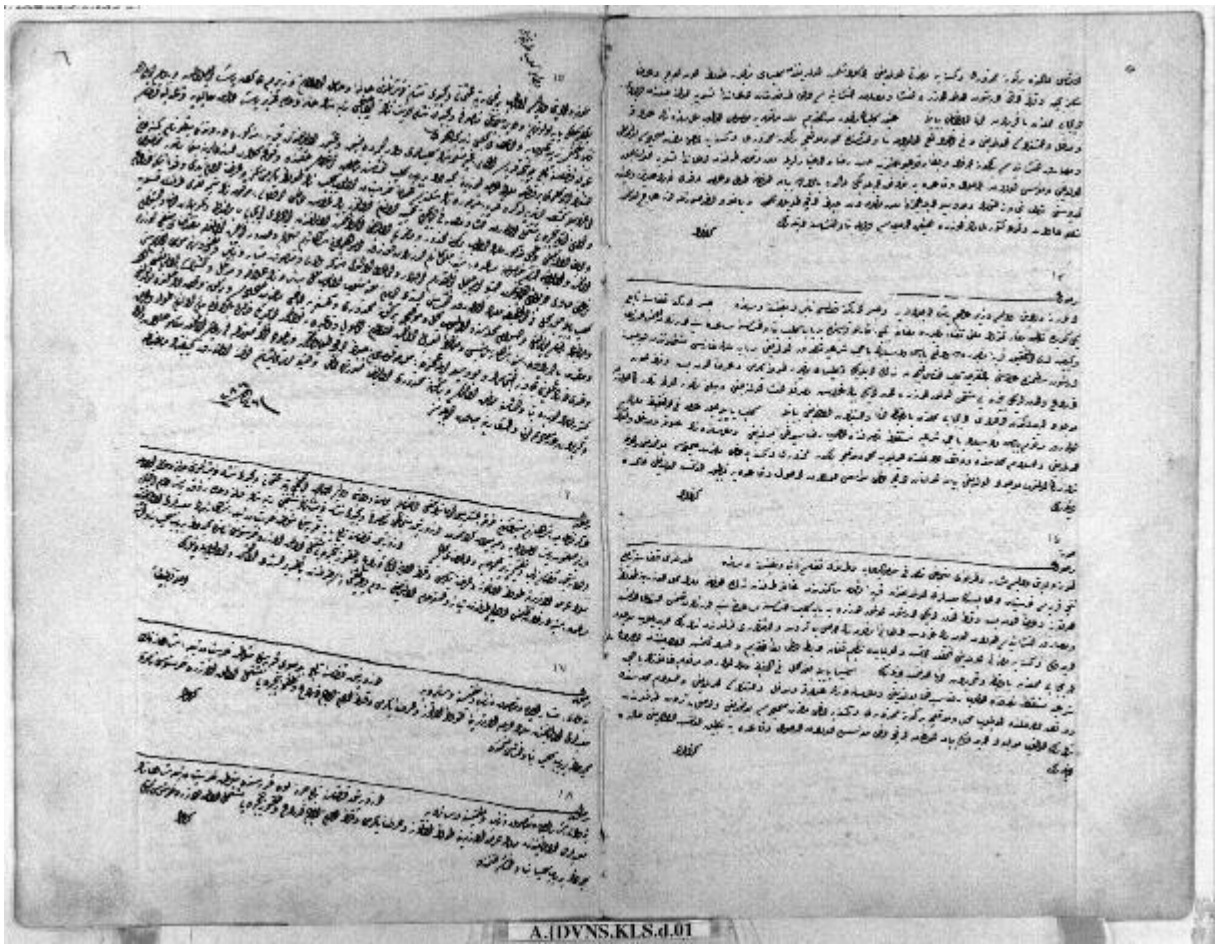


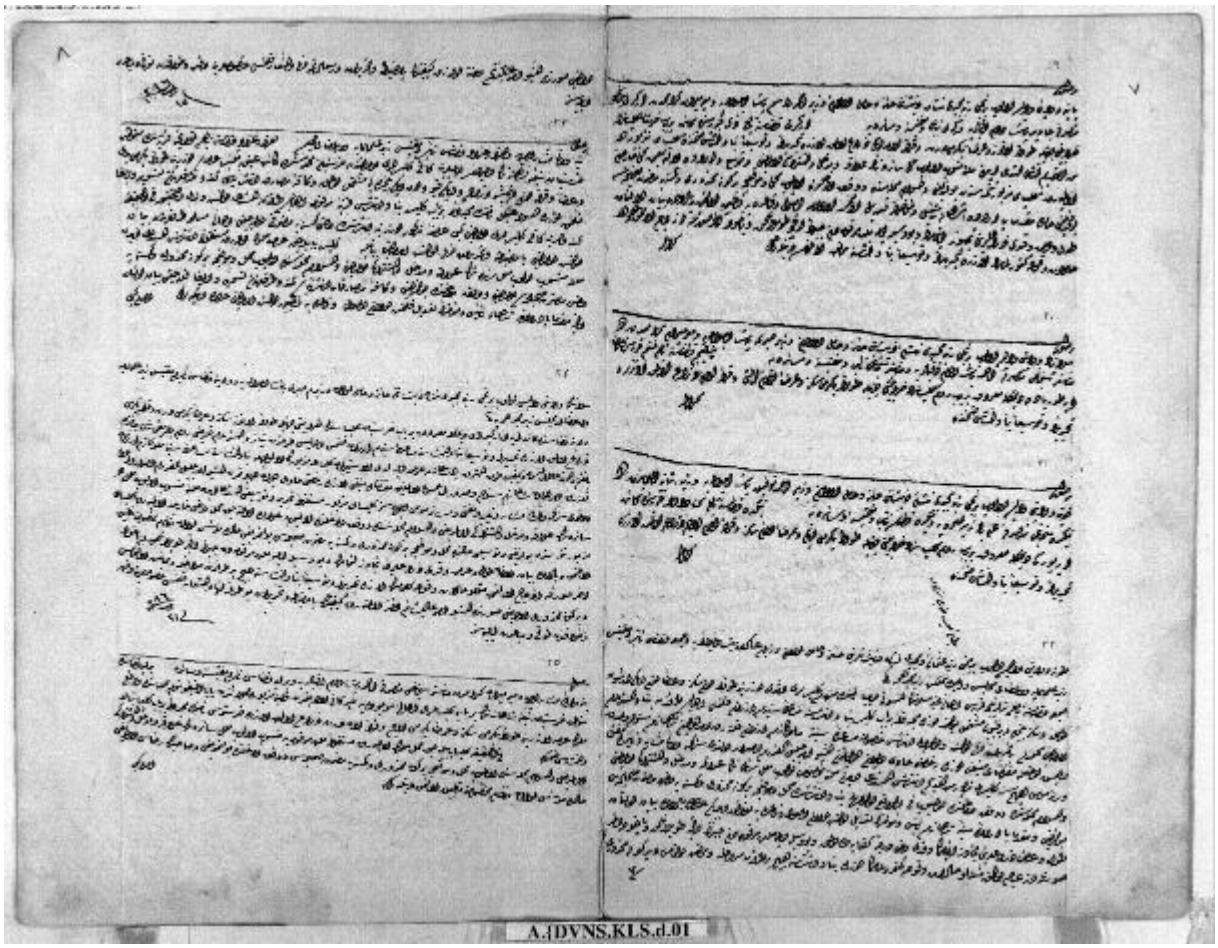
A.]DVNS.KLS.d.01

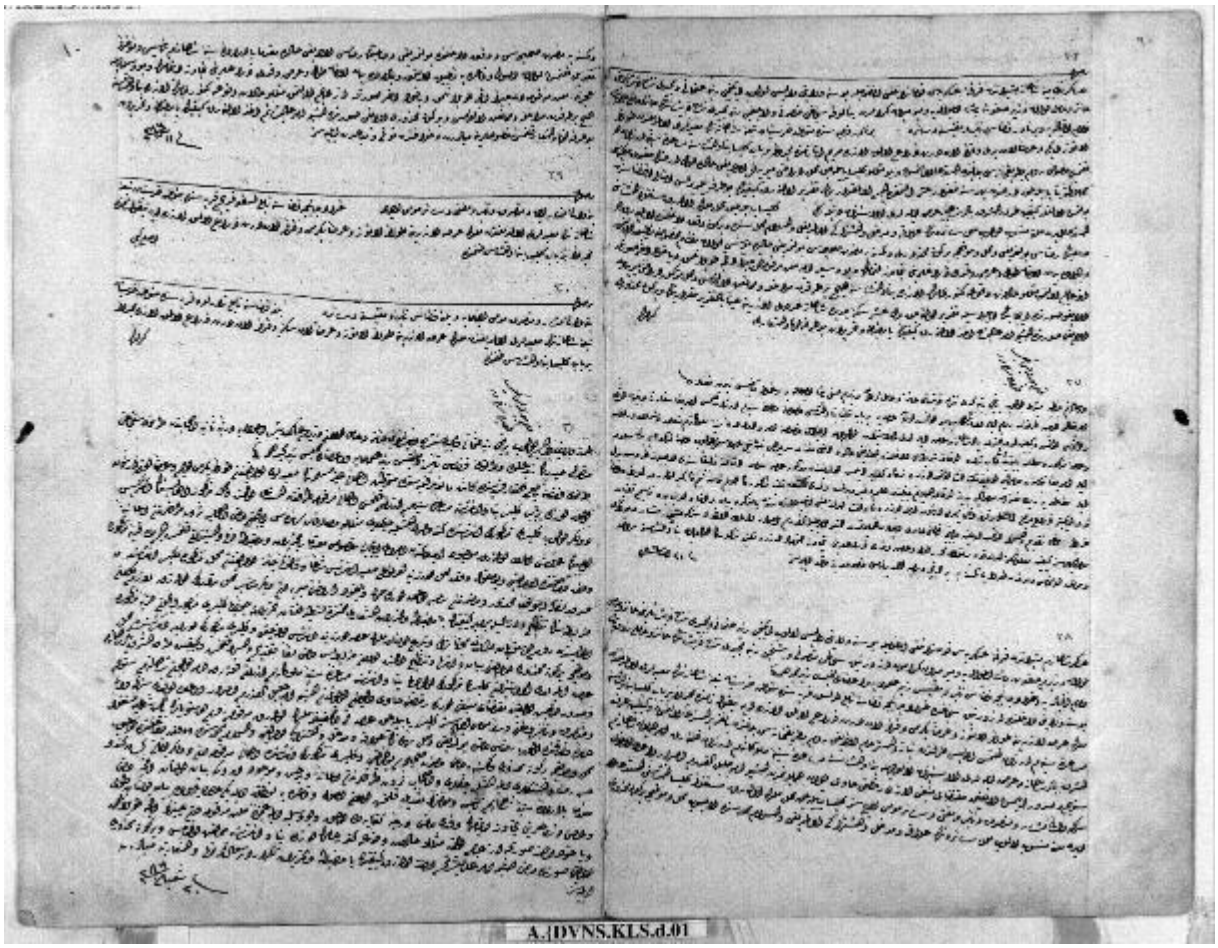


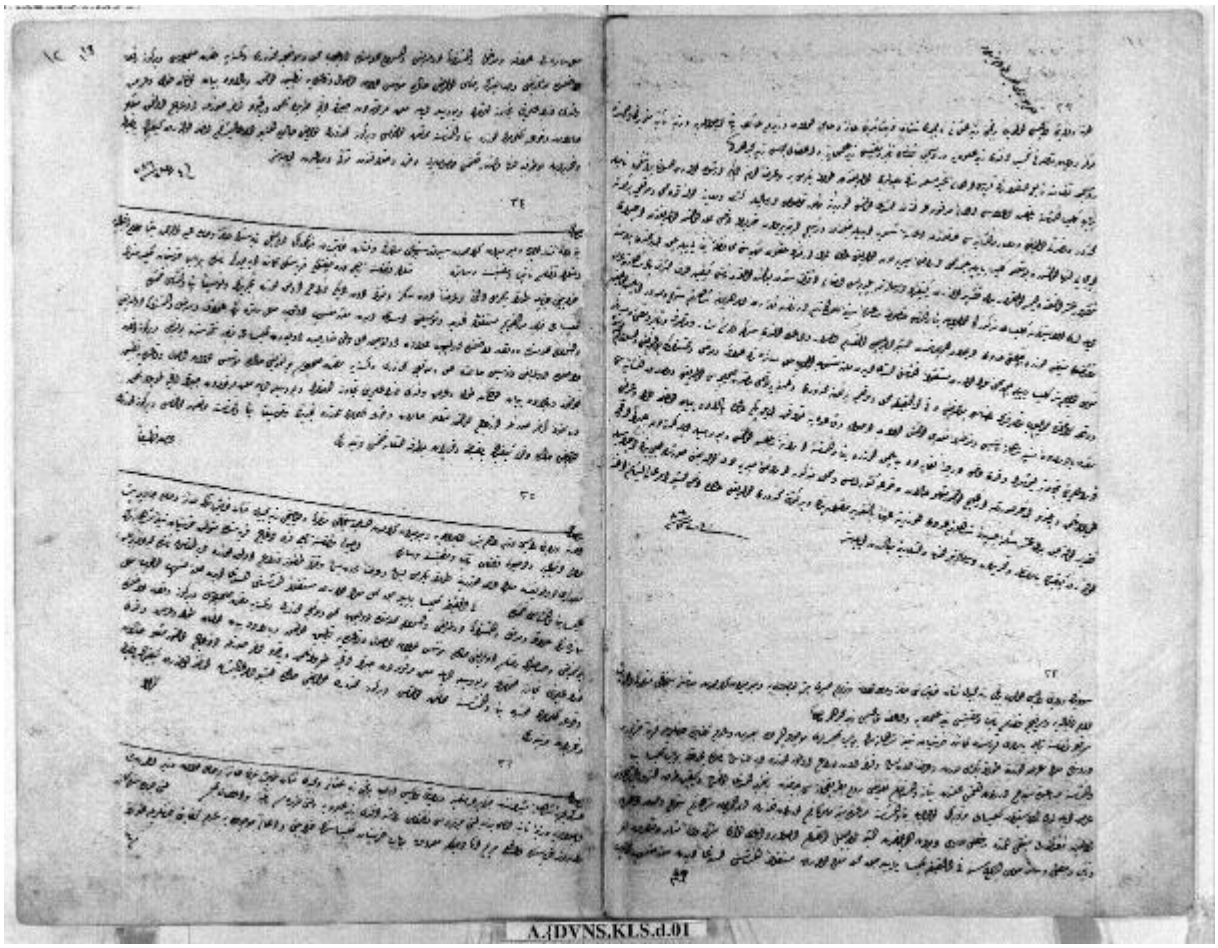
A.IDVNS.KLS.d.01

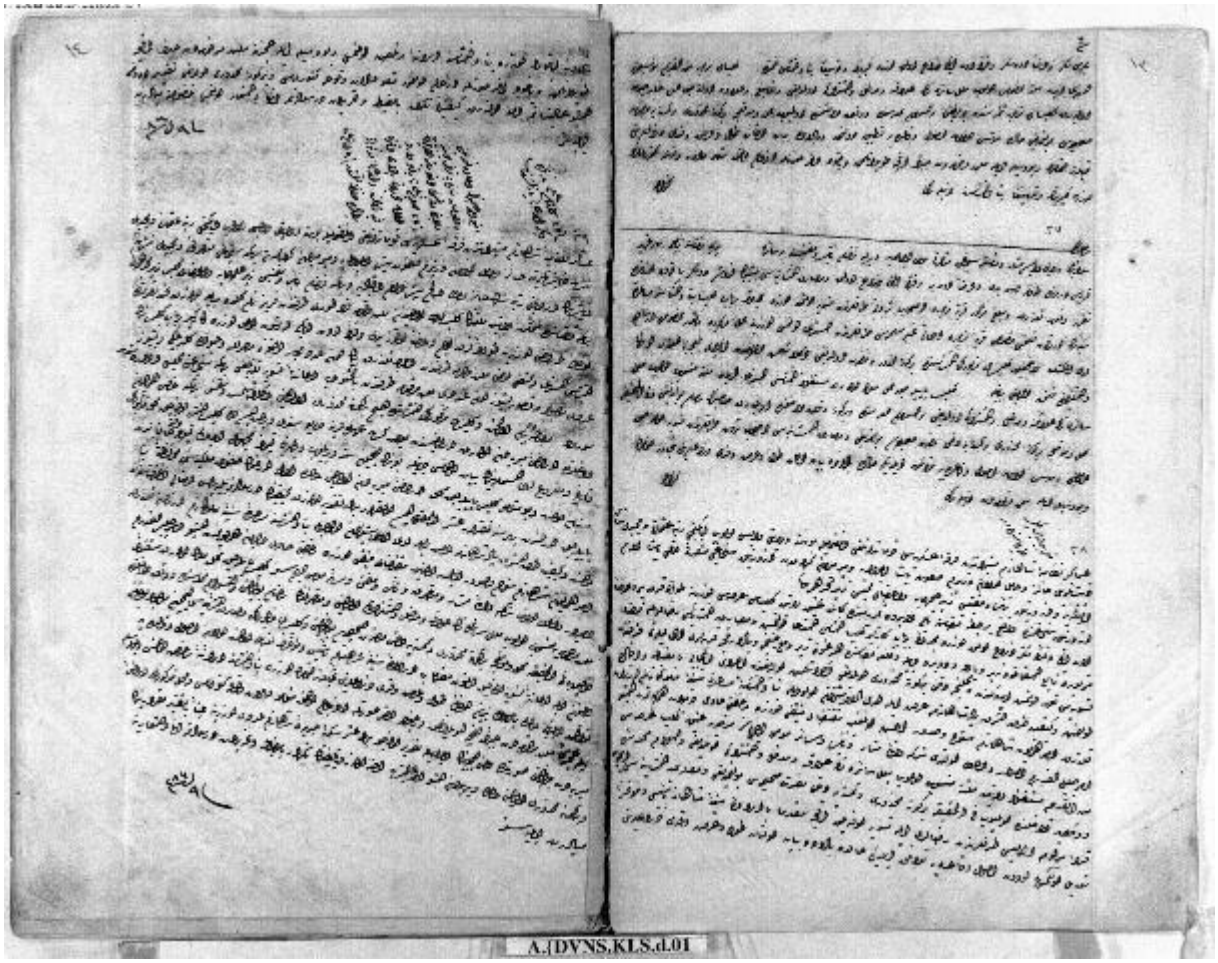

A.IDVNS.KLS.d.01

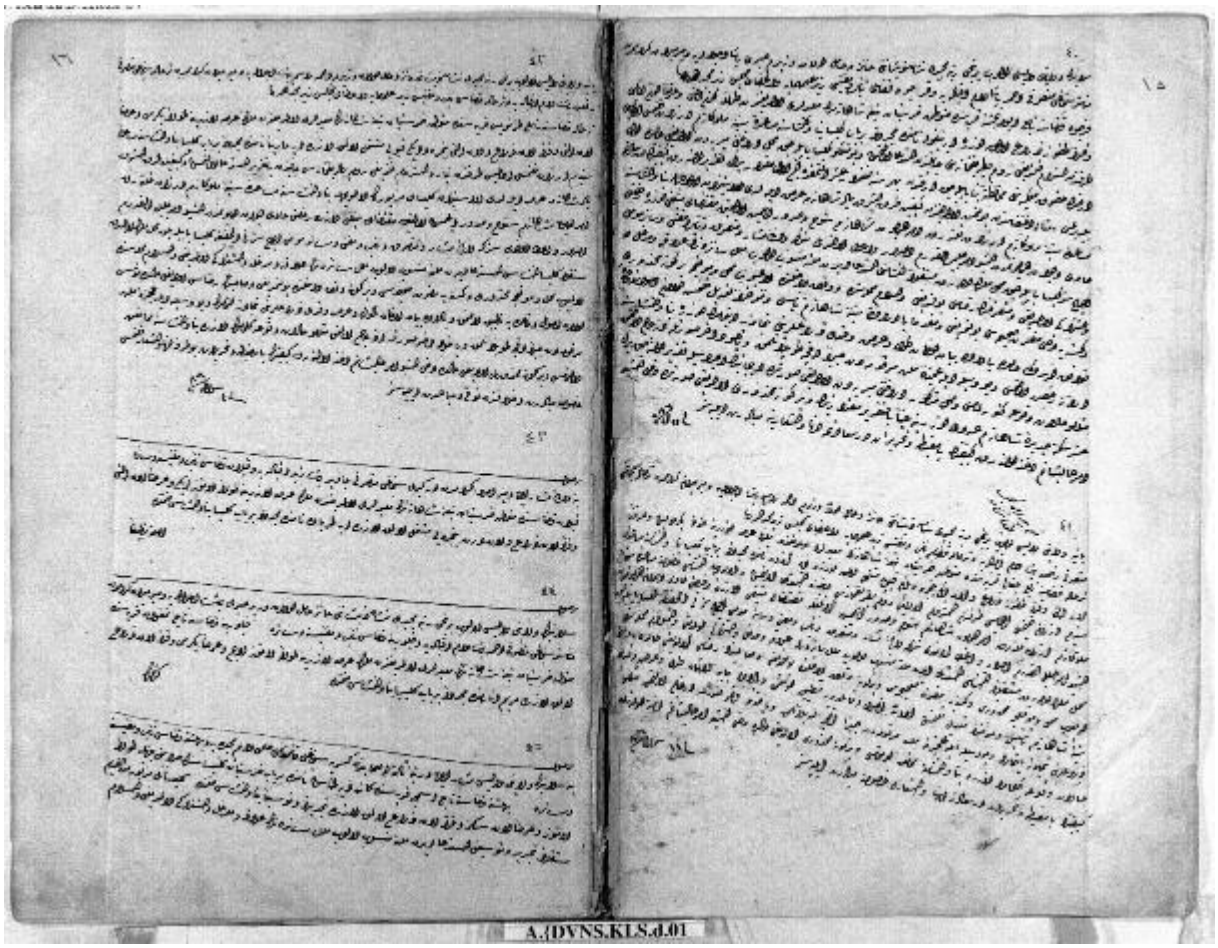


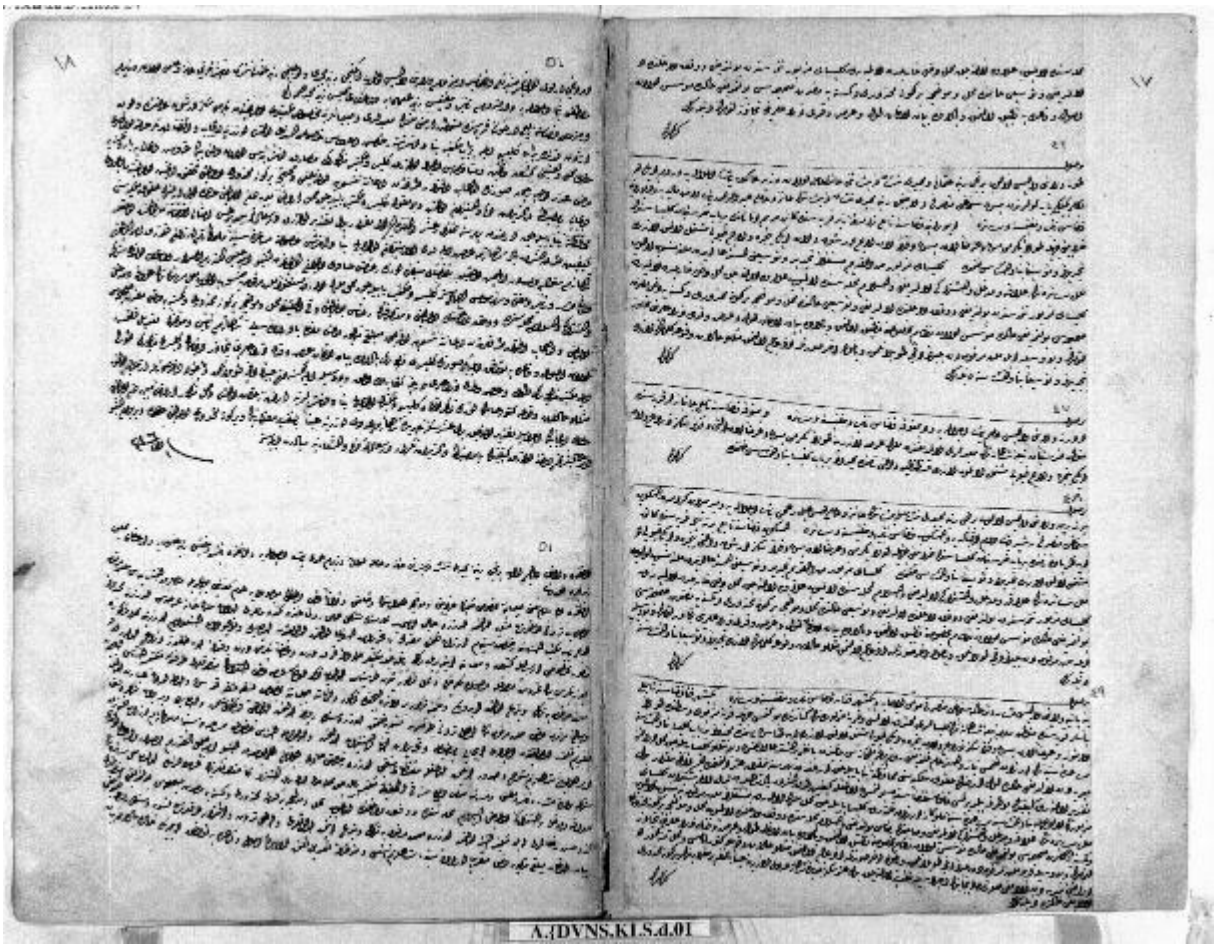

A.JDVNS.KLS.d.01

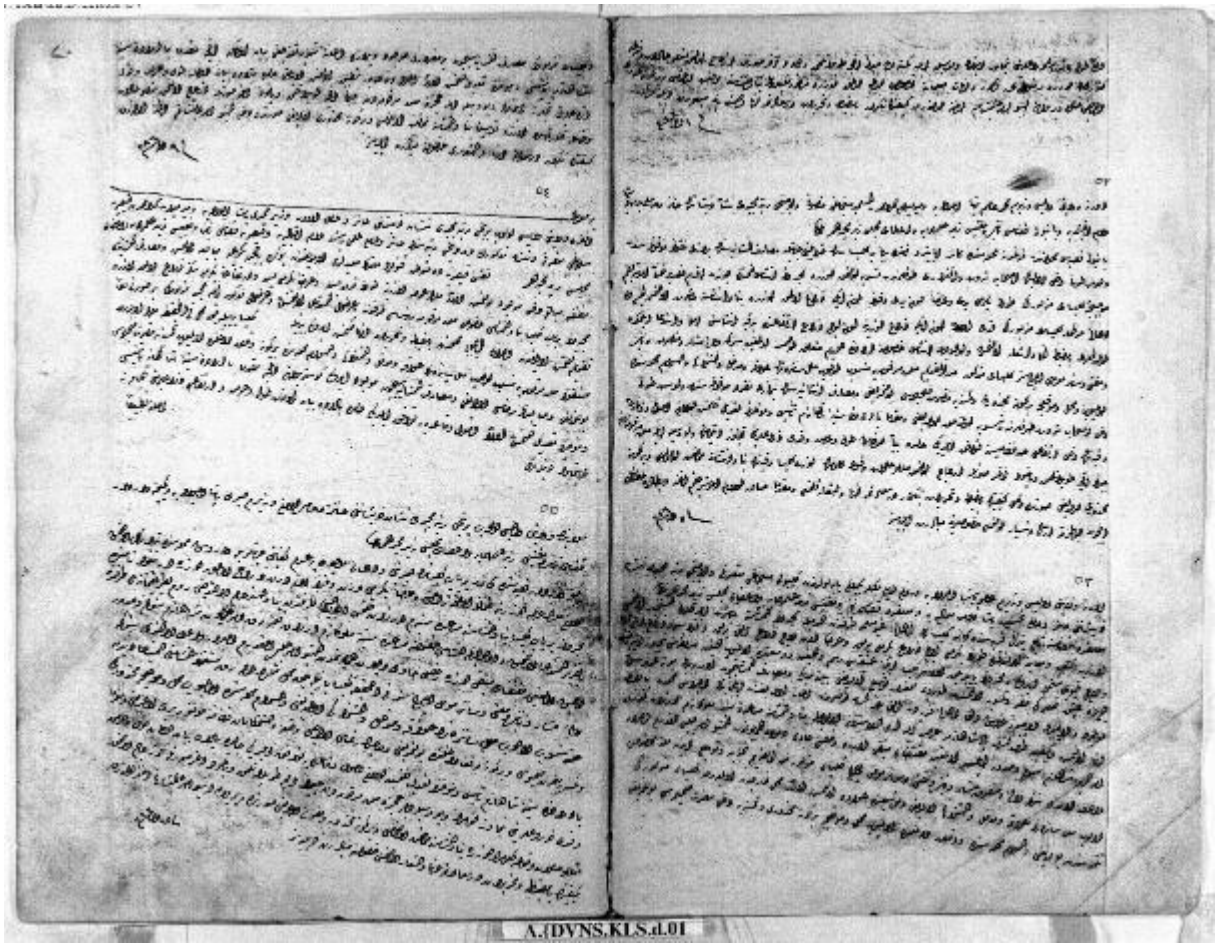

A.IDVNS.KLS.d.01

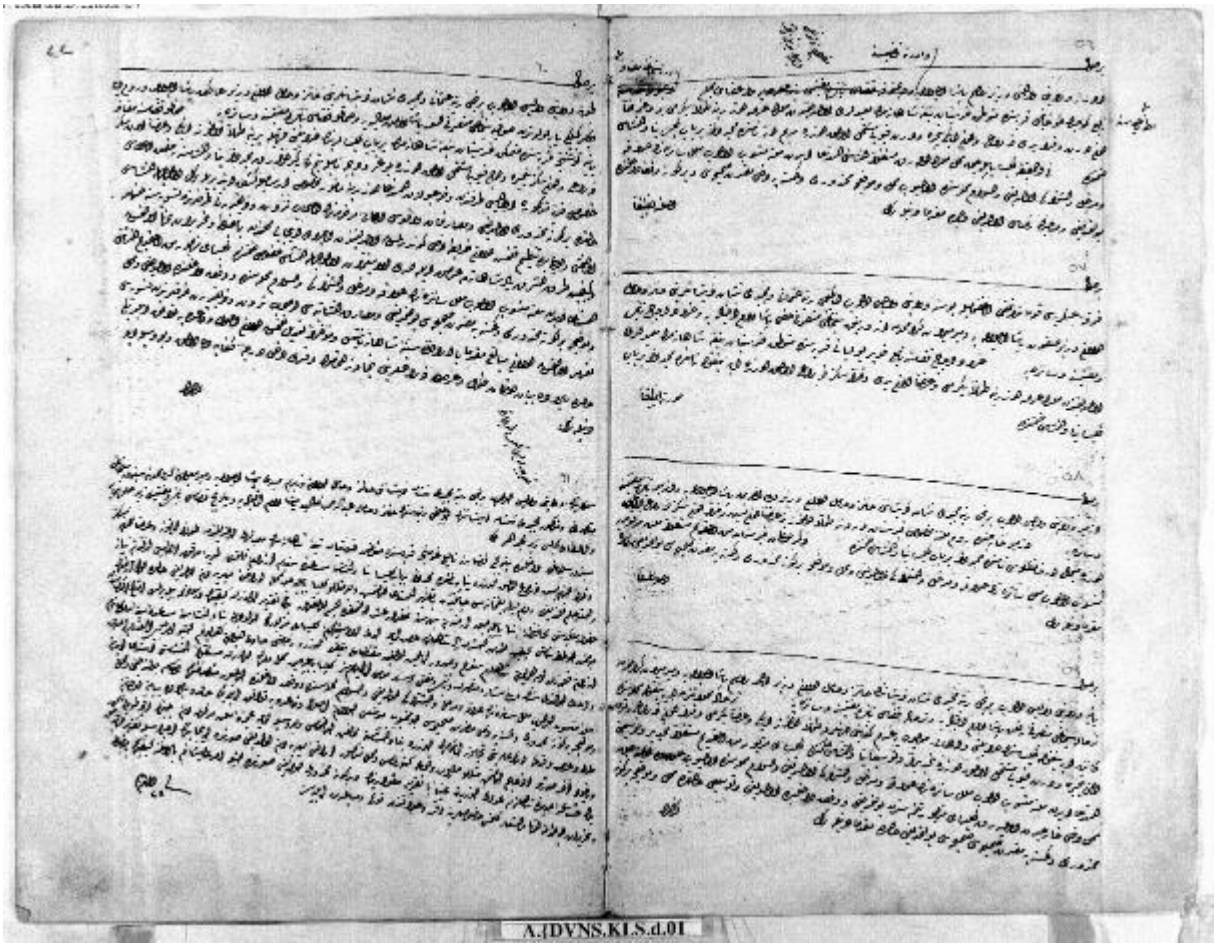

A.JDVNS.KLS.d.01

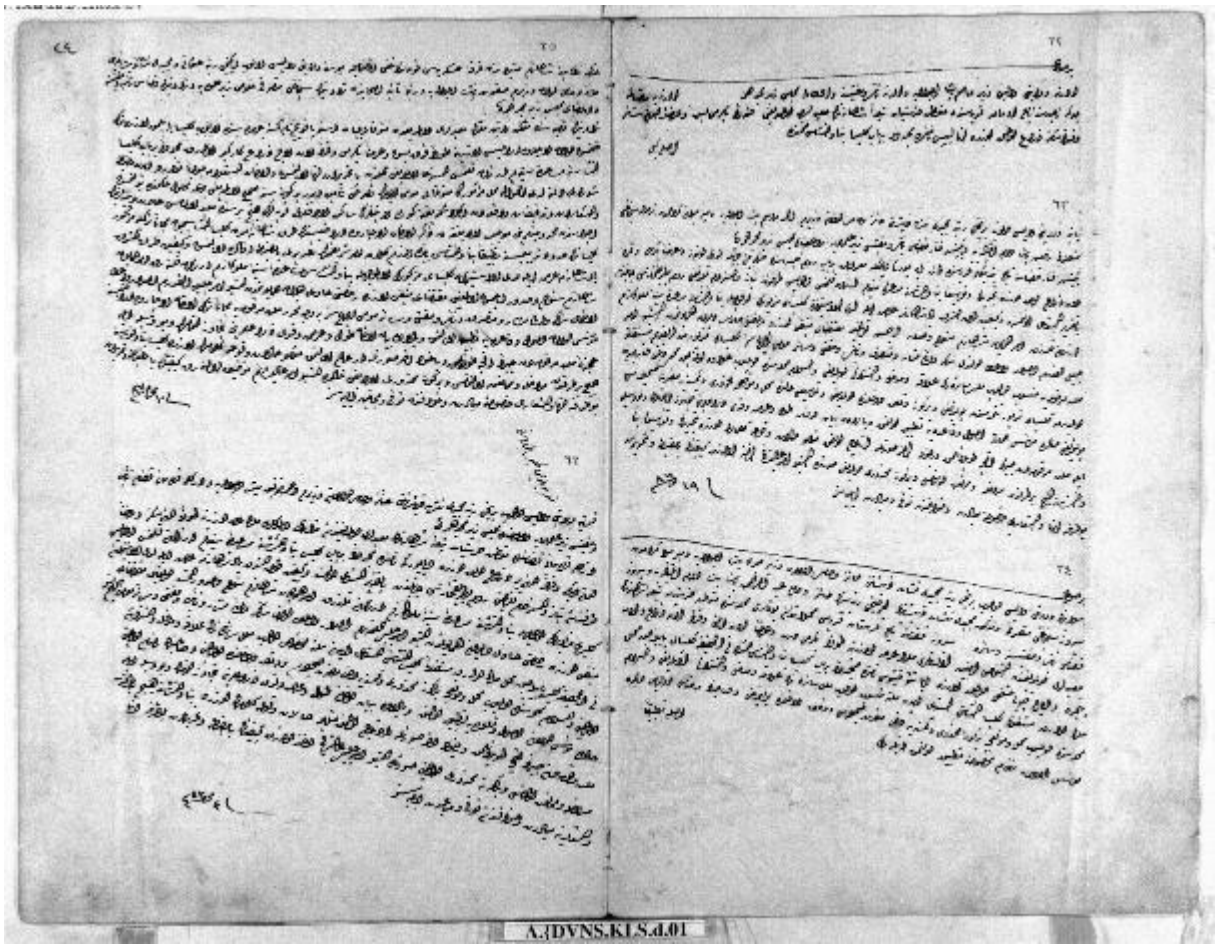

A.[DVNS,KLS,d.01

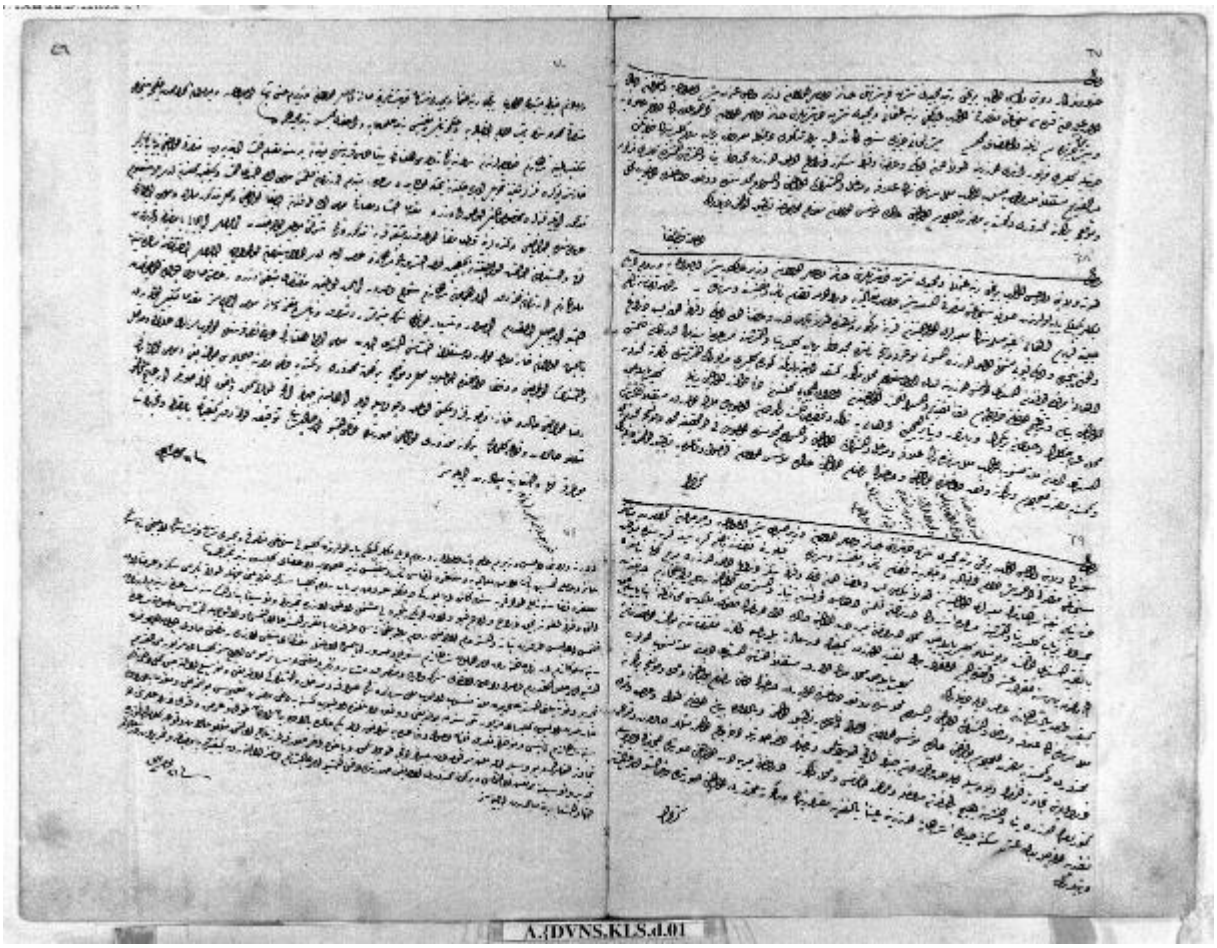


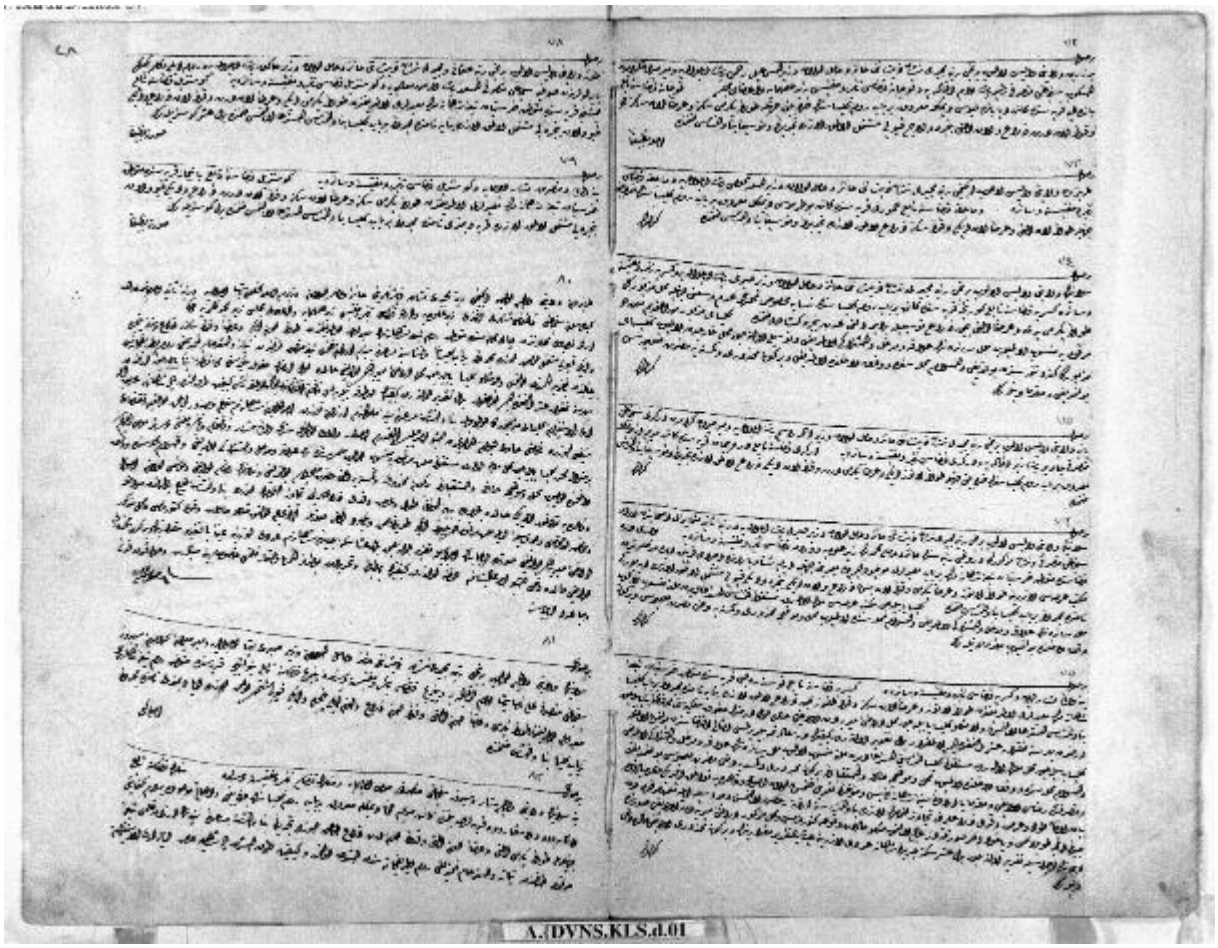

A.3.DVNS.K1.S.d.01

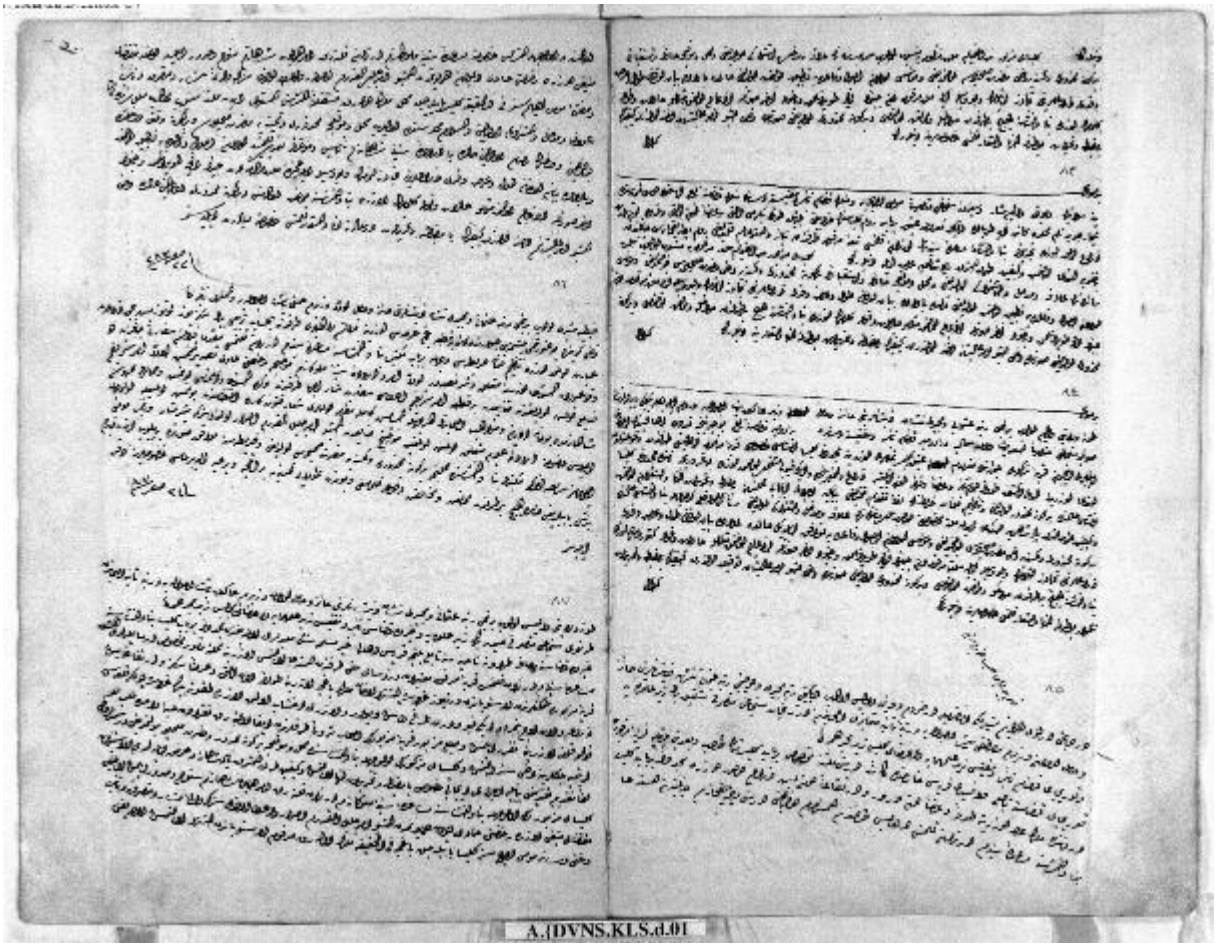

A.(DVNS.KLS.d.01

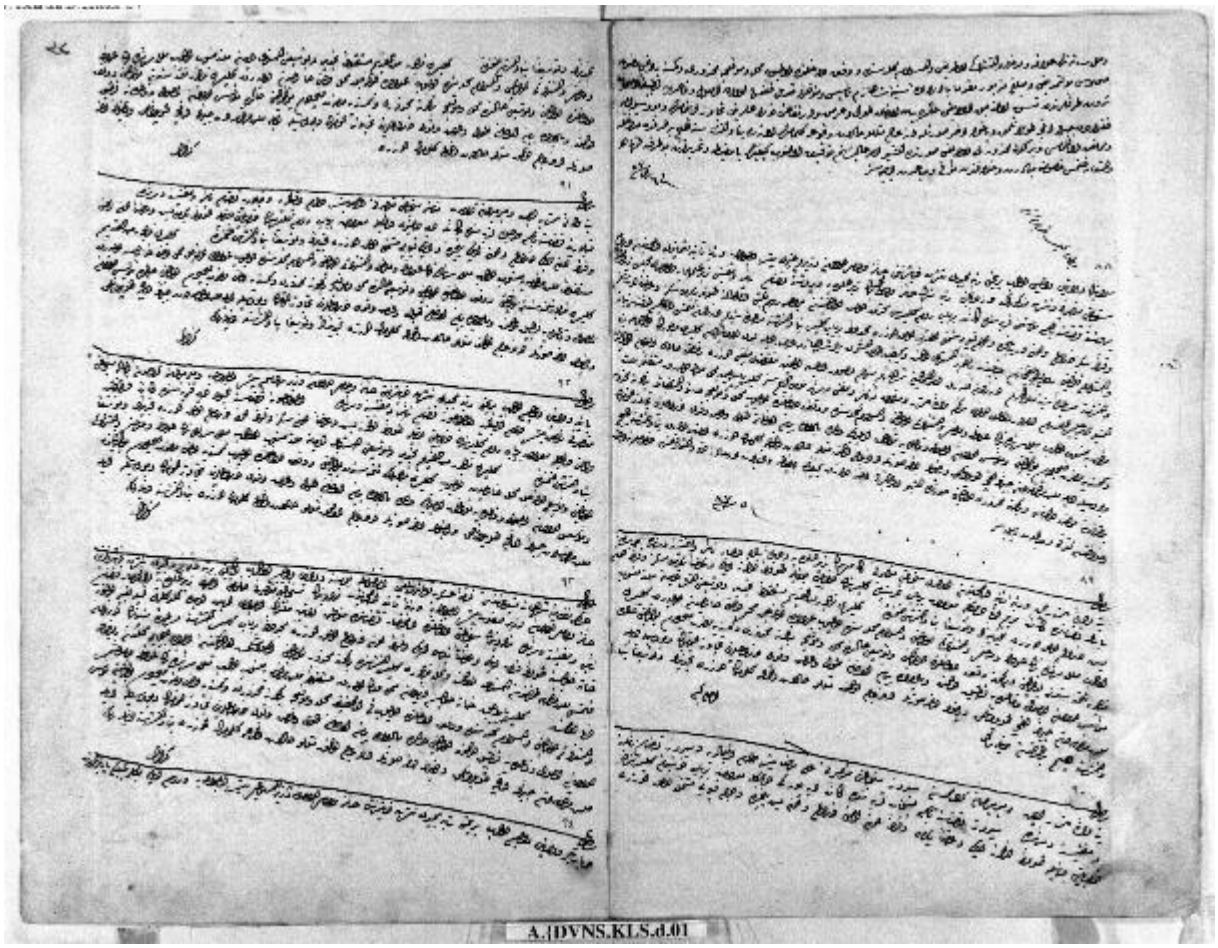

A.JDVNS.KLS.d.01

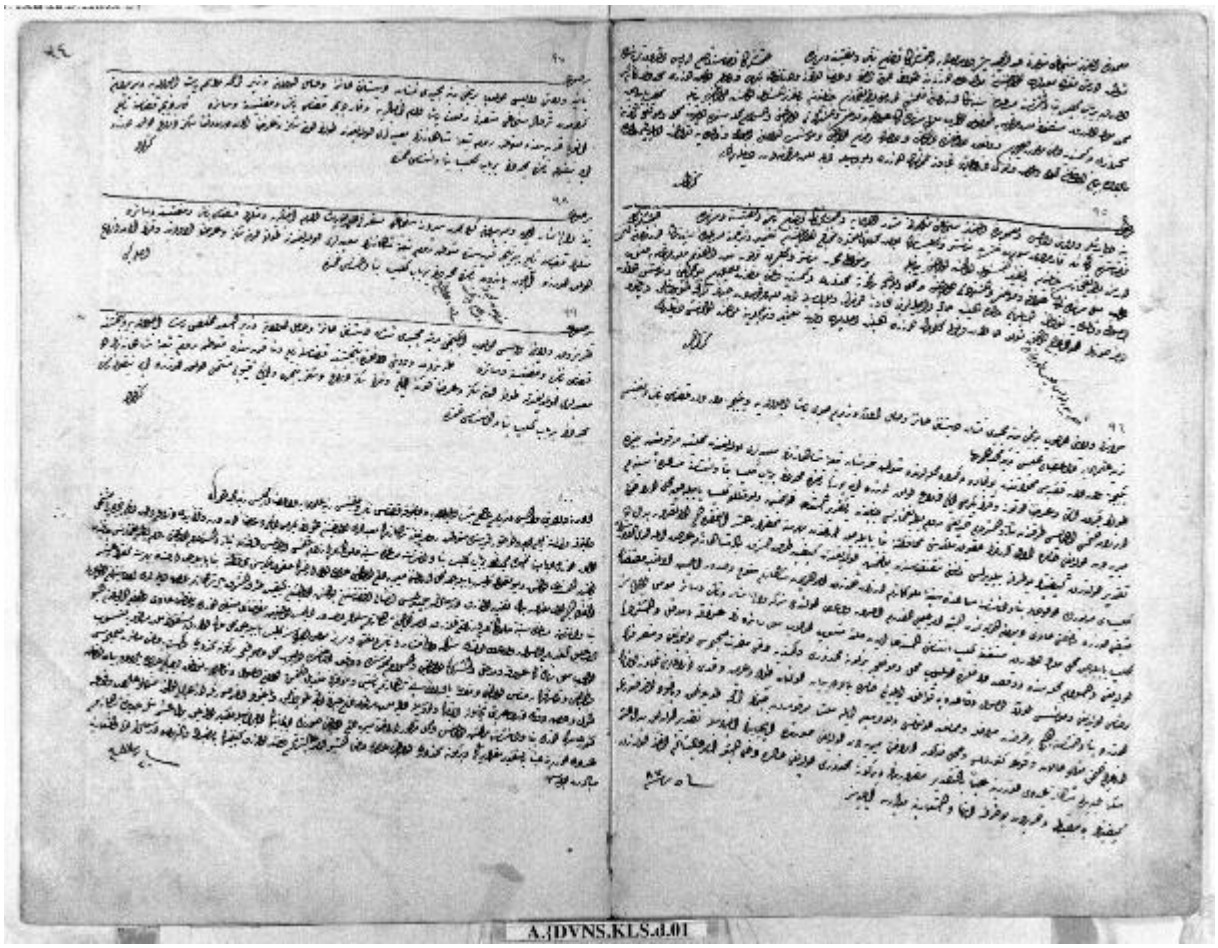

A.JDVNS.K1.S.d.01

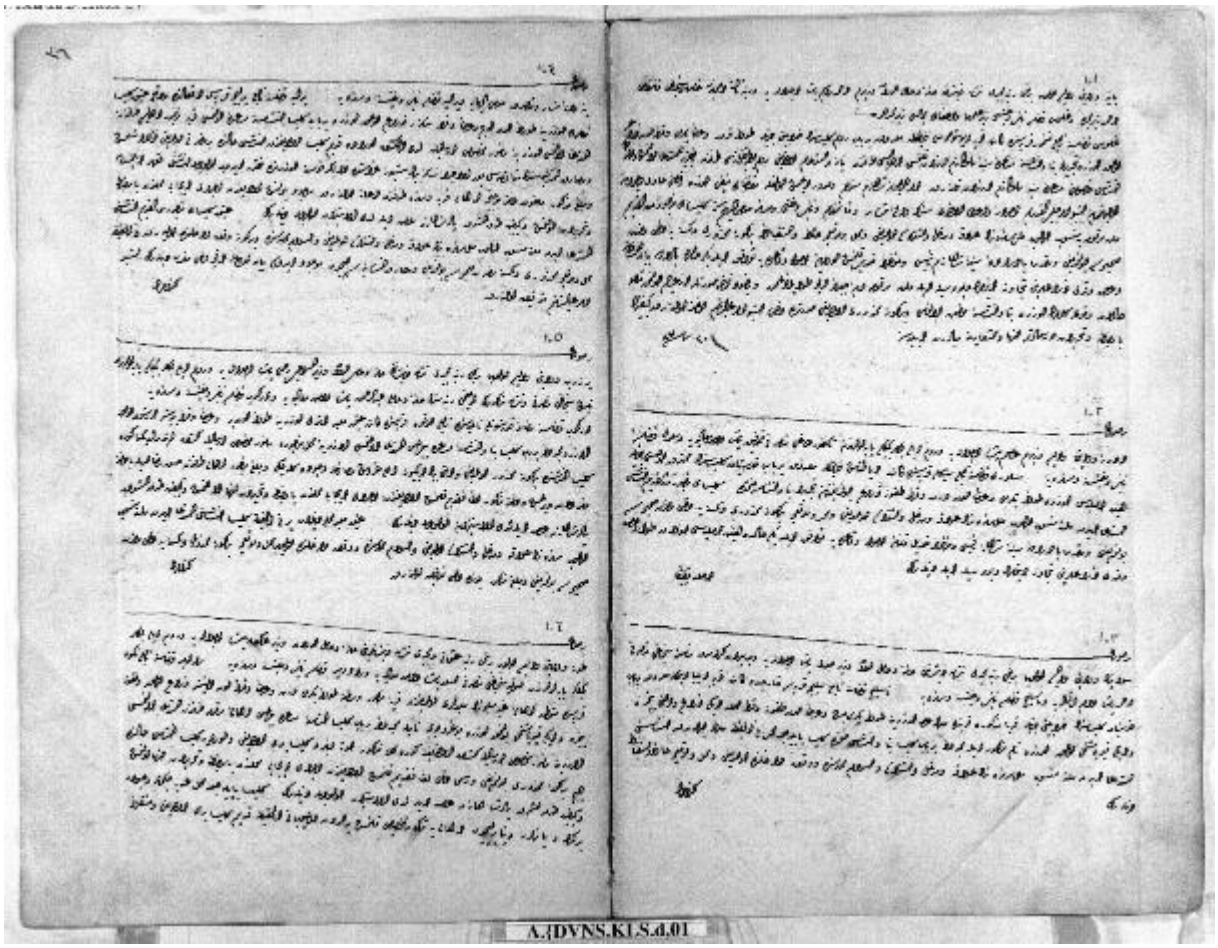


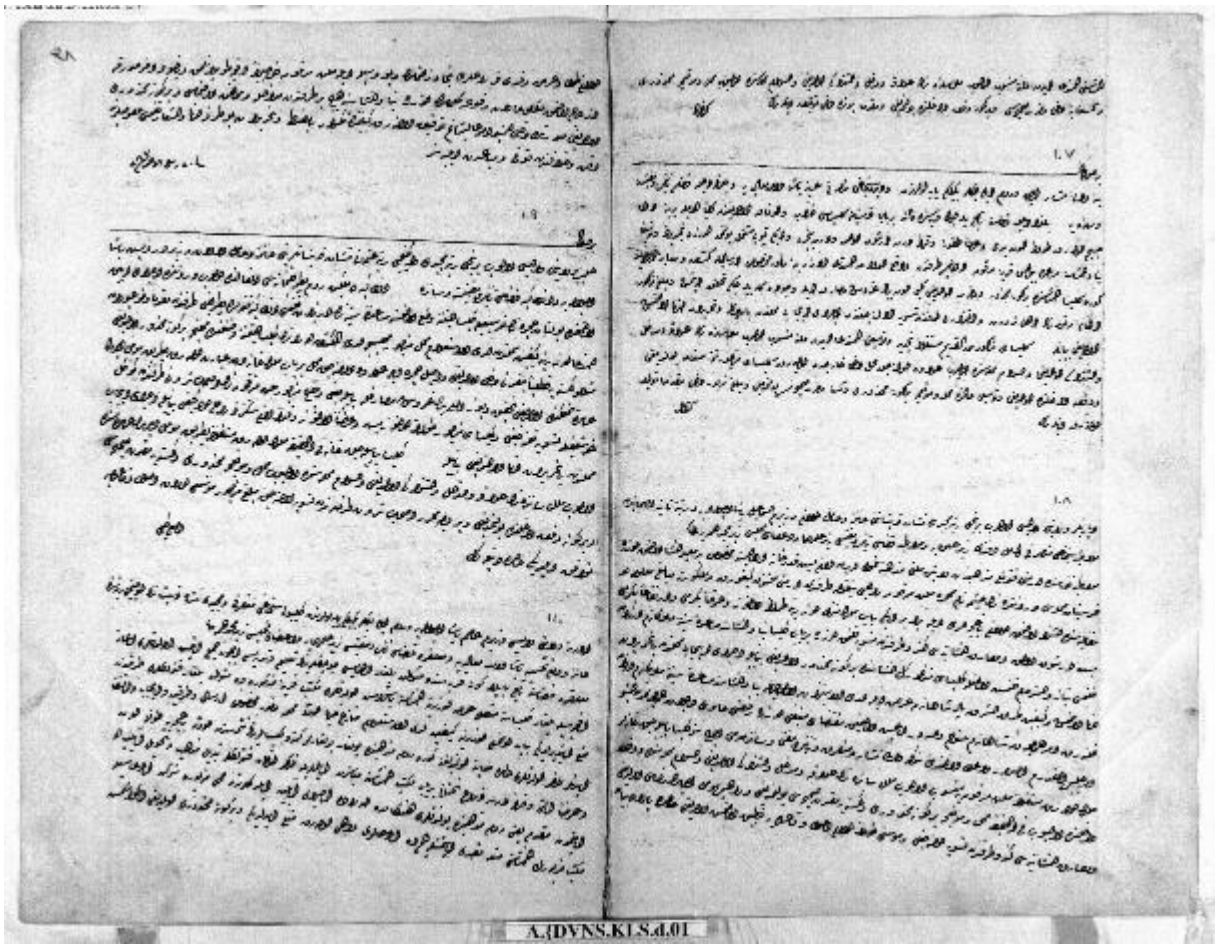


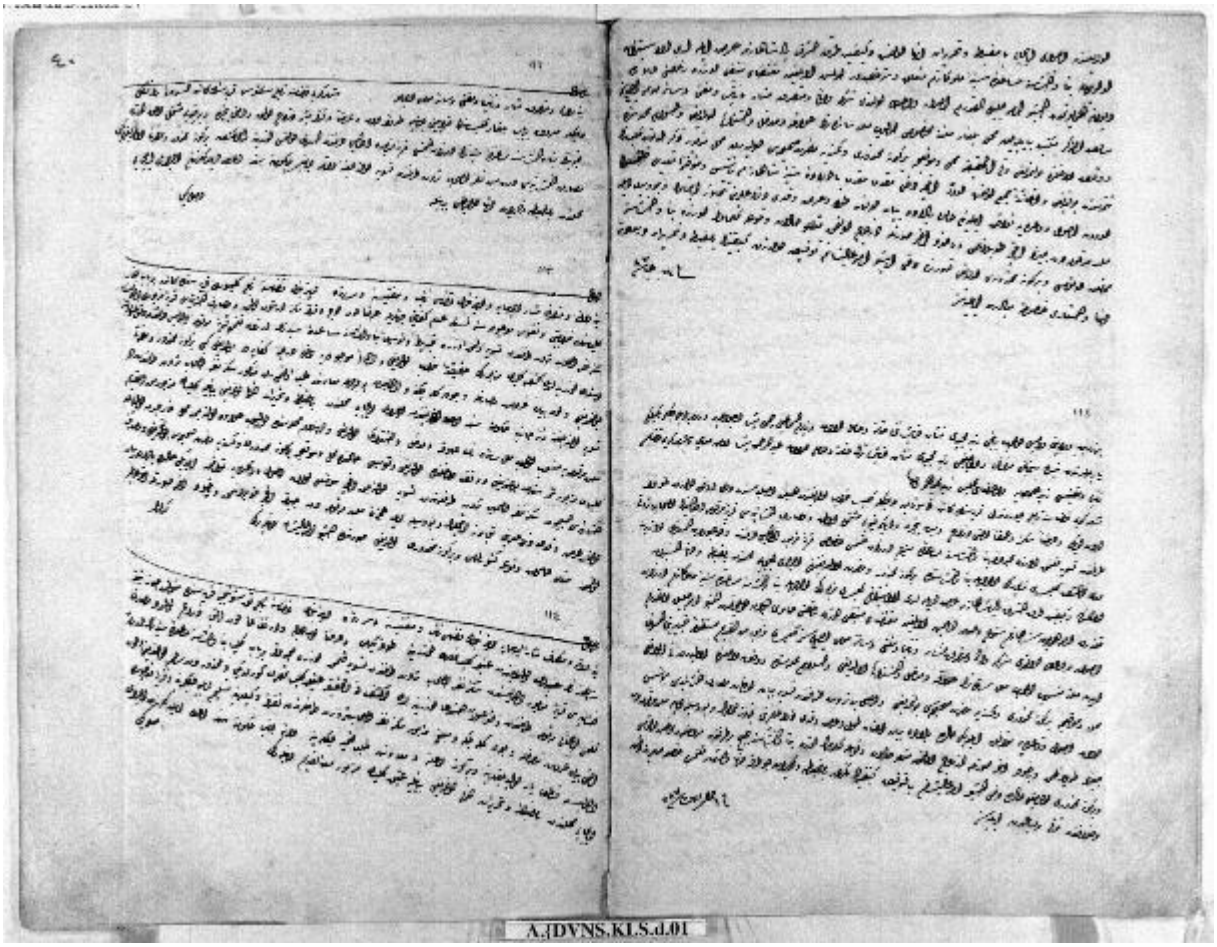

A.JDVNS.KLS.d.01

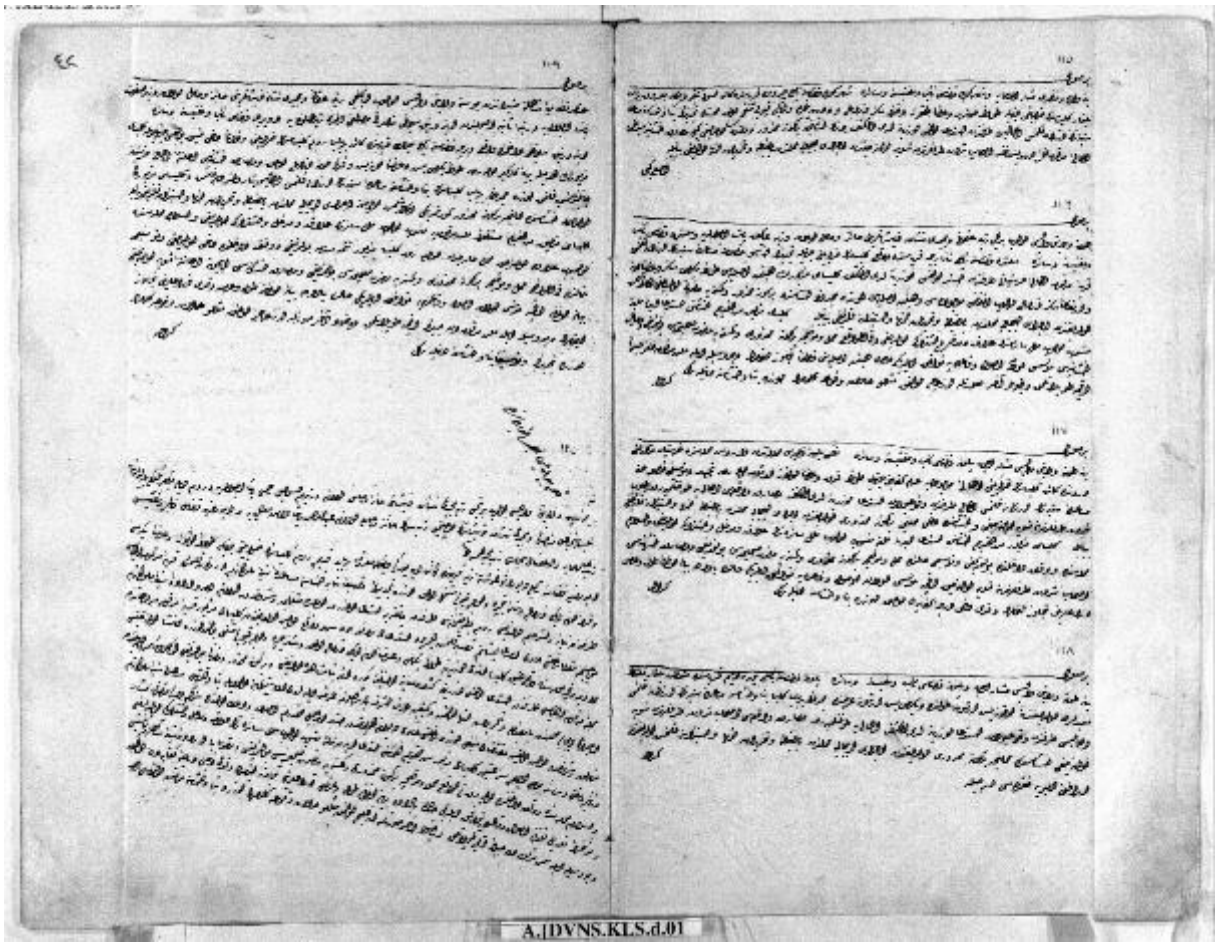

A.IDVNS.KLS.d.01

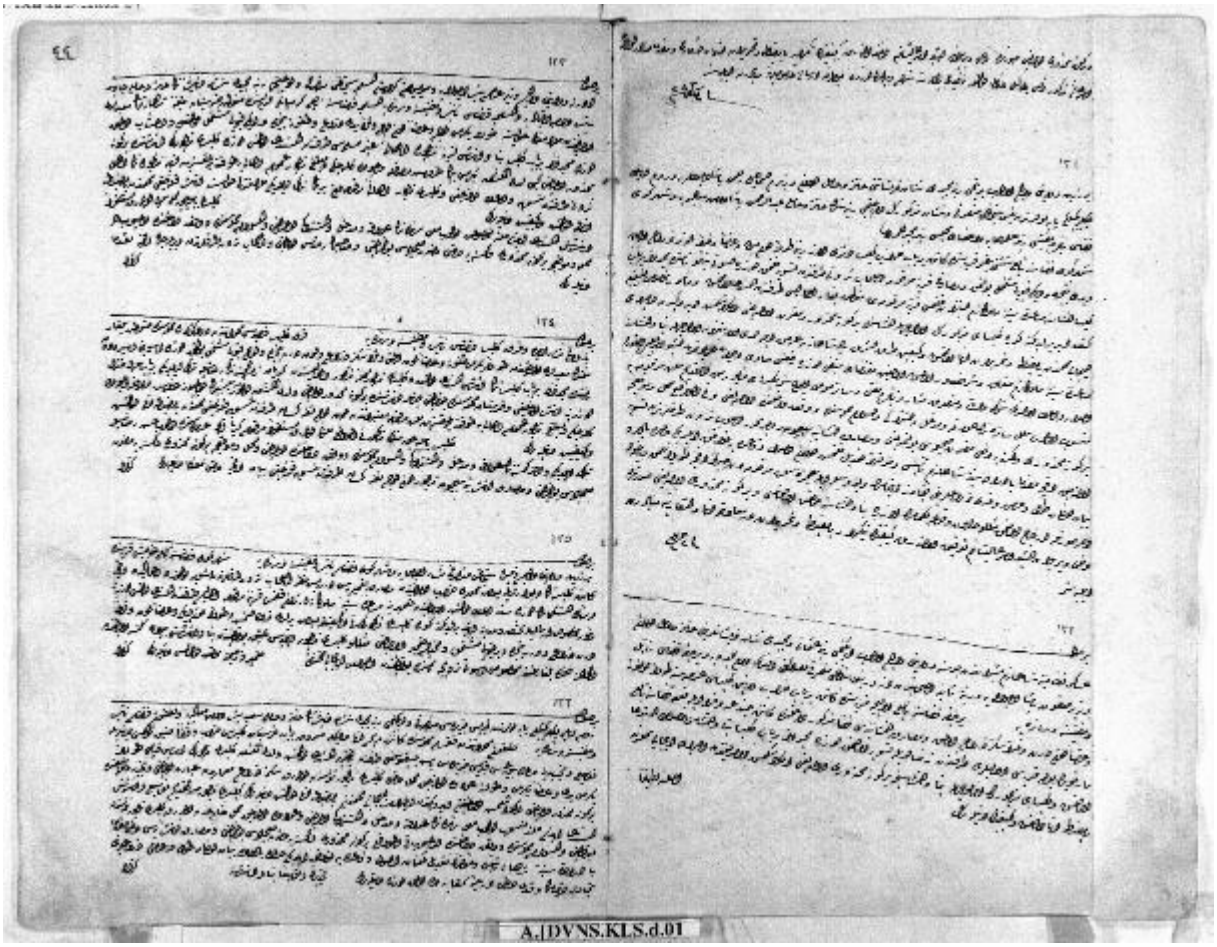

A.JDVNS.KLS.d.01



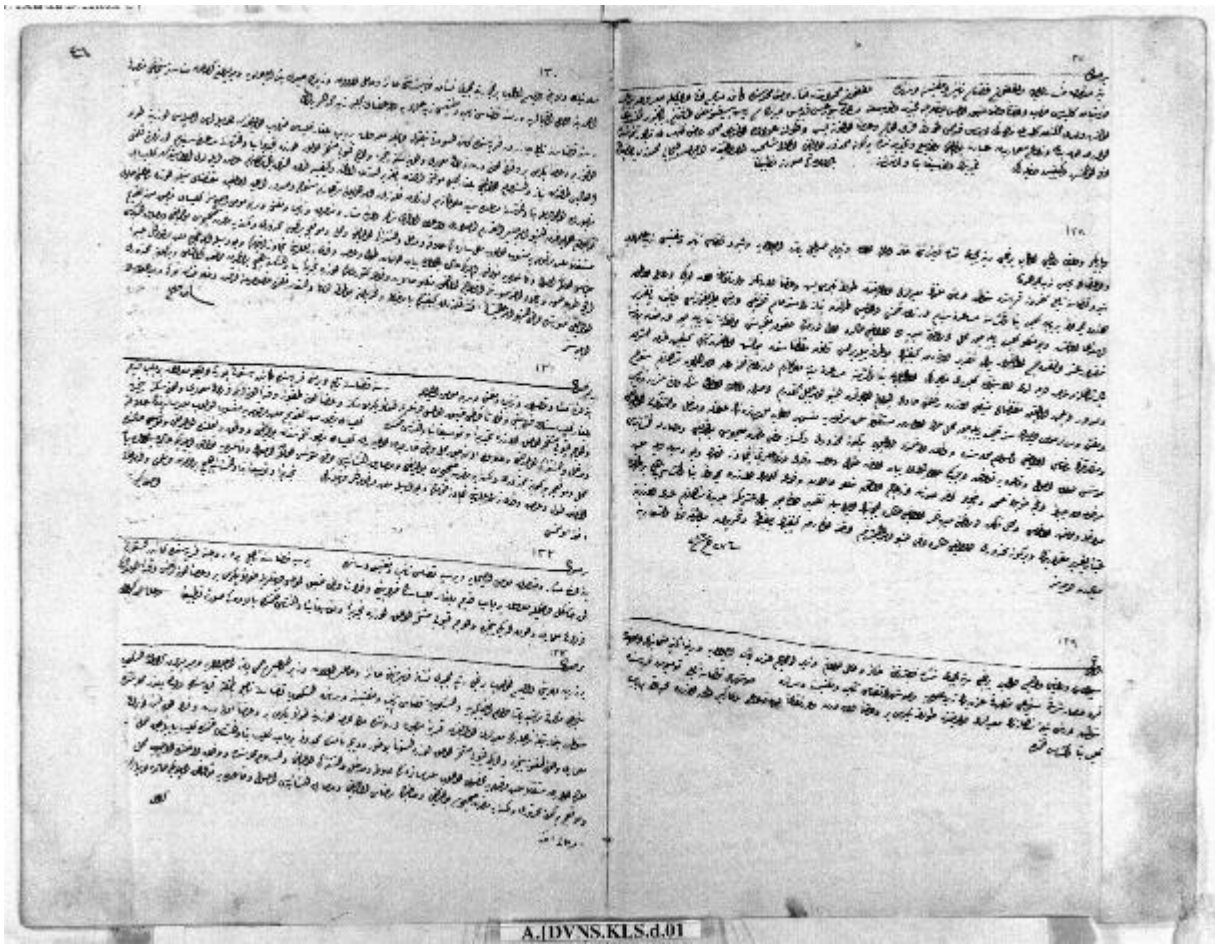


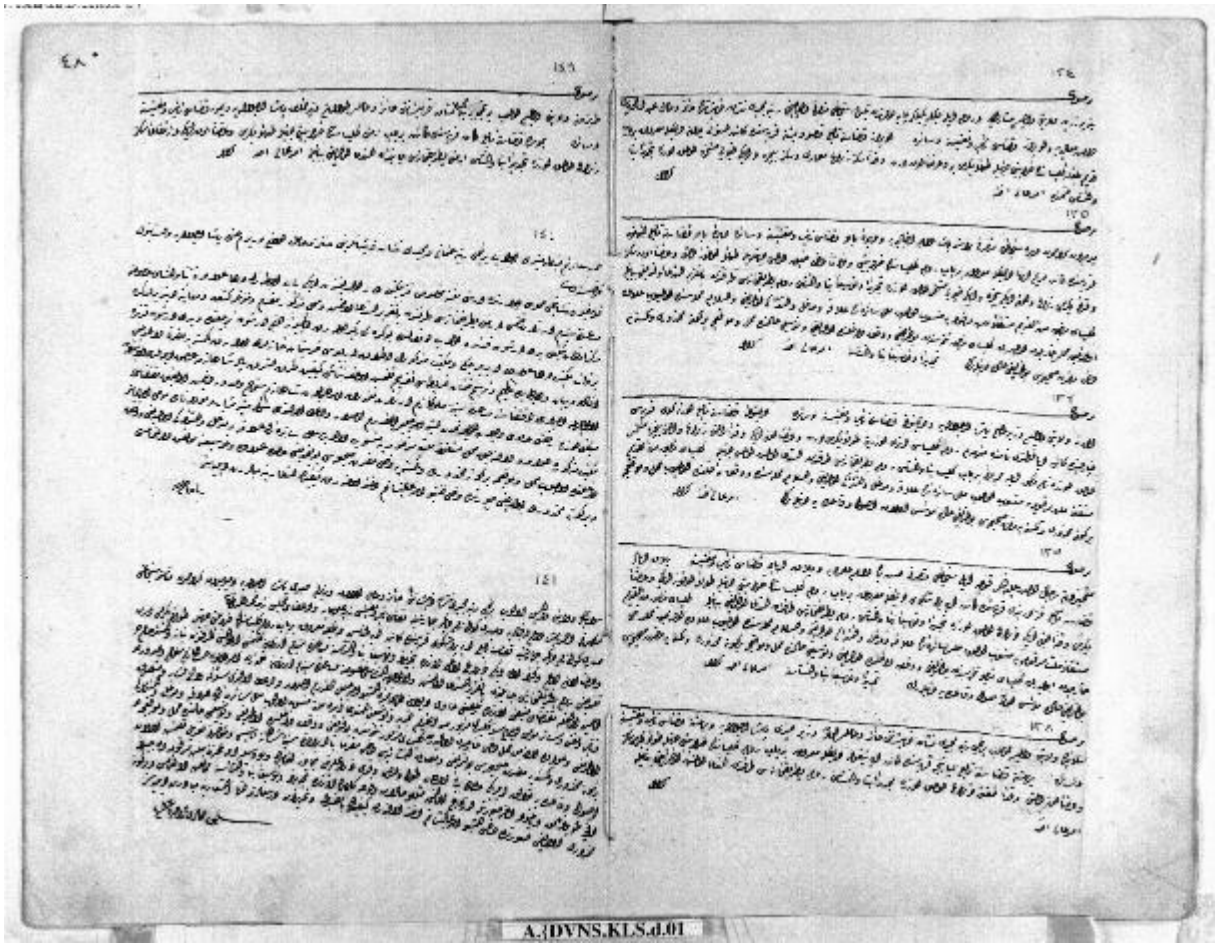

A.JDVNS.KLS.d.01

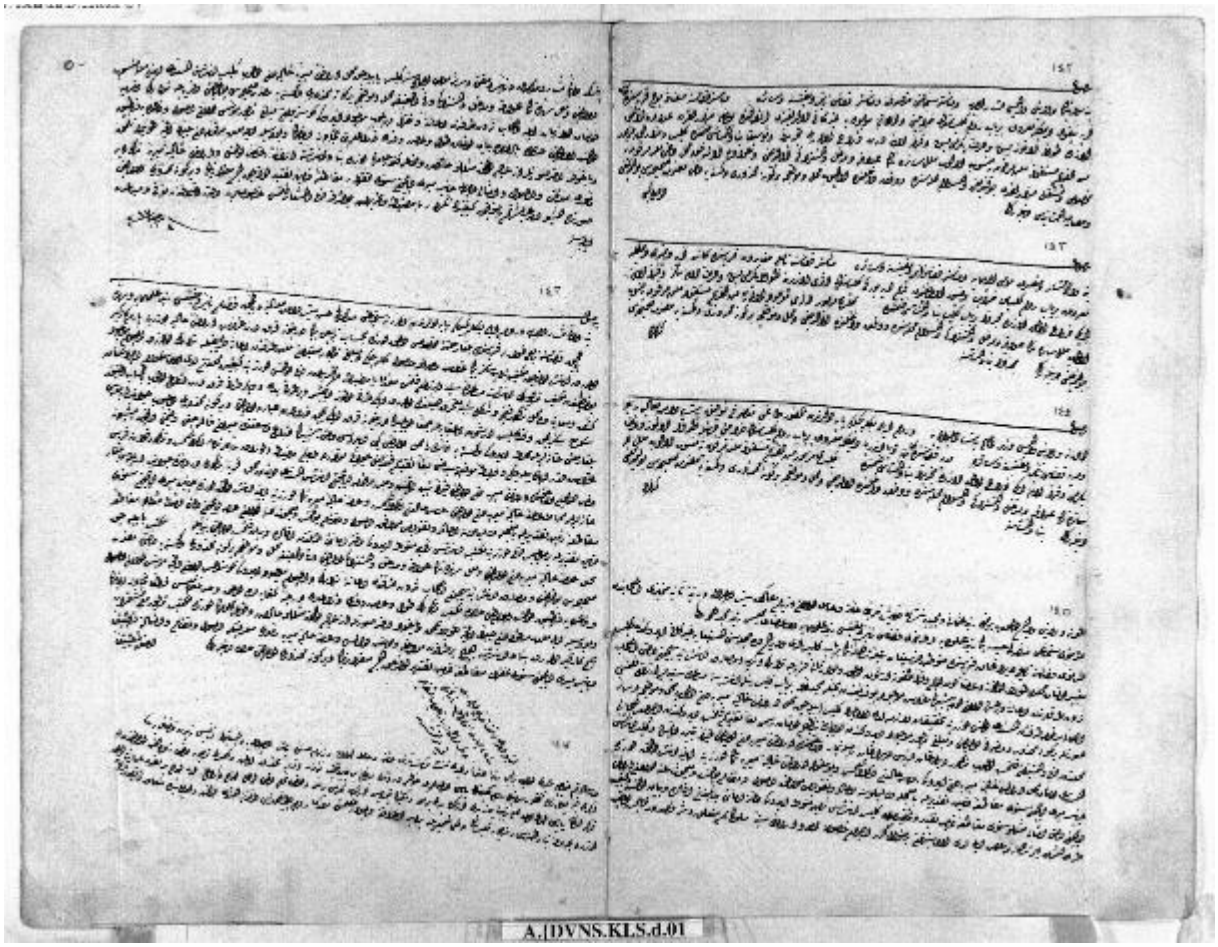

A.[DVNS.KLS.d.01

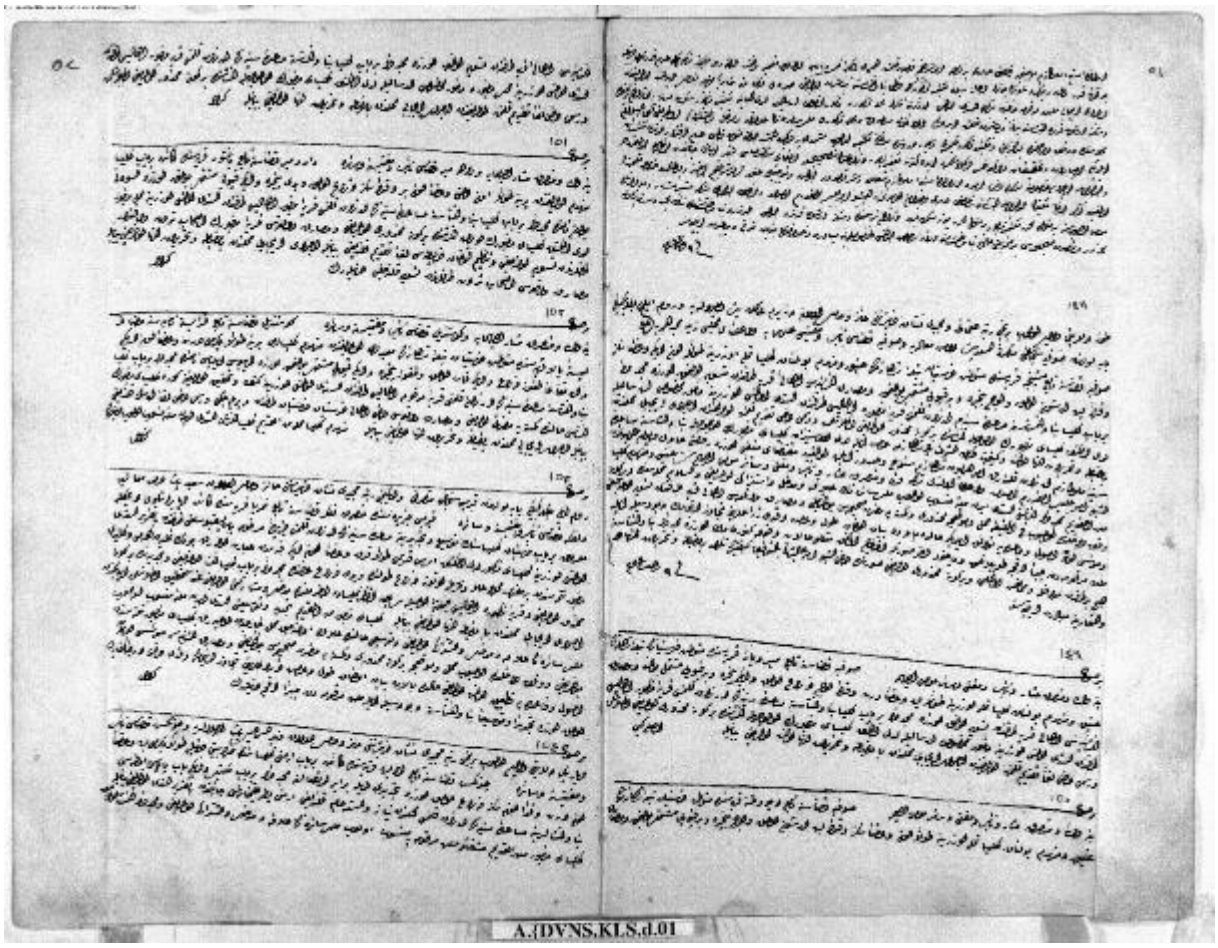


A.JDVNS.KLS.d.01

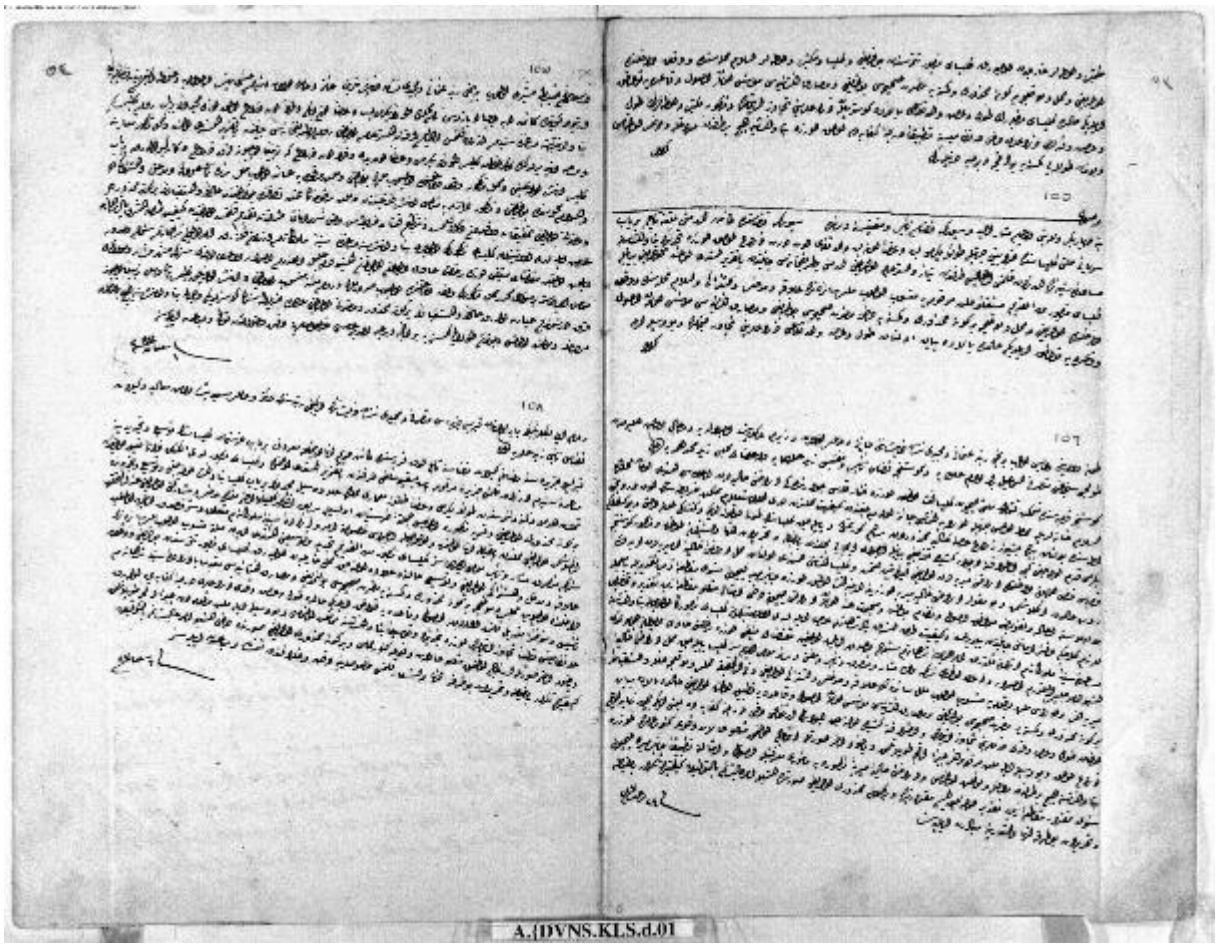

A.]DVNS.KLS.d.01

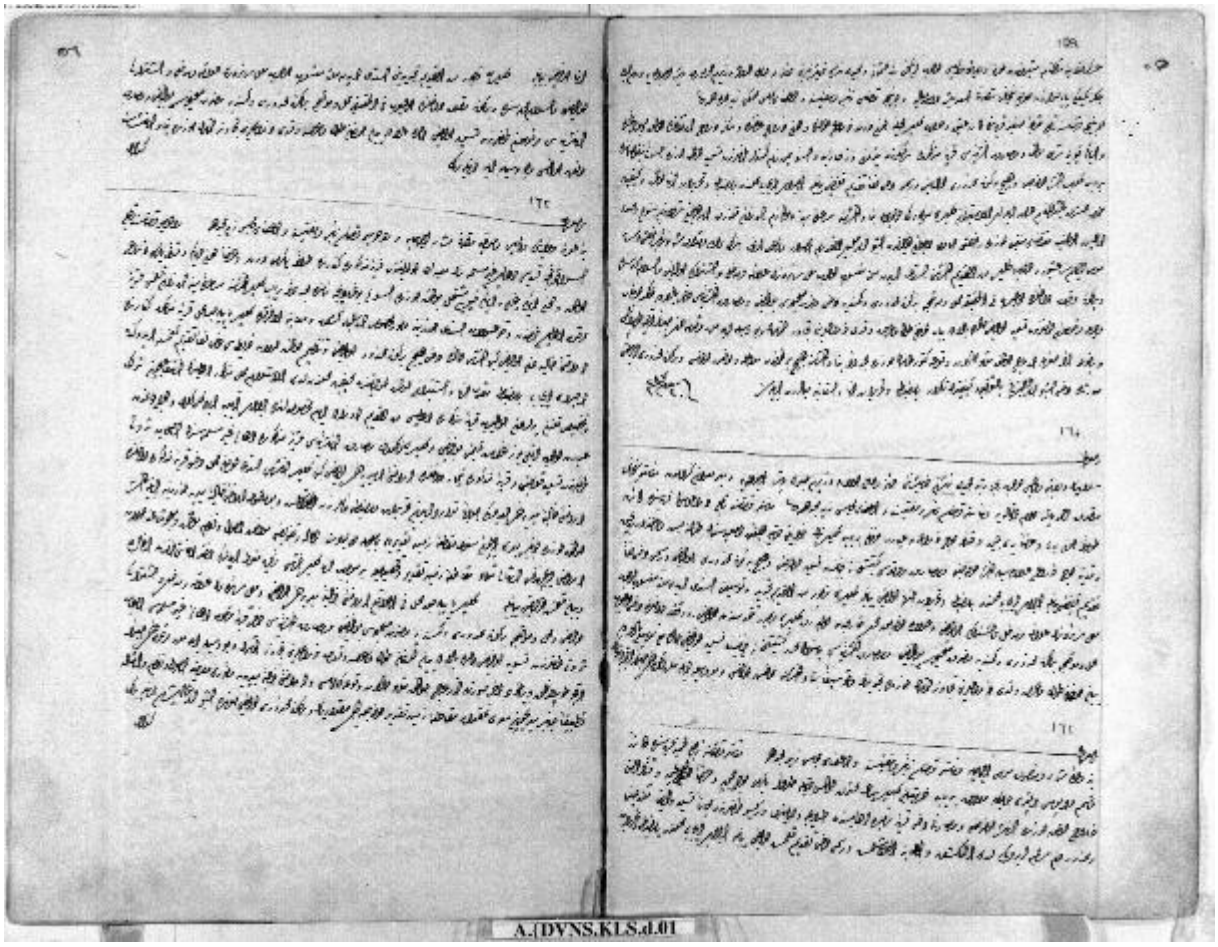

A.JDVNS.KLS.d.01

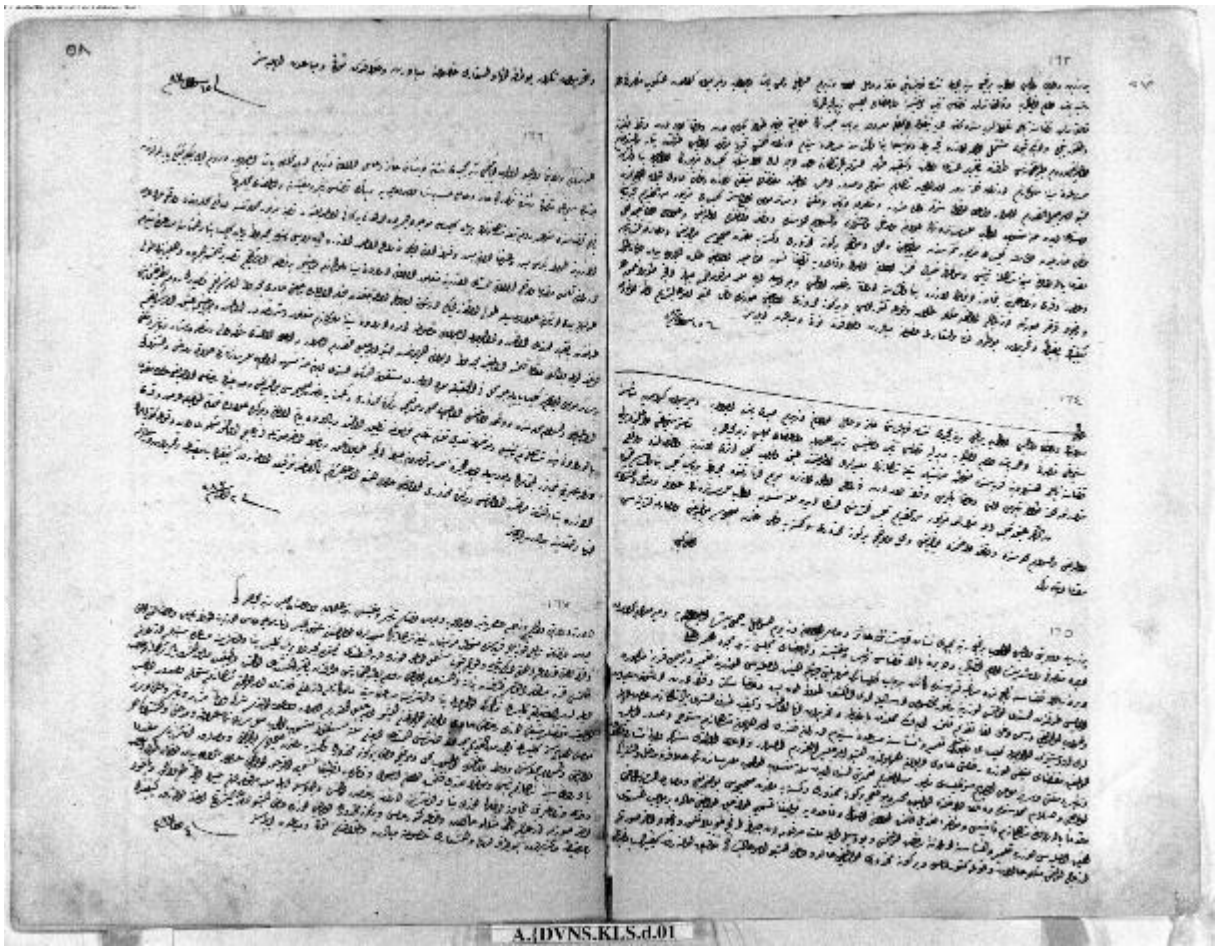

A.[DVNS.KLS.d.01

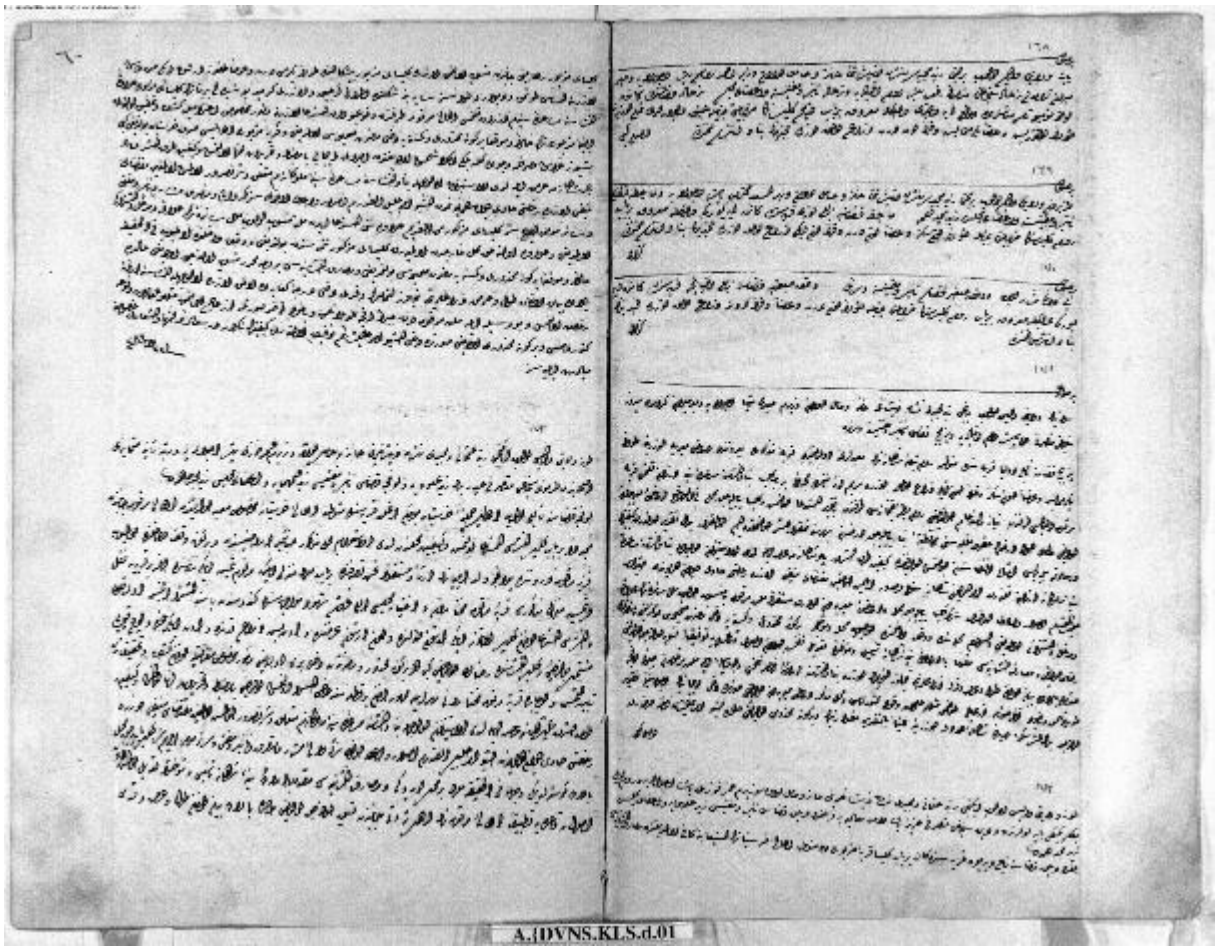


A.{DVNS.KLS.d.01

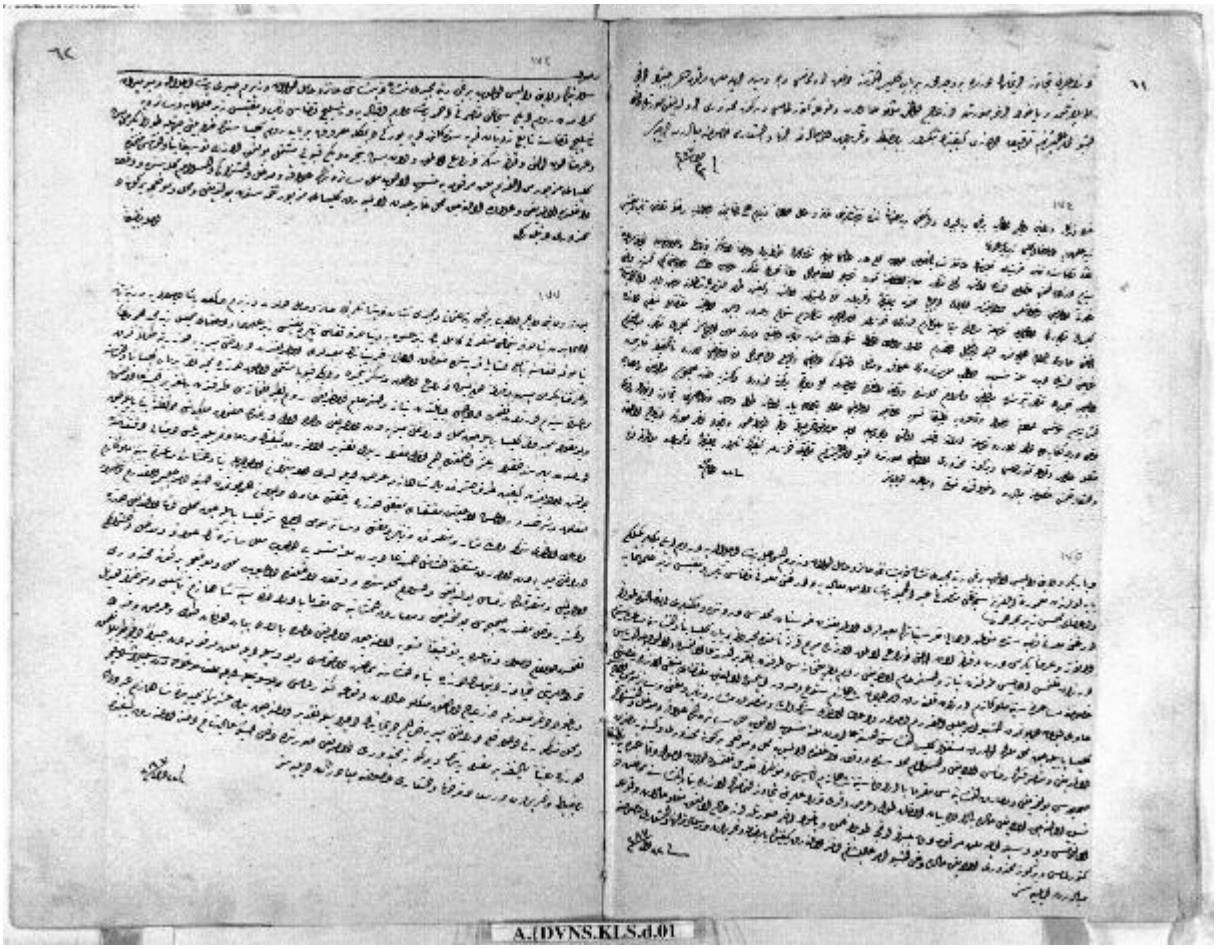

A.IDVNS.KLS.d.01

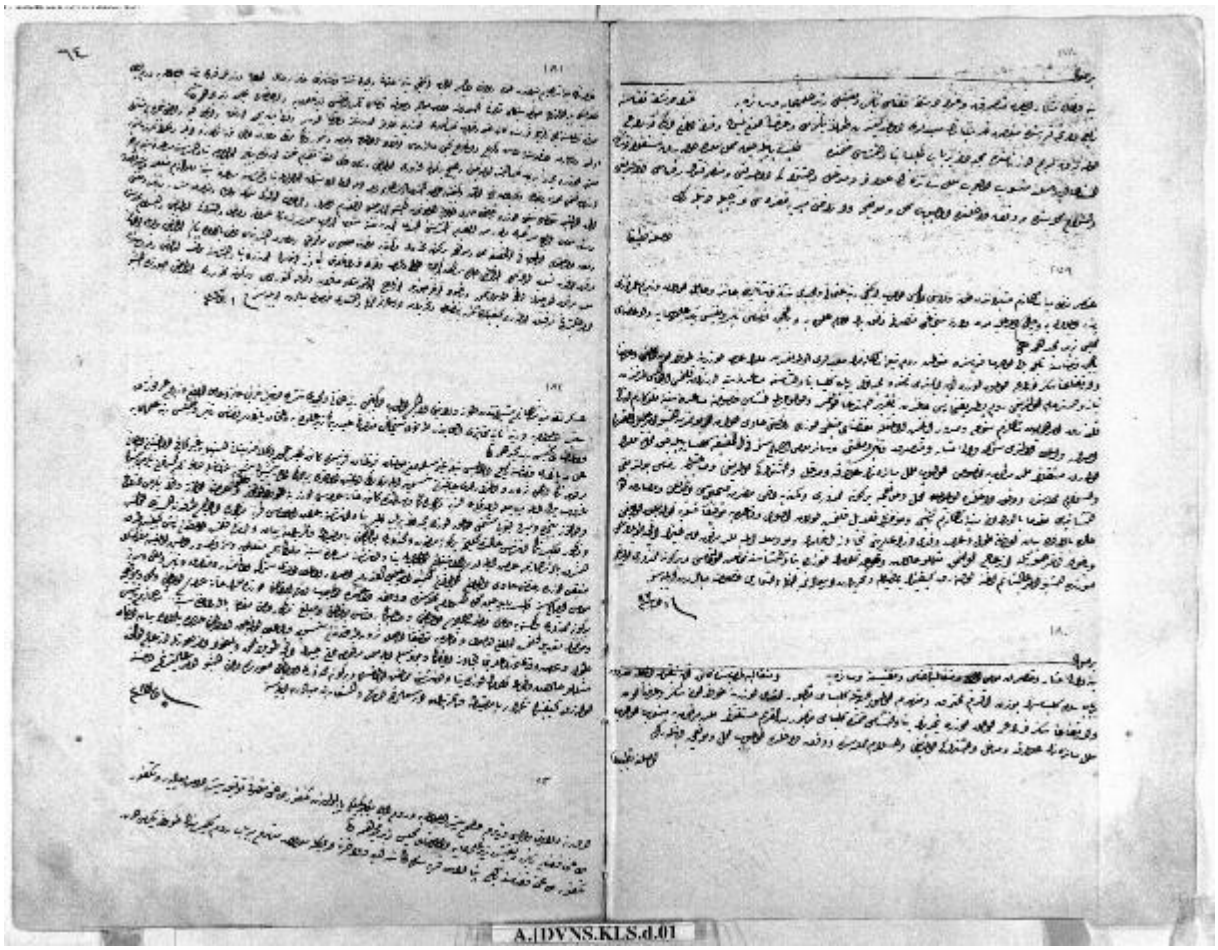


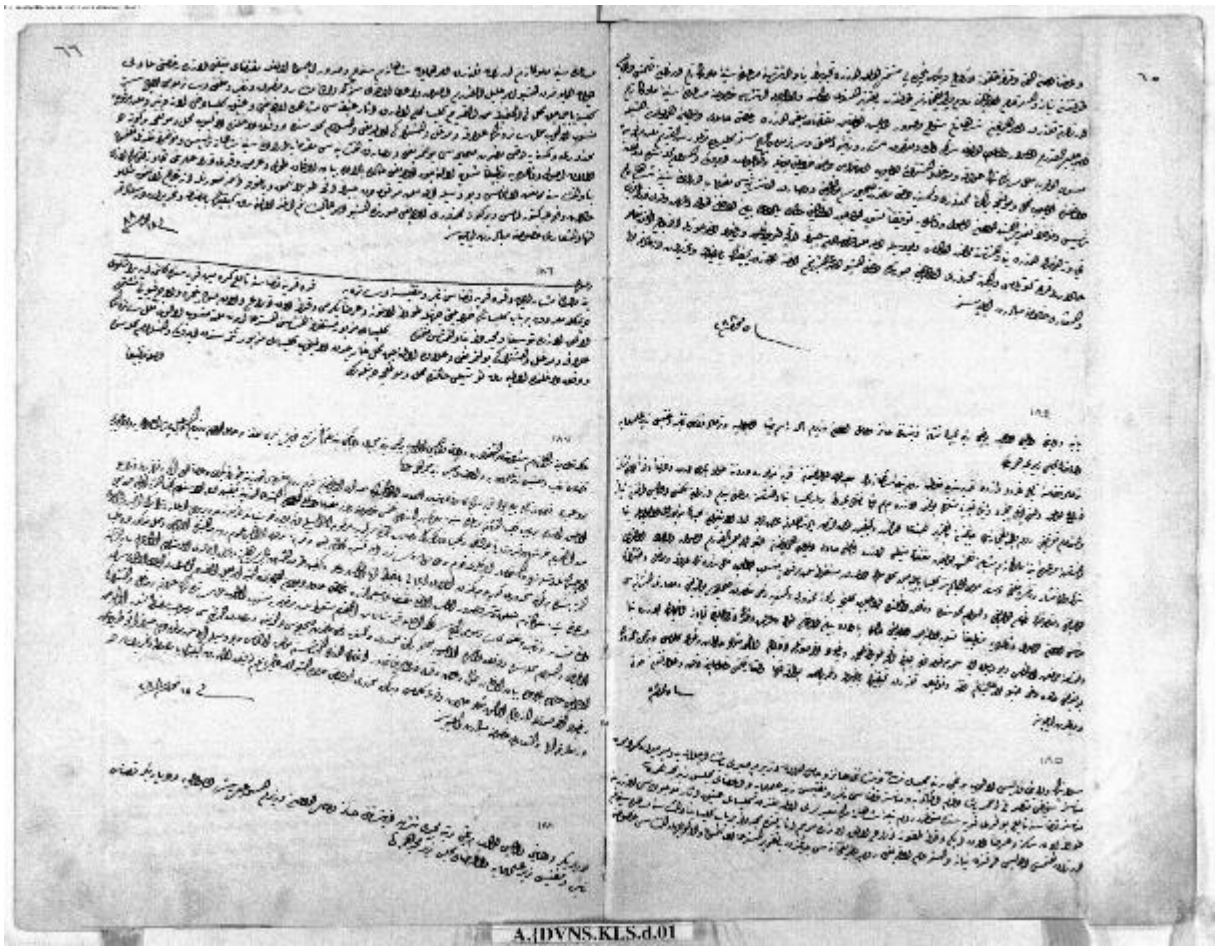

A.(DVNS.KLS.d.01

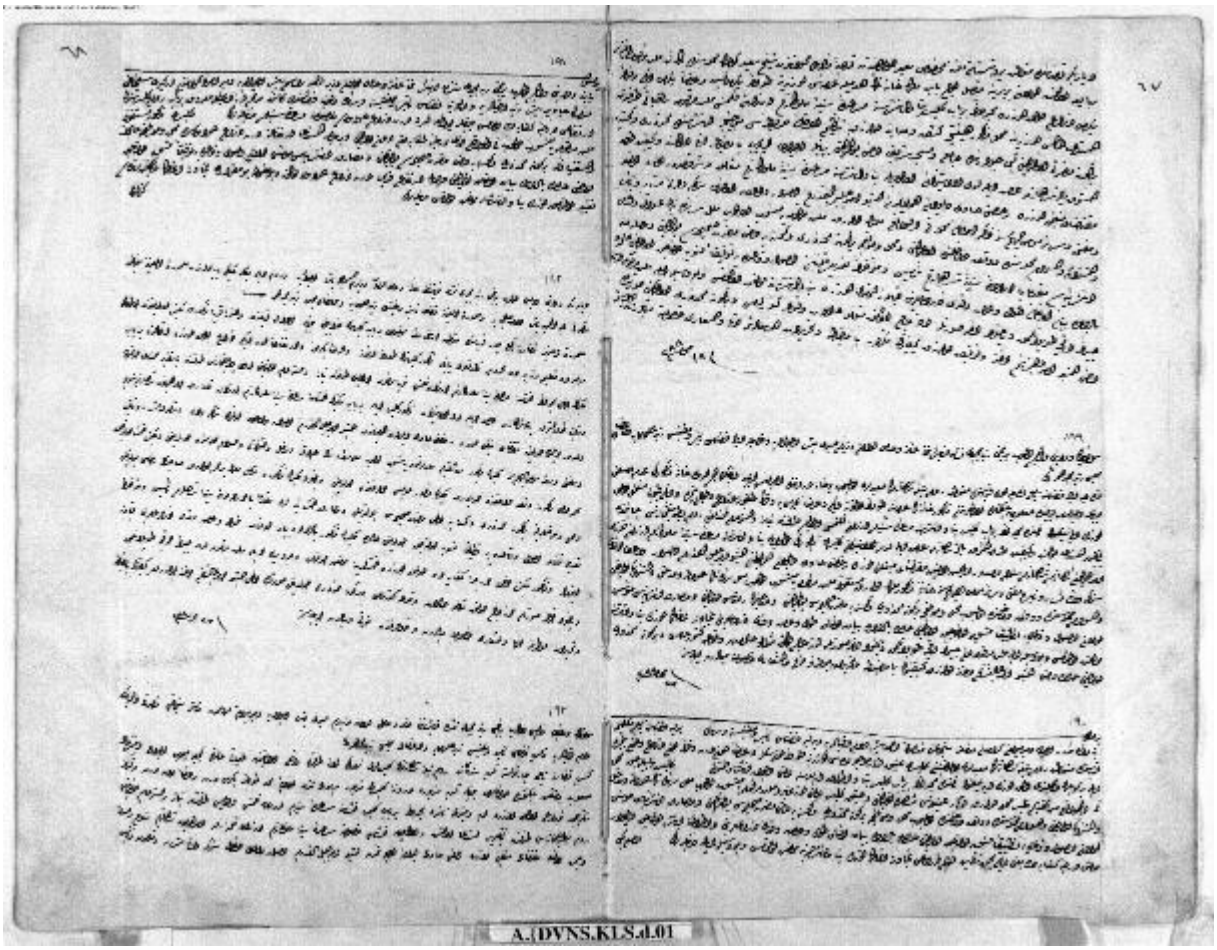


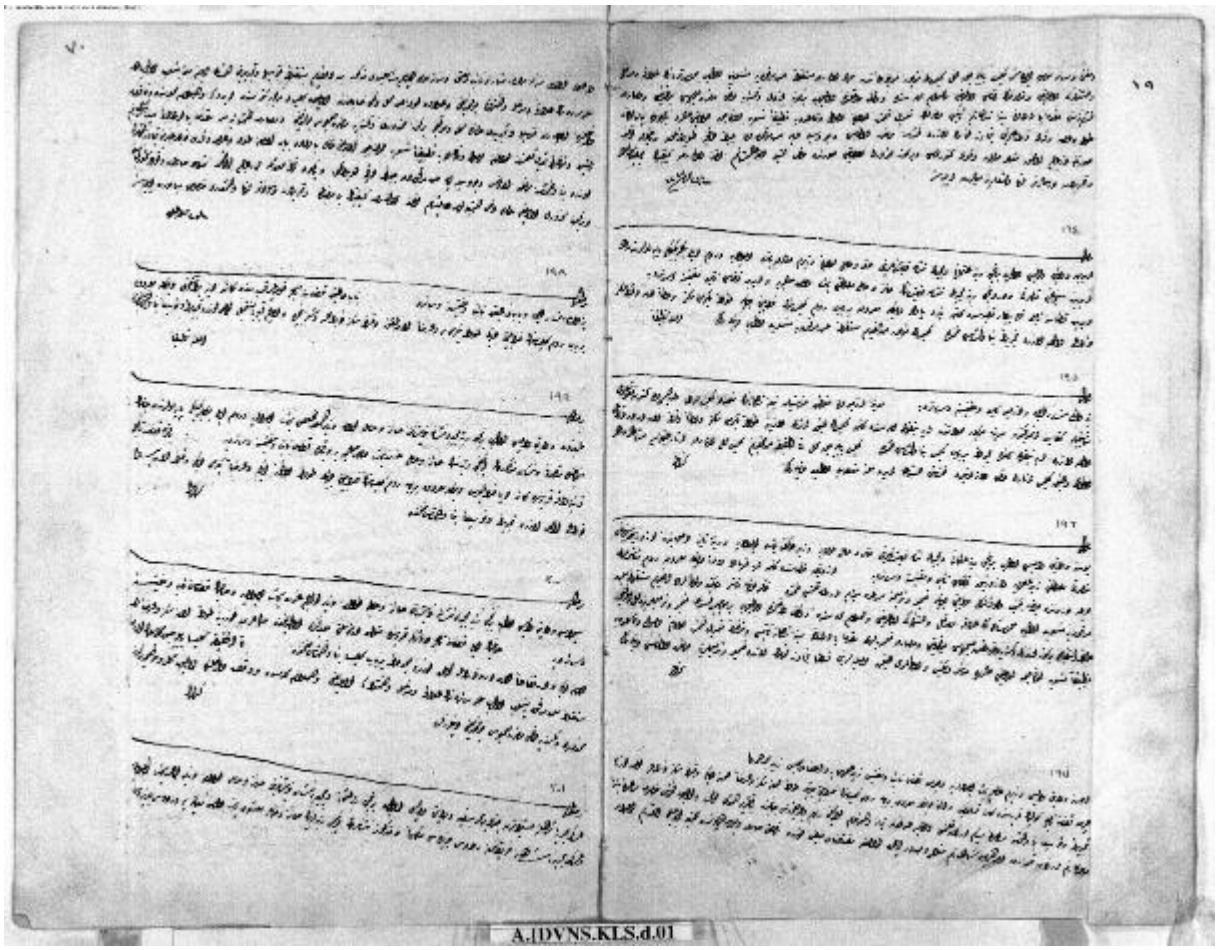
A.(DVNS.KLS.d.01

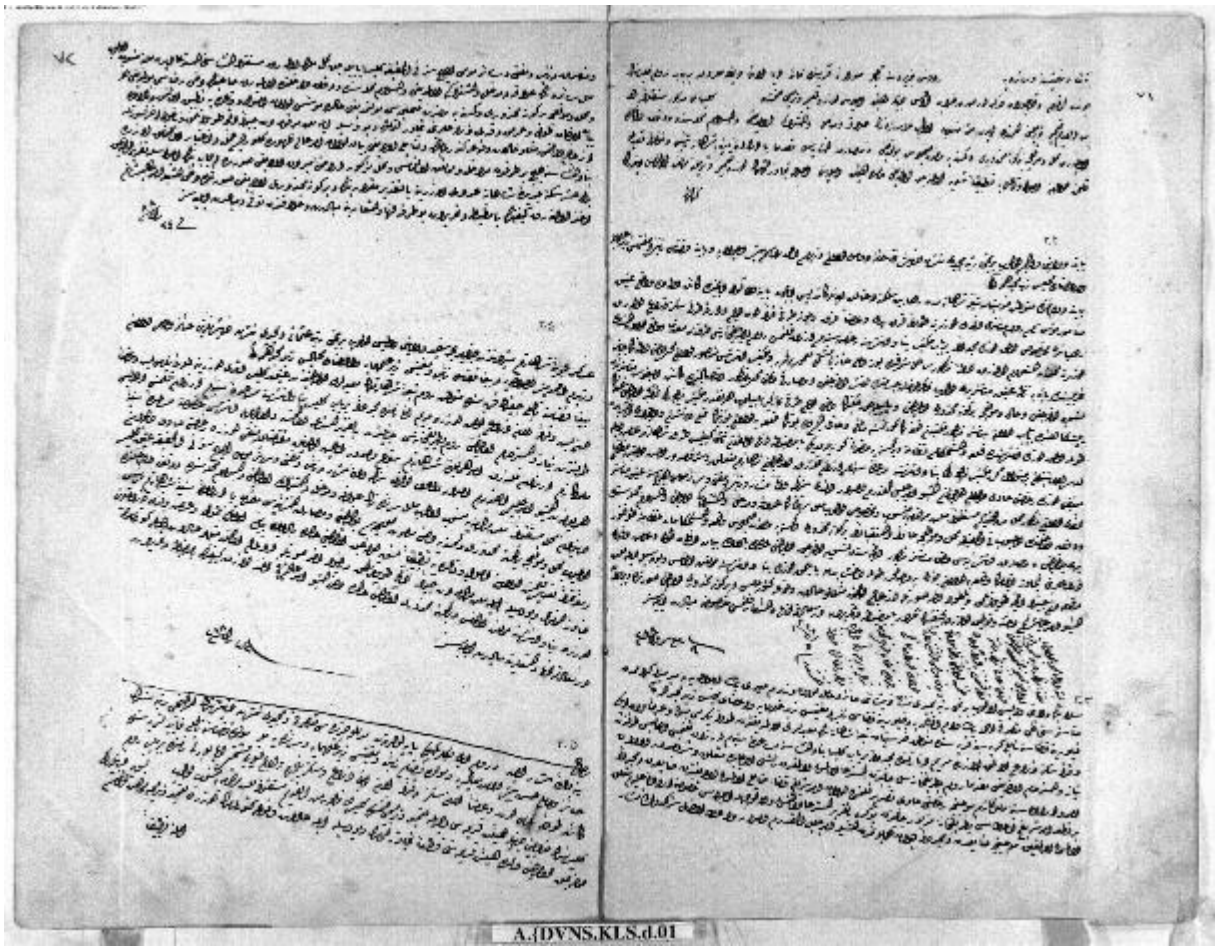


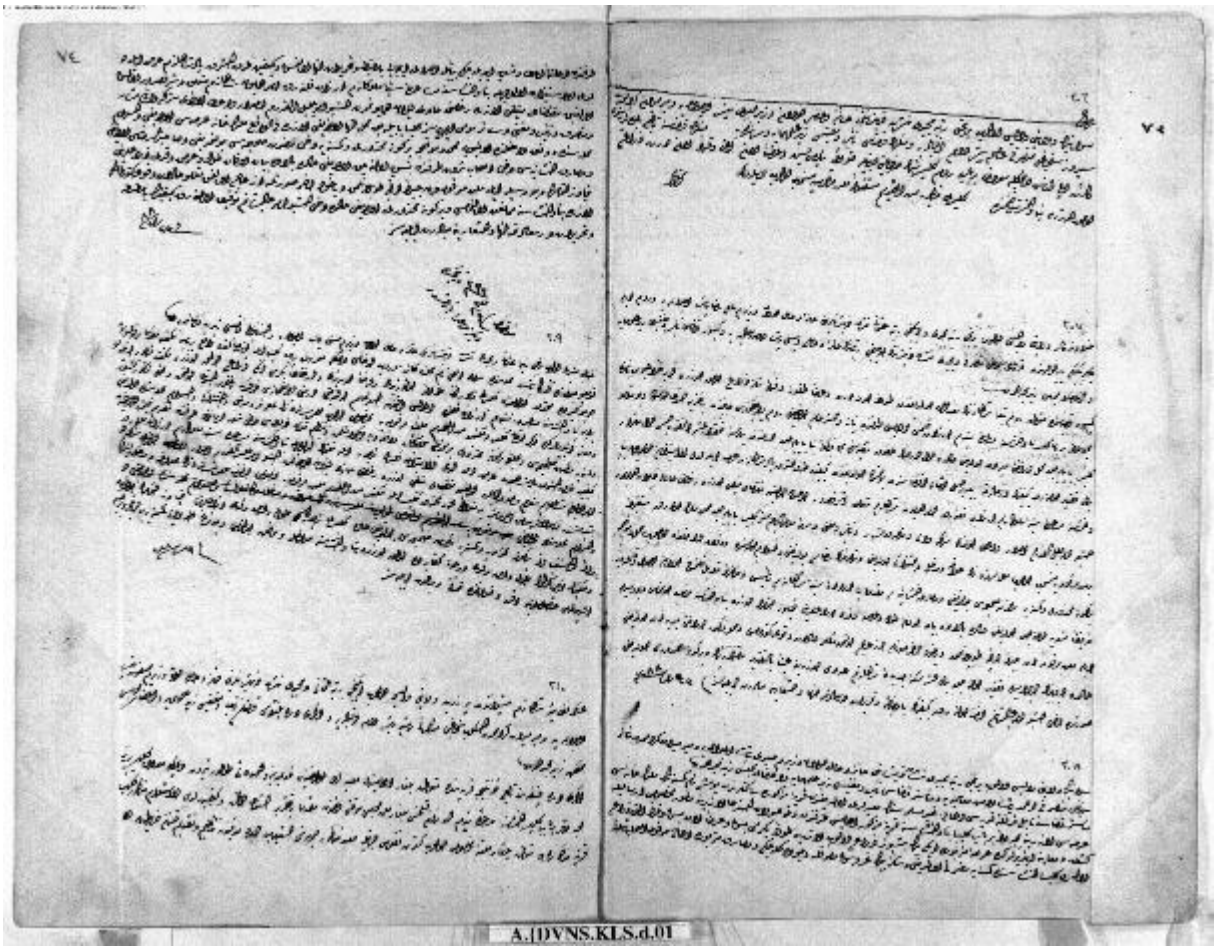

A.|DVNS.KLS.d.01

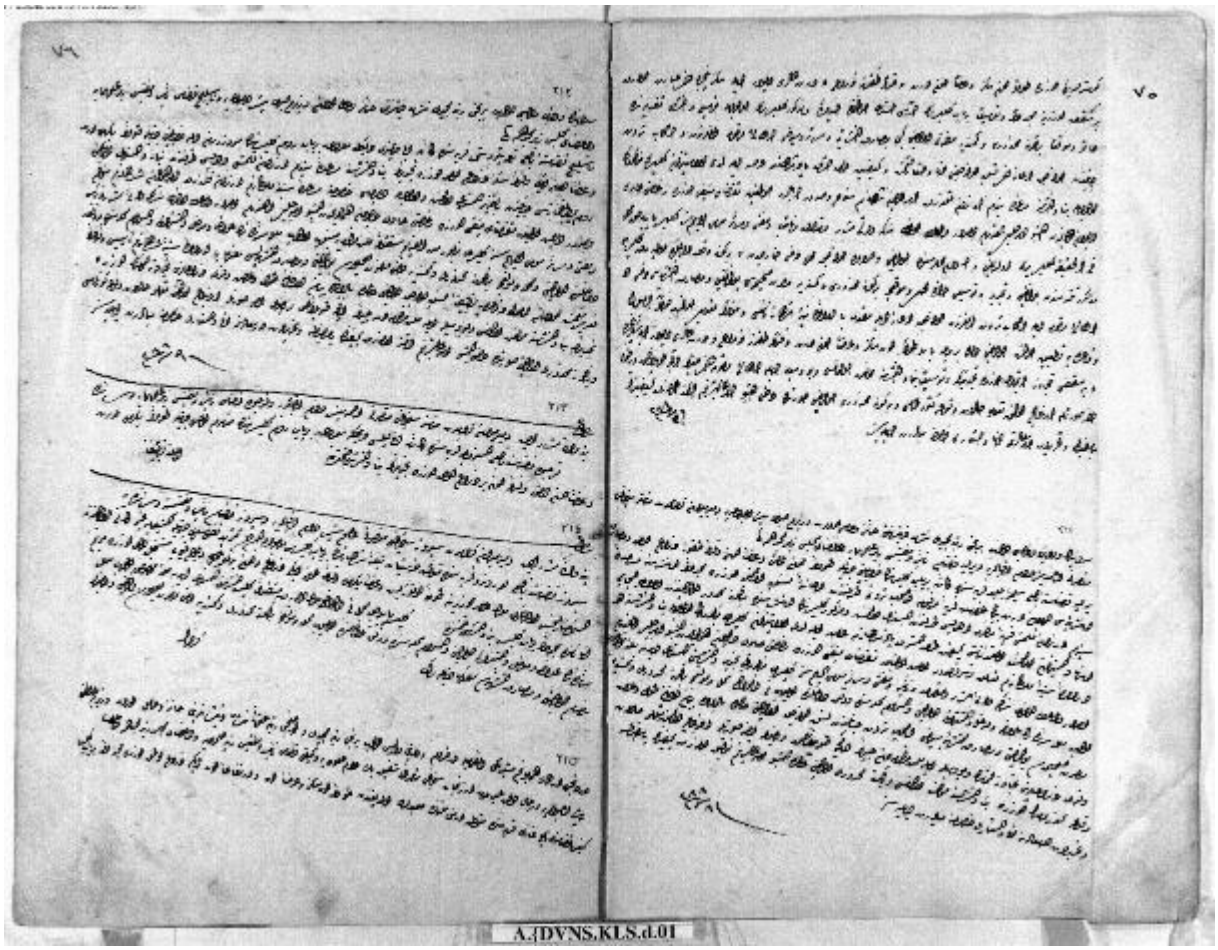

A.IDVNS.KLS.d.01

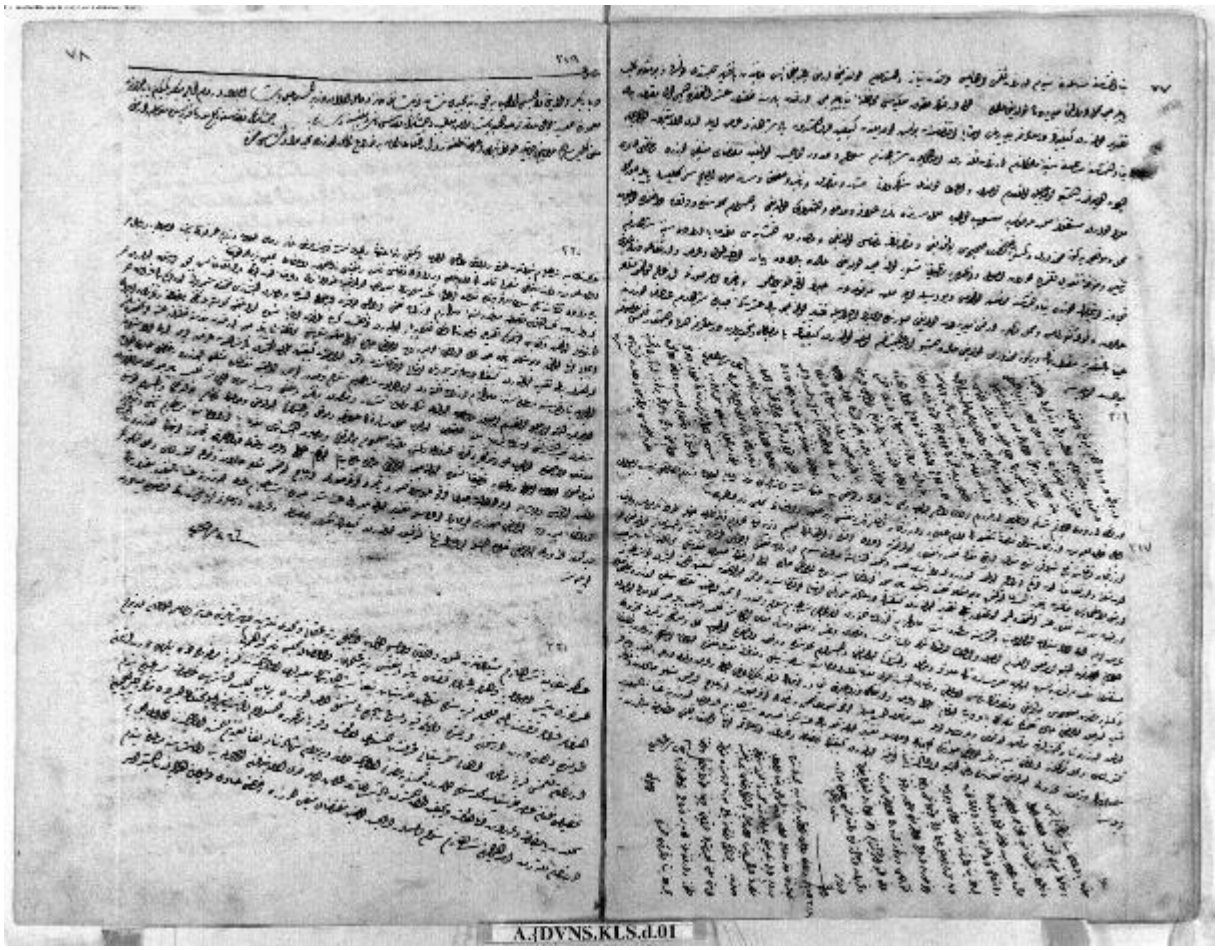


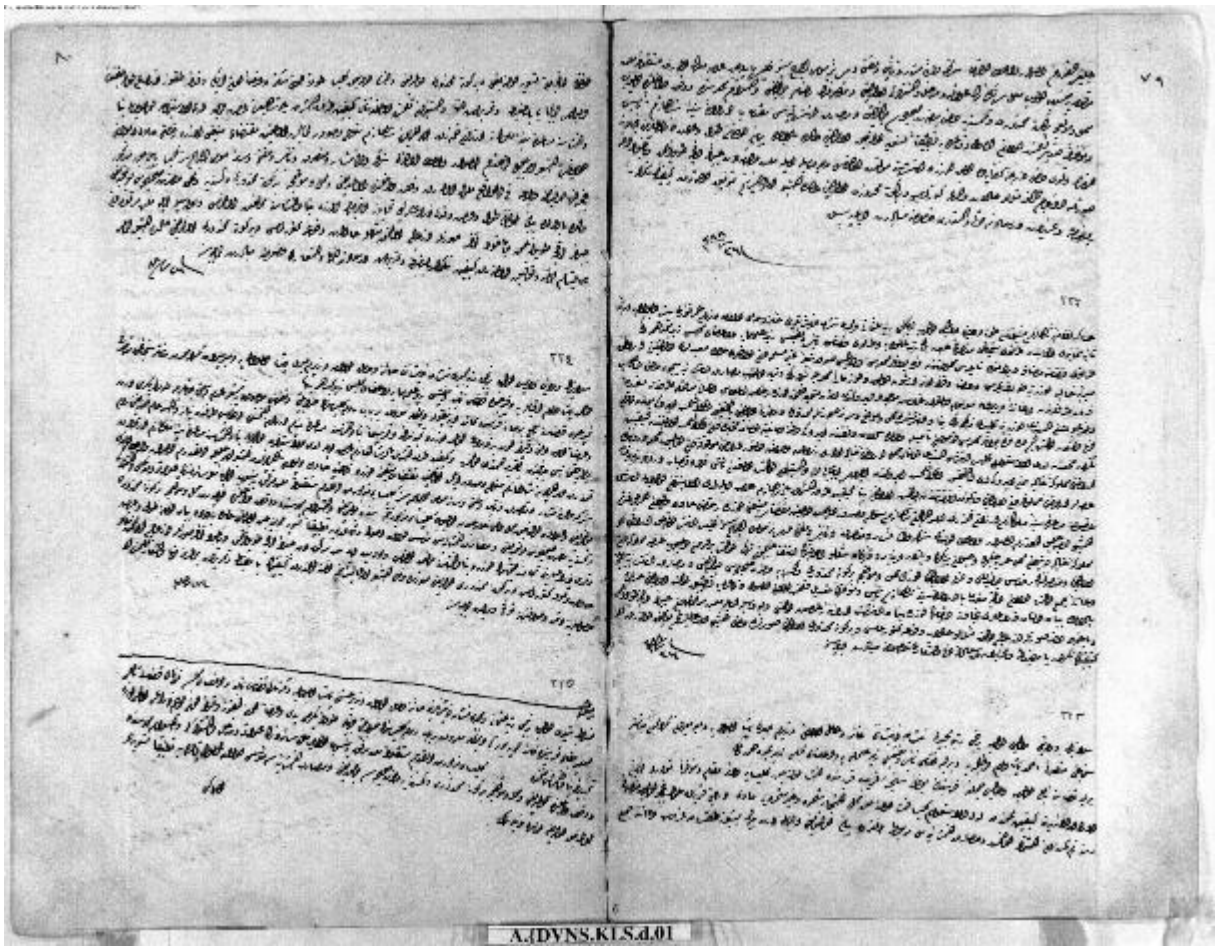

A.IDVNS.KLS.d.01

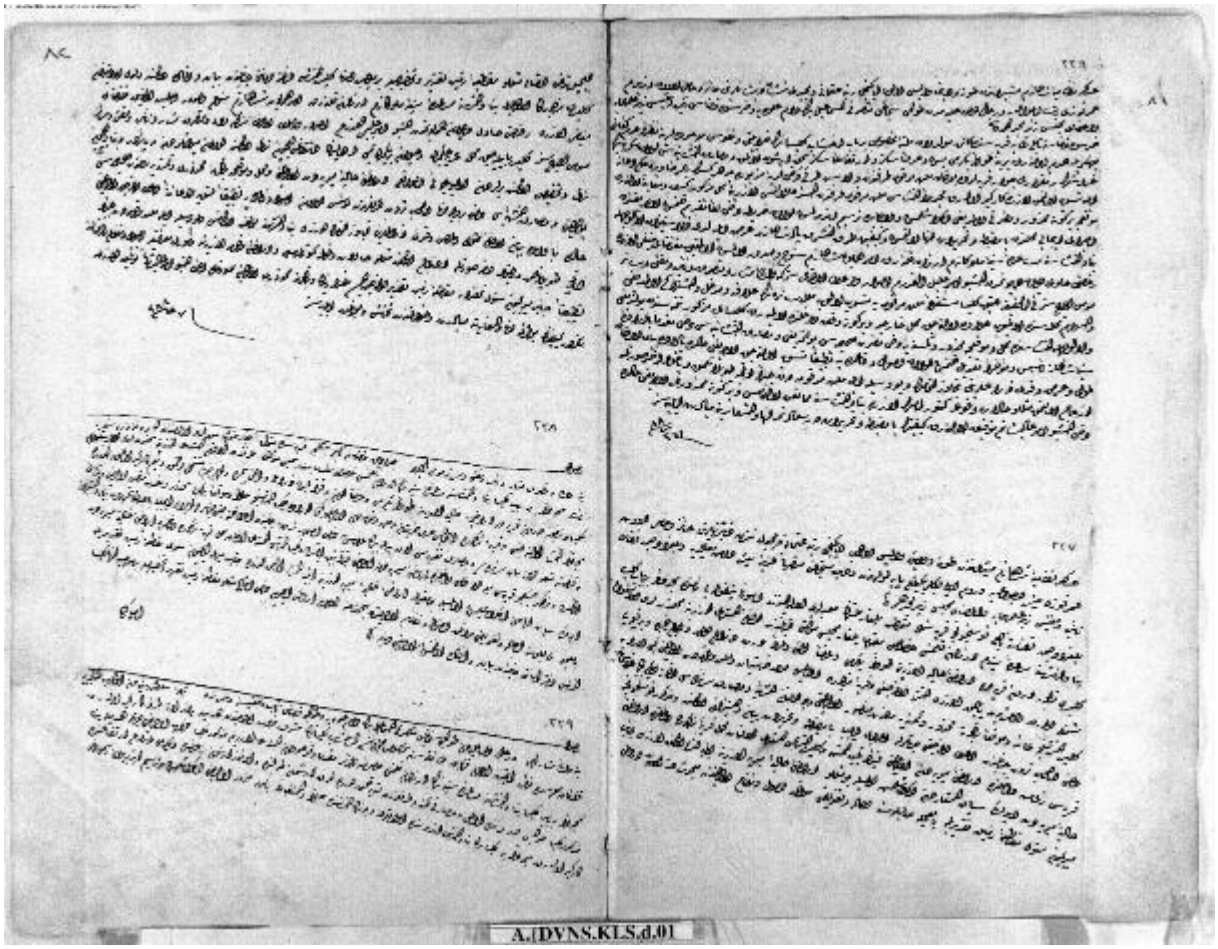

A.{DVNS.KLS.d.01

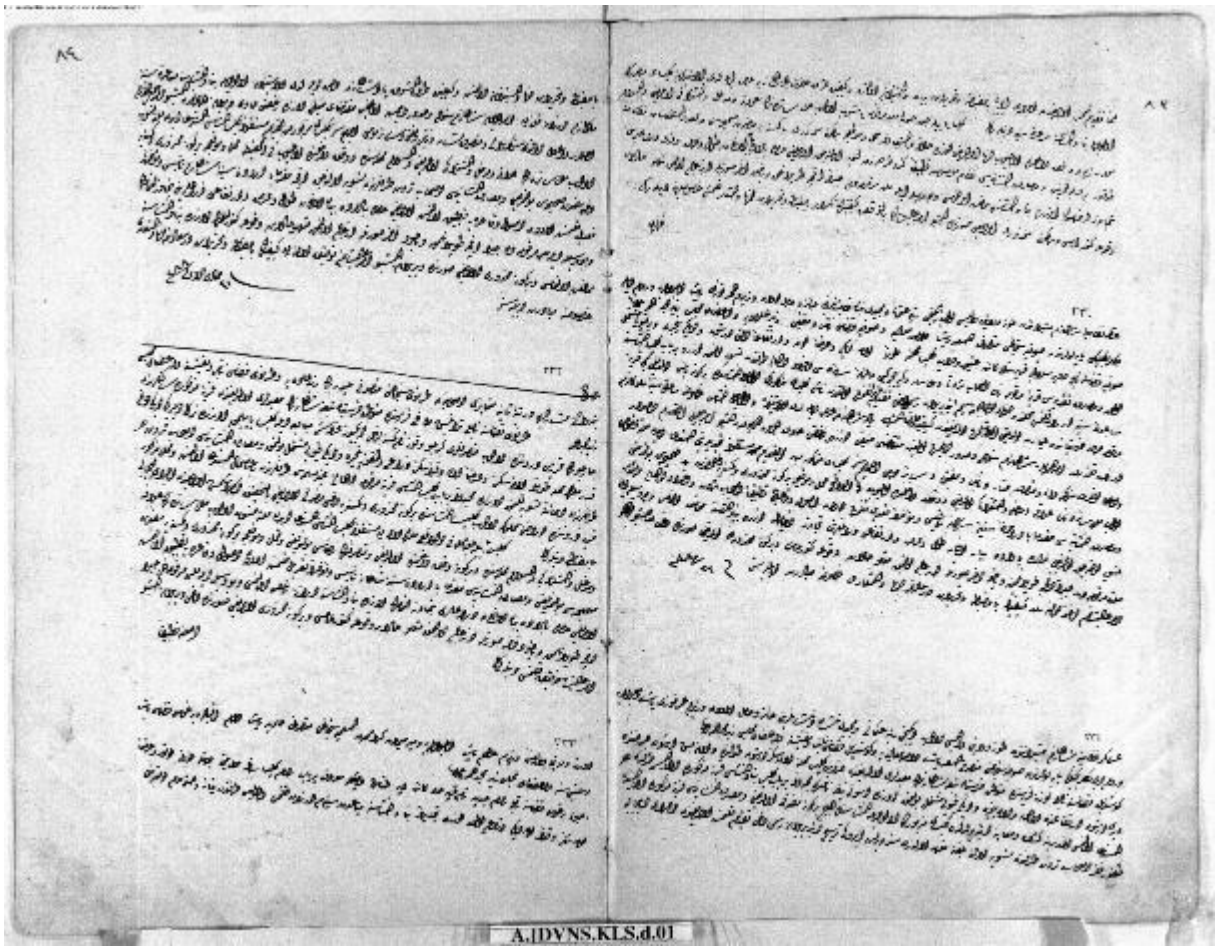

A.[D]VNS.KI.S.d.01

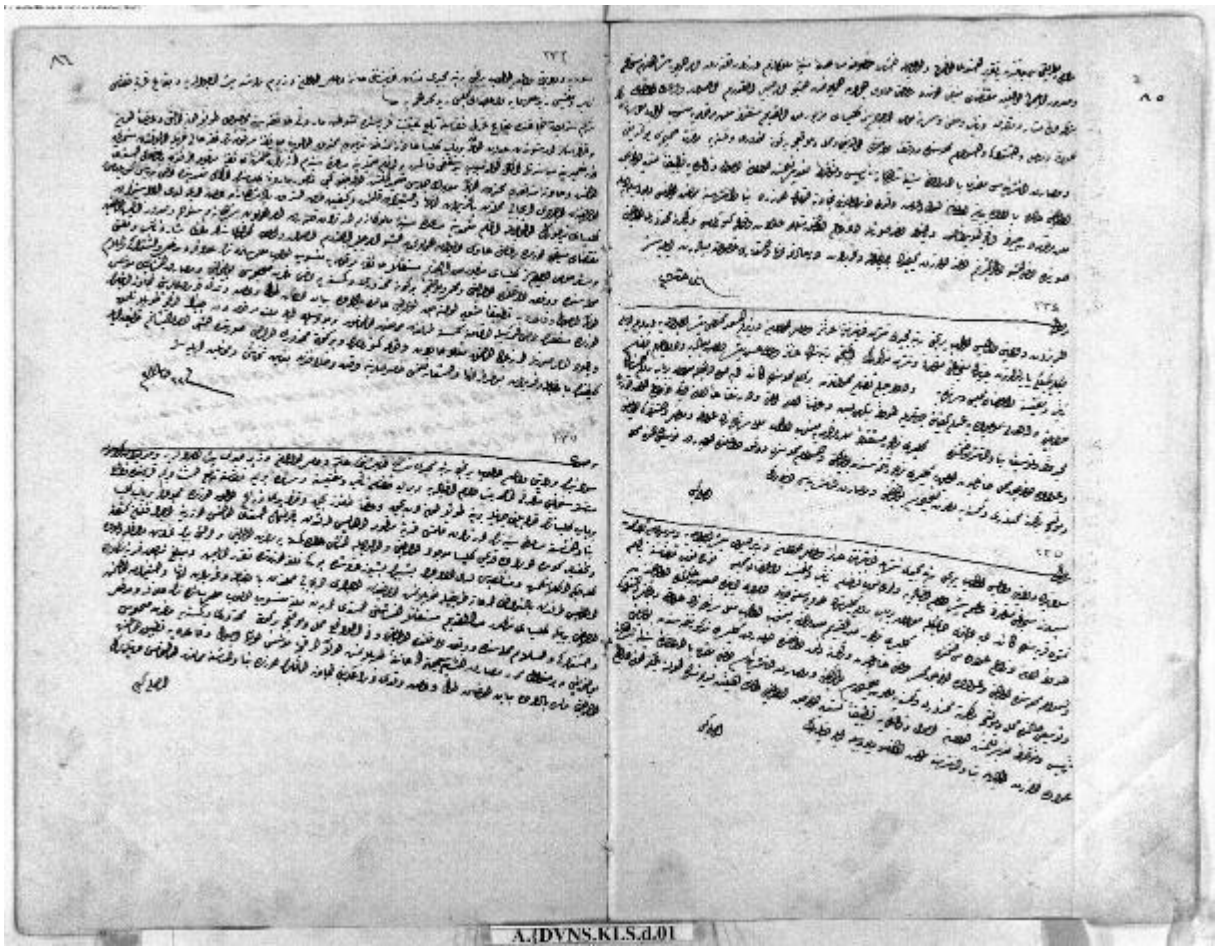

A.{DVNS,KLS.d.01

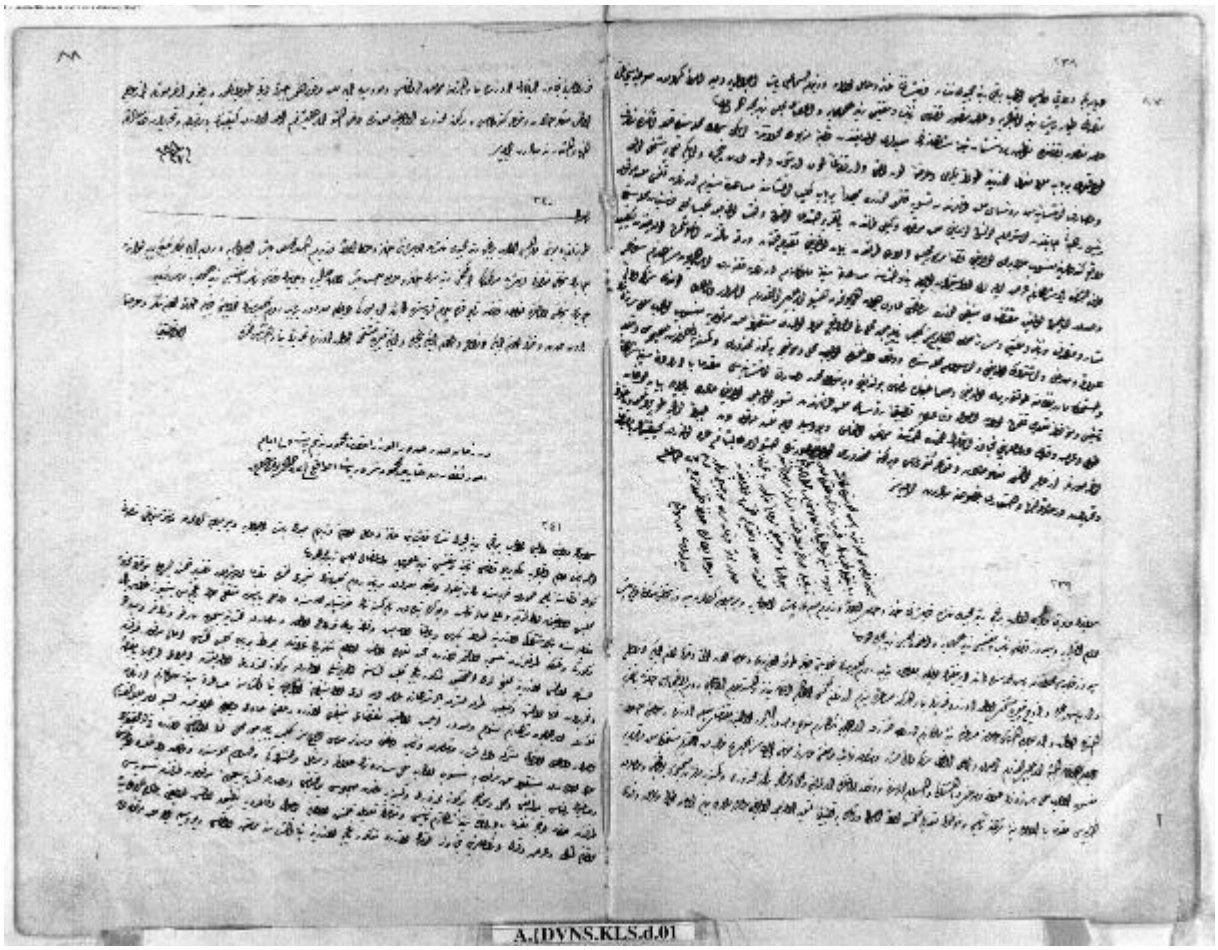

A.{DVNS,KLS.d.01

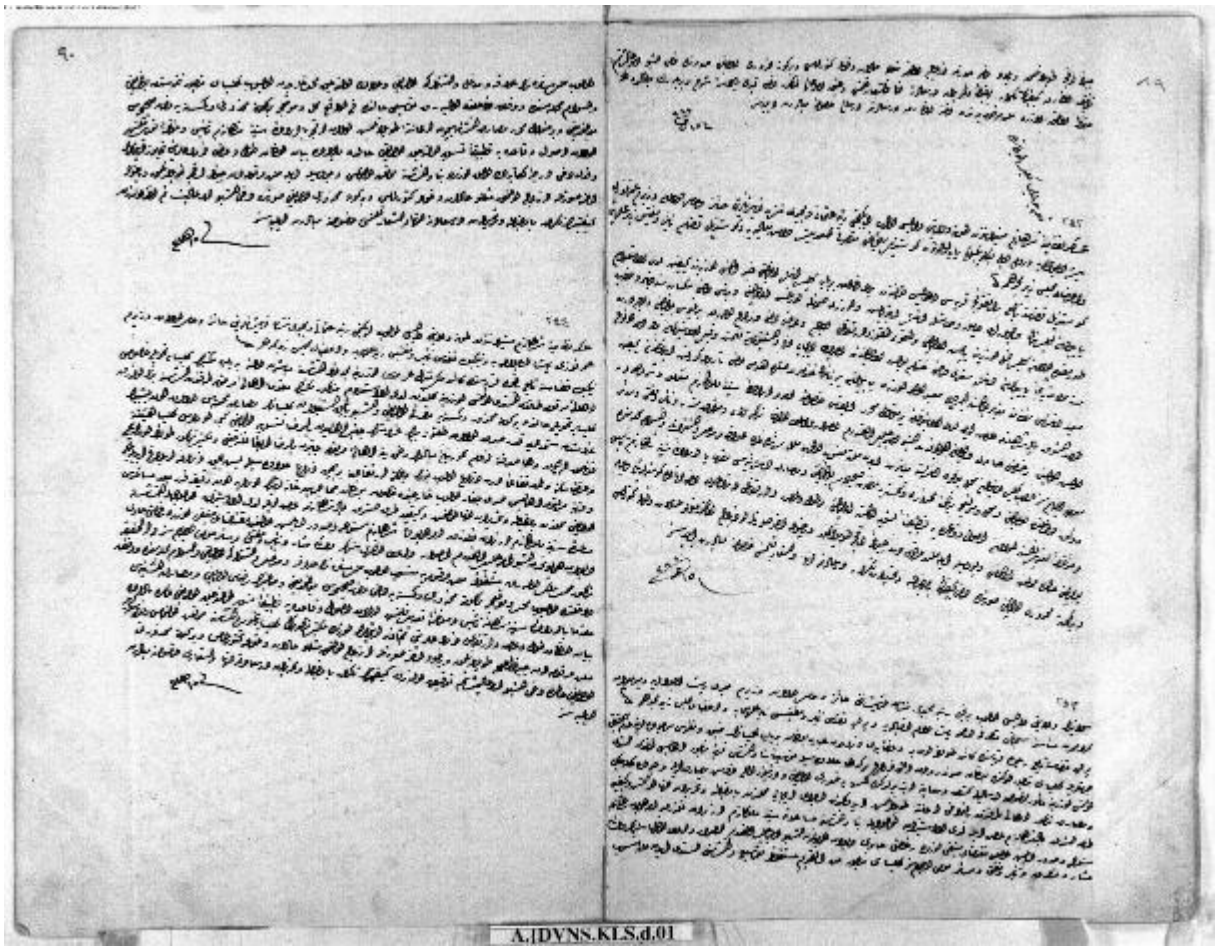

A.(DYNS.K1.S.d.01


A.IDVNS.KLS.d.01

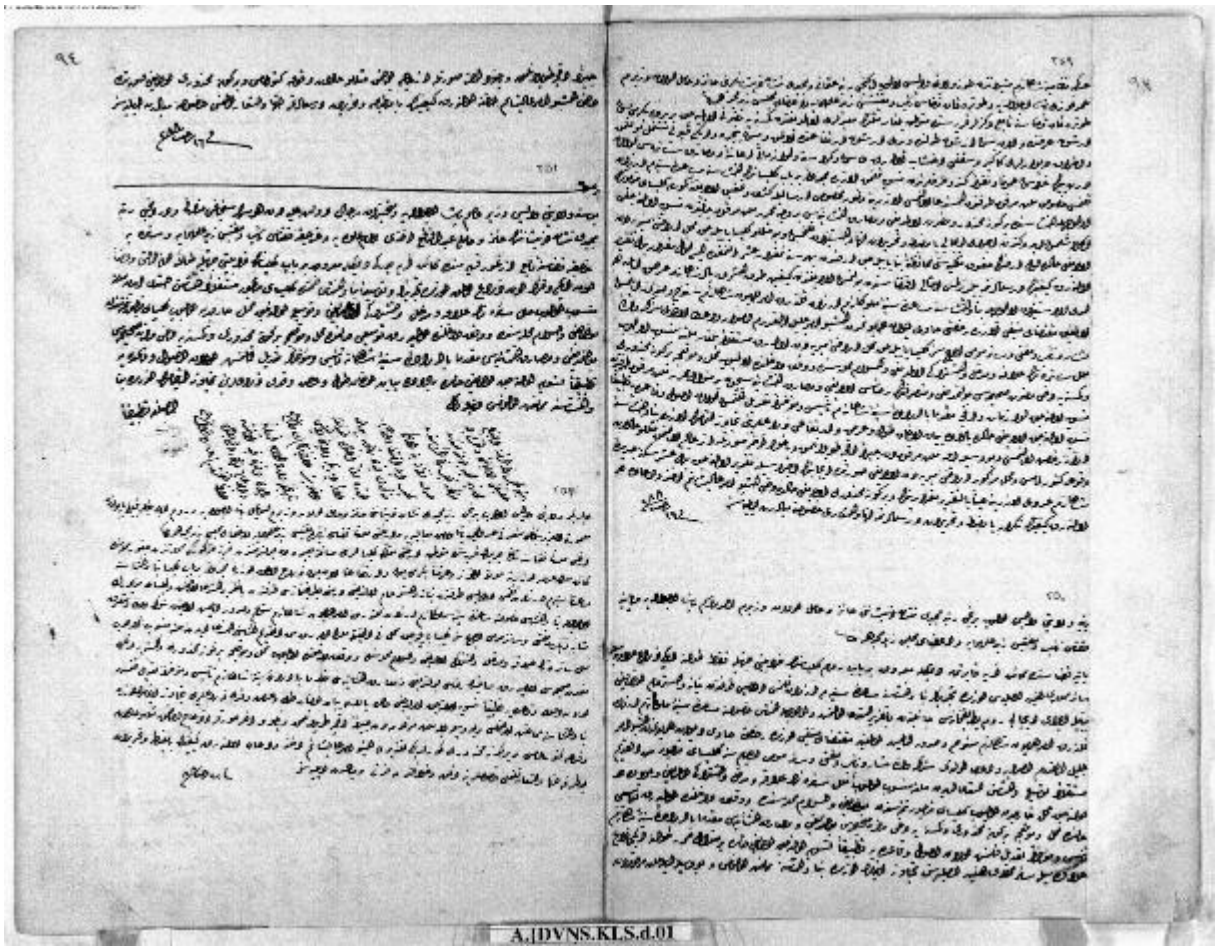

A.IDVNS.KLS.d.01

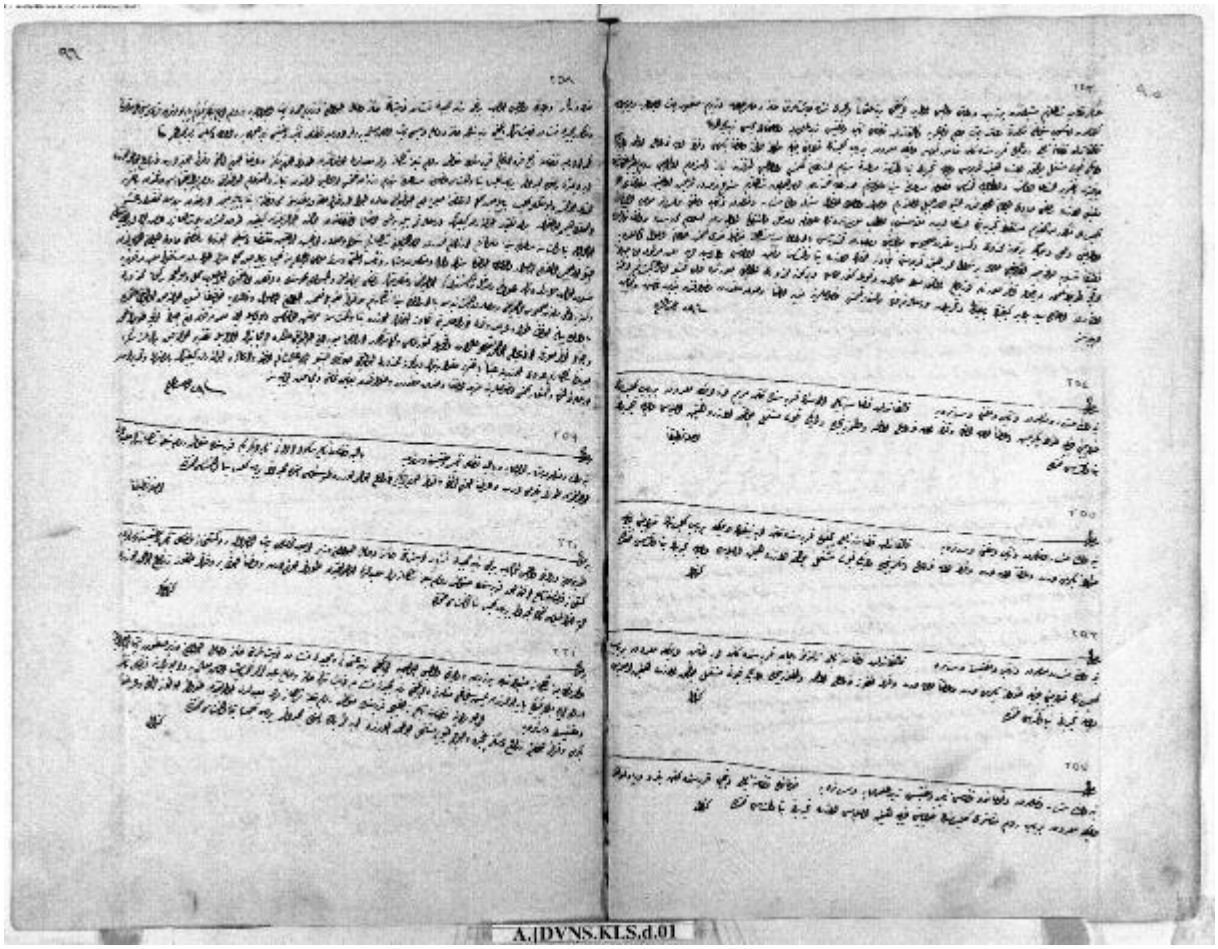

A.(DVNS.KI.S.d.01

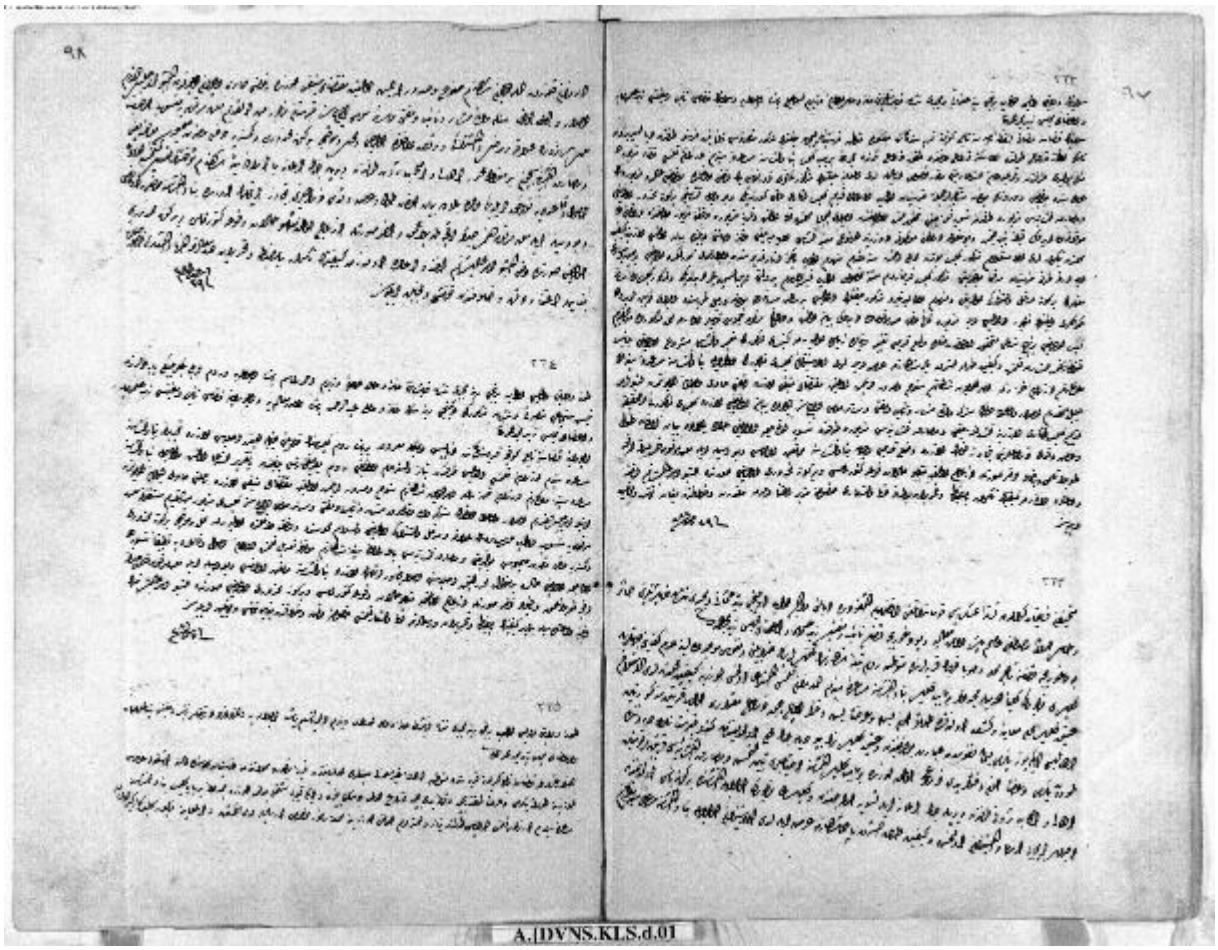

A.(DVNS.KLS.d.01

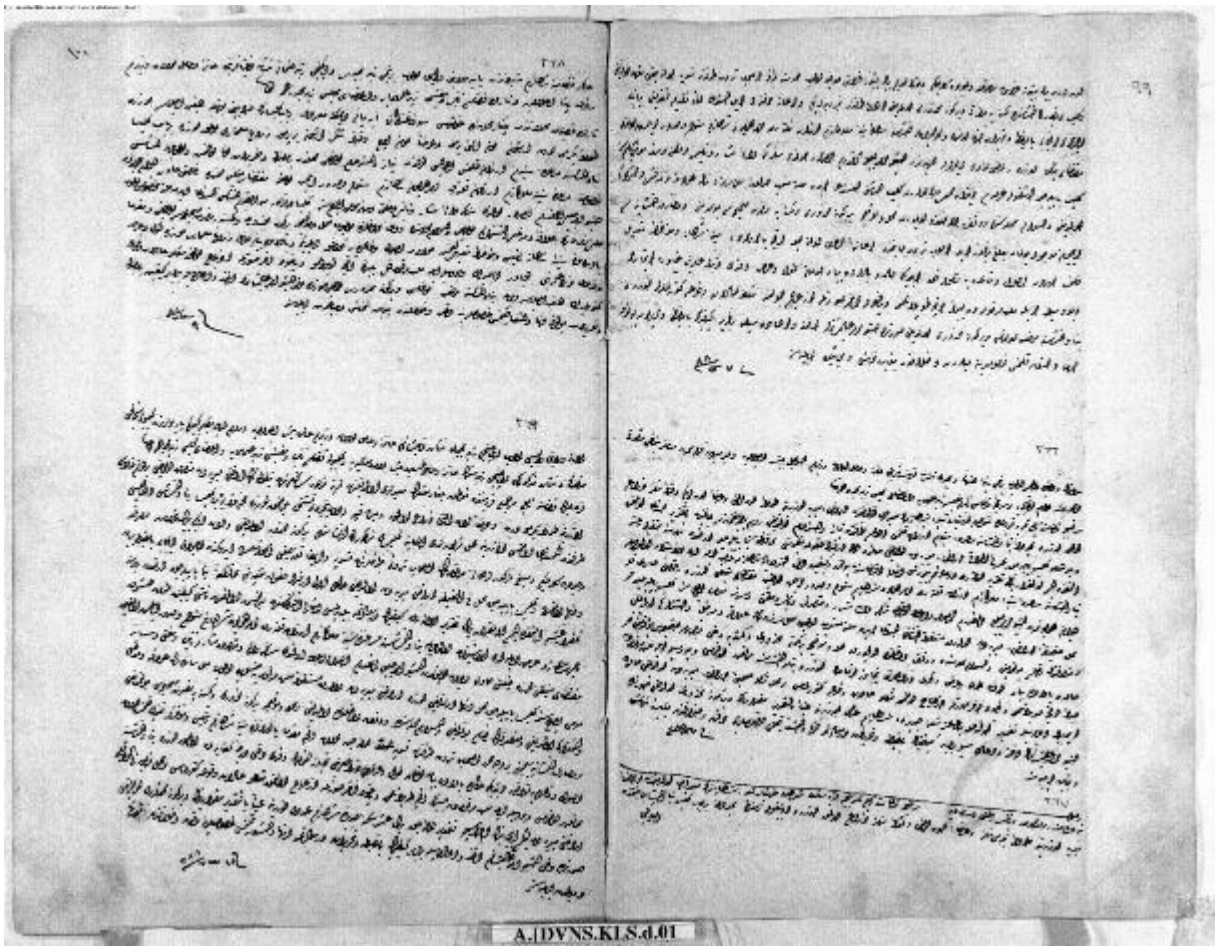

A.]DVNS.KLS.d.01

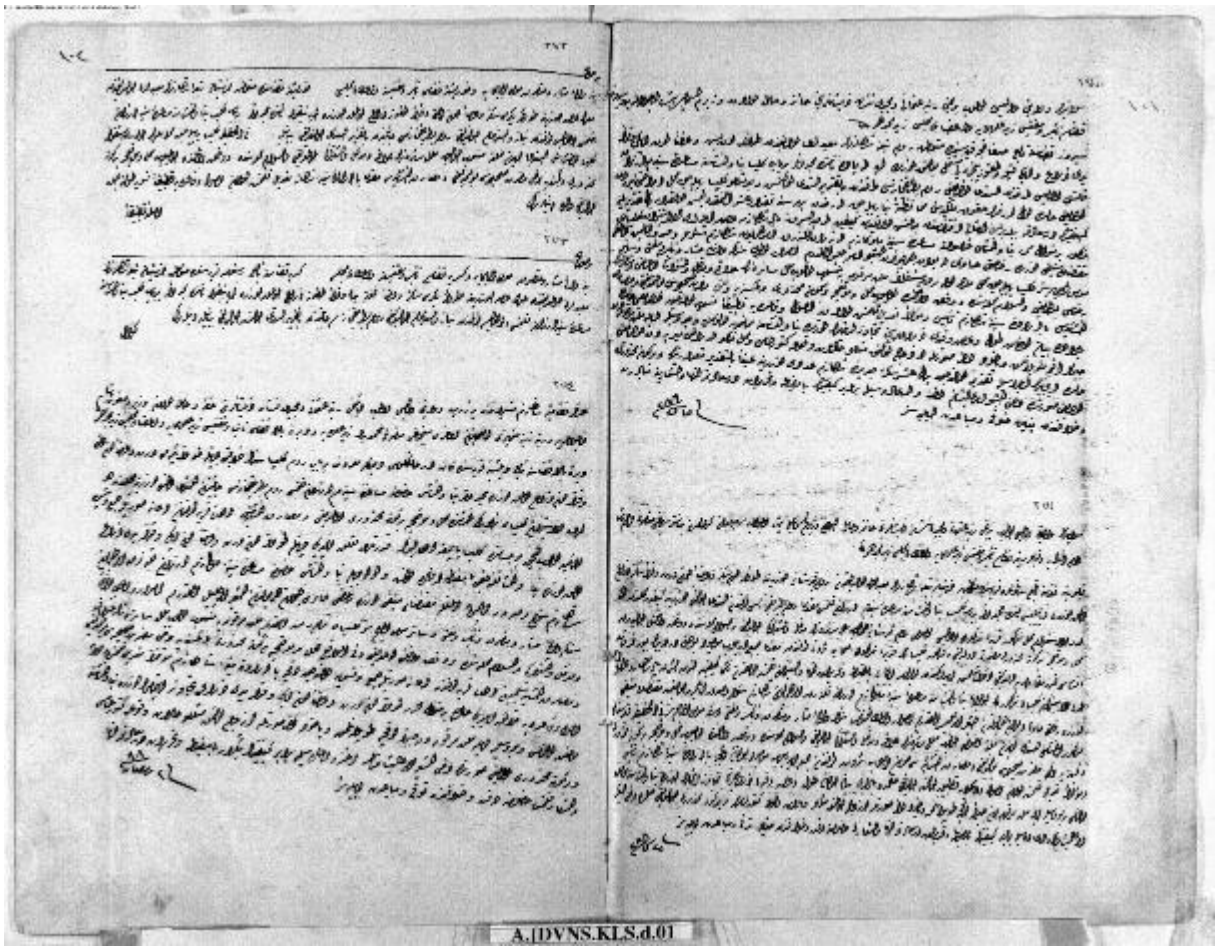

A.IDVNS.KLS.d.01

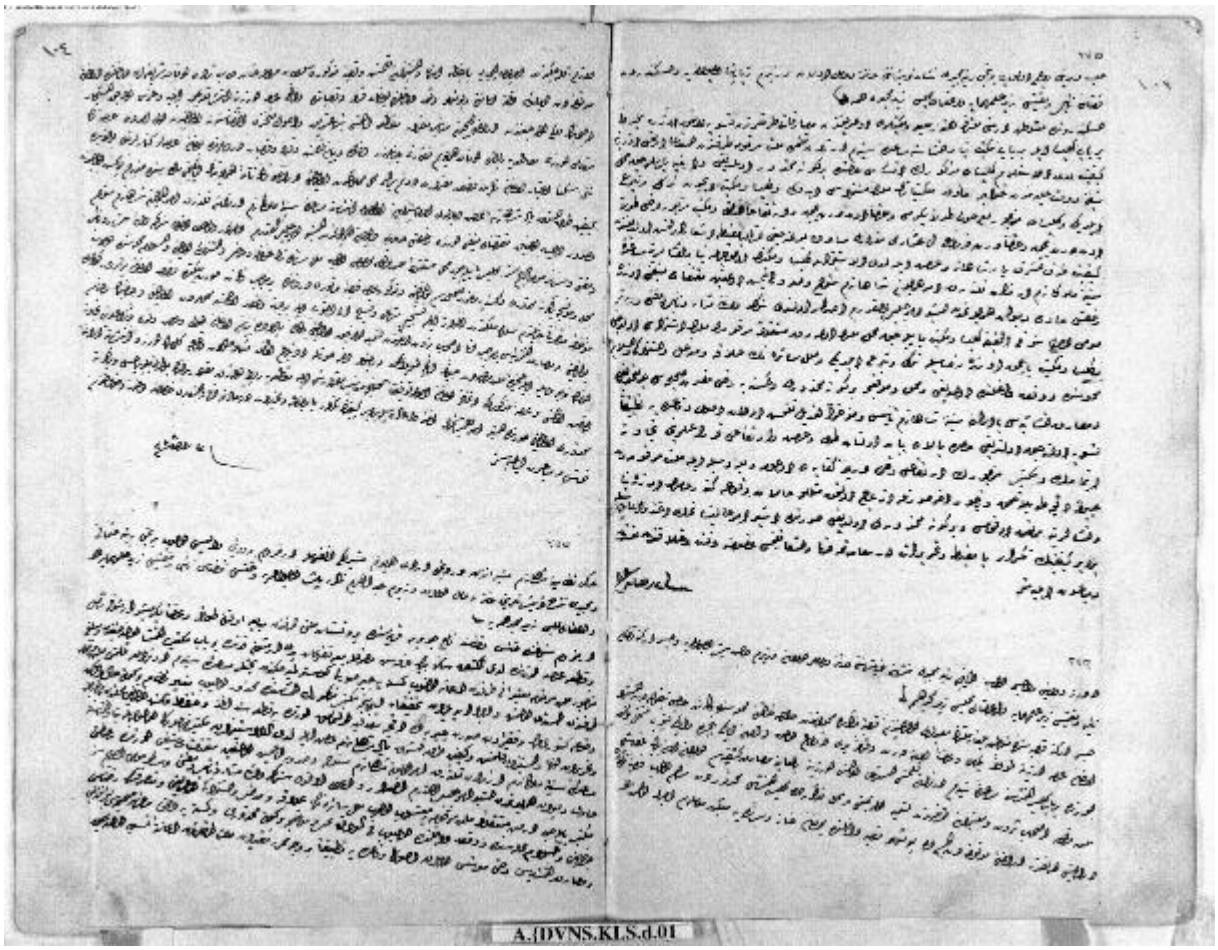

A.JDVNS.KLS.d.01

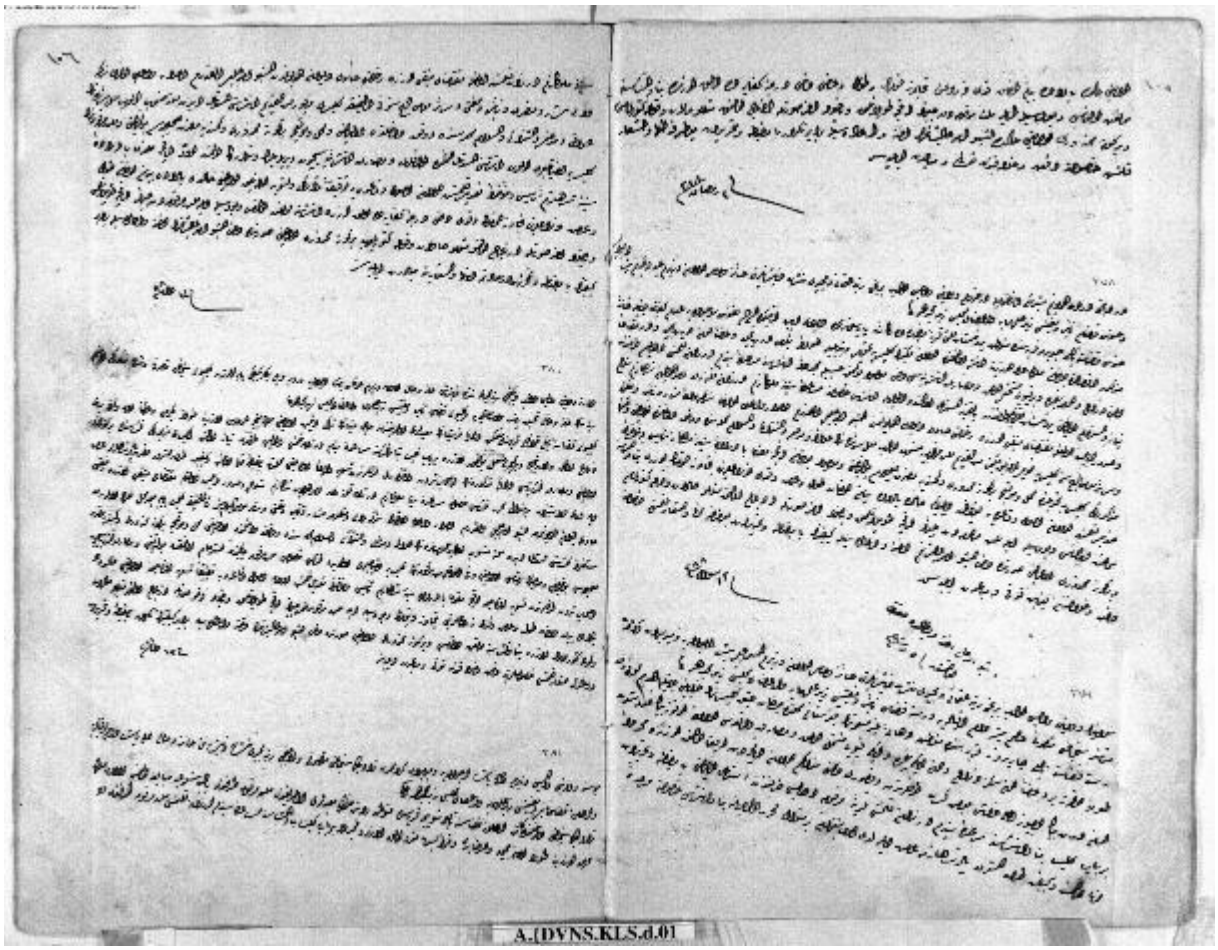

A.|DVNS.KLS.d.01

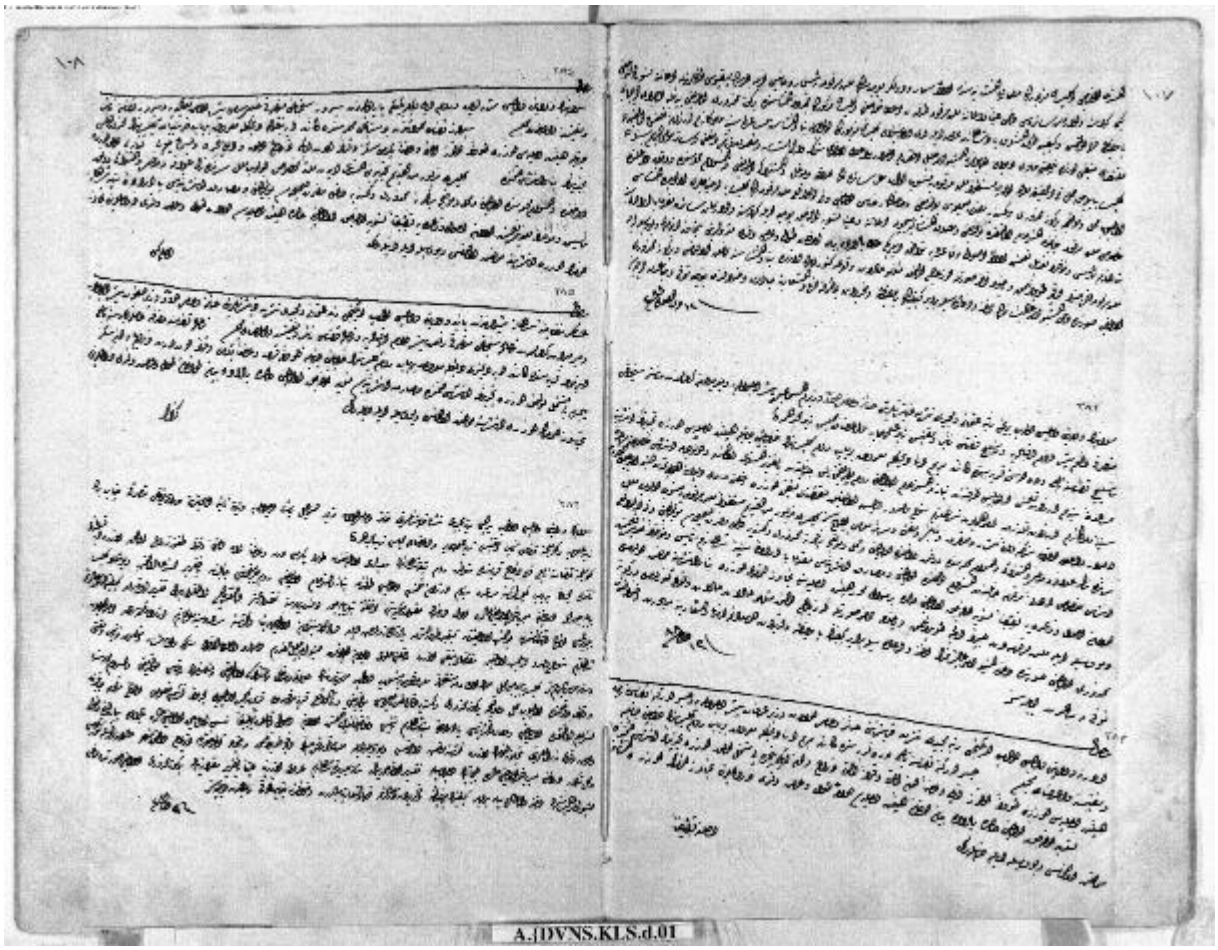

A.IDVNS.KLS.d.01

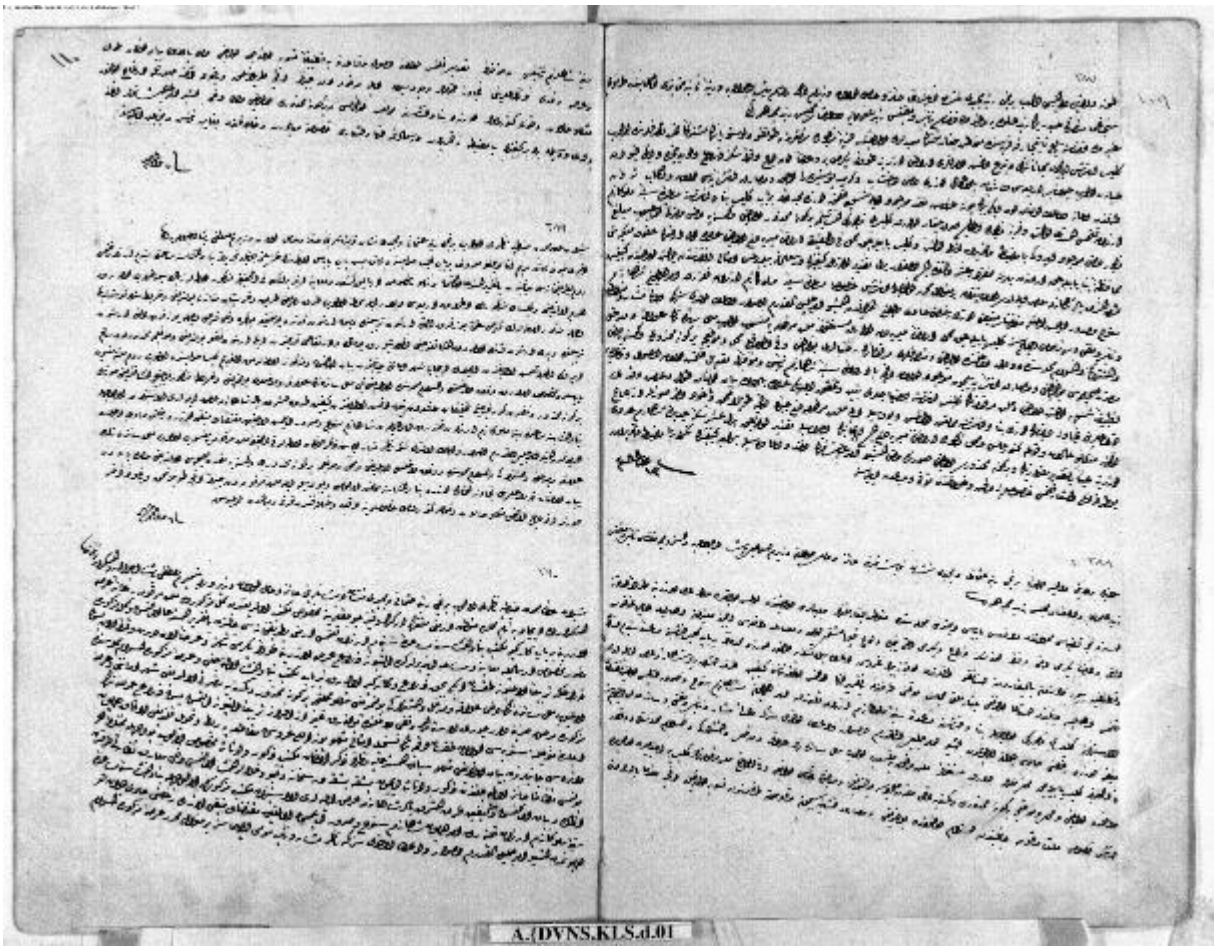

A.IDVNS.K1.S.d.01

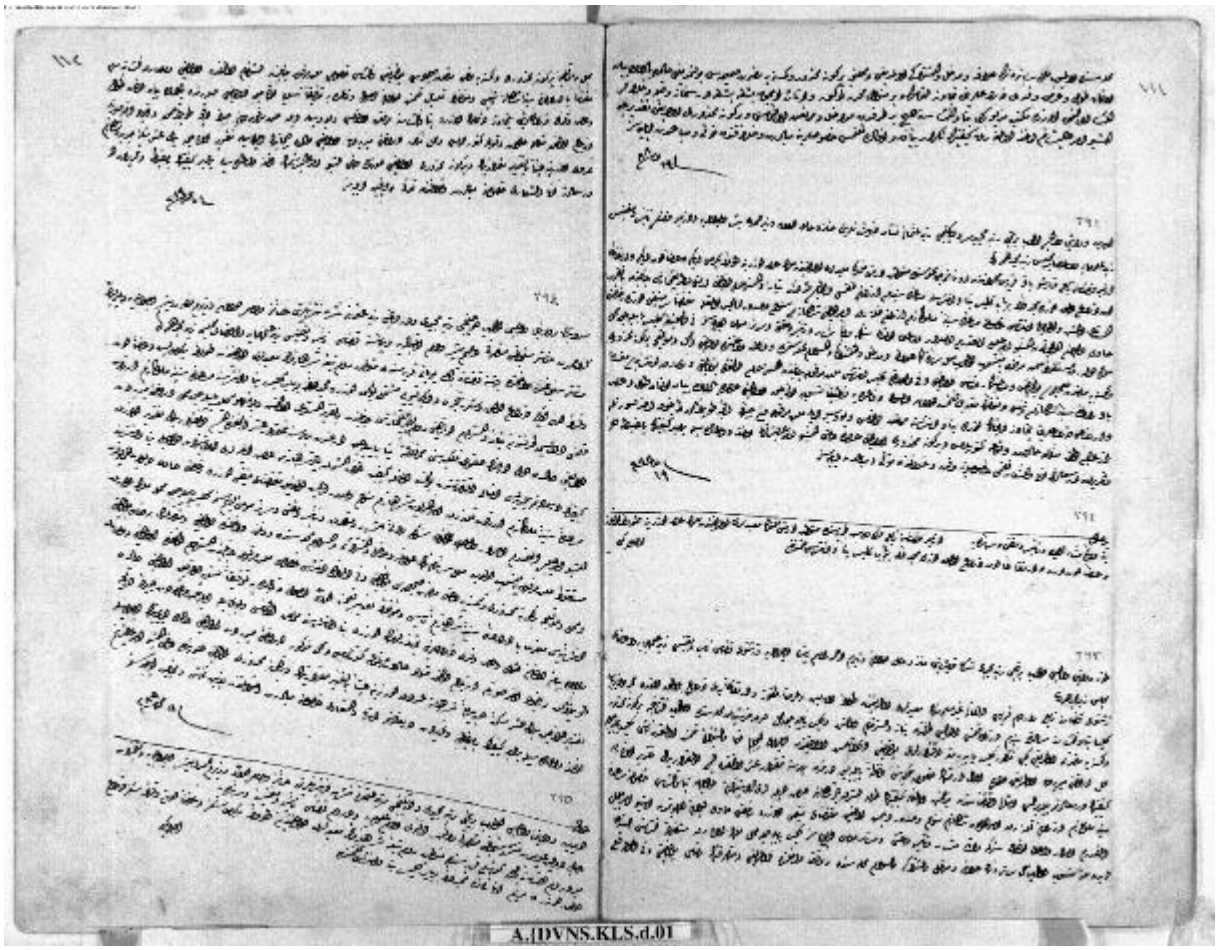

A.[D]VNS.KLS.d.01

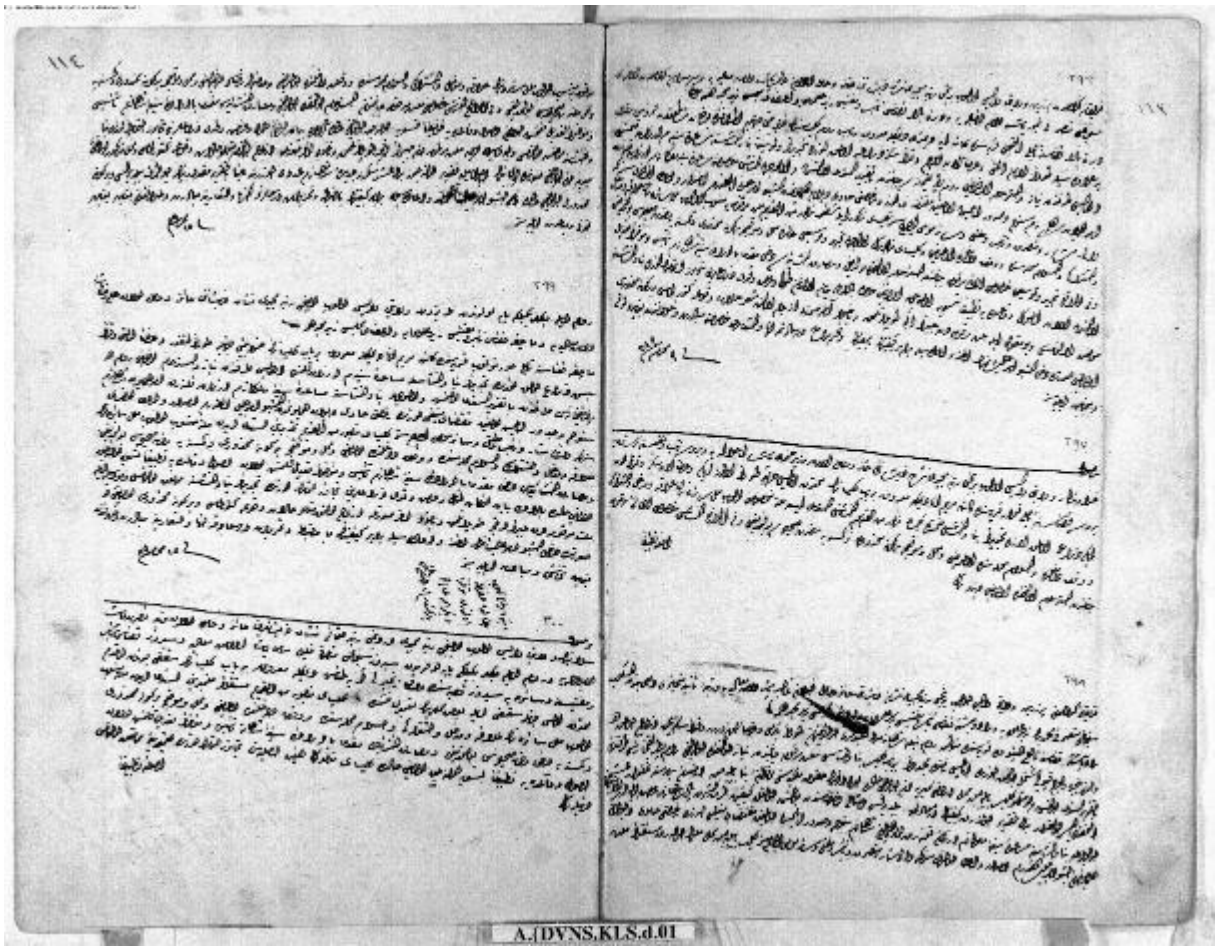

A.(D)VNS.KI.S.d.01

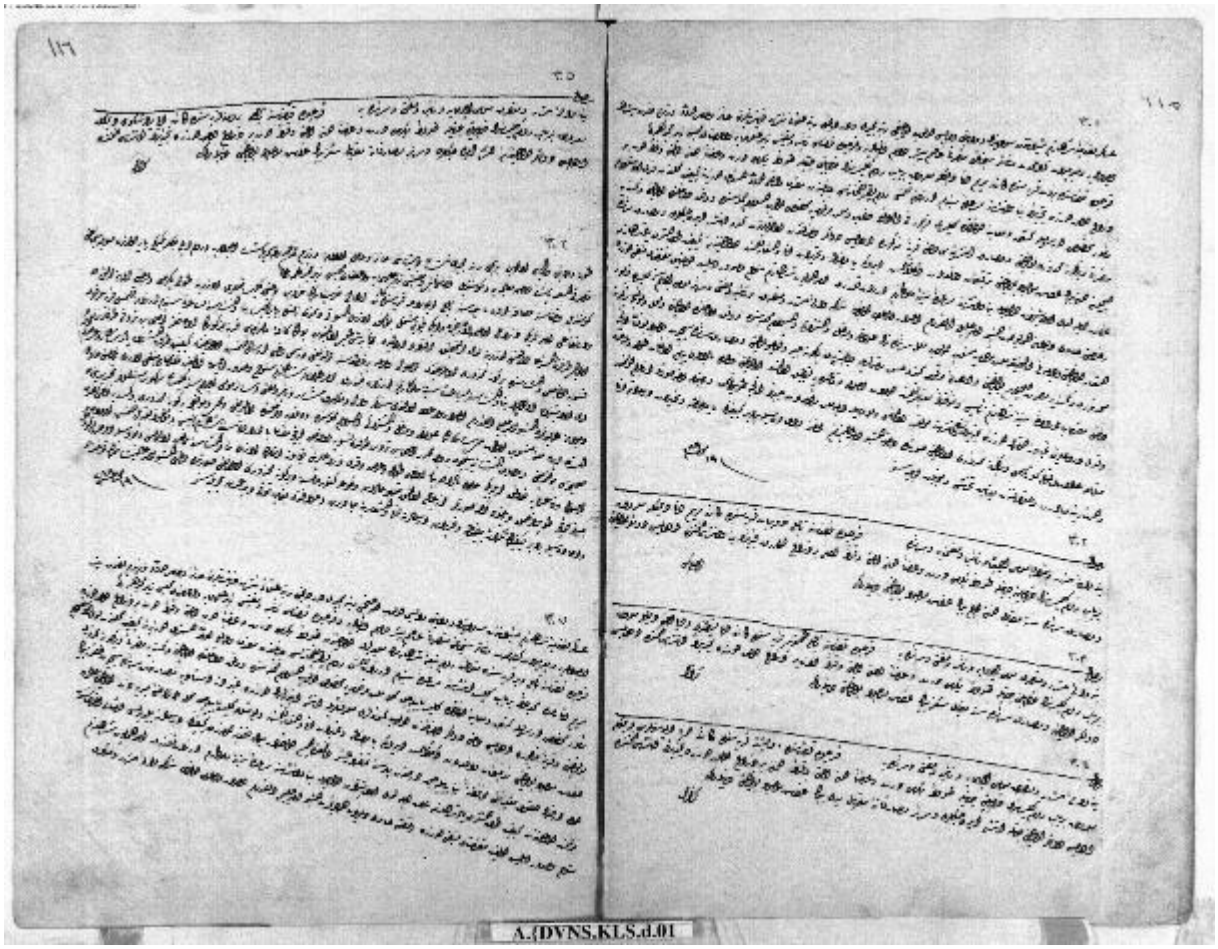

A.(DVNS.KLS.d.01

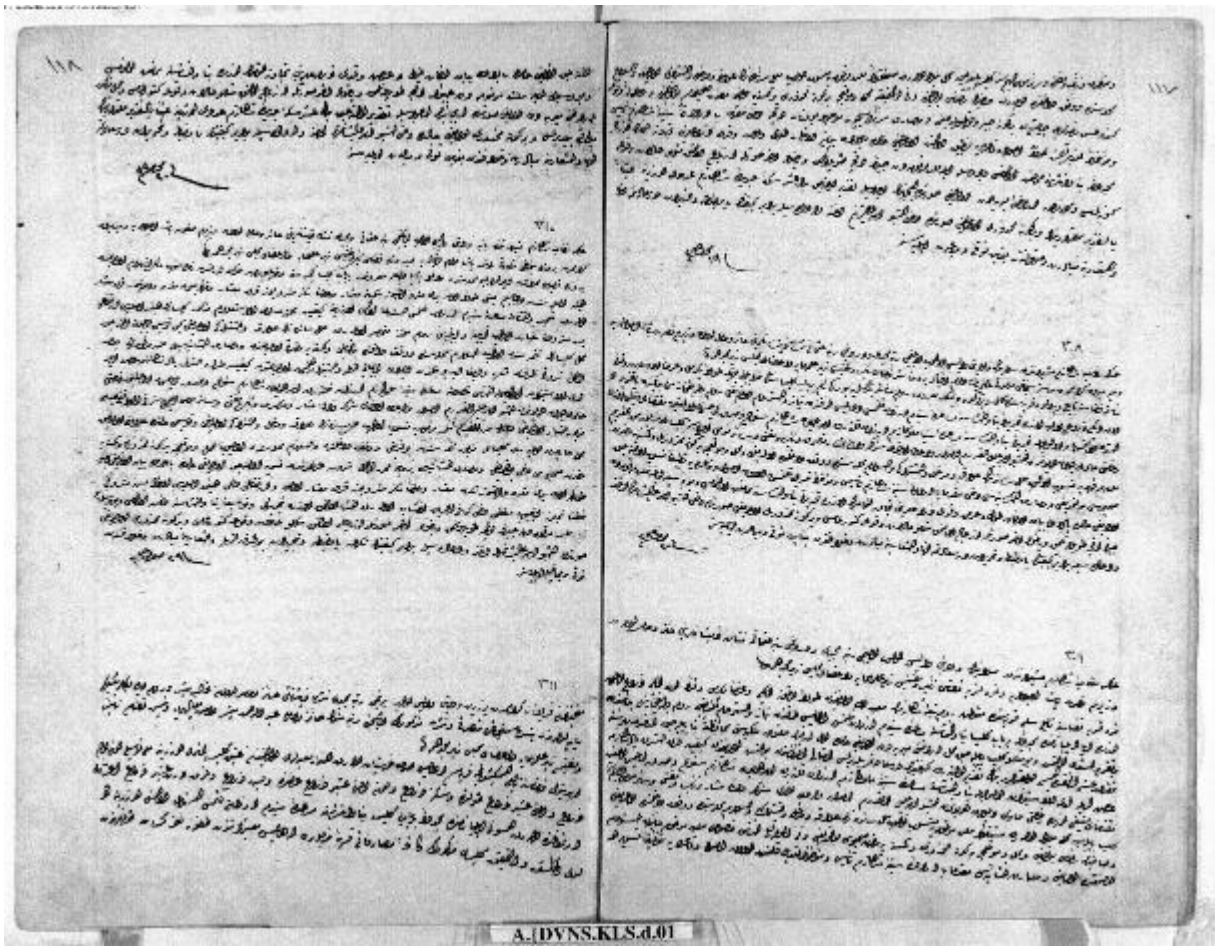

A.JIDVNS.KLS.d.01

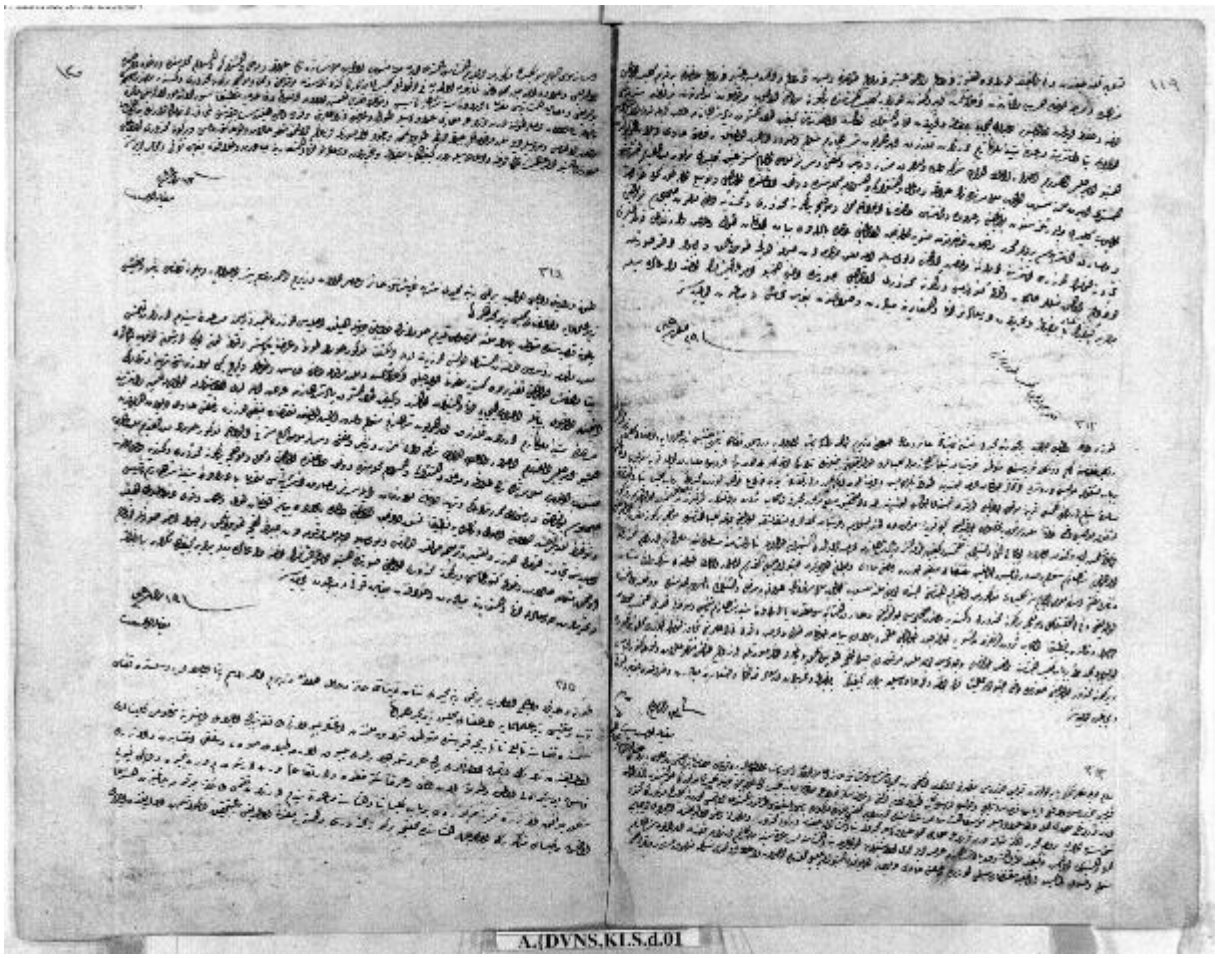

A.(DVNS.KLS.d.01

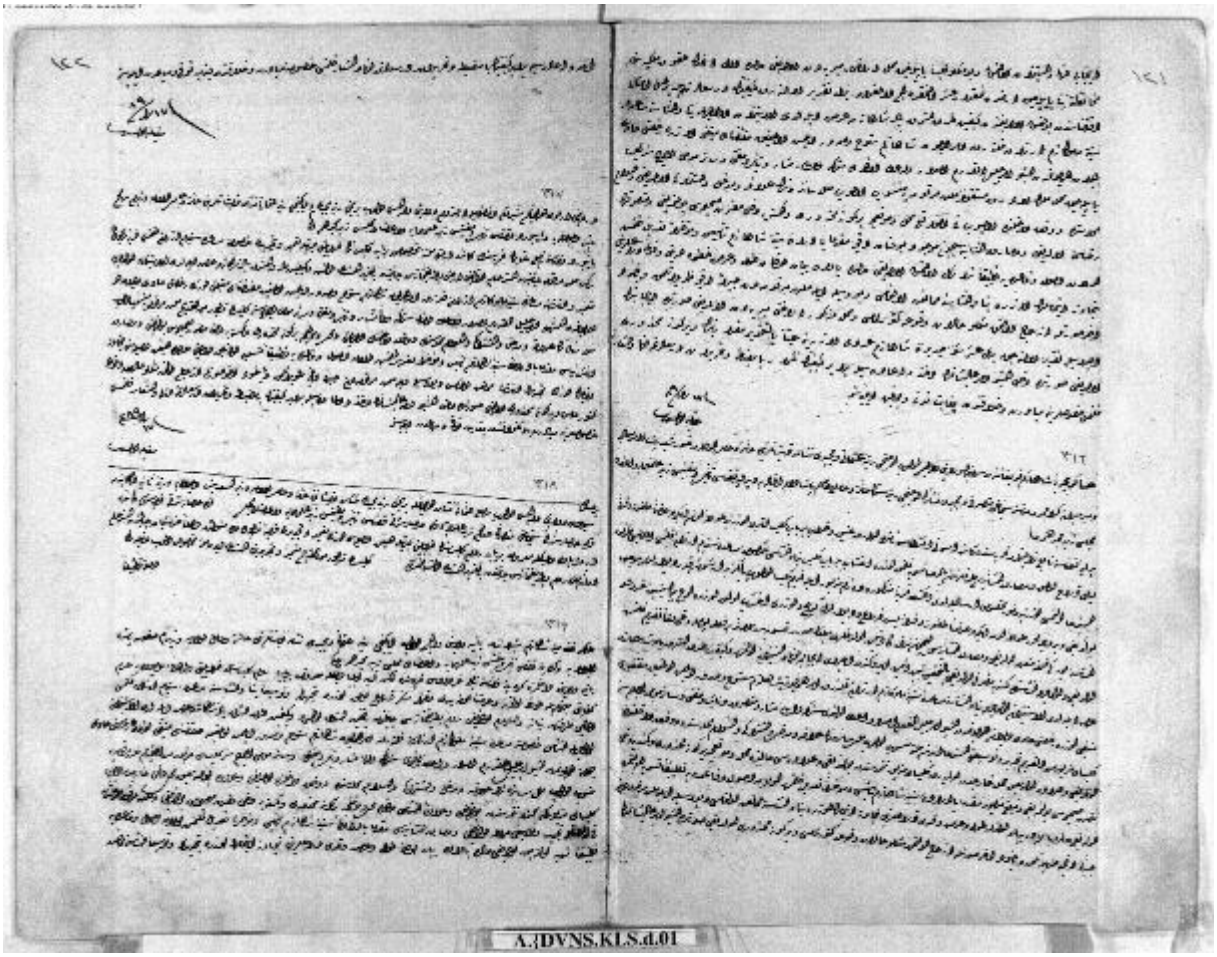

A.JDVNS.KLS.d.01

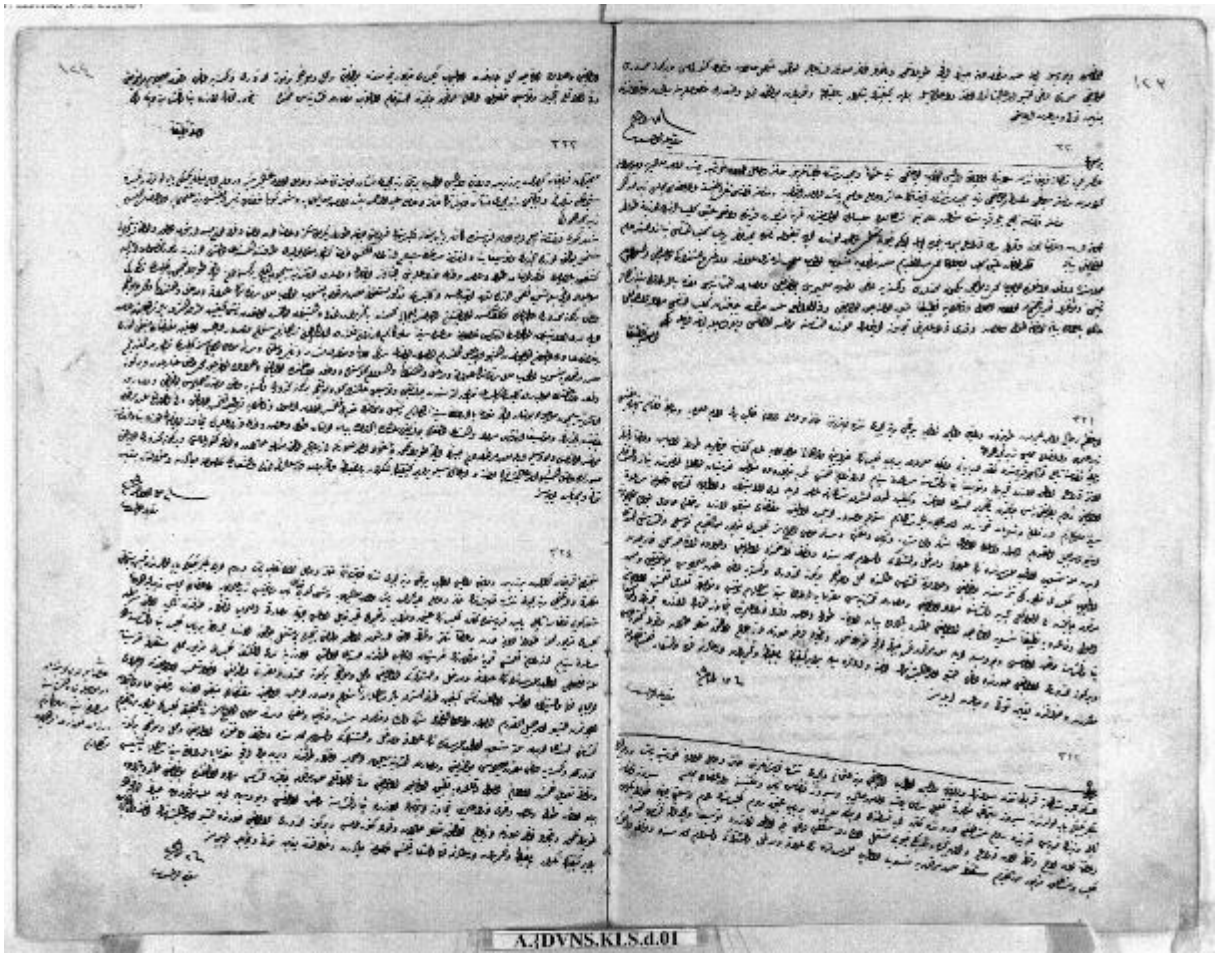


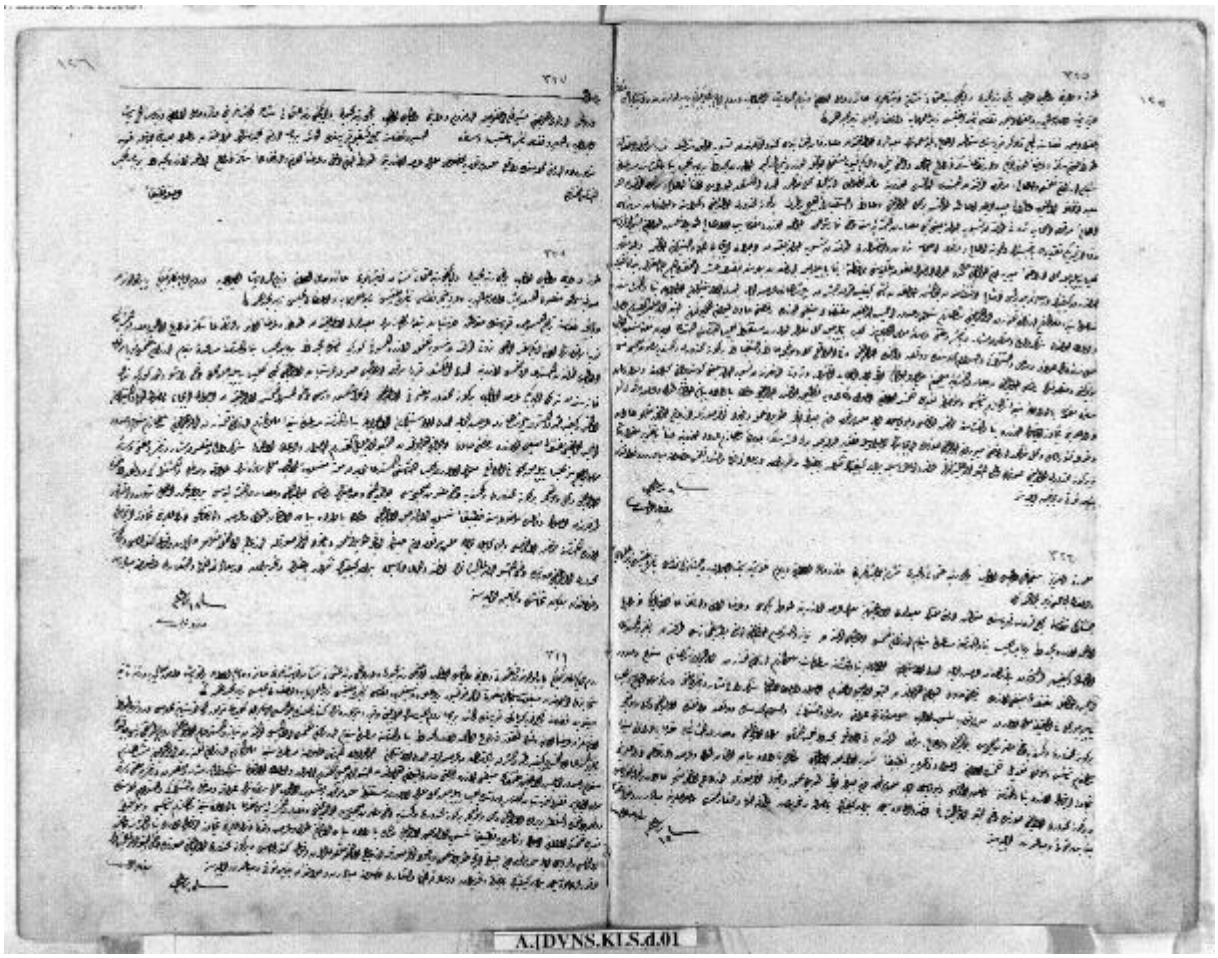

A.(DVNS.KLS.d.01

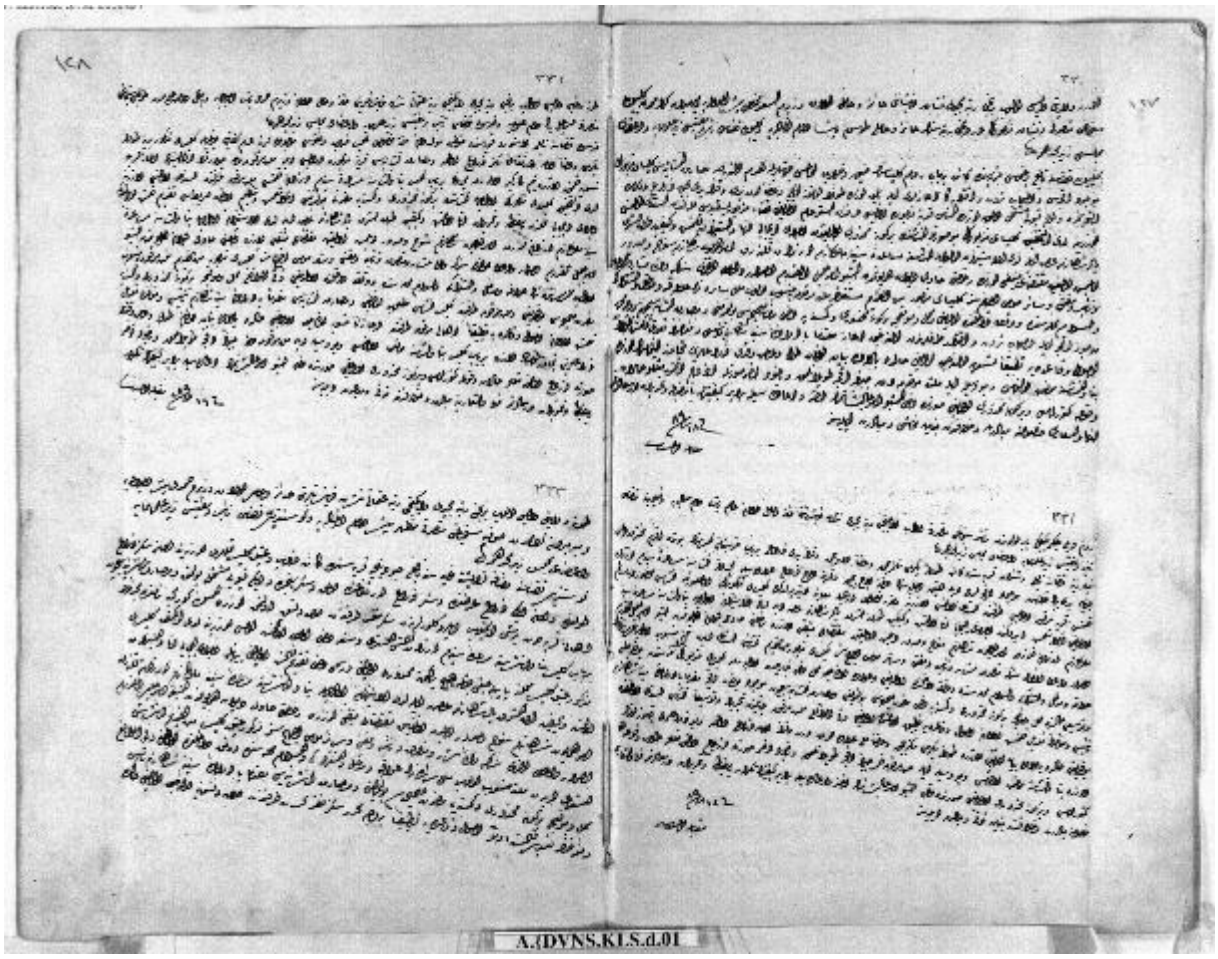

A.[DVNS.KLS.d.01

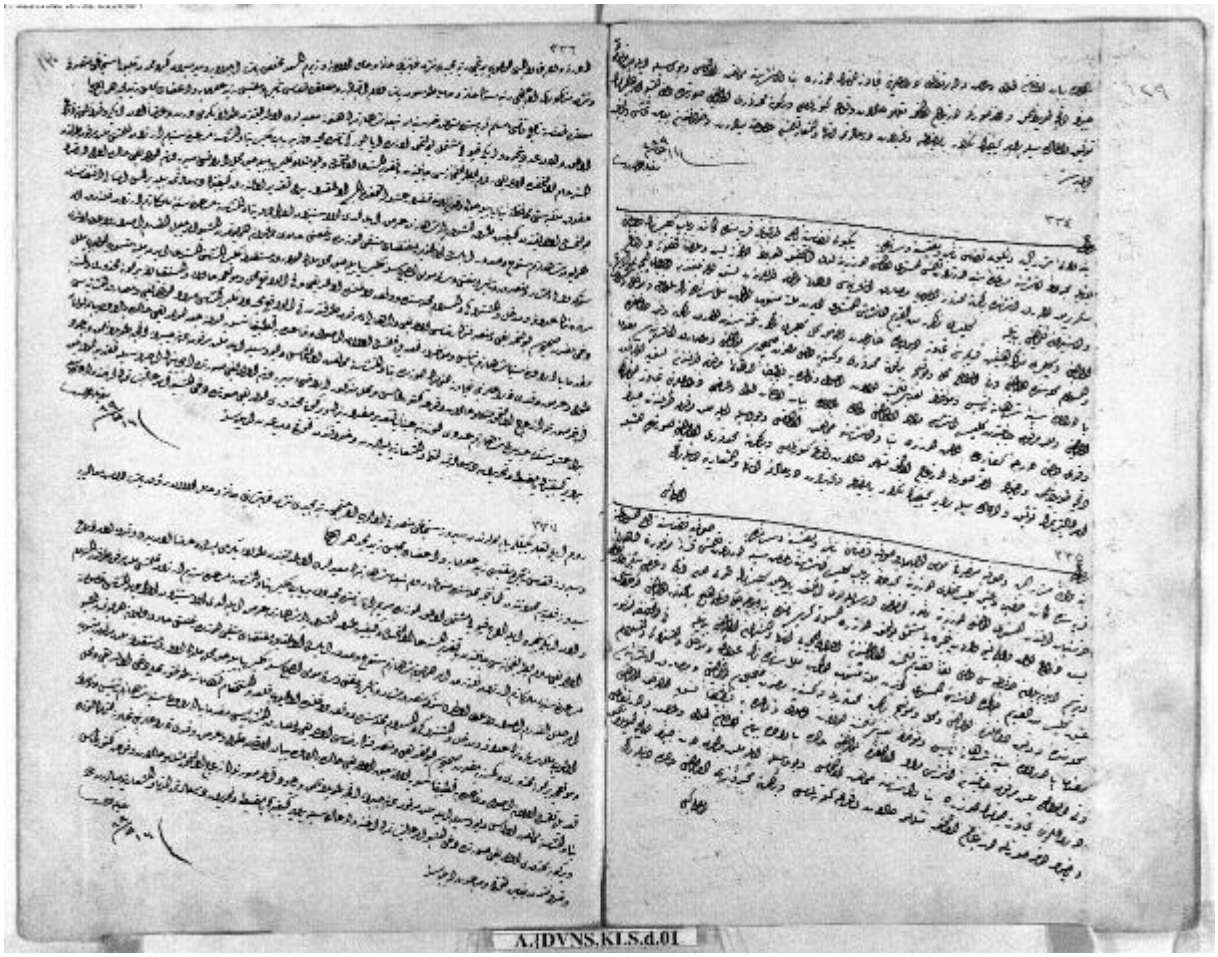

A.{DVNS.KI.S.d.01

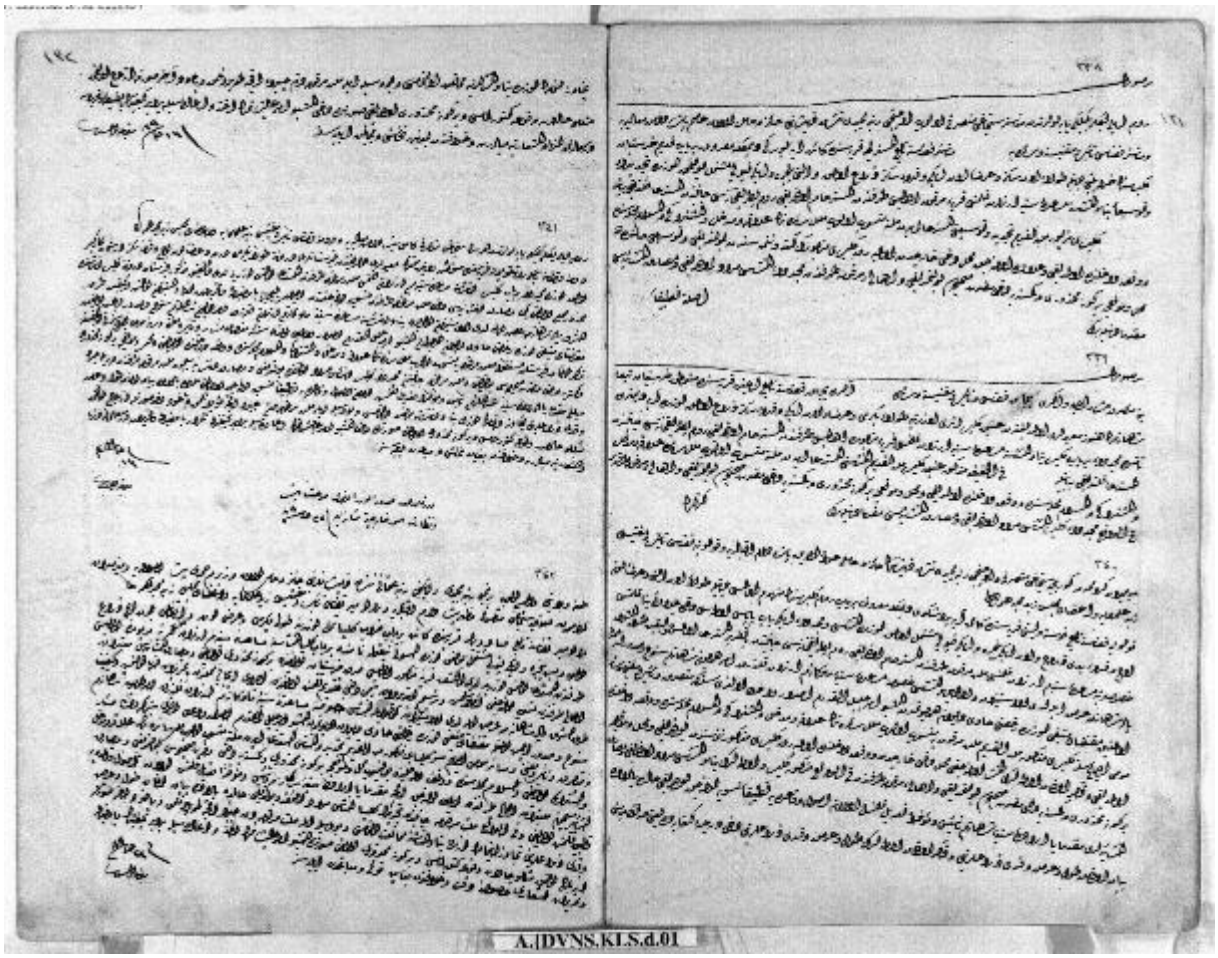

A.3DVNS.K1.S.d.01

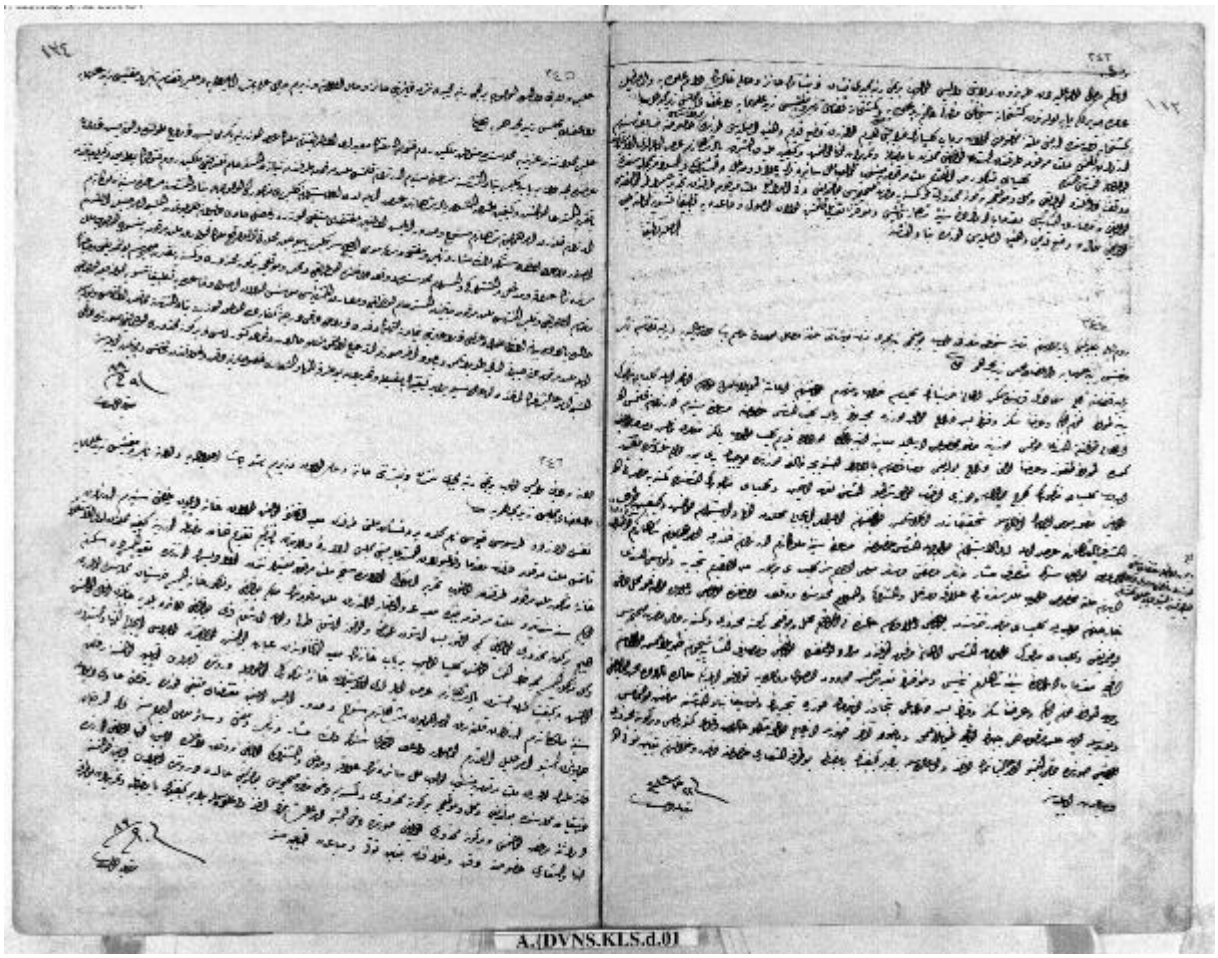

A.JDVNS.KLS.d.01

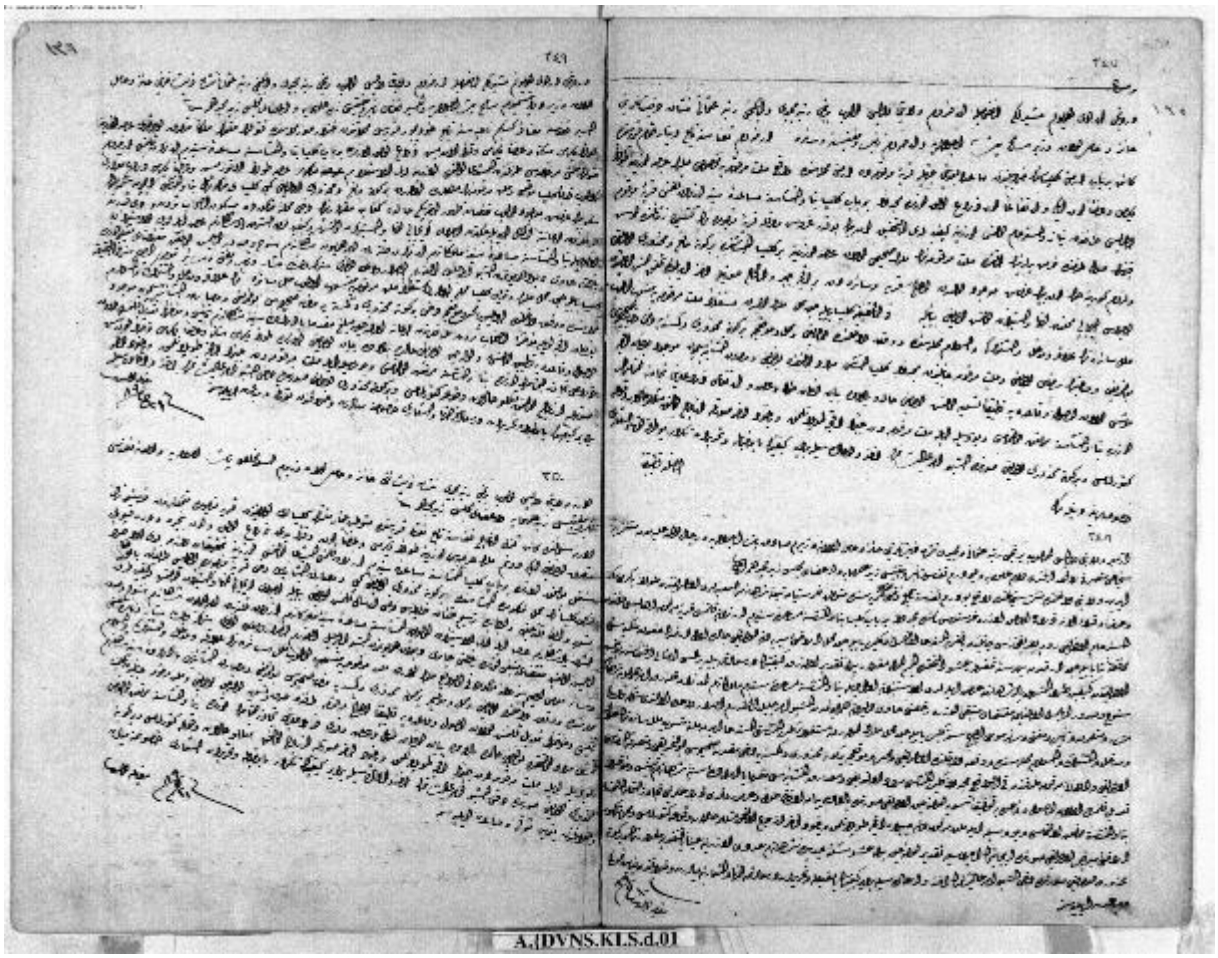

A.|DVNS.KI.S.d.01

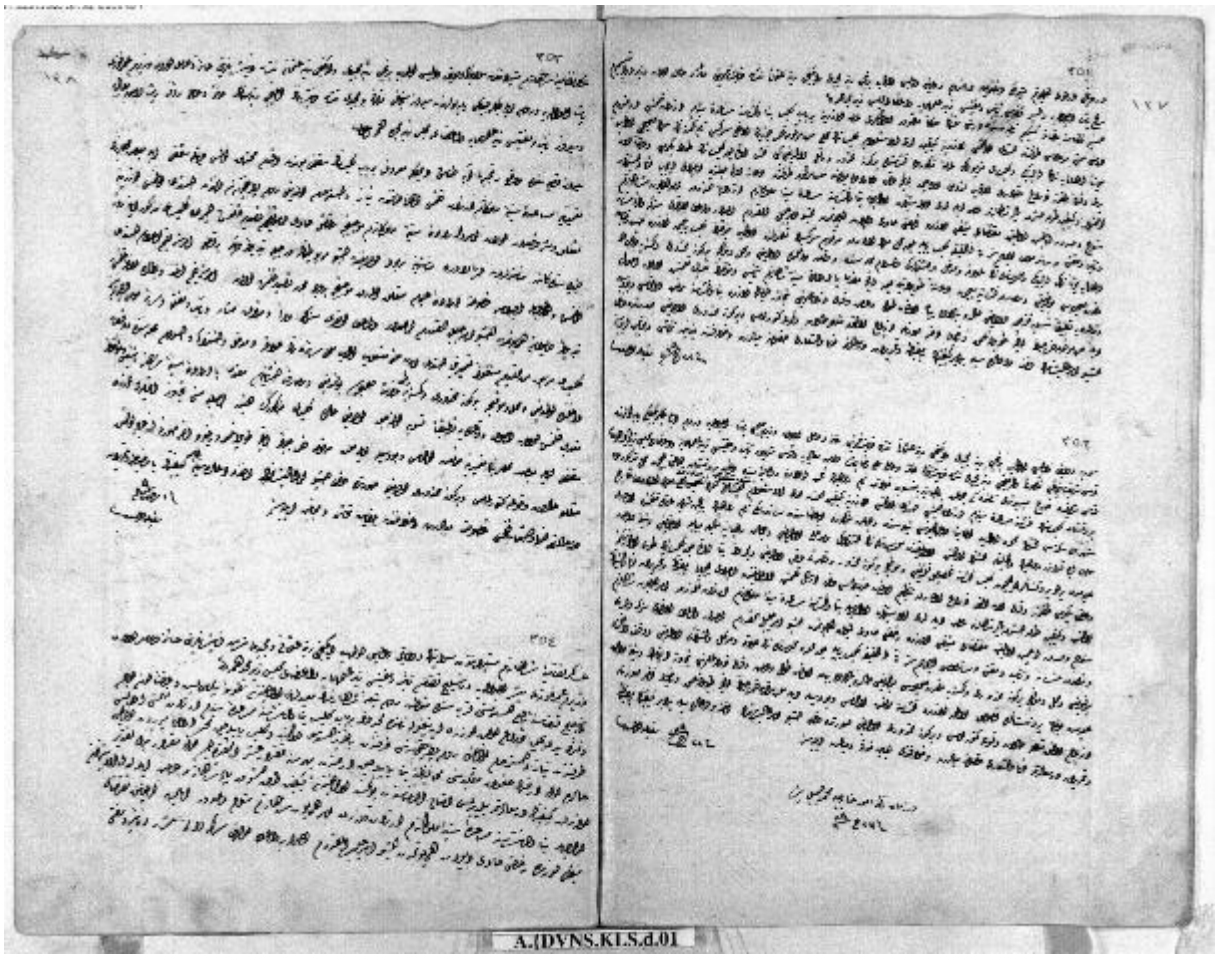

A.(DVNS.KI.S.d.01

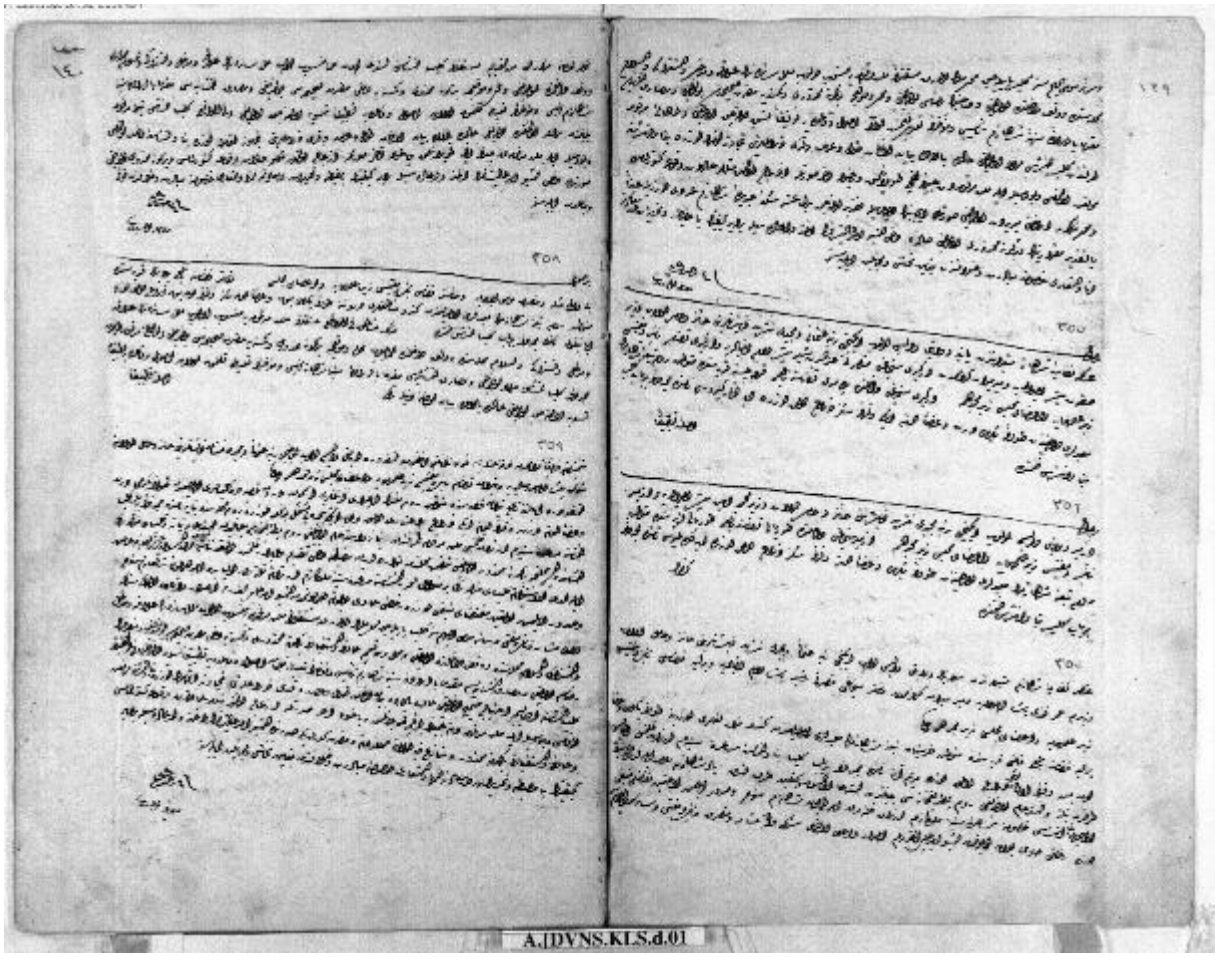

A.JDVNS.KLS.d.01

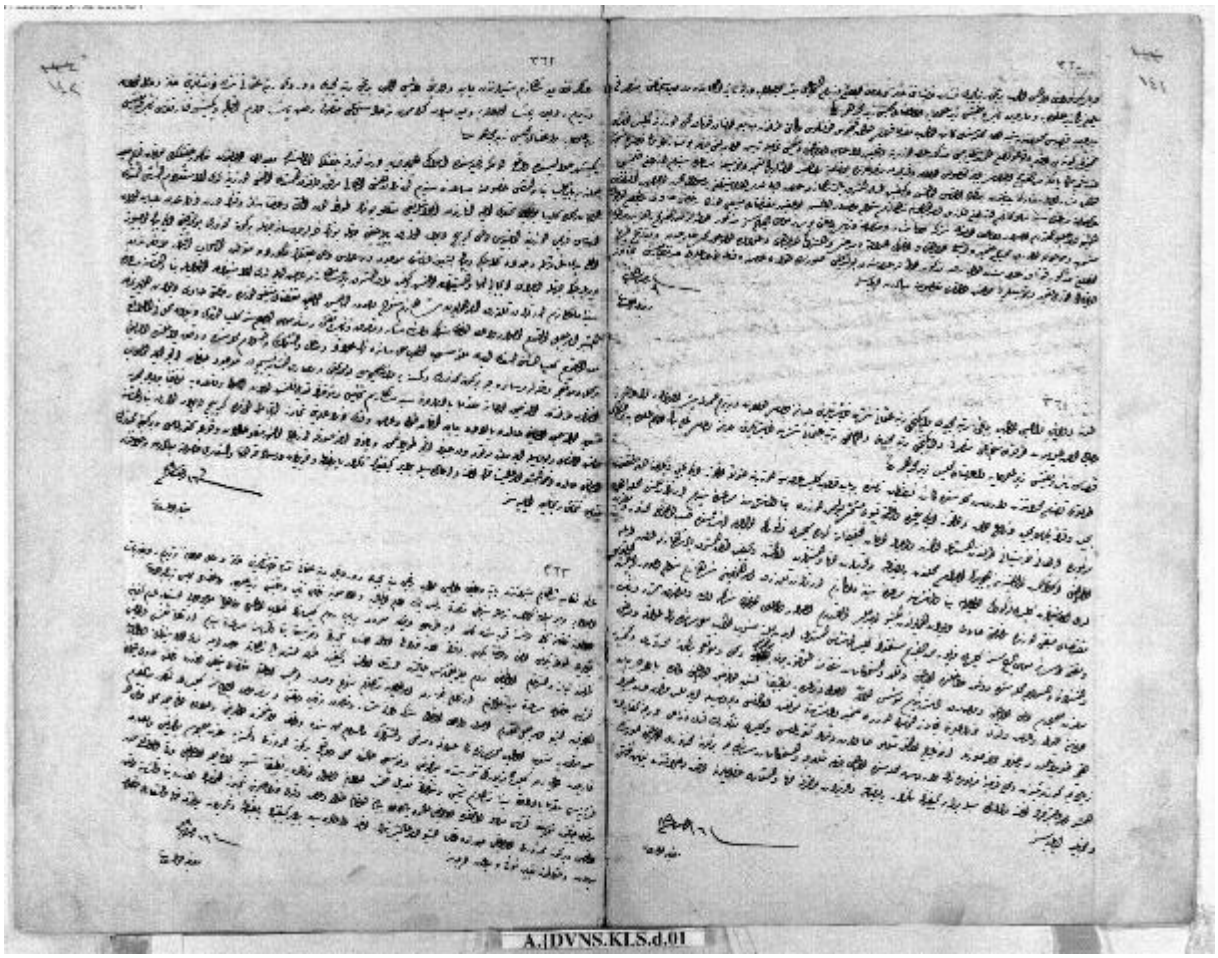

A.|DVNS.KLS.d.01

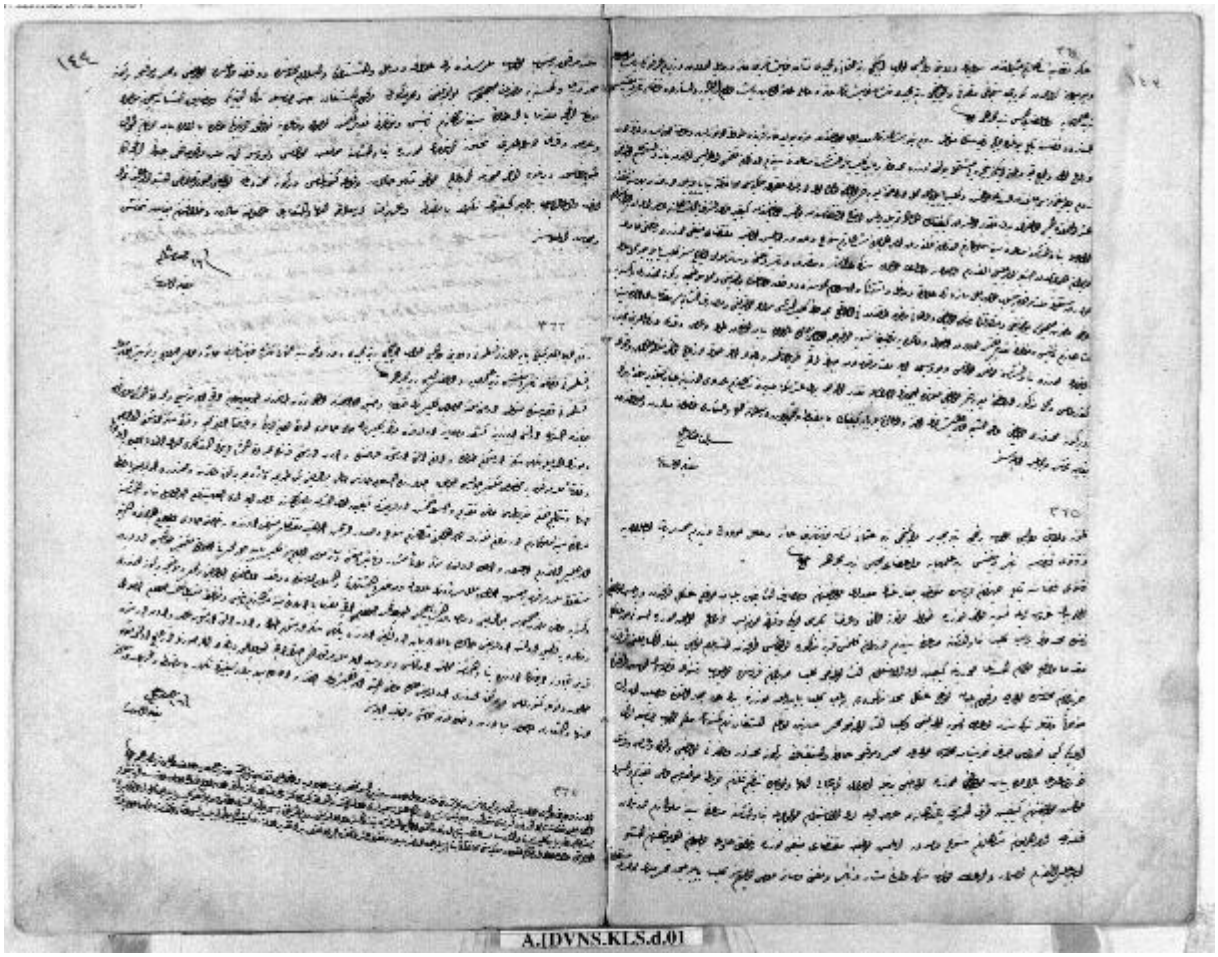

A.(DVNS.KLS.d.01

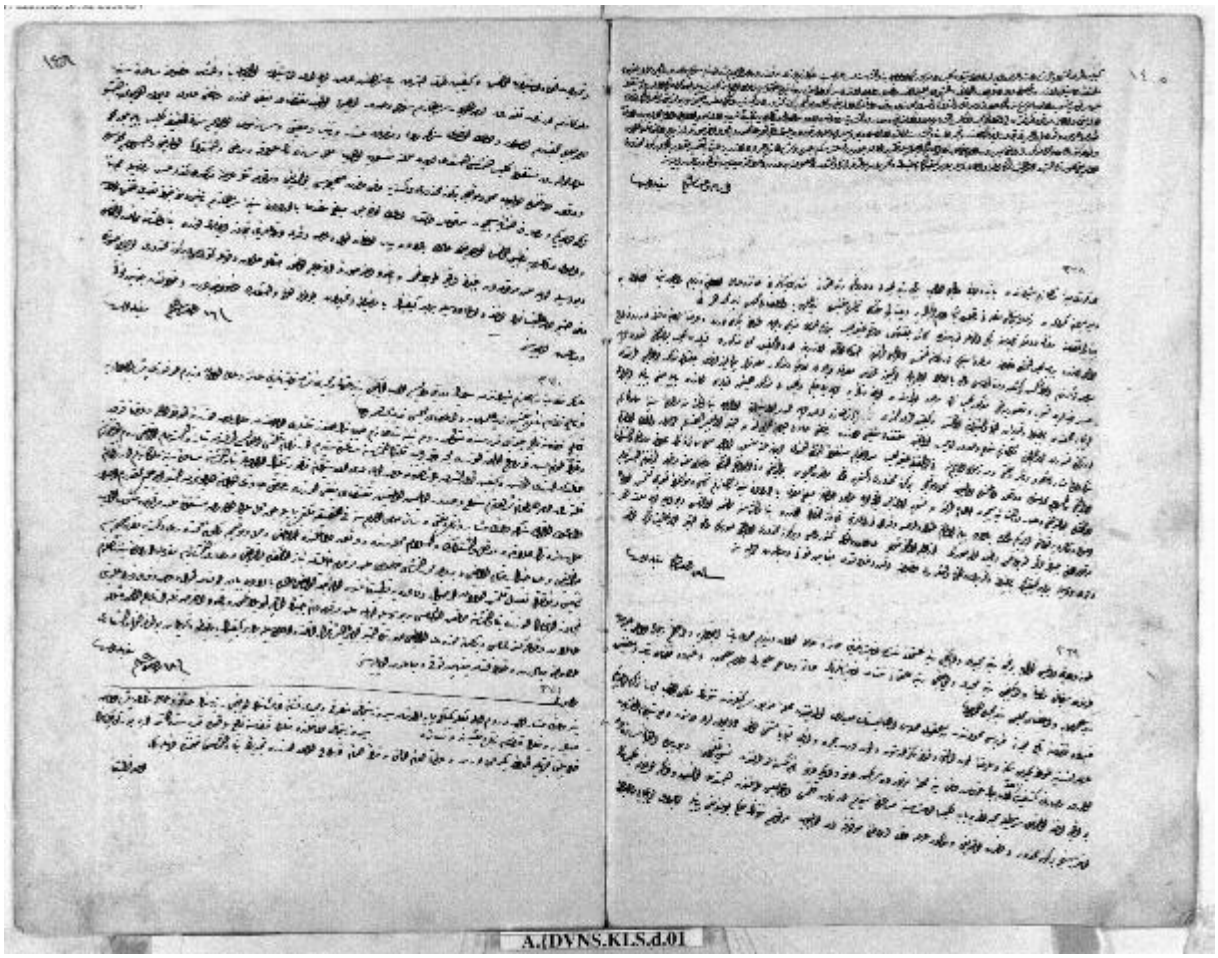


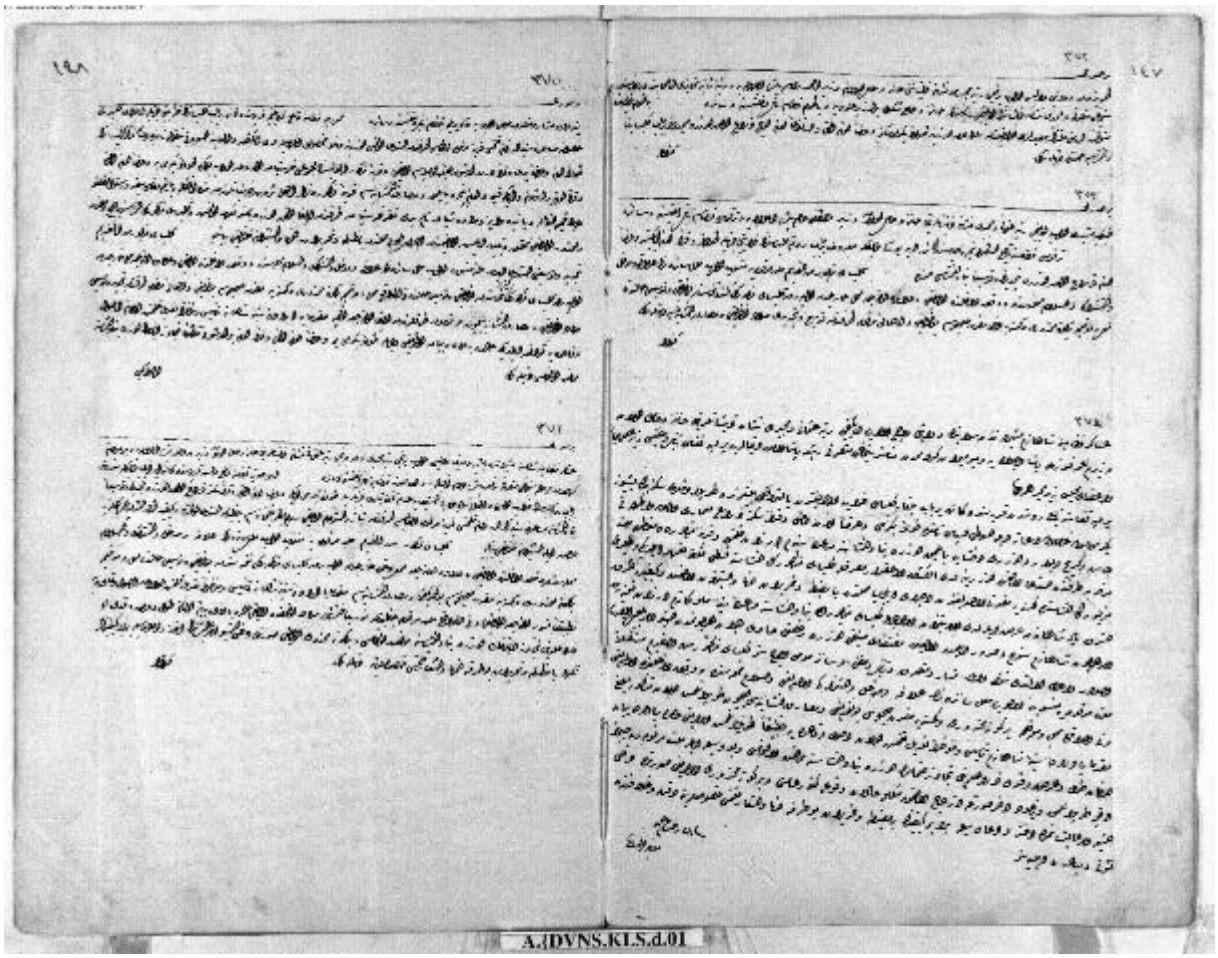

A.(DVNS.KLS.d.01

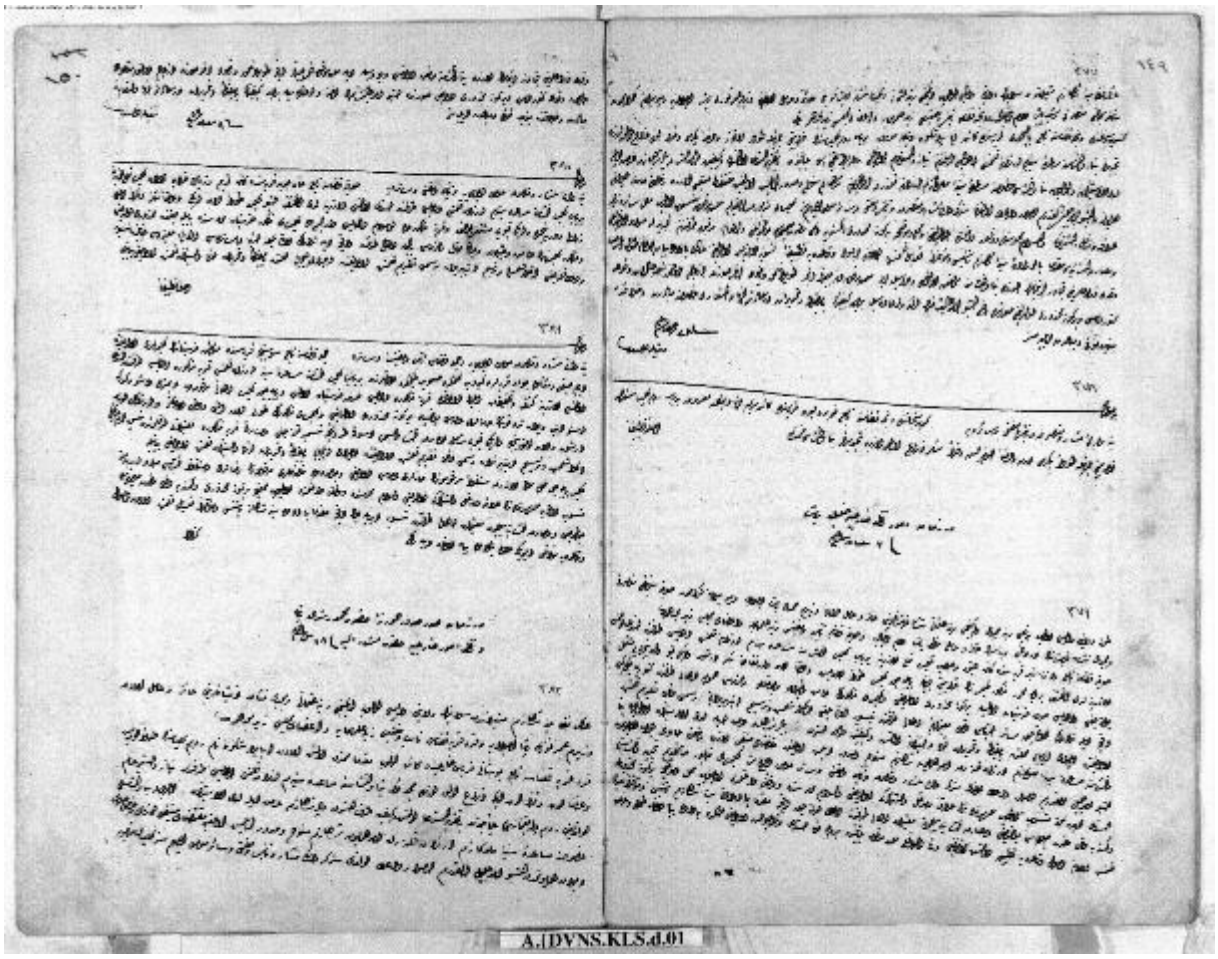

A.JDVNS.KLS.d.01

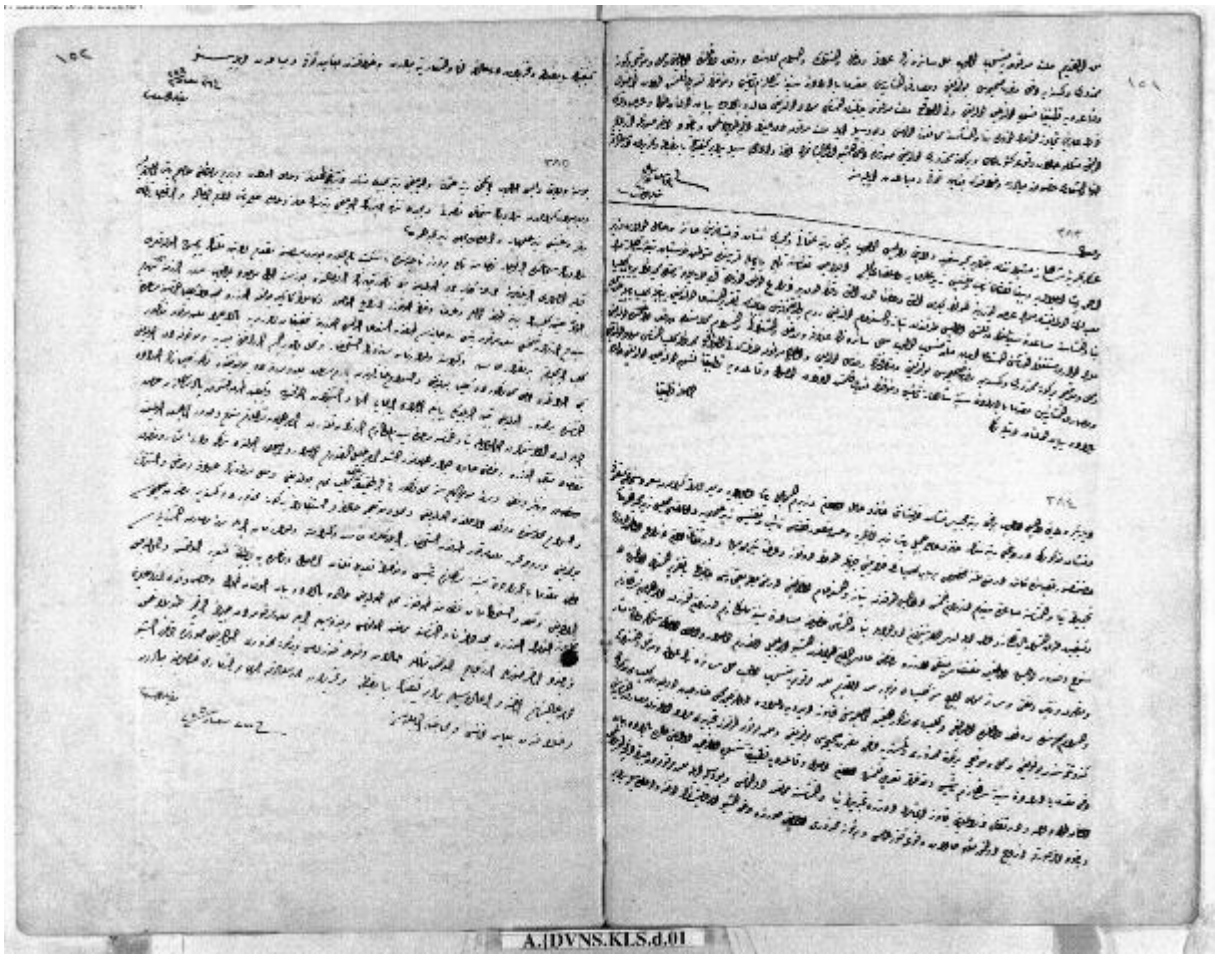

A.]DVNS.KLS.d,01

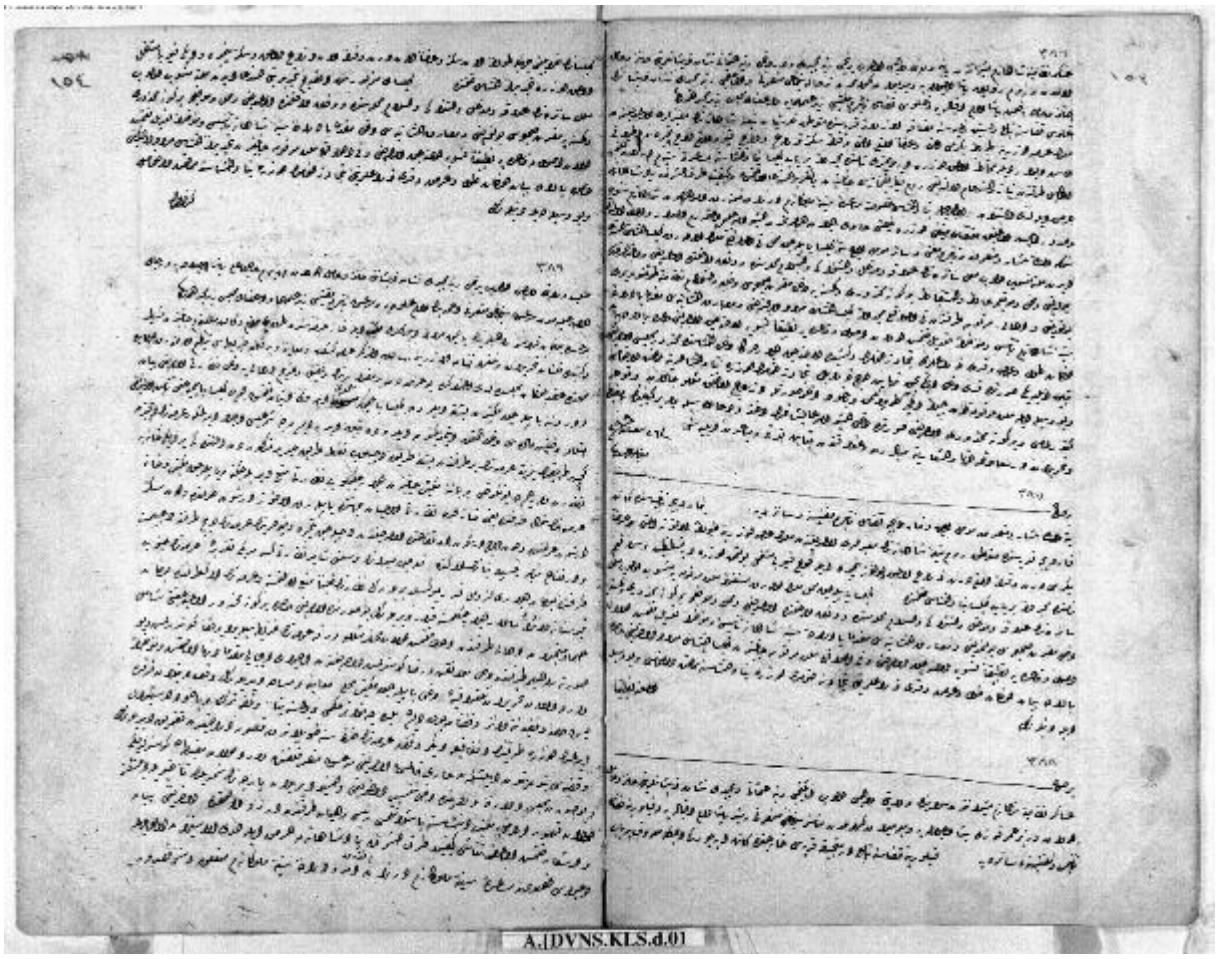

A.[DVNS.KLS.d.01

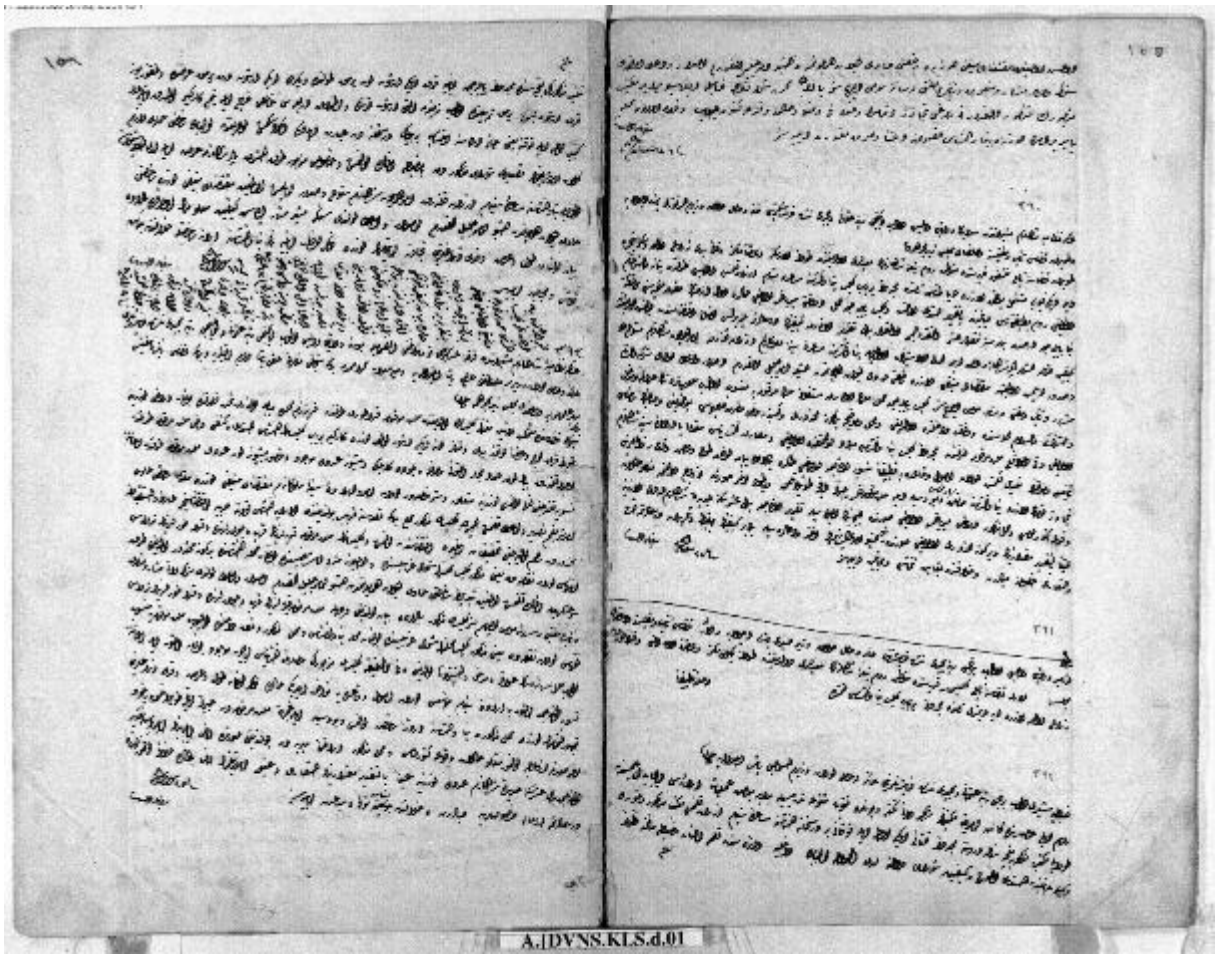

A.(DYNS.KLS.d.01

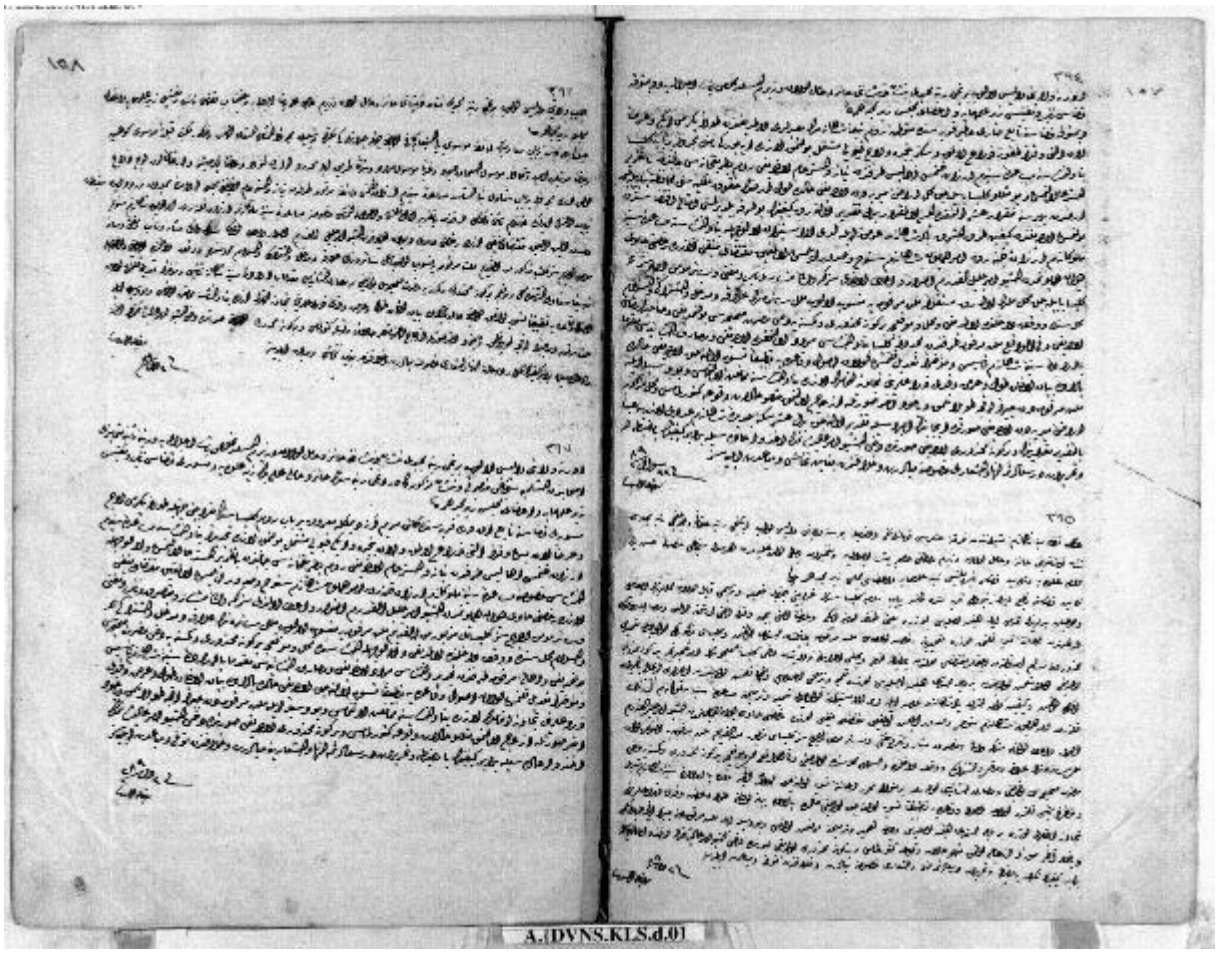

A.JDVNS.KLS.d.01

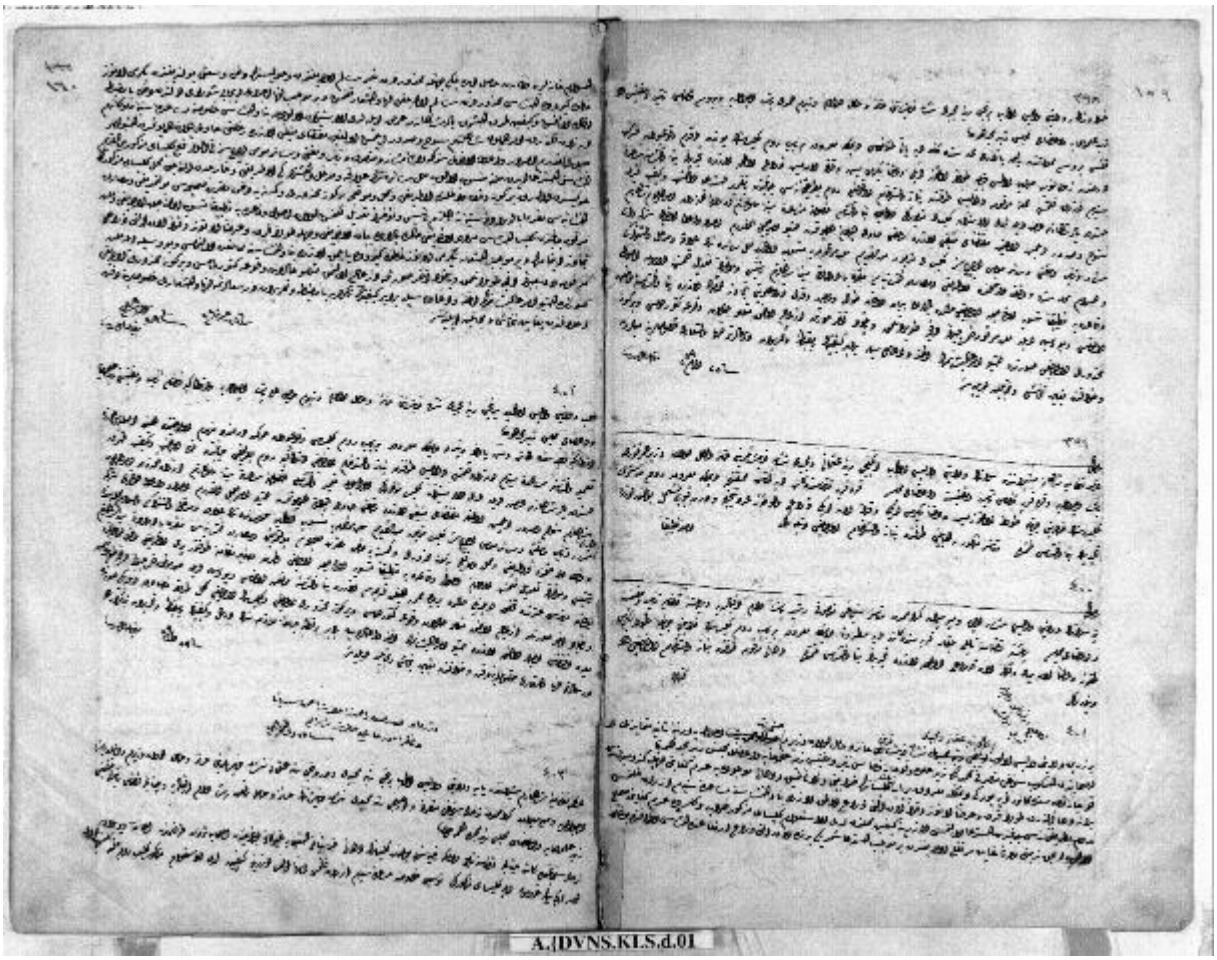

A.JDVNS.KLS.d.01

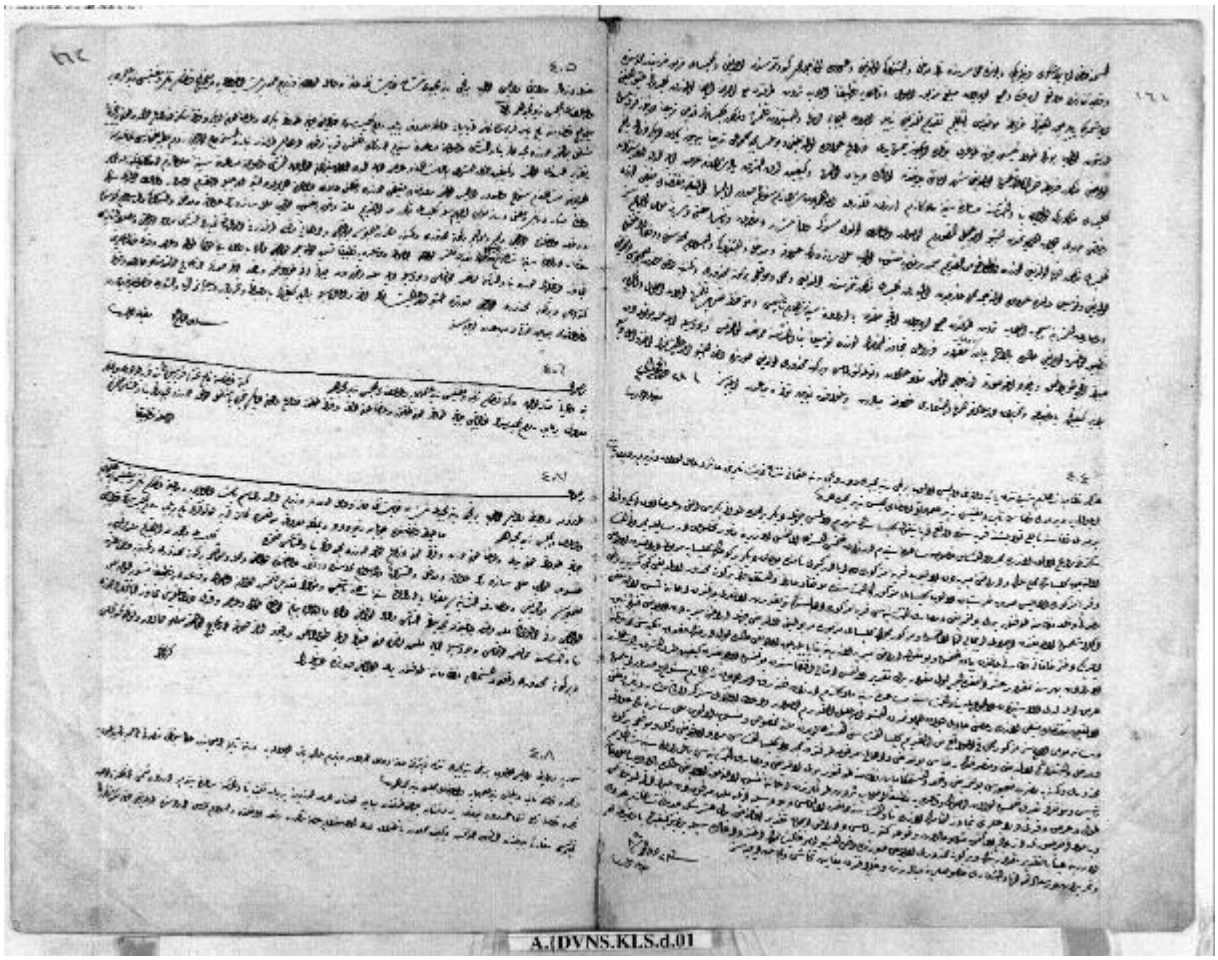

A.]DVNS.KLS.d.01

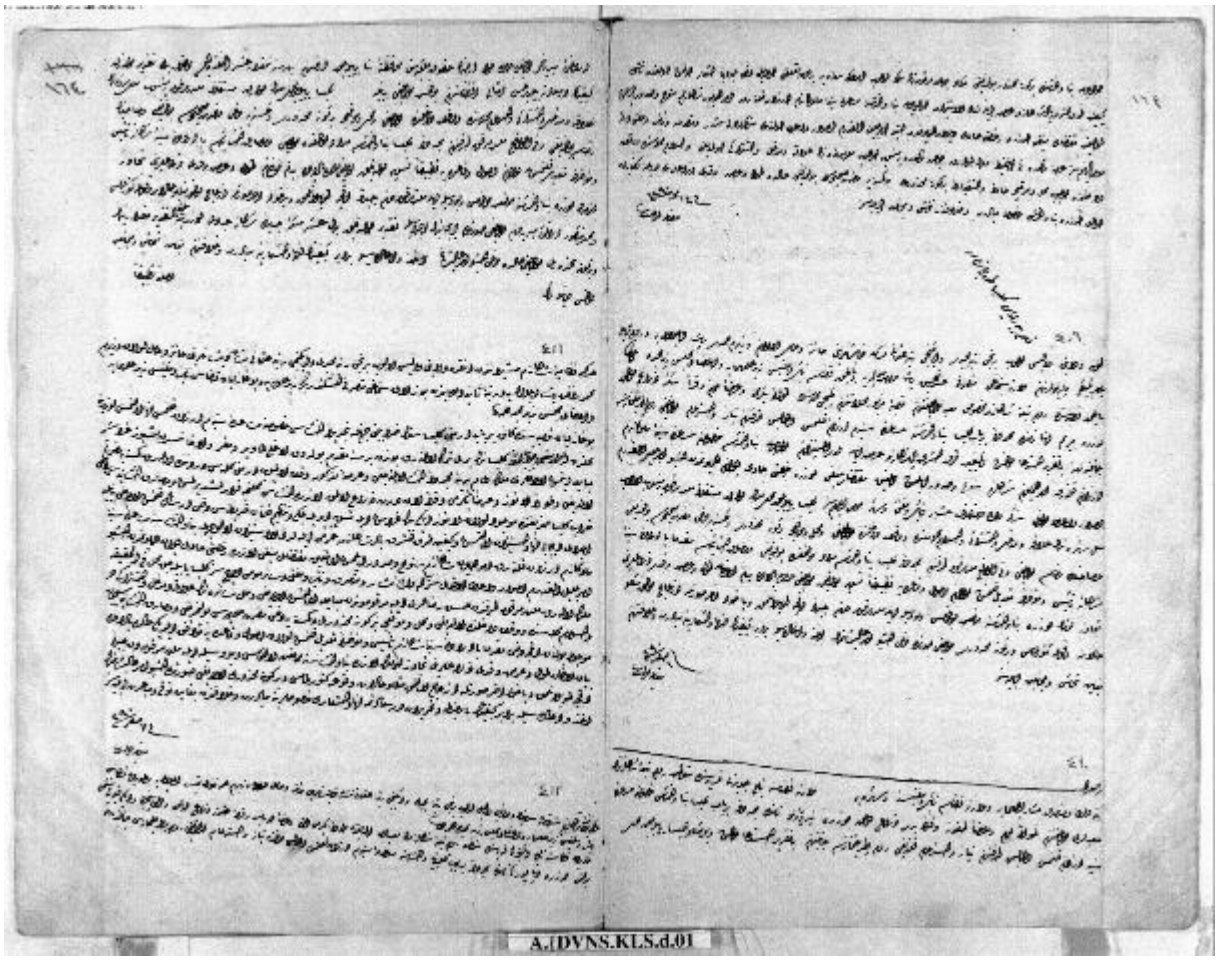


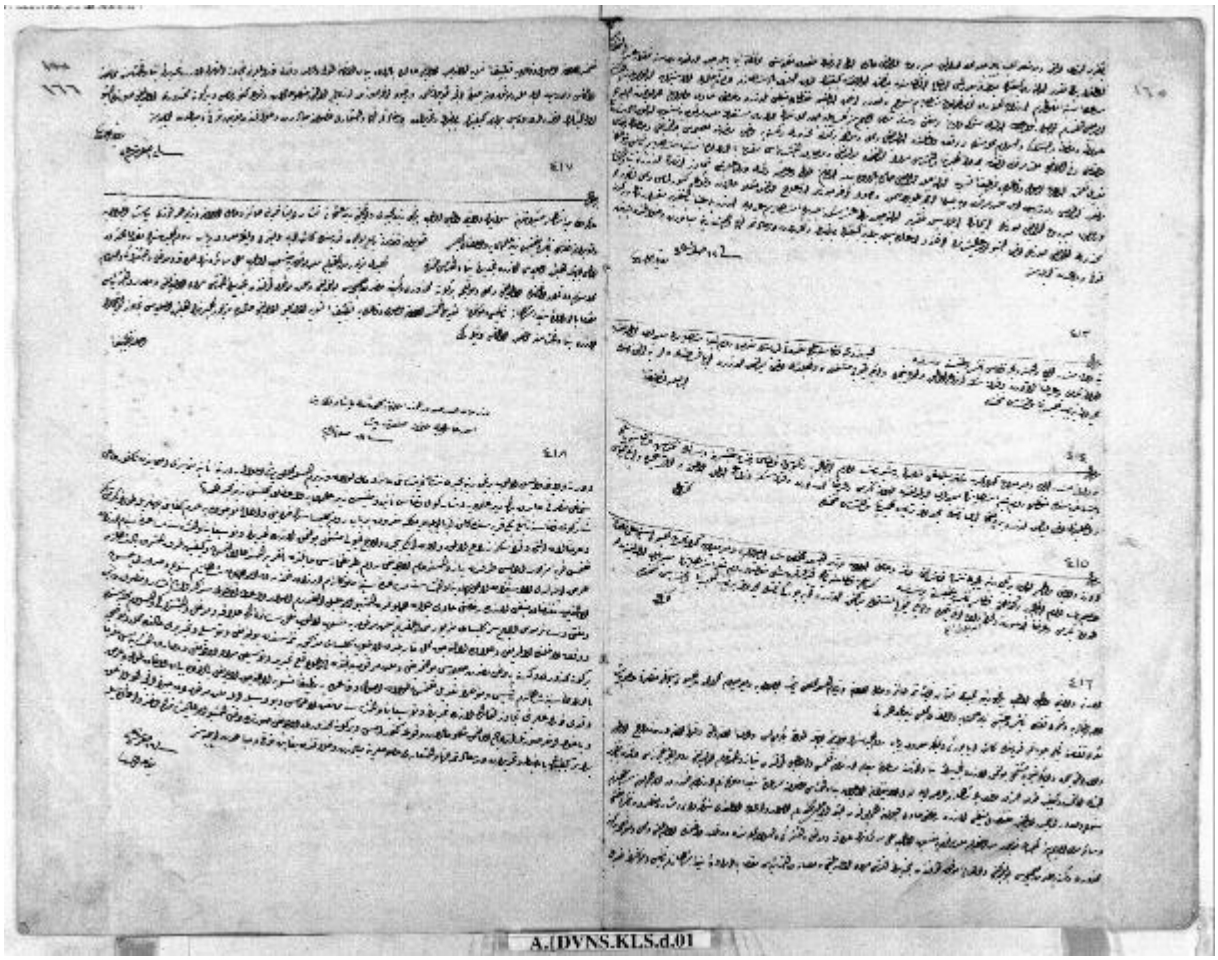

A.IDVNS.KLS.d.01

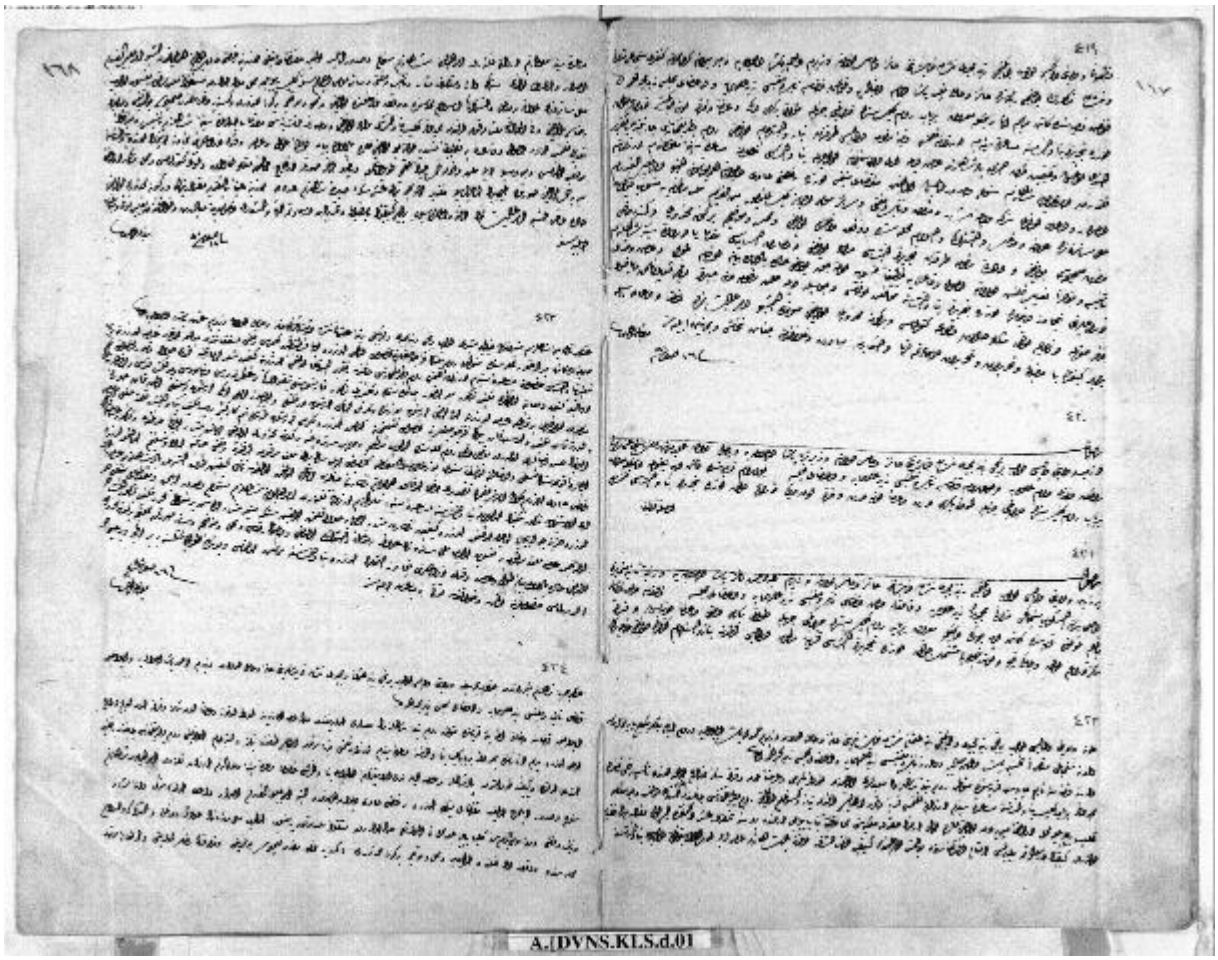


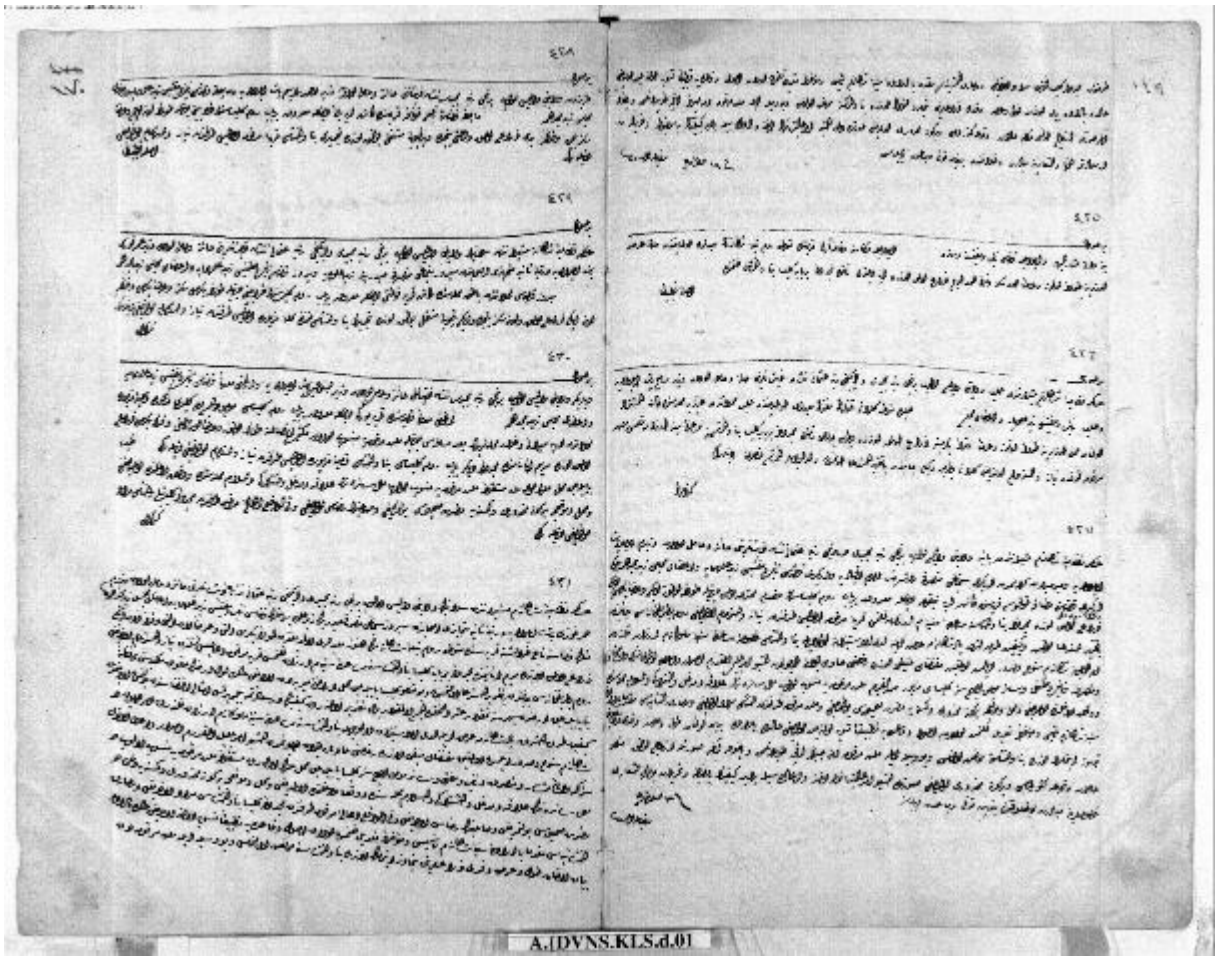

A.(DVNS.KLS.d.01


A.{DVNS.KLS.d.01

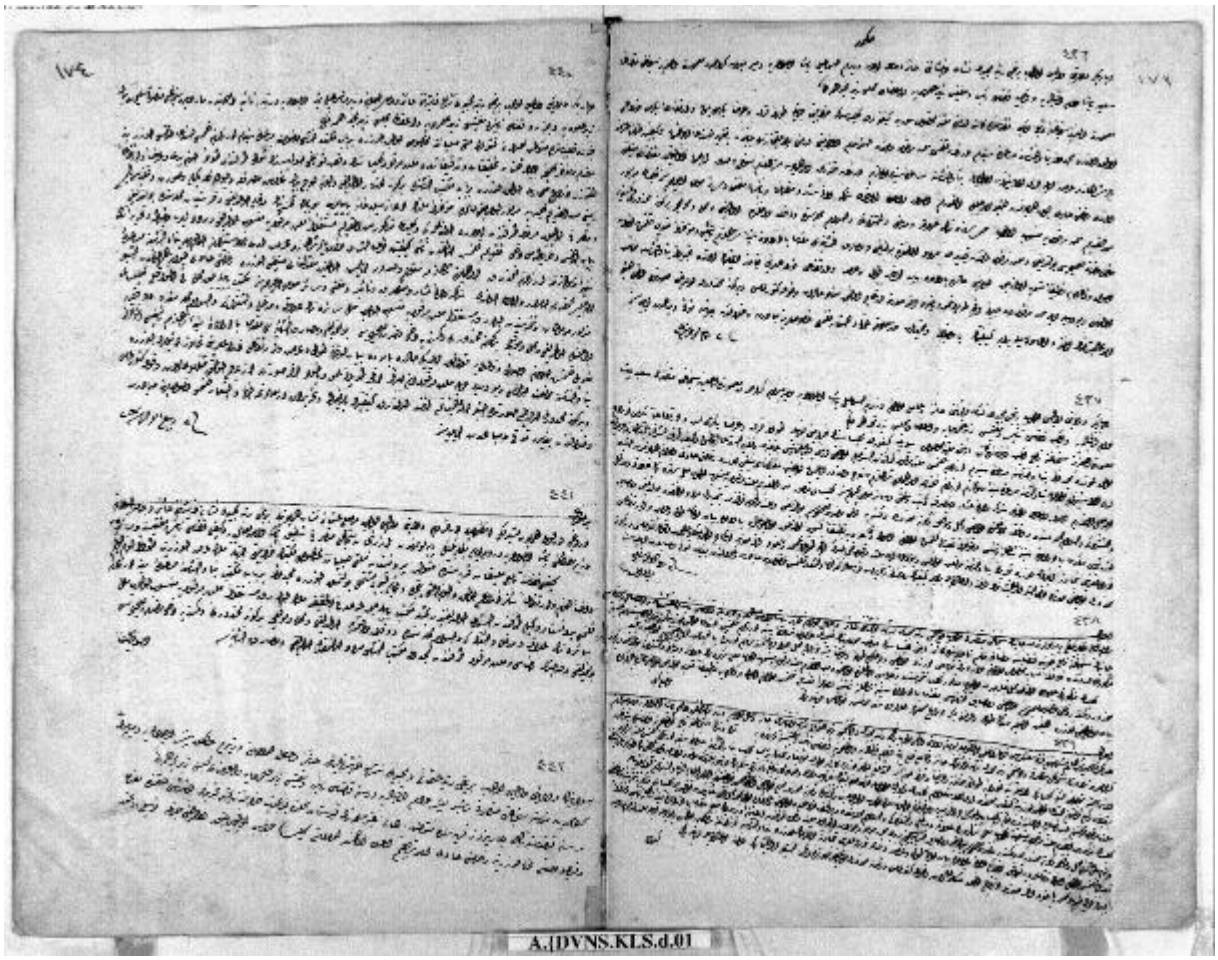

A.[DVNS.KLS.d.01

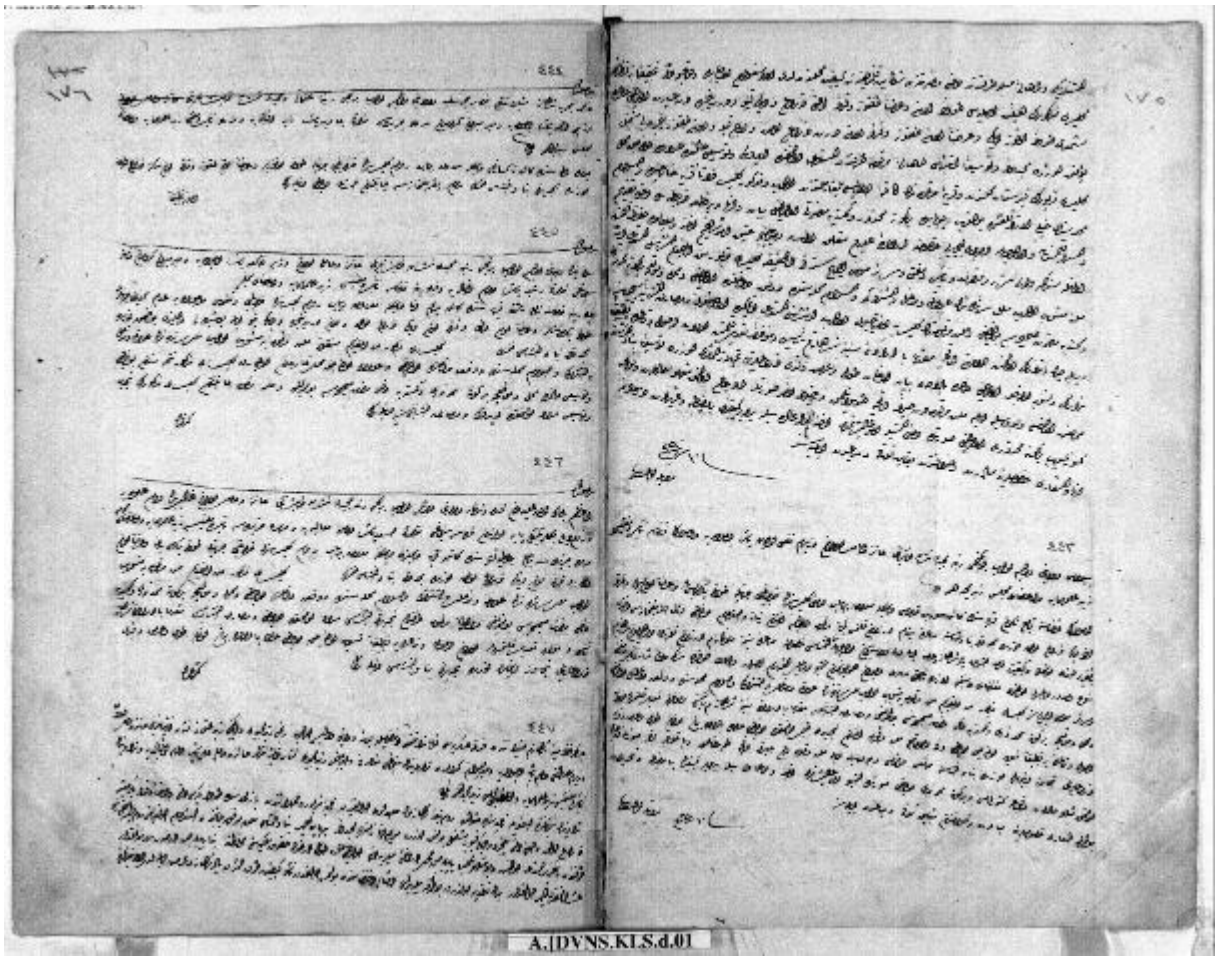

A.[DVNS.KLS.d.01

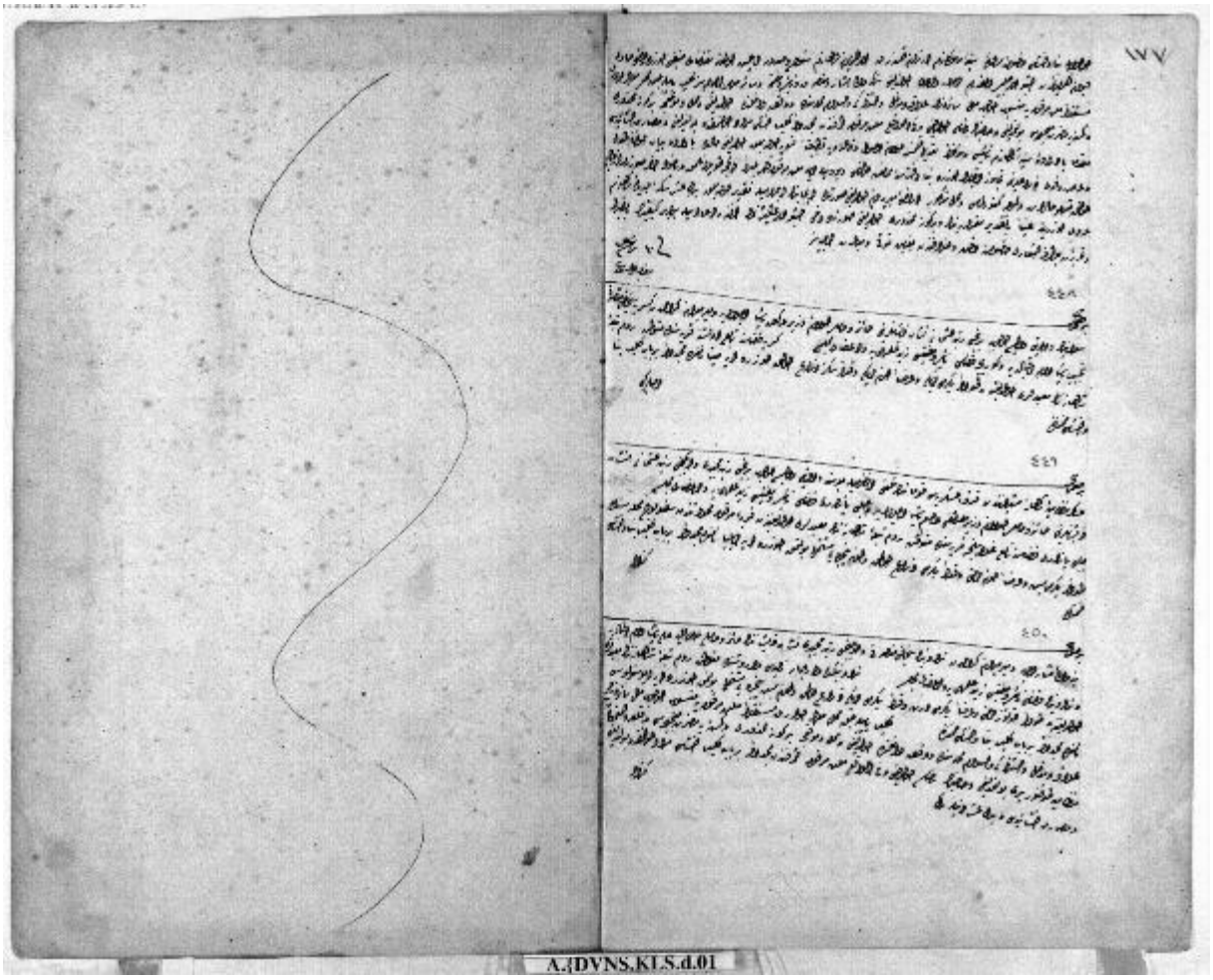

A.[DVNS.KLS.d.01


A.[DVNS.KLS.d.01


A.(DVNS.KLS.d.01


A.JDVNS.KLS.d.01


A.|DVNS.KI.S.d.01


A.{DVNS.KLS.d.01

1 NUMARALI KİLİSE DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ

ORIJINALLIK RAPORU

%9	%9	%4	%
BENZERLIK ENDEKSI	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCI ÖDEVLERI

BIRINCIL KAYNAKLAR

1	www.docstoc.com İnternet Kaynağı	%1
2	pt.scribd.com İnternet Kaynağı	%1
3	issuu.com İnternet Kaynağı	%1
4	dergipark.org.tr İnternet Kaynağı	%1
5	archive.org İnternet Kaynağı	%1
6	islamansiklopedisi.org.tr İnternet Kaynağı	<%1
7	silo.tips İnternet Kaynağı	<%1
8	studylibtr.com İnternet Kaynağı	<%1

9	isamveri.org İnternet Kaynağı	<%1
10	maverd.wordpress.com İnternet Kaynağı	<%1
11	SEYFELİ, Canan. "Osmanlı Devlet Salnamelerinde Bulgar Eksarhlığı ve Bulgar Katolikler (1847-1918)", Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 2011. Yayın	<%1
12	www.suryaniler.com İnternet Kaynağı	<%1
13	www.mardin.gov.tr İnternet Kaynağı	<%1
14	acikerisim.deu.edu.tr İnternet Kaynağı	<%1
15	www.islamansiklopedisi.org.tr İnternet Kaynağı	<%1
16	nek.istanbul.edu.tr:4444 İnternet Kaynağı	<%1
17	osmanlimirasi.net İnternet Kaynağı	<%1
18	www.hristiyangazete.com İnternet Kaynağı	<%1
	www.turkiyatjournal.com	

19	İnternet Kaynağı	<%1
20	www.luggat.com İnternet Kaynağı	<%1
21	middleeastcongress.org İnternet Kaynağı	<%1
22	metinhulagu.com İnternet Kaynağı	<%1
23	www.tarihkritik.com İnternet Kaynağı	<%1
24	www.islamhukuku.org İnternet Kaynağı	<%1
25	dergipark.ulakbim.gov.tr İnternet Kaynağı	<%1
26	acikerisim.fsm.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	<%1
27	arastirmax.com İnternet Kaynağı	<%1
28	Bayer Altın, Türkan. "Geographic, Geologic and Human Factors Affecting the Selection of Church Sites in Niğde Province, Central Anatolia Region, Turkey", Journal of Balkan and Near Eastern Studies, 2016. Yayın	<%1

29	www.scribd.com İnternet Kaynağı	<%1
30	www.safarabdulloh.kz İnternet Kaynağı	<%1
31	www.ibaness.org İnternet Kaynağı	<%1
32	openaccess.hacettepe.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	<%1
33	devlet.com.tr İnternet Kaynağı	<%1
34	www.artuklu.edu.tr İnternet Kaynağı	<%1
35	docplayer.biz.tr İnternet Kaynağı	<%1
36	www.kerimusta.com İnternet Kaynağı	<%1
37	www.istanbulbarosu.org.tr İnternet Kaynağı	<%1
38	AYDIN, Meryem. "Osmanlı Divan Teşkilatı ve ", Aizonia Publishing, 2015. Yayın	<%1
39	GÜRKAN, Salime Leyla. "Erol Haker, İstanbul'dan Kudüs'e Bir Kimlik Arayışı, çev. N. Medina (İstanbul: Kitap Yayınevi, 2004), 271 s.	<%1

	Erol Haker, 93 Harbi: Tuna'da Son Osmanlı Yahudileri, çev. C. Elitez (İstanbul: Timaş Yayınları), 2011, 320 s.", Milel ve Nihal Eğitim, Kültür ve Düşünce Platformu Derneği, 2011. Yayın	
40	cdn.hitit.edu.tr İnternet Kaynağı	<%1
41	www.kurdolojiakademi.net İnternet Kaynağı	<%1
42	TÜRKAN, Ahmet. "İstanbullu kardinal hasun efendi'nin osmanlı ve katolik dünyasında bıraktığı etki", Türk İslam Medeniyeti İlmi Araştırmalar Enstitüsü, 2013. Yayın	<%1
43	qdoc.tips İnternet Kaynağı	<%1
44	abis-files.erciyes.edu.tr İnternet Kaynağı	<%1
45	GÖZDE KUTLU, Zübeyde. "19. YÜZYIL İSTANBUL'UNDA BİR EĞİTİM YAPISI: SAINT JOSEPH FRANSIZ OKULU", Türk İslam Medeniyeti İlmi Araştırmalar Enstitüsü, 2016. Yayın	<%1
46	www.sosyalarastirmalar.com İnternet Kaynağı	<%1

47	www.essays.se İnternet Kaynağı	<%1
48	acikerisim.pau.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	<%1
49	vdocuments.mx İnternet Kaynağı	<%1
50	www.impr.org.tr İnternet Kaynağı	<%1
51	TÜRKLÜ, Mehmet Emin. "Tanzimat Döneminde Ancemaatin Vergi Uygulaması ve Yaşanan Usulsüzlükler Üzerine Bazı Şikâyetler (1841-1865)", Aizonia Publishing, 2016. Yayın	<%1
52	documents.mx İnternet Kaynağı	<%1
53	www.mustafakaya.net İnternet Kaynağı	<%1
54	PEKAK, M.Sacit. "Osmanlı İmparatorluğu döneminde gayrımüslim vatandaşların imar faaliyetleri ve Mustafapaşa (Sinasos)", Ahmet Yesevi Üniversitesi, 2009. Yayın	<%1
55	KUTLU, Halil İlteriş. "XVI. VE XVII. YÜZYIL BATILI SEYAHATNÂMELERDE OSMANLI İMGESİ VE ORYANTALİZMİN AYAK	<%1

SESLERİ", Abidin Temizer, 2017.
Yayın

56	epdf.pub İnternet Kaynağı	<%1

Alıntıları çıkart	Kapat	Eşleşmeleri çıkar	Kapat
Bibliyografyayı Çıkart	Kapat		